KARNATAKA

Kavya Kalanidhi Series,

NO. 6.

SRI RÁMÁSVAMÉDHAM.

BY

MUDDANA KAVI

ಮುದ್ದಣ ಕವಿ ಕೃತಂ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧಂ.

ಎಸ್. ಜಿ. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್

ಲೈಬ್ರೇರಿಯನ್ ಗಾರ್ನಮೆಂಟ್ ಓರಿಯಂಟಲ್ ಲೈಬ್ರರಿ ಮೈಸೂರ್,

ಮತ್ತು

ಎಂ. ಎ. ರಾಮಾನುಜೈಯಂಗಾರ್

ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ವೆಸ್ಲಿಯನ್ ಮಿಷನ್ ಹೈಸ್ಕೂಲ್ ಮೈಸೂರ್,

ಇವರುಗಳಿಂದ ಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು

ಮೈಸೂರ್:

ಸ್ಟಾರ್ ಪ್ರೆಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾಯ್ತು.

1901.

ಕವಿಚರಿತೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥವಿಮರ್ಶೆ.

[1]ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನಿಗೆ ಮುದ್ದಣನೆಂದು ಹೆಸರು. ಈತನು “ಅರಮನೆಯಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು” ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಆವುದೋ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಬಲನಾದ ಕವಿಯಾಗಿದ್ದಂತೆ ಕಾಣಬರುತ್ತದೆ; ಆವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಆವ ರಾಜಾಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದನೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈತನಿಗೆ “ಕಬ್ಬಿಗರ ಬಲ್ಲಹಂ” ಎಂಬ ಬಿರುದಿದ್ದಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈತನು ಉತ್ತರರಾಮಾಯಣಕಥಾರೂಪವಾದ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯಾದ ಮನೋರಮೆಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದರ ಪೀಠಿಕಾಪ್ರಕರಣದಿಂದ ತಿಳಿಯಬರುತ್ತದೆ.

---

1. ಈ ಗ್ರಂಥದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ನಮಗೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮ॥ ರಾ॥ ನಂದಳಿಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪನವರೇ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ, ಅದ್ಭುತರಾಮಾಯಣವನ್ನೂ, ಶ್ರೀರಾಮಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕವನ್ನೂ, ಬೇರೆಬೇರೆ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಬರೆದುದಾಗಿ ಕೆಲವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಿಜವೋ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಯದ್ಯಪಿ, ಈಮೂರುಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಇವರೇ ನಮಗೆ ಬರೆದುಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಆಯೆರಡುಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಲ್ಲೆ ಗ್ರಂಥಪಾತಗಳೂ, ಅಪೂರ್ವವಾದ ಪದಪ್ರಯೋಗಗಳೂ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಆಯಾಭಾಗಗಳನ್ನು ಸರಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ನಿಮಿತ್ತ ಆ ಗ್ರಂಥಗಳ ಮಾತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂಬದಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತ್ಯುತ್ತರವಾಗಿಅವರು ಆ ಮಾತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಆ ಆ ಜನಗಳಿಗೆ ಹಿಂತಿರುಗಿ ಕೊಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಹಾಗೂ, ತಾವು ಮಾತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಯಥಾವತ್ತಾಗಿ ಪ್ರತಿಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದಹಾಗೂ, ಆ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಪದಗಳಿಗೂ ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಗೂ ತಮಗೂ ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯದ ಹಾಗೂ, ಬರೆದು ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಲೇಖನಗಳಿಂದ ಇವರೇ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರೆಂಬ ತಾತ್ಪರ್ಯವು ಹೊರಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದಪ್ರಯುಕ್ತ ಇದರ ಕೂಲಂಕಷವಾದ ವಿಚಾರವನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಮೀನಾರಣಪ್ಪನವರ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ "ಶೇಷರಾಮಾಯಣ" ವೆಂದೂ ಹೆಸರುಂಟು. ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಪಾದ್ಮಪುರಾಣೋಕ್ತವಾದ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧ ಕಥೆಯ ಗದ್ಯರೂಪವಾದ ಕರ್ಣಾಟಕಭಾಷಾನುವಾದವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಆದಿಶೇಷನು ವಾತ್ಸ್ಯಾಯನಮುನಿಗೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಉಕ್ತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಗ್ರಂಥಕ್ಕೆ "ಶೇಷರಾಮಾಯಣ" ವೆಂಬ ಹೆಸರುಂಟಾಯಿತು. ತನ್ನ ಗ್ರಂಥವು ನವರಸಭರಿತವಾಗಿಯೂ, ಕರ್ಣಾಟಕಪದಪುಂಜರಂಜಿತವಾಗಿಯೂ, ಲಕ್ಷಣಬದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದಾಗಿ, "ಕರ್ಮರ್ಣಿಸರದೊಳ್ ಚೆಂಬವಳವಂ ಕೋದಂತಿರೆ, ರಸಮೊಸರೆ, ಲಕ್ಕಣಂ ಮಿಕ್ಕಿರೆ, ಎಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಸಕ್ಕದದ ನಲ್ನುಡಿ ಮೆಱೆಯೆ, ತಿರುಳ್ಗನ್ನಡದೊಳ್ ಕತೆಯನುಸಿರ್ವೆಂ" ಎಂದು ಕವಿಯು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ.

ಹಳಗನ್ನಡಗದ್ಯಗ್ರಂಥಗಳು ವಿರಳವಾಗಿರುವ ಅಂಶವು ವಿದಿತವಾಗಿಯೇ ಇದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥವು ವ್ಯಂಗ್ಯಭಂಗಿ, ರಸ, ಮೊದಲಾದ ಪ್ರೌಢಭಾಗಗಳಿಗೆ ಹೋಗದೆ, ಕೇವಲ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥಜ್ಞಾನದಿಂದಲೇ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ಬರುವಹಾಗೆ ಬರೆದಿರುವ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಕನ್ನಡಭಾಷಾಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರ ವ್ಯಾಸಂಗಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದ್ಭುತರಾಮಾಯಣವನ್ನು ಓದಿದ ಬಳಿಕ ಚಿಕದೇವರಾಯವಂಶಾವಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು, ಇದನ್ನು ಓದುವುದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವುಂಟೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇವೆ.

———:o:———

ಆಶ್ವಾಸಾನುಕ್ರಮಣಿಕೆ.

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧಂ.

॥ ಪ್ರಥಮಾಶ್ವಾಸಂ ॥

—:o:—

ಓವೊ! ಕಾಲಪುರುಷಂಗೆ ಗುಣಮಣಮಿಲ್ಲಂ ಗಡ! ನಿಸ್ತೇಜಂ ಗಡ!
ಜಡಂ ಗಡ! ಒಡಲೊಳ್ ಗುಡುಗುಟ್ಟುಗುಂ ಗಡ! ಏನರಮನೆವಾಗಿಲಂ
ಮುಗಿಲ್ದೆರೆಯಿಂ ಬಾಸಣಿಸಿರ್ಪರ್? ಆರ್ಗಂ ಪುಗಲಾಣತಿಯಿಲ್ಲದಿರ್ಕುಂ;
ಮಡದಿ ಬಾನ್ನೀಱೆಯೊರ್ವಳ್ ಚೆಂಬಲದೃಷ್ಟಿಯಿನತ್ತಮಿತ್ತಂ ನೋೞ್ಪಿ
ಳ್; ಮೂಲಿಗೆಮರ್ದಂ ಕೊಂಡುಯ್ವುದಕ್ಕುಂ. ಸಿಡಿಲಾಳ್ ತಡೆಯು
ದೆಸೆಯ ನಡುವೆಟ್ಟುಗಳ್ಗೆ ಕಟ್ಟುಬ್ಬರದಿಂ ಬಂದೆಱಗುಗುಂ; ಕುತ್ತಮೇಂ?
ಸುಗ್ಗಿಯೊಳುಂಡುದಂ ಕಾರೊಳ್ ಕಾಱುವನಕ್ಕುಂ; ಕಾಲಂ ಕಷ್ಟಂ!
ಕಷ್ಟಂ!!

ಎಲೆಲೆ ಸೋಗೆನವಿಲೆ! ಏಂ ನಲಿವೈ! ನಿನಗವಮಾತಂಗಮನಿತ್ತು
ಪಗೆಯೇಂ? ಕಟ್ಟಾಸುರದ ಬೇಸಗೆಯೊಳೋಸರಿಸದೆ ಗಾಸಿಗೈದನೆನುತೆಯೆ?
ಚೀ! ಚೀ! ಪೆಱವರ ಕಿಡುದೆಸೆಯೊಳ್ ಕಡುಸಂತಸಕ್ಕೆಡೆಗುಡದಿರ್. ಪೋ
ಪೋ! ಸೊರ್ಕನುೞಿದು ನಿನ್ನಿರ್ಕೆಗೆ. ಏನೆನ್ನ ನುಡಿಯಂ ಕಡೆಗಣ್ಚಿ
ಪುತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ಮುತ್ತ ಪ್ರೊಬ್ತಿನಂತೆ ಮೈವೆರ್ಚುವೈ. ಇದರ್ಕೆಯೆ
ನಿನಗಿಂತು ವಿಜಾತಿಯೊಳನುಭೋಗತ್ರಿಯೊದವಿತ್ತು.

ಬಾಯ್ಬಿಡದಿರೆಲೆ ಚಾದಗೆಯೆ! ತಿರೆಯೊಳ್ ಪೆಱರ ಸಿರ್ಕೆನೊಳ್ ಪು
ಱುಕಮುಳ್ಳರೊಳ್ ನಿನ್ನನ್ನರೊಳರೇ? ನಿರ್ನೆರಮುಟಿಲದಿರ್. ಅವೆಯಾದೊಡ
ಮೇವರ್? ಕರ್ಮಪುರುಷಂಗೆ ಸೊರ್ಕುಂ ಸಿರ್ಕುಮೊಂದಿರ್ಕಣ್ಣಲ್ತೆ! ಅತ್ತ
ಪೋಗಲ್ವೇಡಿನ್ನುಪೊಂಬೆಯೇಂ? "ಗಗನಮುಖಂ ದುಷ್ಪ್ರವೇಶ್ಯಂ" ಎಂದು
ಡಂಗುರಮಿರ್ಕುಂ; ಅದಱಿನೀಗಳ್ ಪೋಪುದು ಪದನಲ್ತು. ತನ್ನಾಣೆ! ಕತಿ
ಪಯದಿನಂಗಳೊಳ್ ಏಱೆಯುಂಗೆ ಕ್ಷೇಮಮಕ್ಕುಂ ದಿಟಮೊಂದು ಗ್ರಹಗತಿ
ಯನಾರೈದ ಜೋಯಿಸರೆಂಬರ್. ಅದಱಿಂದೆರ್ದೆಗಿಡವೆ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಪೋಗು. ಪೆ
ಯುಣಂ ಸೊಗಮಕ್ಕೆ.

ಬಗ್ಗಿ ಸೆಲೆ ಕೋಗಿಲೆ! ಏನೀಮಾಮರದ ಸೆಳೆಗೊಂಬಿನೊಳ್ ಮೂಗುವಟ್ಟಿರ್ಪಯ್? ಕಣ್ಮಿರಲ್ ಕೆಂಪಾದುವೇಕೆ? ಏತರ್ಕೆ ಬೆಱಗುವಡುವಯ್? ಅರೆನುಡಿಯೊಳೆಂಬುಬೇಂ? ತಳರಿಲ್ಲವೆಂಬೆಯು? ಅಲ್ತು; ಕಾಲಪುರುಷಂ ಜಡಭರಿತನೆಂಬೆಯು? ಅಂತವನಾರೊರೆದರ್? ಇಂತಿದನಱಿತುಂ ಸೋಂಬನಾಗಿರ್ಪುದೊಳ್ಳಿತೆ? ಆರಯ್ವುದಾರಯ್ವುದೀಪರಿಯುಂ. ನಡೆನಡೆ.

ಇತ್ತಲಿದೆಕೊಳ್ಕ ತಾಮ್ರತುಂಡನೇನನೋ ಗೊಣಗುತ್ತಿರ್ಕುಂ, ಕೇಳ್ವೆಂ. ಪಂಡಿತವಕ್ಕೀ! ನಿನಗೀಪೆಸರನಾರಿಟ್ಟರ್? ಬಸಂತನೇಂ? ನೀಂ ಪಂಡಿತಂ ದಿಟವಾದೊಡೆ ನೀಂಗುರ್ತ್ತಕ್ಕೆ ಪರ್ದನುಸಿರ್. ಏಂ ವಾಂಬಱಿಂ ನೇಱಿಲ್? ಮಾರ್ನುಡಿಯದೇತರ್ಕೆ ವಿಮುಖನಾದೈ? ಸೊರ್ಕನುರ್ಕಿಂ ಬೀಗಿರ್ಪಯ್. ಇರ್ಕೆ: ಕೂರಿದರೊಳ್ ಕೂರದೆ ತಕ್ಕರೊಳ್ಕ ತಗದೆ ನುಡಿಸಿದರೊಳ್ ನುಡಿಯದಿರ್ಪೀಕತದಿಂ ನಿನಗೆ ವನವಾಸಂ ಪ್ರಾಪ್ತಮಕ್ಕೆ! ಲೋಗರ ಕೈಗೆ ಸಿಲ್ಕಲೊಡಮೊಡನೆಯೆ ನಿನಗೆ ಬಂಧನಮಕ್ಕೆ! ಅಂತು ಪಂಜರನೊಳಾನುಂ ಮಂಜರನೊಳಾನುಂ ಸಾವಕ್ಕೆ! ಇದೆನ್ನ ಸಾಪಂ. ನಿನಗಮಾಪ್ಪೊಳ್ಳುಬೀರಮನಿತ್ತ ಬಸಂತಂಗಂ ಧಿಕ್ಕಾರಂ!

ಈಗಡೆ ಉಱಿಗಂ ಸಗುಣನುಡಿಗುಂ. ಬಂದು, ಎರಱಿಮ್ಮಾಱು. ಭದ್ರಂ, ಶುಭಂ, ಮಂಗಳಂ. ಹೀಹೀ! ನೋವು ಮಾಯ್ವುದು; ಸಂದೆಯಮಣಮಿಲ್ಲಂ.

ವಾರಗೇಱಿಯೊಳೇಱುರಜೌವನದ ನೀಱೆಯರ ಮೇಲುದಱ ಸೆಱಂಗನೋಸರಿಸಿ ಸಾರೆ ನಿಲ್ತು ತೋರವೊಲೆಗಳಂ ಸೇರ್ದು ಪಿಡಿದಾಂಕಿ ಪಾಱಿ ಬೊಜಗನಂತೆ ಮೀಱಿ ನಿಟ್ಟೋಟಂಗೊಂಡು ತೊಟ್ಟನೆ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳಟ್ಟೆಣಿಸಿ ಗಟ್ಟಿವಂಗುಜ್ಜುವ ಗಟ್ಟವಳ್ತಿಯರ ಪಟ್ಟುಡೆಯೊಳ್ ಕಟ್ಟುವಡೆದುಂ, ಕೈಯೆಡೆಯೊಳ್ ಮೆಯ್ಯುರ್ಕಿದುಂ, ಕಂದಿನೊಳ್ ಕಂದಿಯುಂ, ಅಸವೆಯೊಳೆಸಕಳಿದುಂ, ಸುಯ್ಯೊಳ್ ಸುಗಿದುಂ, ಸಿರಿಕಂಡದ ಕೆಲ್ಕೆಸಱೊಳ್ ಕಾಲ್ಕುಸಿದುಂ, ಪಾಱುಗೆಯ್ತಕ್ಕೆ ಬಂದಿವಟ್ಟುವಂತುಮಿಂತುಂ ಮುಂತೆ ಸರಿದು ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿಯರ ಮೆಲ್ಗೈಗಳೊಳ್ ಸಾಲ್ಗೊಂಡು ನೇಲ್ವ ಮಾಲೆದೊಡಂಬೆಯಂ ತೂಗಿ, ಲತಾಂಗವಂ ತಾಗಿ, ಬೀಗಿ, ದಕ್ಷಿಣಾನಿಲನಂತಿರೆ ಪಶ್ಚಿಮಾನಿಲಂ

ಮೈದೋಱಲೊಡಂ— ಮೊಲ್ಲೆ ಮುಗುಳ್ತುದು; ವನಮಲ್ಲಿಗೆ ಗಂಟೊಡೆದುವು; ನಾಗವಲ್ಲಿ ಬೆಳ್ಸಱಿವಿಟ್ಟುದು; ಗಱುವೊ ಗಱಿಗಟ್ಟಿದತ್ತು. ಆಗಳ್—

ಪಡುಗಡೆಯೊಳಿದೇಂ ಪೊಗೆ! ಕಡಲೊಡಲ ವಡಬಂ ಬಿಡದೆ ತೀಡುವ ಬಿಱುಗಾಳಿಯ ತೀಟದಿಂ ದಳ್ಳಿಸಲೊಡಮೊಱೆಗೊಂಡ ಬೆಟ್ಟುಗಳ್ ಕರಂ ಸೀಕರಿಪ್ಪೊಗೆ ಪುಟ್ಟಿತಕ್ಕುಂ. ಓ! ತಪ್ಪಿದೆಂ. ಅಲ್ತು, ಪೊಗೆಯಲ್ತು; ಎನಗಂ ಪ್ರಚುರ್; ನೀರೊಳ್ ಕಿಚ್ಚುರ್ ಚುರ್ಚುರ್ಗುಮೇ? ಮತ್ತೇಂ? ಅಂದು ಸೆರಗಂ ಪಾರ್ದು ಕಡಲಂ ಮಱೆಗೊಂಡ ಕವೆರ್ಟ್ಟುಗಳೀಗಳ್ ಪೂರ್ವವೈರಮಂ ಬಗೆದು ಬ*ರ್ದಿಲನಾಡಿಂಗೆ ದಾಱಿಡಲ್ಕೆ ದಂಡೆತ್ತಿ ಪೋಪುವಕ್ಕುಂ, ಎನೆ ಕರ್ಮುಗಿಲಾಗಸಮಂ ಮುಸುಂಕೆ ಕಾಲನೆಂಬ ಕಾಳರಕ್ಕಸಂ ಪೊದೆದ ನೀಲಪಟದೊಂದು ಪಾಂಗಿನೊಳೊಪ್ಪಿದುದು; ಗೆಂಟುಗೆಂಟಿನೊಳ್ ಪೊಳೆವ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚು ಬೀಸುವ ಕೈಗೋಲ ಮೈಸಿರಿಯಂತೆ ಕಣ್ಗೆಷ್ಟವಾದುದು.

ಸಗ್ಗಿಗರಾಣ್ಮನ ಘನಕರಿಘಟೆಗಳ್ ಬೇಸಗೆಯ ಬಿಸಿರಕ್ಕೆ ಬಸವಳಿದು, ಬಾಯಾಱಿ, ಮುನ್ನೀರ ನೀರಂ ಕಂಡು, ಪಿಂಡುಗೊಂಡು ಬಂದು ನಿಂದು, ಮನಂ ದಣಿವನ್ನಮೋಲಾಡಿ, ಪೊಡೆ ಕೋಡುವನ್ನಂ ಬರೆ ಪೀರ್ದು, ಸೊರ್ಕಿ ಪೋಪಡೆಯೊಳ್ ಮೈವಿಟ್ಟು, ಗೀಱಿಟ್ಟು, ಪಟ್ಟುವೆಚ್ಚ ನಿಮಿರ್ದ ನಿಡುವಲ್ ಬೆಳಗೆ, ತುಂಬಿಕೆಯೊಳುಂಬುಗೊಂಡ ತುಂಬುನೀರಂ ಫೂತ್ಕರಿಸಿದಪುವೆಂಬಂತಿರೆ ಎಡೆವಿಡದೆ ಬಲ್ಸರಿ ಸುರಿಯೆ ಮಳೆಗಾಲಂ ಚೆಲ್ವಾಯ್ತು.

ಇಂತು ಮುಂಗಾರ್ ತಲೆದೋಱೆ ತಿರೆವೆಣ್ಗೆ ಮುಗಿಲ್ವೊಂದಿಯೊಳ್ ಬಳ್ಳಿವರಿವ ನೇಹದಿಂ ಬೆಳ್ಳಂಗೆಡೆವ ಸೊಗದಾಲಿನೀರೆನೆ ಪೊಚ್ಚಂ ಪೆರ್ಚಿ ಪರಿದುದು; ಬಗೆಮಿಗೆ ಸೋಲ್ವುದುಮೊಂದುಗೂಡಲ್ಕೆಂದು ಬಂದು ನೋೞ್ಪೆಡೆಯೊಳ್ ಪಸದನಂಗೊಂಡಂತಿರೆ ಬಳ್ಳಿವೊದರ್ಪಲ್ತು ಸೊಂಪೇಱಿದುದು; ಮೇಣ್ ಪೊಸಸುಸಿಲೊಳ್ ಸಸಿಬೆಳ್ದ ನಿಮಿರ್ವಿರೆನೆ ಪಸಲೆಯೆಸೆದುದು.

ಇದೆ! ಗುಡುಗುಡಿಪ ಮೊೞಗಂ ಕಡುಕಾಯ್ಪೇಱಿದ ಸಿಂಗದ ದನಿಗೆತ್ತು ಬಿಗುತೋರ್ಡಿ ಕರ್ಮಡುವಿನ ತಡಂಗುಂಡಿಯೊಳಡಂಗುವೆನೆ ಆಱಾಟಕೆಂದು ಯೂಥನಾಥಂ ಮುಂದಿರೆ, ಕಳಭಂ ಬೞಿವರೆ, ಪಿಡಿಯೆಡೆಯೊಳಿರೆ ಬಡಗೂಡಿ ನಡೆದು ನೀರ್ದಾಣಮಂ ಪುಗುವಾನೆವಿಂಡಿನಿಂಡೆಯುಂ,

ಪಚ್ಚನೆ ಬೆಳೆದ ಪಸಲೆಯು ಪಸುರ್ವುಲ್ಲಂ ಪಸಿವಡಂಗೆ ಮೇದು, ಕೊರ್ಬಿ, ಕೆಲೆದು, ಕಣ್ಮಲೆದು, ಮುಂಗಾಲಿಂ ನೆಲನಂ ಬೆರಂಟುತುರ್ಚಿ, ಪಿಸರ್ಗರಸಂ ಕಂಡು ಪಾಯ್ದು, ಕೋಡಿಱಿದು ಬೞಲ್ದು, ಎರ್ಮೆಯೆಡೆಗೊಳೆ ತಾನುಂ ಪಟ್ಟು, ಮೆಲೆಲ್ಕುತ್ತಿರ್ಪ ಜವಹುರದ ಜಕ್ಕಂದೊೞಲಿಯಂ ಗೆಲೆವರ್ಪ ಕಾೞ್ಕೋಣವಳಗದಿಂದೆಯುಂ; ಬೀಸುವಿಱುಸಲಂ ಸೂಸುವ ಸೋನೆಯಂ ಸೈರಿಸದೆ ಪಕ್ಕೆಯೊಳೆ ಪಟ್ಟು, ಕಣಸಂ ಲಲ್ಲೆಗೈದು, ಪರಿವ ಕಾೞ್ಪುರದ ಕಳಕಳಮನಾಲಿಸುತಿರೆ—ಬಱಸಿಡಿಲ ಬಿಱುಸರವಂ ಕೇಳ್ದು ಕೊಡಕೆ ನಿಮಿರೆ ನವಿಕೆರ್ಕ್ಕರಿಸೆ ತಳನೋರ್ಟದಿಂ ನೋೞ್ಪ ಹರಿಣಸಂದೋಹದಿಂದೆಯುಂ; ಜಿಡಿಗೆ ಕಡುಸುಗಿದು ತಾಂ ಪೊಱಮಡದೆ ಕುಟುಂಕಂ ತರಲ್ಕೆ ಕೆಳೆಯನನಟ್ಟಿ ಕುಳಿರ್ವೆಲರ ಕೋಡಿಂಗೆ ನಸುಗುವ ಕಿಱುವಱಿಯುನೆಱಂಕೆಯೊಳ್ ಪುದುಗಿ ಗೂಡಿನ ಮೊಗವಾಡದೊಳಿರೆಯಿರೆ—ಬಳ್ಳಿವರಿವ ಮಿಂಚಂ ಕಂಡು ತಳ್ಳಂಕಂಗೊಂಡು ಕೀಱಿ ಮೈಗರೆದು ಜೋಡಿಗನ ಬರವನೆ ಪಾರ್ವ ಪೆಣ್ಬಕ್ಕಿಗಳ ತಂಡದಿಂದೆಯುಂ; ವನಾಂತರಂ ಮನೋಹರಮಾದುದು.

ಈತೆಱದೆ ಕಾಡುಂ ನಾಡುಂ ಮನೋಜ್ಞಮಾಗೆ ಸಂಪ್ರಾಪ್ತಮಾದ ವರ್ಷಾಕಾಲದೊಳೊಂದು ದಿವಸಂ ಬೈಗುಂಬೊೞ್ತಿನೊಳೆಂದಿನಂತಿರೋಲಗಂ ಪರಿಯೆ ಕಬ್ಬಿಗರ ಬಲ್ಲಹಂ ಮುದ್ದಣನರಮನೆಯಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ನೆರೆವೀದಿವಿಡಿದು ಪೊರೆವೀಡಿಂಗೈತರ್ಪುದುಮಾತನ ಮಡದಿ ಮನೋರಮೆ ನೂರದೆ ಕಂಡೆೞ್ದು ಇದಿರ್ವಂದು ಕಾಲ್ಗೆ ನೀರಂ ನೀಡಿ ಮತ್ತಂ ಕೈವಿಡಿದೊಳಚೌಕಿಗೆಗುಯ್ದು ಮಣೆಯಿತ್ತು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಬಡನೆಯೆ ತನಿವಣ್ಣಂ ತಿನಲಿತ್ತು ಕೆನೆವಾಲಂ ಕುಡಿವ್ರೊಡಿತ್ತು ಉಪಚರಿಸುತಿರ್ದಳ್. ಈಯುಪಚಾರದಿನಾತನ ಪಸಿವುಂ ಬೞಲ್ಕೆಯುಂ ಮುಡಿಯೆ ಕೆಳದಿ ನಱುಸಂಬುಲಮಂ ಸವಿಯಲ್ಕೆಂದು ಮಡಿದೀಯುತುಮಿರೆ ಇಂತು ಸುಖಸಲ್ಲಾಪಂಗೊಳುತಿರ್ದರ್.

ಅದೆಂತೆನೆ:—

ಮನೋರಮೆ– (ಮೆಲ್ನುಡಿಯಿಂ) ನೋೞ್ಪುದೀಪಗಲ್ಗಳೆಂತೊ ಪಿರಿಯವು. ಪಗಲುಮಿರುಳುಂ ಸುರಿವ ಬಲ್ಸೋನೆಯ ಜಿನುಂಗಿನತ್ತಣಿನೆನ್ನ ಬಗೆಯುಂ ಬೇಸತ್ತುದು. ಅಂತದಱಿನೇನಾನುಮೊಂದು ನಲ್ಗತೆಯಂ ಪೇೞಿ!

ಮುದ್ದಣಂ— ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರೀ! ತಡೆಯೇಂ! ಇನಿತೊಂದು ಬಯಕೆ ತಲೆದೋಱೆ ಆವ ಗಹನಂ? ಆದೊಡಮಾವ ನಲ್ಗತೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆಂ. ಏಂ ಭೋಜಪ್ರಬಂಧಂ? ವಿಕ್ರಮವಿಜಯಂ? ಮಹಾವೀರಚರಿತಂ?

ಮನೋರಮೆ— ಇಸ್ಸಿ! ಇವರೊಳೆನಗೞ್ಕಱಿಲ್ಲಂ; ಉಱಿದೊಡಮುಱಿದೊಡಂ ಬಟ್ಟೆದೋಱಿಪ ರಸಭರಿತಂ ಚರಿತಮೈಸೆ.

ಮುದ್ದಣಂ— ನಿನಗಾವ ರಸದೊಳಿಷ್ಟಂ? ಶೃಂಗಾರರಸದೊಳೇ? ವೀರರಸದೊಳೇ? ಹಾಸ್ಯರಸದೊಳೇ?

ಮನೋರಮೆ— ಆವ ರಸದೊಳೆಂದೊಡೇಂ? ನವರಸದೊಳಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಅಂತಿರೆ ಮತ್ತಮಾಕತೆಯಾವುದು?

ಮನೋರಮೆ— ರಾಮಾಯಣದೊಳೇನಾನುಮೊಂದು.

ಮುದ್ದಣಂ— ಅಂತೆಯೆ ಅಕ್ಕೆ. ಸೀತಾಸ್ವಯಂವರಮಂ ಪೇೞ್ವೆಂ.

ಮನೋರಮೆ— ಆಂ ಮುನ್ನಮೆ ಕೇಳ್ದಿರ್ಪೆನಲ್ತೆ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಏಂ ಸೀತಾಪಹರಣಕಥನದೊಳ್ ಬಯಕೆಯೆ?

ಮನೋರಮೆ— ಉಃ! ಆನೊಲ್ಲೆಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಮೇಣಾವ ನಲ್ಗತೆಯಂ ಪೇೞ್ವೆನೋ.

ಮನೋರಮೆ— ಇಂತೇಕುಸಿರ್ವಯ್, ನಾಡೊಳೆನಿತೊ ರಾಮಾಯಣಂಗಳೊಳವು. ನೀಂ ಕೇಳ್ದುದಱೊಳೊಂದಂ ನಲ್ಮೆದೋಱೆ ಕಂಡು ಪೇೞ್ವುದು.

ಮುದ್ದಣಂ— ನೀನೆ ಒಂದನಾಯ್ದು ಕೊಳ್ವುದು.

ಮನೋರಮೆ— ಶ್ರೀರಾಮಂ ಅಶ್ವಮೇಧಮಂ ಕೈಕೊಂಡನೆಂಬರಲ್ತೆ; ಆಕತೆಯೆ ಅಕ್ಕಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಈಗಳಱಿತೆಂ; ಶೇಷರಾಮಾಯಣಮಂ ಪೇೞ್ವುದೆಂಬೆಯು?

ಮನೋರಮೆ— ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು. ಆದೊಡೆ ಮುನ್ನಮಾರಾರ್ಗಿದನೊರೆದರ್?

ಮುದ್ದಣಂ— ಮುನ್ನಂ ಶೇಷಂ ವಾತ್ಸ್ಯಾಯನಂಗೆ ಪೇೞ್ದನದನೆಯೆ ನಿನಗೆ ಬಿತ್ತರಿಪೆಂ. ಆದೊಡೆ ಬಲ್ಗತೆ ಕಣಾ! ಒಂದೆರಡ್ದಿವಸಕ್ಕೆ ಮುಡಿಯದು.

ಮನೋರಮೆ— ಇರ್ಕೆ. ಓರೊಂದು ದಿವಸಮಿನಿಸಿನಿಸಂ ಪೇೞ್ವುದೇಂ?

ಮುದ್ದಣಂ-- ಅಕ್ಕುಂ. ಆವ ಧಾಟಿಯೊಳ್ ಪೇೞ್ವೆಂ; ಪದ್ಯದೊಳ್ ಪೇೞ್ವೆನೊ? ಗದ್ಯದೊಳ್ ಪೇೞ್ವೆನೊ?

ಮನೋರಮೆ- ಪದ್ಯಂ ವಧ್ಯಂ; ಗದ್ಯಂ ಹೃದ್ಯಂ. ಹೃದ್ಯಮಪ್ಪ ಗದ್ಯದೊಳೆ ಪೇೞ್ವುದು.

ಮುದ್ದಣಂ- (ನಸುನಗೆಯಿಂ) ಅದಂತಿರ್ಕೆ. ಇಂತಪ್ಪ ನಲ್ಗತೆಯುಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದೊಡೆ ಅರಮನೆಯೊಳ್ ರನ್ನಗಡಗಮುಂ ಪೊನ್ನಕಂಠಿಕೆಯುಂ ಮೆಚ್ಚನೀವರ್. ನೀನೀವುದೇಂ?

ಮನೋರಮೆ- ಪೆಱತೇಂ. ಎನ್ನನೆ ನಾನೀವೆಂ.

ಮುದ್ದಣಂ- ಬಲ್ಗಡುಸುಗಾರ್ತಿಯೈಸೆ! ಅಱಿಯಾ ಮುನ್ನಮೆ ನಿನ್ನ ತಾಯ್ತಂದೆವಿರೆನಗಿತ್ತರೆಂಬುದಂ?

ಮನೋರಮೆ- ಇದೇತಱ ನುಡಿ! ಪೋಕೆ. ಆಂ ಪರಾಧೀನೆ ಗಡ! ಪ್ರಾಣಮನೋದಿದಿಂ ಬೞಿಯುಮಲ್ತೆ ದಕ್ಷಿಣೆಯನೀವುದು. ಅರಮನೆಯವರುಂ ಕಬ್ಬಮಂ ಕಂಡಲ್ತೆ ಕಚ್ಚಱಿಯನಿತ್ತರ್. ಆನುಂ ಕತೆಯಂ ಕೇಳ್ದು ಸೊಗಸಾಗೆ ಬಲ್ಲಂತೆ ಸಮ್ಮಾನಿಸುವೆಂ.

ಮುದ್ದಣಂ- ಒಳ್ಳಿತೊಳ್ಳಿತು! ಕತೆಯನಾಲಿಸಿ ಒೞಿಕ್ಕಮೀಯೆನೆಂದೊಡೆ ಬಿಡೆಂ ನೋೞ್ಪೆಂ.

ಮನೋರಮೆ- ಆನುಂ ನೋೞ್ಪೆಂ ಕತೆಯ ಪುರುಳಿಂತಿರ್ಕುಮೆಂದು.

ಮುದ್ದಣಂ- ಆದೊಡಾಲಿಸು. ಸ್ವಸ್ತಿ ಶ್ರೀಮತ್ಸುರಾಸುರೇಂದ್ರನರೇಂದ್ರಮುನೀಂದ್ರಫಣೀಂದ್ರಮಣಿಮಕುಟತಟಘಟಿತ—

ಮನೋರಮೆ- ಓಓ! ತಡೆ! ತಡೆ! ವಸುಧೆಗೊಡೆಯನಪ್ಪ ರಾಮಚಂದ್ರನ ಕತೆಯಂ ಪೇೞೆನೆ ಬಸದಿಗೊಡೆಯರಪ್ಪ ಸುರೇಂದ್ರರ ಚರಿತೆಯಂ ಪೇೞ್ವುದೇಂ? ಸಾಲ್ಗುಂ ಸಾಲ್ಗುಂ. ಇಂತೆರ್ದೆಗೊಳ್ವ ಕತೆಗೆಂತುಡುಗೊಱೆಯುಂ ಗೆಯ್ವೆನೋ!

ಮುದ್ದಣಂ- ನಲ್ನುಡಿಯಿದು ರಮಣಿ! ಕ್ಷಂಗಳಾಗೆ. ಅಲ್ತು ಬಸದಿಯಿಂದ್ರರ ಕತೆಯಲ್ತು; ರಾಮಚಂದ್ರನ ಕತೆಯನೆ ಪೊಗೞ್ದು ಪೇೞ್ವುದಿದು ಸಕ್ಕದದೊಂದು ಚೆಲ್ವು.

ಮನೋರಮೆ– ಲೇಸು, ಲೇಸು! ನೀರಿೞಿಯುವ ಗಂಟಲೊಳ್ ಕಡುಬಂ ತುಱುಕಿದಂತಾಯ್ತು; ಕನ್ನಡದ ಸೊಗಸನಱಿಯಲಾರ್ತೆನಿಲ್ಲೆನಗೆ ಸಕ್ಕದದ ಸೊಗಸಂ ಪೇೞ್ವುದು ಗಡ!

ಮುದ್ದಣಂ– ಅಪ್ಪೊಡಿನ್ನೆಂತೊ ಬರೆವೆಂ.

ಮನೋರಮೆ– ತಿರುಳ್ಗನ್ನಡದ ಬೆಳ್ನುಡಿಯೊಳೆ ಪುರುಳೊಂದೆ ಪೇೞ್ವುದು. "ಕನ್ನಡಂ ಕತ್ತುರಿ"ಯಲ್ತೆ.

ಮುದ್ದಣಂ– ಅಪ್ಪುದೆಪ್ಪುದು. ಆದೊಡಂ ಸಕ್ಕದವೊಂದೆ ರನ್ನವಣಿಯಂ ಪೊನ್ನಿಂ ಬಿಗಿದಂತೆಸೆಗುಂ; ಅದಱಿಂ ಕರ್ಮಣಿಸರದೊಳ್ ಚೆಂಬವಳಮಂ ಕೋದಂತಿರೆ, ರಸವೊಸರೆ, ಲಕ್ಕಣಂ ಮಿಕ್ಕಿರೆ, ಎಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಸಕ್ಕದದ ನಲ್ನುಡಿ ಮೆಱೆಯೆ, ತಿರುಳ್ಗನ್ನಡದೊಳೆ ಕತೆಯನುಸಿರ್ವೆಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಮುದ್ದಣಂ ಪೇೞ್ದ ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಕಥಾಮುಖಮೆಂಬ ಪ್ರಥಮಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

॥ ದ್ವಿತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ ॥

ಕೇಳೆಲೆ ಬಾಲೆ! ಬಾಲೇಂದುಫಾಲೆ! ಈ ಪೊಡವಿಯೊಳ್ ಚೈತನ್ಯರಾಯಂ ಮಾಯಾದೇವಿಯಂ ಮದುವೆನಿಂದ ಪದದೊಳ್ ಪೇರುಕ್ಕೆವದೞ್ತಿಗೆಂದು ಬೊಮ್ಮನೆತ್ತಿದ ಬಾಂದಳೆಯ ಪೊಂಗಾವಣೆ ಎಳೆವೆಣ್ಣ ಪೊಂಕರ್ಣಲಗೊರ್ಡೆಯಂತಿರೆ ಪೊಂಬೆಟ್ಟಂ ಪೊಂಬಸಿರಂಗಿಂಬುವಸದಿಯುಮಮರ್ವೊಡೆಯಂಗೆ ನಡೆದಾಣಮುಮರೆವೆಣ್ಮೆಯ್ಯಂಗೆ ನೆಲೆವನೆಯುಂ ದೆಸೆಯಾಣ್ಮಗೆ ಪೊಸವೀಡುಂ ಬೋೞಿಯಗೆ ಮೇಳವೆಡೆಯುಮೆನಿಸಿ ಕಣ್ಗೊಳಿಕುಂ. ಇಂತು ಕರಮೆ*ರ್ದೆಗೊಳ್ವ ಸೊನ್ನೆವೆಟ್ಟಂಗೆ ತೆಂಕಲ್ಗೆ ಭೂರಮೆಯ ಸೀಮಂತರತ್ನಂಬೋಲ್ ರಂಜಿಪ ಅಯೋಧ್ಯಾನಗರದೊಳ್ ನೇಸಱ ಬೞಿಯ ಪಲಂಬರರಸರರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರ್ದರ್. ಇವರೊಳ್ ತುತ್ತತುದಿಗಬ್ಧಿಗಜ್ಜಂ, ಪೊಡವಿಗೆ ಮಂ

ಗಳೆಂ, ಬಾಂಗೆ ಭಾನು, ಪುಟ್ಟಿದಂತಿರೆ ದಶರಥಂಪುಟ್ಟಿ, ಪೞ ಪ್ರೇರ್ದದ ಬೞಯ್ಯುೞಂ ಕೞೆಗುಂದದ ತೋಳ್ನೀರಂ ತನ್ನೊಳಾಗೆ ಪಱಿನುಡಿಯುಂ ಬೞಸಂದು ಪಲವುಂ ಪಗಲ್ ತಿರೆಯುಂ ಪೊರೆಯುತೆ ಬೞಯುಂ ಯಶಶ್ಶೇಷನಪ್ಪಿನಂ ಆತಂಗೆ ಸೆರವಾಂತ ನಾಲ್ಕುಮುಪಾಯದಂತೆ ನಾಲ್ಕುಂ ಪುರುಷಾರ್ಥದಂತೆ ಮೈಗೊಂಡು ಪುಟ್ಟಿದ ನಾಲ್ವರ್ ಕುವರರೊಳ್ ಪಿರಿಯಂ ರಾಮಂಗೆ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕಮಾಯ್ತು.

ತಾಳ್ಮೆಯೊಳ್ ತಿರೆಯಂತಿರೆ, ಜಾಣ್ಮೆಯೊಳ್ ಗುರುವಿಂಗೊರೆ, ಭೋಗದೊಳ್ ಸುರೇಂದ್ರಂ, ತ್ಯಾಗದೊಳ್ ನರೇಂದ್ರಂ, ಬೀರದೊಳ್ ಭೈರವಂ, ಸೊರದೊಳಗಾರವಂ, ಬೆಂಗದಿರನ ಕಾಯ್ಪು, ತಣ್ಗದಿರನ ತಣ್ಪು, ಸಿಂಗದ ಚಲಂ, ಮಾತಂಗದ ಬಲಂ, ಸಿಡಿಲ ಪೊಡರ್ಪು, ಕಡಲ ಗುಣ್ಪು, ಪಡಿಗೊಳೆ ದಶರಥಕುಮಾರಂ ರಾಜ್ಯಮನಾಳುತಿರ್ದಂ.

ಆತನಾಳ್ವ ನಾಡು ಕೈಲಾಸಮಲ್ಲದೊಡಂ ಸರ್ವಮಂಗಳಾಶ್ರಯಂ; ವೈಕುಂಠಮಲ್ಲದೊಡಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀಮನೋಹರಂ; ಸತ್ಯಲೋಕಮಲ್ಲದೊಡಂ ಸರಸ್ವತೀವಿಲಾಸಾಸ್ಪದಂ; ನಾಡಿಗರೊಳೆಲ್ಲರುಂ ಭೋಗಿಗಳ್ ಕುಟಿಲಗಾಮಿಗಳಲ್ತು; ಜೈವಾತೃಕರ್ ದೋಷಾಕರರಲ್ತು; ಪುರಸ್ಕೃತರಭಿಪನ್ನರಲ್ತು. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ಅಱಿಗಬ್ಬಂ ಬೆಳ್ಳಕ್ಕರಿಗರೊಳ್, ಪಱಿಗಜ್ಜಂ ಪಟ್ಟಸಾಲಿಗರೊಳ್, ಇಱಿನೇಹಂ ತಾಣದೀವಿಗೆಯೊಳ್, ಕೀೞ್ಗೈಮೆ ಕಮ್ಮಾಱರೊಳ್, ದುರ್ಮತಿ ವತ್ಸರದೊಳ್, ಸುತ್ತೇಂ, ಅತಿಪಾತಂ ಮಧುಪಾನವ್ಯಸನದೊಳ್, ಮಧುಪಾನವ್ಯಸನಮಾಱಡಿಯೊಳ್, ಆಱಡಿ ಪಾದರಿಯೊಳ್, ಪಾದರಿ ಬನದೊಳಲ್ಲದಿಲ್ಲಂ. ಮನೋಹರೆ! ಮನೋರಮೆ! ಇಕ್ಷ್ವಾಕುಸಿರಸ್ತಾಲಗೆಯಿರ್ದುದೀ ರಾಮರಾಜ್ಯಮಂ ಸೇಸಂ ಬಣ್ಣಿಸಲಾರ್ತನಿಲ್ಲಂ; ಇಂತಿರೆ ಗಾಂಪಂ ಕಾಲುರಿಚನೆನಗೊಳವೆ!

ನೋಡ! ನಾಡ ಬೞವಿಡಿದು ಪುಣ್ಯವಾಹಿನಿಯೆನೆ ಬಳ್ಕುವ ಸರಯೂನದಿಯುಂ ತಾಂ ಕಿನ್ನೆಲೆಯೊಳಿರ್ದುಂ ಲೋಗರ್ಗೆ ಮೇಲಂ ಬಯಸುವಳಲಾ! ಗಂಭೀರೆಯಾಗಿರ್ದೊಡಂ ನಿರ್ಮಲೆಯಾಗಿರ್ಪನಂತರಂಗಂ ಪೆಱರ್ಗೆ ಕಾಣಲ್ಕಕ್ಕುಂ; ನಲ್ವೆಂಡಿರಂತಿರೆ ಮಂದಗಾಮಿನಿ ಗಡ! ತಪ್ಪೇಂ, ನಿಕ್ಕುವಂ ಪೆಣ್ಣಿವಳ್. ಸರಸಕಮಲಮೆ ಮೊಗಂ; ಮೀನೆ ಕಣ್; ಪಾವಸೆ ಬಿಡುಮುಡಿ;

ಪೊಱೆವಕ್ಕಿ ಬಲ್ಸೊರಲೆ; ಸುೞಿ ಪೊರ್ಕುೞ್; ಮಳಲೊಟ್ಟಿಲ್ ಪೊೞವಾೞ್; ಕಾಲ್ ಕಾಲ್. ಏಂ ತಡೆತಡೆದು ಪೋಪಳ್? ಕಳಕಳನಾದಂಗೆಯ್ವಳ್? ಓ! ತಾಯ್ವನೆಯಿನಾಣ್ಮನೆಡೆಗೆ ಪೋಪಳಕ್ಕುಂ.

ನೋೞ್ಪುದು ನೋೞ್ಪುದಿತ್ತಲ್ ಪೂಙ್ಚದೊತ್ತಿನೊಳ್ ಪೆರ್ಚಿ ಬೆಳೆದ ತೋಂಟಂಗಳೆಡೆಯುಂ. ಪರೋಪಕಾರಾರ್ಥಂ ಫಲಂಗಳಂ ಪೊತ್ತು ಫಲಭಾರದಿಂ ಬಾಗಿ ಕೈಕೊಳ್ವುದೆಂದೆಮಗೀಯಲ್ ನೀಡುಂ ನೀಡಿ ನಿಲ್ತಿರ್ಪುವು ಮರಂಗಳ್. ಎಳವಾೞೆಗಳೆಮ್ಮಂ ಕೈವೀಸೆಯಿಂ ಬೀಸಿ ಕರೆದಪುವು. ಇಂತೇಂ ರಸವಾೞೆಯ ಪೆರ್ಗೊನೆಗೆ ಕೀೞ್ಮೊಗವಾಯ್ತು? ದುರ್ಮ್ಮಾನಂ ಗಡ! ಪೆತ್ತಬ್ಬೆಗೆ ತಮ್ಮ ತ್ತಣಿನಱಿವಾಯ್ತೆಂದು ನಾಣ್ಚಿ ತಲೆವಾಗಿರ್ಕುಮಕ್ಕುಂ.

ಇದೆಕೊಳ್! ಕಾಲ್ಗೆ ನೀರಿಂದು ಪೊಂಗಳಸದೊಳ್ ಪನಿನೀರಂ ತುಂಬಿ ಏಱುಮೆತ್ತಿ ಪಿಡಿದು ಇನ್ನೆಬರಂ ನೀರೆಱೆದು ಪೊರೆದ ಮೇಘರಾಜನ ಬರವನೆ ಪಾರ್ವ ಚೆಂದೆಂಗುಗಳ ಪಂತಿಗಳ್. ಪಚ್ಚೆಯ ಚೆಂಬವಳದ ಲಂಬಣದಿಂ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಸೋಗೆವೀಲಿಯುಂ ಬಿಗಿದು ಬಸಂತಂ ನಟ್ಟ ಕಾವನ ಗೆಲ್ಲಗಂಬಮೆನೆ ಕಾಯ್ಗೊನೆಪಣ್ಗೊನೆಯಿಂ ಕಣ್ಗೆಡ್ತವಾಗಿರ್ಕುಂ ಕೌಂಗುಬೋಂಟಂ. ಕಿತ್ತೀಳೆ ಪೇರೀಳೆ ದಾಳಿಂಬಂ ಬಕ್ಕೆವಲಸು ಪನೆಮರಂಗಳ್ ಎಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಮನೋಹರವಾಗಿರ್ಕುಂ.

ಪೂದೋಂಟದ ನೋಟಮೆಮಗೆ ಮನೋಜ್ಞಂ. ಬಂದುಗೆಯೊಳ್ ಚೆಂಬಣ್ಣಂ; ಗಱಿವೂವಿನೊಳ್ ಪೊಂಬಣ್ಣಂ; ಮಲ್ಲಿಗೆಯೊಳ್ ಬೆಳ್ಪು; ನೀಲಗಂಧಿಯೊಳ್ ಕರ್ಪು; ಇಂತೋರೊಂದು ಪೂಗಳೊಳೋರೊಂದು ಬಗೆಯ ಬಣ್ಣಮಂ ನೇರ್ಪಡಿಸಿದ ಗಾಂಪನಾವಂ?

ಇದೆ! ಬಂಡುಣಲೆಂದು ತಂಡತಂಡದಿಂ ಮಂಡಳಿಸಿ ಮುಯ್ಯೇರಡಿಗಳ್ ಬಂದೆಱಗುಗುಂ. ಉದಿರ್ದ ಪೂವುಡಿ ಬನರಾಣಿಯ ಮೊಗವಾಡದ ಪಳಿಕಿನ ಪೊಸಂತಿಲೊಳ್ ಬರೆದ ರಂಗವಲ್ಲಿಯೆನೆ ರಂಜಿಕುಂ.

ಓ! ಓ! ಬನಗಾಳಿ! ಇದೇನೀತೆಱದೂೞಿಗಂ! ಇದಿರ್ಗೊಂಡು ಕರೆದುಯ್ವಲ್ಕೇಂ ಬಂದೈ? ಆಮೆ ಬರ್ಪೆವಲ್ತೆ; ಸಾಲ್ಗುಂ ಸಾಲ್ಗುಮೀಯುಪಚಾರಂ; ಬಂದರೆಂದು ಪೇೞಿರಸಂಗೆ.

ಇದೆಕೊಳಿದೆಕೊಳ್! ಪೊಂಗದಿರಿನೆನೆ ಪೊಂಗದಿರಿಂ ಕಣ್ಗೊಳಿಪ ಕೆಯ್ವೊಲನತ್ತಣಿಂ ಪಕ್ಕಿಸೋವ ಕಕ್ಕಸಜವ್ವನೆಯರ ಮೆಲ್ಲುಲಿ ಕೇಳಿವರ್ಪುದು; ಕೈವಳೆಯ ಕಿಱುದನಿ ಮೆಲ್ಲುಲಿಗೆ ಪಾಸಟಿ; ಕಣ್ಬೊಗರ್ ನಗೆಮೊಗದ ಬೆಳಗಿಂಗೆ ನೆರಂ. ಕಬರೀಭರಕೆ ಕೊರಲ್ಕೊಂಕೆ, ಬಟ್ಟಬಲ್ಮೊಲೆಯ ತಿಣ್ಪಿಂಗೆ ನಡು ಬಳ್ಕಿ, ಗುರುನಿತಂಬದ ಬಿಣ್ಪಿಂಗೆ ಕಾಲ್ತಡಂಗಟ್ಟೆ ಎತ್ತಂ ಪರಿದು ಸೋವರ್.

ನಡೆ! ಪೋಪಂ. ಓ! ಇದೆ ಇವೆ! ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ವುದಱವಟಿಗೆ. ಅಱಿಮೆ ಪೆಣ್ಬರಿಜನಾಂತು ನೀರಂ ಸುರಿವುದೆನೆ ಕಿಱುಜವ್ವನದ ಬಾಲೆಯರ್ ನೀರ ನೆಱೆವರ್. ಕಡೆಗಣ್ಬೊಗರ ಕಡುನೋಟದಿಂ ನೋಡಿ ಪೆಱೆಮೊಗದ ನಗೆಜೊನ್ನಮಂ ಕೂಡಿ, ಸುಯ್ಯೆಲರ ನಱುಗಂಪನೂಡಿ, ತಣ್ಣೀರಂ ಬಿಡುಗಲ್ಗಂದಲೊಳೊಸರ್ವ ಪಸಿನೀರೆನೆ ನೀರಡಿಸಿದರ್ಗೆಱೆವರ್. ನಡುವಗಲ ಬಿಸಿಲ ಜಳಕೆ ಬಾಡಿರ್ಪನಂ ಬಟ್ಟೆಗರುಂ ನೆಟ್ಟನೆ ಕಟ್ಟೆಯ ಕಟ್ಟಿದಿರ ಪೊಸಜಗಲಿಯೊಳಿರ್ದು ತಣ್ಣೆಲರ್ಗೆ ಮೈಯೊಡ್ಡಿ ಕಂಪೇಱಿವ ನೀರನೀಂಟಿ ತನುವನಂಗಳ ಬೞಲ್ಕೆಯನಿಂತು ನೀಗುವರ್.

ಈಗಳತ್ತಲ್ ಕೇರಿಗಳಂ ನೋೞ್ಪುದು.

ಮನೋರಮೆ– ರಮಣ! ಇದೇಂ ನೋೞ್ಪುದು ನೋೞ್ಪುದೆಂದು ಪೊಱೆಯಂ ಬೆಳೆಯನಾವುದಂ ಬಣ್ಣಿಸಲ್ ಪೋಪಯ್! ಮೇಣುಂ ತೋಱುವವುದೆತ್ತಣಿನಿದುಂ?

ಮುದ್ದಣಂ– ಎನ್ನರಸಿ! ಪೆಱತಾವುದುಮಲ್ತು; ಅಯೋಧ್ಯಾನಗರದ ಬಣ್ಣನೆಯೈಸೆ!

ಮನೋರಮೆ– ಆಗಳೆ ಪೇೞ್ದೆಯಲ್ತೆ ತನ್ನಿಂ ಮುಡಿಯುದೆಂದು.

ಮುದ್ದಣಂ– ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು! ತಪ್ಪೇಂ?

ಮನೋರಮೆ– ಅಂತಾದೊಡೇಂ ಕನಸೊ? ನೆನಸೊ?

ಮುದ್ದಣಂ– ಇದೇತಱ ನುಡಿ ರಮಣಿ!

ಮನೋರಮೆ– ಅಲ್ಲದೊಡೀಗಳೆ ಎನಗೊರ್ವರ್ ನೆಲನಂ ಮತ್ತೊರ್ವರ್ ಪೊಲನಂ ತೋಱಿ ಬಣ್ಣಿಪುದೇಂ?

ಮುದ್ದಣಂ— ಅಲ್ತಲ್ತು; ಈಬಣ್ಣನೆಯನಾಂ ಪೇೞ್ದುದುಮಲ್ತು ನೀಂ ಕೇಳ್ದುದುಮಲ್ತು.

ಮನೋರಮೆ— ಎನ್ನೊಡೆಯ! ಸಂದೆಯಮಿನ್ನುಂ ಪೋದುದಿಲ್ಲಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಆದೊಡಾಲಿಸು! ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮನಂತರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತಿರಲೊಡಮೊರ್ಮೆ ದರ್ಶನಾರ್ಥಮಗಸ್ತ್ಯಂ ನಿಜಶಿಷ್ಯಂಬೆರಸಯೋಧ್ಯೆಗೈತರ್ಪ ಪದನೊಳ್ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೇೞ್ದ ನುಡಿಗಳಿವು. ಅದನೆ ಕಂಡುಗಮುಂ ಬಲ್ಲದೊಳಳಿದೆನ್ನೈಸೆ!

ಮನೋರಮೆ— ಓಹೋ! ಈಗಳಱಿತೆಂ. ಮುಂತೇಂ ಮುಂತೇಂ?

ಮುದ್ದಣಂ— ಪ್ರಿಯೆ! ಈಪರಿಯೊಳೋರೊಂದೆಡೆಯುಂ ಶಿಷ್ಯಂಗೆ ತೋಱಿಸುತುಂ ಕುಂಭೋದ್ಭವಂ ಶ್ರೀರಾಮನೋಲಗಕೆ ಬರುತುಮಿರ್ದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಅಗಸ್ತ್ಯಾಗಮನಮೆಂಬ ದ್ವಿತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

॥ ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ ॥.

ಲೋಗರಱಿವಿನ ಕೊಱತೆಯುಂ ನೀಡುಮೆಣಿಸದೆ ತಗದ ಕಜ್ಜಮನೊಡರ್ಚುತೆ ಕಟ್ಟಕಡೆಯೊಳ್ ಬಱಿಮಱುಕದಿಂ ಮನದೆ ಕುದಿವರ್ ಪಲಂಬರೊಳರ್. ತಿಟ್ಟವಿಟ್ಟ ಪಾಪೆಯೆನೆ ಮೂಗುನಟ್ಟಿರ್ಪರ್. ಈತಂಗಳ್ಗುಪಚಾರಂ ಪ್ರೇತೋಪಚಾರಂ; ಕೂಟಂ ಕಾಲಕೂಟಂ; ನುಡಿ ಬಡಿ; ನೋಟಂ ಕಾಟಂ. ಇಂತಿದೊಂದವತೆ. ಮುನಿಯೇನೆಂಗುಂ ನೋೞ್ಪೆಂ. ರಮಣಿ! ತಪ್ಪಿದೆಂ ತಪ್ಪಿದೆಂ; ಆವುದನೊ ಪೇೞಲೊಡಂಗಿದೆನೇನುಮನೋ ಉಸಿರ್ದೆಂ, ಕೇಳ್ವುದು ಕೇಳ್ವುದು.

ಇಂತೀಮಾೞ್ಕೆಯೊಳ್ ಮೈತ್ರಾವರುಣಿ ಶಿಷ್ಯಂಗೂಡಿ ಬರುತುಮಿರ್ಪುದಂ ಕಟ್ಟದಿರೊಳ್ಕಂಡು ಪಡಿಯಱಂ ಚೆಚ್ಚರಮೆೞ್ದು ಬಂದೋಲಗವ

ಚಾವಡಿಗೆನಿಸುಂ ದೂರದೊಳ್ ನಿಲ್ತು ತಲೆವಾಗುತೆ ನೀಡುಂಗೈಗಳೊಳಂತು ಬಿನ್ನಯಿಸಿದಂ:— ಜೀಯ! ಪೆಱವಾಗಿಲೊಳ್ ಮುನಿಯೊರ್ವಂ ಬಟು ವೆರಸು ಬಂದಿರ್ಕುಂ; ಆನುಸಂವನುಮಡಿಯಾಣತಿಯುಂ ಪಾರ್ವವು.

ಒಡನೆಯೆ "ತಡೆಯೇಂ! ಪುಗಿಸಲ್ವೇಡಾ!" ಎನುತೆ ಸಾವಂತಮನ್ನೆಯರಂ ಬೞಿಯಟ್ಟಿ ಅಣುಗದಮ್ಮನಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂ, ತಕ್ಕಂತಿರೆ ಕರೆದು ತರ್ಪುದೆಂದು ಕಳಿಪಿದಂ.

ಆಗಳ್ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಮುಂತೆಪ್ಪರ್ ಬಂದು ಮುನಿಗೆಱಗಿ ಕೈಯಿತ್ತು ಕರೆದುಯ್ವುದುಂ; ಬರ್ಪುದಂ ಕಂಡು ಗದ್ದುಗೆಯಿನಿೞಿದು ನಾಲಡಿಯೊಳ್ ಮುನಿಯನಿದಿರ್ಗೊಂಡು ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ಭದ್ರಾಸನದೊಳ್ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಅರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಂಗಳಿಂ ಪೂಜಿಸಿ ಮಧುಪರ್ಕಮುಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಕುಶಲಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡುಪಚರಿಸುತಿರ್ದಂ.

ಅಂತವರಿರ್ವರುಂ ಸುಖಸಲ್ಲಾಪಂಗೊಳುತಿರಲ್ಕೆ ಅಗಸ್ತ್ಯಂ ರಾಮಚಂದ್ರಮನ ಮುಖಮನಿನಿಸುದೂರಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಬೞಿಯಂ "ರಾಯ! ಎಮ್ಮೀ ಮಾನಸರ ಮನೋವಿಕಾರಮುಮನಿಂಗಿತಮುಮಂ ನುಡಿಯಿಂ ನಡೆಯಿಂ ಗೆಯ್ಮೆಯಿಂ ಮೊಗದ ಮಾರ್ಪಾಟದಿಂ ಅಱಿಯಲಕ್ಕುಮೆಂದು ಬಲ್ಲರ ಬಗೆ. ಈಗಳೀಮೊಗಸಿರಿಗೆ ಕಂದುಂ ಮೆಲ್ನುಡಿಗೆ ಕುಂದುಂ ನಸುಂ ತಲೆದೋಱಿಪಂತಿರೆ ತೋರ್ಕುಂ. ಆಂ ತಪ್ಪೆನಲ್ತೆ! ಅದಱಿನೆಂತೋ ಬಗೆಯೊಳೇನಾನುಮೊಂದು ಬೇವಸಮಿರ್ಕುಮೆಂದಱಿವೆಂ. ಅಂತು ನರರ್ಗೆ ಮೊದಲೊಳಂತು ಚಿಂತೆಯೊದವಿದೊಡಂ ಮಾಂಜಿಸಲ್ಕೆಂದು ಪೊಸನುಡಿಯ ಬಿನ್ನಣಮುಂ ಪುಸಿನಗೆಯ ಸನ್ನಣಮುಂ ತೋರ್ಪಡಿಸುತುಮದಂ ಮಱೆಗೈವುದುಂಟು. ಲೆಪ್ಪದ ಬೊಂಬೆಯನೆಱಕಂಬೊಯ್ದಪ್ಪಂಬೂಸಿದ ಪುತ್ತಳಿಯುಂ ಬೇಱಾಗಿ ತೋಱುಗುಮಲ್ತೆ. ಇಂತಿದಱಿನುಂ ಜಾಣರ್ಗವಕಾಶಂ. ಮತ್ತಮುಳ್ಳಲರ್ಕೆಸರ್ಮಲ್ಲಿಗೆಯು ತಾಯ್ವೇರ್ ತಳದಿಂ ಮುಱಿಯೆ ಮೇಲ್ಗೆ ಸೊಗಯಿಕುಮೆ?" ಎಂದಂ.

ಅದರ್ಕಾರಾಘವಂ— "ಮುನಿಕುಲಲಲಾಮ! ಅಂತುಟಪ್ಪುದು ನುಡಿಸಾಜಂ. ಸಂಸಾರಬಂಧನದಿಂ ಬಿಗಿವಡೆದೀಬಗೆಯೆಂಗಳುಂ ಚಿಂತಾಪರಂಪರೆ

ಯಿಂ ಪೊದೆದಿರ್ಕುಂ; ಒರ್ವರ್ ಅವುಱ್ಕರ್ಗುಂ ಮತ್ತಮೊರ್ವರ್ ಸಡಿಲ್ಲುಗುವೈಸೆ” ಎನುತೆ ಪಡಿನುಡಿದಂ.

ಆಗಳ್ ಲೋಪಾಮುದ್ರಾಪತಿ– “ಆಃ! ರಾಘವ! ಸೊಲ್ಲಿದು ನಿನಗಲ್ತು ಲೋಗಗರ್ಗೆ. ಸಾಕ್ಷಾನ್ನಾರಾಯಣಂ ತಿರೆಯ ತಿಣ್ಪಂ ತವಿಸಲ್ಕೆಂದು ಪುಟ್ಟಿದಂಗೆ ಚಿಂತೆ ಗಡ! ಗಾಳಿ ಜವಮುರ್ತಂದು ನೇಸರ್ ಕೆಂಗಳನಾದಂದು ಅಮುದುರ್ ನಂಜಾದಂದು ನಿನಗೆ ಬಾಗುಳ್. ಆನೊಂದಂ ಕೇಳ್ದೊಡೆ ನೀನೊಂದಂ ಪೇೞ್ದೈ. ಆರನೊ ಉದ್ಧರಿಸಲ್ಕೆಂದಕ್ಕುಮೀಯೆಣಿಕೆ, ಮುಖದ ಭಂಗಿ. ಅಂತವಱೊಳಂ ಲೋಕಸಮ್ಮತದಿಂ ಪೇೞ್ದೊಡಂ ನೀನೊಂಬೆ ಬೆಳ್ಗೊಡೆಯೊಳಾಳ್ವ ರಾಯಂ; ಸಾಮಂತರಾಜರ್ ವಶವರ್ತಿಗಳಾಗಳುಂ ಕಾಣ್ಕೆಯನೀಗುಂ ಸಾಸಿರ್ವರ್; ಪೊನ್ನೊಡೆಯನ ಭಂಡಾರದತ್ತಣಿಂ ಮಿಗಿಲೈಸಿರಿ; ಪೊಡವಿ ಬಯಕೆವಟ್ಟಲ್; ಮಾರಿಯ ಕೋಱೆವಲ್ಲಂ ಮುಱಿವ, ಭೈರವನ ನಿಡುಜಡೆಯುಂ ಪಿಡಿವ, ಕಾಳರಕ್ಕಸಿಯ ಕೂರ್ಪಳಂ ಸೆಳೆವ ಪಡೆವಳರೊಳರ್; ಗುರುಕವಿಗಳಿಂ ಬಳಕೆವೆತ್ತ ಸಚಿವರುಂಟು; ಬಱಿಯೋಜಂ ವಸಿಷ್ಠಂ; ಸಿಂಗನ ಸಿಂಗಮುಂ ಮೊಲನೆಱಂಕೆಯುಂ ಮಣಲ ನೆಯ್ಯುಂ ತಂದೀವ ಸೋದರರ್ ಬಱಿಯೊಳಿರ್ಪರ್; ನಂಟರೆಲ್ಲರುಂ ನೇಹಿಗರ್, ನಾಡಿಗರ್ ನುಡಿಯೊಳ್ ನಡೆವರ್; ಐವಾಯ್ಪುಲಿಯೆನೆ ನಗರರಕ್ಷಕನಿರ್ಕುಂ; ಎಂತುಂ ಕಟ್ಟಾಣತಿ ಜವದಂಡೆ. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ, ಲೋಕಕಂಟಕರೆನಿಸಿ ಭೂಭಾರಕ್ಕೆಂದು ಪುಟ್ಟಿದ ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣಾದಿದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸರಂ ಸಮೂಲಂ ತತ್ತಱಿಂದಱಿದುದಱಿಂ ಮೂಜಗಮುಂ ಸೊಗಂ ಬಾೞ್ವುದು. ಮೇಣೇತಱ ಚಿಂತೆ; ಕೈವಲ್ಯಸುಂದರೀವದನಾರವಿಂದಮಕರಂದಪಾನಲೋಲುಪ್ತಿಗಿದು ಪೊೞ್ತಲ್ತೆ” ಎಂದುಸಿರ್ದಂ.

ಬೞಿಕ್ಕಂ ರಾಘವಂ– “ಸ್ವಾಮಿ! ನರರ ಬಿಜ್ಜೋದರರ ಸುರರ ಮುನಿವರರ ಮನದಱಿಲುರಿ ಪಿರಿದಾಗೆ ಆಯುಂ ಬಱಿದಾಗೆ ಶ್ರೀಯುಂ ಕೈವಿಡೆ ತಂತಮ್ಮ ದುಷ್ಕೃತಂಗಳ ಫಲಂಗಳತ್ತಣಿನಾರಕ್ಕಸರ್ ಪೊಂದಿದರಲ್ಲಮೊನೆಯೊಳಾತಂಗಳಂ ಗೆಲ್ದು ಕೊಲ್ವ ಬಲ್ಮೆ ತನಗೆತ್ತಣ್ದು? ಆದೊಡಮುಂ ತಿರ್ದರ್ ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣರೆಂದೊಡಾರವರ್? ಪುಟ್ಟೇತರ್ಕೆ? ಎಂತು? ಇಂತಿದಂ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂ ಪೇೞಲಕ್ಕುಂ” ಎನೆ;

ಜಿತಮಾತಾಪಿ ತಾಂ ಮಂದಹಾಸದಿಂ—"ರಘುಕುಲಪಯೋಧಿರಾಕಾಸುಧಾಕರ! ಈ ಕುಲಕೆ ಸದ್ಗುಣಕೆ ಸೌಜನ್ಯಕೆ ನುಡಿ ತಗುಗುಂ. ಪೆಂಬೞ್ಚಮಂ ಪಣ್ಣಿ ಬಣ್ಣಿಮಂ ಕೇಳ್ದಯ್! ಪೋ ಎನಗಱಿವು, ನಿನಗೆ ಬಿನದಂ, ಕೇಳಾಅಱಿರಕ್ಕಸರ ಪುಟ್ಟುಂ." ಎನುತುಂ ಪೇೞಲಾರಂಭಿಸಿದಂ:—

ಮುನ್ನಮೊರ್ಮೆ ಸನಕಸನಂದನಾದಿದೇವರ್ ವಿಷ್ಣುವಂ ಪೂಜಿಸಲ್ಕೆಂದು ವೈಕುಂಠಕ್ಕೈತಂದು ಓಲಗಮಂ ಪುಗುತರ್ಪಂದು ಬಾಗಿಲೊಳ್ ಜಯವಿಜಯರೆನಿಪ ಪಡಿಯಱರ್ ತಡೆದರ್. (ಮೂಗುದುದಿಯೊಳಲ್ತೆ ಮುನಿಸು ಮುನಿಗಳ್ಗೆ!) ಒಡನೆಯೆ ಕೋಪದಿಂ ಪೊಡವಿಯೊಳ್ ರಕ್ಕಸರಾಗಿ ಪುಟ್ಟುವೆಂದು ಕಾವಲರಂ ಬಯ್ದು ಪೋಪುದುಂ, ಮಸದೆ ತಲ್ಲಣಿಂಗೊಂಡು ನಾಥನೆಡೆಗೆ ಪರಿತಂದು ಗೈದ ಗೈಮೆಯುಂ ಬಯ್ದ ಬಯ್ಗುಳಂ ಬಿನ್ನವಿಸಿದರ್. ನಾರಾಯಣನಿಂತಿದಂ ಪರಿಭಾವಿಸಿ ದ್ವಾರಪಾಲಕರ್ಗೆ— ನಿಗ್ರಹಾನುಗ್ರಹಸಮರ್ಥರ್ ವಲಂ ಮುನಿಗಳ್, ತೊದಳಾಗದವರ ನುಡಿ. ಆದೊಡಂ ನಿಮ್ಮನಿನಿತೊಂದು ಕೇಳ್ವೆಂ. ಎನ್ನ ನೇಹಿಗರೆನಿಸುತೇೞುಂ ಮೆಯ್ಯನಿಳೆಯೊಳ್ಬಾೞ್ದು ಬೞಿಯನೆನ್ನಂ ಬೞಿಸಾರ್ವುದೊಂದು; ಪಗೆದು ಮೂಱುಂ ಮೆಯ್ಯಂ ಸವೆದು ಮೇಣೆನ್ನಂ ಕಾಣ್ಬುದು ಪೆಱತೊಂದು; ಇವಱೊಳಾವುದು ಮನಕ್ಕೇಱುವುದದಂ ಪೇೞಿಮೆನೆ,; ಮಣಿದು ಜಯವಿಜಯರ್— ಜೀಯ! ಏೞುಂ ಜನ್ಮದೊಳನಿವಿರಿದುಂ ಕಾಲಮಗಲ್ವುದಾಗದು ; ಪಗೆಗಳೆನಿಸಿಯುಮೆಂತಾನುಂ ಮೂಱುಂ ಜನ್ಮಮಂ ಕೞಿದು ಮತ್ತಂ ನಿನ್ನಂ ಸಾರ್ವುದೆ ಲೇಸು, ಎನುತೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡರ್. ಅವರ್ಗೆ ಸಿರಿಯರಸಂ— ತಥಾಸ್ತು, ಎಂದು ಕಳಿಪಿದಂ. ಕೇಳೈ! ಆಋಷಿಶಾಪದ ದೂಸಱಿಂ ಆಜಯವಿಜಯರ್ ಮಱುವುಟ್ಟುಂ ದೈತ್ಯರೆನಿಸುತೆ ಹಿರಣ್ಯಾಕ್ಷಹಿರಣ್ಯಕಶಿಪುವೆಸರಿಂ ಜನಿಸಿ ಹರಿಯೊಳ್ ವೈರದಿನೞಿದರ್. ಈಗಳವರ್ಗೆರಡನೆಯ ಜನ್ಮಂ. ಎಂತೆನೆ:— ಬ್ರಹ್ಮಂಗೆ ಪೌಲಸ್ತ್ಯನೆನಿಪ ಮಾನಸಪುತ್ರನೊರ್ವನುಂಟು; ಈತನಿಂ ವಿಶ್ರವಸ್ಸು ಪುಟ್ಟಿದಂ; ಈತಂಗೆ ಮಂದಾಕಿನೀಕೈಕಸೆಯರೆನುತಿರ್ವರ್ ಪೆಂಡಿರೊಳರ್. ಪಿರಿಯಳ್ಗೆ ಧನದಂ ಕಿಱಿಯಳ್ಗೆ ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣವಿಭೀಷಣಶೂರ್ಪನಖಿಯರುದ್ಭವಿಸಿದರ್: ಇಂತು ಬ್ರಹ್ಮನಿನೀಬಳಗಮಿೞಿನತ್ತೆನುತೆ ಮೇಲಿಂ ಮೇಲುಸಿರ್ದಂ."

ಬಾಲೆ! ಕೊಡನ ಕುವರನಿಂತು ಪೇೞ್ವುದುಂ ರಾಮಂಗೆ ದುಗುಡಮಿರ್ಮಡಿಯಾದುದು; ಮೊಗಂ ಕಳೆಗೆಟ್ಟುದು; ಮೈ ಕಾವುಗೊಂಡುದು; ಕಿವಿಗೆ ಕಿವುಡುಂ ಕಣ್ಗೆ ಕುರಡುಮೆರಡುಂ ಪರಡಿಕೊಂಡುವು. ಈ ತೆಱನೊಳ್ ಮೂರ್ಛೆಗೆ ಸಂದ ರಾಯನೆಂತಾನುಂ ಬೇಗದಿಂ ಸೋದರರ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರದತ್ತಣಿಂ ತೆಪ್ಪತ್ತನಾಗೆ, ಮುನಿಪಂ ನಿರ್ವಿಣ್ಣನಾಗಿ ನೋೞ್ಪುದುಂ, ಬೆಮರ್ತ ಮೈಯಿಂ ಮತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ಬಿಸುಸುಯ್ದು ರಾಘವಂ ಮುನಿಗೆಂದಂ:—

“ಆಃ! ನಿಕ್ಕುವಂ. ಪೊಲ್ಲದ ಕಜ್ಜಮುಂ ಪಣ್ಣಿದೆನೈಸೆ! ಲೋಕದೊಳೆನ್ನಂ ಕೂಱಿನೆನರೆ? ಉತ್ಕಟಮಾದುದೀಬಱಿಯೇೞ್ಗೆ. ಪೆಣ್ವದಿಂ ಪಾತಕದಿನಿತೊಂದು ತಿಣ್ಣಮುಂ ಪೆಱುಪ್ಪೆಡೆಂದೇಂ ಬಿಡಿಮಾಡಿದನೇ! ಅಕ್ಕಟಾ! ಬ್ರಹ್ಮದ್ರೋಹಿಯಾದೆನಲಾ! ಪೋ! ಪೞಿಗೆಯ್ತ್ರಯಱಿಲಿಂತುಟು. ಇಂದೀಗಳ್ ಪೞಿಗೆ ಕಾರಣಂ, ಪೊಂದಿದಾಗಳ್ ನರಕಕಾರಣಂ. ಏಮೆಂ! ಮುಂತೇಂ ಬಟ್ಟೆ! ಆನ ಜನ್ಮಮಾವ ಹೋಮಮಾವ ಜಪಮಾವ ತಪಮಿದೋಷರಾಶಿಯಿನೇಱಿಲಾಟಪೆನಗೆ ಕಯ್ವೀಗುಂ ಮುನಿ ಪೇೞಾ!”

ಇಂತು ಮತ್ತರ್ರಂತಿರುಪ್ಪೊಳದಿನುಬ್ಬಸಂಬಡುವ ರಾಜಪರಮೇಶ್ವರಂಗೆ ಬೆಳ್ನಗೆಯೊಳ್ ಬಿಂಜದೋಜನೋಜೆಯಿಂ—“ಲೇಸುಲೇಸೆಲೆ ಸೀತಾರಮಣ! ಈಕಪಡುನಟನೆಯುನಾಗೆರ್ ತೋಱುಪ್ಪೈ! ಬ್ರಹ್ಮಹತ್ಯಂ ಗಡ! ದೋಷಂ ಗಡ! ಮೊದಲೊಳೊರ್ಮಡಿಯಿರ್ಮಡಿವನೀಗಳಿರ್ಮಡಿಗೈದಂತಿರಾಡುವೈ! ಇಂತಿದಂ ಕಾಣುತೆ ನೋಯಲಾಮುಂ ಭ್ರಾಂತರಲ್ತು. ಏಂ ಕೇಳ್ದಱಿಯೆವೆ ದಾನವರುಪಟಳಕೆ ಬಣ್ಣಂಗುಂದಿ ಬಾರ್ತೆಗೆಟ್ಟು ದೂಱಿದ ಬರ್ದಿಲರ್ಗೆ ನಾರಾಯಣಂ— ಸೈರಿಪ್ಪುದು ಸೈರಿಪ್ಪುದು ಪಂತಿದೇರಂಗೆ ರಾಮವೆಸರಿಂ ಪುಟ್ಟುವನ್ನಮೆಂದು ಸೈತಿಟ್ಟು ಮರಳ್ಚಿದ ತೆಱನಂ. ಆ ಆದಿನಾರಾಯಣನಿಂತು ಮೈವೆತ್ತು ಪುಟ್ಟಿ ನೆವದಿಂ ಜಾನಕಿಯಂ ಪೋಗೊಳಿಸಿ ದಾನವರೊಳ್ ಪಗೆಗಟ್ಟಿ, ಕೋತಿವಡೆಯುಂ ನೆರಪಿ, ಕಡಲಂ ಕಟ್ಟಿ, ಕಾದಿ ಬಂಡಣದೊಳನಿಬರಂ ಸೈಮಿನಿಗೆಟ್ಟುದುದು ಜನಮೆ ಎಂಗುಂ; ದೆಸೆವುಟ್ಟೆ ಪರ್ಬಿದುದು ಜಸಂ. ಇಂತಿರೆ ಏನುಮುಂ ಮಱುನುಡಿಯಲಾರ್ತೆನಿಲ್ಲಂ.” ಎನುತೆ ಪಡಿನುಡಿದಂ.

ಅದರ್ಕೆ ಶ್ರೀರಾಘವಂ— “ಮಾಂಜದುಸಿವ್ರ್ಡಿದು ಬಲ್ಲರ್ಗೆ ನುಡಿ. ಎಗ್ಗರೆನರೆ ಲೋಗರಾಡರೆ ಮಡದಿಗೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮಘಾತಂಗೈದನೆಂದು? ಇಂತಿದಂ ಬಗೆಯಲ್ವೇಡಾ!” ಎಂಬುದುಂ

ಮುನಿಪಂ— “ಎಗ್ಗರೆಂಗೆ! ಲೋಗರಾಡುಗೆ! ಬಱಿಮಾಱಿಂ ತಡೆಯಲಾವಂ ಸಾಲ್ವಂ! ಹರಂಗಮಂತಿರೆ ಪಱಿಗುಂ. ಪೋಕೆ! ಅಂತವಱೊಳಂ ಪಾತಕಂ ಜ್ಞಾತಮಜ್ಞಾತಮೆಂದಿರ್ವಗೆಯಕ್ಕುಂ. ಜ್ಞಾತಮಾದೊಡೆ ದೋಷಂ ಅಜ್ಞಾತಮಾದೊಡೇಂ ಕಿಱಿದಱಿನೇನಾನುಮೊಂದು ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ”ಮೆನೆ

ಮತ್ತಂ ರಘುಪುಂಗವಂ— “ಇಂತಿದು ತಗದು. ಕಿಚ್ಚನಱಿತೊಡಮಱಿಯದೊಡಂ ಕಿಟ್ಟ ಸುಡದೆ! ಇದಱಿನೆನ್ನಿನಱಿಯದಾದಱಿಗೆಯ್ಮೆಗಂತೊಂದು ಪರಿಹಾರಮಂ ತೋಱುತೆನ್ನನುಮಂ ಲೋಗರುಮನುದ್ಧರಿಸಲ್ವೇೞ್ಕು”ಮೆಂದು ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿದಂ.

ಇಂತೆಱಗಿದ ರಘುಪುಂಗವನಂ ಮುನಿಪುಂಗವಂ ಕೂರ್ಮೆಯಿನೆತ್ತಿ ತಳ್ಕೈಸಿ— “ಇನಿತೊಂದುಬ್ಬೆಗಮೆಡೆಗೊಂಡಿರೆ ತೊಡಂಕೇಂ? ಬೆದಕಲುಂಟೆ! ಕೈಕೊಳ್ವುದಶ್ವಮೇಧಮಂ. ನಿನ್ನಯ ಪಿರಿಯರಿಂತು ಬೇಳ್ದು ಬೆಳ್ಜಸದಿಂ ದೆಸೆಯೆಂಡಿರ್ಗೆ ಪಸದನಂಗೈದುಂ ಬರ್ದಿಲವೆಣ್ಗಳಂ ತೊಟ್ಟುಗೊಂಡರ್. ಇಂತೀಸಪ್ತತಂತುವಿಂ ಪಂಚಪಾತಕಂಗಳುಮೊರ್ಮೊದಲೊಳೆ ಪಡಲಿಡುಗುಂ; ಕ್ಷಾಮಡಾಮರಂಗಳುಂ ಬೇರುಡಿಸು ಪಾಱ್ಪೋಕುಂ ಪೊೞಲೊಳ್; ನಿನ್ನ ಬಗೆಯ ಸಂದೆಗಮುಂ ಪಿಡಂಮುಟ್ಟುಗುಂ; ಲೋಗರ್ಗೆ ಕಲ್ಯಾಣಮುಮೊಡರ್ಗುಂ; ಅದಱಿನಿದೆ ನಿನ್ನಿಷ್ಟಾರ್ಥಮಂ ನೆರೆಯಕ್ಕು”ಮೆಂದು ಬೋಧಿಸಿದಂ.

ಆಗಳ್ ರಾಘವಂ— “ಅಕ್ಕುಮಾನುಂ ತಗೆಬಗೆಯೊಳೊಪ್ಪುವೆಂ. ಆದೊಡಂ ಜನ್ನಕ್ಕೆ ಪೇೞ್ದ ಕುದುರೆಯ ಲಕ್ಷಣಮಾವುದೊ? ವಿಧಿಯೆಂತುಟೊ? ಮೇಣೆಮ್ಮಂದಿಗರ್ಗೆ ಸಾಧ್ಯಮೊ? ಇವಱೊಳ್ಮನಮೊಣಿಕೆಗೊಳ್ವುದು.” ಎಂಬುದುಂ;

ಮುನಿ ತಾಂ— “ನಿಮಿಗಲ್ಲ ಮೇಣಾರ್ಗೆ ಸಾಧ್ಯಂ? ನೆರೆರಾಯರ ನೆರಂ, ಪಡಿಬಲದ ಬಲಂ, ಗುರುಪಿರಿಯರೊಲ್ಮೆ, ಐಸಿರಿಯ ಪೆರ್ಮೆ, ಬಂಧುಗಳ ನಲ್ಮೆ

ಪೆಱರ್ಗಾರ್ಗೊಳವು? ಇವಱೊಳ್ ಸಂಕೆವೇಡಂ. ಕುದುರೆಯೊಳೇಂ? ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಬೆಳ್ಪು; ಮೊಗದೊಳ್ ಕೆಂಕಂ; ಕೊಡಂಕೆಯೊಳ್ ಕರ್ಪು; ಬಾಲದೊಳ್ ಪೊಂಬಣ್ಣಮೊಪ್ಪಿರೆ ಮೆಯ್ಗಣ್ಣನ ಕುದುರೆಯೊಂದಂ ಪೋಲ್ವುದೈಸೆ. ನಿನಗೇಂ ದೊಡ್ಡಿತ್ತೈ! ವಿಧಿಯಿಂತುಟು. ಬೇಸಗೆಯ ಹುಣ್ಣಮೆಯೊಳಂತಪ್ಪ ಹಯಮನರ್ಚಿಸಿ ಹಣೆಯೊಳ್ ಬಱಿವಿರುದಂ ತನ್ನಗ್ಗಳಿಕೆಯಂ ಬರೆದೋಲೆಯಂ ಬಿಗಿದು ನಾಡೊಳೊರ್ಕಾಲಂ ಯಥೇಷ್ಟಂ ತೊೞಲಲ್ಕೆ ಬಿಡುವುದು; ಎಂತೆಂತು ಕುದುರೆಯ ಬಟ್ಟೆಯಂತಂತು ಬೆಂಬತ್ತುವುದು ಕಾಪಿನ ಭಟರ್; ಬಲ್ಸುಳ್ಳರ್ ಕಟ್ಟಿದೊಡೆ ಮೊನೆಯೊಳ್ ಮಾರ್ಕೊಳ್ವುದುಂ, ಸೋಲ್ತು ಕಪ್ಪಮನಿತ್ತೊಡೆ ಕೈಕೊಳ್ವುಗುಂ, ಕಾವಲರ್ಗೆ ನೆಱೆಗುಂ; ಎನ್ನೆವರಮಶ್ವಮಿಳೆಯೊಳ್ ಸಂಚರಿಕುಮನ್ನೆವರಂ ಯಜಮಾನಂ ಮೃಗಶೃಂಗಧರಂ ನವನೀತವಿಲಿಪ್ತಸುಗಾತ್ರಂ, ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯವ್ರತಮನಪ್ಪುಕೆಯ್ದು, ನಮೆವ ದೀನಾಂಧಬಧಿರರಂ ದಾನಧರ್ಮಂಗಳಿಂ ಪಾಲಿಸುತುಂ, ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಂ ಭೋಜನದಿಂ ಸಂತುಷ್ಟಿಗೊಳಿಸುತುಂ, ಕಾಣಲ್ಕೆಂದು ಬರ್ಪ ಪುರದ ಮನ್ನೆಯರಂ ಮನ್ನಿಸುತುಂ, ಐದೆಯರನ್ನೈದೆ ಪೂಜಿಸುತುಂ, ಕಾಲಮಂ ಸಮೆಯುಲಕ್ಕಂ; ಕಡೆಯೊಳ್ ಯಥಾವಿಧಿ ಯಜ್ಞಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯಂ ಗೆಯ್ದು ಬ್ರತಮನುಱಿವುದೈಸೆ. ಇಂತೀಜನ್ನಮಂ ಬೇಳ್ದು ಲೋಕಮಂ ಕಾಯ್ಕೆ; ಮೇಣ್ ನಿನಗಕ್ಕೆಮ ಸರ್ವಂ ಮಂಗಳಂ.”

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಯಜ್ಞೋಪದೇಶಂ ಎಂಬ ತೃತೀಯಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

|| ಚತುರ್ಥಾಶ್ವಾಸಂ ||

—+:0:+—

ಪೆಣ್ಮಣಿ ಕೇಳ! ಈವುಪದೇಶಂ ರಾಮಂಗಮೊಡಂಬಟ್ಟುದು; ವಸಿಷ್ಠಂಗಂ ಸರಿಪಟ್ಟುದು; ಸೋದರರ್ಗಂ ಮನಂಗೊಂಡುದು. ಬಡನೆಯೆ ಸರಯೂತೀರದೊಳ್ ಮುನಿ ತೋಱಿದೆಡೆಯನಾಯ್ದು ಪುರೋಹಿತಾ

ನುಮತದಿಂ ನಾಲ್ಗಾವುದದಳತೆಯೊಳ್ ಯಾಗಶಾಲೆಯಂ ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಕುಂಬೆಯಂ ಬಲಿದು, ಹಂದರವೆತ್ತಿ, ಕೊಟ್ಟಾರವಂ ಸಮೆದು, ವೇದಿಯಂ ಸಮಕಟ್ಟಿ, ತಗುವೆಡೆಯೊಳ್ ಕೊಂಡಮಂ ಪಣ್ಣಿ ಯಾಗಂಗಳಂ ನೆರೆಯಿಸುತಿರ್ದರ್.

ಆಗಡೆ ವಸಿಷ್ಠಶಿಷ್ಯರ್ ಪೋಗಿ ಮುನಿಸಂದೋಹಮಂ ಕರೆವುದುಂ; ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರದರ್ಶನಲಾಲಸರ್ ನಾರದ ಪರ್ವತ ಕಪಿಲ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯ ಸಂವರ್ತಾದಿಋಷಿಗಳ್ ನಿಜಾಶ್ರಮಂಗಳಂ ತಳರ್ದು ತಳ್ವದೆ ಕೋಸಲೆಗೆ ನಡೆತಂದು ರಾಯನಂ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡರ್.

ಇಂತು ಬಿಜಯಂಗೈದ ಮುನಿವರ್ಗಮನರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯಾಸನಾದ್ಯುಪಚಾರಂಗಳಂ ಮನ್ನಿಸಿ ತಪೋವೃದ್ಧಿಯಂ ಕೇಳ್ದು ಗೋಪ್ರದಾನಾದಿದಾನಂಗಳಂ ಸತ್ಕರಿಸಿದಂ. ಮತ್ತಂ ಹರ್ಷಚಿತ್ತರಾದಾತಪಸಿಗಳುಂ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಧರ್ಮಂಗಳಂ ರಾಘವಂಗೆ ನಿರವಿಸುತುಮಿರ್ದರ್. ಆ ಪ್ರಸ್ತಾವದೊಳ್—

ಮಾಮರನೆಳದಳಿರ ರಸಮಂ ಪಿೞಿದು ಕಳಕಂಠನ ಕಂಠನಾಳಕ್ಕೆಱೆದುಬ್ಬಸಮಂ ಕಳೆದು ಕಲನಾದಮಂ ಪೆರ್ಚಿಸಿಯುಂ, ಅರನೇಱಿಲ ದೋರೆವಣ್ಣಂ ತೇದು ನಕ್ಕಿಸುತರಗಿಳಿಯ ನಾಲಗೆಯುಂ ತೆಳ್ಪನಾಗಿಸಿ ತೊದಳ್ನುಡಿಯಂ ತಿರ್ದಿಯುಂ, ಪುಷ್ಪಧೂಳಿಯಂ ಲೆಪ್ಪಂಬಱಿದದಿಮುರ್ತ್ತಿಯ ಸುರಯಿಯ ಪೊಸಬಂಪನೊಡಲ್ಗಿತ್ತು ಮುಱಿದುಂಬಿಗಳ್ಗೆ ಸಂಪಗೆಯತ್ತಣಿನೊದವಿದ ಶಿರೋಭ್ರಮಣಮನಱಿಯಿಸಿಯುಂ, ಬಸಂತಂ ಬೆಜ್ಜನೆನೆ ಮೈದೋಱಲೊಡಂ; ಅಂದು ಕೋಡುಕೋಡಿಂದೋಡಿ ಮಲಯಮಂ ಮಱೆಗೊಂಡ ಪವನನೀಗಳತ್ತಣಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆಡೆಯೆಡೆಯ ಬನಬನಮಂ ಪುಗುತಂದು ಹೊಂಚಿ ಮುಂಚಿ ಕೆಳೆಯಂಗೆ ನೆರವಾದನೆನೆ ದಕ್ಷಿಣಾನಿಲಂ ಮಂದಂ ಮಂದಂ ವಹಿಸುತ್ತಿರ್ಕುಂ; ಫಲವೃಕ್ಷಂಗಳೆಲ್ಲಂ ಕಾಯ್ಕುಸುಗಾರ್ಯ್ ಪಣ್ ದೋರೆವಣ್ ತಸಿವಣ್ಣಳಿಂದೆಸೆಯೆಯುಂ, ಗಿಡುಗಳೆಲ್ಲಂ ತಳಿರ್ಚಿದಳಿರೆಳದಳಿರೆಲೆ ಬೆಳ್ಳಿಲೆ ಪಸುರೆಲೆ ಪಣ್ಣೆಲೆಗಳಂ ರಂಜಿಸೆಯುಂ, ಪೂವಳ್ಳಿಗಳ್ ನನೆ ಕೊನೆಮುಗುಳೆಮುಗುಳ್ ಬಿರಿಮುಗುಳಲರ್ ಪೂಸಮಲರ್ಗಳಿಂದೆ ಸೊಗಯಿಸೆಯುಂ, ಮನೋಹರಮಾಯ್ತು ಪೂಸಸುಗ್ಗಿ; ಬಿರಯಿಗಳಿರ್ದವಡಿ ಬಿಜ್ಜನೆ ಬಿರಿಯೆ, ವಿಟವಿತಾನಕ್ಕೆ ಪೊಸಬೇಟದ ಸೊಂಪು

ನೆರೆಯೆ, ಕುಲಟಾಂಗನೆಯರ್ಗೆ ಜವ್ವನದೇೞ್ಗೆ ಮಿಱೆಯೆ, ಕಾವನೆತ್ತಂ ಮೆಯ್ದೋಱದೆ ಸಂಚರಿಸಲ್ತೊಡಂಗಿದಂ; ರಾಘವನ ಪ್ರತಾಪದಂತಿರೆ ನೇಸಱ ಕಾಯ್ಪುಂ ಪೆರ್ಚಿದುದು; ಪುರಲಕ್ಷ್ಮಿಯೊಡನೆ ವನಲಕ್ಷ್ಮಿಯು ಕೆಳೆತನಂ ಪಿರಿದಾಯ್ತು.

ಇಂತು ಬಸಂತಂಗೆ ಕಡುಜವ್ವನಂ ಬರೆವರೆ ಕಾಣುತೆ ವಸಿಷ್ಠಂ ರಾಘವಂಗೆ— ಇದೀಗಳ್ ಸಮಯಂ ಯಜ್ಞೀಯಾಶ್ವಮಂ ಸೃಜಿಸಲ್ಕೆ, ದಿಗ್ದೇಶಂಗಳಿಂ ಕಪ್ಪಕಾಣ್ಕೆಗಳಂ ತರಲ್ಕೆ, ನೆರೆದ ವಿಪ್ರಸಂದೋಹಮಂ ದಾನಂಗಳಿಂ ಸಮ್ಮಾನಿಸಲ್ಕೆ. ಅಂತಱಿಂ ನೀಂ ಪೊನ್ನಸೀತೆವೆರಸು ವ್ರತಮನಪ್ಪುಕೆಯ್ವುದೆಂದೆಚ್ಚಱಿಸಿದಂ.

ಮನೋರಮೆ— ರಮಣ! ಇಂತಿದೇಂ ಪೊನ್ನ ಸೀತೆಯೆಂಬೈ? ರನ್ನಸೀತೆಯೆತ್ತವೋದಳ್? ಜನಕಂ ಜನಕಂ ಕರೆದುಯ್ದಿರ್ದನೇಂ? ಅಂತಿರೆಯುಂ ಮಗುೞ್ದುಂ ಕರೆಯಿಸಿ ಕೊಳ್ವುದಲ್ತೆ ನೋಂಪಿಗೆ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಓ! ಮಱೆತೆನೀಯಿರವಂ ಪೇೞಲ್ಕೆ. ಸಂದೆಯುಂ ಸಾಜಂ. ಕೇಳ! ರಾಘವಂ ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣಾದ್ಯರಂ ಪಱುವ್ರಟ್ಟಂ ಬಸ್ರುರ್ದೆಂಡಟ್ಟಿ ದೇವರ್ಕಳ ಬಂದಿಯಂ ಬಿಡಿಸಿ ಲಂಕಾಧಿಪತ್ಯಮಂ ಶರಣಂಗೊಪ್ಪಿಸಿ ತಾಂ ಸೀತಾಸಮೇತಂ ಅಯೋಧ್ಯೆಯೊಳರಸುಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದನೆಂಬುದನಾಗಳೆ ಕೇಳ್ದಪೆಯಲ್ತೆ! ಇಂತು ಸಾಸಿರಗಾಲಂ ಕೞಿದೊಡಮಿವರೊಳ್ ಸಂತಾನಂ ಪುಟ್ಟಿತಿಲ್ಲಂ. ಎನಿತ್ತೆ ಸಿರಿಯಿರ್ದೊಡಂ ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದನ ಬಾೞ್ಕೆಯುಮೊಂದು ಬಾೞ್ಕೆಯೆ! ನಿಡುಮರನಂತಿರ್ದೊಡದೊಂದಿರವೆ! ನೀರೊಳಿರ್ದುಂ ಮೀಂಗಳ್ ಕಾಡೊಳಿರ್ದುಂ ಮಿಗಂಗಳ್ ಬಾನೊಳಿರ್ದುಂ ಖಗಂಗಳ್ ಮಱಿಗಳನಾರಯ್ಯುತುಂ ಸೊಗಂ ಬಾೞ್ವವೆನೆ, ನಾಡೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿಯುಂ ಮಾನವನೆನಿಸಿಯುಂ ಮಕ್ಕಳಂ ಪೆಱದವಂ ಪಾಪಿಯಲ್ತೆ! ಪೆಱಂಗಿರ್ಕುಮೆ? ಪೇೞ್ವೊಡಿನಿತೊಂದುಮ್ಮಳಿಂ ಪುತ್ರಹೀನಗೆ ಬದ್ಧಮಿರ್ಕುಂ. ಇವರೊಳಂ ಪುರುಷರತ್ತಣಿಂ ಸ್ತ್ರೀಯರ್ಗಧಿಕಮೀದುಗುಡಂ ದಿನಮೂಱುಗಂಗಳಂತಪ್ಪ ಮಱೆಗೆಯ್ವೆಡೆಯೊಳ್ ನೆರೆವೆಂಡಿರ ಸುಖಗೋಷ್ಠಿಗಳ್ ನಾರಿಯರೊಳ್ ಮೊದಲಿಕ್ಕುಗುಂ.

ಸೀತೆಯೊರ್ಮೆ ಕನ್ನೆವಾಡದ ನೆಲೆವನೆಯ ಮೊಗಸಾಲೆಯೊಳ್ ತೂಗುಂಮಂಚಮನೇಱಿ ಚೆಲ್ಲದಿಂ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ತಾನುಂ ನಲ್ಗೆಳದಿ ಚಂದ್ರಮತಿಯುಂ ಸಲ್ಲಾಪಂಗೊಳುತಿರೆಯಿರೆ; ಕಟ್ಟೆದಿರೊಳೊಂದು ಚಟಿಕೆ ನೀಡದೊಳಿರ್ದುಂ ಕಿಱುಮಱಿಯುಂ ಕುಟುಂಕಿತ್ತೆಱಂಕೆಯೊಳ್ ಪುದುಗಿಸಿಯುಂ ಕೊಕ್ಕಿಂ ಮೆಲ್ದುಪ್ಪುಟನೊಸೆದು ನೆಸೆದುಂ ಲಲ್ಲೆಗೆಯ್ವುದಂ ನಟ್ಟಾಲಿಯೊಳಭೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಕ್ಕಳ ಬಯಕೆಯಿಂ ಜಾನಕಿ ಸಖಿಗಿಂತೆಂದಳ್:— ಮಿತ್ರೆ ನೋಡೆ! ನೋಡೆ! ನೀಡುಂ ನೀಡದ ಪಕ್ಕಿಯುಮೆನ್ನಂ ಬಂಜೆಯೆನುತೇಡಿಪಂತಿರೆನ್ನಿದಿರೊಳ್ ಪಿಳ್ಳೆಯುಂ ಮುದ್ದುಗೆಯ್ಗುಂ. ಇಂತಿರ್ಪನಮಿನ್ನೊಲ್ಲೆ ನೀಯೆಡೆಯಂ. ಎತ್ತಾನುಂ ಪೆಱತೊಂದೆಡೆಗೆ ಪೋಪಂ. ಅಲಸುವೆನೀನೋಟಕ್ಕೆ. ಓ! ಈ ಪಕ್ಕಿಯನೊಂದನೆ ಪಗೆವೆನೇತರ್ಕೆಯೋ ನಿರ್ನೆರಂ! ಎನ್ನನ್ನರ್ಗೆ ಲೋಕಮೆ ಪಗೆ! ಪಲವಾತಿನೇನಕ್ಕುಂ? ನಿಕ್ಕುವಂ ಮಕ್ಕಳಂ ಪಡೆದೋವಲ್ಕಾಂ ನೋಂತೆನಿಲ್ಲಕ್ಕುಂ. ಎಳವರೆಯದೊಳ್ ನಲ್ಗೂಸಂ ಪೆತ್ತು ಬಾಲಕೇಳಿಯುಂ ಕಣ್ದಣಿಯೆ ಕಂಡು ಸಂಸಾರದ ಸಾರಮಿದೆನುತೆ ಸಂತಸಂಬಡುವ ಪೆಣ್ಗಳೆ ಧನ್ಯೆಯರಲ್ತೆ! "ಬಂದಳವಳವಳ್! ಬಂಜೆ! ಕಂದನಂ ಪಿಡಿಯಲ್ಕೀಯದಿರ್! ಬಡವಕ್ಕುಂ! ಕಿಟ್ಟವಿಡದಿರ್! ಕಂದಿ ಬಸವೞಿಗುಂ; ನೋಡವಿಡದಿರ್! ಕಣ್ ಕೊಂಕುಗುಂ; ನುಡಿಯಿಸಲೆಡೆಗುಡದಿರ್! ನುಡಿಯೊಗ್ಗುಗುಂ." ಎಂಬ ನಾಡ ಪೆಣ್ಗಳ ಬಿಱುನುಡಿಗೆ ತಜೆದುಂ ಬಾೞ್ವ ವಂಧ್ಯೆಯರೆ ಜೀವನ್ಮೃತೆಯರ್ ವಲಂ. ಸಖೀ! ಮಾಂಜದುಸಿರ್; ಕುಲಮುಂ ವರ್ಧಿಪ ಕಂದನಂ ಪಡೆದು ತೊರೆದ ಮೊಲೆಯೂಡಿ ತೊಟ್ಟಿಲೊಳಿಟ್ಟು ಪಾಡಿ ತೂಗಿ ಕೂಸು ನಿದ್ದೆವೋಪುದುಂ ತಾನುಮರೆಗೞಿಗೆ ಕೆಲದೊಳ್ ಮಂಡಿಸಿ ಬಾಲಲೀಲೆಯುಂ ನೆನೆನೆನೆದು ಮತ್ತಂ ಕುವರನೆೞ್ಚತ್ತನಾಗೆ ಪಿಡಿದೆತ್ತಿ ಮುಂಡಾಡಿಯುಂ ಮುದ್ದಿಸಿಯುಂ ತೊದಳ್ನುಡಿಯೊಳ್ ನುಡಿಸಿಯುಂ ಕಿಱುನಗೆಯೊಳ್ ನಗಿಸಿಯುಂ ಪೊಸಬಿನವದಿನಾಡಿಸಿಯುಂ ಮನದ ಬೇಸಱಂ ಕಳೆವೊಂದು ಸೈಪೆನ್ನೊಳೆಂದಿಂಗಾದಪುದೋ!

ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ:— ಅಬ್ಬೆ! ಪಿಡಿ ನಡೆವಪೆನೆನುತುಮೆರಡ್ಮೂಱಡಿಯಿಡುತೆ ಪೊಂಗಿ ತಾಯ ನಿಡುದೋಳಂ ತಾಂಗಿ ಮೆಲ್ಲನೊತ್ತಿನೊಳಂಕಮನೇಱಿ ನುಣ್ಗಲ್ಲಮಂ ಪಿಡಿದಲುಗಿಸಿ ಈಗಳ್ ನಡೆಗಲ್ತೆನೆನುತೆ ಕೇಳಿಪ ಕಂದ

ನೆಂದಿಂಗೆ ಪುಟ್ಟುವನೋ! ಆಡುತಾಡುತೆ, ನೆವಮಿಲ್ಲದೆ ನಗುತೆ ಪರಿದು ತಾಯ್ತಂದೆವಿರ್ ಮುಂತಿರೆ ಬೆನ್ನನೆ ಸಾರ್ದಯ್ಯನ ಕಣ್ಗಳಂ ಕಿಱುಗೈಗಳಿಂ ಮುಚ್ಚುತಾನಾರೆಂದು ಕೇಳ್ವ, ಮಾತೆಯು ಮೇಲುದಱ ಸೆಱಂಗಿನೊಳ್ ತಲೆಯಂ ಬೈತು ಆಂ ಗುಮ್ಮಂ ನುಂಗುವೆನಲ್ಲದೊಡೆ ತನಿವಣ್ಣನೀಯಿಮೆನಗೆನುತುಂ ಕಾಡುವ, ಪೆಱತೊರ್ಮೆ ತಂದೆಯ ಪಿಂದೆಸೆಯೊಳಡಂಗಿ ತಾನೆಲ್ಲಿರ್ಪೆನೆನುತಬ್ಬೆಯಂ ಕೇಳ್ವ, ಮತ್ತಮದೊರ್ಮೆ ಕೈಪಿಡಿಯಂ ಲೀಲೆಯಿಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಮಾರ್ಪೊಳೆವ ಮುದ್ದುಮೊಗಮಂ ಪಡಿಗೊಸುಗೆತ್ತು ತನಗೆ ತಂದೀವುದೆಂದು ಚಲದಿಂ ಮಱುಗುವ, ಮಗುಳೊರ್ಮೆ ತಾಯ್ ಪೊಯ್ದಳೆಂದು ತಾತಂಗೆ ತೋಱುಪ, ತಾತನಬ್ಬರಿಸೆ ತಾಯೊಳ್ ದೂಱುವ, ನಿರ್ನೆರಂ ಜಱುಚುವ, ಜಱುಚಾಡಿ ಬೞಲ್ವ, ಬೞಲ್ದು ಮಱುಗುವ, ಮಱುಗಿ ಪರಿತಂದು ಅಬ್ಬೆಯ ಕಾಲಂ ಬಿಗಿವಿಡಿವ, ಬಿಗಿವಿಡಿದು ಬೆಣ್ಣೆಯನೀವುದೆಂದು ಮುಂಜೆಱಗಂ ಸೆಳೆವ, ಇಂತು ತನುಮನಮನಪ್ಪುಕೆಯ್ವ ದಿವ್ಯಸುಂದರವಿಗ್ರಹಂ ಕುಮಾರನೆನಗಪ್ಪನೆಂದಿಂಗೋ ಸಖೀ!

ಮುದ್ದಣಂ:– ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರೀ! ಇಂತು ತನಗೆ ಮಕ್ಕಳ್ ಪುಟ್ಟತಿಲ್ಲೆಂದೊಂದು ಪಂಬಲ್ ಪಿರಿದಾಗೆ, ಗೞಿಗೆಗೞಿಗೆಗೆ ಬಾಡಿ ಬೆಂಡಾಗಿ, ಮತ್ತಂ ಕಂಡರಿಸಿದ ಬೆಳ್ಮರನೊಂದು ಪಾಪೆಗೆನಗೇಕೆ ಸಿಂಗರಮೆನಗೇತರ್ಕೆ ಭೋಜನಮೆನುತಿವಂ ಬೇಸಱಿನುೞಿದು ಆರೊಳಮೇನುಮನಾಡದೆ ನೋಡದೆ ಸಜ್ಜೆವನೆಗಾಗಿ ಪೋಪುದುಂ; ಚಂದ್ರಮತಿಯುಂ ನಲ್ಮಾತಿನುಪಚರಿಸುತುಮಾರಯ್ಯುತುಂ ಬೞಿವ್ರೋದಳ್.

ದೇವಿಯರಿನಿತೊಂದಿರವನೀಕ್ಷಿಸಿ ತೊಟ್ಟನೆ ದೂತಿಯೊರ್ವಳ್ ತಳರ್ದು ತೞಿಮೞಿಂಗೊಂಷೋಲಗಂ ಪರೆಯೆ, ಸಚಿವಂಬೆರಸು ಮಂತಣಂಗೊಳ್ವ ರಾಯನೆಡೆಗೆಯ್ತಂದು– ಜೀಯ! ಏನೆಂದಱಿಯೆನಕ್ಕನಿಂದು ಕಟ್ಟುಬ್ಬೆಗದೊಳಿರ್ಕುಂ; ಎನ್ನೊಳೆಂದಳಿಲ್ಲ. ನೆಟ್ಟನೆ ಸಜ್ಜೆವನೆಗೆ ಪೋಪ್ಪುದುಂ, ಚಂದ್ರಮತಿ ತಾನುಂ ಬಲ್ದುಗುಡದಿಂ ಬೆಂಗೊಂಡೆಯ್ದಿದಳ್. ಬೇವರೆ ದೇವಿಯರಿರವನಱಿಯಲಕ್ಕುಮೆಂದು, ಬಿನ್ನವಿಸೆ; ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮಂ ದಿಮ್ಮನೆಬ್ಬಿ ದಿಗ್ಭ್ರಮೆಯಿಂ ಕಣ್ಗೆಟ್ಟು ಚಿಂತಾಪರವಶತೆಯಿಂ ನಡೆಗಂಬಂ ಬರ್ಪುದೆನೆ ಬಂದು ಪೊಡವಾಸಮಂ ಪುಗುತಂದು ರಾಣಿಯುಂ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದು

ಇದಿರೇಱ್ವಳಂ ಮಾಣಿಸಿ ತಾನುಮರ್ಧಾಸನಂಗೊಂಡಿಂತು ಬೆಸಗೊಂಡಂ:—

ದೇವೀ! ಕಡಲ ಶುಕ್ತಿಯಿಂ ಜಗುಳ್ದ ಸುಣ್ಮುತ್ತುಗಳನುಂಡ ಮೀಂಗಳೀಗಳುಗುೞ್ವವಿಂತೆನೆ ನಿನ್ನೀಕಡೆಗಣ್ಗಳೊಳಕರ್ಡೆಯೊಳಂ ಪರಂಪರೆಯಿಂ ಪನಿಪನಿತು ಸುರಿವಶ್ರುಧಾರೆಯಿರವಿದೇಂ ಪೇೞ! ಅಂತು ಸುರಿದುಂ ಅಂಜನವಿಮಿಶ್ರಿತಾಶ್ರುಧಾರೆಯಿದು ತೆಳ್ಗದಂಪಿನೊಳ್ ರನ್ನಗನ್ನಡಿಗೆ ಜೀವರೇಖೆಯೆನೆ ಬರೆದ ನೀಲರೇಖೆಯು ಪೊಂಗಿನೊಳೊಪ್ಪಿಯುಮೆನ್ನೆರ್ದೆಗೊಂದು ಕೃಷ್ಣಶಲಾಕೆಯೆಂಬೊಲ್ ಪರಿಣಮಿಕುಮಿಂತೇಂ ಕಾಂತೆ! ಇಂದುಮುಖೀ! ಇಂದೀಸಿರಿಮೊಗಂ ಪಗಲ್ಗಂಡ ಪೆಱೆಯಂತಿರೆ ಕಳೆಗುಂದಿದತ್ತೇಕೆ? ಮತ್ತಂ ಮತ್ತಗಜಕುಂಭಮಂಡಲಕ್ಕೆ ದೊರೆವಡೆರ್ ಸುದೃಢಪೀನಪಯೋಧರಂಗಳ್ಗೀತೆಱನ ಕಂಪನಮೇತಕ್ಕಾಯ್ತು? ನಿನ್ನೀಪೆಱೆನೊಸಲೊಳಿಟ್ಟ ಮೃಗಮದತಿಲಕಮದೆಡೆಗಿಡುವಿನಂ ಮೃಗಲಾಂಛನಮೆನಲ್ಕೆಸೆದುಮೆನ್ನ ಮನಕ್ಕೊಂದು ಲಾಂಛನಮನಾಗಿಪ್ಪುದಿದೇತಱ ಪರಿ ರಮಣಿ? ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ನಿನ್ನೀಕಪೋಲದೊಳ್ ಬರೆದ ಮಕರಿಕಾಚಿತ್ರಪತ್ರಮಿದು ಬಗೆಗೆಟ್ಟಿರ್ಪಿನಮೆನಗಂ ಬಗೆಗಿಡುವುದಿನಿತೊಂದುಮ್ಮಳಮೇಂ! ನಿನ್ನೀಪದಕಮುಳಮೆಂದಿನಂತಿರೆ ಪೊೞ್ತೆಡೆಯು ನೇಸಱೆಳವೆಳಗಿನ ಪುಂಡರೀಕದಂತಲತೆಗೆಯ ಸಿಂಗರಮನೊಂದಿರ್ಕುಮಿಲ್ಲಮಿದೇಂ? ನುಡಿಯು! ಸುಯ್ ಎಲರ್ಗೆ ಕಂಪುದೋಱದಿದೇಕೆ? ಗುಬ್ಬಿಗಂಕಣಮೇಕೆಯೊ ಕೆಲದೊಳೊತ್ತಿರ್ಕುಂ, ಕಱಲೊಳೇಂ ಪಗೆ? ಅಂಬರಂ ಮಲಿನಮಿದೇಂ? ಸೀತೆ! ನಿನಗೀತೆಱದ ದುಗುಡಂ ತಲೆದೋಱಿತೆಂತು? ಎನ್ನಿಂ ಪುಟ್ಟಿತ್ತೊ, ನಿನ್ನ ಪರಿಜನರಂತೇಂ ಪೊಲ್ಲದ ಕಜ್ಜಮಂ ತಗುಳ್ಚಿಲ್ಕಾದುದೊ? ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಸಲ್ಲದ ಬೇನೆಯಾಗಿರೆ ತನ್ನಿಂ ತಾನೆ ಮನಕ್ಕೆ ಜೇವಸಮಾಯ್ತೇ? ಅತ್ತೆವಿರೇಂ ಬಯ್ದರೆ? ಎನ್ನೊತ್ತಿನ ಸಹಜಾತರಂತುಟು ಅಣಕಿಸೆ ನಿನಗಾದತ್ತೆ ವಿಷಾದಂ? ದೂಸಱಿದೆತ್ತಣಿನಾಯ್ತರಸಿ ನಿನಗೆ ಸರಸಿರುಹಾಕ್ಷೀ!

ಇಂತು ನಲ್ಲಳ್ ಕಟಾಕ್ಷದತ್ತಣಿಂ ಬಸಿವ ಕವೋಷ್ಣಬಾಷ್ಪವಾರಿಯಂ ತನ್ನುತ್ತರಿಗೆಯ ಕಿಱ್ಸೆಱಂಗಿನಿಂ ತೊಡೆದುಂ, ನಿಟಿಲತಟದೊಳುಯ್ಯಲಾಡುವ ಮುಂಗುರುಳನುಗುರ್ಗೊನೆಯಿಂ ತಿರ್ದಿಯುಂ, ಕೆಲಕ್ಕೊಂದಿಸೆಕ್ಕಸರಮಂ ಸೈತು ನೇವರಿಸಿಯುಂ, ಅಱಮೆಱೆಗಲ್ಲಮನಲುಗಿಯುಂ, ಮೆಲ್ನುಡಿ

ಯಿನಾರೈವ ಜೀವಿತೇಶನ ನುಡಿಗೆ ಪಡಿನುಡಿಗುಡೆಯುಂ, ನುಡಿಯುದಿರೆಯು
ಮಾಱದೆ ಕಾಂತೆ ಕೆಲನ ಕೆಳದಿಯುಂ ಮಾಲಿಪೆಂದವಳ್— ಜೀಯ! ಮಱೆ
ವೊಕ್ಕರ್ಗೆ ಸೊಗಮನೀವ ಕಲ್ಪಾಂಘ್ರಿಪನಂತಿರೆ ನೀಂ ಬೞಿಯೊಳಿರೆ ದೇವಿ
ಯರ್ಗೆ ಪೆಱತಾವುದುಂ ಮನಕೆ ನೋವಲ್ತು; ಮಕ್ಕಳಂ ಪೆತ್ತೋವ ಸೈಪು
ತನ್ನೊಳಿನ್ನುಮಾಯ್ತಿಲ್ಲಮೆಂಬೊಂದುಬ್ಬೆಗಮೆಂದಾನಱಿವೆಂ: ಪೆಣ್ಗಳ್ಗದು
ಸಾಜಮೆ, ಎಂದಳ್.

ಮುದ್ದಣಂ:— ಬಾಲೆ! ಚಂದ್ರಮತಿಯಿಂತೆಂಬುದುಂ ರಘುಪ್ರವರ
ನುಂ ಮನಮಱುಗಿ ಇನಿಸುಂ ಪೊೞ್ತು ಜಾನಿಸಿ ಬಗೆಯಱಿತು ಮತ್ತಂ ನಿಜ
ಕಾಂತೆಗೆ— ರಮಣೀ! ನಿರ್ನೆರಂ ಮಱುಗಲೇನಕ್ಕುಂ? ಇಂತಿವೆಲ್ಲಂ ವಿಧಿ
ವಶಮಲ್ತೆ! ದೈವಮೊಂದು ಕಣ್ದೆಱೆಯೆ ಗುರುಜನಮನುಗ್ರಹಿಸೆ ಪಿರಿಯರ್
ಪರಸೆ ದೊಡ್ಡಿತೇಂ? ಇದರ್ಕೆಮ್ಮಯ್ಯನೆ ಪ್ರಮಾಣಂ. ಅಂತದಱಿಂದೆ
ಮನಂ ನಿಶ್ಚಿಂತಮಪ್ಪಂತು ನೀಂ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಕುಲದೈವಮನರ್ಚಿಸುತುಂ
ಗುರುಜನಂಗಳಂ ಪೂಜಿಸುತುಂ ಪಿರಿಯರಂ ಸಂಭಾವಿಸುತುಂ ಗೋಬ್ರಾ
ಹ್ಮಣರಂ ಸೇವಿಸುತುಮಿರೆ ಎಮ್ಮೊಳೆಲ್ಲರುಮನುಗ್ರಹಿಸೆ ಸಂತಾನಮಕ್ಕು
ಮೆಂದಱಿವೆಂ. ಆನುಂ ವ್ರತಹೋಮಾದಿಗಳಿಂ ದೇವರ್ಕಳಂ ಮೆಚ್ಚಿಸು
ತುಂ ಸಗ್ಗಿಗರೊಡನಾಡಿಗನಪ್ಪಂತೆಯುಂ ಸೂರ್ಯಾನ್ವಯಮೆನ್ನೊಳ್ ತಡೆ
ವುದೆಂಬ ಲೋಗರೊಂದಪವಾದಂ ಪೊರ್ದದಂತೆಯುಂ ನೋೞ್ಪೆನೆಂದು ಕಾಂ
ತೆಯುಂ ಸಂತವಿಟ್ಟು ತಳ್ಕೈಸಿ ಕಳುಪಿ ತಾನೋಲಗಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈದಂ.

ಮನೋರಮೆ! ವಿಸ್ತಾರಂ ಸಾಲ್ಗುಂ. ಇಂತು ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಂಗಳ್
ಕೞಿಯೆ ಲೋಕಪದ್ಧತಿಯನೊಳಕೊಂಡು ಸೀತೆಗೆ ನೀರ್ ನಿಂದು ದಿನಕ್ರ
ಮದಿಂ ಬಸಿಱ್ ಬಳೆಯೆ, ತ್ರಿವಳಿಗಳೞಿಯೆ, ಮೊಗಂ ತೇಜಂಬೊಳೆಯೆ,
ಚೂಚುಕಂ ಕರ್ಪಂ ತಳೆಯೆ, ನಡು ಬಡತನದೊಂದಪವಾದಮನುೞಿಯೆ,
ನುಡಿ ಬೇಸಱಂ ಬೆರೆಯೆ, ನಡೆಗಲಸು ನೆರೆಯೆ, ನಿಡುಬಾಸೆ ನೇರಂ ಮೀಱೆ
ಯೆ, ನೋಟದ ಗಾಡಿ ತೞ್ಗೆ, ಮನಕೆ ಪುದುವಯಕೆ ಪುದುಂಗೊಳೆ, ಸೀತೆ
ಬಸಿಱಿಯಾದಳ್. ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಗರ್ಭಧಾರಣಮೆಂಬ ತುರೀಯಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

॥ ಪಂಚಮಾಶ್ವಾಸಂ ॥

ಮುದ್ದಣಂ:— ಪ್ರಾಣನಾಯಿಕೆ! ಇಂತು ಭೂಜಾತೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದಳಾಗೆ, ನಾಡೆ ನಾಡೆ ಸಂತಸಗಡಲೊಳೋಲಾಡುತಿರ್ದುದು; ಬಂಧುಜನಂಗಳ ಸಮ್ಮೋದಮುಂ ಪರಿಜನಂಗಳುತ್ಕೈವದೇೞ್ಗೆಯುಂ ಪಿರಿದಾಯ್ತು; ಎತ್ತಲುಮೊಸಗೆವಱೆ ಮೊೞಗಿಗತ್ತು; ಭೂಸುರರ್ ದಾನದಕ್ಷಿಣೆಗಳಿಂ ತಣಿದರ್; ನೆರೆದ ದೀನಾಂಧಬಧಿರಕುಬ್ಜವರ್ಗಂ ಸ್ವರ್ಗಸುಖಾನುಭವದೊಳಿರ್ದತ್ತು.

ಆವೇಳೆಯೊಳೊರ್ಮೆ ಶ್ರೀರಘುಪ್ರವರಂ ಕಾಂತೆವೆರಸು ಕಟ್ಟೆಱಕದ ಸಲ್ಲಾಪದಿಂ ಬೈಗಿನೊಳ್ ರಾಣಿವಾಸದ ಮೊಗಸಾಲೆಯೊಳಿರೆ ಸೀತೆ ಕಾಂತಂಗೆ— ನಾಥ! ಬಲ್ಬೇಸಱ್ ಕಣಾ! ಆವುದುಮನೊಳಕೊಂಡಿತಿಲ್ಲೆನ್ನ ಮನಂ, ಅದಱಿಂ ವನದೊಳಾಶ್ರಮಂಗಳ ಋಷಿಪತ್ನಿಯರಂ ಕಂಡು ಸುಖಸಲ್ಲಾಪಂಗೊಂಡವರೊಡನಾಟದಿನಾನುಂ ಕಿಱಿದುಂ ದಿನಮಿರ್ದು ಮರಲ್ದು ಬರಲಕ್ಕುಮೆಂದು ಬಯಸುವೆನೆನೆ; ರಾಯುಂ— ಅಂತೆಯೆ ಅಕ್ಕೆ! ಆದೊಡೆ ಒರ್ವಳೆ ಪೋಪುದಲ್ತು; ಕೂಡಿ ಪೋಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂ ಪೇೞ್ದಿಟ್ಟುವೆನೆಂದು ಮಾನ್ಪಡಿದಂ.

ಆಗಳ್ ಸಪ್ತಾಶ್ವಂ ನಿಚ್ಚವಯಣದೊಳ್ ಬಲ್ಬೞಲ್ದಶ್ವಸಪ್ತಕಮಂ ಕಡಲೊಳ್ ಮಯ್ಗೞಿ ನೀಗುರ್ಡಿಸಲ್ಕೆಂದು ಸಾರಥಿಯ ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ತಾಂ ತೇರಿನಿೞಿದನೆನೆ ಪಡುವೆಟ್ಟನೆಡೆಯೊಳ್ ಮೆಲ್ಲನೆ ಮೆಯ್ಯರೆಯುಲೊಡಂ ಲೋಕಯಾತ್ರೆಗೈದು ಮಸೆಯುಂ ಪುಗುತರ್ಪನಿಯುಂಗೆ ಚರಮದಿಕ್ಕಾಂತೆ ರನ್ನವಟ್ಟಲೊಳ್ ಪಿಂಗದೆತ್ತಿದಾರತಿಯ ಕೆಂಬೆಳಗೆನೆ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗಮೆತ್ತಂ ಪರಿಯೆ; ಬಲ್ಗಾಲಂಬಿಡಿದು ನೀನೆ ಗತಿಯೆಂದು ಸನ್ನಿಯಿಂ ನಂಬಿದಳಂ ಮಱೆದು ಸವತಿಯೊಂದು ಪಿಸುಣ್ಗೆ ಎಱೆಯುಂ ಮಾಱುಮ್ರೋದನೆಂಬೊಂದುಬ್ಬೆಗದಿಂ ಕೊರಗಿದಳೆನೆ ಪದ್ಮಿನಿ ನಾಡೆ ಬಾಡೆ; ಬೇಡ ಗಡಾ! ಮುನಿಸು ನಿನಗಿನಿಯನೊಳಕ್ಕಟಾ! ಬೇಟದ ಸೂಡಿಂ ಬಾಡಿ ಬಸಂಗೆಟ್ಟುದನಿಂದು ನಿಂದು ಕಾಂತೆಗೞಿಪಿ ಬೞಿಯುಟ್ಟುವೆವನಿತೊಂದು ಪೋೞ್ತು ಸೈತಿಪುರ್ದೆಂದು ಸಂತಯಿಸಿ ದೂದು ಪೋಪವೆಸೆ ಮುಯ್ಯೀರಡಿಗಳೊಡೆ; ಪಗಲ್ ಜಗುೞ್ದುದು. ಪಕ್ಕಿಗಳೊರ್ಬೊಂದೆಡೆಯ ಮೇಪಿಂ ತಣಿದುಂ ಜಿನಾವಸಾನದೊಳಾಗಳಾಗಳ್ ಕಂಡ ಬಿನ

ದಮನೊಳಗೊಳಗೆ ತಮ್ಮ ಬಳಗಕ್ಕೆ ತಿಳಿಪಿ ಸಲ್ಲಪಿಸುತೆ ಪೋಪುವೆನೆ ಮಂದಸ್ವರಂಬೆರೆಯೆ ಕುವಿದು ನಿಜಾಶ್ರಯಂಗಳಂ ಸಾರ್ದುವು. ಮತ್ತಂ ವಿಪ್ರರ್ ಎತ್ತಿದ ಸೀರೆಗೈಯೊಳ್ ಸಂಧ್ಯಾಮಂಡಪಮನಲಂಕರಿಸೆಯುಂ, ವೈಹಾಳಿಯನುೞಿದು ಬಾಹುಜನಿವಹಂ ಬೀಡಂ ಪುಗುತರೆಯುಂ, ಬೇರದವಸರದಿಂ ಮೆಯ್ದೆಗೆವ ಬಣಂಜಿಗರ ನೆರವಿ ತಮತಮಗೆ ಪೊಸವರದಿನೊಳಿಕೆಯೊಳಿರೆಯುಂ, ಬವಸಿನೊಂದು ಕಜ್ಜಮಂ ತವಿಸಿ ಬೇಸರ್ಗೆ ಕುಡಿಯರ್ ಕಡುಸುಮ್ಮಾನದಿನೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ನೆರೆವ ಶ್ರೀರಾಮಲೀಲಾವಿನೋದಮಂ ಪಾಡುತಿರೆಯುಂ, ಬಾಲಕರ್ ಆಟಪಾಟಂಗಳಂ ಮಱೆದು ತಾಯ್ವಿರೊತ್ತಂ ಪತ್ತಿರೆಯುಂ, ಮುಬ್ಬಂಜೆ ಸೊಗಯಿಸಿದುದು.

ಅನಿತಱೊಳ್ ನೀಲಿಯ ಕಡುವಣ್ಣಬೊಳೆಱ್ದ ಪಂದಿಯ ತೊವಲಂ ಮುಸುಂಕಿಟ್ಟು ಮೈದೋಱದೆ ಲೋಕಮಂ ನುಂಗಲ್ಕೆಂದು ಬಂದ ಮಂದೇಹರಾಕ್ಷಸನೆನೆ ಕಟ್ತಲೆಯೆತ್ತಂ ಪರ್ಬಿದುದು. ಇದು ನಾಡಿದು ಕಾಡಿದು ನೆರೆಯಿದು ಕೆಱೆಯಿದು ನೆಲನಿದು ಪೊಲನಿದು ಬೆಟ್ಟದು ತಿಟ್ಟದು ನರನಿದು ಮರನಿದು ಪರಿಯಿದೋವರಿಯಿದೆಂದು ಬಗೆಯಲ್ಬಾರದಾಯ್ತು. ಆ ಸಮಯದೊಳ್ ಪಗೆಯ ಸುೞಿವನಱಿವೊಡೆಂದು ಬಿಸುಗೈಯನಟ್ಟಿದ ಬೇಹುಕಾಱರ ಸೋವೆನಲಾಗಸದೊಳೆಡೆಯೆಡೆಯೊಳಱಿಲುಂ, ಭೂಮುಖದ ಮನೆಮನೆಯೊಳ್ ಸೊಡರುಮೆಸೆದುವು; ದೇಗುಲದ ಭೇರಿ ಮೊಱಗೆ, ಸಂಕಿನೊಂದು ನಿಡುಸರಂ ಪೆರ್ಚೆ, ಡಕ್ಕೆಯ ಜೇಗಟೆಯ ಬಿಱುಸರಂ ಬಿಱಿಸಾಗೆ, ರಜನೀಮುಖಮೆಡ್ತಮಾದುದು.

ಇಂತಿರೆ ಅತ್ತಲರಸುಗೆಯ್ಮೆಯ ಕಜ್ಜದುಜ್ಜುಗಂಬಿಡಿದು ನಾಗರಿಗರಿರವನಾರಯ್ವೊಡೆಂದು ರಾಯನಟ್ಟಿದ ಬೇಹಿನವರ್ ಮಱೆರೂಪಿಂ ಬೀದಿಗಳೊಳ್ ಬರೆವರೆ— ಸೊಗಮಿಂಬಾಗೆ ತಂತಮ್ಮ ಕೆಳೆಯರಂ ಕಾಣುತೊಂದರೆಗಱಿಗೆ ಸಲ್ಲೀಲೆಯಿಂ ನಲ್ವಾತುಗುಡಲ್ಕೆಂದು ನೆರೆಮನೆಯುಂ ಪೋಪ ಬರ್ಪ ಜವ್ವನಿಗರ ನಡೆನಿಱಿಗೆಯಿನಿಡಿಕಿಱಿದ ಪಂತಿಯಿಂ; ವೇದವೇದಾಂತಪರರೊಬ್ಬತಮೊಡಗೂಡಿ ಚರ್ಚೆಯಿಂ ಪರತತ್ತ್ವಮನಱಿಕೆಗೆಯ್ವ ಜಾಣರೊಂದು ನೆರವಿಯಿಂ; ಕೊರಲ ನುಣ್ದನಿ ಬೀಣೆಯಿಂಚರಂ ಪುರಿಗೊಳೆ, ಮರ್ದಳೆಯ ತಾಳದ ಲಯಂ ಜತಿಗುಡೆ, ತಾನಪೋಜೆಯೊಳ್ ತಾರಮಂದ್ರವಿಭೇದದಿಂ, ಜೇಂ

ಗೊಡವಮಂ ಮುಸುಱಿ ಮೊರೆವ ಮಱಿದುಂಬಿಗಳ ಗಾನದಂತೆ, ಮಧುಮಾಸದೊಳ್ ಕೈವಂದ ಮಾಮರನೆಳದಳಿರಂ ಮನಂಬುಗೆ ಸವಿದು ಕೊರ್ವಿ ಕುಕಿಲ್ವ ಗಂಡುಗೋಗಿಲೆಯ ಮಂಜುಳಸ್ವರದಂತೆ, ಆರಕ್ತಮಾದ ನೇಱಿಲಂ ಕೊಕ್ಕಿಂ ಕರ್ದು*ಂಕಿ ಚಂಚೂಪುಟಮನೂಱಿ ಅರೆಗಣ್ಮುಚ್ಚಿ ಪಕ್ಷಯುಗ್ಮಂ ಸಂಚಳಿಸಿ ಮಧುರಾಸವಮಂ ಸೀಯೆನೆ ಬರೆ ಪೀರ್ದು ತಣಿದುಂ ಸೊರ್ಕಿಂ ಗಱಿಪುವರಗಿಳಿಯ ಬಿಡುನುಡಿಯ ಭಂಗಿಯಂತೆ, ಕರ್ಣರಸಾಯನಮಾಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಪಾಡಿ ಪೊಗಳ್ವ ಗಾಯಕಸಂದೋಹದಿಂ; ಬಗೆಯೆಂತಂತು ಪಾಡು, ಪಾಡೆಂತಂತು ಹಾವಂ, ಹಾವಮೆಂತಂತು ಭಾವಂ, ಪುದುಂಗೊಳೆ ನವರಸೋದಯಕೆ ಪಡಿವೆತ್ತಾಡುವ ನಟ್ಟುವಿಗರ ಕೂಟದಿಂ; ಜಾರಚೋರರತ್ತಣಿಂ ಭೀತಿಯಣಂ ನಾಡೊಳಿಲ್ಲೆನೆ ಬಾಗಿಲಂ ಪಡಿದೆಱೆದು ಬೊಂಬಾಳಂಗಳನುರಿಯಿಸಿ ತಾಂ ನಿದ್ದೆವೋದ ಸಜ್ಜನರ ಸಜ್ಜುಗೊಂಡ ಬೀಡುಗಳ ಸಾಲ್ಗಳಿಂ; ಅನಾಥರುಂಡಿಲ್ಲದೊಡೆ ಬರ್ಪುದು, ತಂಗಲಿಲ್ತು, ಕಪನ್ನಮಿಲ್ತು, ಪೂರಣಗಡುಬುಂಟು, ಓಗರಮುಂಟು, ಅಳಿಯುಂಟು, ಈಗಳೆ ಇಕ್ಕುವೆಂ, ತಳ್ವದಿರಿಮೆಂದು ತಲೆವಾಗಿಲೊಳ್ ನಿಂದು ಕರೆವ ಮುತ್ತೈದೆಯರ ತಂಡದಿಂ; ಕೇರಿಗಳ್ ಸೊಗಯಿಸೆ— ನಾಡಂ ಸುತ್ತಿ ಕಂಡುದನಱಿಪಲ್ಕೆಂದು ಸೋದರರಿಂ ಬಳಸಿ ಬಣ್ಣದ ಚೌಕಿಗೆಯೊಳಿರ್ಪ ರಾಯನಂ ಕಂಡು ದೂರದಿಂ ತಲೆವಾಗೆ; ರಾಘವನಾತಂಗಳ್ಗೆ— ನಾಡೊಳ್ ಲೋಗರ್ಗೆ ಸೊಗಕೆ ಕುಂದಿಲ್ಲಮಲ್ತೆ, ಆಜ್ಞೆಗೆ ಭಂಗಮಿರದಲೆ! ರಾಯನಂ ನಿಂದಿಸರಲೆ! ಇಂದಿನ ವಾರ್ತೆಯೇಂ? ಪೇೞಿಮೆಂದಂ. ಆಗಳ್ ಬೇಹುಕಾಱರ್— ಜೀಯ! ಮೂಜಗಮಂ ಕಾವ ನೀಂ ನೆರೆಯಿರ್ದು ತಿರೆಯಂ ಪೊರೆವಂದು ಲೋಗರ್ಗೆ ಸೊಗಕ್ಕೆ ಕುಂದೆ! ವಿಶ್ವಮೆಲ್ಲಂ ನಿನ್ನಾಣತಿಯೊಳಿರ್ಪಿನಂ ಪ್ರತಿಮಾನಸರ್ ಮೊಱಲಾರ್ಪರೆ! ನಾಮಮೊಂದು ದೇಹಿಗಳ್ಗೆ ತಾರಕಮಂತ್ರಮಾಗಿರ್ಪಿನಂ ಪೞಿಯಲುಂಟೆ! ಮೇಣುಂ ಮುಮ್ಮೆಯ್ಯ ದುಷ್ಕೃತಿಗಳ್ ನಿಗುಂಬಿಸೆ ಬಾಳ್ಕೆಯೊಂದು ತಗದೆ, ಮಿೞ್ತು ಪೊೞ್ತಿಂ ಪಾರೆ ಪಾಪರ್ ದೇವರಂ ತೆಗೞ್ಬಸಲೊಡಮೇನಕ್ಕುಂ? ಚಕೋರಂ ಚಂದ್ರಮನಂ, ಸೋಂಬಂ ಪಗಲಂ, ಪಾಷಂಡಿ ವೇದಂಗಳಂ ಪೞಿವಂತಿರಕ್ಕುಮೆಂಬುದುಂ; ಅಲ್ದಂ ಮತ್ತಮಾಚೆರಗೆ— ಮಾಂಜಮಸಿರಿಂ, ಬನ್ನಣೆಯ ನುಡಿಜಾಣ್ಮೆಗವಸರಮಿಲ್ತು, ಕಂಡುಮಂ

ಪೇೞ್ವೆದೆನೆ; ಒರ್ವನೊರ್ವನ ಮೊಗಮಂನವಲೋಕಿಸುತೆ ಮೋನಮಿರ್ದರ್.
ಇಂತಿರೆ ಮತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ರಾಯನೇನಾನುಮೊಂದು ಪ್ರಸವಾರ್ತೆಯಿಕುರ್ಗ
ಮೆಂದು ಚಾರರ ಭಂಗಿಯಿನಱಿತು- ಎನ್ನಾಣೆ! ಅಯ್ಯನಾಣೆ! ಪೇೞಿಂ,
ಮನ್ನಿಪೆಂ, ಅಲ್ಲದೊಡೆ ನಿಮ್ಮಂ ಶೂಲದ ತುತ್ತತುದಿಯೊಳ್ ಕಾಣ್ಬಿರೆಂದು
ಪುರ್ವಿನ ಜರ್ವಿಂ ಗದಱೆ; ಅವರೊಳೊರ್ವಂ ಕಂಪಿತಕಾಯಂ ಪಾದಾವನತ
ಶಿರನಿಂತು ಬಿನ್ನವಿಸಿದಂ:— ಕಾವಂ ನೀಂ ಮೆಯ್ವೆತ್ತಿರೆ ಪೆಳಱಲುಂಟೆ?
ಮೇಣ್ ನನ್ನಿಯನಾಣ್ಮನೊಳ್ ಬಯ್ತಿಡಲೊಡಮೆವಗಾವ ಬಟ್ಟೆ? ಗಾವಿ
ಲಂ ಕಱುಬಿಂ ಪೇೞ್ದೊಂದು ನಿಷ್ಠುರೋಕ್ತಿಯಂ ದೇವರ್ಗೆ ನಿವೇದಿಸುವುದ
ನುಚಿತಮೆಂದು ಮಾಣ್ದೆವೈಸೆ! ಬಲ್ಲರ ಬಲ್ಲಹಂ ಕಾವ್ರೊಡಿಂತಿದು- ನಡುಗೇರಿ
ಯೊಳೊರ್ವನಸಗಂ ಪೆಂಡತಿ ಮುಳಿಸಿಂ ಪೇೞದೆ ತವರ್ಮನೆಗೆ ಪೋಪುದುಂ
ಕಳ್ದುವಂದಳ್ಗೆ ಬುದ್ಧಿವೇೞ್ದು ತಾಯ್ತಂದೆವಿರ್ ಬೞಿವಂದಳಿಯಂಗೊಪ್ಪಿಸ
ಲೆಂದು ಕೋಪಮಂ ತಿಳಿಪಲೊಡಂ, “ಅಗಲ್ದ ಮಡದಿಯಂ ರಘುಜನಂತಿರೆ
ಕೊಂಡಾಳೆಂ ಬಾೞೆಂ” ಎಂದು ಬಿಱುನುಡಿದಂ. ಕರ್ಣಕಠೋರಮಾಗೆ ಕೊ
ಡಂಕೆಗಳಂ ಮುಚ್ಚುತಲ್ಲಿಂ ತಳರ್ದೆವು. ಇಂತಿದೊಂದು ವಾರ್ತೆಯಲ್ಲದಾ
ವುದುಮಂ ಕೇಳ್ದುದಿಲ್ಲೆಂದು ಮುಗುಳ್ದುಱಗೆ ರಾಯನವರಂ ಕೈಸನ್ನೆಯಿಂ
ಕಳಿಪಿದಂ.

ಗರತಿ! ಮುಂಗಾರ ಮೊಱಗಿನತ್ತಣಿಂ ಪೊಡೆಗಿಡುವೆಳಕಱಿಲೆಯೆನೆ
ಮಂಡಲೇಶ್ವರಂ ರಜಕನೊಂದು ಪರುಷೋಕ್ತಿಗೆ ಮನಗೆಟ್ಟುಂ ಮರವ
ಟ್ಟುಂ ವಿಚಾರಪರಂ ಮತ್ತಂ ನೀಡುಮ್ಮಣಿಕ್ಕೆಯೊಳ್ ನಿಟ್ಟುಸಿರ ಕಟ್ಟುಬ್ಬಸ
ದಿಂ ತನಗೆ ತಾಂ- ಹಾ! ಹಾ! ಪ್ರೆಂಜರಿಗೆಯೆಂದೇ ಎರ್ದೆಗೊತ್ತಿದೆಂ, ಇಂತು
ಕರುಳಂ ಕೊಱೆಗುಮೆಂದಱಿತೆನಿಲ್ಲಕ್ಕಟಾ! ಪಾವನೆಯೆಂದೇ ಬಪ್ಪಗೊಂಡೆ
ನವಱಿನೀವಿಲಗಮೊಂದಕ್ಕೆ ತಲೆಮಟ್ಟೆಂ. ಆಃ! ರಜಕನೆನ್ನನೇಳಿಸಿದನಿಲ್ಲ
ಮಾದಮೆಟ್ಟಿಱಿಸಿದಂ. ಸಾಜಂ. ಆಗಳ್ ರಕ್ಕಸನ ಬಂದಿಯೊಳ್ ಬಾೞ್ದ
ಳಂ ಮಗುೞ್ದುಮಾನಾಳ್ವೊಡಕ್ಕುಮೆ? ಮಾತೇಂ, ಸೀತೆ ಮನ್ಮನಃಪ್ರೀತೆ
ಯೆಂದೊಡಂಬಟ್ಟೆಂ, ಇಂತು ಲೋಗರ ಮಾತಿಂಗೆ ಕೈಗಿಡುವೆನೆಂದೆಣಿಸದಾ
ದೆಂ. ಇನ್ನೇವೆಂ? ಕೆಯ್ವೊಲಸೊಳ್ ಬೆಳೆದ ಕುಱುಂಬುಲ್ಲಂ ಕಿೞ್ತು ಬಿಸು
ಡುವಂತಿರೆ ಸೀತೆಯುಂ ಬಿಡುವೆ ಎಂದೇ ಬಗೆವ ಬೞಿಯುಂ ಸೋದರರೊಳ್

ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ- ಕೇಳ್ದೈತಮ್ಮ! ಎಮ್ಮೀಬೞಿಗಡರ್ದ ಪೞಿವಂ! ಮುನ್ನಂ ಲಂಕೆಯೊಳ್ ನೀನೆ ಪೇೞ್ದೆಯಲ್ತೆ ಸೀತೆ ಪೂತೆ, ಅವಳಂ ಕೈಕೊಳ್ವುದೆಂದು. ಈಗಳೇನಾಯ್ತು! ಎನೆ; ಮಱುಮಾತಿನೊಳ್ ಭರತಂ-ಸೌಮಿತ್ರಿ ಪೇೞ್ವುದೇಂ! ಎಮ್ಮಯ್ಯಂ ಪೇೞಿನೆ? ಅಗ್ನಿ ಪೇೞಿನೆ? ದೇವರ್ಕಳ್ ಪೇೞಿರೆ? ಭೂದೇವಿ ತಾಂ ಪೇೞಿಳೆ? ಧೂರ್ತನೊರ್ವಂ ಪೇೞ್ದ ನಾಣ್ನುಡಿಯ ನೆವಂ ಬಿಡಿದು ದೇವಿಯರೊಳ್ ಕುಂದನೆಣಿಸಲ್ಬಾರದೆಂದು ಕೈಮುಗಿಗಂ. ಅದರ್ಕಗ್ರಜಂ- ತಮ್ಮ! ಕೆಮ್ಮನಿರ್: ನೀನಱಿಯೆಯ್. ಧರ್ಮಮಂತುಟು. ಅಪವಾದಂ ಪೊರ್ದಿದಿಂಬೞಿಯುಂ ದೂಷಿತೆಯಾದೀಮಡದಿಯುಂ ಬಿಟ್ಟಲ್ಲದೆ ಮಾಣೆನೆಂಬುದುಂ; ಭರತಂ ಕಿವಿಗಳಂ ಮುಡಿಕೆಗೈಯೆ; ಶತ್ರುಹಂ-ಅಣ್ಣಯ್ಯ! ದೇವಿ ಸಾಕ್ಷಾಲ್ಲಕ್ಷ್ಮೀದೇವಿಯೆಂಬುದಂ ನೀನಱಿಯೆಯ? ಇಂತಿರೆಯುಂ ಸೈಪಿನ ಬಿತ್ತಂ ನನ್ನಿಗಾಗರಮಂ ಸೊಗದ ಬೀಡಂ ಸಿರಿಯ ನೆಲೆಯಂ ಸಿಂಗರದ ಕಣಿಯುಂ ನಿನ್ನೀಕೊಂಡಾಟದ ರಮಣಿಯುಂ ಅರೆಮೆಯ್ಯಂ ಬಿಡುವುದೆಂಬರೇ! ಕಿಱುಗೂಸಂ ನಿನ್ನ ಕೈಯೊಳೀವಂದು ಜನಕನೇನೆಂದಂ, ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿಯೊಳ್ ನೀನೆ ಏನೆಂದೈ! ಹಾ! ರಾಘವಾ! ಪಾವಕಪಾವನೆಯುಂ ತೊಱೆಯಲ್ಕಿಂತು ಮನಂದಂದಯ್? ದೇವ! ಕರುಣಾಕರನೆಂಬ ಬಿರುದಿಂಗಿದು ತಗುಗುಮೆ! ನಿನ್ನೀಜಸಕೆ ನಿನ್ನೀಪೆರ್ಮೆಗೆ ನಿನ್ನೀಬೀರಕಿಂತಿದು ಪಾಡೇ! ಸೀತೆಯನುೞಿಪುಂ ಸತ್ಯದೇವತೆಗಿನ್ನೆಡೆಯಾವುದು? ಭೂಮಾತೆಯೆಂತು ಪೊತ್ತಿರ್ಪಳ್! ಅಕ್ಕಟಾ! ನರಿಯೂೞಿಡೆ ಸುರಲೋಕಂ ಪಾೞ್ಪೋಕುಮೆ! ನಾಯ್ ಬಗುಳೆ ರಾವುತಂ ಕೀಱುಗುಮೆ! ಪಂದಿಯೊಂದು ಡುಱುಕೆಂದೊಡೆ ಸಿಂಗಮುಂಡಲೆವುದೆ! ಕೂಳಂ ಕೊಱಚಾಡೆ ನೀಸೊಂದಾಡುವುದೇ! ಎನ್ನಾಣೆ, ಮಾತೆಯಾಣೆ, ಸೀತೆ ನೀತಿಗೆಟ್ಟಳಲ್ಲಂ. ಕಾವುದು ಕಾವುದೆಂದು ಕೈಯೊಡ್ಡಿ ಬೇಡುವುದುಂ; ಮತ್ತಂ ರಾಘವಂ ಸೋದರರ್ಗೆ- ಬಲ್ಲೆಂ ಬಲ್ಲೆನವಳಯೋನಿಜೆಯೆಂಬುದಂ ಪಾವನೆಯೆಂಬುದಂ ಪುಣ್ಯಶ್ಲೋಕೆಯೆಂಬುದಂ. ಆದೊಡಮೀಗಳೆನ್ನಳವಲ್ತು; ತೆಗಟ್ಗೆ ಮಾಱುವ್ರೋದೆಂ. ಜನರಿಂತು ಱೋಡಿಸೆ ಪುದುವಾೞ್ವೆನೆಂತೊ! ಅವೞ್ನಿನ್ನಂ ನಿರ್ನಿಮಿತ್ತದಿಂ ತಡೆಯದೆ ಯಥೇಷ್ಟಂ ಪೋಗಿಮೆಂದುಂ ಮಾಣೆ ನಿಮ್ಮೊರ್ಕನಿಮರ್ಕ್ತ ನಿರ್ಮಲನಪ್ಪ ಫಣಿಮೆಂತಂತೀಸೀತೆಯುಂ ತೊಱೆವೇ ಸೊಗಂಬಾೞ್ವೆನಿದು ಸಿದ್ಧಮೆಂ

ಮು ಮುಗುಡಿದೊಂದು ಕಾಯ್ಪಿಂ ಜಡಿಮ ನುಡಿವಗ್ರಜನಂ ಕಂಡುಂ ಕಾಣದೆ ಹಾಹಾರಾವಂಗೆಯ್ಯುತ್ತೆ ಭರತಶತ್ರುಘ್ನರ್ ಪಿಂಜರಿದರ್.

ಆಗಳ್ ರಾವಣಾರಿ ಬಾಗುಳೊಂದು ಬಿಗುರ್ಪಿಂ ತಲೆ ತಿಣ್ಣಮಾಗೆ ಕೆಕ್ಕಯುಂ ಕರತಲದೊಳೂಱಿಯುಂ ಕರತಲಮುಸಿಮ ಬಳ್ಕಿ ಅಂಕದೊಳಿಟ್ಟಮಂಕಂ ಕದಕ್ಕದಿಸೆ ನೆಲನೊಳ್ ಧರಿಸಿಯುಂ ನೆಲಂ ನೆಲೆವಪ್ಪಿ ತಾನೆ ತಲೆವಟ್ಟುಂ ಕಂಬನಿಗಱಿಯುತೆ ಕೆಲದೊಳ್ ಕೈಗಟ್ಟಿ ನಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂ ಕರೆದು– ಅಣುಗನಮ್ಮ! ಇತ್ತಲ್ ಬಾರ್ಕೆ! ಅಂದಂದಿಂಗಮೆನ್ನಾಣತಿಯಂ ಮೀಱಿದೆಯಿಲ್ಲಂ ಬಲ್ಲೆಂ; ಈಗಳ್ ಪೆಱಿಗೆ ಕಱೆಯೆಂತಂತೆಮ್ಮೀಬಱಿಗೆ ಪೞಿಯೊದವಿದತ್ತೀಜಾನಕಿಯ ದೂಸಱಿನಾಕೆಯುಂ ಕಾನನಕ್ಕುಯ್ದು ತೊಱೆದು ಬಾರಾ! ಎಂದಂ. ಅದರ್ಕೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ– ಜೀಯ! ಅಣ್ಣಾಸಾಜ್ಞೆಯಂ ಮೀಱಿ ನಡೆಯೆ ಕುಂಭೀಪಾಕಂ, ನಿರ್ದುಷ್ಟೆಯಾದೀಅತ್ತಿಗೆಯನಱಿದುಂ ನಟ್ಟಡವಿಗುಯ್ದು ಬಿಡೆ ರೌರವಂ. ಎನ್ನೊಡೆಯ! ಅವಱೊಳಂ ತುಂಬಿದ ಬಸಿಱಿಯಲ್ತೆ! ಎಂತಯ್ ಕೊಂಡುಯ್ದು ಪಾಪಿ ಕೈವಲ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಬಿಡುವಂತಿರೆ, ನಿರ್ಘೃಣನಾಂ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯುಂ ಬಿಡುವೆಂ, ಎಂಬುದುಂ; ಮತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ರಾಘವಂ ಛಲಮಂ ಪಿಡಿದು– ಬಾಲ! ಇಂತುಸಿರಲಾಗದೈ, ನೀನಂ ದೋಸಮಿಲ್ಲಂ, ಮಾರ್ನುಡಿಯದಿರ್, ಪೋ ಪೋಗೆಂದುಸಿರ್ದಂ. ಇಂತಾಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಬೀರದ ಮೆಯ್ಗೊಂಡು ಮನಂ ದಿಟಗೈದು ಅಗ್ರಜಾತಂಗೆ– ಎಲೆ ಅಣ್ಣ! ಇದೆಕೊಳ್ ಚಂಡಾಲಂ ಸಿದ್ಧಮಿರ್ಪೆಂ. ಅಡಿಯಾಣೆ! ಆಣತಿಯೆಂತಂತು ನಡೆವೆಂ. ಮುನ್ನಂ ಭಾರ್ಗವಂ ತಂದೆಯ ನನ್ನಿಗೆ ಮಾತೆ ರೇಣುಕೆಯುಂ ಕೊಲ್ಲನೆ! ಅಂತಿರಾಂ ನೀನಯ್ಯಂಗೆ ಪಡಿಯಾಗಿರೆ ಮಾತೆ ಸೀತೆಯುಂ ಕೊಲ್ವೆನೊ ಮೇಣ್ ಕಾಡೊಳ್ ಸಿಂಗದಿಕ್ಕೆಯೊಳ್ ಬಿಸುಟ್ಪೆನೊ ಪೇೞಿ, ಎನೆ: ರಾಘವಂ– ತಾನೆ ಸೀತೆ ದೋಹದದಿನಡವಿಯ ರಿಸಿವೆಣ್ಗಳಂ ಕಾಣಲ್ಕೆಂದು ಬಯಸಿದಳಂತದಱಿನೀನೆವದಿನಡವಿಯೊಳುೞಿದೆ ಬಾರೆಂದಾಡಿದಂ. ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ– ದೊಡ್ಡಿತೇಂ, ಅಂತೆ ಯೆಸಗುವೆಂ; ಸಂದೆಯಮಣಂ ಬೇಡವೆಂದು ದಿಮ್ಮನೆೞ್ದು ನಡೆದಂ.

ಆವೇಳೆಯೊಳ್ ರಾಮರಾಜ್ಯದೊಳಂತನುಚಿತಮಾಗಿ ಅಱಂಗೆಟ್ಟುದೆಂದು ಬೆವಱಿ ತಾರೆಗಳ್ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟುವು; ಚಂದ್ರಮಂ ಕಳೆಗೆಟ್ಟಂ; ಜಂಪತಿವಕ್ಕಿ

ಕಂಗೆಟ್ಟುವು; ಕೋವಳ್ ಬಣ್ಣಂಗೆಟ್ಟಳ್; ಕಮಲಿನಿ ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟಳ್; ತುಂಬಿ ಮೊಱೆಯಿಟ್ಟುದು. ಇಂತಿದೇನನ್ನೆಯದ ಗಲಬೆ? ಇದಱಡಿಯಱಿಯಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ಮೆಯ್ದೋಱದೆ ತಡೆತಡೆದುಂ ಕುಳಿರ್ಗಾಳಿ ಸುೞಿಯಲ್ತೊಡಂಗೆ, ಪಕ್ಕಿಗಳ್ ಗಜಬಜಿಸೆ, ತಾನೆ ಭಾಸ್ಕರಂ ಬೇಗನುಪ್ಪವಡಿಸಿ ಮೂಡುವೆಟ್ಟನ ಕೋಡುಗಲ್ಲನೇಱಿ ನಿಟ್ಟಿಸುತಿರ್ದಂ.

ಇಂತು ತಳತಳನೆ ನೇಸಱ್ ಮೂಡೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಮಾತೆಯಂ ಪೊಡೆಮಟ್ಟುಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಸರಯೂತೀರಮಂ ಸಾರ್ದು ಜಳಕಂಗೈದು ಕಾಲ್ಯಮನಾಗಿಸಿ ಸೂರ್ಯಂಗೆರಡರ್ಘ್ಯಮಂ ಕುಡುವೆನೆಂದು ಅಂಜಲಿಯನೆತ್ತಿ ಅಶ್ರುಪೂರಿತವಿಲೋಚನಂ ಜಿತಸುಲೋಚನಾವಲ್ಲಭಂ ವಿಶ್ವಲೋಚನಂಗೆ— ಎಲೆ ಆರ್ಯ ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ! ಎಂತೊ ತೊಳಚಿಬೋಂಟದೊಳ್ ತುಱುಕೆ ಪುಟ್ಟುವಂತಿರೆ ನಿನ್ನೀಬೞಿಯೊಳ್ ಜಾತಿನೆ ಪಂಚಮನಾಂ ಪುಟ್ಟಿದೆಂ. ಕೊಡಲಿಯ ಕಾವೆಂಬೊಲಾಯ್ತು ಪುಟ್ಟು. ಅಗ್ರಜಂಗಾಂ ಬೞಿಯನಿರ್ಪನಂ ರಾಯದವಸಿಯ ಕುವರಿಯಂ ಭೂಸುತೆಯನಯೋನಿಜೆಯಂ ಮಂಗಳಸ್ವರೂಪೆಯಂ ಸೀತೆಯನಣ್ಣನಾಣತಿಯಿಂ ಕಾಡೊಳ್ ಬಿಸುಡಲ್ಕೆ ಬದ್ಧನಾದೆಂ. ಅದಱನಿದೆ ಪೋಪೆಂ. ನೀಂ ಜಗಚ್ಚಕ್ಷುವಾಗೆ ಕುಂದುಕೊಱತೆಯಂ ಕಡೆಗೊತ್ತುತ್ತೆನ್ನನುದ್ಧರಿಸೈ, ಎಂದು ಕೈಮುಗಿದು ನಡೆದಂ.

ಅಂತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ನಡೆತಂದು, ಪೊಂದೇರನಣಿಗೆಯ್ದು, ದಿವ್ಯಾಶ್ವಂಗಳಂ ಪೂಡಿ, ವಾಗೆಯಂ ಕಯ್ಯೊಳೀೞ್ದು, ತಾನಡರದೊಯ್ಯನೆ ದೇವಿಯರ ಕನ್ನೆಮಾಡದ ಕಟ್ಟೆದಿರೊಳಿರಿಸಿ, ಮೊಗಮಾಡದ ಬಾಗಿಲೊಳ್ ನಿಂದಾದಂ ಕಲ್ಮನನಾಗಿ-- ಇದೆ ಇದೆ ಬಣ್ಣದೇರ್, ವನಕುಯ್ಯೊಡೆಂದೆ ರಾಘವನಟ್ಟಿದಂ, ತಳ್ವದೆ ಪೋಜಮಡಿಮೆಂದಂ.

ವನಕ್ಕೆಯ್ದಿ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಂಗಳಂ ಮೇಣೊಮ್ಮೆಯುಂ ಕಂಡು ಪಾವನೆಯಪ್ಪೆನೆಂದು ಬಗೆದ ಪಂಬಲ್ ಬೆಟ್ಟಿತಾಗೆ ಸೀತೆಗೆ ಕಣ್ಣೊಳ್ ಬೆಳಗಪ್ಪುದುಂ, ಪೊಱವಾಗಿಲೊಳ್ ಪೆಸರ್ವಿಡಿದು ಕರೆವ ದನಿಯಿಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಂದಱಿತು, ಪಡಿವೇೞಿದು ಪೊಱಸಂದು, ಅರೆಮೊಗದೊಳಿರ್ಪ ಸೌಮಿತ್ರಿಗೆ— ಏನೈ ಮೈದುನ, ಜೀವಿತೇಶನೆನ್ನೊಂದು ಬಿನ್ನಪಮಂ ತೂಱದೆ ನಲ್ಮೆ ಮಿಗೆ ಪೊಱೆದನೆ! ನಿನ್ನಂ ಪೇೞ್ದಟ್ಟಿದನೆ! ಕರುಣಾಕರನಲ್ತೆ! ದೀನೆಯಂ ನಲ್ಲನಲ್ಲ

ಮೇಣಾವಂ ಕಾವಂ? ಅಳ್ಳನಡಿದಾವರೆಗಳಾವಗಂ ಸೊಗಯಿರ್ಕೆ! ಆದೊಡಿನಿತೊಂದು ಬೇಗದಿಂ ಪೊೞ್ತಡೆಯೊಳೇಂ ತೇರಂ ತಂದಯ್? ಪಗಲಿನ್ನುಮೊಮೋರ್ಗಲಿಂ ಮೀಱುತ್ತಿಲ್ಲಂ. ಆನತ್ತೆ ವಿರ್ಗೞಗಿ ಪರಕೆಗೊಂಡೆನಿಲ್ಲ! ಮಾಳವಿಯರಂ ಬೆಸಗೊಂಡೆನಿಲ್ಲ! ಚಂದ್ರಮತಿಗೆ ಪೇೞ್ದೆನಿಲ್ಲ! ಏಗೆಯ್ವೆನೆನುತೆ ವಿಚಾರದಿಂ— ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು ನಿಜ್ಜುವಯ್ಯಣಂ ಇರ್ಕೆ ರಾಘವ ಪೇೞ್ವಿಂ ಅಲ್ಲದೊಡೆ ತಾಂ ತಮಗೆ ನೆಲೆಗೆಯ್ವರ್. ಎಂತುಂ ಕಿಱಿದುಂ ದಿನಕ್ಕೆ ಮರಳ್ದು ಬರ್ಪವಲ್ತೆ! ಆಗಳ್ ಋಷಿಪತ್ನಿಯರೆಂಬ ನಲ್ಗತೆಯುಂ ಮೇಣುಂ ವನದೊಳ್ ಕಂಡ ಪೊಸಬಿನದಮುಂ ಬಂದಱಿಪೆ ಸಂತಸಮಿರ್ಮಡಿಕುಂ. ಆಯ್ತಾಯ್ತು! ಪೋಪಂ ಪೋಪಮೆಂದು, ಆನಂದಾಶ್ರುವಿಲುಳಿತಕಮಲವಿಲೋಚನೆ ಚಂದ್ರಮುಖಿ ಮುನಿಕಾಂತಾದರ್ಶನೋತ್ಕಂಠೆ ಪುಳಕಿತಸರ್ವಾಂಗಿ ಇಂತಾತುರದೊಳಿರ್ದಳ್.

ಎನ್ನ ರನ್ನಗೆಯ್ಪಿಡಿ! ಕವಡನಱಿಯದ ಬಾಲೆ ಮೆಯ್ವೆರ್ಚಿನ ನಲ್ಲನೊಲ್ಮೆ ತನ್ನೊಳಿಂತು ನನ್ನಿಯೆಂದೇ ಸೊಗವಯಣದ ಬಯಕೆಯಿಂ ಬೀಗಿ ನುಡಿಯೆ ಕೇಳ್ದು ಮನಮಱುಗದವರಾರೊ? ಪಾಲ್ಗಡಲೊಳಮರ್ದು ಪುಟ್ಟಿದುದಂ ನೆನೆದಳಲ್ಲದೆ ನಂಜುಕರ್ದುದನೇಗೈದುಂ ಬಗೆಯದಾದಳ್. ಆಃ! ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ! ನಿನಗಮೀವಿಧಿಯಾಯ್ತೆ! ಕಾಟ್ಮಿಗಂಗಳೊಳೊಡಂಬಾೞ್ವೆಂದು ಬವಣೆ ನೇರ್ಪಟ್ಟುದೇ!

ಆಗಳೂರ್ಮಿಳೆಯರಸಂ ಜಾನಕಿಗೆ— ಮಾತೆ! ವನಕೆ ಪೋಪೆನೆಂದು ಕಾಂತನನೇತರ್ಕೆ ಬೇಡಿದೌ! ಏಂ ಸೊಗಮುಂ ಕಾಣ್ಬುದುಂಟು! ಮುನ್ನುಂಡುದು ಸಾಲದೆ! ವಿಪಿನಂ ಕ್ರೂರವ್ಯಾಳವೃಕಸೂಕರಚಮೂರುಕಂಠೀರವನಿಷೇವಿತಮಲ್ಲಾ! ಈಬಗೆಗೇವೇೞ್ವೆನೊ! ಎಂಬುದುಂ; ಸೀತೆ— ಏನಯ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣ ಇಂತೇಕುಸಿರ್ವಯ್? ವನಮುಂ ಕಾಣೆನೆ? ದುಷ್ಟಮೃಗಂಗಳೆಮಗೇಂ ಗೆಯ್ಗುಂ? ಬೇಂಟೆಗೆ ಪೋದಪೆವೆ? ಋಷ್ಯಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪೋಪರ್ಗೆ ಮೃಗಂಗಳ ಗೊಡವೆಯೇಕೆ? ಮುನಿಪತ್ನಿಯರ್ ವನದೊಳಿರರೆ? ಎಂತೆಂತೊ ಕಾಂತನಂ ಕಾಡಿ ಬೇಡಿ ಅಸುಗೊಂಡೆನಿದಂ ತಡೆವುದಂದಮೆ ಕಂದ! ಶ್ರೀರಘುಕುಲವಾರ್ಧಿಪೂರ್ಣಶಶಾಂಕನೊಲ್ಮೆ ಎನ್ನೊಳಿರೆ ಬನ್ನಮಾವುದುಮೊಂದಪಯ್? ನಿಕ್ಕುವಂ ತಳ್ವದೆ ಪೋಪಂ, ಇತ್ತಲ್ ರಥಮುಂ ಕೂಡಿನಾರಾ! ಎನು

ತುಸಿರ್ದಳ್. ಇಂತಾಗೆ ದೇವಿಯರ್ ಬಯಸುವಂತಿರೆ ಪಯಣಂ ಲೇಸಕ್ಕೆ ಎನುತೆ ಮನದೊಳ್ ಭಾಸ್ಕರನಂ ಬೇಡಿ ಮತ್ತಂ ಪ್ರಕಾಶದೊಳ್— ಇದೆ ರಥಂ ಸಿದ್ಧಮಡರಿಮೆನೆ; ಅಕ್ಕೆ ಎಂದೊಂದು ಮೂಱಡಿ ನಡೆದು ಸಸಂಭ್ರಮಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ— ಓ ಓ! ಇರಿರ್; ಬಂದೆಂ ಪುಣ್ಯತಪೋವನಮಂ ಕಾಣ್ಬೆಂ ದಾತುರಂ ಪಿರಿದಾಗೆ ಮುನಿಕಾಮಿನಿಯರ್ಗೆಂದು ಕಟ್ಟಿದ ಬಾಯನಂಗಳಂ ಮಱೆತೆನಲಾ! ತಂದಪೆನೆನುತೊಳಪೊಕ್ಕಳ್.

ಅಂತು ದೇವಿ ಪುಗುವುದುಂ, ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಮುಂತಿರ್ಪ ತೇರಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ— ಎಲೆ ಪೊಂದೇರೆ! ನೀನುಮೆನ್ನಂತಿರೆ ಮುಮ್ಮೆಯ್ಯೊಳೇಂ ದುಷ್ಕೃತಿಯಂ ಕಟ್ಟಿದೆಯೊ? ಸೂಳ್ಪಿಪ ಕಾಳೆಗವಱೆಗಳ್ ಮುಂತಿರೆ, ಕಿಳಿರ್ಪ ತುರಗಪಱಿಂ ಪಿಂತೆ ವರೆ, ನಡೆವ ಕಾಲಾಳ್ಪಡೆ ಕೆಲಬಲನೊಳಿರೆ, ಚಂಡಭಂಡನಕೆಂದರಿರಾಜರೊಳೆತ್ತಿ ನಡೆವ ಗಂಡುಗಲಿಯಂ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಕೊಂಡುಯ್ವ ಸೈಪುಳ್ಳಂಗೆ ನಿನಗಿಂದು ಪೆಣ್ಣಂ ಪೆಣ್ಗೊಲೆಗೆಂತಂತು ವನಕೆ ಕೊಂಡುಯ್ವುದಾಯ್ತೇ! ಮಿಳಿರ್ಪ ಕೇತನಮೀಗಳೆತ್ತವೋದುದೊ? ಪಾಪಿಯೇನಾಯ್ತೋ? ಆಃ! ನಿನ್ನೀ ಭಾಗ್ಯಮೆ! ತುರಂಗಮಂಗಳಿರ! ನೀಮುಮೇನಂ ಸಂಚರಿಸಿದಿರಯ್? ಇನ್ನೆಬರಂ ರಾಯನ ಹಯಶಾಲೆಯೊಳ್ ಬಳೆದುಂ ಬಾಳ್ದಿಮೀಮುತ್ತ ದಿನಂಗಳೊಳಿಂತೊಂದು ಯೋಗಂ ದೊರೆಕೊಂಡುದೆ! ಎಂದಾಡಿ ಮತ್ತಂ ಬಿಸುಸುಯ್ದು ರಥಹಯಂಗಳ್ಗೆ— ಓ! ಕೊಲೆಗನಾನಿರೆ ನಿರ್ನೆರಂ ನಿಮ್ಮನೇನೆಂದು ಪೞಿವೆನೊ? ತೇರೆ! ನೀನೀಕಡೆವೊೞ್ತಗಂ ಭೂಮಿಯುಂತಿರೆ ಭೂಸುತೆಯಂ ಪೊಱುವೆ ಗಡ! ತುರಗಂಗಳೇ! ನೀಮುಂ ಧನ್ಯರ್; ಸೀತಾಕಟಾಕ್ಷವೀಕ್ಷಣಪರಿಪೂತಗಾತ್ರರಲ್ತೆ! ಅಪಗುಲಿಯೆನಾನೊರ್ವನೆ ದೇವಿಯರನೀವೊೞ್ತಂ ಸೇವಿಸಿಯುಮಿಂದೀಗಳ್ ಪುಲಿಕರಡಿಸಿಂಗಂಗಳ ಬಾಯೊಳ್ ತೂಂಕಲೆಂದೆ ಕೊಂಡುಯ್ದಪೆಂ. ಅಕ್ಕಟಾ! ಅಬ್ಬೆ ಎನ್ನನೇನೆಂದು ಪೆತ್ತಳೊ! ಮೇಣಯ್ಯನೇನೆಂನು ಸಾಕಿದನೊ! ಮುನ್ನಮೊಳವರೆಯದೊಳೀರೇೞ್ಗಲಂ ವನಂಬೊಕ್ಕು ನಿದ್ರಾಹಾರಂಗಳನುೞಿದು ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮನಂ ತ್ರಿಕರಣಶುದ್ಧಿಯಿಂ ಸೇವಿಸಿಯುಂ ಪಡೆದ ಸೈಪಿನೇೞ್ಗೆಗಿನಿತೊಂದು ಫಲಮಾಯ್ತೇ! ಹರಹರಾ! ಎನುತೆ ಚಿಂತಿಸುತಿರ್ದಂ. ಅನ್ನೆಗಂ—

ತಾನೆ ಜರದಾಳಿಯ ಬಿಚ್ಚೋಲೆಯ ಚಂದನದ ಕುಂಕುಮದ ಕರ್ಮಣಿಯ ಕಸ್ತೂರಿಯ ಕರ್ಪೂರದ ಕಮ್ಮೆಣ್ಣೆಯ ಕಾವಿಗಪ್ಪಡದ ಕರಂಡಮಂ ಕೈಯೊಳ್ಕೊಂಡು ಅಂತಃಪುರದಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪೊಱವಾಗಲ್ಗೆ ಬಂದು— ತಳ್ವದಿರ್ ಪೋಪಂ ಪೋಪಮೆಂದು ಮೈದುನಂಗೆ ಕೇಳಿಸಿದಳ್. ಆಗಳ್ ಚಿತ್ರಾತಿಕಾಯಂ ಕಾಯದೊಂದು ಕಾಯ್ಪಂ ಒಡಲಿನೊಂದು ಸೂಡುಂ ಸೀತಾಂಗನಾವದನಶೀತಾಂಶುದರ್ಶನದತ್ತಣಿಂ ತಿಳಿದು ಮಾರ್ಪಟ್ಟುಬೋ ಎನೆ ದೃಢಚಿತ್ತನಾಗಿ ಚೆಕ್ಕನೆ ಕೆಲನನಿಱಿದು, ಪೂಡಿದ ರಥಮಂ ನೂಂಕಿ ಸಜ್ಜುಗೆಯ್ದು ಕೈಯ ಕರಂಡಮಂ ತಾಂ ಕೊಂಡಿಟ್ಟು, ದೇವಿಯರಂ ರಥಮಲಂಕರಿಪುದೆಂಬುದುಮಂತೆಯೆ ಸಂಭ್ರಮದ ನಾಟ್ಯದಿಂ ತೇರನೇಱಿದಳ್. ಇಂತು ಜಾನಕಿ ರಥದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಲೊಡಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಬಗೆಯೊಳೆ ಕುಲದೈವಮಂ ಭಾವಿಸಿ. ಗುರುಜನಮಂ ನೆನೆದು, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಮೂರ್ತಿಯಂ ಸ್ಮರಿಸಿ, ಧರೆಯನೆನೆ ರಥಮಂ ಬಲವಂದು, ಹಯಂಗಳಂ ಬೋಳೈಸಿ, ತಾನುಮಡರ್ದು, ಎಡಗೈಯೊಳ್ ವಾಗೆಯಂ ಸಡಿಲ್ವಿಡಿದು, ಬಲಗೈಯ ಕಸೆಗೋಲನಲುಗಿ ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಜಡಿದಂ.

ಸಾಧ್ವೀ! ನಳ ನಳಕೂಬರ ಮಾತಲಿಗಳಂ ಸಾಟಿಗೆಯ್ವದ ಸಾರತಿಗೆಯ್ಮೆಯೆಂದು ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂ ಸೂಟಿಯಿಂ ನೂಂಕೆ ಪಾಱಿ ನಾಡಿಂ ನಾಡಿಂಗೆ ಧೀಂಕಿಟ್ಟುವೋ ಎನೆ ಪವನಜವಮಂ ಮುಂಚಿ ವಾಜಿಗಳೋಟಂಗೊಂಡುವು. ತಿಣ್ಣನೆ ಸುತ್ತುವ ಪಾಱುಂಬಳೆಯ ಗಱಿಗಱಿಮುಂ, ಬಿಣ್ಣನೆ ತೂಱಿ ಬೀಸುವ ಪ್ರತಿಕೂಲಪವನನೊಂದು ಭುಗುಭುಗಿಲುಂ, ದಿಮ್ಮನೆ ಕುದಿವ ಕುದುರೆಗಳ ಖುರಪುಟದ ಪಟಪಟಮುಂ, ದೇವಿಯರಂ ಬಿಡುವುದಾಗದನ್ನೆಯಮಕ್ಕುಮೆಂದು ಕೂಡಿ ಮಱುಕದ ಮೊಱೆಯಿಂ ಬೇಡ್ಪುವೆನೆ ರಾಘವಾನುಜನ ಕಿವಿಗೆ ಕಠೋರಮಾಯ್ತು. ಪತಾಕೆಯೊಂದು ರಾಘವನಾಣೆಯುಮಂ ಕಾಣೆನೆಂದು ವಿಮುಖಮಾದುದು. ಕೆಲಬಲನ ಸ್ಥಾವರಜಂಗಮಂಗಳ್ ಕಂಡುಂ ಕಾಣದಂತಿರೆ ಕಣ್ಮುಱಿಯಾದುವು.

ಇಂತು ರಥಂ ಪೋಗೆವೋಗೆ ಸೋಟದಳತೆಯೊಳ್, ಪರಿಯುಂಗುಟದ ತುತ್ತತುದಿಯೊಳ್ ಪ್ರಷ್ಟಿಯುಂ ಬಾನ್ನವಿರನ ತಲೆಯನಡರ್ದುಂ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಸವತಿಯಾಗಿಯುಂ ಪೊಂಬಸಿಱಿನ ಗುಂಡಿಗೆಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಪೊಱಮ

ಟ್ಟಿಂ ಧರೆಗಿೞಿಸು ಬಂದು ಲೋಕಪಾವನೆಯೆನಿಸುತೋರಂದದೆ ಪಾತಾಲದತ್ತಣ್ಗೆ ಪೋದ ತ್ರಿಪಥಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಳ್. ಇಂತೊಪ್ಪುವ ಭಾಗೀರಥಿಗಿರ್ಮೆಯ್ಯೊಳಂ ಸಾರ್ಥಕಮೆನಿಸಿ ಕೌಂಗಿನ ದಾಳಿಂಬದ ಚೆಂದೆಂಗಿನ ಸುೞಿವಾೞಿತಾೞೆಯೀಳೆಯ ಕಿಱುನಾರಂಗನ ಕಬಿವೆಯ ಪೊಸತೋಂಟಂಗಳ್ ಕಣ್ಗೆಡ್ತಮಾಗಿ ಸಾಲ್ಗೊಂಡುವು. ಅಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಪಣ್ತು ತೊಂಗಲಿಂಬಿಡಿದ ಮುದ್ದಿಗೆಯ ಕಾವಣಮುಂ, ಕಂಪುಗುವ ಬಿರಿಮುಗುಳನೊಪ್ಪುವ ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಳ್ಳಿಮಾಡಮುಂ, ರಾಜಿಸೆ ನೀರ್ದಾಣದೊತ್ತಿನೊಳ್ ಪಚ್ಚನೆ ಬೆಳೆದ ಹರಿತಶಾಡ್ವಲಮುಂ, ಸುತ್ತುಂ ನೀಳ್ದ ಪೊಱೆದುಂಗೆಯ ಜೊಂಪಮುಂ, ವಿರಾಜಿಸೆ ಮುಗಿಲನಿಱುಂಕುವ ಪೆರ್ಮರಂಗಳ್ ಪಂತಿವಿಡಿದೊಪ್ಪಿರೆ ನದೀಪ್ರದೇಶಂ ಚೆಲ್ವಾಯ್ತು.

ಅನಿತಱೊಳ್ ಕಣ್ಣಾಳತೆಯ ಪ್ರೋಜ್ಜಂ ಕೈಯಳತೆಯೊಳಾಗೆ ರಥದಿನಿೞಿದಿರ್ವರುಂ ದರ್ಶನಸ್ತುತಿಗೈದು ಮತ್ತಂ ದಾಂಟಲ್ಕೆಂದು ಅಂಬಿಗರೊಡನೆ ಬೈತ್ರಮನೇಱಿದರ್. ಆಗಳ್ ತನ್ನಂ ಮುನ್ನಿ ಪೊಂದು ಸೆವದಿಂ ಬಂದಳೆಂಬ ಸಂತಸದಿಂ ಲೋಕಪಾವನೆಯೊರ್ಮೆ ಬೞಿಯೊಳ್ ಸುೞಿಸುೞಿದುಮೊರ್ಮೆ ಹೈಮಕಂಕಣದಿನೊಪ್ಪುವ ತೆರೆಗೈಗಳನಪ್ಪಲ್ಕೆಂದು ಮೇಲ್ವಾಯ್ದುಮೊರ್ಮೆ ಬೆಳ್ನಗೆಯೊಳ್ ನಕ್ಕುಮೊರ್ಮೆ ಮೆಯ್ವೆರ್ಚಿ ನಲಿನಲಿದುಮೊರ್ಮೆ ಮೆಲ್ನುಡಿಯಿಂ ಸ್ವಾಗತಮಂ ಕೇಳ್ದುಂ ದೇವಿಯನುಪಚರಿಸುವಳೆಂಬಂತಿರೆ ಬೞಿವೞಿಯೊಳ್ ಸುೞಿಯಿಂ ಸಿಡಿವ ಸೀರ್ಪನಿಯಿಂ ಕಿಱುದೆರೆಯಿಂ ನೊರೆಯಿನುಬ್ಬರವ ನೆರೆಯಿಂ ಕಳಕಳದೋದು ಮೊಱೆಯಿಂ ಗಂಗೆ ಕಂಗೊಳಿಸಲೊಡಂ, ಸೀತೆ ಮನದೆ–ನೀನೆ ಗತಿಯೆಂದು ನಂಬಿವರ್ಪ ಸಜ್ಜನರ್ಗೆ*ರ್ಬೆಯೊಳಂ ಬೀವ ಮೈಗೊರ್ಬಿನ ಬಿಂಕದಿಂ ತುಡುಕಿ ಮೇಲ್ವಾಯ್ವ ದುರ್ಜನರನೆರ್ದೆ* ಮೆಟ್ಟುವ ನಿನ್ನ ಪೆರ್ಮೆ ಪೆಱರ್ಗೊಳವೆ? ಮುಟ್ಟೆ ಸೇವಿಪರ ಪಂಕಮನೊರ್ಮೊದಲೊಳೆ ಪಾೞ್ಗಿಡಿಸುತುಂ ಶಶ್ವಜ್ಜೀವನಮನೀವ ಕಾವ ಜೀವಕೋಟಿಯನೊಡಲೊಳ್ ಬಯ್ತಿಟ್ಟು ವಿಶ್ವರೂಪಿಣಿಯೆನೆ ಮೆಱೆವ ನೆಲೆಗಾಣದ ನಿನ್ನೀಮೈಮೆಯುಂ ಬಣ್ಣಿಸಲಾವಂ ಸಾಲ್ವನೆಂದು ಗುಣಸ್ತವನಂಗೆಯ್ದಳ್. ಸೌಮಿತ್ರಿಯುಂ ತನ್ನ ಮುತ್ತ ಪಿರಿಯರನುದ್ಧರಿಸಿದ ಭಾಗೀರಥಿಯುಂ ಬಲ್ಲಂತೆ ಪೊಗೞ್ದಂ.

ಅನ್ನೆಗಂ ಪಾಱೋಡಂ ಕರೆಮುಟ್ಟೆ ಬರೆ ನಾವಿಕರ್ಗೆ ತರಣಪಣ್ಯಮನಿತ್ತು ಮನ್ನಿಸಿ ಇರ್ವರುಮನುಕೂಲದೆಡೆಯ ಪುಳಿನದೊಳಿೞಿದರ್. ಆಸಮಯದೊಳ್ ನಿಡುವಯಣದೊಂದು ಬೞಲ್ಕೆ ಕಡಿದಾಗೆ ಬಾಯಾಱಿ ತನ್ನ ಕರಂಗಳಿಂ ಗಂಗಾಜಲಮಂ ಮೊಗೆದೀಂಟಲ್ಕೆಂದು ತೀರಿನಿೞಿದು ಬಾನ ನಡುವೆ ನಿಂದನೆನೆ ನಡುವಗಲ ಭಾಸ್ಕರಂ ನಿಶ್ಚಲಂ ಪೊಳೆಯುತಿರ್ದಂ. ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವ ರವಿಯ ಕಿರಣಂಗಳಿತ್ತಂ ಪೊಱೆಯ ಜಲದೊಳ್ ಮಾರ್ಪೊಳೆಯಲೊಡಂ ಪಾಲ್ವೊಱೆಯೆನೆ ಗಂಗೆ ವಹಿಸುತಿರ್ಕುಂ. ನೇಸಱ ಕಾಯ್ಪಿನ ಸೂಡಿಂ ಬೆಂದು ಕುಂದಿ ನಂದಿ ಕಾಲ್ಗೆಟ್ಟು ಪವನನಾಗಳ್ ಬೆಚ್ಚನೆ ಬೀಸುತಿರ್ದಂ. ಗಂಗೆಯ ತಡಿಯೊಳಿರ್ಕೆಲನೊಳಂ ಬಿಸಿಲ ಜಳಕ್ಕೆ ನೀರಡಸಿ ಹರಿಣಗಣಂ ಬಂದು ನಿಂದು ಮುಂಗಾಲಂ ನೀರೊಳೂಱಿ ಪಿಂಗಾಲಂ ನೆಲದೆ ಪಿಂತಿಟ್ಟು ಮುಸುಂಡಂ ನೀಡಿ ಕಣ್ಮುಚ್ಚಿ ನೀರಂ ಕುಡಿದು ತಣಿದುಮರಲ್ವುವು. ಮಱಿಗೊಣಸುಗಳೋರೊಂದೆಡೆಯ ತಣ್ಣೆೞಲೊಳ್ ಗಾಳಿಗೆ ಮೆಯ್ಯೊಡ್ಡುತ್ತೊಱಗಿ ಕೊಡಂಕೆಯಾಡೆ ಫೇನಮುತ್ಕಟಮಾಗೆ ಅರೆಯೆಚ್ಚಱೊಳೆ ಮೆಲ್ಕಾಡುತಿರ್ದುವು. ಸೋಗೆನವಿಲ್ಗಳ್ ನಾಟ್ಯರಂಗಪತ್ತಣಿಂ ಬೀಡುಗೊಂಡುವು. ಖಗಂಗಳ್ ನಿಡುಮರಂಗಳ ತೊಱಲ್ಗೊಂಬನಡರ್ದು ಮೋನಮಿರ್ದುವು. ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳ್ ಜಳಕೇಳಿಗೆ ಮೊಗಸಿದುವು. ಇಂತು ಮಧ್ಯಾಹ್ನಕಾಲಮಪ್ಪುದುಮವರ್ ಚೆನ್ನಸುಗೆಯ ನೆೞಲಡಿಯ ನುಣ್ಮಳಲೊಟ್ಟಲೊಳ್ ಕೆಂದಳಿರಿಂ ನಲ್ವಾಸುಗೆಯುದ್ದ ಕ್ಷಣಂ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಮೇಣ್ ತೀರ್ಥದೊಳ್ ಮಿಂದರ್. ಅಂತು ಮಿಂದು ಸೀತೆ ತನ್ನ ಕಿಱುವೆರಲ ಶ್ರೀರಾಮಮುದ್ರಿಕೆಯಂ ಕೈಯೊಳ್ ಕೊಂಡು ಗಂಗಾಜಲದಿನಭಿಷೇಕಂಗೆಯ್ದು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ತಿಱಿತಂದ ಪುಷ್ಪದಿನಲಂಕರಿಸಿ ತನಿವಣ್ಗಳಂ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದನೈವೇದ್ಯಂಗಳಂ ಮೈದುನಂಗಮಿತ್ತು ತಾನುಂ ಕೈಕೊಂಡಳ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣನುಂ ಗಂಗಾಜಲಸ್ನಾನಪರಿಪ್ಲುತಕಳೇಬರಂ ದೇವಿಯರಂ ಮೂಱುಂ ಸೂೞ್ ಬಲವಂದು ಮಣಿದು ಇತ್ತುದಂ ಮಹಾಪ್ರಸಾದಮೆಂದು ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಂ. ಅಂತಿರೆ ಬಿಸಿಲ್ ತಣಿಯೆ, ತಂಗಾಳಿ ಮೈದೋಱೆ, ವಿಹಗಂಗಳ್ ನೇರದಿಂ ಪಾಡೆ, ಮಾರ್ತಾಂಡಂ ಪಶ್ಚಿಮಾಭಿಮುಖನಾಗೆ, ಸೀತಾಲಕ್ಷ್ಮಣರುತ್ತರಾಭಿಮುಖರಾಗಿ ಪೊಱಮಟ್ಟರ್.

ಇಂತು ನಡೆನಡೆದು ಬಲ್ದೂರಂಬೋಗಿ ನಟ್ಟಡವಿಯಂ ಪೊಕ್ಕು ಕಟ್ಟ ಕಡೆಯೊಳಣ್ಣನ ಕಟ್ಟಾಣತಿಯನೊರೆದು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಭೂಮಿಜೆಯನುೞಿಸಿ ಪೋದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ
ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಸೀತಾಪರಿತ್ಯಾಗಮೆಂಬ ಪಂಚಮಾಶ್ವಾಸಂ
ಸಂಪೂರ್ಣಂ

॥ ಷಷ್ಠಾಶ್ವಾಸಂ ॥

ಮನೋರಮೆ—(ಕಂಬನಿಗಱೆದು) ಆಃ! ಎನ್ನೊಡೆಯ! ನೀನುಮಿಂತು ಕಲ್ಮನನಾದಯ್ ಬರ್ತಡಮೆಯೆ ದೇವಿಯಂ ಕಾರಡವಿಯೊಳುೞಿದು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪೋದನೆಂಬೊಡೆ. ಮೈದುನಂಗಮಾದೊಡಮೆಂತು ಮನಮಾದುದೋ! ಮೇಣೆಂತು ದೇವಿಯುರ್ಗೆ ಕಾವಲಿರದೆ ಪೋದನೋ! ತೊಱೆದು ಪೋಪನ್ನಂ ಸೀತೆಯೇನೆಂದು ಮಱುಗಿದಳೋ! ಅಕ್ಕಟಾ! ಪೆಣ್ಗಳೊಂದು ಬಾೞ್ತೆ ಬಾೞ್ತೆಯೆ!

ಮುದ್ದಣಂ—(ತಾನುಂ ಸುರಿವಶ್ರುಜಲಮಂ ಕಿಱುವೆರಲಿಂ ಮಿಡಿದು) ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರೀ! ಈ ಇರವನೇನೆಂದು ಪೇೞ್ವೆನೊ? ಅೞಲ್ ಕೊರಲನಾಂಕುಗುಂ. ಮುಂಗತೆಯನಾನುಂ ಪೇೞ್ವೆಂ.

ಮನೋ— ಪೆಣ್ಗೊಡಲಲ್ತೆ! ಎಂತು ಸೈರಿಪೆಂ. ಸೀತೆ ಏನಾದಳ್, ಪೇೞ.

ಮುದ್ದ—(ನೀಡುಂ ಸುಯ್ದು)ಆಯ್ತು, ಕೇಳ್. ಅಂತು ಗಂಗೆಯಂ ಸ್ತುತಿಸಿ ಮುಂತೆ ಸೀತೆಯುಂ ಪಿಂತೆ ಸೌಮಿತ್ರಿಯುಮಾಗೆ ಪಯಣಂಬೋದರ್. ಸೀತೆಗೆ ವೈಖಾನಸರ ಮುತ್ತೈದೆಯರನೇವ್ಪೊೞ್ತಂಗೆ ಕಾಣ್ಬೆನೋ ಎಂಬೊಂದು ತವಕದಿಂ ನಡೆ ಮುಂಚಿಮುದು; ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ ಅಣ್ಣನಾಣತಿಯನೆಂತೊರೆವೆನೋ ಮೇಣೆಂತು ದೇವಿಯಂ ತೊಱೆವೆನೋ ಎಂಬೊಂದು ದುಗುಡದಿಂ ಪಿಂಚಿಮುದು. ಆಃ! ಚಂದ್ರಶಾಲೆಯೊಳೂರ್ಮೆಯುಂ ಶತಪಥಂಬೋಗೆ ಬಸನೞಿವ ಗರ್ಭಿಣಿ ಇಂದು ಬಿಸಿಲ ಬೇಗೆಗೆ ಕಾಪಥದೊಳನಾಯಸಂದೋ

ಅದೆ ಉಲ್ಲಸದಿಂ ನಡೆದು ಪೋಪಳೆಂದೊಡೆ ತವಕವೆಂತಪ್ಪುರುಮಂ ಮಾಱು
ಗೊಂಡಲ್ಲದೇಂ ಪೋಕುಂ! ಇಂತು ಮುಂಬರಿದು ಪೋಗೆಪೋಗೆ ಸೀತೆ ಪಿಂ
ದುಱಿದು ಬರ್ಪ ಮೈದುನಂಗೆ– ಏಂ ಕಂದ! ನಡೆಯೊಳ್ ಪಿಂದಾದಯ್? ಪಥ
ದೊಳ್ ಕಲ್‌ಮುಳ್ಗಳಣಮಿಲ್ಲಂ. ಇಂತಿರೆ ಪೆಣ್ಣುಂ ಸಾಗಿವರೆ ನೀಂ ಗಂಡುಗಲಿ
ನಡೆಯಲಾಱೆಯೆನೆ, ನಾಣಲೇ! ಪಿಂಚದಿರ್ ಬಾರೆನುತೆ ಬಱಿವರ್ಪನ್ನಂ
ಪಯಣಂಮಾಣ್ದು ನೆರೆವರೆ ಪಂತಿಗೊಂಡು ನಡೆಯುತಿರ್ದಳ್. ಮತ್ತಂ ಪೂ
ೞ್ತುಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ರಾಘವಾನುಜಂಗೆ ಕೆಲಬಸ ವನಂಗಳಂ ತೋಱಿ ಅಂದಿನ
ದಂಡಕೆಗೊರೆಯಾಗದೆಂದು ತೂಗಿ ಬಣ್ಣಿಪಳ್. ಎಂತಾನುಂ ಮೊದಲ್ ನುಡಿನು
ಡಿಗೊಂಡು ಬಱಿಯುಮೆಡೆಯೆಡೆಗೊಂದು ಕಡೆಯೊಳ್ ಕಡೆಕಡೆಗೊಂದು ಹುಂ
ಕಾರಮೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಪಡಿನುಡಿಯಾಯ್ತು. ಅಂತಪ್ಪುದುಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಮೊ
ಗಮಂ ನಿಟ್ಟಿಸುತೆ ತಾಂ ಬೞಲ್ದಿರ್ಪನಿಸೀತನುಮಾಯಸದಿಂ ಬೇಸತ್ತನೆಂದಱಿ
ತು ಕೆಮ್ಮನೆ ಮೆಲ್ನಡೆಯಿಂ ಪೋದಳ್. ಲಕ್ಷ್ಮಣನುಂ ಬೆನ್ನನೆ ಬೆನ್ನನೆ ನ
ಡೆದಂ. ಆ ಮಾೞ್ಕೆಯಿಂ ಕಡುದೂರಂ ನಡೆದು ಘೋರಾರಣ್ಯಮನೊಂದಂ
ಪೊಕ್ಕರ್. ಮುನ್ನಮೆ ನಡೆನಡೆದು ಬೞಲ್ದು ಬಿಸಿಲ ಜಳಕ್ಕೆ ಬಾಡಿ ಬಸವ
ೞಿದ ಬಾಲೆ ಈಗಳ್ ಕಂಗೆಟ್ಟಳಿರ್ದ*ಗುಂದಿದಳ್ ಬಾಯ್ವಿಟ್ಟಳ್. ಹಾ! ಈ
ಪೞುವನೇನೆಂದು ಪೇೞ್ವೆನೋ! ನೇಸಱ ಕದಿರ್ಗ ಇಂಬಿರದೆ ಕೞ್ತಲೆಗೆ
ಬೀಡೆನಿಸಿರೆ ಬಂದೆಡೆಯಿಂ ಸಿಂಗಗರ್ಜನೆಯುಮೊಂದೆಡೆಯಿಂ ಪೆರ್ಬುಲಿ
ಯ ಮೊಱೆಯುಮೊಂದೆಡೆಯಿಂ ಗಜದ ಬೃಂಹಿತಮುಂ ಕೇಳಿಸೆ ಭೀಕರಮಾ
ಗಿರ್ಪುದು; ಕರಡಿಗಳ್ ದಾರಿಯೊಳಡ್ಡಂಗಟ್ಟಿ ಮೇಲ್ವಾಯ್ವುವು; ಪೆರ್ವಾ
ವುಗಳಿತ್ತಂ ಬುಸುಗುಟ್ಟುತ್ತೆ ಪರಿವುವು.

ಆಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ಭೂಮಿಜೆ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ತಿಟ್ಟನೇಱಿ ಬೆಟ್ಟನಿೞಿದು ಕ
ೞಿದು ಅಗೞ್ತೆಯುಂ ದಾಂಟಿ, ದರಿಯಂ ಸಾರ್ದು ಮರನಂ ಪಾಯ್ದು ಕಲ್ಲನೆಡ
ಹಿ ಮುಳ್ಳಂ ತಡವಿ ಕಣ್ಣಾಣದುಳ್ಕಿ ಬಳ್ಕಿ ನಡೆನಡೆದು ಕಾಲೊಡೆದು ನೆ
ತ್ತರ್ ಬಸಿಯೆ ಮೆಯ್ಯುಗ್ಗಿಂದಿ ಧರೆಗೆ ಪಮ್ಮಯಿಸೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಮುಂದುಗಾ
ಣದ ದೇವಿಯನುಪಚರಿಸುತಿರ್ದಂ. ಆಗಳ್ ಕಿಱಿದಾನುಂ ಬೇಗದಿಂ ಮುಚ್ಚೆ
ದಿೞಿದು ದುಃಖಾರ್ತೆಯಾಗಿ ಮೈದುನಂಗೆ– ಓ ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ! ನಡೆಯಲಾಱೆನ
ಯ್. ನೋಡು ನೋಡಯ್ ಕಲ್ಲೆಡಹಿ ಮುಳ್ನಾಂಟಿ ಕಾಲಿಂ ಬಸಿವ ನೆತ್ತರಂ.

ಬಸಿಱಿನೊಂದು ಬೇನೆಯಿಂ ನೊಂದೆನಕ್ಕಟಾ! ಮೈದುನಾ! ಎತ್ತಲುಂ ಮೊಱೆವ ಸಿಂಹಶಾರ್ದೂಲಭಲ್ಲೂಕವೃಕಸೂಕರಾದಿದುಷ್ಟಮೃಗಂಗಳ ನಿಷ್ಠುರಧ್ವನಿಗೆ ಅಳ್ಕುವೆನಯ್! ಹಾ! ಕಂದಾ! ಈ ದುರ್ಘಟವಾದ ಕಾಂತಾರದವಿಯೊಳ್ ಋಷಿಗಳ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಮುಂಟೇ! ನಿಕ್ಕುವಂ ನೀಂ ಬಟ್ಟೆದಪ್ಪಿದಯ್. ಹಾ! ಹಾ!! ಪಸಿದ ಪುಲಿಯ ಬಾಯ್ಗಿಂದು ತುತ್ತಾದೆನಲಾ! ಹಾ ರಾಘವಾ! ಹಾ ಪ್ರಾಣನಾಯಕಾ! ಕೆಟ್ಟೆನೆಲೈ. ಹಾ ಕರುಣಾಕರಾ! ನೀನೆ ಪುಣ್ಯಮೂರ್ತಿಯಿರೆ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಂ ಪೆಱತುಂಟೇ! ಕಮಲಮನುೞಿದುಂ ಮಧುಭ್ರಾಂತಿಯಿಂ ಕಿಂಶುಕಕ್ಕೆಱಗುವ ಭ್ರಮರನಂತಿರೆ ನಿರ್ನೆರಂ ಕಾಡೊಳಾಬೆಂ. ನಿನ್ನಡಿದಾವರೆಯನುೞಿದು ಬಂದೊಡಿಂತೆನಗೀವಿಧಿಯಾಯ್ತೇ! ಹಾ! ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮಾ! ಮುಂತೇನಯ್ ತನಗೆ ಬಟ್ಟೆ! ಎಂದು ಬಾಯ್ದೆಱೆ ಮಱುಗಿದಳ್.

ಮೋಹನಾಂಗೀ! ಇಂತು ಪ್ರಲಪಿಸುವ ರಾಘವನರ್ಧಾಂಗಿಯಿರವಂ ಕಂಡು ಲಕ್ಷ್ಮಣದೇವನ ಬಗೆಯೊಳೇನಕ್ಕುಂ ಬಗೆಯ. ಬಂದೆಡೆಯೊಳಗ್ರಭವನ ಕಟ್ಟಾಣತಿ; ಬಂದೆಡೆಗೆ ಸೀತೆಯುತ್ತಣ ಮಱುಕಂ. ಏವಂ? ದೇವಿಗೆ ನೀನಂಜದಿರೆಂಬೊಡುಂಟೆ? ಪುರಕೆ ಮರಲ್ವುವೆನೆಂಬೊಡುಂಟೆ? ತಾನೆ ಕಾವಲಿರ್ಪೆನೆಂಬೊಡುಂಟೆ? ಆಃ! ತಲೆವ್ರೋಕನೊಂದು ಮಾಟಮೇ! ಅಂತಾಗೆ ರಾಘವಾನುಜಂ ಶಶ್ವದ್ಗಳದಶ್ರುಧಾರಾಸಿಕ್ತಕಪೋಲಂ ಕಂಪಿತಕಾಯಂ ಸೀತೆಯ ಪದದೆಡೆಯೊಳ್ ಮೈಯಿಕ್ಕಿ— ದೇವಿಯರೆನ್ನಂ ಕಂಡನೆಂದು ಸಂಬೋಧಿಸದಿರಿಂ. ಪಗೆವನೆಂದೇ ಬಗೆಯಿಂ. ಇನ್ನೆವರಮಣ್ಣನಾಣತಿಯಂ ನಿಮ್ಮೊಳೆಂದೆನಿಲ್ಲ. ನಾಡೊಳಾವನೊ ಮಡಿವಳನೊರ್ವನಭದ್ರಮಾಗೆ ದೇವಿಯರೊಳ್ ಕುಂದಿಟ್ಟು ದೇವರಂ ಚುನ್ನವಾಡಿದಂ ಗಡ! ಅಂತೀದೂಸಱಿನ ಗ್ರಭವಂ ನಿಮ್ಮಂ ವಿಪಿನಮೊಳುೞಿಪಿ ಬರ್ಪುದೆಂದೆನ್ನಂ ಪೇೞ್ದಂ. ಇದೆಕೊಳ್ಳಂ ಸ್ವಾಮಿಕಾರ್ಯಧುರಂಧರಂ ಅಗ್ರಜನಾಜ್ಞಾನುವರ್ತಿ ವೀರಾಗ್ರಗಣ್ಯಂ ಕೃತಕೃತ್ಯಂ ನಚ್ಚಿನ ಮೈದುನನೆಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆಂ ಈ ಬಸಗೆಯುಂ ಪೇೞಲ್ಕೆಂದು ಬೆನ್ನಿಕ್ಕಿ ಪ್ರೋೞಲ್ಗೆ ಪೋದಪೆಂ, ಎಂದಂ.

ಸುಂದರೀ! ಅತಿಕಾಯಮೈರಿಯುಸಿರ್ವ ಸೊಲ್ಲನಾಲಿಸೆ ಬೀರದ ಹರವಸಂ ತೋಱುಗುಂ. ಅತ್ತಿಗೆಯೀಪ್ರೊಂದವಸ್ಥೆಗೆ ಪೞಯಿಸನೆ, ಬೇಯನೆ, ನೋಯನೆ! ಜಗದೆ ದುಃಖದೊಳೆ ಪಱಂಗಿವರ್ಗೆ ಮೇಣುಂ ಮೇಣ್ ದುಃಖ

ಮೊದವೆ ಛೀರದ ರೋಸಕ್ಕೆಡೆವೆರ್ಕುಂ. ಇಂತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಪಾಷಾಣಕಠಿನ ಹೃದಯನಾದನ್ನೆಸೆ! ಎಂತುಂ ಕಿಱು ಪೋದುದೆ? ಮನದೊಳೆ ಮಮ್ಮಲ ಮಱುಗಿದಂ, ನೊಂದಂ, ಬೆಂದಂ.

ಲಕ್ಷ್ಮಣನಂತಿರ್ಕೆ. ಸೀತೆಯಿರವನೇನೆಂಬೆನೊ! ಹಾ! ಹಾ! (ಕಂಬನಿಯಿಡುವಂ.) ಮುಂಗಾರ ಸಿಡಿಲ ಮೊೞಗಂ ಕೇಳ್ದು ಸುರುಂಟುವಣಂಬೆಯು ತ್ರಿಟ್ಟದಂತೆ ಸೆಟ್ಟನೆ ಬೀಸುವ ಬಿಱುಗಾಳಿಯ ಪೊಯ್ಲಿಗೆರೆಮುಱಿದು ಬಾಡುವ ಕಪ್ಪುರವಾೞೆಯಂತೆ ಬರ್ಮೊದಲೊಳೆ ದೇವರನಾಡಿದ ಪರುಷತರ ವಾಕ್ಯಮಾರ್ಗಣಂ ಕರ್ಣಕೋಟರಮಂ ನಾಂಟೆ ಮೊಗಂಗುಂದಿ ದುಃಖಾವೇಶದಿಂ ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತೆಯಾಗಿ ಮೇಣೊರ್ಮೆ ಪಂಮುದಂಬೋದಳ್. ಅನಿತಱೊಳೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ನೆರೆಯೊಳೊಟ್ಟುವರ್ಬಿಯ ನೀರಂ ಸೆಟ್ಟಲೆಯೊಳ್ ತಂದು ದೇವಿಯೊಳ್ ತನ್ನೊಂದು ಕಡೆಮೊೞ್ತ್ತಿನ ಸೇವೆಯೆಂದು ಪಾದಕಮಲಮಂ ತೊಳೆದು ಕಣ್ಗೆ ಸುರಿದು ಕೈಗೆ ತೊಡೆದು ದೊನ್ನೆಯಂ ಪತ್ರಪುಷ್ಪಮೆನೆ ಬೈತಲೆಯೊಳ್ ಶೇಖರಿಸಿದಂ.

ಈ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರಸಪರ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಸನ್ನೆಯಾದಳೆನೆ ಕಣ್ದೆಱೆದು ಕೈಯಲುಗಿ ಕಾಲ್ಮಗುಚ್ಚಿ ಸುಯ್ಲಾಡಿದಳ್. ಇಂತು ಮೆಯ್ಯೆಱಿತು ಅಳವುಗೞಿದ ಮನದೞಲಿಂ–ಹಾ! ಹಾ! ಕಂದ, ಲಕ್ಷ್ಮಣಾ! ಇಂತುಮೆನ್ನೊಂದು ಬಾೞ್ಕೆಯುಸಕಱಿದುದೇ! ಮಾವು ಬೇವಾಯ್ತೇ! ಕರ್ಪು ಕೈಪೆಯಾಯ್ತೇ! ತೆಂಗಾಯ್ ಸಿಂಗಾಯಾಯ್ತೇ! ಬಂಡೊಸರ್ವ ನೆಯ್ದಿಲ್ ಸೆಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯಾಯ್ತೇ! ಇಂದಿಗೆ ಕೂರ್ಮೆಗಡಲ್ ಬಱತುದೇ! ಹುಣ್ಣಿಮೆಯ ತಿಂಗಳಂ ರಾಹು ಕಣ್ಣಿವೆ ಮುಚ್ಚಿ ನುಂಗಿದುದೇ! ಧರ್ಮಂ ಕರ್ಮುಡುವೊಕ್ಕುದೇ! ನೀತಿ ಬಾರ್ತೆಗೆಟ್ಟುದೇ! ನನ್ನಿ ಬೆನ್ನಿತ್ತುದೇ! ಹಾ ಕಂದ! ಅನಾಥೆಯಾದೆನಯ್. ಹಾ! ಹಾ! ಮಜ್ಜೀವಿತೇಶನಿಂದೆನ್ನಂ ಕಾರಡವಿಯೊಳ್ ಬಿಟ್ಟು ಬಾರೆಂದನೇ! ಎನ್ನೊಡೆಯಂ ತೊಱೆದನೇ! ಕೂಟನೊಂದು ಪಿಸುಣ್ಗೆ ನಿರಪರಾಧಿನಿಯನೆನ್ನಂ ಬಲಿದೆತ್ತನೇ! ರಾಮಚಂದ್ರಮನಿಂದೆನ್ನಂ ಕೈವಿಟ್ಟನೇ! ಹಾಹಾ! ಪ್ರಾಣನಾಥನಿಂದೆನ್ನಂ ಮುಟ್ಟನೇ? ಅಕ್ಕಟಾ! ಬಾೞ್ಗೊಲೆಯಾದೆನಲಾ! ಹಾ ಕರುಣಾಕರಾ! ಇನ್ನೆನಗೆ ಗತಿಯಾರಯ್? ಹಾ ನಲ್ಲ! ಮುಂತೆನಗೆ ಬಟ್ಟೆಯಾವುದಯ್? ಹಾ ಕಾಂತ! ಆವಗಂ ನೀನೆ ಗತಿಯೆಂದು

ನಂಬಿ ಸೇರ್ದಳಂ ಇಂತೊಮೊರ್ದಲೊಳ್ ತ್ಯಜಿಸಲ್ಕೆಂತು ಮನ್ನದಂದಯ್? ಎನ್ನೊಳಾವುದೂಣೆಯುಮಂ ಕಂಡಯ್? ಊರೊಳ್ ಮಾರಿಯೆಂದು ಮನ್ನೆ ವ್ರೀೞಿಯಂ ಮಾಱುಗುಡುವರೇ! ಪೊಲ್ಪುೞಿತುದೆಂದಾವಂ ಪೇೞ್ವರೇ? ನಿರ್ವ್ಯಾಜಮನುಸಗನೊರ್ವಂ ತೆಗೞ್ದನೆಂದಬಲೆಯನಿಂತು ಕಾರಡವಿಯೊಳ್ ಬಿಡುವರೇ! ಹಾ! ಮನೋವಲ್ಲಭ! ಆಂ ನಿನ್ನರ್ಧಾಂಗಿಯಲ್ತೆ! ಪಟ್ಟದರಸಿಯಲ್ತೆ! ಎನ್ನನುೞಿದೆಂತರೆಮೆಯ್ಯೊಳಿರ್ಪಯ್! ಎಂತು ಪಟ್ಟವಣೆಯನೇೞವಯ್! ಹಾ ರಾಘವಾ! ನಿನ್ನಡಿಗಳಾಣೆ ಎನ್ನೊಳ್ ಕೊೞತೆಯಿರೆ ಮನ್ನಿಸಿ ಕಾವುದಯ್. ಕೈಮುಗಿದು ಬೇಡುವೆಂ, ಬೇಡುವೆನೆಂದು ಪಲುಂಬಿದಳ್.

ಮತ್ತಮೆೞೆಯನಂ ನೆನೆದು– ಹಾ! ರಮಣ! ಅಂದೆಳಮೆಯ್ಯೊಳೆನ್ನ ಮದುವೆಗೆಂದು ನೆರೆದ ರಾಯರ ಸೊರ್ಕಂ ಮುಱಿವಂತಿರೆ ಬಂದು ಹರನ ಬಿಲ್ಮುಱಿದ ನಿನ್ನ ಬೀರಮುಮಂ, ನಿನ್ನ ಘನಶ್ಯಾಮಲಕೋಮಲಗಾತ್ರಮುಮಂ, ನಿನ್ನ ಸೊಬಗುಗುವ ಮುಖಕಮಲಮುಮಂ, ನಿನ್ನ ಸೊಗಸುದೋಱುವ ಸವಿನುಡಿಯ ಜಾಣ್ಮೆಯುಮಂ, ನಿನ್ನ ನಡೆವ ಬಿಂಕದ ಗಾಡಿಯುಮಂ, ನಿನ್ನ ಕರ್ಣಾಂತವಿಶ್ರಾಂತಸರಳಸುಲೋಚನದರೆನೋಟದ ನೋಟಮುಮಂ, ಆನಿನ್ನ ಕಿಱುನಗೆಯ ಬಗೆಯುಮಂ ಕಂಡು ಸೋಲ್ತು ಮೆಚ್ಚಿದೆನಲ್ತೆ! ಅಂದಿಂದಿಂಗಮೆರವಿಲ್ಲದ ಕಡುಗೆಡೆಗಿಂದು ನೆರವಿಲ್ಲದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯ್ತೇ! ಆಃ! ಚೆನ್ನ! ಅಗಳೆ ವನವಾಸಮಂ ಪೋಪಂದು ಅರೆಗಳಿಗೆಯಾನುಂ ನಿನ್ನಂ ಬಿಟ್ಟಿರಲಾಱೆನೆಂದು ಬೆಂಬತ್ತಿದೆನಲ್ತೆ. ಈಗಳೆಂತಯ್ ಚಮೂರುಪಂಚಾಸ್ಯ ಭಲ್ಲೂಕ ವೃಕಸೂಕರಭೀಕರಮಾದೀನಟ್ಟಡವಿಯೊಳೊರ್ವಳೆ ನಿನ್ನನಗಲ್ದು ಯಾವಜ್ಜೀವಮುಮಿರ್ಪೆಂ? ಹಾ! ಕರುಣಾಕರಾ! ಮುನ್ನಂ ವಿಪಿನದೊಳ್ ನಿಚ್ಚಮಯಣಂಬೋಪಂದು ಆನೆನಸುಂ ಬೞಲ್ದಿರೆ ಬಲ್ಬೞಲ್ದಳೆಂದು ಪತ್ತಿಸಾರ್ದು ಕೈಪಿಡಿದು ಕರ್ನೆೞಲ್ಗಯ್ದು ತೊಡೆಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮೆಯ್ದಡವಿ ತನ್ನ ಚೇಲಾಂಚಲದಿಂ ಬೆಮರ್ತೆನ್ನೀಮೊಗಮಂ ಪೂಸಿ ಬೀಸಿಯುಂ ಬಾಯಾಱೆ ನಟ್ಟನೆ ತಿಳಿಗೊಳನ ಪಸಿನೀರಂ ಕಮಲದೆಲೆಯೊಳ್ ತಂದಿತ್ತುಂ ನಿಡುಮಯಣಕ್ಕೆ ಬೇಸಱಲೊಡಂ ಬಿನದಮಂ ತೋಱಿ ನಗುವಂತು ಮಾಡಿಯುಂ ಕಲ್ಲೆಡಹೆ ನೊಂದಳೆಂದು ಮಱುಗಿಯುಂ ನಿಲೆ ನಿಂದುಂ ಪೋಗೆ ಪೋಗಿಯುಂ ನಗೆ ನಕ್ಕುಂ ಉಪಚರಿಸಿದ ನೀನೀಗಳ್

ಎಂತು ಕಲ್ಮನನಾಗಿ ಮಾಲತಿಯಂ ಮೆಕ್ಕೆಯಿಂ ಸಿಂಗರಿಸಿದಯ್! ಹಾ! ರಾಮಚಂದ್ರಮ! ದುಷ್ಟರಾಕ್ಷಸನಂದು ಪುಸಿದವಸಿ ಎನ್ನಂ ಕಳ್ದುಯ್ಯಲೊಡಂ ಬಿಡಲಾಱದ ಮೋಹದಿಂ ಮಱುಗಿ ಕೊರಗಿ ಪ್ರಡುಂಕಿಪಂದು ತ್ರಿಬ್ಬಮಂತು ಪಿರಿದಾಯಸದಿಂ ಕಡಲ್ಗಣೆಗಟ್ಟಂ ಕಟ್ಟಿ ರಕ್ಕಸರೊಳ್ ಕಾದಿ ಮೊನೆಯೊಳ್ ಗೆಲ್ದು ಎನ್ನಂ ವನಕಟ್ಟುವ್ರೊಡೆಂದೇಂ ಮರಳ್ಚಿದಯ್? ಹಾ! ಕಾಂತ! ನಿನ್ನಂ ಮಗುಳ್ದೆನ್ನೆಂದಿಂಗೆ ಕಾಂಬೆನೋ! ಎಂದಿಂಗೆ ನಿನ್ನ ಸವಿನುಡಿಯನಾಲಿಪೆನೋ! ಇನ್ನೆಂದಿಂಗೊಡಗೂಡುವೆನೊ! ಹಾ! ಹಾ! ಆ ಬಿನ್ನಣದ ಆ ಬೆಡಂಗಿನ ಆ ಸೊಗಸಿನ ಆ ಗಾಡಿಯ ಆ ಸಿಂಗರದ ಆ ನಟನೆಯ ಆ ಅಂದದ ಆ ಹಾವದ ಆ ಭಾವದ ಆ ನೋಟದ ಆ ಬೇಟದ ಆ ಕೂಟದ ಸುಗ್ಗಿಯನೆಂತು ಮಱೆವೆನೋ! ಹಾ! ರಾಮಾ! ಎಂದು ಸೀತೆ ಬಾಯಬಿಡುತ್ತಿಳ್.

ಇಂತು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಮಱುಮಱುಗಿ ಬಿನ್ನನಿರ್ದು ಮತ್ತಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನೊಳ್– "ಕುಱುಂಬನ ಕುತ್ತಕ್ಕೆ ಕುಱಿಯ ಪಿತ್ತಮೆ ಮದ್ದಾಯ್ತು." ನೀವನಿಬರ್ ಮೈದುನರಿರ್ದುಮೆನಗೀಪಾಡುಗೈದಿರೇ! ಅಣ್ಣಂಗೆ ನಯಂಬೇಱರೇ! ತುಂಬಿದ ಬಸಿಱಿಯುಳೇ, ಒಡಲನೆಂತಾಂ ಪಿಡಿದಿರ್ಪೆಂ? ಅತ್ತೆ ವಿರಿಂತ್ರಿದ ಕೊರ್ಪ್ಪಿದರೆ? ನಚ್ಚಿನ ಬಂಟಂ ಹನುಮಂತಂ ಕೆಮ್ಮನಿರ್ದನೆ? ಸುಮಂತ್ರಾದ್ಯರ್ಗೆ ಮನಂ ಬಂದುದೆ? ವೃದ್ಧಂ ಜಾಂಬವಂ ತಡೆಯದಾದನೆ? ಹಾ! ಹಾ! ಪೆಣ್ಣೊನ್ನೊಂದು ಬಾಳ್ಕೆ ಬಾಳ್ಕೆಯೆ? ಎಂದು, ಬೞಿಯಂ ತನಗೆ ತಾಂ ತಿಳಿದು— ಆಃ! ನಿಮ್ಮನ್ನರನೇಕೆ ನಿಷ್ಕಾರಣಂ ದೂಱುವೆನೊ? ಏತರ್ಕೆ ಬಾಯಾಱೆ ಮಱುಗುವೆನೋ? ಇಂತಿದೇಂ ಕಾನನರೋದನಮಾಗದೇ? ಪೂರ್ವಜನ್ಮದೊಳಾವ ದಂಪತಿಗಳ್ಗೆ ಭೇದಮಿಕ್ಕಿದೆನೋ! ಆವ ಹದಿಬದೆಯಂ ಪೞಿದೆನೋ! ಬೊಮ್ಮನೆನ್ನ ಪಣೆಯೊಳ್ ಬರೆದುದಿಂತುಟೈಸೆ! ಇಂತು ರಾಘವನೆನ್ನನುೞಿದೊಡಮಾನೆಂತುಮಾತನಡಿಯಂ ಬಿಡೆಂ. ಆತನೆ ಎನಗೆ ಗುರುವಾತನೆ ನಾಥಂ ಆತನೆ ಜೀವನಾತನೆ ಬಾಂಧವಂ. ರಾಘವನ ಶಾಸನಂ ನಾಡಂ ಸಮಂತು ಕಾಡಂ ಕೊಱತಿಲ್ಲದಾಳ್ಗುಮಲ್ತೆ. ಆನೊರ್ವಳ್ ಪೆಱಳೆ? ಎನ್ನ ಪೂರ್ವಸಂಚಿತದಿನೀಬಟ್ಟೆಯಾದುದಲ್ಲ ಆತನೇಗೆಯ್ಗುಂ; ಕರುಣಾಸಾಗರನಲ್ತೆ! ನಂಬಿದರಂ ಕಾವನೆಂಬ ಬಿರುದುಳ್ಳನಲ್ತೆ! ಆತನಡಿಯೊಳ್ಮೆಯ್ಯೊಂದಿರಲಯ್! ಎಂಪು ಮತ್ತಂ ಕಣ್ಬನಿದುಂಬಿದಳ್.

ಇಂತಾಡಿದ ಜಾನಕಿಯ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ಲಕ್ಷ್ಮಣನುಂ ಮಱುಗುತೆ ಕಿಱ್ಮೊಗನಾಗಿ ನಿಂದಿರ್ಪುದುಂ; ಸೀತೆ ಮೇಣ್ ಸೌಮಿತ್ರಿಗೆ—ಕಂದಾ! ಏತರ್ಕೆ ನಿಂದಿರ್ಪಯ್? ತಳ್ವಿದನೆಂದು ನಿನ್ನೊಳಗ್ರಜಂ ಕೋಪಿಸನೆ? ಅಣ್ಣನಾಜ್ಞೆ ಸಂದುದಲಾ! ಪೋಗು ಪೋಗೈ, ಎನುತೆ ಪೇೞ್ದಳ್. ಆಗಳ್ ತನ್ನಂ ತಾಂ ಪೞಿದು ದೇವಿಗೆ— ಆಸನಗಲ್ದೆಳಗಱುವಿನಂತಿರೆನ್ನೊಂದಿರವಾಯ್ತೇ! ಅಣ್ಣನಾಣತಿಯೆಂಬೊಂದು ನೇಣ್ ಗೋಣಂ ಬಿಗಿದೀೞ್ದಂ. ಆಗಳೆ ಬಲ್ಬಗೆಯೊಳ್ ಬೇಡಿದೆಂ. ದೇವರ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ ಬಾರದಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಬಿನ್ನಪಂ ಪಾಪೆಯುಂ ತುೞಿಲ್ಗೈದಂತಿರೆ ಪೊಚ್ಬಱದಾಯ್ತು. ದೇವಿ! ಎನ್ನೊಂದು ಮುನ್ನೊಡಲ ಅೞಿಗೆಯ್ಮೆಯ ಬೆಸುಗೆಯಿನೀಗಳೀ ಪಾತಕಕ್ಕೆ ಕೈನೀಡುವ್ರೋಡಾಪಮಾದೆಂ. ಅಂತಿರೆ ಗೋರಿಟ್ಟ ಸೈಪಂ ದುರ್ವಿಷಯಂಗಳ್ಗೆ ಸೂಱೆಗೊಟ್ಟು ನಿರಯದ ಬಾಗಿಲ್ಗಾಪಿಗೆಂದು ದಕ್ಷಿಣಾಭಿಮುಖನಾಗಿ ಪೋಪನಂತೆವೋಲ್ ಪುಣ್ಯರೂಪಿಣಿಯುಂ ಕಾಡಿಗೊತ್ತಿಯಿಟ್ಟು ಪಾೞ್ಪೋದ ನಾಡಿಂಗೆ ಮಗುೞ್ಕಿಪೆಂ. ಮಾತೆ! ಇಂತಿರ್ಪೆನಂ ನಿರ್ಘೃಣನಂ ಕುಲಘಾತುಕನಂ ದುಷ್ಟನನುದ್ಧರಿಸಾ, ಎಂದು ಸೀತೆಯಕಾಲೊಳ್ ಕೆಡೆದಂ.

ಇಂತಡಿಗೆಱಗಿದ ಮೈದುನನಂ ಸಂತಮಿಟ್ಟು ಏಟೇೞ್ ಕಂದ, ಕೈವಿಡಿದ ನಲ್ಲನೇ ಮುನಿವೆಡೆಯೊಳಾರೇನೆಂಗುಂ. ನಿನ್ನೊಳೇನಪರಾಧಂ? ಪೆಣ್ಣೆನಿಸಿ ಪುಟ್ಟಿದೆನ್ನಯ ದೋಷಂ. ಪೊೞ್ತುೞಿವುದಲ್ತು. ಪೋಗಯ್. ನಿನ್ನೊಳ್ ಪೆಱತೇನೆಂಬೆನೋ? ನಿನ್ನಂ ನಿನ್ನಣ್ಣಂ ಕೇಳ್ದೊಡೆ, ನಿನ್ನಾಣತಿಗಬಲೆ ಮಱುಗಿದಳಿಲ್ಲ; ಮಾರ್ನುಡಿದಳಿಲ್ಲ; ಮುನಿಸಾಂತಳಿಲ್ಲ; ಬೆರ್ಚಿದಳಿಲ್ಲ; ಕೂಱ್ಕುದಿಗೊಂಡಳಿಲ್ಲ; ದೂಱಿದಳಿಲ್ಲ; ನೀನೇ ಗತಿಯೆಂದು ನಿನ್ನಡಿಯುಂ ನೆನೆಯುತೆ ಕಡೆಪೊೞ್ತಂ ಪಾರುತಿರ್ಪಳೆಂದು ಬಿನ್ನಯಿಸಯ್. ಅತ್ತೆವಿರ್ಗೆ— ನಿಮ್ಮ ಪರಕೆಗೊಂಡು ಬಾರದಿರ್ಪನಮೆನಗೀವಿಧಿ ಬಂದುಗೂಡಿದುದು. ಈಗಳ್ ನುಡಿಯಿಂದಮೆ ಮಣಿದು ಕ್ಷಮೆಯುಂ ಬೇಡುವೆನೆಂದೆನ್ನ ನುಡಿಯೊಳೆ ಪೇೞಯ್. ಊರ್ಮಿಳಾದ್ಯರಂ— ನಿಮ್ಮೊಳ್ ನಿಧಾನಿಸದೆ ಬಂದೊಂದೂಣೆಯುಮಂ ಮನ್ನಿಸಿ ತನ್ನನೆಂದೆಂದುಂ ಮಱೆಯದಿರ್ಪುದೆಂದು ಕೇ

ಳ್ದಳೆಂದು ಕೇಳಯ್. ಮೇಣಯ್ಯಂ ಬೞಿವೞಿಯಿತ್ತ ನಲ್ದೊಡವುಗಳೊಳ್ ಎಕ್ಕಸರಂ ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿಗೆ ದುಕ್ಕಂಡದ ಪಿಂಡುಗಂಕಣಂ ಮಾಳವಿಗಾಜಕ್ಕಸರಂ ನಿನ್ನರಸಿಗೆ; ಮಿಕ್ಕಿರೆಯಿಂ ದಾಸಿಯರ್ಗೆ ಪೆರ್ಚುಗುಡೈ. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ, ಎನ್ನ ಬಲ್ಗಾಲದ ನಚ್ಚಿನ ನಲ್ಗೆಳದಿ ಚಂದ್ರಮತಿಗಾ ಎನ್ನ ಚಂದಿರಗಾವಿಸೀರೆಯುಂ ಬಣ್ಣಗುಪ್ಪಸಮುಂ ಹಬ್ಬದ ನಿಚ್ಚವಚ್ಚಮನೆಲ್ಲಮಂ ಮೆಚ್ಚನಿತ್ತು ಆಂ ಮುನ್ನಂ ಬಾಸೆಯಿತ್ತ ಪೂರ್ಣಪಾತ್ರಮಂದೆ ಮಱುಗದಂತಿರೆ ಪೇೞ್ವೈ. ನಿನಗೆನ್ನೊಳ್ ದಯೆಯಿರ್ಕುಮಪ್ಪೊಡೆ ಲೋಗರನುಮಿಂಗೊಂದು ದಮ್ಮಣಿಯನೇರ್ಪಡಿಸೈ. ಮೇಣ್ ಮುನಿಸತಿಯರ್ಗೆಂದು ತಂದು ರಥದೊಳುೞಿವಿಟ್ಟ ಬಾಯಿನಮನೊರ್ವ ಮುತ್ತೈದೆ ಪಾರ್ವತಿಗೆ ಕುಡಿಸೈ. ಆ ಎನ್ನ ಪೂಜೆಯ ಕವಿಲೆದುಱುವಂ ಆ ಎನ್ನ ಮುದ್ದಿನೆಳಗಱುವಂ ಬಡಮಾಗದಂತು ಪೇೞ್ದು ನಿನ್ನಬ್ಬೆಗೆ ಕೈವರ್ತಿಸೈ. ಇನಿತೊಂದೆನ್ನೀಕಡೆಗಾಲದೆ ಪುಟ್ಟಿದ ಬಯಕೆಯಂ ಸಲಿಸ. ನಿನಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ! ಮೇಣ್ ಪಯಣಂ ಸೊಗಮಕ್ಕೆ! ಎಮ್ಮೆಲ್ಲರ್ಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನಡಿದಾವರೆಯೊಲ್ಮೆಯೊಂದು ವಜ್ರಪಂಜರಮಕ್ಕೆ! ಪೋಗೈ, ಎಂದು ಪರಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ ಪಯಣಕ್ಕಾಣತಿಗೊಟ್ಟಳ್.

ಆಗಳ್ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಡೋಲಾಯಮಾನಮಾನಸನಾಗಿ ದೇವಿಯರಂ ಬಲವಂದು ಕೈಮುಗಿದು ದೆಸೆಸಳರ್ಗೆ— ಈಕೆ ನಿಮಿಕುಲದೆ ಪುಟ್ಟಿದ ರಾಜಯೋಗಿಯಪ್ಪ ಜನಕನಣುಗುಸುವರಿ, ರಕ್ಕಸರ ಬಳಗಮಂ ಸದೆದು ಬೆಸೆವಲಿಗೊಟ್ಟು ನಿಮ್ಮಂ ಪೊರೆವ ಶ್ರೀರಘುರಾಮನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ. ಎಮ್ಮಣ್ಣನಾಣತಿಗಿವಳಂ ವನದೊಳಿರಿಸಿ ಪೋಪೆಂ. ಪೂರ್ಣಗರ್ಭಿಣಿ. ನೀಮೆಲ್ಲರ್ ಕಾವಲಿರ್ದು ಕಾಯಿಮೆಂದು; ಭಾಸ್ಕರಂಗೆ- ಎಲೆ ಆದಿತ್ಯ! ನಿನ್ನ ಕುಲವಧುವಿವಳ್ ನಿನ್ನ ಬೞಿವಳ್ಳಿ ಮಡಲ್ವೊಡಿವಳ್ ತಾಯ್ವೇರ್. ಅಂತದಱಿಂ ಇವಳೊಳ್ ದಿಟ್ಟಿಯಿರ್ಕೆ! ಎಂದು; ವನದೇವಿಗೆ— ಎಲೆ ಶಾಕಂಭರಿ! ಇದೆಕೊಳ್ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಿನ್ನ ಕೆಳೆತನಕ್ಕೆಳಸಿ ಬಂದಿರ್ಪಳದುಕಾರಣಂ ನೀನುಮಿವಳುಮೊಡಗೆಳದಿಯರಾಗಿ ಸಂತಮಿರಿಮೆಂದು ಕೇಳಿಸಿ ಅಗಲ್ದು ಪೋಪನೆಂಬೊಂದು ಬೇಸಱಿಂ ಖಿನ್ನೆಯಾಗಿ ತನ್ನನೆ ನೋಳ್ಪ ದೇವಿಯಿರ

ಮಂ ನೆನೆನೆನೆದು ಗಾಳಿಗೆ ಮಾಱೊಡ್ಡಿ ಪೋಪ ಪತಾಕೆಯ ಕೌಸುಂಭಾಂಬರದಂತಿರೆ ಮನಂ ಪಿಂದುೞಿಯೆ ನಡೆವಟ್ಟೆಯನೆ ಪಲವುಂ ಪಂಬಲೊಂದು ದಂದುಗಂ ಬೆಟ್ಟಿತಾಗೆ ಬೀೞ್ಕೊಂಡಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಅತ್ತಲಯೋಧ್ಯಾನಗರಿಯೊಳ್ ಜನ್ನಗುದಿರೆಯಂ—

ಮನೋರಮೆ— ಸುಡು ಸುಡು ನಿನ್ನ ಜನ್ನಗುದಿರೆಯಂ! ಆಕತೆಗೀಗಳ್ ಪೊತ್ತೇ? ಆಃ! ಸೀತೆಯೇನಾದಳೆಂತಿರ್ದಳೆಂದು ಪೇೞಯ್?

ಮುದ್ದಣಂ— ಬಾಲೇ ಆಯ್ತಾಯ್ತು. ಅಂತು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಬೆನ್ನಿತ್ತು ಪೋಪುದುಮಾದೆಸೆಯನೆ ನೋಡಿ ನೋಡಿ ದುಃಖಂ ಮಱುಗೊಂಡೋರಗೆಯ ತನ್ನೊಂದು ಬವಣೆಗೆ ಮೆಳ್ಪಟ್ಟು ಚಿಂತಿಸಿ ತನ್ನೊಳ್ ತಾಂ— ಆಃ! ನಿಮಿಕುಲಕಂ ಚಲಕಂ ಗಂಡನೆನೆ ಪೆಸರ್ವಡೆದು ಪಬಿನುಡಿವೆಂಡಿರ ಬೈತಲೆವಣಿಗೆ ಬೆಲೆಗಟ್ಟ ಬ್ರಹ್ಮರ್ಷಿಗಳ್ಗಂ ತತ್ತ್ವಮಂ ಬೋಧಿಪೊಂದು ಜಾಣ್ಮೆಯಿನೇೞ್ಗೆವೆತ್ತ ಜನಕರಾಜಂಗೆ ಮುದ್ದುಮಗಳೆನಿಸಿಯುಮಖಂಡಮಂಡಲೇಶ್ವರರ್ ಮಱುಗೊಂಡು ಪುದುವಾೞ್ವಿನಂ ತನ್ನ ಜಸದೆಸಕದಿಂ ನೆಗೞ್ತೆವೆತ್ತ ಸಾರ್ವಭೌಮರಾಘವನಂ ಕೈವಿಡಿದು ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾಗಿಯುಮಂತವುರದ ಸಱಿವಿಂಡಿಯರನೋಲೈಸಿಯುಂ ಬಾೞ್ವೆನೆಗೀಗಳಂತೊಂದು ವಿಧಿ ಬಗೆದುದೇ! ಹಾ! ಆ ಎನ್ನರಸನ ಅಂಗಸಂಗಮಿನ್ನೀಕಾಲಕುಂಟೇ! ಅಯ್ಯೋ! ಆಱಿಸಿರಿಯಾಪಟ್ಟಿಮಂಚದಾಅಂಚೆಮುಪ್ಪಱಿ ನಲ್ಲಾಸಿನಾಪಟ್ಟೆಕೌಳುಡೆಯಾ ಪುಷ್ಪದಾಗಂಧದಾಸಿರಿಯ ಸುಖಾನುಭವಮನಿನ್ನೆಂತು ಮಱೆತಿರ್ಪೆನೋ? ಆಃ! ಆಃ!! ಇಂದ್ರಚಾಪದ ಪೊಂಗಿನಿಂ ಪಲಸಗೆವಣ್ಣದಿಂ ರಂಜಿಪ ಆ ಎನ್ನ ಪೂದೋಂಟದ ಸೊಬಗೇ! ಆ ಎನ್ನ ನೀರಾಟದ ತಿಳಿಗೊಳನೊಂದು ಸೊಗಸೇ! ಹಾ! ಎನ್ನ ಮುದ್ದಂಚೆ! ಆಗಳುಮೆನ್ನ ಮಂಜೀರದ ಮಂಜುನಾದಂ ಕೇಳಿಸೆ ಪಿಂದೆಸೆಯೊಳೆ ಕೇಂಕರಿಸುತೆ ಬೞಿವರ್ಪ ನೀನಿಂದಾರಂ ಬೞಿಸಾರ್ವಯ್? ಹಾ! ಎನ್ನ ಪಂಜರದ ಸಾರಿಗೆಯೇ! ಪಾಲನೆಱೆವಳಾವಳೋ? ಹಾ! ಹಾ! ಕಾಲದೊಂದು ಗತಿಯೇ! ಓ! ಪಿತಱಿಮಾತೊ? ನಿಮಗೇಂ ಸೊಗಗೇಡೊ? ಬರ್ಪಳ್ ಪೋಗೆ ಪೆಱಳೊರ್ವಳ್ ಕುರ್ಂ. ಆನೊರ್ವಳೆ ಬಡವೆ ಬಱುವೆಯಾದೆಂ. ಉಃ! ಪೋಕೆ ಪಱಿ

ಪೞಿಲಿನೇಂ? ಇವು ಭೋಗಂಗಳ್ ನಶ್ವರಂಗಳಲ್ತೆ! ಆನೆರಾಯುಗುವರಿಯಾಗಿ ಪುಟ್ಟೆನೆ? ಕಾಡಂ ಪೊಕ್ಕು ರಕ್ಕಸರ ಬಂದಿಗೊಳಗಾಗೆನೆ? ದೇವಿಯಾಗೆನೆ? ಈಗಣೀಬವಣೆಗೆ ಭಾರನೆ? ಸಾಜಂ ಸುಖದುಃಖಂಗಳ್ ಪಗಲಿರುಳಂತೆವೋಲ್ ಲೋಕದೊಳ್ ಪರಿವರ್ತಿಸಿರ್ಕುಂ. ಇವಱೊಳೆನಗಲ್ಕಱು ಪೋಯ್ತು. ಶ್ರೀರಾಮನೊಲ್ಮೆಯೊಂದೆ ಶಾಶ್ವತಂ. ಆತನ ನಾಮಸ್ಮರಣೆಯೆ ಎನಗೆ ಬಟ್ಟೆ. ಹೇ ಕಲ್ಯಾಣರೂಪ! ನೀನೆನ್ನಂ ಕೈವಿಡದಿರಯ್. ಹೇ ಕರುಣಾಕರ! ದೆಸೆಗೆಟ್ಟೆನ್ನಂ ಮಱೆಯದಿರ್. ಹೇ ಜಗದೊಡೆಯ! ಪೆಣ್ಣೆನ್ನೊಳ್ ಕರುಣೆಯಿರಲಯ್. ರಾಮಾ! ರಾಮಾ!! ರಾಮಾ!!! ಎಂದು, ಧ್ಯಾನದೊಳಿರ್ದಳ್.

ಆಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ವೇದಪುರುಷನೇ ಮುಂಗುಪೆನೊಂದು ಪರಿಜಿಂ ಮೆಯ್ಗೊಂಡು ನಡೆತಂದನೋ ಎನೆ, ಮೂಡಿವರ್ಪ ನೇಸಱ ಪಸುಳೆವಿಸಿಲ ಬೆಳ್ಗಿಂಪಿನ ಪೊಸಪೊಗರಿಂ ಕಣ್ಗೊಳ್ವ ಪೂರ್ವಾದ್ರಿಕೂಟಮೆಂಬಂತಿರೆ ಮುಂದಲೆಯೊಳರೆಗೆಂಪಿನ ಬೆಳ್ವೊಳಗಿಡಿದ ಜಡೆಮುಡಿ ವಿರಾಜಿಸೆ, ಮಾಗೆಯ ಬೆಳ್ಮುಗಿಲಾಗಸದಂತಿರೆ ಭಸಿತೋದ್ಧೂಳಿತಲಸಿತಲಲಾಟಂ ಕಣ್ಗೊಳಿಸೆ, ಇನ್ನೀತನನಿದಿರ್ಚಿ ಕೈಮಾಡೆನೆಂದು ಆಣೆಯಿಟ್ಟು ಕಾಮನರೆಮುರಿದ ಕರ್ಪುರವಿಲ್ಲೆಂಬಂತಿರೆ ಶಿಥಿಲಮಾಗಿ ಜೋಲ್ವ ಪುರ್ವೆಸೆಯೆ, ಜ್ಞಾನದೃಷ್ಟಿಯ ನೆರವೊಪೊಱನೋಟಮೇವುದೆಂದು ಮುಱಿದು ನೋಲ್ಪನೆನ ತುಱುಗೆವೆಯರೆದೆಱೆದ ಕಣ್ಣೊಚ್ಚತಮಾಗೆ, ತನ್ನಚ್ಚಿಯ ಮುಱಿನೋಟದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯೆಡೆಯೆದೆನೆ ನೀಳ್ದ ನಾಸಾಪುಟಂ ರಂಜಿಸೆ, ಭಾರತಿಯ ಪದ್ಮಪೀಠಂಬೋಲ್ ಮುಖಕಮಲಮೊಪ್ಪಿರೆ, ಗೊರವನ ಬೆಳ್ಗೊರಲೊಳಮರ್ದ ಹಾಲಾಹಲದ ಕರ್ವೆಳಗುದುಱುಗಲ ಮಾಲ್ಕೆಯಿಂ ಶಂಖಧವಳಕಂಠದೊಳ್ ಪತ್ತುವಿಡಿದೇಕಮುಖೀರುದ್ರಾಕ್ಷಮೊಂದು ತೞಂಬೊಳೆಯೆ, ಜೋಗಗೆಳೆಯರೆಣ್ಬರೇಱಿವರ್ಪನ್ನ ಮಱಿವಗೆಗಳಱಿವ್ರೋದ ನಿಚ್ಚಣಿಗೆಯೆಂಬಂತಿರಿರ್ಬದಿಯೊಳಮೊಲ್ಗಳ ಸಾಲ್ಗಳ್ ತೋಱೆ, ಸಡಿಲ್ದಮಾಯೆದಾಮಿನ ಪಲವುಂ ಪುರಿಗಳೆಂಬಂತೆವೋಲ್ ಸೆರೆಗಳೆತ್ತಂ ಮಡಲ್ತಿರೆ, ನಡುವಿನೊಳುಟ್ಟ ವಲ್ಕಲಂ ತೊವಲುಡೆಯುನ ಕೃತ್ತಿವಾಸಂಬೋಲ್ ಮನೋಜ್ಞಮಾಗಿರೆ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ತಾನಾಬಟ್ಟೆಯೊಳೆ ಬರುತುಮಿರ್ದಂ.

ಇಂತು ಬರುವನ್ನೆಗಮತ್ತೆ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ ಅಲೆವೆಱೆಗಲ್ಲಮಂ ಕರಪಲ್ಲವದೊಳೂಱಿ ಮುಂಬಗಲ ಪೆಱೆಯಂತೆ ಕಳೆಗೆಟ್ಟಿಂ, ತನ್ನೊಂದು ಕಣ್ಗೊಗರ ಕಾಳಿಂದಿಯ ಕರ್ಮಡುವಿನೊಳೋಲಾಡುವ ಬಾಳೆಮೀನಪಾಂಗಿನಿಂ ಪೊಳೆಯುತಿರೆ ಎತ್ತಂ ನೋಲ್ಪ ಪೆಣ್ಣೊರ್ವಳಿರೆ ಕಂಡಚ್ಚರಿವಟ್ಟಾರವಳೆಂದಱಿವೊಡೆಂದು ಮುಟ್ಟಯಿಸಿ ಬಂದು— ಆರಾ? ವನದೇವಿಯಂತಿರೀವನದೊಳೊರ್ವಳೆ ಇರ್ಪುದೇಂ? ಎಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಂ. ಈನುಡಿಗೆ ಸೀತೆ ಮನದೊಳೊಂದು ಭಯದಿಂ ಗಟ್ಟನೆೞ್ದು ಪಿಂಜರಿದು ಮುನ್ನಿನೊಂದು ಬನ್ನಮಂ ನೆನೆದು ರಕ್ಕಸರ ಮಾಯೆಯೆಂದೇ ಬಗೆದು- ಎನ್ನಾಣೆ! ರಾಯನಾಣೆ! ಪತ್ತೆ ಸಾರದಿರ್ ಸಾರದಿರ್, ಎಂದು ಕಿಸುಗಣ್ಣೆ ಮರನಂ ಮಱೆವೋದಳ್.

ಇಂತಪ್ಪುದುಮಾಪ್ರತ್ತಿನ ಪುತ್ರಂ ಆವಳೊ ಬಾಲೆ ತಲ್ಲಂಕಂಗೊಂಡಳೆಂದು ಮಱುಮಾತಿನೊಳ್— ಬಾಲೆ! ಆಂ ಅನ್ಯರಲ್ತು; ತಪಸಿಗಳ್. ಕಾಡೆ ನಾಡಾಗೆ ಈಯೆಡೆಯ ಆಶ್ರಮದೊಳೆ ಇರ್ಪೆವು. ಅಂಜದಿರಾ! ನೀನಾರ್ಗೆ? ಪೆಸರೇನೆಂದು ಪೇೞಾ, ಎಂದುಕೇಳ್ದಂ.

ಇದರ್ಕೆ ಸೀತೆ— ರಾವಣಂಬೋಲ್ ಪುಸಿತಪಸಿಗಳ್ ಪಲಂಬರೊಳರ್; ಸವಿನುಡಿಯಿಂ ಬೋಸರಿಸಿ ಮಾಯೆಗೈವರ್. ನಿಮ್ಮಂದಿಗರೊಳೇಂ ಮಾತೊ? ಶ್ರೀರಾಮನಾಣೆ! ಸನಿಯಂ ಬಾರದಿರ್ ಎಂದು, ಮಾರ್ನುಡಿವುದುಂ; ಮುನಿಪಂ ರಾಮನಾಮಮಂ ಕೇಳ್ದು ಸಂದೆಗದಿಂ ತಾನುಂ— ದೇವೀ, ರಾಮನಾಣೆ! ತನ್ನಾಣೆ! ಅಂಕವಡುಪವಸಿಯಲ್ತು, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಕಣಾ! ಬಱಿವೋಕಂ; ನಿರ್ಜನಪ್ರದೇಶದೊಳಿರ್ಪೀಬಾಲೆ ನಿನ್ನನೞಿವೊಡೆಂದೆ ನುಡಿಯಿಸಿದೆಂ ಪೆಱತೆಣಿಸದಿರೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಂ.

ಆಗಳ್ ಭೂಸುತೆಗೆ ಮನದ ಭಯದ ಕವಲ್ ಪತ್ತುವಿಡೆ, ಸಂದೆಯಮೆನಸುಂ ಪಿಡಂವೆಟ್ಟೆ, ದಿಟದ ನಂಬುಗೆಯಿಂಬುಗೊಳೆ— ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ, ನೀಂ ಮಾನ್ಯಂ. ನಿನಗೆಱಗುವೆಂ. ತಂದೆ! ಎನ್ನಿರವನೇನೆಂಬೆನೊ? ಜನಕರಾಜಂಗೆ ಮಗಳಾಗಿ ದಶರಥಂಗೆ ಸೊಸೆಯಾಗಿ ಶ್ರೀರಾಮಂಗೆ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾಗಿ ಬಾೞ್ದೆನ್ನ ಬರ್ದುಂಕು* ಈಗಳ್ ವನದೊಳಾಯ್ತು! ರಕ್ಕಸನೊಳ್ ಬಂದಿವಾೞ್ದೆನ್ನನೊಪ್ಪುಗೊಂಡನೆಂಬೊಂದು ಲೋಕಾಪವಾದದ ದೂಸಱಿಂ

ಶ್ರೀರಘುಜನೆನ್ನ ನಡವಿಯೊಳ್ ಬಿಸುಟ್ಪುದೆಂದು ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ ಬೆಸನಿತ್ತು ಕಳಿಪಿದನೈ! ಅಂತುಲಕ್ಷ್ಮಣನೀಗಳೆ ಉೞಿದು ಪೋಪಿನಂ ಕಾಡಿಂಗೆ ಕೋಳುವೋದೆನೆಂಬೊಂದು ಭೀತಿಯಿಂ ಬೆವಱಿ ಬೆಬ್ಬಳವೋಗಿ ಒನಗಟ್ತಲೆಗೆ ಕಱಂಗಿದೀಮರಂಗಳಱುಂಬಿನೊಳ್ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ವನಪಿಶಾಚದಂತಿರೆ ಇದೇಕೊಳ್ ಮಱುಗುತಿರ್ಪೆಂ, ಎನ್ನೀಅೞಿಮೆಯ್ಯಂ ಬಾವಿದಾಪ್ರಗಳ್ಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಎನ್ನ ನಿಯಮಂ ಮಗುಳ್ದಿಂ ಕಾಣಲಕ್ಕುಮೆಂದೊಡೇವೆನೈ! ಅಱುದಿಂಗಳ ಗರ್ಭಿಣಿಯಪ್ಪಿನಂ ಆತ್ಮಹತ್ಯಭ್ರೂಣಹತ್ಯದೋಷಂಗಳೊರ್ವದಲೊಳೆ ಬಂದೊದವುಗುಮೆಂದೆ ಮಾರ್ದಂ. ಹಾ! ಎಂದು, ಆತನ ಪಾದಕಾನತೆಯಾದಳ್.

ಇಂತೆಱಗಿದವಳಂ ಕಂಡು ಮುನಿಪಂ—ಅಂತಾಗದಾ! ನಿಕ್ಕುವಂ ನೀಂ ಮಕ್ಕಳಂ ಪಡೆವುದುಂಟು. ಮಱುಗದಿರ್. ಎಡೆಯೊಳೆ ಎಮ್ಮಾಶ್ರಮಂ. ಜೋಗವಟ್ಟಿಗೆಯಾಣೆ! ರಾಘವನಾಣೆ! ಮಗಳೆಂದೆ ನಿನ್ನಂ ಸಲಹುವೆಂ. ಪಿಬಾ, ಎಂದು ಸಂತಯಿಸಿ ಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂ ಕೊಂಡುಯ್ವ ದೀನನಂತಿರೆ ಸಂತಸದಿಂ ತನ್ನಾಶ್ರಮದತ್ತಣ್ಗೆ ಕರೆದುಯ್ದಂ.

ಇಂತು ಸೀತೆ ಕಿಱಿದಾನುಂ ದೂರಂಬೋಗೆ ತನ್ನ ಕೂಡುವಳಗದ ನಿಚ್ಚದಂದುಗಬೊಂದು ಮಿಡುಗಿಂ ನಂಜುಂಡ ಬಾನ್ನವಿರಂ, ಗಜಮುಖನ ಬಿರಿವೊಡೆಯ ಬಾವಂ, ಅಱುಮೊಗನ ತೇರ ಸೋಗೆಯುಂ, ಪಾರ್ವತಿಯ ಸಿಂಗಮುಂ, ತನ್ನ ಬಸವನಂ ಇನ್ನಾನುಂ ಪಗೆಯಂ ಮಱೆತು ಸಂತಂ ಪುದುವಾೞ್ವುದೆಂದು ಬುದ್ಧಿವೇೞಲೊಡಮದುವೆ ವಿರಾಗಮಂ ಪುಟ್ಟಿಸೆ ಪ್ರಪಂಚದೊಳ್ ತನಗೇತಱ ಸುಖಮೆಂದು ತಾವೊಂದುಗೂಡಿ ತಪಶ್ಚರ್ಯಕ್ಕೆಂದು ವನಂಬೊಕ್ಕು ನಿರ್ವೈರದಿನಿರ್ಪವೆನೆ; ಬಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಬೈಗಿನ ಕಿಱುಮುಗಿಲೊಡ್ಡಂ ಕಂಡುಲ್ಲಸದಿಂ ಪೊಂಗಿ ಇಡಿಕಿಱಿದ ಪೀಲಿಗಳಂ ಬಿದಿರ್ಚಿಯುಮಣಿಗಟ್ಟಿ ಕೇಗಿ ತನ್ನೊಂದಾಡಂಬರದಿಂ ಮಯೂರಂ ತಾಂಡವಕ್ಕಾರಂಭಿಸಲೊಡಂ ತಾನುಂ ವಾಲ್ಮೀಕಿಯೆನೆ ಪುತ್ತಿನೊಂದು ವ್ಯಾಳಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ತೀಡುವ ತೆಂಬೆಲರ್ಗೆ ಮೆಯ್ಯೊಡ್ಡಿ ಪರಿದು ರಂಗಂಬೊಕ್ಕು ನೆರೆಯೊಳೆ ಮಂಡಲಾಸನಂಬಲಿದು ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ನಾಟ್ಯಂ ಮನಂಗೊಂಡುದೆನೆ ಪೆಡೆಯೆತ್ತಿ ತಲೆಯೊಲೆದು ಸಭ್ಯಂಬೋಲ್ ನಿಟ್ಟಿಸುತಿರೆಯುಂ, ಕೆಲವಾನುಂ ಕಾಲದಿಂ ಸಮಾ

ಧಿಷ್ಠನಿರ್ಪುದುಂ ಪೊಱಗೆ ಬಳೆದ ಬಂಬಲ್ವಡೆಯೆನೆ, ಮತ್ತಮೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಗೋಣ್ಣಾವಿರ್ ಮುಮ್ಮ್ರಡಂಬರಂ ಮುಸುಂಕಿರೆ ಪಟ್ಟೊಂದು ಮುತ್ತು ಸಿಂಗಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಕೇಸರಮೆ ಜಾಲಮಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸೆ ಕಾಲ್ ಸಿರ್ಕಿನೊಳಾಗೆ ಮಗುೞ್ದುಂ ಮಗುೞ್ದುಮೇೞಲಾಟಿಸಿಯುಮಾಱದಿರೆ ಪೊರಳ್ದುರುಳ್ವುದಂ ಬೞಿಯೊಳ್ ಕಡವೆ ಕೇಳ್ದು ನೆಟ್ಟನಾವೆಡೆಗೆ ಬಂದು ತನ್ನೆರಡುಂ ಶೃಂಗದಿಂ ಸಿಕ್ಕುರ್ಗೊಂಡಲಂ ಬಿಡಿಸುತಿರೆಯುಂ, ಇಂತಿದು ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮದ ಪೈಮೆಯೆಂದು ಬಗೆವಂದು ಸಂತಸಂದಾಳ್ದಳ್. ಅಂತು ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ ಬರ್ಪುದುಂ—

ಎಮ್ಮಂದಿಗರೆಂತೆಂತು ಪಸುಗೆಗೊಂಡುಂ ಪಡಿಯನೆ ಚರುಚಾರುಗಂಧಮುಂ ಕವರ್ದನೆಂಬೊಂದು ಪುರುಡಿಂ ಜನ್ನಗೊಂಡದ ಬೇಳುರಿ ಚಟಚಟಿಸಿ ಕಿಡಿಕಿಡಿವೋಪುದುಂ, ಕಿನಿಸಿಂ ಕಿಚ್ಚಂ ತಳ್ವುಯ್ದುಂ ಧೂಮಧ್ವಜಮುಂ ಮುರಿದುಮೀಬಗೆಯುಂ ಮುನಿಗೆ ದೂಱಲ್ಕೆಂದಿದಿರ್ವಂದನೆನೆ ಚರುಪುರೋಡಾಶಂಗಳ ನಱುಗಂಪುವೊರೆದ ಪಾವನಪವನಂ ತೀಡೆ, ಆಗಳೆ ಹವಿರ್ಭಾಗಮುಂ ಕೈಕೊಳಲ್ಕೆಂದು ತಪೋವನಕಿೞಿದು ಬಂದಿಂದಿರನ ಮುಗಿಲ್ದೇರೆನೆ ಹೋಮಧೂಮಂ ನಾಲಾಳೇಱಿನೊಳ್ ಚೆದಱಿ ತಳ್ತಿರೆ, ಮುಂದೆಸೆಯೊಳ್ ಗೋರಂಟೆಯ ಮರುಗದ ದವನದ ಪಸುರ್ದನೆಯ ಗೊಜ್ಜಿಗೆಯ ಜಾದಿಯ ಮುಡಿವಾಳದ ಮಡಿಯ ಎಡೆಯೆಡೆಯ ಸಂಪಗೆಯ ಸುರಯಿಯ ಬಕುಳದ ಸಿರಸದಸುಗೆಯ ಮರಂಗಳನಪ್ಪುಕೈದ ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮೊಲ್ಲೆಯ ನೀಲಗಂಧಿಯ ಬಳ್ಳಿಗಳೆಡೆಯನಿಡಿಕಿಱಿದ ಬಂದುಗೆಯ ಪಾದರಿಯ ಪಡ್ತಳಿಯ ಗಿಡುಗಳಪಂತಿಗಳ ತೋಂಟಬೊಳ್ ಪೂವೆಂದುಂ ಮುಡಿಯದೆಸೆವ, ಪಣ್ ಎಂದುಂ ಬೀಯದ ಫಲವೃಕ್ಷಂಗಳೆತ್ತಂ ತುಱುಗಿ ಬೆಳೆದಿರೆ ಭ್ರಮದ್ಭ್ರಮರನಿನದಮೆಂದುಂ ಕಿವಿಗಿನಿದಂ ಕಱೆಯೆ, ಋಷ್ಯಾಶ್ರಮೋಪವನಂ ಸೀತೆಗೆ ಕಣ್ಗೆವಂದತ್ತು.

ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ಮತ್ತಿಯ ಮುತ್ತುಗದರಳಿಯ ಸವುದೆಗಳನಳತೆಯೊಳ್ ಕೊಯ್ದಿರ್ಪನಾರಿಂ ತಲೆವೊಱೆಗಟ್ಟಿ ತರ್ಪ ವಟುಗಳಿಂದೆಯುಂ, ಬೆಲ್ಲನತ್ತನ ಬದಸಿಯ ಪಚ್ಚೆಲೆಯನೊಟ್ಟೆ ಗಱಿಕೆಯ ತೊಳಚಿಯ ದಾಂಗುಡಿ

ಯಂ ಚಿವುಂಟಿ ಬಾಳೆವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಮೂಡಿ ತರ್ಪ ಬಾಲವಟುಗಳಿಂದೆಯುಂ, ಕುಂದದ ಪಾರಿಜಾತದ ಮಂದಾರದ ಪಾಟಳಿಯ ಬಿರಿಮುಗುಳಂ ತಿರಿತರ್ಪ ಮುನಿಕನ್ಯೆಯರಿಂದೆಯುಂ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಂ ಮನೋಹರಮಾಯ್ತು.

ಮತ್ತಮಲ್ಲಿ ಉಟಜಾಂಗಣದೊಳೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಸಂಜೆಯ ಶುದ್ಧಿಗೆಂದು ಪೊಡೆಯೊತ್ತಿ ಬಾಲಂ ನಿಮಿರೆ ಲಂಡಮನುಚುರ್ಕುವಾಕಳಂ, ಆಕಳ ಗೋಮಯಮಂ ಕಲಂಕಲ್ಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಕರಪುಷ್ಕರದಿಂ ನೀರಂ ತಂದು ತುಱುಂಕುವ ಮಱಿಯಾನೆಗಳಂ, ಮಱಿಯಾನೆಗಳ್ ಕಲಂಕಿದ ದಡೆಯಂ ತುದಿವಾಲದಿಂ ಬಱಿವ ಚಮರಿಮಿಗಂಗಳಂ, ಚಮರೀಮೃಗಂಗಳ ಸಾರಣೆಯೊತ್ತುಗೊಂಡು ನೆಲನ ತಣ್ಣಸಾಱೆ ತಮ್ಮ ಮೊಗದ ನರೆನವಿರಿನುದುರ್ತೆ ಪೋಪ ಗಂಡುಗರಡಿಗಳಂ, ಕರಡಿಗಳ್ ಸಜ್ಜುಗೈದ ನೆಲನೊಳ್ ರಂಗವಲ್ಲಿಯಂ ಬರೆವ ಕಗೋರ್ಡಗಂಗಳಂ, ಮತ್ತಮದೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಎಕ್ಕಲನಗುಱ್ದಿ ಗೋರಿಟ್ಟ ಗೆಲ್ಬಿಸಿಂ, ಸಿಂಗನಾಯ್ದು ಪರಿಪಿಡುದಿರ್ವಣ್ಣಂ, ಮೇಣೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಶೌಚದ ಸ್ನಾನದ ವೇದಪಾರಾಯಣದ ಸಂಧ್ಯೋಪಾಸ್ತಿಯ ಜಪದ ತಪದ ಸಂಕೀರ್ತನೆಯ ಉಪದೇಶದ ಯೋಗಾಭ್ಯಾಸದ ಪುರಾಣಶ್ರವಣದ ಋಷಿವರ್ಗದಿಂ ಸೊಗಯಿಸಿದು.

ಇಂತೊಪ್ಪುವಾಶ್ರಮಮಂ ಕಂಡು ಸಂತಸಮಾಗೆ ವಾಲ್ಮೀಕಿವೆರಸು ಸೀತೆ ಸಂಜೆಯೊಳ್ ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿಯಂತಿರೆ ಮುನಿ ತೋಱಿದೆಲೆವನೆಯಂ ಆಶ್ರಮವಾಸಿಗಳ್ ಪೊಗೞೆ ದೇವರ್ಕಳ್ ಕೊಂಡಾಡೆ ಬಂದು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಮುನಿಯ ಪಾಲನೆಯೊಳ್ ಸೊಗದಿನಿರ್ದಳ್.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ವಾಲ್ಮೀಕಿದರ್ಶನಂ ಷಷ್ಠಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಸಪ್ತಮಾಶ್ವಾಸಂ.

ಮುದ್ದ:— ಎನ್ನ ಕೊಂಡಾಟದ ಬಾಳ್ವೆಣಮೆ! ಇಂತು ಭೂಜಾತೆ ಪ್ರಾಚೇತಸನೊಲ್ಮೆಗಾಪಿಂ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮದೊಳಿರ್ಪನಿಮಿತ್ತಲ್ ಸಾಕೇತನ ಗೆರದೊಳ್ ಸೀತಾರಾಮಂ ತನ್ನ ಬಿರ್ದಿನ......

ಮನೋ:— ನಲ್ಲ! ಏಮಾತೊ? ಸೀತೆಯನಂತುೞಿದುಮೇತಱ ಸೀತಾರಾಮಂ. ಪೋ! ಮಾಣ್! ಅವಂಗಿನ್ನೆತ್ತಣ ಸೀತೆ? ಅಪ್ಪೊಡಿನ್ನಾ ಕಲ್ಲೆರ್ದೆಯಂ ರಾಮನೊ ಭೀಮನೊ? ಏೞ್.

ಮುದ್ದ:— ಎನ್ನ ಕೈಗಳಸಮೆ! ಇಂತುಮೆಂಬರೆ! ಶ್ರೀರಾಮಂ ಕಲ್ಲೆರ್ದೆಯನೆ! ಅಃ! ಬಱಿಕ್ಕಮಾತನ ಪ್ರಳಾಪಮಂ ನೀಂ ಕೇಳ್ದುದಿಲ್ಲಂ.

ಮನೋ:— ಏಂ ತಾನೆ ತಲೆವ್ರೊಯ್ದುಂ ಮಱುಗಿದನೆ?

ಮುದ್ದ:— ರಾಮಂ ತಲೆವ್ರೊಯ್ಗನೇಂ? ತಾಂ ಯಶೋಧನನಪ್ಪಿನಂ ಲೋಕಾಪವಾದಭೀತಿಗಡವಿಗಟ್ಟಿದನಲ್ಲದರಸಿಯೊಳೇಂ ಪಗೆಯೆ?

ಮನೋ:— ಪಗೆಯೇಂ ನಗೆಯೇಂ? ಬಡವೆಯೊರ್ವಳ್ ಕಾಡಿಂಗಾದಳ್ಳೈಸೆ?

ಮುದ್ದ:— ಇಂತಿದನೆ ನೆನೆನೆನೆದಱುಂಬಂ ಪಲುಂಬಿದಂ.

ಮನೋ:— ಏಂ ತನಗೆ ಪೆಱರ್ ಪೆಂಡಿರಿಲ್ಲೆಂದೆಯೆ?

ಮುದ್ದಣಂ:— ಪರಿಹಾಸಂ ಸಾಲ್ಗುಂ ಕೇಳ್. ಏಗಳ್ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಸೀತೆಯಂ ಕೊಂಡುಯ್ದನೆಂಬ ವಾರ್ತೆ ಕೇಳಿಸಿದುದಾಗಳೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪದಿಂ ರಾಘವನ ಮನಮೊಳಗೊಳಗೆ ಬೆಂದು ಬೇಗುದಿಯೊಳಿರ್ದತ್ತು; ಮೇಣೆಂದು ವನದೊಳಿೞಿಪಿ ಬಂದೆನೆಂದನಂದೆ ಬರ್ಮೆಯೆ ಉರ್ಕಿದುದು.ಮಾತೇಂ?

ರಾಘವನಿಂತೊಂದು ದುಗುಡದಿಂ ತನ್ನೊಳೆ ತಾಂ— ಅಃ! ಬಿದಿಯೇ! ಎನ್ನೊಳಮಿಂತು ಮಾಡುವರೇ? ಎನ್ನ ಬಾೞ್ಕೆಯಿಂತು ನಂದಿದುದಲೇ! ಏಂ ಮಾಡೆಯೊ! ಸೊಗಂಬಾೞ್ವರೊಳ್ ಮಿೞ್ತುವಂ ಸಂಚುಗೆಯ್ದುಂ, ಪುದುವಾೞ್ವರೊಳ್ ಪಗೆಯಂ ದೂಪಟ್ಟಿಯುಂ, ತಾಂ ಪಿಡಿದಿರ್ಪರೊಳ್

ಕಾವನಂ ಕಾವಲ್ಮಾಡಿಯುಂ ನೋಟನೂಟಂಗಳ್ಗೆ ತೋಱದನಲ್ತೆ! ಓ! ನಿನ್ನನೇಂ ಬಯ್ವೆಂ! ನೀನುಮೆನ್ನಂತಿರೆ ನಾಣ್ಣುಡಿಯೊಳ್ ನೊಂದ ನೈಸೆ! ಹಾ! ಲೋಕಾಪವಾದದೊಂದೇಟಿತ್ತರದ ಬಲ್ಮೆಯೇ! ಎಂತಪ್ಪರುಮಂ ಬಿಟ್ಟರಯೇ! ನಿನ್ನೀದೂಸಱಿಂ ಮದುವೆನಿಂದ ಮಡದಿಯುಂ ಬಿಟ್ಟಿರ್ಪುದಾಯ್ತು. ನಿಷ್ಕಳಂಕೆಯೆಂದಱಿಯೆನೆ? ಪಾವನೆಯೆಂದಱಿಯೆನೆ? ಹಾ! ಹಾ! ಸೀತೆ! ಎನ್ನಂ ಕೈವಿಡಿವಿನಂ ನಿನಗೊದವಿದ ಭಾಗ್ಯಮೇ! ಎನ್ನನೆ ವರಿಪೆನೆಂದಾವ ದೈವಮುಂ ಮುಂ ನೋಂತೆಯೊ! ಅಕ್ಕಟಾ! ಕೈವಿಡಿದಿನ್ನೆಬರಮೊಂದು ದಿನಮಾದೊಡಂ ಸೊಗಮುಂ ಕಂಡುದುಂಟೇ! ಎಳವೆ ವನಸಂಚಾರದೊಳಾಯ್ತು; ಬಳವಿ ರಕ್ಕಸರ ಬಂದಿಯೊಳಾಯ್ತು; ಕೆೞವೆ ಪುಲಿಕರಡಿಗಳನಗುರ್ವಿಸಿದ ಕಾರಡವಿಯೊಳಾಯ್ತಲೇ! ಅಯ್ಯೋ! ಅಬ್ಬೆಯಿಲ್ಲದ ಪೆಣ್ಮಗಳನೊರ್ವಳಂ ಕಾಡಿಗೊತ್ತೆಗೀವ್ರೊಡೆಂದೇಂ ಮದುವೆನಿಂಬೆನೇ! ಆಃ! ಚೆನ್ನೇ! ನಿನ್ನಾಪಾತಿವ್ರತ್ಯಮನಾಸೌಜನ್ಯಮನಾವಿನಯಮುಮನೆಂತೊ ಮಱೆವೆಂ. ಮುನ್ನಮಯ್ಯನ ನನ್ನಿಗೆ ವಿಪಿನಕ್ಕೆ ತೆರಳ್ವನ್ನಮಾಂ ಪೋಱಮಟ್ಟೆನೆಂದು ಕೇಳ್ದುಮಗಲ್ದಿರಲಾಱದೊಂದುಮೋಹದಿಂ ಬೆಂಬತ್ತಿದ ನಿನ್ನಂ ತೆಕ್ಕೊರ್ಮೆಗೆಟ್ಟುಂ ಪೇೞದೆಯುಮಾನೆ ಪೞಿವಿಂಗಟ್ಟಿದೆನೇ! ಕಿಱುನಗೆಯ ಮೋಡಿಯೊಳೊರ್ಮೆ ತಾಂ ಬೞಲ್ದಂ—ನಲ್ಲ! ಬೞಲ್ದೆಯ! ಕುಳ್ಳಿರ ಎಂದು ಪಾಸಱೆಯುಂ ತೋಱಿ ತಾನುಮೊತ್ತಿ ನೊಕ್ಕ ಮಂಡಿಸಿ, ನೆವದ ಬಣ್ಣನೆಯೊಳ್ ನುಡಿಯಿಸಿ, ಕೂಡೆವೋದಂದಿನ ಪಯುಣದ ದಿನಂಗಳನಿನ್ನುಂ ಮಱೆತೆನಿಲ್ಲಕ್ಕಟಾ! ಮಗುೞ್ದೊರ್ಮೆ ನಗರಂಬೊಕ್ಕು ತಾಂ ಪಟ್ಟದರಸಿಯಾದೆನೆಂಬೊಂದು ಸಂತಸದಿಂ ತನ್ನೋರಗೆಯ ಕೆಳದಿಯರ್ಗೆ ತೊೞ್ತಿರ್ಗೆ ಮೆಚ್ಚನಿತ್ತುದೇಂ ಲೆಕ್ಕಕೊಳಗೆ! ತನ್ನ ಬಾವದ ನಲ್ಮೆಯೊಲ್ಮೆಯ ನುಡಿಯೊಳರಮೆಂಡಿರ ಪೆರ್ಮೆಯ ಸೊರ್ಕಿನ ಕೊರ್ವಿನ ಬಿಂಕಮುೞ್ಟೇ! ಆಃ! ಸಿಗ್ಗಾಳೆ! ಆಗಳುಂ ಸುಶೀಲದಿನೆ ಬಾಗಿ ನಡೆವ, ಕಜ್ಜಮಿರೆ ನುಡಿಗೊಂದು ನುಡಿವ, ನೆವದಿಂ ನಗುವ, ಪುಸಿಮುನಿಸಿಂ ಮುನಿವ, ತಿಳಿಪೆ ತಿಳಿವ, ನಿನ್ನ ರತಿರಹಸ್ಯಮನಿನ್ನೆಂತು ಮಱೆವೆನೋ! ಬಲ್ಗಾಲದಿಂ ತನಗೆ ಮಕ್ಕಳಾದುದಿಲ್ಲೆಂದು ಮೊಯ್ಯಂ ತವಿಸಿ ನೋಂಪಿಯುಂ ನೋಂತಳ್ಗಡಾ! ಎಂತೆಂತೊ ದೈವಮನುಗ್ರಹಿಸಲೊಡಮೀಪೊೞ್ತಿಂಗೀಗತಿ

ಯುಮಾಯ್ತು. ಅಕ್ಕಟಕ್ಕಟಾ! ಆಗರ್ಭಿಣಿಯೆಂತು ಪ್ರಸವವೇದನೆಯುಂ ಸೈರಿಪಳೊ! ಇನಿಯಂ ಕೈವಿಟ್ಟನೆಂಬೊಂದು ದುಗುಡಮೊಂದು; ವನವಾಸದ ಬವಣೆಯೆರಡು; ಕಾಱ್ಮಿಗಂಗಳತ್ತಣಿಂ ಭಯಂ ಮೂಱು; ಬಱುವೆಯೆಂಬೊಂದು ಬೇವಸಂ ನಾಲ್ಕು; ಬಸಿಱ ಬೇನೆಯೈದು; ಅಯ್ಯೋ! ಈ ಉಮ್ಮಳಿಕ್ಕೆಂತಸುವಿಡಿದಿರ್ಪಳೋ! ಹಾಹಾ! ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಕಾಡೊಳಱಿಪಿ ಮರಲ್ವನ್ನಮೇನೆಂದಳೋ! ಎನಿತ್ತೞಿಲ್ದಳೋ! ಎಂತು ಸುಮ್ಮನಾದಳೋ! ಮೇಣುಂ ತಾಂ ಬೆನ್ನನೆ ಬರ್ಪೆನೆಂದಳೋ! ಎನ್ನಂ ಬಯ್ದಳೋ! ಈಗಳೇನಾಪಳೋ! ಹರಹರಾ! ಆತನೊಳಮೀತೆಱನನೇನೆಂದು ಕೇಳ್ವೆನೊ! ಎನಗಾವ ಮೊಗಮೊ! ಸುಡು ಸೀತೆಯಿಲ್ಲದೀನಾಡಂ! ಹಾ! ನಾಯಿಕೇ! ಹಾ! ರನ್ನೆ! ಆಮಿರ್ವರುಂ ಕಾಡೊಳಾದೆವಲ್ತೆ! ಎಮಗಾವುದು ಬಟ್ಟೆ! ರಾಜ್ಯದಿನೇಂ? ಐಸಿರಿಯಿನೇಂ? ಇಂತಿವು ಪೆಱವರೊಡಮೆಯಲ್ತೆ! ಈಗಳಾನುಂ ಪೆಱಗೆ ಮಾಱುವೋದೆಂ; ಇನ್ನೆನಗೆ ಸಂತಸಮಾವುದೊ! ಸೊಗಮಾವುದೊ! ಕೆಳೆತನಮಾವುದೊ! ಬಾೞ್ತೆಯಾವುದೊ! ಹಾ! ಹಾ! ಜಾನಕೀ! ಎಂದು ಪಲವಗೆಯೊಳ್ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಮಱುಗಿದಂ. ಅನಿಗಾಲಮೀವಿಯೋಗದುಃಖಮಂ ನೆನೆನೆನೆದು ಪಳಯಿಸುತಿರ್ದಂ.

ಇಂತಿದು ಕಣಾ! ಸೋದರರಂ ಸೊಮ್ಮುಗಿಡಿಸಿದುದು, ಅಗಸ್ತ್ಯನಂ ನೆಲೆದಪ್ಪಿಸಿದುದು; ಸಾಜಮಲೇ ಪತಿಪತ್ನಿಗಳೊಳ್ ವಿಯೋಗದುಃಖಂ! ರನ್ನೆ! ಆನೊರ್ಮೆಯುಂ ನಿನ್ನನುೞಿದು ಬಾೞೆಂ. ಅಂತದಱಿನೆಮ್ಮೊಳಾವಗಂ ಪುದುವಾೞ್ಕೆಯುಂ ದೀರ್ಘಾಯುಮಂ ಶಿವಂ ನೆಲೆಗೆಯೆ! ಸ್ವಸ್ತಿ!

—: ಅಶ್ವಮೇಧಾರಂಭಂ :—

ಮನೋರಮೆ! ಮುಂಗತೆಯಂ ಕೇಳ. ಅಂತು ಕುಂಭಸಂಭವನ ಬೆಸನಂ ಪಿಡಿದು ಅಶ್ವಮೇಧಮಂ ಕೈಕೊಂಡ ರಾಘವಂ ಸ್ವರ್ಣಸೀತಾಸಮೇತಂ ದೀಕ್ಷೆನಿಂದಂ. ಅಗಸ್ತ್ಯಂ ಬ್ರಹ್ಮನಿರ್ದಂ. ವಸಿಷ್ಠನಾಚಾರ್ಯನಾದಂ. ಮೇಣ್ ಋಷಿಗಳ್ ಅಧ್ವರ್ಯೂದ್ಗಾತೃಹೋತಾರರುಂ ಋತ್ವಿಜರುಂ ಸಾಮಾಜಿಕರುಮಾಗೆಸೆದರ್. ಅನ್ನೆಗಮಾಚಾರ್ಯಂ ಶುಭಮುಹೂರ್ತದೊಳ್ ಸಿಂಗರದ ಚೆನ್ನ ಜನ್ನಗುದುರೆಯಂ ಪೇೞ್ದಂತು ಪೂಜಿಸಿ ಬೞಿಯಗ್ಗಳಿಕೆಯ ಬಿರುದೋದಂ ಬರೆದೋಲೆಯಂ ಪಣೆಗೆ ಬಿಗಿದು " ನಿರಾಕುಳಂ ಚಪ್ಪನ್ನ

ದೇಶಂಗಳಂ ಸಂಚರಿಸುತುಂ ಕಪ್ಪಕಾಣ್ಕೆಗಳಂ ಕೂಡಿತರ್ಪುದು.” ಎಂದು ಶಿರದೊಳ್ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷತೆಯನಿಟ್ಟುಂ ಬಿಟ್ಟಂ. ಆಗಳ್ ಯಜಮಾನಂ—ಈ ಪೊೞ್ತು ಪೋದೊಡಿದ ಯಜ್ಞೀಯಾಶ್ವದ ಬೆಂಬೞಿವೋಗಿ ನೆರಂಗೂಡುವ ನಾಡೆಱೆಯರ ಕೊಟ್ಟಜವನೊಟ್ಟೈಯಿಸಿಯುಂ, ಬಲ್ಪಿಂ ತಡೆವರೊಳ್ ಪೊಣರ್ಕೆಯಿಂ ಮರಲ್ಚಿಯುಂ, ಗೆಲ್ಲವೆಣ್ಗೆ ಜಸದ ಪೊಸಚೆಲ್ಲೆಯುಮಂ ಸೂಡಿ ಕೂಡಿವರ್ಪ ಬಲ್ಲಾಳ್ತನದ ಗಂಡುಗಲಿಗಳಾರ! ಎನ್ನೀಕೈವೀಳೆಯುಮಂ ಕೈಕೊಳ್ಳಿಂ, ಎಂಬುದುಂ; ಆಂ ತಾನೆಂಬಾಕೆವಾಳರ ಗಲ್ಲಣೆಯು ಬಲ್ಲುಲಿಯುಂ ಮಾಣಿಸಿ ಪುರ್ವಿನೊಂದು ಜರ್ವಿಂ ಕಂಠದೊಂದು ಹುಂಕೃತಿಯಿಂ ಬೀರರ ಜಂಗುಳಿಯೊಳ್ ನುರ್ಗಿ ಬೀದಿಗೊಂಡು ರಾಯನಿದಿರ್ವಂದು ಶತ್ರುಘ್ನಂ— ಆರುಮಲ್ತಾನೆ ಕೊಳ್ವೆಂ, ಎಂದಂ. ರಾಯಂ ತನ್ನ ಕಿಱುದಮ್ಮನ ಬೀರದ ಮೈಸಿರಿಯ ಬಿಂಕದ ಮೈವಳಿಯ ನುಡಿಗೆ ಸಂತಸಂಗೊಂಡು— ಲೇಸು, ಲೇಸೈ! ಭರತಂ ನಗರಪಾಲಕಂ ನೇರ್ಪಡೆ, ಲಕ್ಷ್ಮಣನೆನ್ನ ಕೈಗುಂದಿನೂಱಿಗದೊಳಿರೆ, ನೀನಲ್ಲದಾವಂ ಮೇಣೀಕಜ್ಜದೊಳ್ ಸಾಲ್ವಂ. ಪೋ, ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮಂಗಳೊಳಮುಪಾಯಂಗಳೊಳಂ ನೀಂ ಜಾಣನಿರ್ಪನಂ ಪೆಱತಾವುದಂ ನಡೆನುಡಿವೇೞ್ವೆಂ? ಆದೊಡಂ ಕೇಳ್; ಮೊನೆಗಲ್ಲದೆ ಬರ್ಪ ಪಿರಿಯರುಂ ವಿಪ್ರರುಂ ಸೇವ್ಯರಪ್ಪಿನವರಂ ಕಡೆಗಣ್ಚದಿರ್. ಹರಿಹರರೊಳ್ ಭೇದಮೆಣಿಸದರಂ ನೀನುಂ ಭೇದಮೆಣಿಸದಿರ್; ಜೀವನಂ ಪಶುಜೀವನಮೆಂದುಂ ವ್ಯಾಘ್ರಜೀವನಮೆಂದುಂ ವ್ಯಾಳಜೀವನಮೆಂದುಂ ಉತ್ತಮಮಧ್ಯಮಾಧಮವಿಭೇದದಿಂ ಮೂದೆಱನಿರ್ಕುಂ. ಲೋಗರ ಶಿಕ್ಷೆರಕ್ಷೆಗಳೊಳವಱೊಂದು ಜಾಣ್ಮೆಯಿರ್ಕೆ. ರಣದೊಳ್ ನಿರಾಯುಧರಂ ಮೂರ್ಛಿತರಂ ಸಮಂತು ಪಲಾಯಿತರಂ ನೋಯಿಸದಿರ್; ಮತ್ತಂ ಪುತ್ತನೇಱಿದರಂ ಪುಲ್ಲಂ ಕರ್ಚಿದರಂ ಬಾಯೊಳ್ ಬೆರಲನಿಟ್ಟರಂ, ಮುಟ್ಟದಿರ್; ಮಱೆಮೋಸದ ಕವಡುಬಿಜ್ಜೆಯಂ ಕಾಳೆಗದೊಳ್ ಮಾಣ್; ಪೆಣ್ಗೊಲೆಗೆಳಸದಿರ್; ಇಂತು ನಯಂಬಿಡಿದು ಮಾರ್ಮಲೆವರಿರಾಯರಂ ಗೆಲ್ದು ಬಾರೈ, ಎಂಬುದುಂ; ನೆರೆಯೊಳ್ ನಿಂದಾಲ್ಪೈಪ ಸೀತಾವರಜಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿ ತಾಂ ಮುಗುಳ್ನಗೆಯಿಂ ರಘುಪ್ರವರಂಗೆ— ಭಾವ! ಇಂತುಟಲೆ ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮರಹಸ್ಯಂ. ನೀಮೆ ಪಂಡಿತರೈಸೆ! ಮುನ್ನಮಾತಾಟಕೆಯುಂ ಕೊಲ್ವಂದೀ ಅಱಿವೆತ್ತ ವೋದುದೋ?

ಭಾರ್ಗವನೊಳ್ ಪೋಣರಿರೆ! ವಾಲಿಯೊಳಂದೇತಱ ಕಾಳೆಗಮಾಯ್ತೊ? ನಿಮ್ಮಯ್ಯಂ ತಾಂಡವನನೇನೆಂದು ಕೊಂದನೊ! ಈಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ಶೂರ್ಪಣಖಿಯ ಕಿವಿಮೂಗುಗಳಂ ಬೆಚ್ಚ ಬೆಸುಗೆಯಂ ಕೀಱಿನೆ! ಇಂತಿದು ಬಱಿವಿರುದಲ್ತೆ! ಈಗಳ್ ಶತ್ರುಘ್ನನುಮಂತಿರೆ ಧರ್ಮವಂ ಬಱಿಸಲ್ವಂ! ಎಂದು ವಿನೋದವಾಗೆ ಹಾಸ್ಯಮನಾಡಿದಂ. ಅದರ್ಕೆ ರಾಘವಂ— ಆ! ನನ್ನಿಗವಸುಳೆ! ನೀನಱಿಯಯ್, ಇಂತೀರಹಸ್ಯಮಂ ನಿನ್ನ ಬೀಲ್ಗೋಜನಪ್ಪ ಶತಧೃತಿಯಂ ಕೇಳೆಂದು ಮಾರ್ನುಡಿದಂ. ಈನುಡಿಗೆ ಸಭ್ಯರೆಲ್ಲರ್ ತಲೆದೂಗಿ ಸಂತಸಂದಾಳ್ದರ್. ಅಂತಿರ್ಪುದುಮಾಗಳ್ ಲವಣಾಂತಕಂ ರಾಘವನಂ ಮಣಿದುಂ ಭರತಾನ್ಯರಂ ಪೊಡೆಮಟ್ಟುಂ, ಮಾತೆವಿರನೆಱಗಿಯುಂ, ಗುರುವಂ ನಮಸ್ಕರಿಸಿಯುಂ, ಪಿರಿಯರಂ ತಲೆವಾಗಿಯುಂ, ವಿಪ್ರರಂ ಕೈಮುಗಿದುಂ, ಋತ್ವಿಜರಂ ತುಱಿಲ್ಗೆಯ್ದುಂ ಸಭ್ಯರಂ ಕುಂಬಿಟ್ಟುಂ, ಮುತ್ತೈದೆಯರಂ ಕಾಲ್ವೆಡಿಮಂ ಪರಕೆಗೊಂಡು, ಬೆನಕಂಗೆ ಹರಕೆಯಿಕ್ಕಿಯುಂ, ಭಾಸ್ಕರನಂ ಧ್ಯಾನಿಸಿಯುಂ,ತ್ರಿಮೂರ್ತಿಗಳಂ ಸ್ತುತಿಸಿಯುಂ, ನವಗ್ರಹಂಗಳಂ ಭಾವಿಸಿಯುಂ, ದೆಸೆವಳರಂ ನೆನೆದುಂ, ಯಜ್ಞೀಯಾಶ್ವಮಂ ಬಲಂಗೊಂಡುಂ ಸಸಾಯಕಂ ಸರ್ವರಾಣತಿಗೊಂಡು ಸುಮತಿವೆರಸು ಪೋಱಮಟ್ಟಂ. ಆ ಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ಹನುಮಂತಸುಗ್ರೀವನೀಲನಳಜಾಂಬವಾದಿಯಪ್ಪ ಕಪಿವೀರರುಂ ಕೋತಿನಡೆಯನೊಡಗೊಂಡು ನಾಯಕನ ಮೆಯ್ಗಾವಲ್ಗೆಂದು ತಳರ್ದರ್. ಈತಂಗಳಂ ಕೂಡೆ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನೀಲರತ್ನರಿಪುತಾಪೋಗ್ರಾಶ್ವಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿಗಳೆಂಬ ಪಂಚಮಹಾರಥಿಕರ್ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷೌಹಿಣೀಸೇನಾಸಮೇತರ್ ನಡೆದರ್. See Page 134

ಮತ್ತಮಾವೇಳೆಯೊಳ್ ಮೆಟ್ಟಿದ ಬಣ್ಣವಾವುಗೆಯ ಸಿಂಗರದುಟ್ಟಬೀರಗಾಸೆಯಂದದ, ಕಟ್ಟಿದ ದಟ್ಟಿಯ ಬಲ್ಪಿನ, ತೊಟ್ಟ ಪೊಸಗುಪ್ಪಸದ ಚೆಲ್ವಿನ, ಇಟ್ಟ ಕೀಱುಗಂಪದ ರಯ್ಯದ, ಅಳವಟ್ಟ ಮಣಿಯ ಕುಂದಣದ ಮುಗುಟದ ಸೊಬಗಿನ, ಕಿಱುಜವ್ವನದ ಬಿಂಕದ, ನಡೆವೊಂದು ಗಾಡಿಯ ಪುಷ್ಕಲಂ, ಆಗಳೆ ತಂದೆತಾಯ್ವಿರಡಿಯಾಣತಿವಡೆದು ಕಿಱಿಯಯ್ಯನ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆಂದು ಸಾಯಕಂಗಳನೆತ್ತಿ ಪೋಪವಸರದೊಳ್ ಬಿಡುಜಡೆಯ ಬಿದುಮೊಗದ ಬಿರಿದೆಸಳ್ಗಣ್ಣ ಬಿಲ್ಪುರ್ಬಿನ ಬಿಂಗ(?)ಗೆಕ್ಕೆಯ ಬಿಂಬಾಧರದ ಬಿಲ್ವಸ್ತನದ ಬಿ

ಣ್ದೊಡೆಯ ಬಡವಾಸೆಯ ಬೞಲ್ನಡುವಿನ ಬಲಮುರಿಸಂಕುಗೊರಲ್ಗ ಬಸೆನಡೆಯ ಬೆಳ್ದಳಿರ್ಗೈಯ ಬಂದುಗೆವ್ರೊಗರ ಬಾವನ್ನಸೊವಡ ಬೞಲೊಡಲ ಬೆಡಂಗಿನ ಬಾಲೆಯೊರ್ವಳ್ ತನ್ನ ಕಿಱುವೆರಲ ಸೆಳ್ಳುಗುರ್ಗೊನೆಯಿಂ ಮುಂಗುರುಳನೇಱೊತ್ತುತುಂ ಅರೆಜಾಱಿದ ಮೇಲುದುಮಂ ಸಮಂ ನೇವರಿಸುತುಂ ಪತ್ತಿವಿಡಿಮುಡೆನೇಣನೊತ್ತುಸೇರಿಸುತುಂ ಕೈವಳೆ ಘುಲ್ಘುಲ್ಲೆನೆ ಮಂಜೀರಂ ಘಲ್ಘಲ್ಲೆನೆ ನಸುನಗೆಯರೆನೋಟದ ತಲೆವಾಗಿನ ವಿಲಾಸದಿಂ ಮಂದಾರದ ತೋರದಂಡೆಯನಿರಿಸಿ ಪೊಂಬಟ್ಟಲನೆತ್ತಿ ಬರುತುಮಿರ್ದಳ್.

ಇಂತು ಕಾವನಧಿದೇವತೆಯೆನೆ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳಿದಿರ್ವರ್ಪ ತನ್ನ ಮನದೆಱಕದಿನಿಯಳಂ ಕಂಡು ನಸುನಕ್ಕು ಮುಟ್ಟಿಸಾರ್ದು ತಳ್ಕೈಗೆಯ್ದು ನುಣ್ಗಲ್ಲಮನಲುಗಿ ಮೆಯ್ಸೋಂಕಿನೊಂದು ಸೊಗದಿಂ ನಿಮಿರ್ನವಿರ್ ಗುಡಿಗಟ್ಟೆ ಕಾಂತೆಗೆ—ಕಾಮಕಲ್ಪವಲ್ಲರೀ! ಅಯ್ಯನ ಪಿರಿಯಯ್ಯನಾಣತಿಯಾಯ್ತು. ಇದೆ! ಜನ್ನಗುದುರೆಯ ಬೆಂಗಾವಲ್ಗೆಂದು ಪೋಪ ಕಿಱಿಯ್ಯಯನ ಬೆಂಬಲಮಾಗಿ ತಳರ್ದೆಂ. ಬಾಲೇ! ಅನಿತೊಂದು ಕಾಲಂ ನೀಂ ಮನಮಱುಗದೆ ನಿನ್ನತ್ತೆವಿರ ಸೇವೆಯ ನೋಂಪಿಯೊಳಿ ಬಾೞ್. ಇದು ನಿನ್ನನ್ನರಪ್ಪ ಹದಿಬದೆಯರ್ಗೆ ಮೇಲ್, ಎಂದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಕಾಂತಿಮತಿ ತಾಂ ಗದ್ಗದವಾಣಿಯಿಂ ನಲ್ಲಂಗೆ–ಇನಿಯ! ಚಿರಕಾಲಂ ನಿನ್ನನಗಲ್ವೆನೆಂಬೊಂದು ಬೇವಸದಿಂ ನೋವೆನಾದೊಡಂ ದಿಗ್ವಿಜಯಾರ್ಥಂ ಪೋಪ ವೀರರಂ ತಡೆವುದು ವೀರಪತ್ನಿಯರ್ಗೆ ತಗದಲ್ತೆ, ಲೇಸ್ಸೈ! ಎಣೆವೆಂಡಿರ ನಗೆಗೆನ್ನಂ ಪಕ್ಕಾಗದಂತು ಮಾಡಿ ಗೆಲ್ಲವೆಣ್ಣಂ ಸವತಿಯನಾಗಿಸೈ. ನಿನ್ನನುಱಿದುಂ ಕುಳಿರ್ಗಾಳಿಗೆ ಕಾಮಂಗೆ ಅಮರ್ದುಗೈಯಂಗೆ ಸುಗಿದು ಗಳಿಗೆಯುಂ ಯುಗಮೆನೆ ಬೇಟದ ಸೂಡಿಂಗೆ ನೂಂಕಿ ನಮೆಯುಲಿರ್ಪೆನ್ನೊಳ್ ನಿನ್ನಡಿಗಳೊಂದು ನಲ್ಮೆ ಸಮಂತಿರ್ಕೆ! ಮೇಣಾರ ಮಖತುರಗಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಱಿವೋಪೆಯಾರಾಮನೊಲ್ಮೆ ನಿನಗೆ ರಕ್ಷೆಯಿರ್ಕೆ! ಎಂದು ಕಟ್ಟಾಣಿಮುತ್ತಿನ ಸೇಸೆದಳಿದು ನಱುದಂಬುಲಮನಿತ್ತು ಸುಖಾಶ್ರುವೆನೆ ಆಲಿನೀರ್ ತುಳುಂಕೆ ಕಿಱುಮೊಗದ ಸುರ್ಕೆಂಬಗೆಯ ಬಾವದಿಂ ನಿಂದಿರ್ಪುದುಂ; ಭಾರತಿ, ಕಾಂತೆಗೆ– ಕಾಂತಿಮತಿ! ಎನ್ನೈಯೇಂ? ದೆಸೆಗೆ ಬಿಱ್ಬ್ದಾರಾಯರ ಬಾೞ್ದಲೆವಿಡಿದುಂ ಜಯಕಾಂತೆಗೆ ತೊೞ್ತಿರಂ ಮಾಡುತುಮಲ್ಲದಂದವರ ಪಂಗಲೆಯ ತ್ರಿಱಿಕಲ್ಲಾಟದಿಂ ಮರುಳ್ಪಡೆಗೆ

ನಲವೆರ್ಚಿಸುತುಂ ಕಪ್ಪಕಾಣ್ಕೆಗಳನೆಱೆದು ತರ್ಪೆಂ; ನೋಯದಿರ್; ಪೋ
ಗೆಂದೊಡಂಬಿಡಿಸಿ ಬೀೞ್ಕೊಟ್ಟಂ. ಅಂತಾಕಾಂತೆ ವಿಜಯಕ್ಕೆಂದು ಪೋಪ
ನಲ್ಲನ ತಲೆಮುಡಿಯಡಂಗುವನ್ನೆಮೆಟ್ಟಿದಿಟ್ಟಿ ನೋಡಿಯುಂ ಬಯಲಾಸೆಯಿಂ
ಬೀಡಂ ಪೊಕ್ಕಳ್. ಭರತಾತ್ಮಜನುಂ ತನ್ನ ಬಗೆಯನಿರ್ಕುೞಿಗೊಂಡ
ಕಾಂತೆಯ ಕಾದಲ್ಮೆಯುಂ ನೆನೆನೆನೆಯುತ್ತೆ ಪೋಗಿ ಶತ್ರುಘ್ನಂಗೆ ಬೆಂಬಲವಾದಂ.

ಈಗಳ್ ಶತ್ರುಘ್ನನಾಜ್ಞೆಯಿಂ ಪುಷ್ಕಲನೊಂದು ನಿಯಮದಿಂ ರಥಿ
ಕರ ಮಂತಣದಿಂ ಪೞುವಾನಿಸಬೀರರ ಪದ್ಧತಿಯಿಂ ನಡೆವ ಸೇನೆಯ ಕಾ
ಪಿಂ ಮಖತುರಗಂ ತರಂಗಲೀಲೆಯಿಂ ಯಥೇಚ್ಛಂ ಪೋದುದು. ಆಸ್ಕಂಧಿ
ದಿತಧಾರೆಯಿಂ, ಸುದೃಢಪೀವರಕಾಯದೊಂದು ಕಾಂತಿಯಿಂ, ನಿಮಿರ್ದ ಕೊ
ಡಂಕೆಯಂದದಿಂ, ರನ್ನದಾರದ ಪೊನ್ನ ಕಿಱುಗಂಟೆಯ ಚೆಲ್ವಿನ ಗೋಣ
ಸೊಬಗಿಂ, ಪಣೆಯ ಬಿರುದೋಲೆಯೊಪ್ಪದಿಂ, ಸಸ್ತಂ ಪೋಪ ಕುದುರೆಯ
ಬೆನ್ನೊಳೆ ಪಱೆಯ ಪೆಗ್ಗಾಳೆಯ ಪಳಹದ ಕೊಟಿಲ ತಂಬಟೆಯ ಶ್ರು
ತಿಯ ಡಾಡೆಯ ಮಪ್ಪುರಿಯ ಭೇರಿಯ ಭೂರಿನಿನಾದಂ ದೆಸೆಮುಟ್ಟೆ, ಪಳಂಚಲೆ
ಯೆ, ಸೇನಾಪದಸಂಘಾತಸಂಜಾತರೇಣುಜಾತಮಂಬರಮಂ ಮುಸುಂಕೆ, ಎ
ತ್ತಿದ ಸತ್ತಿಗೆಯ, ಡಾಳಿಸುವ ಚಾಮರದ, ಮಿಳಿರ್ವ ಕೇತನದ ಪಂತಿಯೆತ್ತಂ
ನಿಮಿರ್ದಿರೆ, ರಾವುತರ ಮಾವತಿಗರ ತೇರಾಳ್ಗಳ ಚಪ್ಪರಣೆಯೊಳ್ ಕಿಳಿರ್ವ
ಹಯದ ಗೀಱಿಡುವಾನೆಯ ಕಿಱುಗಿಱುವ ಪೊಂದೇರೊೞಣಮಿಂಬಿಡಿದಿರೆ, ಕಡಿ
ತಲೆಯ ಸುರಗಿಯ ಕೊಂತದ ಸೂಳದ ಬಿಲ್ಗಣೆಯ ಮೊಡಿಗೆಯ ಭಟರ ದೆ
ಖ್ಖಾಳಂ ನೇರಮಾಗೆ, ಗರಗರಿಕೆಯ ದಬಿದುಬಿದ ಬಿಂಕದ ಬೀರರುಗ್ಗಡಣೆ
ಪಿರಿದಾಗೆ, ಜೋದರ ಗೋೞಾಯಿಲರ ರಥಿಕರ ಕಾಲಾಳ್ಗಳ ಪಡೆವಳರಾಕೆ
ವಾಳರ ಗಡಣಂ ನೆರೆದಿರೆ, ಲವಣಾಂತಕನ ಕಟ್ಟಾಣತಿಯಿಂ ಪಡೆ ನಡೆಯು
ತುಮಿರ್ದುದು.

ಇಂತು ಪರ್ವಿದ ಕಡಲೆಂಬಂತಿರೆ ಮೇರೆವರಿದು ಪೋಗೆ ಸೇನೆ
ಯೊಂದಿರವಂ ತಮತಮಗೆ ಸಂತಸದುರ್ಬಿನಿಂ ಕಾಂತೆಯರ್ ನೆಲೆಮಾಡಮ
ನೇಱಿಯುಂ ಮೊಗಸಾಲೆಯೊಳಿರ್ದು ಬಾಗಿಲೊಳ್ ನಿಂದುಮರೆಬೆಱೆದ ಪಡಿ
ಯಲ್ಲಿ ಗವಾಕ್ಷದೊಳ್ ನಿಳ್ಕಿಯುಮೀಕ್ಷಿಸುತಿರ್ದರ್. ಅವರೊಳೊರ್ವಳ್

ಜಕ್ಕಜವ್ವನದ ಚೆಲ್ಲಗಾರ್ತಿ ತನ್ನ ಬೞಿವಂದ ಕಾದಲನನೆಂತಂತು ಕೊರಲಂ ತಚ್ಕೈಸಿ ಪಿಡಿದ ತುಂಬುನೀರ ಪೊಂಗೊಡನನುನಿೞಿಪಿ ಪಡಿವೊಗದ ನೆರೆವೀಡ ನಡುಜವ್ವನದ ಕೆಳದಿಯೊರ್ವಳಂ ಸನ್ನೆಯಿಂ—ಎಲೆ ಅತ್ತಿಗೆ, ಎಂದುಂ ನಿನ್ನ ತೋಳೆಡೆಯೊಳೊಪ್ಪುವಂಗದಂ ತೋರ್ಕುವಿಲ್ಲಮಿಂದೇನೆನೆ; ತಂಗೆ! ಊರ್ಗೆ ಪೋದ ನಲ್ಲನಿಂದು ಬರ್ಪನವೂತನ ಪದಸೇವೆಯೊಳ್ ಸಂದಿರಲೊಡವೆಂತೊ ಮೆಲ್ಲನೆ ಸಡಿಲ್ದು ಈಗಳ್ ಕಟಕಂಬೊಲಿರ್ಕುಂ, ಇದೆ! ಎಂದು ಕೈಯೆತ್ತಿ ತೋಱಿದಳ್.

ಮತ್ತಮೊಂದೆಡೆಯೊಳೊರ್ವ ಸಿಂಧುರಬಂಧುರಯಾನೆ ತನ್ನೊತ್ತಿನ ವಿದಗ್ಧೆಯೊರ್ವಳಂ ಮಂದಹಾಸದಿಂ— ರಥಾಂಗಂ ಸಡಿಲ್ದಚ್ಚಿಂತು ತೊಱೆದೀಸು ಕಟಿಲ್ಚಿದ ತೇರನೇಕೊ ನಿಮ್ಮ ಕಾವನ ಬೀರರಡರ್ವರ್ ನಿರ್ನೆರಂ ಏಂ ಸೊಗವೊ! ವೇಗಂ ಮಂದಮಾಗದೆ ಎಂಬುದುಂ; ಅವಳ್— ಆಃ! ಪೊಸತೇರೆಂತೊ ಕಿಱುಗುಟ್ಟುಗುಮೊಂದುೞಿದು ಪಲವುಂ ಸೂೞ್ ರಂಗಂಬೊಕ್ಕು ಗಂಡುಗಲಿಗಳಂ ಗೆಲ್ದು ಪೞಿಂಗಿದ ತೇರನೆ ಆವುದೊ ಕುಱುಪುಗೊಂಡು ಬಿಡದಾಯ್ದಡರ್ದು ಸಂಗರದೊಳ್ ಬಲ್ಪೊಟ್ಟಿಂ ಕಾದುವರ್. ಈಕಾವರಾಯನ ಸಂದ ಸೇಣಸಾಳ್ಗಳ ಕಟ್ಟಾಳ್ತನವಂ ನೀನಿನ್ನುಮಱಿತೆಯಿಲ್ಲವೆಂಗು ಮಾರ್ನುಡಿದಳ್.

ಇಂತೀಪರಿಯ ಕಟಕಿವಾತಿನ ಮೋಡಿಯು ಪೊಱನಾಡ ಕೇರಿವೆಣ್ಗಳನಭೀಕ್ಷಿಸುತ್ತುಂ ಮೂಡದೆಸೆವಿಡಿದು ವಾಜಿಯು ಕಾಪಿಂ ಪಾಯ್ದಳಂ ಸಡಗರದಿಂ ನಿಚ್ಚಮರುಣದಿಂ ದೇಶದೇಶಂಗಳಂ ಕೞಿಕೞಿದು ಪೋಗುತುಮಿರ್ದುದು.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ವಿಜಯಪ್ರಯಾಣವೆಂಬ ಸಪ್ತಮಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಅಷ್ಟಮಾಶ್ವಾಸಂ

—:o:—

ಮುದ್ದಣಂ:— ಓ! ಎನ್ನ ನಿಚ್ಚನಿಡುಗುಂಕುವಮದ ಬಿಂಕದ ಮೆಚ್ಚುಗಾರ್ತಿ! ಓ! ಎನ್ನ ಇಚ್ಚೆಗಾಱನ ಬೆಚ್ಚ ಪಚ್ಚೆಯ ಕೈಗನ್ನಡಿ! ಓ! ಎನ್ನ ಎಚ್ಚ ಮೈಗಣ್ಣ ಪೆಣ್ಣೆ! ಓ! ಎನ್ನ ಮೀಂಮುಚ್ಚುಲಚ್ಚಣದ ಸಿರಿಗೈಯೆ! ಓ! ಎನ್ನ ಮೂಗೊಂಕುಮೂಗೆರೆಯ ಗುಜ್ಜುಗೊರಲ ತರಳೆ! ಕೇಳ್. ಇಂತೀಮಾೞ್ಕೆಯಿಂ ಯಜ್ಞೀಯಾಶ್ವಂ ನಾನಾವಿಷಯಂಗಳೊಳಂ ಮನೋರಥದ ವಾಜಿಯ ಪಾಂಗಿನಿಂ ತೊೞತೊೞಲ್ದು ಬರೆವರೆ ಊರಾಳ ಬಲ್ಲಾಳ ಪೆರ್ಗಡೆ ಮಾಸಾವಂತಮನ್ನೆಯರಾಯರ್ ಮುಂತಪ್ಪ ನಾಡೊಡೆಯರ್ ಶ್ರೀರಾಮನ ಕಟ್ಟಾಳ್ತನದ ಬಲ್ಪಿನ ಭೞವಿರುಸನೋದಿಯುಂ ಹಯದ ಬೆಂಬಲದ ಬಲ್ಗೈಬಂಟರಂ ಕಂಡುಂ ಕೈಮುಗಿದು ಶತ್ರುಘ್ನನ ಮಱೆವೊಕ್ಕುಂ ಕಪ್ಪಮನೊಪ್ಪಿಸಿ ತಾವುಂ ಪಡೆವೆರಸಿ ಕುದುರೆಯ ಕಾವಲ್ಗೊಡವಿ ಪೋದರ್. ಆಕಾಲದೊಳ್,

ಆರಂ ತೋಡುಂಗಿಱದೆ ತನ್ನೊಂದು ಗರಗರಿಕೆಯ ಸೊಮ್ಮಿನಭ್ಯುದಯದೆ ಪದುಳಮರಸಾಳ್ವ ಬಸಂತರಾಯನುರ್ಕುಂ ಸೊರ್ಕುಂ ಸೋರ್ದು ಬಯಲಪ್ಪಿನೆಗಂ ದಾೞಿಗೆಯ್ದಾತನ ನಾಡಂ ಬೀಡಂ ಪಡಲಿಡಿಸಿ ಪುರುಳ್ಗೊಂಡು ತಾನುಂ ಲವಣಾಂತಕಂಗೆ ನೆರವಾದನೆನೆ ಗ್ರೀಷ್ಮರಾಜಂ ತಲೆದೋಱಿದಂ. ಕೞಿವೊವೞಿಯೆ, ನೀರುಂ ಬತ್ತೆ, ಕೆಸಱುಂ ಪಾವಸೆಯುಮುೞಿಯೆ, ಕೊಳನಂ ನಿಸ್ಸಾರಮೆಂದು ಪುರುಳ್ಗುಂದಿದಾಣ್ಮನಂ ತೊಱೆದು ಪೋಪ ತುೞಿಲಾಳ್ಗಳಂತಿರೆ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳ್ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಪೋದುವು. ಈಅಪದೆಸೆಯುಂ ಕಂಡೊಂದು ಬಕಂ ಬೆಳರ್ತು ಮುಂಗಾಣದೆ ತನ್ನನಂಟುಮೊರೆಯ ಮೀಂಗಳ್ಗೆ ಮುಂತೆ ಬಟ್ಟೆಯಾವುದೆಂದಾವಗಮುಗಲದೆ ಚಿಂತಾಪರನಾಗಿರ್ಕುಂ. ಪಿರ್ದೊಱೆ ಕಾಲ್ದೊಱೆಯುಂ ಕಿಱುದೊಱೆ ಪುೞಿಲ್ದೊಱೆಯುಮಾಯ್ತು. ನಾಡುಂ ಕಾಡುಂ ಬೀಡುಂ ಸೂಡಿಂ ಸೀಕರಿವೋಯ್ತು. ಕಾತಮರಂ ಪೂತ ಬಳ್ಳಿ ಸುರ್ಕಿ ಸುೞಿವಾಡಿದುದು. ಕಲ್ ಸುಣ್ಣಬೇವಾಯ್ತು. ಪುೞಿಲ್ ಹುರಿಗಡಲೆಯ ಮುಮ್ಮುಱಿಯಾಯ್ತು. ವನಜಂತುಗಳ್ ಬಯ

ಲ್ದೊಱೆಗೆ ಮರುಳ್ಗೊಂಡುವು. ಪಕ್ಕಿಗಳ ಗಳದೆ ಭಿನ್ನಸ್ವರಂ ಪುಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಗಳಾಗಳುರಗಂಗಳ್ ತಮ್ಮಾರೋಗಣೆಯು ಪೊತ್ತಂದು ಸಂಚರಿಸಲ್ತೊಡಂಗಿದುವು. ಅಲರ್ವಕ್ಕಿಗಳ್ ಬಂಡನುಂಡುಂಡು ಬಾಯಾಱಿ ಬಂದು ಕನ್ನೆವೆಣ್ಗಳ ಕೈಗೊಡನ ತುಱುಕುಂಬನಿಯುಂ ಕುಡಿಯಲಾಟಿಸಿದುವು. ಕಾಂತಾಜನಂ ಪಟ್ಟುಡೆಯಿಂ ಪುಡಿಗಪ್ಪುರಂಬೆರೆದ ಸಿರಿಕಂಡದಣ್ಪಿಂ ಮುತ್ತಿನೊತ್ತೆಸರದ ತೊಡವಿನುಳ್ಳಲರ್ದ ಬೈಗುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಜೊಲ್ಲೆಯದ ತುಱುಂಬಿಂ ಕಣ್ಗೆಡ್ಡಮಾದುದು. ಬಟ್ಟೆಗರಱವಟ್ಟಿಗೆಯ ಬಾಲೆಯರ ನಯನಾತಿಥಿಗಳಾದರ್. ಬಿರಯಿಗಳ ಬಿಸುಸುಯ್ಲಿಂ ಪೊರೆದುದೆನೆ ಬನಗಾಳಿ ಬೆಚ್ಚನೆ ತೀಡಿದುವು. ಲೋಗರ್ ತೃಷ್ಣೆಗೊಂಡರ್. ಭಾಸ್ಕರನಾಗಳುಂ ಕಾಯ್ಪಿನೊಳಿರ್ದಂ.

ಇಂತು ಬಂದ ಕಡೆಯ ಕಡುವೇಸಗೆಯೊಳಂ ತುರಂಗಂ ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ ಪೋಗೆವೋಗೆ ಅಂದಂದು ಚಾಟಿ ಪೇರೊಡಲಿನುಗಿದುಂ ಬಿಗಿದುಂ ಪೊಱದೆಗೆದ ಬೆಳ್ವಕ್ಕದ ತುಂಬುವೆಱೆಗಳನೊಟ್ಟಿಸಿ ಮೂಸೆಯೊಳಿಟ್ಟುತ್ತಿದಿಯೊತ್ತಿ ಕರಗಿಸಿಯುಮೆಱೆದುಂ ಕಂಡರಸಿಯುಂ ಹಳಿದುಂ ಕೆತ್ತಿಯುಂ ಬೆಚ್ಚುಂ ನಯಸಾಣೆವಿಡಿದುಂ ಸಮೆದು ಬೆಂಬಂತಿರೆ ತಱಿತಱಿನೆ ಪೊಳೆದು ಬಿತ್ತರಂಬಡೆದ ಬಿದುಗಲ್ಲ ಸುತ್ತಣ ಮೆಟ್ಟುಡಿಯಿಂ, ಪಾಸಿದ ತಣ್ಗದಿರಱೆಯ ಪಾದವಟ್ಟಿಗೆಗೊಳಗೇರಿಯ ನಿಡುಮರಂಗಳಱುಂಬಿನ ಕಟ್ಟಲೆಯನೊಳಕೊಂಡು ಬೆಳರ್ವಣ್ಣ ಪೊಸಕಡಾಯದೊಳ್ ತುಂಬಿದ ನೀಲಿಯ ತನಿರಸಮೆಂಬಂತಿರೆ ಕಳಿಂದಜೆಯ ಕರ್ವಡುವಿನೊಂದು ಪೊಳೆಪಿಂ, ಗುಣ್ಪಂ ತೋರ್ಪ ತಿಳಿನೀರಿಂ, ತುಂಬಿ ತುಱುಂಕುವ ತಿಳಿನೀರ್ಗೆಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಕಾರಿರುಳಾಗಸದೊಳಡಿಕಿಱಿದ ತಾರೆಗಳ ಪಾಂಗಿನುಳ್ಳಲರ್ದ ರಯ್ಯಮೊಪ್ಪುವ ಬೆಳ್ದಾವರೆಗಳಿಂ, ಬಂಡೊಸರ್ವ ಪುಂಡರೀಕನಮಂ ನಱುಗಂಪಿನ ಬಱಿಗೊಂಡೈತಂದು ಕಮಲೆಯ ಮುಖಕಮಲದ ಕಸ್ತುರಿಬೊಟ್ಟನನುಕರಿಸಿ ಮುಸುಱಿ ಮೊರೆವ ಮಱಿದುಂಬಿಗಳಿಂ, ಬಂದೆಱಗಿ ಬಂಡಿನಲರ್ವುಡಿಯಿಂ ಪೊರೆದ ಪರಮೆವಱಿಯುಂ ಕೋಶದೆಳಬಿಸ್ತುಗೆತ್ತು *ಕರ್ದುಂಕಲೆಂದವ್ವಳಿಸುವ ಬಾಲಹಂಸಂಗಳಿಂ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ನಡೆದುಂ ಪಾಱಿಯುಂ ಪೋಪ ಬಾಲ

ಹಂಸೆಗಳಿಂ, ಬೆಳ್ವಕ್ಕಿಯ ಬಿಗುರ್ಪಿಂ ನೀರೊಳೊಳಗೊಳಗೆ ಮೈಗರೆವ ಮೀಂಗಳಿಂ, ಮೀಂಗಳ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳ ಕಿಱುಗಾಳಿಯಲೆಪದಿಂ ಕಾಲ್ಪರಿವ ತೆರೆಯಿನೊಂದು ಕೊಳಂ ಪಗಲ್ವೆಣ್ಣ ಕೈಪಿಡಿಯೆಂಬಂತಿರೆ ಸೊಗಯಿಸಿದತ್ತು.

ಇಂತು ಮುಂಗಾರೆನ್ನದೆ ಸುಗ್ಗಿಯೆನ್ನದೆ ಬೇಸಗೆಯೆನ್ನದಾಸಡಿಯೆನ್ನದಿಂಬೊಸರಿಂ ತುಂಬಿ ಪೊನಲ್ವರಿವ ಹೊಕ್ಕರಣೆಯಂ ಬಱಿಗೊಂಡೊಂದು ಬನಂ ಬನರಾಣಿಯ ಕರತಳದ ಚೆಂಬೊಗರ್ಗನುಕಾರಿಯಪ್ಪೆಳದಳಿರಿಂ ತೀವಿ ತೋರ್ಪ ಚೆನ್ನಸುಗೆಯಿಂ, ಬಸಂತಂ ಪೊಲ್ದ ಸಮಕಟ್ಟಿದ ಮಲಂಗೆಂಬಂತಿರಡಿವಿಡಿದು ಮುಡಿವರೆಗಂ ಬಲ್ವಣ್ಗಳಿಂ ತುಱುಗಿ ತೋರ್ಪ ಬಕ್ಕೆವಲಸಿಂ ದಿನಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಡೆಯೊಂದು ಸೇದೆಯಿಂ ಬೞಲ್ದು ಪಯಣಂಬರ್ಪ ತನ್ನಿನಿಯನ ನೀರಟ್ಟೆಗೆಂದೇಱೆತ್ತಿ ಸೀಡಿದ ತಣ್ಣೀರ ಪೊಸಪೊಂಗಳಸಮೆದೆನೆ ಇಂಬಿಡಿದ ತೆಂಗಾಯಿಂ ಬಾನುದ್ದಂ ಬೆಳೆದೋರಣಮಾಗಿ ತೋರ್ಪ ತೆಂಗಿಂ, ಮಾರವೀರನ ಕಟ್ಟೋಲಗದ ವಂದಿಗಳ ಮಾಗಧರ ಗಾಯಕರ ಪಸುರ್ವಟ್ಟೆಯ ಗೂಡಾರದ ಬೀಡಾರಮೆನೆ ಚೆಂದಳಿರಿಂ ತನಿವಣ್ಣಿಂ ಪೊಸಪೂವಿಂ ತೀವಿದಿಮ್ಮಾವಿಂ, ಇಚ್ಚೆಗಾರ್ತಿಯ ಪೆರ್ಚಿದ ಬಲ್ಮೊಲೆಯ ಪಾಂಗಿನಿಂ ಜೋಲ್ದು ಪೊಂಬಣ್ಣದಿಂ ಮನೋಜ್ಞಮಾದ ಬೀಜಪೂರದಿಂ, ಬನಸಿರಿಯ ಸಿರಿಮೊಗದೊಳೊಗೆದ ಬೆಳ್ನಗೆಯೊಳೆಂದು ಪೊಱತೋರ್ಪ ಬಾಯ ಸುಲಿಪಲ್ಲನನುಕರಿಸಿ ಬಿಱ್ತುನೊತ್ತರಂಬಿಡಿದರೆವಿರಿದ ದಾಡಿಮದಿಂ, ರತಿಕಾಮರ್ಕಳ ತ್ರಿಱಿಕಲ್ಲಾಟದ ಇಂದ್ರಾಶ್ಮಕಂತುಕಂಬೊಲೆಸೆವ ಬಾಲಜಂಬೀರದಿಂ ಮಧುಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕೇಶಪಾಶಮೆನೆ ಮಡಲ್ತು ಕಱಂಗಿ ಕಟ್ಟಿಲಿಸಿದ ತಮಾಲದಿಂ, ಕಾವನ ಪೇರುಕ್ಕೆವದೊಳಂದು ಪೊತ್ತಿಸಿದ ದೀವಿಗೆಗಂಬಮೆಂಬಂತಿರೆ ಸ್ವಃವಿಂ ಕರಂ ಚೆಲ್ವಾದ ಸಂಪಗೆಯಿಂ, ಕುಸುಮಾಯುಧನ ಪೊಸಮಸೆಯೊಪ್ಪದ ಕೂರ್ವಾಳೆನೆ ಮಿಱುಗಿ ಕುತ್ತಿಸಳಂ ತೀವಿದ ಪೊಂಗೇದಗೆಯಿಂ, ಮುಗುಳ್ಪಾರಿಜಾತದಿಂ, ಪೂತ ಮಂದಾರದಿಂ, ಉಳ್ಳಲರ್ದ ಸುರಹೊನ್ನೆಯಿಂ, ನನೆಯೇಱಿದ ಸುರಯಿಯಿಂ, ಬಕುಳದಿಂ, ಸಿರಿಸದಿಂ, ಪುನ್ನಾಗದಿಂ, ಸೊಗಯಿಸಿ ತೋರ್ಕುಂ. ಕೊನರಿಲ್ಲದ, ಮಿಡಿಯಿಲ್ಲದ, ಕ

ಸುರ್ಗಾಯಿಲ್ಲದ, ದೋರೆವಣ್ಣಿಲ್ಲದ, ತನಿವಣ್ಣಿಲ್ಲದ ಮರಂಗಳಿಲ್ಲಾ ಬನದೊಳ್. ಮುಗ್ಗದ ಮುಗಿಯದ ಬಾಡದ ನುಱುಗದ ಸುರುಂಟದ ಪೂವೆ ಪೂಬನದೊಳಳುಂಬಂ. ಮತ್ತಂ ಮೃದ್ವಂಗಿಯೆಂತಂತು ನುಣ್ಪುವಡೆದುಂ, ಗಾಡಿಯಿಂ ನಡೆವ ಕೃಶೋದರಿಯೆಂತಂತು ಬಳ್ಕಿಯುಂ, ನಚ್ಚಣಿಯೆಂತಂತು ಪೊಱ್ತು ಪೊಱ್ತಿಂಗೆ ತಲೆಯನೊಲೆದುಂ, ಸೂಳ್ಗವಂದ ಕಾದಲೆಯೆಂತಂತು ನೆಱೆಯ ತೆಳ್ಮರನಂ ತಳ್ತಮರ್ದಪ್ಪಿಯುಂ, ಪೂವಳ್ಳಿ ಮಡಲ್ತಸುಗುಂ. ಬಿರಿವ ಮುಗುಳ ಕಂಪಿಂ ಬೆರೆದು ತನಿವಣ್ಗಳ ನಱುವಿಂ ಪೊರೆದುಗುವ ಸೊನೆಯ ಸೌಸವದಿಂ ನೆರೆದದಿರ್ಗಂತಿಯುಂ ತಾಟಿ ಮಾಲತಿಯುಂ ಮುಟ್ಟಿ ಮಾಧವಿಯುಂ ಕಿಟ್ಟಿ ಬನಗಾಳಿ ತಣ್ಣನೆ ತೀಡುಗುಂ. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ—ತೀಟದ ಕಂಪೆತ್ತಲತ್ತಲ್ ಮೋಪರಿಸಿ ಗಾವರಿಸಿ ತಂಡತಂಡದಿಂ ತೇಂಕುತ್ತೈತಂದು ಮುಂದೈಸಿದಲರ್ಜೊಂಪಮುಂ ಕಂಡು ಪಿಂಡೆಱಗಿ ಪೊಸಜೇನನುಂಡು ಱಕ್ಕೆಯಂ ಬಿದಿರ್ಚಿ ಮೊರೆದೆೞ್ದು ಮೇಣುಂ ಮುಂಬರಿವ ಬಮರಿವಿಂಡಿಂ, ಪಿಳ್ಳನೆ ಪಿೞಿದು ತನಿರಸದ ತಂದಲ್ಸುರಿವರನೇಱಿ ಗೊಂಚಲಂ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ ಕಂಡು ತಾನುಂ ಸಾರಿಗೆಯುಮಿರದೆ ಪವ್ವನೆ ಪಾಱಿ ಸೆಳೆಗೊಂಬನಡರ್ದು ಮ್ಯೈವಾಗಿ ಕೆಲಕೊಲೆದ ಕಱಿವಣ್ಣಂ ಕೊಕ್ಕಿಂ ಕುರ್ಕಿ ಸೀಯೆನೆ ಸವಿವ ನುಡಿವಕ್ಕಿಗೊಂದಣದಿಂ, ಬಂದ ಸೀಮಾವಿನಳ್ಳೆಗೊಂಬಿನೊಳಿರ್ದು ಕಣ್ಮುಗಿದು ಕೊನರ ಕನಸೋರ್ನೆಯಂ ಚಂಚೂಪುಟದಿನಡಿಗಡಿಗೆ ಮೇದೊಲ್ದು ಪುಯಲ್ಚುವ ಪಡಿಯುಱುವಕ್ಕಿಗಳ ತಂಡದಿಂ, ನಿಱಿಗದ ಮರಂಗಳೊಂದು ಪೊದೆಯಿಂ ಪುದಿದ ಬನಗಟ್ಟಲೆಯೆ ಕಾರ ಕರ್ಮುಗಿಲೊಡ್ಡಾಗೆ, ಇದಿರ್ಗಾಳಿಗೊಲೆವ ಮಾವಳ್ಳಿಯ ದಾಂಗುಡಿಯು ನುಣ್ಬೊಗರೆ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚಾಗೆ, ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಜಗ್ಗಿಪ ಮೇಳಂಬದ ಮೊರೆಯೆ ಗುಡುಗುವ ಬಲ್ದನಿಯಾಗೆ, ಪೂದೊಂಗಲತ್ತಣಿನೆಡೆವಿಡದೆ ಪನಿವ ತನಿಜೇನೆ ಸೋನೆಯಾಗೆ, ಕಾರ್ಗೆತ್ತು ನಾಟ್ಯವಾಡುವ ಸೊರ್ಕಿನ ಸೋಗೆನವಿಲ್ಗಳೊಂದು ಕೂಟದಿಂ ಬನಂ ಮನಂಗೊಂಡುದು.

ಈ ತೆಱನೊಂದು ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂ ಮಾಧವನೋಲಗದ ಸಾಲೆಯೆಂಬಂತಿರೆ ಕರಂ ಸಿಂಗರಂಬೆತ್ತು ತೋಂಟದೊತ್ತಿನೊಳ್— ಕಂಕಣವಲಯಂಗ

ಳಿಂ ಮನೋಜ್ಞಮಪ್ಪ ಸುಮೇರುವೆಂತಂತು ಕಿಸುವೊನ್ನ ಪಿಂಜರಿಯ ಚೆಂದವಗಲ್ಲ ಕೋಂಟೆಯ ಮೂವಳಸಿನಗೞಿಂದೊಳಗೆ ಕರ್ಮಣಿಯ ನೆಲೆಗಟ್ಟಿಂ ಪಳಿಕಿನಱೆಯ ಭಿತ್ತಿಯಿಂ, ಬಜ್ಜರದ ಜಂತೆಯಿಂ, ರನ್ನದೊಳ್ಗಂಬದಿಂ, ಮುತ್ತಿನ ಜಲ್ಲರಿಯಿಂ, ಪುಷ್ಪರಾಗದ ಪೊಸಂತಿಲಿಂ, ಗೋಮೇಧಿಕದ ದಾರವಂದದಿಂ, ಪವಳದ ಪಡಿಯಿಂ, ಮರಕತದೊಂದು ಕಳಸದಿಂ ತಾರಗೆವಟ್ಟೆ ಮುಟ್ಟೆ ನಿಗುರ್ದು ಸೈಪಿನಾಗರಂಬೋಲ್ ಮಣಿಸತ್ತಿಗೆಯ ಮೊಗಮಂಟಪದ ಬಣ್ಣವಟ್ಟಿಗೆಯ ಅಮಳಗುೞಿಯ ನಂದ್ಯಾವರ್ತದ ತೋರಣದೋರಣದ ಲೋವೆಯ ಮದನಗೈಯ ಬಾಗಿಲ್ವಾಡದ ಸಿಂಗರದೊಂದು ದೇಗುಲಂ ಕಣ್ಗೆಡ್ಡವಾಗಿ ರಂಜಿಕುಂ.

ಇಂತು ಸೊಂಪಿನ ಪೆಂಪಿನಲಂಪಿನೊಂದು ಚೊಕ್ಕಳದ ನೀರ್ದಾಣಮುಂ ಬನಮುಂ ದೇಗುಲಮುಂ ಕಂಡು ಬಗೆವೆಗೆಯ ಕಟ್ಟಚ್ಚರಿಯಿಂ ತನ್ನ ಮುತ್ತ ಮಂತುಗೆ—ಅಯ್ಯ ಸುಮತಿ! ಕಂಡೆಯ! ಈಕಟ್ಟುಬಿರ್ನ ಬೇಸಗೆಯ ಬೇಗೆಯೊಳಂ ಬತ್ತದೆ ತುಂಬಿ ಬೆಳ್ಳಂಬರಿವ ಬೆಂಚೆಯುಂ. ಓ! ನೋಟ್ಪೊಡೀಬನಂ ಸಂದ ಸುರನಂದನಮನೇಳಿಕುಂ ಚೋದಿಗಮಲೆ! ಇದೆಕೊಳಾತೋರ್ಪುದಾತೋರ್ಪುದೊಂದು ದೇಗುಲಂ ಬೆಳ್ಳವೆಟ್ಟಿನ ಪಾಂಗಿಂ. ಆವ ದೇವತೆಯಿರ್ಕುಮೊ? ಆವ ಪೆರ್ಮೆಯ ಗೊತ್ತೊ? ಪೇೞು! ಎಂದು ಬೆಸಗೊಳಲೊಡಂ: ಮಂತ್ರಿಪಂ-ಜೀಯ! ಇಂತಿವೆಲ್ಲಮಾತೋರ್ಪ ಪೊೞಲ್ಗೊಡೆಯಂ ಸುಮದಂಗೊಲ್ದು ಬಂದೀದೇಗುಲದೊಳ್ ನೆಲೆಗೊಂಡ ಕಾಮಾಕ್ಷೀದೇವಿಯೊಂದು ಮೈಮೆಯ್ಯೆಸೆ. ಅಂತದಱಿನೀಪುಣ್ಯರೂಪಿಣಿಯ ದರ್ಶನಂಗೈದು ಬಲಂಗೊಂಡೊಡೆಮಗೆಲ್ಲಂ ಗೆಲ್ಲಮೆಂದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಶತ್ರುಘ್ನಂ— ಅಂತೇಂ ಸುಮದನಾವ ನಾಡೊಡೆಯಂ? ಏಕೆ ದೇವಿಯಂ ಮೆಚ್ಚಿಸಿದಂ? ಏವಂದಳಾರವಳ್? ಆಂ ತಿಳಿವಂತು ಬಿತ್ತರಿಸಯ್ ಎಂದು ಕೇಳ್ದಂ. ಅದರ್ಕೆ ಸಚಿವಂ:— ಲಾಲಿಸೈ. ಈಭೂಕಾಂತೆಗೆ ಲಲಾಮಮೆಂಬಂತಿರಿದೆ ನಂದನಕೆ ಕೆಲನೊಳೊಪ್ಪುವುದಹಿಚ್ಛತ್ರಪುರಂ. ಈನಾಡಂ ಸುಮದನೆಂಬೊರ್ವ ಸಱಿಕೆಯ ರಾಯನಾಳ್ವಂ. ಮುನ್ನ ಮೊರ್ಮೆ ತನ್ನ ಪೊೞಲನರಿರಾಯರ್ ಸೂಱೆಗೊಳಲೊಡಮದುವೆ ವೈರಾಗ್ಯಮಂ ಪುಟ್ಟಿಸೆ

ಹತಭಾಗ್ಯಂ ಪನಂಬೊಕ್ಕು ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯನೊಲಿಸಲ್ಕೆಂದು ತಪದೊಳ್ ನಿಂದಂ. ತಱಗೆಲೆಯುಂಡು ಮೂಱುಂಬರಿಸಂ, ನೀರುಂಡು ಮೂಱುಂಬರಿಸಂ, ಗಾಳಿಯನುಂಡು ಮೂಱುಂಬರಿಸಂ, ನಿರಾಹಾರಂ ಮೂಱುಂಬರಿಸಂ, ಕಟ್ಟುಗ್ರಂ ತಪಂಗೈದಂ. ಇಂತು ಪನ್ನೆರಡು ಕಾಲಂಬರಂ ತಪದೊಳಿರ್ಪುದುಂ, ಕಡಲ್ ಕುದಿವನ್ನಂ ನೆಲೆವಟ್ಟು ಜರ್ಗುವನ್ನಂ, ವನಂ ಬೇವನ್ನಮಾಶಾಧಿಪರ್ ಗೆಂಟುಗೆಂಟಿನೊಳೋಸರಿಪನ್ನಂ, ತಪಃಪ್ರಭಾವಮೊಂದೇಟ್ಗವೆತ್ತು ದೆಸೆದೆಸೆಯೊಳಂ ಪಸಗೆ ಕಂಡು, ಪುರುಡಿಂ ಮೊಯ್ಗಣ್ಣಂ ಕೀಳ್ಬಗೆಯಿಂ ತಪೋವಿಘ್ನಮಂ ನೆಗಳ್ಬೆಂದು ತಱಿಸಂದು, ಕಾಮನಂ ಬರವೇಳ್ಗ, ತಾನುಮಾತನುಂ ಮಂತಣದೊಳಿರ್ದಿಂಬಱಿಯಂ— ಎಲೆ ಕಾಮ! ಆನುಂ ನೀಮುಂ ತವಸಿಗಳ್ಗೆ ಪಗೆಗಳಲ್ತೆ! ಆರಾಯನ ತಪಕೆಂತುಂ ಬನ್ನಮನೊಡರ್ಚಯ್. ಅಚ್ಚರಸಿಯರಂ ನಿನ್ನ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೆ ಬೞಿಯಟ್ಟುವಂ, ಎಂದಂ.

ಮನೋರಮೆ— ಅಣ್ಣ! ನಾಕಲೋಕದ ದೇವರ್ಕಳ್ಗಮೀನರಲೋಕದ ತವಸಿಗಳ್ಗಮಾವ ಮೊಱೆಯೊಳ್ ಪಗೆ ಪೇೞ್?

ಮುದ್ದಣಂ— ಓಚ್ಚೇರೆಗಣ್ಣ ಪೆಣ್ಣೆ! ಮೊರೆಯಂ ಪುದುವಂ ಪಾರಿತ್ತಿಲ್ಲಕ್ಕುಂ; ಜತಿಗಳೊಳೊಂದು ಪುಟ್ಟುಪಗೆಯ್ಯೆಸೆ! ನೂಱೇಂ? ನಾಡಿಗರ್ ದಿನದಿನಂ ಬೇಳ್ಪೊಂದು ಹವ್ಯಮನುಂಡುಂಡು ಸವಿಗೊಂಡ ಬೋಳ್ತೆಯರೆತ್ತಾನುಮೊರ್ವನೀನಿಚ್ಚವಲಿಯೆಡೆಯಿಂ ಪುರುಳ್ಗಾಣದೆ ಪೆಜ್ಜೆವಿಟ್ಟುತ್ತಿರುಳಂ ಸಮಂತು ಪುರುಳಂ ತೋಱಿಪ ಜೋಗವೆಣ್ಗೆ ಸಂಚುಗೈಯಲೊಡಂ ಕಱುಂಬಿ ನಿರ್ನೆರಮೀವುಜ್ಜುಗಕ್ಕೆ ತಡೆವರ್ಪರ್. ಕಳ್ಗುಡಿದರೇಂ ಮಾಡರೊ? ನೂಱುಂಜನ್ನದೊಂದು ಬಲ್ಮೆಯಿಂ ಸಗ್ಗದೊಳ್ ಬಾೞ್ವಿಂದಿರನುಮೀಜೋಗವಟ್ಟೆಯಂ ಕಂಡಿರಂ.

ಮನೋ— ಉಂ! ಪ್ರೇಕೆ. ಮುಂತೇಂ ಮುಂತೇಂ? ಕಾಮನೇನೆಂದಂ?

ಮುದ್ದ— ಆಱನೆಂಬನೆ! ಸುಮತಿ ಶತ್ರುಹಂಗುಸಿರ್ದುದಂ ಕೇಳ್.

ಸುಮತಿ— ಕೇಳಯ್! ಆಗಳ್ ಮದನಂ ತಳ್ವಬೆ ಕೋಲ್ಬಿಲ್ಗಳಂ ಕೊಂಡು ಪೊೞಲಡಿಯೊಳ್ ಬರ್ದಿಲರೊಪೆಯಂಗೆ— ಕಾಣಿರೆ ತನ್ನ ಬಲ್ಲಾಳ್ತನಮಂ! ಜಗದಱಿಕೆಯ ಸೊಂತೆನರಿವೆಣ್ಣಾಗನೆ! ಬಾನಗಲಂ ತೊಱಿಲ್ವ ಚೆಂದವಂ ಕಜೆಗೆ ತಾರೆಯುಂ ಮಱೆವುಗನೆ! ಏತಱ ಮಾತೊ! ಎನ್ನ ನನೆಯಂಬಿನ ಮೊನೆಗೆ ಸುಗಿದಹಲ್ಯೆಯುಂ ನೀಮೆ ಶರಣ್ಬೊಕ್ಕುದೇನಱಿಯದುದೇ! ಪೋ ಬಡಗೊಂಬೆದವಸಿಯೇವಂ? ಆಜೋಗವಟ್ಟಗೆಯುಮಾಬೆಳ್ಜಡೆಯುಮಾಬೆಂಬೂದಿಯು ಪೂಸುಮಾಚೆಂಗಾವಿಗಪ್ಪಡಗುಡೆಯುಂ ಮೇಣಾಪಾಸುಂದೊಪಲುಮೆನ್ನೀ ಎಸುಗೆಯ ಕೂರಂಬಿನ ನನೆಯೊಂದು ಕುತ್ತೆ ಸಳಜಾಲೆಗೆ ಸೀಕರಿವೋಗಬೇಂ ಮಾಣ್ಗುಂ. ಸುತ್ತೇಂ? ಎನ್ನೊಂದುಗೆಯ್ಮೆಯಿನಾಗಾವಿಲ ಜೋಗಿಯನೆರ್ದೆಯನುಗಿಬಗಿಮಾಡಿ ಬಗೆಯಂ ಕದಡಿ ತೋಱಿವ ಗಾರಿಗೆಗಂಪಿಗೆ ಬೆನ್ನನೆ ಬರ್ಪ ಕುನ್ನಿಯಂತಿರೆ ನಿನ್ನಾರಂಭೆಯರ ಬೆಂಗೊಂಡು ಬರ್ಪಂತು ಮಾಡದಿರೆ ಬಿಂಕದ ಬೀರನೆ! ಸಂತಮಿರೆಂದು ಪೂಣ್ದು ಕಾಮಂ ಪ್ರಕಾಮಂ ತನ್ನ ಪುಸಿವಡೆವೆರಸು ತಪೋವನದತ್ತಣ್ಗೆಯ್ತರುತುಮಿರ್ದಂ. ಆತಂಗೆ ಬೆನ್ನೊಳ್ ಊರ್ವಶಿ, ರಂಭೆ, ಮೇನಕೆ, ತಿಲೋತ್ತಮೆ, ಮಂಜುಘೋಷೆ, ಘೃತಾಚಿ ಮುಂತಪ್ಪ ಅಚ್ಚರಸಿಯರ ಪೆಣ್ಬಡೆ ನಡೆತಂದುದು.

ಅನ್ನೆಗಮಾತನ್ನಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಚೆನ್ನಿಗಗೆಳೆಯಂ ಪಗೆಯೊಳೆತ್ತಿವ ಪೊರ್ದೊಸಗೆಯಂ ಮಱಿದುಂಬಿಗಳೆಂಬೋಲೆಕಾಱರ ಬಗೆಯೊಳಱಿತು ಸಂತಸಮಗುಂದಲೆಯಾಗೆ ಪಡೆವೆರಸು ನಡೆತರ್ಪ ಬಿತ್ತಿಗನುಕ್ಕೆವಕೆಂದು ಬಸಂತಂ ಮಡಲ್ತು ದಾಂಗುಡಿಯಿಡುವೆಳವಳ್ಳಿಯೆ ಬಳ್ಳಿದೋರಣಮಾಗೆ ಪಚ್ಚನೆ ಬೆಳೆದ ಬಾಜೆಲೆಯೆ ಪೊಸಕಾವಣಮಾಗೆ ಕಮ್ಮಲರ್ಜೊಂಪಮೆ ಜಲ್ಲರಿಯಾಗೆ ಪಣ್ತು ತೊಂಗುವ ಪಣ್ ಫಲಾವಳಿಯಾಗೆ ಸಮೆದೊಂದೋಲಗದ ಶಾಲೆಯೊಳ್ ಸುರಿವ ಜೇಂಬನಿಯ ಸಾರಣೆಗೈದುಮುದಿರ್ವ ಕೆಂಬೊಗರಲರ್ಪುಡಿಯ ಬಣ್ಣವಳ್ಳಿಗಳಂ ಬರೆದುಮುಸುಗೆಯ ಮಾಮರದ ಚೆಂದಳಿರ ಗದ್ದುಗೆಯಂ ನೇರ್ಪಡಿಸಿಯುಂ ಬಿರ್ದುವರ್ಪ ಪೊೞ್ತಿಂ ಪಾರುತುಮಿರಲೊಡಂ—ಆವೇಳೆಗೆ ತನ್ನಾಗಮನಮಂ ನೆಱೆ ತಿಳಿಪಲ್ಕೆಂದು ಪೂಗಣೆಯನ

ಟ್ಟಿದ ದಕ್ಷಿಣಾನಿಲಂ ಮುಂತೆವಂದು ಸೊಗದ ಸುಗ್ಗಿವೆಸರೋಲಗಸಾಲೆಯ ಬಾಗಿಲ್ವಾಡದೊಳ್ ನಿಂದಿರ್ಪ ಬಸಂತನಂ ಕಂಡೆಱಗಿ ತಮ್ಮಾಣ್ಮನಟ್ಟಿದ ಪಾವುಡಮನೊಪ್ಪಿಸಿ–ಜೀಯ! ಈನೆಲೆಯೊಳೊರ್ವಂ ಪಗೆ ಜೋಗಿ ಬೈತಿರ್ಕುಂ ಗಡ! ಆತನಂ ಬಾೞ್ದಲೆವಿಡಿವೊಡೀಗಳೆಮ್ಮಾಕಾವರಾಯಂ ದಂಡೆತ್ತಿ ಬರ್ಕುಮಂತದಱಿನೀಯೊಸಗೆಯುಂ ನಿಮ್ಮೊಳಾಡುವುದೆಂದೆನ್ನಂ ಕಳಿಪಿದನೆಂದಱಿಕೆಗೈದಂ.

ಆನುಡಿಗೆ ಬಸಂತಂ ಸಂತಸದೊಂದು ಕೌವರೆಯೊಳ್– ಬಂದನೆ! ಲೇಸು! ಲೇಸು! ಅಂತೆಂದೆ ಏಪೊೞ್ತುಂ ಪಾರ್ದು ನಿಂದಿರ್ದೆಂ. ನಿಮ್ಮಾಳ್ದಂಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ! ಎಂದು ಬಣ್ಣನೆಯೆರೞ್ನುಡಿಯಿಂ ಮನ್ನಿಸಿ ದೂದುವಂದಾಗಾಳಿಗೆ ಪಡಿಬೀಡಾರಮಂ ಕುಡಿಸಿದನಿತಱೊಳ್ ಮುಂದೆಸೆಯ ಪಡಿಯೊಳ್– ಇದೆ! ಬರ್ಪಂ! ಎಂಬೊಂದುಲಿ ಕೇಳಿಸಲೊಡಂ; ಸಸಂಭ್ರಮಂ ಲತಾವನಿತೆಯರ್ ಪೂವಲಿಗೆದಱೆ, ಬಲ್ವಕ್ಕಿಗಳ ತೋರದನಿಯೊಸಗೆವಱೆಯೆತ್ತಂ ಮೊೞಗೆ, ಮಯೂರಿಗಳ ಲಾಸ್ಯಮೊಂದೇೞ್ಗೆವೆತ್ತಿರೆ, ಮಾಧವಂ ತನ್ನ ಗಿಳಿಗಳ ಮಱಿಗೋಗಿಲೆಗಳ ಪಸಾಯ್ತರಿಂ ಕೂಡಿ ಭೋಂಕನೆೞ್ದು ಇದಿರ್ವಂದು ಗಾಡಿಯಿಂ ಬರ್ಪ ಚೆನ್ನ ಪೊಂಗನಂ ಕೈಗೊಟ್ಟು ಕೂಡಿವಂದೋಲಗದ ಸಾಲೆಯಂ ಪುಗಿಸಿ ಎಳೆದಳಿರ ನಲ್ವಾಸಿನೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತಾನುಮೊತ್ತಿನೊಳ್ ಮಂಡಿಸಿ ಸೊಗಂಗೇಳ್ದು ಕಿಱುದಾನುಂ ಪೊೞ್ತು ಪಚರಿಸುತಿರ್ದಂ.

ಇಂತಿರ್ಪುದುಂ ತನ್ನ ನಲ್ಗೆಳೆಯನೊಂದು ಸಪರ್ಯೆಯಿಂ ಸಂತುಷ್ಟನಾಗಿ ದಪ್ಪಗಂ ಪಡೆವೆರಸುಱಿದ ಕಡೆವಗಲನಿರುಳಂ ಪುಸಿಗಾಳೆಗಮಜ್ಜಗದೊಂದೆಣಿಕೆಯಿಂ ಕಱಿದು ಪೊೞ್ತಱೆ ತನ್ನಂಕದ ತುಱಿಲಾಳ್ಗಳ ಬಲ್ಗೈ ಬಂಟನಪ್ಪ ತೆಂಗಾಳಿಯುಂ ಕರೆದು– ಅಯ್ಯಾ! ಇದೆ ಕೆಲದ ಬನದೊಳೊರ್ವಂ ತಪಸಿ ಎಮ್ಮೊಳಾದ ಪಗೆಯಿಂ ಮೂಗುವಟ್ಟು ಕೆಮ್ಮನಿರ್ಕುಂ. ಅಂತದಱಿಂ ನೀಂ ಪೋಗುತುಮೆಮ್ಮಾಳ್ತನದಗ್ಗಳಿಕೆಯನೆಮ್ಮೀಪಡೆಯ ಪವಣನಣಿಯುಱವೊರೆದು ಎಮ್ಮೊಳ್ ಪಗೆಗೊಂಡು ನಿರ್ನಿಮಿತ್ತ ದಿನಲರಂ ಬಿಂಗೆ ತಲೆಯುಂ ಮಾಱುಗುಡದೆ ಮಱೆವಾೞ್ವುದೊಳ್ಳಿತೆಂದು ನಯಂಬೇೞ್ದು ಬಾರೆಂದು ನಿರವಿಸಿ ದೂದಟ್ಟಿದಂ. ಆನುಡಿಗೊಪ್ಪಿ ದೂದುಗಾಱನಲ್ಲಿಂ

ತಳರ್ದು ಓರೊಂದು ನೆಲೆಯ ಕಾತ ನೇಱಿಲೆಂಬ ತಿಟ್ಟನೇಱಿಯುಂ, ತಳಿರ್ತ ಚೆನ್ನಸುಗೆಯೆಂಬ ಜಾದುವೆಟ್ಟನಿೞಿದುಂ, ಪೂತ ಬಳ್ಳಿವೊದಱೆಂಬ ಸಱುವೊಳ್ ನುಸುಳ್ದುಂ, ಕೞಿಂಗಿದ ತಮಾಲಮೆಂಬ ಕಾಟ್ಪೊಚ್ಚವಂ ಪಾಯ್ದುಂ, ತೂಗಿ ತೊನೆವ ಪೂಗೊಂಚಲೆಂಬ ಬೞಿಯಂ ಕೊಂಡು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ತವಸಿಯ ಪೊರೆಗೈತಂದಂ.

ಅಂತು ಬಂದು ಕಟ್ಟಿದಿರ ಜೋಗಿಯಂ ಕಂಡು ಭುಗಿಲೆಂದುಂ ಭೋಯೆಂದುಂ ರಯ್ಯೆಂದುಂ ಸುಯ್ಯೆಂದುಂ ತಮ್ಮೊಡೆಯನಾಣತಿಯಂ ಪೇೞಲೊಡಂ; ಯೋಗಿ ತಾಂ ಮಱುನುಡಿಯದೆಯುಂ ತನ್ನಂ ಮನ್ನಿಸದೆಯುಮಿರ್ಪುದಂ ಕಂಡು, ಕಿನಿಸಿಂ— ಆಃ! ನುಡಿಯಂ ಗಡ! ಬಿಗುರ್ಪು ಗಡ! ಏನೆಂಬ ಪೆಂಪೊ! ನೋಡುಗೆ ಎಮ್ಮೊಂದು ಬಲ್ಮೆಯಂ! ಈಗಳೆ ಸೆಱೆವಿಡಿದು ಕೊಂಡುಯ್ದು ಕಾವಂಗೊಪ್ಪಿಸುವೆನೆಂದೊಡನೆಯೆ ರಾಜಯೋಗಿಯಂ ಮೇಲ್ವಾಯ್ದಂ. ಅಂತು ಬಿಜ್ಜನೆ ಮೇಲ್ವಾಯ್ದುದಂ ಕಂಡರುಂಟು; ತಪದೊಂದು ಬೇಗೆಯ ಸೂಡಿಂ ನಾಡೆ ಪೊತ್ತಿ ಸೀಕರಿವೋದುದಂ ಕಂಡರಿಲ್ಲ; ಪಲವೇಂ. ಇಂತು ಬಂದ ತೆಂಗಾಳಿ ನಡೆಗೆಟ್ಟು, ಕಾಣದಪ್ಪುದುಮಿತ್ತಲ್ ಕಾವನಿನಿವಿರಿಮಂ ಪೇೞ್ತು ಊಱಿಗದೊಂದು ನೆವದಿಂ ಪೋಗಿಯುಂ ಬಾರದ ಗಾಳಿಯಿರವಂ ಬಗೆದು, ಎಂತು ಬಡಕಿತ್ತಡಿಯ ಲಂಚದ ಸಂಚಿಂಗೊಡಂಬಟ್ಟು ಮಾಣ್ದನೆಂದು ತಱಿಸಂದು—ಆಃ! ಈಪಡೆಯಿನೇವುದೆಂದು ಕಾಯ್ಪಿಂ ತಾನೆ ಕೈದುವೊತ್ತು ನೆರೆಯ ಬನಕ್ಕೈತಂದು ಸಮಾಧಿಯೊಳಿರ್ಪ ರಾಯನಂ ಕಂಡಂ.

ಇಂತಿರೊಂಗು ಮಾೞ್ಕೆಯಿಂ ಗೞ್ಕನೆ ಬಂದು ನಿಂದಿದಿರ ಜರೆಯ ನರೆಯ ಮಡಲ್ತ ಸೆರೆದುಱುಗಲ ಸುರ್ಕುಂದೊವಲ ಅಸಿದೊಡಲ ಬಱುವಂ ಜೋಗಿಯಂ ಮಾಲಿಸುತುಂ— ಆ! ಈಯೆಲ್ಗೊಡಿಂಗೇಕೊ ಎಮ್ಮೊಳ್ ಪಗೆ ಮಾೞ್ಪೊಂದು ಬೆಸನಂ? ಓ! ಆನುಮೇನೆಂದು ಪುರ್ಚುಗೊಂಡು ಕೈದುವೊತ್ತು ಕಾದುವೆನೋ? ತೊಂಡುಗೆಡೆವ ಪುರುಳಿ ಸಾಲದೆ? ಬಚ್ಚತಂ ಕುಕಿಲ್ವ ಕೋಕಿಲೆ ಸಾಲದೆ? ತಣ್ಣನೆ ತೀಡುವ ಬನಗಾಳಿಯೊಂದು ಸಾಲದೆ? ಎಂದು, ಮತ್ತಂ ಪರಿಭಾವಿಸಿ,—ಬಲ್ಲೆ ನೊಲ್ಲೆ ನೀಲಂಚವಣಿಗರಂ. ಆಗಳೆ ಸಂಧಿಗೆಂದು ಬಂದ ತೆಂಗಾಳಿ ಏಂ ಗೆಯ್ಗುಂ. ಉಗುರಿಂ ಚಿವುಡಲ್ತಗುವೊಂ

ದು ಕಜ್ಜಕ್ಕೆ ಕೊಡಲಿಯೊಂದು ನೆರವಂ ಪಾರ್ವರೆ? ಸಂದೊಂದಂಬಿನೊಳ್ ನೋಯಿಸದೆ ಬಿಡೆನೆಂದು ಮಱೆಯೊಳ್ ನಿಂದು ಬಾಣಮನಿಸಲೊಡರ್ಚಿದಂ. ಅಂತು ಬಗೆದಱಿತು ಕಾಮಂ, ಕರ್ಬುವಿಲ್ಲಂ ತುಡುಂಕಿಯುಂ, ತುಂಬಿವೆದೆಯನೇಱಿಸಿಯುಂ, ಪೂಗೋಲ್ಗೆ ಕೈನೀಡಲೊಡಮೆನಗೆ ತನಗೆಂದು ಮೂಡಿಗೆಯಿನೊಂದಱ ಬೆಂಬೞಿಯೊಳೊಂದು ತಲೆದೋಱಿದುವು. ಪಿಡಿವಾಗಳೊಂದು; ಪಿಡಿಯಿಂ ತುಡುವಾಗಳಿರಡು; ತೊಟ್ಟನೆ ಸಿಡಿವಾಗಳ್ಮೂಱು; ಗುಱಿಯಂ ಕೆಡೆವಾಗಳ್ ನಾಲ್ಕು; ಪಂಚಾಯುಧನ ಪೊಸಮಸೆಯ ವಿಶಿಖಂಗಳ್. ಮುನ್ನಮೋರೊಂದು ಮತ್ತಮೀರೆರಡು ಮೇಲೆ ಮೂಮೂಱು ಬೞಿಕ್ಕಂ ನಾಲ್ನಾಲ್ಕು ಕಡೆಯೊಳೈದೈದು ತಾವರೆಯ ಕರ್ನೆಯ್ದಿಲ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಮಾವಿನ ಪೊಸಅಸುಗೆಯ ಕೂರಂಬುಗಳಳುಂಬಂ. ಆದೊಡಮೇನೊ! ದೈವದ್ರೋಹಿಗಾವುದು ತಾಂ ಸಲ್ಗುಂ. ಈ ಮಾಣ್ಕೆಯಿನಾರ್ದೆಚ್ಚ ಮಲರಂಬುಗಳ್ ಗೋಱಿಗಲ್ಗೆ ತೆತ್ತಿಸಿದ ಕಲ್ಲಂಬುಗಳಪ್ಪುದುಂ ಮಯಣದ ರೂಪ್ಪೊಂದು ಕಿಚ್ಚನಿದಿರ್ಚಿ ಮೆಯ್ಯುೞಿವಂತಿರೆ ಮದನಂ ಪೋಗಿ ಯೋಗಿಯಂ ಕೆಣಕಿ ಕಡೆಯೊಳ್ ತಪದುರಿಯಿನಳವೞಿದಂ.

ಆವೇಳೆಯೊಳೀತಂಗೆ ನೆರಮಾಗುತುಂ ಬೀಡಿಕೆಯಿಂ ಕಟ್ಟುರದಿಂ ಪೆಣ್ಬಡೆಯ ನೀಱೆವೆಣ್ಗಳ್ ಬಂದೊದವಿದರ್.

ಎಸೆವಲತಗೆಯಿಂ ಪೊರೆದ ಮೆಲ್ಲಡಿಯ ನಡೆಯ ಬೆಡಂಗಿನೊಂದು ಬಾವದಿಂ ನೆಲೆವೞಿಯ ಕಲ್ಗಳ್ಗೆ ರಾಗಮನೊಡರ್ಚಿಯುಂ, ಸೂಡಿದ ಮುಡಿಯಿನಡಿಗಡಿಗೆ ಸೂಸುವ ಬಿಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಕಂಪಿನೊಡವಪಾರ್ಱಡಿಗಳ್ಗೆ ನಡೆವಳ್ಳಿಯ ಬೆಮೆಯುಂ ಪುಟ್ಟಿಸೆಯುಂ, ಪೆಱೆನೊಸಲೊಳ್ ಕಱೆಯ ಪಾಂಗಿನಿಂದಲೆವ ಮುಂಗುರುಳಂ ನೂಂಕೊತ್ತುವೊಂದು ನೆವದಿಂ ತೋಳ ಮೊದಲಂ ತೋರ್ಪಡಿಸಿಯುಂ, ಕೆಕ್ಕೆಯ ಕತ್ತುರಿಯ ಮಕರಿಕೆಗೆಂಡಲೆದು ಮುಸುೞಲಪ್ಪಳಿಸುವ ಮಱಿದುಂಬಿಯ ಕೂಟಮಂ ಮುಱಿಮುಱಿದು ನೋಪ್ಪ ಭಂಗಿಯಿಂ ತಮ್ಮ ಕೊನೆಗಣ್ಗಳ ಕಾಂತಿಯಿಂ ಬೆಸೆಯನೆತ್ತಂ ಬೆಳಗಿಯುಂ, ಬಿಣ್ಪುವೆತ್ತ ಬಟ್ಟಮೊಲೆಗಳೆರ್ದೆಯನೇಱೊತ್ತಿ ನಿಗುರೆ ಘನನಿತಂಬಂ ಕದಕ್ಕದಿಸೆ ಪ್ರಸಿನಡು ಬಳ್ಕೆ ಬಂದು ತಪದೊಳಿರ್ಪ ರಾಯಂಗೆ ಕಟ್ಟೆ

ದಿರೊಳಾದರ್. ಆಪೊೞ್ತು ಕಾವಂ ತನಗೆ ಬೆಂಬಲಮಾಗೆ ನಡೆತಂದ ದಂಡಂ ಕಂಡಳವಿಯೊಳಾರ್ದು ಸಾರ್ದು ಬಿಲ್ಮುಱಿವನ್ನಂ ತುಂಬಿವೆಡೆ ಕಡಿವನ್ನಂ ನಿಷಂಗಂ ಮುಗಿವನ್ನಂ ಐವಡಿಗಣೆಯಿಂ ಮಱುವಕ್ಕದೊಳಿರ್ದಾ ರಾಯನನಿಸುತಿರ್ದಂ.

ಇತ್ತ ಮುಂದೆಸೆಯೊಳ್ ಬಂದು ಸಂದ ಸಿಂಗಾರಿಯರುಂ ಸಂದಣಿಸಿ ಕಾದಿದರದೆಂತೆನೆ:—

ಅವರೊಳೊರ್ವಳ್ ಸೋಮರ್ದುಡಿಯ ಸೊರ್ಕಿನ ಮಂಜುಘೋಷೆಯೆನಸುಂ ದೂರದೊಳಿರ್ದಾ ರಾಯಂಗೆ— ಎಲೆ ಮಾರಾಯ! ಇದೇತಱ ಮಾಟಮೊ? ಮಡದಿಮಕ್ಕಳಂ ಪ್ರೌಢವಿಯ್ಯೈಸಿರಿಯನುೞಿದೀಕಾರಡವಿಯೊಳ್ ಮೂಗುವಟ್ಟಿರ್ಪೊಂದು ಹದನೇಂ? ಕಲಿ ಸೋಂಕಿದಂತಿರೀಕರ್ಮಲೆಯಂ ನೆಱೆ ಪೊಕ್ಕು ಬಾೞ್ವ ಬವಣೆಯದೇನಯ್? ಪುಲಿಯಿರ್ಕುಮಾನೆಯಿರ್ಕುಂ ಚಲದಂಕರ ಲೆಂಕ! ನೀನೆ ಮಂಕಡನಾಗ! ಎಂಬುದುಂ;

ಅನಿತಱೊಳ್ ಮತ್ತಮೊರ್ವಳ್ ಕೊಂಕುಗುರುಳ ಬಿಂಕದ ರಂಭೆ ತನ್ನ ಮೇಲುದಂ ಬರೆಸೆಳೆಯುತುಂ ತಮ್ಮವರ್ಗೆ ಸುಟ್ಟಿಸಿ— ನೋಡಿರೆ! ಕಾಯ್ವ ಬೇಸಗೆಯ ನೇಸಱ ಸೂಡೆನ್ನದೆ ತೀಡುವ ಕುಳಿರ್ಗಾಳಿಯ ಕೋಡೆನ್ನದೆ ಕಱಿವ ಕಾರ ಸೊಟ್ಸರಿಯ ಜೆನುಂಗೆನ್ನದೆ ಮರವಟ್ಟ ಮೋನದಿಂ ಪುಚ್ಚರ್ಗೊಂಡನಂತುಮಿರ್ಪ ಕಾಡಾಡಿರಾಯನೊಂದುಗೆಯ್ಮೆಯಂ! ಎಂದು; ಮುಂದೆ ನಿಂದು ಸುಮದರಾಜಂಗೆ—ಪೋ! ಮಾಣೆಲೆ ಜೋಗಿ! ಏವುದೊ ನಿನ್ನೀತಪಮೇವುದೊ ಜಪಮೇವುದೊ ಜಾನಂ? ಮುದಿರ್ದ ಕಣ್ಣೆವೆಯುಂ ಬಿದಿರ್ಚಿ ನೋಡೆಮ್ಮಂ. ಇದೆ! ಬರ್ದಿಲ ನಾಡಿಗರ್ಗಂ ನೋಡಲ್ಬಾರದಚ್ಚರಸಿಯರ ನಲ್ವೆಂಡಿರ್ ನಿನ್ನನಾರಯ್ವೊಡೆಂದು ಬಂದು ನಿಂದಿರ್ಪರ್. ನೀನಿಂತು ಗುಮ್ಮನಂತಿರೆ ಕಣ್ದೊಳಿಸಿಂ ದಿಟ್ಟಿಸದಿರ್ಪುದೇಂ? ಆವ ಸೊಗದ ಭೋಗದ ಬಿಟ್ಕೆಯುಂ ಕಿಡೆತ್ತಲಾಟಿಪೆಯೊ? ತಿರೆಯೊಳ್ ಬಲ್ಲರ್ಗೆ ಕಾಟದ ಬೇಟದ ಕೂಟದೆಳಮೆಂಡಿರೊಡನಾಟದಿಂ ಪೆಱತು ಭೋಗಮುಂಟೇ? ಬಳ್ಳಿಯೊಳೆ ಪಣ್ತು ತೊಂಗಲ್ದೊಂಗುವ ತೊಂಡೆಯ ಕಱಿವಣ್ಗೆ ದೊರೆವರ್ಪಾತುಂಬುಂಜವ್ವನವ

ನಲ್ವೆಂಡಿರ ಚೆಂದುಟಿಯಂ ಮಾಣ್ಮಾಣೆಂಬೊಂದು ನೆವದಿಂದೊಚ್ಚತಮುಣ್ಮುವ ಕಾಮಿನಿಯ ಕಂಠರುತಿಯು ಹೂಂಕೃತಿಯುಪಚಾರಮಾಗೆ ತುಂಬುಂಗೊಡನೊಳಟ್ಟೊಂದು ನುಣ್ಮುಟಿಲ್ವರಲಿಂ ಪುಟ್ಟುವ ಕುಳ್ಕುಳೆಂಬ ಮೆಲ್ಲುಲಿಯ ಪಾಂಗಿನಿಂ ಕಂಠಮೂಲದೊಳಡಿಗಡಿಗೆ ಕಳಕಳನಾದನೊದವೆ ಮುಂಬಲ್ಗಳಿಂ ಮೆಲ್ಲನೆ ಕರ್ಚಿಯುಂ, ತನಿರಸಂ ಸೋಱುವನ್ನಂ ನಾಲಗೆಯೂಱಿ ಸೀಯೆಂದು ಚುಂಬಿಸಿಯುಮಂತಂತಾಗಳಾಗಳೊಸರ್ವ ಅಧರಾಮೃತಮಂ ನಿಚ್ಚಂ ತಣ್ಣನೆ ಸವಿವ ಬರ್ದುಕಳ್ಗರ್ಗೆ ಬರ್ದಿಲರೇಂ ಪಾಸಟಿಯೆ? ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ತನ್ನ ಏಱುಂಜವ್ವನದ ಕುಱುಪಿದೆನೆ ಏಱೆಟ್ದಿ ಮೇಲುದುಮಂ ಪಾಱೆ ನೂಂಕುವ ಕಾವನಾಟದ ಸೆಂಡೆಂಬಂತು ತೋರ್ಪ ಜೋಡೆಯ ಬಟ್ಟ ನೆಲೆಮೊಲೆಗಳಂ ತಳ್ತು ಪಿಡಿದಾಂಕಿಯುಂ ಮತ್ತಂ ತನ್ನಂ ಸೋಂಕಿ ಪಾಯ್ವ ಕಾದಲೆಯಂ ಬರಸೆಳೆದೊಳಅಟ್ಟೆ ನುಗುರ್ನುಱಿಯುಪ್ಪಿನಂ ಮಿಡಿದೊಡೆಸೊಡೆವಮಳ್ಮೊಲೆಯೊಡೆದು ಪಾಲ್ ಸುರಿವಿನಂ ತನ್ನೆರಡುಂ ನಿಡುದೋಳ್ಗಳಿನಮರ್ದು ಬಿಗಿದು ತಳ್ಕೈಸಿಯುಂ, ಮೇಣ್ ಕಾಡುವ ಕಾವಂ ಕೋಡುವ ಕಮ್ಮೆಲರ್ ಮೂಡುವ ಚೆಂದಮಂ ನೇಹಿಗರಾಗೆ ನೆಲೆವಾಡದ ತೂಗುಂಮಂಚಮೆತ್ತಂ ಅಂಚೆಮುಪ್ಪಟಿ ನಲ್ವಾಸೆತ್ತಂ ಬನದ ಬಳ್ಳಿವಾಡಮೆತ್ತಮೆಳದಳಿರ ಮೆಲ್ವಾಸೆತ್ತಂ. ಮತ್ತಂ ಜತೆಗೊಂಡು ಸಾರ್ದು ಇನಿವ್ರೊಱ್ತುಂ ಲಲ್ಲೆವಾತಿನ ಸೊಲ್ಲ ಸೊಗದೊಳಿರ್ದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಮೈಸಾರ್ಚಿ ನಡುನಂ ಸಡಿಲ್ಚಿ ಸೀಱಿಯುಂ ಬಿದಿರ್ಚಿ ಬಗೆಬಗೆಯಿಂ ತನುತನುವನೊಂದುಗೂಡಿ ನೆರೆವ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಹೆರಳಗರ ಭೋಗಮೆ ಭೋಗಮಲ್ತೆ! ಅಂತಿರೆ, ಗಾವಿಲ! ನಿನ್ನೀ ಮೂಱುಂದಿವಸದ ಬಾಳ್ಕೆಯಂ ಸೊಗದೊಳಾಗಿಸದೆ ಜೋಗದೊಂದು ಬೆಮೆಯಿಂ ಬಾರ್ತೆಗೆಟ್ಟೀಕಾಡಂ ಪೊಕ್ಕು ನಿರ್ನೆರಂ ಚೀ! ನರಿಕರಡಿಗಳ ಬಾಯ್ಗೆ ತುತ್ತಪ್ಪೆಯ? ಬಾ! ಬಾರೆಂದು ಕರೆದಳ್.

ಮತ್ತಮಾಪ್ರೊಱ್ತಿಂಗೆ ಬಡನಡುವಿನ ಮೇನಕೆ ಸಂಚುಗೆಯ್ದು ರಂಭೆಯಂ ಮಾಣಿಸಿ ತಾಂ ಮುಂಬರಿದುಮಾರಾಯಂಗೆ— ಎಲೆಲೆ ಕಾಮರಾಜ! ಇಂತೊಂದುಂ ಬೆಸಮೇಂ ನಿನ್ನನ್ನರಪ್ಪ ನಡುವರಯದ ಜವ್ವನದ ಗಂಡುಗಲಿಗಳೀತೆಱನೊಂದು ಬನ್ನದೊಳ್ ಬಾಳ್ವರೆ? ನಿನ್ನನುಱದೆ

ವಿಮ್ಮೇಪೆಣ್ಗಳ ಮನಮಾರಂ ಸೇರ್ಗುಂ! ಎಲೆ ಚೆನ್ನಿಗರಾಯ! ಎನ್ನೊಳ್ ಮುನಿಸೇನಯ್? ತನ್ನಾಣೆ! ಅರೆಗಳಿಗೆಯೊಳೆ ಕಾಮನಾಟದೊಂದು ಮಾಟದಿಂ ನಿನ್ನಂ ಸಂತಸಂಬಡಿಪೆಂ. ಇಂತು ನಿನ್ನನೆ ನಂಬಿ ಸೋಲ್ತು ಬಂದಳೊಂದು ಜವ್ವನದ ಗಾಡಿಯ ಮೋಡಿಯಂ ಬಗೆಯದೆ ಸವಿನುಡಿಯಿಂ ನುಡಿಯಿಸದೆನಸುಂ ಕಟಾಕ್ಷಿಸದೆ ದೆವ್ವಮಾಳ್ಪಂತಿರೆ ಗುಱುಗುಮ್ಮನೆ ಬೆಕ್ಕಸಮಾಗಿರ್ಪರೆ! ತಪಮಂ ಸುಡು! ಮೋನಮಂ ಬಿಡು! ಬಳ್ಳಿವನೆಗೆ ನಡೆ! ಕಾಮಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದೊಡೆತನಮಂ ಪಡೆ! ಇದೆಕೊಳ್ ನಱುದಂಬುಲಂ! ಹಾ! ಹಾ! ಇನಿವಿರಿದುಂ ಕಾಲಂ ಬಿಸಿಲೊಳಿರ್ಪಿನಂ ಪಿತ್ತಂ ನೆತ್ತಿಗೇಱಿತಕ್ಕುಂ; ಬಾರಯ್ ನೀರೆಱೆವೆಂ ಮೀಯಿಸುವೆಂ, ಪೂಸುವೆಂ, ಬಾವನ್ನದಿಂ ತಿಮಿರ್ವೆಂ, ತಿಲಕಮನಿಡುವೆಂ, ತನಿವಣ್ಗಳಂ ತಿನಲೀವೆಂ, ನಿನ್ನನಗಲದಾವಗಂ ಸೇವಿಸುವೆಂ. ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರಾ! ನಿನಗಿಂ ಶಶ್ವತ್ಸುಖದ ಬಟ್ಟೆಯಂ ತೋಱಿಪೆಂ ಎಂದಳ್.

ಆಗಳ್ ಕಿಕ್ಕಿಱಿದ ಕಕ್ಕಸಮೊಲೆಯ ತಿಲೋತ್ತಮೆ ಮೇನಕೆಯ ನುಡಿಯನನುಕರಿಸಿ ಜತಿರಾಯನೊಳ್— ಏನೆಲೆ ಸಂಡ! ಪೆಂಡಿರ್ವಂದು ಕರೆಯೆ ಆಱೆನೆಂಬ ನಿನ್ನ ಗಂಡುಗಲಿತನಮಂ ಸುಡು! ಪಂದೆಯುರ್ಗಂ ತಂತು ನೀಂ ಕುಱಿ, ಪೆಣ್ಗಂಜುವೆಯಾ! ಆಃ ನಿನ್ನೀಪುಟ್ಟಂಗೇನೆಂಬೆನೊ? ಚಿಃ! ನಿನಗೀಜವ್ವನಮೇಕೆಯೊ? ಆಣ್ಬರಿಜೇಕೆಯೊ? ಏನೆಮ್ಮಂ ಕಂಡು ಬೆದಱಿ ಮಱುವಟ್ಟೆಯ್! ಎಂದು ಕೊಱಚಾಡಿದಳ್.

ಇಂತೆಂದಾಡುನ ತಿಲೋತ್ತಮೆಯನಾಕ್ಷೇಪಿಸಿ ಕುಡುನೋಟದ ಕುಡಿವುರ್ವಿನೂರ್ವಶಿ—ಪೋ ಪೋಗಿರೆ! ಬೂದಿಯ ಬಱುಜೋಗಿಯನುಱಿದತ್ತಂ. ಪೆಣ್ಗಳಿರ್ದುಂ ನಾಣಱಿದು ಗಱಿಸಾಳಿವೆಣ್ಗಳೊಂದು ಮಾತ್ಕೆಯಿನಿಂತು ನುಡಿವರೆ! ಎಂತೆಂತೊ ಬೊಮ್ಮನಂದಂದುಡಿದ ಕಡಿಯೆಲ್ಗಳನಟ್ಟೆಯೊಂದಂ ಬಿಗಿದು ತೊವಲಂ ಪೊದೆಯಿಸಿ ಪುಸಿದಸಿದಸುವ್ರೊಂದಂ ತುಂಬಿ ಬಿನದಕ್ಕೀವನದತ್ತಣ್ಗಟ್ಟೆಕರ್ಗುಮಲ್ಲದೀಜೇವಿಯೊಳ್ ಮಾನಸರ ಲಕ್ಕಣಮುಂ ಪುರುಳುಮುಂಟೆ! ಪೋ! ಮಾಣ್! ವಿಹಾರಂ ನೇರಮಾಯ್ತು, ನಡೆ ಪೋಪಂ, ಎಂದಿಱಿದುನುಡಿದಳ್.

ಕೇಳ್ ದೇವಾಂಗನೆಯರಿಂತು ಪೊಗೞ್ದುಂ ತೆಗೞ್ದುಂ ಬಯ್ದುಂ ಭಂಗಿಸಿಯುಂ ನುಡಿಸಿದೊಡಂ ಮೋನಮನೊಡೆಯದ ಕಣ್ದೆಱೆಯದ ಕದಲದ ರಾಯನ ಕಟ್ಟಾಯಸದ ತಪದ ಬಲ್ಮೆಯುಂ ಕಂಡು ದೂರದೆ ಕೈಮುಗಿದು ಬೆಂಗೊಟ್ಟರ್; ಕಾವನಾವ ನಾಡನೊ ಪೊಕ್ಕಂ.

ಇತ್ತಲಿಂತಾಗೆ ರಾಯನ ನಿಚ್ಚಟದ ಭಕ್ತಿಗೊಲ್ದು ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಕೆ ದೇವಿ ಮೈದೋಱಿದಳ್. ಇಂತು ತನ್ನ ಕಣ್ಣೆದಿರೊಳ್ ಮೂರ್ತಿಗೊಂಡ ಆದಿಮಾಯೆಯುಂ ಕಣ್ಣಾಱೆ ಕಂಡಾನಂದಾಬ್ಧಿಯೊಳೋಲಾಡಿಯುಂ ಪಾಡಿಯುಂ ಪೊಗೞ್ದುಂ ಮಣಿದುಂ ದೈನ್ಯದಿಂ— ಎಲೆಮಾತೆ! ನೀಂ ಭಕ್ತವತ್ಸಲೆ ಸಾಜಂ! ಧ್ಯಾನಗಮ್ಯೆ ಸಾಜಂ! ಸಕಲೇಷ್ಟಪ್ರದಾಯಿನಿ ಸಾಜಂ! ಆದಿಶಕ್ತಿಯೆನಿಸಿರ್ದುಂ ಮೂಗವಲಿಂ ಹರಿಹರಬ್ರಹ್ಮರ್ಕಳಂ ಮೋಹಿಸಿದ ನಿನ್ನೀಮಾಯಾವಿನೋದಮನಾರಱಿಗುಂ! ಎನ್ನನುದ್ಧರಿಸೌ! ಎಂದು ಬಗೆವಗೆಯೊಳ್ ತುತಿಸುತುಮಡಿಗೆಱಗಿದಂ.

ಆಗಳಾತನಂ ನಾಲ್ಕುಂ ಕೈಗಳನೆತ್ತಿ,–ಮಗನೆ! ಪಿರಿದಾಯುಸಂಗೊಂಡಯ್! ನಿನ್ನಿಷ್ಟಾರ್ಥಂ ಸಿದ್ಧಿಪುದು ದಿಟಂ, ಎಂಬ ಶುಭರೂಪಿಣಿಯುಂ ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯುಂ–ನಿನ್ನಂ ಕಂಡೆನಗೆ ಪೆಱತಾವುದೊ ಇಷ್ಟಂ, ಎಂದು ಬಿನ್ನಯಿಸಿದಂ. ಈನುಡಿಗೆ–ಹಾ! ಸೊಗಂಬಾಳ್ಕೆ! ಶತ್ರುಹೃತಮಾದ ನಾಡುಂ ಸಕಲಸಂಪದಮುಂ ನಿನ್ನೊಡಮೆಯೊಳಕ್ಕೆ! ಪೋಗೆಂಬುದುಂ; ಸುಮದರಾಜಂ–ಅಬ್ಬೆ! ನಿನ್ನಡಿಗಳನುೞಿದುಮಾಂ ಪೋಗಲ್ಕಂಟೆ! ರಾಜ್ಯದಿನೇಂ, ಭಾಗ್ಯದಿನೇಂ? ಆನೊಲ್ಲೆನೀಕ್ಷಣಭಂಗುರದ ಭೋಗಂಗಳಂ. ನೀನೊಲ್ವುದು ನಿಕ್ಕುವಮಪ್ಪೊಡೆನಗಾಸ್ಥಿರಪದವಿಯುಂ ತೋಱಿಸ, ಎಂದು ಬೇಡಿದಂ. ಮತ್ತಮಾರಾಯನ ಬಿನ್ನಪಕ್ಕೆ ಕಾಮಾಕ್ಷಿ— ಅಂತಾಗದಯ್, ನಿನಗಿಹದ ಭೋಗಂಗಳಿನ್ನುಂ ತೀಱಿತಿಲ್ಲದಱಿನದು ಸಮೆವನ್ನಂ ನಿನ್ನ ರಾಜ್ಯಪದದೊಳೆ ಇರ್ದು ಬಾೞ್. ಮೇಣೊಂದಿಂಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನ ಜನ್ನದ ತುರಗಂ ನಾಡಂ ಪುಗುತರ್ಪುದಂದೆ ಧರಣಿಯನಾತನ ಚರಣಕ್ಕರ್ಪಿಸಿ ನೀನಾತನ ಸೇವೆಯೊಳಿರ್ದೊಡೆ ಮುಂತೆ ಲೇಸಕ್ಕುಮನ್ನೆಬರಂ ನಿನಗಂ ಪೊೞಲ್ಗಂ ರಕ್ಷೆಯಿರ್ಪಂತಾಂ ನಿನ್ನನಾಡೊಳ್ ನಿಲ್ವೆನೆಂದನುಗ್ರಹಿಸಿ ಮೈಗರೆದಳ್.

ಲಾಲಿಸು! ಅಂತು ತನಗಾಣತಿಯಿತ್ತುಂ ಮಾಯುಮಾದ ಆದಿಮಾಯೆಯಡಿಗಳಂ ನೆನೆಯುತ್ತೆ ತಪೋವನದತ್ತಣಿಂ ತಳರ್ದು ಪುರಕ್ಕೈತಂದು ಪಗೆರಾಯರನೆಬ್ಬಿಟ್ಟಿಯುಂ ತಾನರಸುಗೈಯುತುಮೀಗಳುಂ ನಿಮ್ಮಾಗಮನಮಂ ಪಾರುತುಮಿರ್ಪಂ.

ಅಂತು ರಾಯಂ ತನಗೊಲ್ದು ಕಾಮಾಕ್ಷಿದೇವಿಗೆಂದೇರ್ಪಡಿಸಿದ ದೇಗುಲಮೈಸೆ ಆಗಳುಂ ತನ್ನಂ ಮಱೆವುಗುವರಂ ಕಾಪ್ನೊಂದು ಮೈಮೆವೆತ್ತೀದೇವಾಗಾರದೊಳ್ ನೆಲಸಿರ್ಪಳೆಂದು ಸುಮದರಾಜಚರಿತಮಂ ಸಮಂತು ಕಾಮಾಕ್ಷಿಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೆಯುಂ ಶತ್ರುಘ್ನಂಗೆ ಮಂತ್ರಿಪಂ ಕೇಳಿಸಿದಂ.

ಮುಗ್ಧೆ— ಎನ್ನರಸಿ! ಶತ್ರುಘ್ನನಿಂತೇರ್ಪಟ್ಟೊಂದು ಮೈಮೆಯುಂ ಕೇಳ್ದು ಸಂತುಷ್ಟನಾಗೆ ಮಂತ್ರಿವೆರಸು ತಾಂ ದೇವೀದರ್ಶನಾರ್ಥಂ ದೇಗುಲಮನೊಳವೊಕ್ಕು ಮೂರ್ತಿವೆತ್ತ ಕಾಮಾಕ್ಷಿಯುಂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತುಮಿರ್ದಂ.

ಅನ್ನೆಗಮತ್ತಲ್ ಯಥೇಚ್ಛಂ ಪೋಪ ಜನ್ನಗುದುರೆ ಮುಂತೆಸೆವಹಿಚ್ಛತ್ರಪುರಮಂ ಪುಗುತಪ್ಪುದುಂ ನಗರಪಾಲಕರ್ ಪಿಡಿದು ರಾಯಂಗೊಪ್ಪಿಸಿದರ್. ಸಾಲ್ಗುಮೀ ಬಿತ್ತರಂ. ರಾಯುಂ ಹಯದ ಪಣೆಯ ಲಿಖಿತಮನೋದಿಸಿ ಇಂದಿಂಗೆ ಪಾವನನಪ್ಪೆನೆಂದು ತಱಿಸಂದು ಶತ್ರುಘ್ನನಂ ಬರಿಸಿ ತನ್ನ ಪೊಲಿಲಂ ರಾಘವನ ಪೆಸರೊಳರ್ಪಿಸಿ ಆತನ ಸೇವೆಯೊಂದು ಬಗೆಯಿಂ ಸೇನಾಸಮೇತಂ ಲವಣಾಂತಕನೊಡನೆ ಪೋಜಮಟ್ಟಂ. ರಾಘವಾನುಜನುಮಾತನ ಕುಮಾರಂಗೆ ಪಟ್ಟಂಗಟ್ಟಿ ರಾಜ್ಯಪದದೊಳಿಟ್ಟು ಕಾಣ್ಕೆಗೊಂಡು ಕುದುರೆಯುಂ ಬೆಂಬತ್ತಿ ಮುಂ ತೆರಳ್ದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀ ರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಕಾಮಾಕ್ಷೀದರ್ಶನಂ ಅಷ್ಟಮಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ನವಮಾಶ್ವಾಸಂ.

ಸುಂದರೀ! ಇಂತು ಶತ್ರುಹಂ ತುಂಬಿದೆೞಗೆ ನಿನ್ನೀಪ್ರೊೞಲೆಂಬೊಂದು ಜಸದಿಂ ಪೆಸರ್ವೆತ್ತು ಪುದಿದ ಬಾೞ್ವ ಪೌರ್ವರ ಬಂಚದಱಿನ ಬಾೞ್ವನೆಯೆಂಬೊಂದು ನೆಗೞ್ತೆಗಡರ್ಪಾಗಿ ಸಂದ ಅಹಿಚ್ಛತ್ರಪುರವರದ ರಾಯನ ಮನ್ನಣೆಯ ಬಿರ್ದಂ ಕೈಕೊಂಡು ಮೂವಗಲಿರ್ದು ಬೞಿಕ್ಕಮಾತನನೊಡಂಗೊಂಡು ತನ್ನಂಕೆಯಂಕದ ದೞಿಂಬೆರಸು ವಾಜಿಯ ಬೆನ್ನೊೞೆ ನಡೆದು ಪಲವುಂ ನಾೞ್ಕಳಂ ಕೞಿಕೞಿದು ಪೋಗೆವೋಗೆ, ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ—

ಭೂರಮೆಯ ನೇವಾಳಮೆಂಬಿನಂ ಪೊನಲ್ವರಿವ ಪಯೋಷ್ಣೀನದಿಯ ಕೂಲದೊಳಗ್ಗಮೊಗಗರ್ಗೆ ಬಾಣಸುಗೈದು ನಿಚ್ಚಮುಯ್ವ ಜನ್ನದುರಿಯ ನಡುಬೀದಿಯೆನೆ ಮುಗಿಲುದ್ದಮೊಂದಿದ ಕರ್ಪೊಗೆಯಿಂ, ಅಗ್ಗಗೊಂಡದೊಳ್ ಪೊತ್ತುವ ನಱುನೆಯ್ಯ ನೆಲ್ಲರಳ ಬಲಿಗೂೞಿ, ಸಿರಿಕಂಡಸೆಕ್ಕೆಯ ಸಮಿದೆಯ ಕಮರಿಂ ಪೊರೆದೆಲ್ಲೆಡೆಯೊಳೆತ್ತಂ ಪಳಂಚಲೆವೆಲರಿಂ, ತೋರಮರಂಗಳ ಪಾಱುಗೊಂಬನೇಱಿ ರಯ್ಯಮಾಗೆ ಮೊರೆವ ಕುಕಿಲ್ವ ಪಾಡುವ ಬಾಸೆವಕ್ಕಿಗಳ ಗಜಬಜದಿಂ, ನಿರ್ವೈರಂ ಕೂಡಿ ಬಾೞ್ವ ಮೃಗಂಗಳದೊಂದು ನೆರವಿಯಿಂ, ತಾಂ ತನುಗಣಂ ಭಯಮಿಲ್ಲನೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂ ಮೇಗು ಮುನಿಗಳ್ಗೆ ಏಪ್ರೊೞ್ತುಂ ಪಾಲನೀವ ಸಗ್ಗದಾಪನಿಱುಕೆಯ್ವಾಶ್ರಮದಾಕಳ್ಗಳಿಂ, ತೋರ್ಪ ತಪೋವನಮೊಂದು ಕಣ್ಗೊಳಿಸಲೊಡಂ; ರಾಜಂ ಸುಮತಿಯೊೞದೇಂ ತಪೋವನಮಾವ ಮುನಿಪುಂಗವನಾಶ್ರಮಂ ಪೇೞೆಂದು ಬೆಸಗೊಳ್ವುದುಂ; ಶತ್ರುಹಂಗೆ, ಇಂತೀತಪೋವನಮಶ್ವಿನೀದೇವತೆಗಳ್ಗೆ ಸುರಪಂಕ್ತಿಯೊಳೆಡೆಗೆಯ್ದು ಹವಿರ್ಭಾಗಮಂ ಸಲಿಸಿದ ಚ್ಯವನಋಷಿಗಳಾಶ್ರಮಮೆಂದಂ. ಏಗಳೆಂತೇಂ? ಆರಾಮುನಿಪಂ? ಜಂಟಿದೇವರ್ಗೆ ಎಂದು ಸುರರೊಳ್ ಪಂಕ್ತಿಗೊಟ್ಟನೇಕೆ? ಅನಱಿವಂತು ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೇೞೆಂಬುದುಮೞ್ತಿಯಿಂ ಕಥಿಸಿದನದೆಂತೆನೆ:—

ಈ ಪೊಡವಿಯೊಳ್ ನಿಂದ ಪಲಿನುಡಿವೆಂಡಿರ್ಗೆ ಗಂಡನೆನಿಸಿ ಬಂದ ಹೊನ್ನೈಕ್ಕೆ ಮೊದಲಿಗನಾಗಿ ಸಂದ ಜೋಗಿಗಳ ಪಿರಿಯನೊರ್ವಂ ಭೃಗು ಮೆಸರ ರಿಸಿಯುಂಟು. ಆತನೊರ್ಮೆ ಮೊಗಸಿದ ಗರವಟ್ಟಿಕ್ಕೆ ಸಮಿತ್ಕುರಂಗಳಂ ತಿರಿತರ್ಪೊಂದುಜ್ಜುಗದಿಂ ಬೈಗುವ್ರೊಟ್ಟಿಂಗೆ ತನ್ನಾಶ್ರಮದ ತ್ತಣಿಂ ಪೊಱಮ್ರೋದಂ. ಆಗಳ್ಗಾ ಪೊತ್ತೇಪ್ರೆಟ್ಟುಂ ಪೊಟ್ಟುಂ ಪಾರುತಿರ್ದ ದಮನನೆಂಬೊರ್ವನಱರಕ್ಕಸಂ ಉಟಜಮಂ ನೋಳ್ಕು ಸೊಕ್ಕಿನುಕ್ಕಿಂ ಪೊಡೆವ ಸಿಡಿಲ ಬಿಱುದನಿಯೊಳ್- ಮುನಿಕಾಂತೆಯಾವಳೆತ್ತ ವ್ರೋದಳಾರೇನೆಂದು ಗದಱಿ, ಅತ್ತಮಿತ್ತಂ ಕಂಡು ಕಾಣದೆ ಮತ್ತಂ ಕುಂಡದಗ್ನಿಯಂ ಜರ್ವಿದಂ. ಅಂತಪ್ಪುದುಂ ವೈಶ್ವಾನರಂ ಈ ಮರ್ಬಿನೊಂದು ಜಂಕಣೆಗೆ ಬೆದಱಿ ನಡುಗಿ ಮುನಿಪತ್ನಿಯನಂತರ್ನತ್ನಿಯಂ ಪತಿಪರಾಯಣೆಯಂ ತೋಱಿಸಲೊಡಂ; ಕೂಟಿಂ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದು ಕೊಡಸನ ಮುಡಿಯ ಪಡೆಯಂ ತುಡುಕುವೆಗ್ಗನಂತಿರೆ ನರೆಯು ನಿಡುಜಡೆಯಂ ಪಿಡಿದೀಟ್ಕ್ರಯ್ಯುತುಮಿರ್ದಂ. ಆಃ! ಮುಱುಗದರಾರೊ! ಕಟುಕನ ಬಂದಿಯೊಳಾದ ಆವಿನಂತಿರೆ ಮುನಿಕಾಂತೆ ಬೆಳ್ಕುಱಿಂ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡು ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ಬಾಯ್ಬಿಟ್ಟು ಪಿಂದೆಸೆಯನೆ ನೋಡಿನೋಡಿ—ಹಾ ಮುನಿ! ಹಾ ಗುರು! ಹಾ ನಾಥ! ಹಾ! ನಾಯಕ! ದಾನವನೊಂದು ಸೆಱೆಯಿಂ ರಕ್ಷಿಸಯ್, ಎಂದು ಕೇಱಿದಳ್. ಆವೇಳೆಯೊಳಂತು ಭಯತ್ರಸ್ತೆಯಪ್ಪ ಹದಿಬದೆಯ ಬಸಿಱಿಂ ಗಬ್ಕನೆ ಗರ್ಭಂ ಸೋರ್ದು ನೆಲನನಿಱಿಯೆ ಪಿಂಡದಿನೊಂದು ಮೂರ್ತಿಯೊಗೆತಂದು ಮೈವೆತ್ತು ಕೊಲೆಗನಂ ತಱೆದು, ಪೊಲ್ಲದ ಕಜ್ಜಮನೊಡರ್ಚಿದ ನೀಂ ಪೊತ್ತಿ ಬೂದಿಪ್ರೊಲಾಗೆಂದು ಶಪಿಸಲೊಡಂ; ದಮನಂ ಸುಟ್ಟುರಿದು ಕರಿಮುರಿವ್ರೋದಂ. ಅನಂತರಮಾಕಾಮಿನಿ ತಾಂ ಪೆತ್ತ ಕಿಱುಗೂಸಂ ತೋಳನೆತ್ತಿ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ನಡೆತಂದಾಗಳೆ ಬಂದ ಕಾಂತಂಗೆ ತನಗೊದವಿದೊಂದು ಸಂಕಟಮಂ ಕೇಳಿಸಿದಳ್. ಆಗಳ್ ಮುನಿಪನಗ್ನಿಯೊಂದು ಗೆಯ್ಮೆಗೆ ಕಱುತ್ತುರಿದು--ನೀಂ ಪೆಱುತಿನಿಯು ಪಾಂಗಿನಿಂ ಎಲ್ಲಮಂ ತಿಂದು ಸಾವುದೆಂದು ಬೈದಂ. ಅಂತಿರೆ ಬೈಗುಳಂ ನೊಂದು ಬೆದರ್ಕೆಯಿಂ ನಡುನಡುಗಿಯುಂ ಹುತವಹಂ ರಿಸಿಗೆಱಗಿ-ರಕ್ಕೆಯಕ್ಕೆ! ಪುಸಿಯೋತಪ ಮಾತಿನೊಂದು ಭೀತಿಯಿಂ ಮಾತೆಯಂ ತೋಱಿದೆನಾಣ್ಮನೊಳ್ ದ್ರೋಹದೆಣಿಕೆಯಿನಲ್ಲ,

ಎನ್ನನೋವ ಕಾವ ಪೊಱೆ ತಮ್ಮಡಿಯೊಳೆಂದು ಕಣ್ಣೀರಿಡುವುದುಂ; ಕೂರ್ಮೆಯೊಡೆಯನಗ್ಗಿಯುಂ ಅಂತು ಪಿಡಿವುದಂ ಗಿಡಿಪ್ಪುಂ ಮುಡಿಯೆನಿಸೆಂದು ಸೈತಿಟ್ಟು ಬೀಟ್ಕೊಟ್ಟಂ. ಇತ್ತಲ್ ಬಸಿಱಿಂ ಜಾಱಿದಂಗೆ ಚ್ಯವನನೆಂಬೊಂದು ಸಕ್ಕದದೊಳ್ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ಕೊಂಡಾಟದಿಂ ಪೊರೆಯುತಿರೆ ಮುದ್ದಿನ ಪುಟ್ಟಕುವರಂ ಬೆಳ್ವಕ್ಕಬೇಱುಂಬೆಱೆಯಂತೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಕಳೆಯೇಱಿ ಬಳೆಯುತಿರ್ದಂ. ಇಂತು ಬಳವಿಯು ಕಂದಂ ಸಾಂಗವೇದಂಗಳಂ ಕಲ್ತು ಗುರುವಂತಿರೆ ತಾನುಂ ಪರಿಯೊಲ್ಮೆಯುಂ ಪಡೆಯಲ್ಕೆಂದು ತಪಂಬೊಕ್ಕಂ. ನೆಲೆಗೊಂಡ ನಿಚ್ಚಟದ ಜೋಗದೊಂದು ಜಾನದಿಂ ಮೈಮಱೆದೊಳನೋಟದೆ ಪಲವುಂ ಬರಿಸಂ ಸಮಾಧಿಯೊಳಿರ್ದುದುಂ; ಮೆಯ್ಯೊಳ್ ಪುತ್ತುವಾಡೆ ಮುಯ್ಪಿನೇಱಿನೊಳ್ ದಟ್ಟಗೊಂಬಿನ ಬಲ್ಮರಂಗಳ್ ಪುಟ್ಟೆ ಕೆಂಜಡೆಮುಡಿಯ ಮುಡಿಯೊಳ್ ಮಡಲಿಱಿವ ಬಟಿಲ್ವೆಂಪಟ್ ಪೊದೆಯೆ ಕಾಂಚನಲತೆಯಂ ತುಱುಗಿ ಜಂಬೂವೃಕ್ಷದಿನೆಸೆವ ಪೊಂಬೆಟ್ಟದಟ್ಟದ ದಟ್ಟವಟ್ಟಿಲಂ ಗೆಲೆವಂದಂ.

ಅನ್ನೆಗಮಿತ್ತಲ್ ಶರ್ಯಾತಿವೆಸರ ಮನುಕುಲದ ರಾಯನೊರ್ವಂ ಸಕುಟುಂಬಂ ಬೆಂಬಱಿಯ ಮೆಯ್ಗಾವಲ ಚತುರಂಗಸೇನೆವೆರಸು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆಂದು ಬಂದು ರೇವಾತೀರದೊಳಱಿದು ಪುಣ್ಯತೀರ್ಥದೊಳ್ ಮಿಂದು ಕ್ಷೇತ್ರವಿಧಿಯೊಳಿರ್ದಂ. ಆ ಪೊೞ್ತಿಂಗಾತನಣುಗುಗುವರಿ ತನ್ನೆಸೆವರೆಯವ ಗೆಡೆಯ ಜೋಡುಕಾರ್ತಿಯರೊಡನಾಡುತಾಡುತೆ ಬಲನ ಬನಂಬೊಕ್ಕೋರೊಂದೆಡೆಯ ತಳಿರ್ದೊಂಪಮುಂ ಪಿಡಿದುಂ, ಪೂಗೊಂಚಲಂ ಮುಡಿದುಂ, ಪಣ್ಗೊಂಗಲಂ ಸವಿದುಂ, ಬಿನದದಿಂ ವಿಹರಿಸುತುಮಿರ್ದಳ್. ಇಂತಾಡುವ ಬಾಲೆ ತನ್ನಿದಿರೊಂದು ಪುತ್ತಂ ನಿರುಕಿಸಿ ಕೆಳದಿಯರ್ಗೆ—ಅಂಕಂಡೆಂ; ಏಂ ಕಂಡೆಂ ಪೇೞಿಮೆಂದು, ಮತ್ತಂ ಬಾಲೆಯರ್ ಪಡಿನುಡಿಗುಡದಿರೆ ನಕ್ಕು—ಎನ್ನೀಸೈಪಿಂಗೇನೆಂಬೆಂ. ಇದೆ ಪುತ್ತಿನೊಳ್ ತೆತ್ತಿಸಿದ ಕರ್ಮಣಿಗಲ್ಲೆರಡಂ ಕಂಡೆನೀಗಳೆ ಕಿೞ್ತುಕೊಳ್ವೆನೆಂದು ಕೆಯ್ಯೊಳಾಟದ ಕವಲ್ಗೋಲಿಂ ಮೊಣೆಯೊಂದೆ ಬಗೆದು ನಿಚ್ಚಲಂ ಮಿನುಗುವ ಮುನಿಯ ಕಣ್ಗಳಂ ಕುರ್ಕಿದಳ್. ಅಕ್ಕಟಾ! ಪೊನಲಿಡುವ ಕೆನ್ನೀರ ಕಾಲಂ ಕಂಡು ಬಾಲೆ ಭಯದಿಂ ಮನದೆ ತಳಮಳಂಗೊಂಡು ಆರೊಳಮೆನ್ನದೆ ತನ್ನೆಡೆಗೆ ಸರಿದಳ್.

ಆಕಾಲದೊಳೇನೆಂಬೆನೊ! ಪಗಲೊಳೆ ಉಲ್ಕಾಪಾತಂಗಳಾಗೆ, ಧೂಮಕೇತುಗಳ್ ದೆಸೆದೆಸೆಗೆ ಮುಸುಂಕೆ, ನೆತ್ತರ ಸರಿ ಸುರಿಯೆ, ಆಗಳಾಗಳ್ ಪೊಡವಿ ನಡುಗೆ, ರಾಯನ ಸೇನೆಯೊಳ್ ಕುತ್ತಂ ಕುಱುಪಿಡೆ, ಕುದುರೆ ಕಣ್ಣೀರಿಡೆ, ಗಜಂ ಮಣ್ಣಂ ಗೋರೆ, ತೇರ್ ಮುಱಿಯೆ, ಉತ್ಪಾತಮಾಯ್ತು. ಇಂತೆಡೆವಿಡದೆ ತಲೆದೋಱುವ ದುರ್ನಿಮಿತ್ತಂಗಳ್ಗೆ ರಾಜಂ ಪಿರಿದುಂ ಕೊರಗಿ ಏನಾನುಮೊಂದಡಿಯಿರ್ಕುಮೆಂದು ತಱಿಸಂದು ಸುತ್ತಂ ಬನದೊಳ್ ಚರಿಸುತಿರೆ; ತನ್ನಿದಿರೊಳ್ ಬಿಂಜವೆಟ್ಟನಿೞಿತರ್ಪ ಶೋಣಾನದದೆರಡುಂ ಫೇನಲಂಬಂತಿರೊಂದು ಪುತ್ತಿನತ್ತಣಿಂ ಕವಲ್ವರಿವ ನೆತ್ತರ ಮುರಿಯುಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಕಟ್ಟುಚ್ಚರಿಯೊಳೆ ಮುಟ್ಟಯಿಸಿ ನೋೞ್ಪುದುಂ; ತಪದೊಳಿರ್ಪ ಮುನಿಪಂ ಗೋಚರನಾದಂ. ಆಗಳಾತನಡಿಗಳ್ಗೆಱಗಿ ರಾಜಂ—ಶಾಪಾನುಗ್ರಹಸಮರ್ಥರ್ ನೀಮೆವಲಂ. ಪರಿವ ನೆತ್ತರೇನೊ! ಎಂತಱಿವೆನೀಮ್ಮೈಮೆಯುಂ ಕುಱುಮಾನಿಸನೆಂ. ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾರ್ಥಂ ಬಂದೀತೊರೆಯೊತ್ತಿನೊಳೆ ಬನದೆ ಬೀಡಂ ಬಿಟ್ಟೆಂ. ತಪೋವನಮೆಂದಱಿತೆನಿಲ್ಲಂ. ಎಮ್ಮೀಸೇನೆಯೆಂತುಮಾಧಿವ್ಯಾಧಿಕ್ಷಾಮಡಾಮರಂಗಳ್ಗೆ ಕೋಳುವೋಯ್ತು. ಎನ್ನೊರ್ವನಯೆ ಕತದಿಂ ವನಮುಂ ಪಾೞಾಯ್ತಕ್ಕಟಾ! ಮುನಿರಾಯ! ಈಗಳ್ ನಿನ್ನನೆಮಱೆಗೊಂಬೆಂ. ನೀಂ ಕರುಣಿಸಿ ಕಾವುದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸೆ; ಚ್ಯವನಂ ರಾಯಂಗೆ—ಎಮತ್ತಿನ್ನಾವ ಮೈಮೆಯೊ! ಆವ ತಪಮೊ! ಕಣ್ಗುರುಡರಾದೆವೈಸೆ! ಕೇಳ್ ನಿನ್ನಯೆ ಕುವರಿ ತನ್ನಾಟದೊಂದು ಗಮಕದಿಂ ಸಲ್ಗೆಯಿನೆನ್ನ ಕಣ್ಗಳಂ ಕುರ್ಕಿ ನೋಯಿಸಿದಳ್. ಇಂತಿದು ನೆತ್ತರ್. ಏಮೇಳ್ವೆನೊ! ಎನ್ನೊಂದು ನೋವಿಗಿಂತು ಉತ್ಪಾತಂಗಳೆಂದಂ. ಆ ನುಡಿಗೆ ರಾಜಂ ನೊಂದು, ಮೇಣ್ ಶಾಂತಿಯೇನೆಂಬುದುಂ; ಮುನಿಪಂ—ನಿನ್ನ ಕನ್ನೆಗುವರಿಯನೆ ಎನ್ನ ಸೇವೆಗೀವುದಱಿಂ ನಿನಗಂ ಸೇನೆಗಂ ಸುಭಿಕ್ಷಮಕ್ಕುಮೆಂದು ಮಾರ್ನುಡಿಯಲೊಡಂ; ಶರ್ಯಾತಿ ತಾಂ ತಲೆವಾಗಿ ರಾಣಿಯೊಳ್ ನಿಧಾನಿಸಲ್ಕೆಂದು ತನ್ನಾವಾಸಕ್ಕೆ ನಡೆತಂದು ಅರಸಿಗೀಕತೆಯಂ ಪೇೞ್ದಂ. ಆಗಳಾತನ ರಾಣಿ ಪೆತ್ತ ಬಸಿಱಿನೊಂದುರಿಯಿಂ ನೊಂದು ಪಳಯಿಸಿ—ಹಾ! ಎನ್ನೀಮುದ್ದುಗುವರಿಯನೆಂತಗಲ್ವೆನೊ! ಎಂತೀಪೆತ್ತೊಡಲಂ ಪಿಡಿವೆನೊ! ದೈವಮೊಂದೀ ಬಾಲೆಯೊಳೆ ಕಣ್ಣಿಟ್ಟುದೇ! ಅಕ್ಕಟಾ!

ಎತ್ತಣ ಬನಮೆತ್ತಣ ಮುನಿ ।
ಯೆತ್ತಣ ತಪಮೆತ್ತಣಾಟಮೆತ್ತಣ ನೋಟಂ ॥
ಎತ್ತಣ ಶಲಾಕೆ ಪ್ರೇಮಾ ।
ಳೆತ್ತಣ ಪಗೆಯೆತ್ತಣಾಧಿಯೆತ್ತಣ ದಾನಂ ॥ ॥೧॥

ನಡೆಬಾರದ ನುಡಿಬಾರದ ।
ಗೆಡೆಬಾರದ ಕೂಡುಬಾರದಂದದ ಸೈತೊಂ ॥
ದುಡೆಬಾರದ ಮುಡಿಬಾರದ ।
ಬಿಡಬಾರದ ಪಸುಳೆ ಮಗಳನೆಂತಾಂ ಕುಡುವೆಂ ॥ ॥೨॥

ಎಲೆ ರಾಯ! ನೀನುಮೊಡಂಬಡುವಯ್! ಜಾವಳದವಸಿಯ ಕವಡುಮಾಯೆಗೊಳಗಪ್ಪರೇಂ! ಆಃ! ಎನ್ನೀಕೊಡುಗೂಸಿಂಗೇವ್ಪೊರ ಕೊಳ್ಗೊಡೆ! ಮನುಕುಲದೆ ಪುಟ್ಟಾಗಿರೆ ಚೆಲ್ವಿನ ಬಲ್ಪಿನ ರಾಯುಗುವರನ ಕೊರಲ್ಗೆ ಮಾಲೆಯಿಕ್ಕಿ ತುಂಬುವಳಗದೊಳ್ ಬಾಳ್ವೆನ್ನೀಬಾಲೆ ತಿರೆ ಪಱುವಿನಂ ತಪದ ಮುದುಗೂಗೆ ಕುರುಡಂಗಿತ್ತು ಕೊರಲಂ ಕೊಱುವಾ! ಎಂದು, ಬಱಿಕ್ಕಾಟದ ಮಗಳಂ ಕೊರಲೊಳ್ ತಚ್ಕೈಸಿ ಕಣ್ಣೀರ್ಸುರ್ರಿದು— ಹಾ ಗುಣಮಣಿ! ಹಾ ಮುದ್ದಿನ ಕಣಿ! ಹಾ ಕುಲರತ್ನಮೆ! ಹಾ ಸಿಂಗರದ ಮುದ್ದೆ! ಎಂತು ನಿನ್ನನಗಲ್ದಿಂ ಬಾಳ್ವೆನಾ! ಅನುದಿನಂ ನೋಂತು ನೋಂತು ತನು ತವಿಯೆ ಕರಮುಪವಾಸಮುಱಿದುಂ ಕಱಿದುಮೊಡಲ ತಿಣ್ಣದೊಂದು ಬೇನೆಯಿಂ ನೋವೆ ಪೊತ್ತುಂ ಪೆತ್ತಿನ್ನೆಬರಂ ಪಾಲಿಸಿ ಲಾಲಿಸಿ ಮುದ್ದುಗೆಯ್ದೀಗಳೆ ತಾಂ ಪಱುವಾನಿಸಂಗೆ ಕುಡುವೆಂ ಮಗಳೇ! ಅಸಿದೊಡಲ ಬಾಲೆ! ನೀಂ ಪಸಿಸು ಸಸಿನಂಬಡದಂತಾರಯ್ವರಾರ್! ಸೋರ್ಮುಡಿಯುನಾಗಳ್ ಪಿಕ್ಕಿ ಪೂದೊಡಂಬೆಯುಂ ಮುಡಿಯಿಸುವರಾರ್! ದಿನದಿನಕಿಂ ಮೀಯಿಸುವರಾರ್! ನಿನ್ನನೊಡಂಬಡುವರಾರ್! ನಲ್ನುಡಿಯನುಡಿಸುವರಾರ್! ನಲ್ಪೊಡನಂ ಕುಡುವರಾರ್! ಕೊಂಡಾಡುವರಾರೋವರಾರ್ ಬೇನೆಗೆ ನೋವರಾರೆಲೆ ಕುವರೀ! ಆಃ!

ಆರೊಡನುಣ್ಬಾ ಬೇಸ ।
ತ್ತಾರಂ ನಡೆನೋಡಿ ಕೂಡಿ ನುಡಿವಾ ಪಡುವಾ ॥
ಆರೊಡನಿರ್ಪಾ ಮೇಣ್ ।
ನ್ನಾರಂ ಪೆತ್ತಬ್ಬೆಯೆಂದು ಕರೆವಾ ಮಗಳೇ ॥ ॥೨॥

ಅಕ್ಕಟಾ! ಕಂಗಳನಾದೊರ್ವನಂ ಮುದುವಾರ್ವನಂ ಕೈವಿಡಿವ್ರೆಂದು ಯೋಗಮಂ ಬಿದಿ ಮಾಡಿದನೇ! ಲೋಕದೆ ಲೋಗರ್ ಕಾಡ ಬೀೞಂ ತಂದು ಊರ ಮರನೊತ್ತಿಗಿಡುವರುಂಟು. ನೋಡ್ಡೆ ನಾಡೆಳೆವಳ್ಳಿಯುಂ ಸನುಂತು ಕಾಡ ಕರ್ಮರನೊಳ್ ಪತ್ತುಗುಡುವರೊಳರೇ! ನೂಱೇಂ ಪಲವೇಂ. ನೂಳಪದೊಂದು ದಂದುಗಕ್ಕೆ ಕೆಯ್ಗಮರ್ದ ಚಿಂತಾಮಣಿಯನೊತ್ತೆಯಿಟ್ಟು ಬಾೞ್ವ ಕೈನೆಯ ಕೈಮೆಗೊಳಗಾದೆನಕ್ಕಟ! ಎಂದು ಮಱುಮಱುಗಿ ಹಮ್ಮದಂಬೋದಳ್. ಆಗಳಾಕಿಱುವರೆಯದ ರಾಯಗುವರಿ ಮಾತೆಯುಂ ಸೈತರಿಪೊಂದು ನುಡಿಯ ಬಿನ್ನಣದಱಿವಿನ ಜಾಣ್ಮೆಯಿಂ—ಅಬ್ಬೆ! ಏನೆಂದಪಿಲ್ವಾ! ಪೆತ್ತರೊಳ್ ಪೆಣ್ಣೊಡಮೆಯಿದು ನ್ಯಾಸಮಲ್ತೆ. ಎಂತುಂ ಕುಲಕ್ಕೆ ಪೆಱಳಪ್ಪ ಮಗಳೊಳೇಂ ಮಱುಕಂ! ಮನುವಾದೊಡಂ ಮುನಿಯಾದೊಡಂ ಏಂ! ಕೊಡಗೂಸಿನೊಂದು ಭಾಗ್ಯಮೆ ಭಾಗ್ಯಂ, ಸೈಪೆ ಸೈಪು. ಪೆಱತಾವ ಭೋಗಂ ಸಲ್ಗುಂ? ಮುನ್ನೊಡಲೊಂದುಗೆಯ್ಮೆಯ ನೋಂಪಿಯೆಸಕಮೊಡರ್ಚೆ ತಿರಿಕುೞಿಯೊಳಮರವೆಂಡಿರಭೋಗಮನುಣ್ಗುಂ. ಮೇಣ್ ಕೈನೆಯಾಗೆ ರಾಯನ ಕೈವಿಡಿದುಂ ತಿರಿದುಣ್ಗುಂ ಮೇಣ್ ಅದುಕಾರಣಂ ನೀಂ ಸಂತಮಿರೆಂದು ತಾಯ್ಗೆ ನಯಂಬೇಱ್ದು ಅಯ್ಯಂಗೆ—ಅಯ್ಯ! ಮುನಿಯೆಡೆಗೆ ಪೋಪಂ ಎಂದು ಕರೆದುಯ್ದಳ್. ಅಂತು ಬಂದಾಕನ್ನೆ ಮೇಣ್ ತವಸಿಯುಂ— ಒಡೆಯ! ಅಪ್ಪದಸ್ಪದಾನಾಟದೋಟದೊಳ್ ತಮ್ಮಡಿಗಳ್ಗೆ ತಪ್ಪನೆಸಗಿದಂ. ಇದೆ! ಅಯ್ಯನೆನ್ನಂ ನಿಮಗರ್ಪಿಸಲ್ಕೆಂದು ಬಂದಿರ್ಪನದಱಿನಾದಾನಮನೊಲ್ದು ಕೈಕೊಂಡು ಕೂರ್ಮೆಯಿನೆಮ್ಮ ಜಾತ್ರನಯಣಿಗರ್ಗೆ ನೇರಿಟ್ಟಾಧಿವ್ಯಾಧಿಗಳಂ ಪರಿಹರಿಸಿ ಪೊರೆಯ್ಯೆ ಎಂದು ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿಪಳ್. ಇಂತಪ್ಪುದುಂ ಚ್ಯವನಂ ಕನ್ಯೆ ಸುಕನ್ಯೆಯ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಮೆಲ್ನುಡಿಗೊಱಲ್ದು, ಸಮಾಧಿಯನುೞಿದು, ರಾಯಂ ಶಾಂತಿಂಗೆಂ

ದಿತ್ತ ದಾನದ ಬಾಲೆಯನೊಪ್ಪಿ, ಪಯಣಿಗರ್ಗಂ ನಾಡಿಗರ್ಗಂ ಸೊಗನು
ಪ್ಪಂತು ಕರುಣಿಸಿ, ಶರ್ಯಾತಿಯುಂ ಪರಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟಂ.

ಇತ್ತಲ್ ಶರ್ಯಾತಿರಾಜತನೂಜೆ ನಿಜಪತಿಯುಂ ತನಗೊಲ್ದ ದೈವ
ಮೆಂದೆ ಬಗೆದು ಮುನಿ ಮನಂ ಮೆಚ್ಚುವನ್ನಂ ಸಂದ ಸೇವೆಯೊಳ್ ಬ
ಟ್ಟಿಳ್. ಚ್ಯವನರ್ಷಿಯುಂ ಮಾನವಿಯೊಂದಾರೈಕೆಯಿಂ ತನ್ನ ಕುರುಡಿನ
ಬೇನೆಯಂ ಮಱೆದು ಎಡೆಯೊಳ್ ಆಶ್ರಮಮನೊಂದಂ ನೇರ್ಪಡಿಸಿ ದೈವಭ
ಕ್ತಿಯೊಳ್ ಸಂದು ತಾನುಂ ಸಂತಮಿರ್ದಂ. ಇಂತು ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಮತಿಕ್ರ
ಮಿಸಲೊಡಮೊರ್ಮೆ ಬರ್ದಿಲವೆಜ್ಜರಾಬಟ್ಟೆಮುಟ್ಟವಂದು ಮುನಿಯೆಲೆವ
ನೆಗೆ ಪುಗುತರ್ಪುದುಂ; ಸುಕನ್ಯೆ ಅತಿಥಿಗಳಂ ಯಥಾವಿಧಿ ಉಪಚರಿಸಿ ಮ
ನ್ನಿಸೆ; ಬಿರ್ದುವಂದ ದೇವರ್ ಹದಿಬದೆಯ ನಡೆವಳಿಗಂ ಭಕ್ತಿಗಂ ಮೆಚ್ಚಿ
ಸಂತಸದಿಂ ಮುನಿಪತ್ನಿಯುಂ ವರಮಂ ಬೇಡೆಂದರ್. ಅವರ್ಗಾಕಾಂತೆ—ಆಂ
ಪೆಱತಾವ ವರಮಂ ಬೇಳ್ಪೆನೊ! ಎನ್ನೀ ಪತಿಯ ಕುರುಡಂ ಪೋಗೊ
ಳಿಸಿ ಕಾವುದೊಂದೆ ಎಂದು ಮಾರ್ನುಡಿದಳ್. ಮೇಣಾದೇವತೆಗಳ್—ನಿನ್ನ
ಮುನಿ ಎಮಗೆ ಸುರಪನ ಪಂತಿಗುಡುವೆನೆಂದು ಪ್ರಾಣ್ಗೊಡೆ ಕಣ್ಗಳನೀವೆ
ವೆನೆ; ಮುನಿಪಂ—ಇದೆ ಬಾಸೆಯೀವೆಂ, ತಡೆಯೇಂ. ಆಂ ಪುರೋಹಿತನಿ
ರ್ದು ಬೇಳಲಿರ್ದ ಜನ್ನದೊಳ್ ನಿಮಗೆಯೆ ಮುನ್ನಮೆಡೆ, ಬಱಿಯ
ಮಿಂದ್ರಂಗೆಂದು ಕೈವೊಯ್ದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಸುರವೈದ್ಯರೊಪ್ಪುಗೊಟ್ಟು
ಮುನಿಯೊಡನೆ ತಡೆಯದೊಂದು ಬೆಂಚೆಯೆಡೆಗೈತಂದು ತಾಂ ಮೂವರುಂ
ಮೈಯಟ್ಟಿಲೊಡಂ ಬಗೆಯಲ್ಬಾರದ ಪಡಿವರಿಜಗಳೆನೆ ಬಂದಚ್ಚಿನೊಳಿಟ
ಕಂಬೊಯ್ದ ಮಾಱುಂ ಪೊಂಬಾಪೆಯೆನೆ ಮೂವರುಮೊಂದೆ ರೂಪಿನೊ
ಳೊಗೆದು ಮರಲ್ದುಟಜದೆಡೆಗೆಯ್ತಂದರ್. ಇಂತು ಬಂದ ಸುಕುಮಾರಗಾತ್ರ
ರಪ್ಪ ಮೂದೇವರೊಳ್ ಮುನಿಯಾಱೆಂದಾರಯ್ವೊಡಾಱದ ಬಾಲೆ ಸ್ವವೈ
ದ್ಯರಂ ಮೇಣುಂ ಮಱೆವುಗೆ ತಾವೊಲ್ದು ತೋಱಿ ಪತಿಯಂ ಮೆಚ್ಚುಗೊ
ಟ್ಟು ತಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದರ್.

ಕೇಳಯ್! ಶತ್ರುಘ್ನ! ಮೂಲೋಕಮುಮಂ ತನ್ನೊಂದು ಜೋ
ಗದ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಮೈಮೆಯ ಬಲ್ಮೆಯಿನೊರ್ಮೊದಲೊಳ್ ತೆಮಳ್ದು ಬಿಚ್ಚ

ಱಿಸಿ ನೋಡಲಾರ್ಪ ತನ್ನೊಳಗೇೞ್ಮಡಿಯೆತ್ತರದಿಂ ಪೊಱಜನೋಟಮೊಗವೆ ಕರುವಿಟ್ಟ ಕಡವರದ ರೂಪೆನೆ ಮೆಯ್ಸಿರಿ ಪೊಗರೇಱೆ, ಮಱಿಸಿಂಗನೊಳ್ಗೊಣ್ಣ ವಿರನಿಱಿಕೆಯ್ವೊಂದು ತೇಜಮನೊಳಕೊಂಡು ರಾಜಿಪ ಜಡೆಮುಡಿ ಸೊಗಯಿಸೆ, ಪೊಂಬೆಟ್ಟಿನ ಕೋಡುಗಲ್ಲಂ ತಳ್ತು ಪುದಿದು ಪೊಬೆದ ಬೈಗಿನ ಕೆಂಬಿಸಿಲ ಬೆಳಗಿಂಗೆ ದೊರೆವರ್ಪ ಪೀತಾಂಬರದುಡೆ ನಡುವಿನೊಳ್ ವಿರಾಜಿಸೆ, ಅರಸಿಂಗನ ಬಲ್ಲೆ*ರ್ದೆಗೆ ಪಾಸಟಿಯೆನಿಪ್ಪ ಪೇರಗಲದೆರ್ದೆ* ಮನಂಗೊಳೆ, ಯೂಥನಾಥನ ದಟ್ಟಸೊಂಡಲಂ ಗೆಲೆವರ್ಪ ತೋರತೋಳ್ಗಳೆಸೆಯೆ, ಸಿರಿ ಸೋರ್ವ ಮುಖಪದ್ಮಂ ಚಳಚಳಿಸೆ, ಚ್ಯವನಂ ಜವ್ವನದೇೞ್ಗೆಯಿಂ ಸಂತಂ ಪತ್ನಿವೆರಸಿರ್ಪನ್ನೆಗಮೊರ್ಮೆ ಶರ್ಯಾತಿರಾಜಂ ತಾಂ ಮೊಗಸಿ ನೆಗೞ್ಜಿಲಿರ್ಪ ಜನ್ನಕ್ಕೆ ತನ್ನಳಿಯನನೆ ಪುರೋಧಸನಾಗೆ ಬರವೇೞ್ದಟ್ಟಲೊಡಮೋಲೆಕಾಱರ್ ಬಂದು ಮುನಿಗೆಱಗಿ ಪಾವುಡೆಯುಮಂ ಕಟ್ಟೋಲೆಯುಮನೊಪ್ಪಿಸಿದರ್. ಚ್ಯವನನೋಲೆಯೊಕ್ಕಣೆಯನೋದಿ ರಾಜನಿಂಗಿತಮನಱಿತು ಸಂತಸಂಗೊಂಡೂೞಿಗದಾಳ್ಗಳಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಬರ್ಪೆವೆಂದು ಮಱುನುಡಿಯಂ ಬರೆದು ಕಳುಪಿದಂ. ಬೞಿಕ್ಕಂ ಮುನಿದಂಪತಿಗಳ್ ತಮ್ಮಾಶ್ರಮದಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಪಯಣಂಬಂದು ಮಾನವನ ನಾಡಂ ಪುಗುತಂದು ರಾಯನರಮನೆಗೈದಿವಂದು ಕುಳ್ಳಿರ್ಪುದುಂ; ರಾಯಂ ಮಗಳಂ ಬೞಿಯುಂ ಜವ್ವನದ ಚೆನ್ನಿಗನಂ ಕಂಡು ಕಱುತ್ತು ಮುರಿಮುರಿಮುರಿದು—ಆಃ! ಮನುಕುಲದೆ ಪುಟ್ಟಿ ನಿಟ್ಟುರವ ಬೊಡ್ಡಿತನಮಿಂತೇಂ ಸೂೞಿನನಾಯ್ತು ಬಾೞ್ದೆ ನೀಂ ಮಗಳೇ! ಕೆಲಸಾರೆಂದು ಗದಱೆ; ಅಯ್ಯನಡಿಗೆಱಗಿ ಕಿಱುನಗೆಯಿಂ—ಜೀಯ! ಆನಱಿಂಗೆಟ್ಟು ಬೞಿಗೆ ಪೞಿವೊರ್ದುವಂತು ನಡೆದೆನಿಲ್ಲ, ಈತನೆ ತನ್ನಾಣ್ಮನೆಂದು ಸಕಲಾಂಶಮಂ ತಿಳಿವಂತಾಡಿ ತೋಱಿದಳ್. ಇಂತಾಗೆ ನಲ್ಗವರಿಯ ನೆಗೞ್ಕೆಯುಂ ಕರಮೊಲ್ದು ಬಂದಾ ಮುನಿಯುಂ ಪೊಗೞ್ದು ಪಾಡಿದಂ.

ಇಂತಿರ್ಪುದುಂ ಬೞಿಕ್ಕಮೊಂದು ಶುಭದಿನದೊಳ್ ಚ್ಯವನಂ ಪುರೋಹಿತನಾಗೆ ರಾಜಂ ಯಾಗಮಂ ತೊಡಂಗಿ, ನೆರೆರಾಯರ್ ಪೊಗೞ್ವನ್ನಂ, ಭೂಸುರರ್ ತಣಿವನ್ನಂ, ದೇವತೆಗಳ್ ಸಂತುಷ್ಟರಪ್ಪನ್ನಂ ಬೇಳ್ದಂ. ಆಗಳ್ ತನ್ನೊಂದು ಪೂಣ್ಕೆಯಂ ನೆನೆದು ಪುರೋಧಸಂ ಹವಿಪ್ರದಾನದೊಳ್ ಮುನ್ನಂ ಮುನ್ನಮಿದು ಬೋೞೆಯರ ಬೆಜ್ಜಗರ್ಗೆ, ಇಂತಿದಮಳ್ದೇವರ್ಗೆ,

ಮೇಣಿಪಶ್ವಿನೀಸುತರ್ಗೆಂದು ಕರೆಕರೆದೆಡೆಗೊಟ್ಟ ಬೞಿಯುಮಿದು ದೇವೇಂದ್ರಂಗಿದು ಸುರಪಂಗಿಂತಿದು ಮೆಯ್ಗಣ್ಣಂಗಿದು ಎಂದು ಹೋಮಿಸಿದಂ. ಇಂತು ತನ್ನನೇಳಿಸಿಯುಂ ಪಂತಿಗೆ ತಗದ ಅಶ್ವಿನೀದೇವರ್ಕಳಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಮುನ್ನೆಡೆಗೆಯ್ದನೆಂಬೊಂದು ಕತದಿಂ ಕಱುಂಬಿ ಸುರಪಂ—ಈ ಅಱಿವಾರ್ವನಂ ತಲೆಗಡಿವೆನೆಂದು, ತನ್ನ ಬಜ್ಜರಗೈದಂ ಜಳಪಿಸುತೆ ಮಾರ್ಮಲೆತಿಸಲೊಡರ್ಚಿದಂ. ಅನಿತಱೊಳ್ ಚ್ಯವನಂ ತನ್ನೊಂದು ಬಲ್ಮೆಯಿಂ ಸುರಪನುಮಂ ಕೈದುಮಂ ತಡೆಗೆಯ್ದಂ. ಇಂತು ಮರವಟ್ಟಿರ್ಪುದುಂ ಸಕಲಮನುಗಳುಂ ಮುನಿಗಳುಂ ಸುರರುಂ ವ್ಯೈಮೆಯುಂ ಪೊಗೞ್ದು ಸುರಪನನುದ್ಧರಿಸಲ್ಕೆಂದು ಚ್ಯವನನಂ ತುತಿಸಿದರ್. ಅಂತು ಸುರಪನಂ ಸೆಱೆವಿಟ್ಟುಂ ದೇವವೈದ್ಯರ್ಗೆ ಪಂತಿಗೊಟ್ಟುಂ ನೆಗೞ್ದನೀಮುನಿಯೆಳೆಯೊಳ್.

ಮೆಚ್ಚುಗಾರ್ತಿ! ನಾಡಿಂ ನಾಡಿಂಗೆ ಪಯಣಂಬಂದ ಬೞಿಲ್ಕೆ ಮುಡಿವನ್ನಂ, ಕೊಡಂಕೆ ನಲ್ಗತೆಯ ಪುರುಳಂ ತುಂಬಿವನ್ನಂ, ಮನದ ಬಯಕೆಯಱಿವನ್ನಂ, ಶತ್ರುಹಂ ಸುಮತಿಯೊರೆದ ಕತೆಯಂ ಕೇಳ್ದು ಸಂತಸಂದಾಳ್ದಿ ಅಂತಿರ್ಪನಂ ಮುನಿಯಂ ಕಾಣಲ್ವೇೞ್ಕುಮೆಂದು ನಿಚ್ಚದ ತುಱಿಲಾಳ್ಗಳಂ ಬೆರೆದು ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಕ್ಕೈತಂದು ಚ್ಯವನನಂ ಕಂಡೆಡೆಗೆಡೆದು— ತಾಂ ಶ್ರೀರಾಮನನುಜನೆಂ, ಶತ್ರುಘ್ನವೆಸರ ಬಾಲಕಂ, ಜನ್ನಗುದುರೆಯಂ ಬೆಂಬೞಿವೋಪ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ತಮ್ಮಡಿಯಂ ಕಂಡು ಪರಕೆಗೊಳ್ವೆಡೆಂದು ಬಂದೆವೆಂದು ಕೇಳಿಸಿದಂ. ಮುನಿಯೆಂಗುಂ—ನಿಡುಗಾಲಂ ಜಗದಱಿಕೆಯೊಳೆ ಬಾೞ್ದೊಂದು ನೃಪಂ ನಿನ್ನೊಳೀಶನೊಡರ್ಚುಗೆ! ಶ್ರೀರಾಘವಂ ಬೇಳಲಿರ್ಪನೆಂದು ಜಾನದೊಳ್ ಬಗೆಯಱಿತು ನೀಂಗಳತ್ತಂ ಬರ್ಪೊಂದು ಪೊೞ್ತನೆ ಪಾರುತುಮಿರ್ದೆಂ; ಚೆನ್ನಾಯ್ತು, ಕುಳ್ಳಿರೆಂಗು ಯಥೋಚಿತಂ ಸತ್ಕರಿಸಿಗಂ. ಮತ್ತಮೆನಸುಂಬೇೞ್ತು ಧರ್ಮಕಥಾಕಥನದೊಳಿರ್ದಂಬೞಿಯಂ ರಾಘವನಂ ಕಣ್ಣಾಱೆ ನೋಡಲೆಣಿಪ ಮನದಿರವನಱಿಪಿದಂ. ಶತ್ರುಹನೆಂಗುಂ—ಮುನಿಯಿಷ್ಟಮಿಂತಿದು; ಬಯಸುವೆಯಪ್ಪೊಡೆ ಈಗಳೆ ಕೊಂಡುಯ್ವೆಂತೀರಾಮದೂತನಂ ನೇರ್ಪಡಿಸುವೆಂ. ಮುನಿಯೆಂಗುಂ—ಲೇಸು! ಲೇಸು! ಈ ಪೊೞ್ತೆ ರಾಮನಡಿದಾವರೆಯಂ ಕಂಡು ಸಕುಟುಂಬಂ ಧನ್ಯನಪ್ಪೆಂ. ಆರವಂ ರಾಮನ ನಚ್ಚಿನ ಬಂಟಂ? ಶತ್ರುಹಂ ಹನೂಮಂತನಂ

ಸುಟ್ಟಿಸಲೊಡಮೞುವಂ ಮುನಿಗೆ ತಲೆವಾಗಿ— ಆಣತಿಯೊಳಿರ್ಪೆನೀಂಗಳ್ ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ನಿನ್ಮನುಯ್ದು ಮಖಶಾಲೆಯೊಳ್ ಬಿಟ್ಟು ಮರಳ್ದಪೆನೆಂದೊಡನೆಯೆ ಚ್ಯವನಂ ತನ್ನಾಶ್ರಮಮಂ ಮಿಕ್ಕುೞಿದ ಋಷಿಗಳ್ಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಬೆಸನಂಗೊಂಡು, ತಾನುಂ ಸುಕನ್ನೆಯುಂ ವಾಯುಸುತನ ಪೆಗಲನೇಱೆ ವಾಯುವೇಗದಿನಯೋಧ್ಯೆಗುಯ್ದೞಿಪಿ, ಇನ್ನೆಬರಂ ತಮ್ಮ ವಿಜಯಯಾತ್ರೆಯಂ ರಾಘವಂಗಱಿಪಿ, ಮತ್ತಮಾತನಾಣತಿಯಿಂ ಬೆನ್ನನೆ ಶತ್ರುಘ್ನಂಗೆ ಬೆಂಬಲಮಾಗಿ ಬರುತುಮಿರ್ದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ಚ್ಯವನಾಶ್ರಮವರ್ಣನಮೆಂಬ ನವಮಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ದಶಮಾಶ್ವಾಸಂ.

ಎನ್ನ ನಿಚ್ಚದ ಪೂಜೆಯ ಕಟ್ಟಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಣಲಿಂಗಮೆ! ಎನ್ನ ಕೈಮಚ್ಚಿನ ಗೆಡೆಯಾಟದ ಮುತ್ತಿನ ಸೆಂಡೆ! ಎನ್ನ ಚೆನ್ನ ಪೊನ್ನರಸಿ!

ಇಂತು ಹಯಮುಂ ಪಯೋಷ್ಣೀನದಿಯುಂ ದಾಂಟಿ ಬಲ್ದೂರಂ ನಡೆನಡೆದು ಪೋಗೆ ಪೆರ್ವಟ್ಟೆಂ ಮುಂ......

ಮನೋರಮೆ— ಎನ್ನರಸ! ನೀನೋರ್ವನಪೂರ್ವಂ ಬಣ್ಣಗಬ್ಬಿಗರ ಬಲ್ಲಹಂ ಗಡ! ಪೋಪೋಪ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಅಡವಿವೆಟ್ಟುಗಳನೆ ಬಣ್ಣಿಪಯ್. ಅಶ್ವಮೆತ್ತಾನುಂ ನಾಡಂ ಪುಗದೆ ?

ಮುದ್ದ— ಓ! ಆಗಡೆ ವಾಜಿ ವಾಜಿಪುರಮಂ ದಾಂಟಿ ಪೋದುದು.

ಮನೋ— ಏಂ ಬಲ್ಪುಳ್ಳ ರಾಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಕಾದನೆ!

ಮುದ್ದ— ದಿನಪತಿಯ ಪೆಂಕುಳಿರಾಯನೇಂ ಕಟ್ಟುಗುಂ! ಏತೆಱ ಬೀರಂ! ತಾನೆ ಕೈಗಟ್ಟಿದಂ.

ಮನೋ— ಶತ್ರುಹಂಗೆ ಕಾಣ್ಕೆಯಿತ್ತು ಮಱುವೊಕ್ಕನೇಂ?

ಮುದ್ದ— ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು; ಆಂ ತನ್ನ ನಾಡಂ ತನ್ನಂ ತನ್ನ ಬೀಡಂ ರಾಘವನ ಪೆಸರೊಳ್ ಶತ್ರುಹಂಗೊಪ್ಪಿಸಿದಂ.

ಮನೋ— ಆಃ! ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಬಲ್ಗಡುಸುಗಾಱಂ.

ಮುದ್ದ— ತಡೆಯೇಂ! ಅಂತು ಮಱುವೊಕ್ಕು ಬಂದ ರಾಯನಂ ನಾಡಂ ಬಸ್ಸಗೊಂಡು ಮುಂತೆ ಬರ್ಪಪಥದೊಳ್—

ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬದ್ದಬದಸಿಂ ಪಗೆದು ಪತ್ತುವಿಡಿಸಿ ದೆಸೆಗಿಡಿಸಿದೊಂದು ಬಗೆಗೇಡಿಂ ದೆಸೆದೆಸೆಯ ಕೞ್ತಲೆಯ ಬಿಂದವೊಂದುಗೂಡಿ ಗುಂಡುಗೊಂಡು ತಮ್ಮ ಪಗೆಯ ಬೆಂಗದಿರನ ಬೊಂದಿಯುಂ ಬಂದಿವಿಡಿವೊಂದುರವಣೆಯಿಂ ಬಾಂದಳಮನೇಱೆ ಪೋಪುವೆನೆ– ನೆರೆದ ನೀರ್ವೊಟ್ಟಣದೊಳ್ ಬೆಚ್ಚಂತಿರೆ ಮೈವೆರ್ಚೆ ನಿಗುರ್ದದೊಂದು ನೀಲಪರ್ವತಂ ಮಾಕಾಳಿಯ ಎಡವೊಲೆಯಂತೆ ವಿರಾಜಿಸಿದತ್ತು. ಅಂತದು ಪಟ್ಟಯಿಸಿ ಮುಗಿಲ್ಮುಟ್ಟೆ ಬೆಳೆದ ಕರ್ವುರಂಗಳಿಱುಂಬಿನ ಬನಗೞ್ತಲೆಯನೊಳಕೊಂಡೆಪ್ಪೊೞ್ತುಂ ಚರಿಪ ಖಗಮೃಗಂಗಳ್ಗೆ ತಣ್ಗೊಳನೊಂದು ಭ್ರಾಂತಿಯುಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿ ಬಿರ್ತರದಿನಿಂಬುಗೊಂಡ ಕರ್ವಣಿಯ ಪಾಸಱೆಯಿಂ, ಅಂದು ಚಂಡಿಕೆಯುಂ ಕೂರ್ವಾಳಿಂ ಪೋೞ್ದುಡಿವೋದ ಮಹಿಷಾಸುರನ ಬಿರಿವೊಡೆಯಿಂ ಸುರಿದ ದಂಡೆಗರುಳ್ಗೆ ಪಾಸಟಿಯುಪ್ಪ ಅರೆಜರಿದ ಜಾದ್ರಿನ ಕೋಡುವೆಟ್ಟನೊತ್ತುಗೊಂಡು ಸಿಂದೂರವಿಲಿಪ್ತಮದಸಿಂಧುರಗಂಡಮಂಡಲದೊಂದು ಪೊಂಗಿನಿಂ ತೋರ್ಪ ತಟ್ಟಿಲಿಂ, ಪಗಲ್ಗೆ ಪಡಿನೇಸಱೆನೆ ಇರುಳ್ಗೆ ಪಡಿದಿಂಗಳೆನೆ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗಿ ಬೆಟ್ಟುವಗೆಯುಂ ಪಗೆಯಿನಿಟ್ಟ ಕುಳಿಸದ ಕಡಿಕಂಡದಂತೊಪ್ಪುವಚ್ಚವಳಿಕಿನ ಗಂಡಶೈಲದಿಂ, ನಿಚ್ಚವಯಣಂ ಬರ್ಪ ಜಾತ್ರೆಯ ಜನರ ಬಿರ್ದಿನ ಪಗಲೂಟದ ಬಾಣಸಿನಾವಿಗೆಯ ತನಿಗೆಂಡದೋವರಿಯೆಂಬಂತು ತೞತೞನೆ ಪೊಳೆವ ರಂಗುಮಾಣಿಕದಗೆತ್ತೆಯಿಂ, ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ನಿಡುವಣೆಯ ತ್ರಿಪುಂಡ್ರದೊಂದು ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂ ಮೂಱುಂ ಕೆಲನೊಳಿೞಿತರ್ಪ ಬೆಳ್ಳಂಬರಿವಱಿಯಿಂ, ಉಣ್ಣದರುಣ್ಬ ಮರ್ದುಮರ್ದುಮರ್ದ ಪೊಂಬಾಳೆದೋಂಟದೊತ್ತಿನ ಪೇರುಚ್ಚದಿಂ, ಸಿದ್ಧರಸದ ಮಡುವಿಂ, ಪರುಸಗಲ್ಗಳಿಂ, ಮನೋಜ್ಞಂ.

ಮತ್ತಮಲ್ಲಿ ರನ್ನಗಲ್ಲೆಡೆಯ ಪುಲ್ಲ ನಲ್ವಾಸಿನೊಳ್ ಚೆಲ್ಲದಿಂ ನಲ್ಲಳ್ವಿರಸು ನಿಲ್ಲದೆ ಕುಳ್ಳಿರ್ದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಲಲ್ಲೆಗಱೆವ ಬಲ್ಲತನದ ಸೊಲ್ಲ ಸೊಗದ ಭುಲ್ಲಣೆಯ ಕೊಲ್ಲಣಬೊಳೆಸೆದುಮಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಮಲ್ಲಱಿದಿರಿವ ಪಲ್ಲ ಬಲ್ಲುಲಿಗೆ ಕಲ್ಲದಾಡುವ ತೆಲ್ಲಯಿಸಿದ ಮಲ್ಲಗಿಳಿಯ ಸವಿನುಡಿಗೆ ಪಲ್ಲಟದ ಘಲ್ಲಣೆಯಲ್ಲಣಿಯ ಗಂಡುಗೋಗಿಲೆಯಿಂಚರಕ್ಕೆ ಪಲ್ಲಣಿಯ ಬೆಲ್ಲಂಗೊಳ್ವಿಲ್ಲನ ಮಲ್ಲಿಗೆ ಸರಲ ಜಲ್ಲಣೆಗೆ ತಲ್ಲಣಂಗೊಂಡು ಸಾವಗಿಸುವ ನೋವನೋವದೆ ಬಾವೆಯೊಡನೆ ಪೂವಸೇವತಿಗೆಯ ಕಾವಣದೋವರಿಯಂ ಸಾರ್ದು ಕಾವನಾಟದೊಳೆಪ್ಪೊೞ್ತುಂ ಸೇವಿಸುವ ಬಿಜ್ಜೋದರರುಂ, ಮತ್ತಮೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಕಡೆಗಣ್ಣೋಟಂ ಕುಡಿವರಿಯೆ ಕುಡುಪುರ್ವು ಸೆಡೆಯೆ ಬಿಡುಜಡೆ ಬೀಡುವಿಡೆ ನಡು ಪೂಡೆಯೆ ನಿಡುಮೊಲೆ ಜಡಿಯೆ ತೊಡೆಯೊಳಿಟ್ಟೆಡೆಯೊಳಾನಿಸಿ ಜತೆಗೂಡಿದೇಱಿಂ ಸರದ ಮೆಲ್ದನಿಯೋಜೆಯಿಂ ನುಡಿವಂತು ಮಿಡಿಪು ಮಿಡಿವಂತು ಪಾಡಿ ಬಿನದಿಪ ಕಡುಬೆಡಗಿನಚ್ಚರಸಿಯರುಂ, ಮೇಣುಂ ಪೆಱತೊಂದು ತಾಣದೊಳ್ ತಮ್ಮ ನಿಚ್ಚವಸದನದ ಸಿಂಗರಕ್ಕೆಂದು ಸಿಂಗನೆಱಗಿ ಮಿದುಡುಂಡು ಕೆಲಕೊಕ್ಕ ಮುತ್ತಾನೆಯ ಅಣಿಮುತ್ತುಗಳಂ ಮತ್ತಂ ಬಱಿಯೆಡೆಯೆಡೆಯ ಕೆಂಬರಲಿನೋರನ್ನಮಾಗೆ ಕಂಪ್ರಗುವ ಪಾರಿಜಾತದ ಮಂದಾರದ ದುಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಸೆಂಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಿರಿಮುಗುಳಂ ತಿಱಿದೊಟ್ಟೆ ಮಾಣಿಕದಡಕಿಲ್ವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ತುಂಬಿ ಮೊಱೆದು ಬಱಸಲ್ವ ಮೇಳದ ಮೇಳಂಬಂಗಳ್ ಮುಸುಱಿದಂತು ಮೇಲುದಪು ಕಿಟ್ಸೆಱಂಗಂ ಬಾಸಣಿಸಿ ಬೆನ್ನನೆ ಬರ್ಪ ಜೋಲೆಗರ ಬರವಂ ನಿರುಕಿಸುತುಂ ನಿಲ್ವಪೋಪ ದೇವಾಂಗನೆಯರುಂ, ಕಣ್ಗೆವರ್ಪರ್.

ಇಂತು ಕರಮೊಪ್ಪುವ ಕಾರಾನೆಯ ಕಾಳಸಿಂಗನ ಕರ್ಗೋರ್ವಡಗನ ಕರ್ವಕ್ಕಿಯಿಕ್ಕೆಯಾದ ಕರ್ಮರನ ಕಕ್ಕೆಯ ಕರ್ದಾಱೆಯ ಕರ್ಮಣಿಯ ಕರ್ಗಲ್ಲ ಕರ್ವಟ್ಟಮನಿಟ್ಟೆಡೆಯೊಳ್ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಸುಮಿತ್ರಾತ್ಮಜಂ ಸುಮತಿಯಂ— ಎಲೆ ಅಜ್ಜಮಂತು! ಮುಂತಿದೆ ಕಾಳರಕ್ಕಸಿಯ ಪಾಳೆಯದ ಕರ್ವಟ್ಟೆಯ ಗೂಡಾರಮೆನೆ ಕಟ್ಟಿಲೆಯ ಬೀಡಾರದೊಂದಿರವಿಂ ತೋರ್ಪ ಕಾರೊಡಲ ಬಲ್ವಟ್ಟಂ ಏನೆಂದು ಪೇೞಿಯೆ, ಎಂಬುದುಂ; ಸಮಸಂದ ಮುದುಪಿನಱಿವಿನೊಂದೆತ್ತರಮುಂಗೈನೆಲ್ಲಿಯಾಗಿ ತಾನಿಂತು ಪೇೞ್ದನೆಂತೆಂದೊಡೆ:—

ಬಲ್ಲಾಳ್ಗಳ ಬಿರುದರ ಮನ್ನೆಯರರಸ! ಸರಸಿಜಾಕ್ಷನ ಚಿತ್ತ್ರಂ
ಬೆತ್ತ ಪ್ರತ್ನನೆ ಆತೋರ್ಪುದೆ ನೀಲಾಚಲಂ. ಪರಕೊಡಮೊಱುನಱಿಸುವ
ಬವಸಿನ ಕೂಟಿಗರ್, ಪೆಱವೆಂಡಿರ್ಗೆಳಸುವ್ರೊಂದು ಬೆಸನದ ಸೂಳೆಗರ್,
ತನ್ನುಱವಂ ಮಾಱುಗೊಟ್ಟು ಪಸುವಾೞ್ವೆ ಗೊಂದೆಬೊಂದಿಗೆ, ಸಂದು
ಗೊಂದಿನೊಳ್ಡಂಗಿರ್ದ ಬೞಿವ್ರೋಕರಂ ಕೊಲ್ವ ಕಳ್ವ ದಱುದುಂಬಿಕೊ
ಲೆಗಂಗೆ, ಪೆತ್ತ ಕೊಡಗೂಸಂ ಪಣಕೆ ಮಾಱುಡಿ ಬಡಲಂ ಪೊರೆವಱಿಬಡ
ಲಿಂಗೆ, ಪೞಿನುಡಿಯುಂ ಪಱಿದು ಮೀಹ ಜಾನಂಗಳನುಱಿವ ಬೊಮ್ಮವ್ರೊಲೆ
ಯುಂಗೆ, ಬೆಸಲಾದ ಮಡದಿಯುಂ ಬಡಿವ ಮಾನಸರಕ್ಕಸಂಗೆ ಕಣ್ಗೆ ಕಾಣಲ್ಬಾ
ರದೊಂದು ವೈಮೆವೆತ್ತು ನಿಂದಿರ್ಕುಂ. ಮತ್ತಮೀಪೆರ್ಮೆಯ ಪೆರ್ವೆಟ್ಟಿ
ನ ತುತ್ತತುದಿಯ ತಪ್ಪಿಲೊಳ್ ತನ್ನಂ ಮಱುವ್ರೊಕ್ಕು ತುಱಿಲ್ಗೆಯ್ದು ಸೇ
ವಿಸುವಱಿಕೆಯ ದಾಸರ್ಗೆ ಮಱುವುಟ್ಟಂ ಪೋಗೊಳಿಸಿ ಸಾರೂಪ್ಯಮನಿ
ತ್ತು ತನ್ನಂತು ಮಾೞ್ಪ ನಾಲ್ದೋಳನೆಸೆವ ಪುರುಷೋತ್ತಮನೊಂದು ವಾ
ಸದ ಗುಡಿಯಿರ್ಕುಂ. ಆವನಾನುಂ ಭಕ್ತಿಯಿನಾಕ್ಷೇತ್ರದೊಳ್ ಸೇವಿಸು
ತ್ತಮಿರೆ ತನ್ನಿಂ ತಾನೆ ಚತುರ್ಭುಜನಕ್ಕುಂ. ಸಂಕಿನ ಬಟ್ಟೆಗೈದಿನ ಗ
ಜೆಯ ತಾವರೆಯ ಸೊಬಗಿನ ಪೊರ್ದುಗೆಯಿನೆಸೆಗುಂ. ಇದರ್ಕೊಂದಿ
ತಿಹಾಸಮಂ ನೇರ್ಪಡೆ ಪೇೞ್ವೆನೆಂತೆನೆ:—

ಈ ಜೆಂಬುದೀವಿಯೊಳ್ ತೆಂಕಲ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಚರಿಪ ಕೇರಳೆ
ಯರ ತಳಿರಡಿಯ ಲೆಪ್ಪದಲತಿಗೆವ್ರೊನ್ನಿಂ ಕೊರ್ವಿ ಬೆಳೆದ ಕೆಯ್ವೊಲಸಿನತ್ತ
ಲಿತ್ತಲೆಡೆಯಾಡುವ ಚೋಳಕಾಮಿನಿಯರ ಕೆಂಪಡರ್ದ ಕಡೆಗಣ್ಣ ಸವಿ
ನೋಟದಮರ್ದಿನ ಪೊಯ್ನೀರಿಂ ತಳ್ತು ಪರ್ಬಿ ನಳನಳಿಸುವ ಪೂದೋಂ
ಟದಿಂ ಬಡನೊಡನೆ ಜತೆಗೂಡಿ ನಡೆದಾಡುವ ಪಾಂಡ್ಯನಾರಿಯರ ಮೆಯ್ಯ
ಪಚ್ಚದ ಪೊಸವ್ರೊಗರಿಂ ಬಣ್ಣವೆರ್ಚಿ ಮಿಱುಗುವ ಸೌಧಂಗಳಿಂ ರಂಜಿಸಿ
ಸೌಭಾಗ್ಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕಾಂಚೀದಾಮದ ಪೊನ್ನಕೀಲೆನೆ ತೋರ್ಪ ಕಾಂಚೀ
ಪುರಮುಂಟು.

ಮುನ್ನಮಾಪೊೞಲಂ ರತ್ನಗ್ರೀವನೆಂಬೊರ್ವಂ ಕೆಯ್ದುಕಾಱರ
ದೇವಂ ಮಾರ್ಮಲೆದು ಕೆಯ್ಗೆಯ್ವ ಪಗೆರಾಯರ ಅಟ್ಟೆಯ ಕೆನ್ನೀರ ಚೆ
ನ್ನೀರಿಂ ಬೀರಸಿರಿಯುಂ ಮೀಯಿಸುತುಮಾವಗಂ ಮಱೆವಾೞ್ವ ಸಾವಂತ

ಪೆರ್ಗಡೆಯರ ನಾಡಿನ್ನೈಸಿರಿಗಣಿಯರಂ ನೆಲೆವೀಡನಾಗಿಸುತುಂ ತನ್ನೊಂದೇ
ಅಂಜಸದೆಸಕದಿಂ ದೆಸೆನೆಳಗೆರ್ ಪೊಸವಾಡಮುಂ ನೇರ್ಪಡಿಸುತುಂ ಪಲ
ವುಂಪಗಲರಸಾಳುತಿರ್ದಂ.

ಇಂತು ಕೆಲವಾನುಂ ಕಾಲಂ ಪೋಗೆ ಮಾರಾಯಂ ಸಿರಿವ್ರೆಟ್ಟಿನೊ
ಳೊರ್ವರ್ ಜಾನಂಬೊಕ್ಕು ಬೞಿಯುಂ ಬೞಿಯರಸಿಯ ಮೊಗಮಂ ನೋಡಿ
ಬೇಸಱೊಂದು ಮಾತಿನೊಳಿಂಗುಂ:— ಎನ್ನರಸಿ! ಸಂಸೃತಿಯೇನಪಾರ
ಮೊ! ಎನಿಪಿರಿದೊ! ಇನಿಗಾಲಂ ನವೆದೊಡಂ ಸಮೆಯದೆ! ಪಂಜರ
ನೊಂದು ಪಕ್ಕಿ ತಾಂ ಸಂತಂ ಸೊಗಂ ಬಾೞಲಿರ್ಪರ್ ವನರಾಜ್ಯದಱಿವಂ
ಮಱೆದು ತನ್ನ ಬಂದಿವಾೞ್ಗೆಯೊಳ್ ದಿನದಿನದ ಪಾಲ್ಪಣ್ಗಳನಿನಿದಿನಿದಾಗಿ
ಸವಿಯುತುಂ ನಿಶ್ಚಿಂತಮಿರ್ಪಂತಿರದೆ ಮಾನಸಂ ಪ್ರಪಂಚದೊಳ್ ಮಾಯೆ
ದಾವಿಂ ಕಟ್ಟುವಡೆದು ಬಗೆವಗೆಯ ನಶ್ವರಭೋಗಂಗಳ್ಗೆ ಸೆಪಡುತುಮೆಱು
ತುಂ ಪರಮಂ ಮಱೆದಿರ್ಕುಂ. ಆಃ! ಲೋಗರ ಲೋಕದ ತೃಷ್ಣೆಗೆ ತಣಿ
ಯುಂಟೆ! ಸಾಜಂ. ತಾಂ ತನಗೆಂಬೊಂದು ಬೆಮೆಯಿಂ ನರನೞಿಗುಂ.
ಹಾ! ಜೋಲ್ದುಂ ಸಡಿಲ್ದುಂ ನರೆತುಂ ಬಱತುಂ ಸುಕ್ಕುಯುಮಿೞಿದು ಮು
ೞಿದುಂ ಪೋಪೀಮೆಯ್ಯಂ ನಿಚ್ಚಮೆಂದೆ ನಂಬಿ ಸೊಮ್ಮಿಂ ಪೆರ್ಚಿಸುವಂ
ಗಾಂಪನಲೇ! ಏಂ ಬಯಲಾಸೆಯೊ! ಆವಗಂ ಸೊಗಮುಂಟೆ! ಪೋಕೆ!
ಬಲ್ಲೆನೊಲ್ಲೆನೀರಾಜ್ಯಭಾರದೊಂದು ದಂದುಗದೆಡರಂ. ಅದಱಿನೀಪೊ
ೞ್ತುಂ ಎನ್ನ ತೋರದ ಬೀರದ ಮಗನೊಳೇಱಿರಿಸಿ ಮನಂ ನೆಮ್ಮುಗೆ
ಗೊಂಡು ನೆಲೆನಿಲ್ವಿನಂ ತೀರ್ಥಾಟನಂಬೋಗಲೆಣಿಪೆಂ. ನೀನುಮಾನುಂ
ಪೋಪಂ. ಪುರುಳೇಂ ಬಱುವಾೞ್ಕೆಯ ಬರ್ದುಂಕಿನೊಳ್!*

ಸೌಮಿತ್ರಿ! ಇಂತರಸನರಸಿವೆರಸು ಸಂಸೃತಿಯೊಂದು ಬಾೞ್ಗೇ
ಡಂ ಕುಱಿತು ಮಾತುಗುಟ್ಟುತಿರ್ದುಂ ಬಿದುರ್ಣಿಸಂ ಮದುರ್ಣಿಸೆಂಬಂತಿ
ರುಂಡು ಸೆಜ್ಜೆವನೆಗೆ ಪವಡಿಸಲ್ಕೆಂದು ಪೋದಂ. ಅಂತು ಬಗೆಯ ಬಗೆವ
ಗೆಯ ನೆನೆಪಿನ ಕಳವಳದಿಂ ನಿದ್ದೆವೋದ ರಾಯಂ ಕಡೆಯಿರುಳೊಳೊ
ರ್ವಂ ಪಾರ್ವಂ ಬಂದು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾಫಲಮಂ ತದುಕ್ತವಿಧಿಯುಂ ನೆಱೆ
ತಿಳಿಪಿ ಮಾಯಮಾದೊಂದು ಕನಸಂ ಕಂಡು ಪೊೞ್ತುಱೆಯೊಳೆೞ್ದು ನಿತ್ಯ
ಕರ್ಮಂಗಳಂಗೆಯ್ದೋಲಗಮಂ ಪುಗುತಂದಂ.

ಆಪ್ರೊಬ್ಬಿಂಗೆ ಮೂಡಿವರ್ಪ ಸೆಗಳ್ಗದಿರನ ತೇಜಮಂ ಪಡಿತಳಿಸಿ ಕಡೆಗಣ್ಮುವ ಸಿರಿಮೊಗದ ಕಾಂತಿಯಿಂ, ಗಂಗರಗಿವಿಯನ ನಡುನೆತ್ತಿಯಿಂತಿರೆಗೆ ಭೋರೆಂದು ಧೀಂಕಿಡುವ ಸುರಗಂಗೆಯೊಂದು ಬೆಳ್ಪೊನಲ್ಗೆ ದೊರೆವರ್ಪ ಬಿಡುಜಡೆಯ ಬೆಳಗಿಂ, ತಳ್ತೈಕಿಲ ಪುಡಿಗಪ್ಪುರದ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಪಾಲ್ಗಡಲ್ತೊರೆಯ ಸಮಸಂಬೊಂದು ಬೆಳರ್ಪಿಂ ರಾಜಿಪ ಮೆಯ್ಯಿಂ, ಅತ್ರಿಪುತ್ರನ ಕೈಗುಂಡಿಗೆಯುಂ ಕೀಳ್ಮಾಡುವ್ರೊಂದು ಪಳಿಕಿನ ಕರವತಿಗೆಯುಂ ನಾರಾಯಣನ ನಾಲ್ಕುಂ ತೋಳ್ಗೆ ಪಡಿವರ್ಪ ನಾಲ್ದೋಳಿಂ, ಚೆಲ್ವಾದ ಭೂಸುರಂ ಚಾವಡಿಗೆ ಪಡಿಮೊಗನಾಗಿ ಬರುತುಮಿರ್ಪುದಂ ಕಂಡು ರಾಯನಿದಿರೆಟ್ಟು ವಂದು ತಲೆವಾಗಿ ಕೈಗೊಟ್ಟು ನಡೆಯಿಸಿ ತಂದು ಪೊನ್ನ ಗದ್ದುಗೆಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಯಥೋಚಿತಂ ಪೂಜಿಸಿದಂ. ಮೇಣುಂ ಸುಖೋಪವಿಷ್ಟನಾದಾಭೂಸುರನಂ ಓರೊಂದು ನುಡಿಗುಟ್ಟಿ ಕುಶಲಪ್ರಶ್ನೆಯಂ ಬೆಸಗೊಂಡು ಮತ್ತಂ— ದೇಸಿಗರಾಣ್ಮ! ಬೆಳರ್ಮೆಯ್ಯನಾಂತ ಪಕ್ಕಿದೇರನಂತುಂ ನಾಲ್ಗೈವೊತ್ತ ಬಾಂಬೊಚ್ಚದಲೆಯನಂತುಂ ಬತ್ತಲೆಯ ಪೊಂಬಸಿಱನಂತುಂ ನಿನ್ನಂ ಕಾಣ್ಬೆಂ. ಇಂದಿಂಗೆನ್ನೀಪುಟ್ಟು ಕಟ್ಟುಗೆಟ್ಟುದು. ಆಃ! ನಿನ್ನನೆ ಕುಱುಪಿಟ್ಟು ಪೇೞ್ದುದಕ್ಕಂ ನಿನ್ನಿನೊಂದು ಕನಸು. ದಿಟ್ಟಂ! ಪುಟ್ಟುಸಾವಱಿವೆಂಬ ಕಟ್ಟುಬ್ಬಸದುರ್ಬಿನ ಕಡಲೊಳೂಡಲೋಡಮಂ ಪೋಲ್ವಿಟ್ಟೆನಗೆ ನೀನೆ ಪುಟ್ಟು. ಇನ್ನೇಂ. ಮಱುಮೆಯ್ಯೊಳೀಬನ್ನಮಂ ಕಾಣಲ್ಬಾರದಂತು ಕರುಣಿಸಯ್! ಮರ್ತ್ಯರ್ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾದಿಸತ್ಕರ್ಮಂಗಳಿಂ ಪಾವನರಪ್ಪರೆಂಬರಲ್ತೆ. ಅಂತಿರ್ಪನಂ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗಾವೆ ಕ್ಷೇತ್ರಂ ಮೊದಲ್, ಆವುದು ಪೆರ್ಮೆಮಿಗೆಡೆ? ನೀಂ ಜಾತ್ರೆಗನಲೆ! ಕೂರ್ಮೆಯಿಂ ನಿರವಿಸೆಂದು ಕೈಮುಗಿವುದುಂ; ಭೂಸುರಂ—ರಾಜಕಂಠೀರವ! ನೀಂ ಶುದ್ಧಾತ್ಮಂ. ಪೂರ್ವಜನ್ಮವಾಸನಾವಿಶೇಷದಿನಿಂತೊಂದು ಬಯಕೆ ಪುಟ್ಟುಗುಂ ಜನರ್ಗೆ. ಕೇಳ್ಕೈ! ಸಮಸ್ತಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೊಳಂ ಶ್ರೀರಾಮನೆ ಪಾವನನಾತನಯೆ ಕೀರ್ತಿ, ಆತನಯೆ ಮೂರ್ತಿ, ಆತನಯೆ ಮೈಮೆ, ಆತನಯೆ ಪೆರ್ಮೆ. ಇವಱೊಳೊಂದು ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಮೆನೆ ಪ್ರಸಿದ್ಧಕ್ಷೇತ್ರದಿರವನೊರೆವೆಂ:—

ಮುನ್ನಂ ಗಾವಿಲನಾಂ ಸೃಷ್ಟಿನೊಂದೆಡೆಯನಾಯ್ವೆನೆಂದು ಪೆಸರ್ವೆ

ತ್ತ ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳೊಳ್ ಸಂಚರಿಸುತಿರ್ಪನ್ನಂ ನಡುವಟ್ಟೆಯೊಳ್
ಪಲಂಬರಂ ಕರ್ವೇಡರಂ ಕಂಡೆಂ. ಕೊರಲ ತೊಳಚಿಯ ಮೆಲ್ಗುಡಿಯ
ತೋರದಂಡೆ ವಿರಾಜಿಸೆ ಪಣೆಯ ಮೂಱುಂಗವಲ ನಿಡುನಾಮಮೆಸೆಯೆ,
ಮೆಯ್ಯ ಕರ್ಬೊರ್ಗರ್ ಮುಗಿಲ್ಗೆ ಪಾಸಟಿಯಾಗೆ ಅಳವಟ್ಟ ನಾಲ್ಗೈಗಳೊಳ್
ಪೊತ್ತು ಕೈದು ತೆಱಂಬೊಳೆಯೆ ವಿಷ್ಣುದೂತರೆನೆ ಬಲ್ಲಿದರಪ್ಪ ಶಬರ
ರಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಕಟ್ಟಚ್ಚರಿವಟ್ಟವರೊಂದು ವೃತ್ತಾಂತಮಂ ಬೆಸಗೊಂಡೆನದ
ರ್ಕಾಪುಳಿಂದರೊಳೊರ್ವನಿಂತು ಬಿತ್ತರಿಸಿದಂ:— ಚಿತ್ತವಿಸಯ್ ಗಹ
ನರೊಡೆಯ! ಇದೆ ಪೊಂಬೆಟ್ಟದೊಡನೆ ತೂಗೆವರ್ಪ ಕರ್ವೆಟ್ಟು. ಮು
ತ್ತ ಕಾಲದೊಳೊರ್ಮೆ ಬೇಂಟೆಯೊಂದು ಬೆಸನದಿಂ ಆತೋರ್ಪ ನೆರೆ
ವೆಟ್ಟನೆಮ್ಮ ಪಕ್ಕಣದಿಂ ತಳರ್ದು ಬಳಗಂಬೆರಸೀಅಂಜನಗಿರಿಯೆಡೆಯ
ಕಿಬ್ಬಿರಿಯ ಪಱುವ್ರೇಳ್ ಸರವಿವ್ರೋಪ್ರದುಂ ಎಮ್ಮ ಬಾಲಕರ್ಗಳೊ
ಳೊರ್ವಂ ತನ್ನೆಣೆವರೆಯದ ಗೆಣೆಯರ ಕೂಡಾಡುತೆ ಕಣ್ಮುಱಿಯಾ
ಟಕ್ಕೆ ಮೆಯ್ಗರೆದಡಂಗಿರಲ್ಕೆಂದು ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ತುತ್ತತುದಿಗೆ ಪೋಪೋ
ದಂ ಗಡ! ಅಂತು ಪೋದ ಬಾಲಕನ ಕಣ್ಗೊಂದು ಚೆಲೆವಣೆಗಟ್ಟನ
ದೇವಾರಂ ತೋಱುವರ್ಪುದುಂ, ತನಗದು ಮಱೆಯೊಂದು ತಾಣಮೆಂದೊ
ಳಪೊಕ್ಕಂ. ಆಗಳೊಳಗೊಳಗೊಂಬೆಡೆಯೊಳ್ ಪರುಟವಣೆಯ ಗಾನದ
ನಚ್ಚಣೆಯ ಬಾಜಣೆಯ ಬಿಜ್ಜೋದರರ ಗಂದರರಚ್ಚರರ ಗಜಬಜೆಂ ತೇ
ರೈಸಿದ ಕುಂಚಪ ಕಂಚುಗನ್ನಡಿಯ ಬಿಜ್ಜಣಿಗೆಯ ದೇವಾಂಗನೆಯರ
ಗೊಂದಣಂ, ಸೇವಿಪ ಭಾವಿಪ ಸಂದ ದೇವರ್ಕಳೊಂದೊಗ್ಗರಂ, ಓಲೈ
ಪ ಸೂಳಱಿತೆಱಗುವ ಬೇಡುವ ನೋಡುವ ದೆಸೆಗೊಡೆಯರೋಳಿ, ಎತ್ತು
ವಾರತಿಯ ಪೊಗೆವ ದೂಪದ ಬೆಳಗುವ ದೀಪದ ಪೊಸನೋಟಂ ತನ್ನಂ
ಬೆಮೆಗೊಳಿಸಲೊಡಂ; ಪಸುಳೆಗುವರಂ ತನ್ನ ಕಟ್ಟಿದಿರ ಪುರುಷೋತ್ತಮ
ಮೂರ್ತಿಯುನೆಮೆಯಿಕ್ಕದ ನಡುನೋಟದಿಂ ದಿಟ್ಟಿಸುತೆ ಕುಳ್ಳಿರಲೊಡಂ;
ಭು ಭೂ ಭೂ ಎಂದು ಪೂರಯಿಪ ಶಂಖದ ಧಬಿಂ ಧಬಿಂ ಧಬಿಮೆಂದು ಮೊ
ೞಗುವ ಭೇರಿಯ ತುತ್ತುತ್ತುರೆಂದು ಸೂಳಯಿಪ ಪೆರ್ಗಾಳೆಯ ಬಲ್ಲುಲಿಯೊ
ಳೆ ಮಾಪೂಜೆ ಸಮಸಂದುದು. ತಱುವಾಯಿಂ ಪರಿವಿಡಿಯೊಳೆಡೆಗೊಂಡ
ಪಂತಿಗೆ ತೀರ್ಥಪ್ರಸಾದಂಗಳನೋರಣದಿಂ ಪಚ್ಚುಗೊಟ್ಟುಂ ಸವಿದುಂ

ತಂತಮ್ಮೆಡೆಗೆ ಪೋದಿಂಬೞಿಯುಂ ತನ್ನ ಪೊಲಸಿಕ್ಕಕಮನುಂಡೆಮ್ಮೆಳೆಯನುಂ ಪೊಱಮಟ್ಟಂ. ಇನಿಪ್ಪೊೞ್ತಿಂ ತದೆಂ, ಎತ್ತರೇಂ ಬೈವರೊ ಕಾಣೆನೆಂಬೊಂದು ತಳಮಳದಿಂ ಬಿಮ್ಮನೆ ಬರ್ಪ ಹೊನ್ನದೊಂದು ರೂಪಿನೆಮ್ಮಮುದ್ದುಗುವರನಂ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ ಕಂಡು ಸೊಂಡಿಲೊಂದು ಚೆಲ್ವಿನ ಪಲ್ಲಮುಱಿ ಬಗೆಯೊಳೊಡವರ್ಪಂತು ಪೊತ್ತ ನಾಲ್ದೇಳ ಶೋಭೆಯ ಕಂಡನೊಂದಿರಂ ಮನಂಬುಗಲೊಡಂ ಸಂತಸವಚ್ಚರಿಯೊಮೊರ್ದಲೊಳೊಗೆತಪುರ್ದುಮೀಕತೆಯನಾತನಂ ಕೇಳ್ದಿವು. ಆಗಳ್ ತಾಂ ಪೋದುದಂ ಕಂಡುದಂ ಕೊಂಡುದನುಂಡುದಂ ಮತ್ತಂ ಬರ್ಪಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಪೊಸತೋಳ್ ಕವಲೊಡೆದುದನೆಮಗೆ ತಿಳಿಯೆ ಪೇೞ್ದುಂ ನಡೆದುಂ ಬೞಲದೆ ನುಡಿದುಂ ಬೇಸಱದ ತನ್ನವತೆಯುಂ ತೋಱಿಸಿದಂ. ಏಱುವರರಸ! ಪಾರದಂ ಸಿದ್ಧರಸಮಾದೊಂವು ಸಂತಸಂ ಬಾಲನಿರವಂ ಕಂಡೊಡಪ್ಪುದುಂ ಆಮೆಲ್ಲರುಮೀನೀಲಗಿರಿಯ ಮುಗಿಲ ನಿಗರದ ಶಿಖರಮನೇಱಿ ಮೈಮೆವೆತ್ತ ಶ್ರೀಪುರುಷೋತ್ತಮನಂ ಕಂಡು ಇಂತು ಪಾವನರಾದೆವಯ್! ಎಮಗಾನಗಂ ಪಸಿವುನಿದ್ದೆಗಳ ನೋವಾಗದು. ನೀನುಮಾಕಾರುಣಿಕಮೂರ್ತಿಯಂ ಕಣ್ಗಣಿಯೆ ಕಂಡು ಪೋಗೆಂದೆನಗೆ ಬಟ್ಟೆದೋಱಿ ಬೇಡರ್ ತಮ್ಮಾವಾಸದತ್ತಲ್ ಸಂದರ್.

ಇಂತು ತನ್ನ ಮುನ್ನೊಡಲೊಗೆತನದ ಸುಕೃತವಿಶೇಷದಿನಾಬೇಡರೊಂದುಪದೇಶಮನೊಪ್ಪುಗೊಂಡು ಪೆಸರ್ವೆತ್ತ ನೀಲಶೈಲಮನಡರ್ದು ಆದಿಮೂರ್ತಿಯ ದರ್ಶನದಿನಾನುಮಾತನ ಸಾರೂಪ್ಯಪದವಿಯೊಳ್ ಸಂದು ಬಂದೆನರಸಾ! ಈಗಳಾನುಂ ನಿಶ್ಚಿಂತಂ. ನಿನಗಮೀಬಗೆವಗೆಯ ಪೊಱತಿಣ್ಣಮಾಗೆ ನಿಕ್ಕುವಮಾದ್ಯೈವದೊಂದು ನೆರಂ ಪಾರಲಪ್ಪುದೆಂದು ಕಥಿಸಿದಂ.

ಲವಣಾಂತಕ! ಇಂತು ತನ್ನೊಂದಿರವಂ ಕೇಳಿಸಿದ ಬ್ರಹ್ಮಬಂಧುವಂ ರನ್ನಗೊರಲಂ ಮತ್ತಮದೊಮ್ಮೆ— ಲೇಸುಲೇಸಯ್! ನೀಂ ಧನ್ಯಂ ಸಾಜಂ, ನಿನ್ನೊಂದು ದರ್ಶನಮಪ್ಪಿನಮಾನುಂ ಧನ್ಯನೆಂ. ಆದೊಡಮಂತೇರ್ಪಟ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರಮಂ ಕಣ್ಣಾಱೆ ಕಂಡು ಬಂದ ಭವದ ಬವಣೆಯೊಂದದಂತುಂ ಮುಂದಣ ಭವದ ಭಾವಂ ಬಾರದಂತು ತಡೆಗೆಯ್ವುದೇ ಮೇಲ್. ಅಂತದುಕಾರಣಂ ನೀನೆ ನಾಯಕನಾಗಿ ಕೊಂಡುಯ್ದಾಕ್ಷೇತ್ರಮನೆಮಗಂ

ತೋಱಿ, ಎಂಬುದುಂ; ವಿಪ್ರಂ—ತಪ್ಪೇಂ! ಬರಲಪ್ಪೆನೆಂದು ಸಂತಮಿಱೆ ಜಾತ್ರೆಯ ಪಯಣಕ್ಕೆ ಪಸಱಾದ ಸನ್ನಣಮಣಿಯಾದುವು. ಆ ಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ಪೊೞಲ ಕೇರಿಕೇರಿಯ ಬೀದಿಬೀದಿಯೊಳೆತ್ತಂ—ಓವ್ರೊ! ಬಗೆತನವ ದಂದುಗೆಯ ಬೇನೆಯ ಸೂಡಿಂ ಬೇಸರ್, ಸಂಸೃತಿಯ ಕಣ್ಣಿವಲೆಯೊಳ್ ಕಟ್ಟುವಡೆದು ನೋವರ್, ಮುಂಚೆ ಬಂದ ಸಂಚಿಸ ಪ್ರಪಂಚವ ಕೊಳೆಗುತ್ತದ ಬೇನೆಗೆ ನರಲ್ವರ್, ಅಱುವಗೆಗಳ್ಗೆ ತಮ್ಮಂ ಮಾಱುಗೊಟ್ಟು ತೊೞ್ತಿರ್! ಇದೆ ಮಾರಾಯಂ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಪೋಪಮಡುಗುಂ; ಮನಮುಳ್ಳರ್ ಬರಲಕ್ಕುಮೆಂದು ಡಂಗುರಮಂ ಸಾಱುವಂತಿರಂಕವಱೆ ಮೊೞಗಲೊಡಂ ತಮಗೀಬಾೞ್ಕೆಯೇಂ ಬಾೞ್ತೆಯೆಂದು ಪೌರರೆಲ್ಲರ್ ಪೋಪಪಯಣಕನುವಾದರ್.

ಇಂತು ಕೊಂಗರ ಕೊರವರ ಮಡಿವಳರ ಕಮ್ಮಱರ ಕುಂಬಱರ ಕಂಚುಗಾಱರ ದೂಸಿಗರ ಪೂಪಡಿಗರ ಸಮ್ಮಗಾಱರ ಬಲೆಗಾಱರ ಪರದರ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಪಾರ್ವರ ನಾಡಿಗರೊಂದು ಜಂಗುಳಿ ಶ್ರೀರಾಮನ ನಾಮದ ಜಾನದೆ ನಾಡಂ ಬೀಡಂ ಕಡೆಗೊತ್ತಿ ಪೊಱಮಟ್ಟರಪ್ಪುದುಂ ರಾಜನೇೞ್ತರದೞ್ತಿಯಿಂ ತನ್ನ ಪರ್ವರಸು ಸಬಳದ ಕೊಂತದ ಕೂರ್ವಾಳ ಬಿಲ್ಲ ಬಾಣದ ಪೈಗಾವಲರೊಡನೆ ಮಂಗಳಯೋಗದೊಳ್ ಶ್ರೀರಘುಪ್ರವರನಡಿಯ ತುೞಿಲ್ಪಾಡಿನ ಬೀಣೆಯ ಜವಳಿಮದ್ದಳೆಯ ಕಂಸಾಳೆಯ ಸಂಕಿನ ಕಾಳೆಯ ಮೇಳದವರ್ ಕೂಡೆ ಬೀಡಿಂ ತಳರ್ದು ದಿನಪಯಣದೊಳ್ ಜಾತ್ರೆ ಪೋಗುತುಮಿರ್ದಂ.

ಲಾಲಿಸು! ಶತ್ರುಘ್ನ! ಈ ಬಗೆಯಿಂ ರತ್ನಗ್ರೀವಂ ತನ್ನೊಂದಿಗರೊಡನೆ ನಿಚ್ಚಪಯಣದೊಳ್ ಪಲವುಂ ದಿನಂಬರಂ ಬಟ್ಟೆವಱಿಯೋರೊಂದು ತಾಣದ ಪುಣ್ಯಕ್ಷೇತ್ರಂಗಳ ದರ್ಶನಂಗೊಂಡು ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ ಪೋಪೋಪುದುಂ; ಪೊಂಬಿಸಿಱಿನ ಕೆಕ್ಕೆಯೊಳೊಸರ್ಪ ಪುಣ್ಯಭೂಮಿಗಿೞಿತಂದು ಮೋದಂಬೆತ್ತು ಮೋದಂಬಿಯನೞ್ದಿ ಪಂಕಮಂ ಸಂಕಮುಲುಂಪಿದ ಸಂತರ್ಗೆ ನಿಚ್ಚಸಂತಸಪಡೆಯಂ ತೋಱುವ ಸೇವಕರ್ಗಳಿಂ ಸಂಭಾವ್ಯೆಯೆನಿಪ್ಪ ಗಂಡಕಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಳ್.

ಈಪ್ರೆಂದು ಮಾಜ್ಞೆಯಿಂ ಪೊನಲ್ವರಿವ ಕಣ್ಣೆದಿರ ಪುಣ್ಯವಾಹಿನಿಯಂ ದಿಟ್ಟಿಸುತರಸಂ ದಿನಪಯಣಂ ಮಾರ್ಗದೊತ್ತಿನೊಳ್ ಬೀಡುವಿಟ್ಟು ತಾನುಂ ವಿಪ್ರನುಮಿನಿಪ್ಪೊತ್ತಂ ಸಲ್ಲಾಪಂಗೊಂಡು ಮತ್ತಂ ಮುಂದಸೆಯ ತೊಱೆಯಂ ತೋಱಿ, ಇದೇತಱ ಪೆರ್ಚಂ ನಿರವಿಸೆಂದು ಕೇಳಲೊಡಂ; ಭೂಸುರನಿಂತು ಬಣ್ಣಿಸಿದಂ.

ಕೇಳಯ್! ಜಗದೆ ದೊರೆವೆಸೆದ ಪಾಪದ ಕೋಟ್ಕೆಸಱ ಬೆಂಕೆಯೊಳ್ ಪಂದಿಯಂತಿರೆ ಪೊರಳ್ದು ನರಲ್ವೆಗ್ಗಿನ ಲೋಗರ್ಗೆ ಮೆಯ್ಗರ್ಚಲ್ಕೆಂದು ಬೊಮ್ಮಂ ಪೊಸತೆನೆ ಸಮೆದ ಗಂಡಕಿವೆಸರ ತೀರ್ಥಮೆಸೆ. ಆರಾನುಮೊರ್ವನೊಮ್ಮೆ ದಿಟ್ಟಿಸಲೊಡಂ ಪಾವನಂ, ಮುಟ್ಟಲೊಡಂ ಶುದ್ಧಂ, ಸವಿಯಲೊಡಮಮರಂ, ಮುೞುಂಗಲೊಡಂ ಮುಕ್ತನಪ್ಪನೆನೆ ಈ ತೀರ್ಥದ ಮೈಮೆಯನಾವಂ ಬಣ್ಣಿಸಲಾರ್ಪನೊ! ನದಿಯೊಳಿರ್ಪ ಕಲ್ಲೆಲ್ಲಂ ಸಾಳಗ್ರಾಮಂ ವಲಂ. ಈ ಕಲ್ಗಳೊಂದು ಕಡುಪನೇಂ ಪೊಗೞ್ವೆಂ! ಭವರೋಗದೊಳಸವೞಿದು ನಮೆವ ರೋಗಿಗಿಂತೊಂದು ಕಲ್ಲಂ ಕರ್ಚಿದ ನೀರಂ ಕುಡಿಯಿಸಲೊಡಮೊಡನೆಯೆ ಕುತ್ತಂ ಭೇದಂ ಬರ್ಕುಂ, ಮೋಕ್ಷಮುಂ ಮಱುಗೊಳಿಸದು. ಇಂತೇರ್ಪಟ್ಟ ಸಾಳಗ್ರಾಮದ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೆಯಂ ಕುಱಿತೊಂದು ಕಥೆಯುಂಟು:—

ಮುನ್ನಮೊರ್ವನಱುಗುಲಿವೆಸರ ಕರ್ವೇಡಂ ನರಮೃಗಂಗಳಂ ತಲೆಯನೊಡೆದುಂ ಬಡಿದುಂ ಕಡಿದುಂ ಪಿಡಿದುಂ ಬೇಂಟೆಯಾಡುತೆ ತನ್ನೊಗೆತನಕ್ಕೆ ಪೇೞ್ದಱಿನಂ ಬೞಿಸಂದು ರೂಪುಗೊಂಡ ಪಾಪದೊಂದು ಮೊತ್ತಮೆನೆ ಪಲಗಾಲಂಬರೆಗಂ ಜೀವಿಸಿರ್ದಂ ಕಡೆಯೊಳೊಂದು ದಿನಂ ಕಾಲಧರ್ಮಮಂ ಕಾಣಲಿರ್ಪವಸರದೊಳ್ ತಾಂ ಗೆಯ್ದ ಕೊಲೆಯ ಪಲಸ್ರಂ ಮೆಯ್ವೆತ್ತು ಸಂದಣಿಸಿ ಬಂದಿದಿರ್ಚಿತೆಂಬಂತಿರೆ ಕೋಱೆವಡೆಯ ಕೊಂಕುಂಬನೆಯ ಕುಱಿಗಣ್ಣ ಕೆಮ್ಮೀಸೆಯ ಜೋಲ್ವಾಯ ಪೊದರ್ಲೆಯ ಕರ್ಮೊಗದ ತೀಱ್ದೇರನೊಂದು ಪೃಡಪಿರ್ನ ಪರ್ಪರಿಕೆಯ ರೋಸದ ಬಿರದ ಜವನ ಮೂಱುಗಾಱರ ಜಂಗುಳಿ ನೇಣ ಶೂಲದ ಕರಗಸದ ಇಟ್ಟಿಯ ಕವೆಗೋಲ ಇರ್ಕುಱಿಯ ದಂಡದ ಗಂಡುಗತ್ತರಿಯ ಕೊಡಲಿಯ ಕೂರ್ವಾಳ ಪರುಟಿ

ವಣೆಯ ಸಡಗರದ ಪಱಿವುಱಿದಿಂ ಬಂದು ಮುತ್ತಿ ಮುತ್ತಿ ಅಱುಗುಲಿ ಜೀವಾತ್ಮನಂ ಸೆಱೆವಿಡಿದತ್ತು.

ಇಂತು ಬಂದು ಬಂದಿವಿಡಿದುಂ ನೇಣಿಂ ಬಿಗಿದುಂ ಮುಳ್ಳುಂಗೊಳ್ಕೆಯಿನೀೞ್ದುಮಣೆದುಮಾರ್ದುಂ ಸಾದುರ್ಮೆಱೆದುಮಪ್ಪಾಗಳ್ ಕೂರಂಕುಸದಿಱಿತರ್ಕಂ ನಟ್ಟೊತ್ತಿ ನಾಂಟುವ ಕಲ್ಮುಳ್ಗಳನೊಂದು ಬೇನೆಗಂ ನೊಂದು ಸುರುಳ್ದುರುಳ್ದು ತಾಂ ಕೆಟ್ಟೆನೆಂಗು ಗೋೞಿಟ್ಟೞ್ವಿ ಬಡವ್ರೆಂದು ಜೀವಿಯಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಒರ್ವಂ ಸಚ್ಚರಿತ್ರನಪ್ಪ ಭಾಗವತಂ ಮುಟ್ಟಯಿಸಿ ಬಂದು ತನಗಾತನೊಳ್ ಮಱುಕಂ ಪುಟ್ಟಲೊಡಂ ಕೈಗರಡಿಗೆಯ ಕರ್ಗಲ್ಲಂ ಕಚಿರ್ ತೀರ್ಥಮನಾತನ ಬಱುತ ಬಾಯೊಳೆಱೆದಂ. ಇಂತೆಱೆದ ಸಾಳಗ್ರಾಮತೀರ್ಥದೊಂದು ಮೈಮೆಯಿನಾ ಪೊಲೆಯನ ಬಾಯ ತುದಿನಾಲಗೆಯೊಳ್ ಕಟ್ಟಿನೆ ಉಱಿದೆ ಶ್ರೀರಾಮಧ್ಯಾನಂ ನೆನಮಿಲ್ಲದೊಂದು ಸಂದಿನಿಂ ಸೆಗೞ್ದಿದಾಪದನೊಳ್.

ನಿಱಿವಿಡಿದುಟ್ಟ ಪೀತಾಂಬರದ, ಮಿಱುಪ ದ್ವಾದಶನಾಮದ, ಪೊಳೆವ ಕರ್ಣಕುಂಡಲದ, ನಳನಳಿಪ ತುಳಸೀದಾಮದ, ತೋಱಪ ನಾಲ್ಕುಂದೋಳ್ಗಳ, ಪಾಱುಂಬಳೆಯ ಗಜೆಯ ಪದುಮದ ಸಂಕಿನ ಕುಱುಪಿನ, ಸಿಂಗರದ ದಿವ್ಯಸುಂದರವಿಗ್ರಹರ್ ವಿಷ್ಣುದೂತರಿೞಿತಂದು ಶ್ರೀರಾಮನಡಿಯ ಜಾನದೊಳಿರ್ಪ ಬೇಡನಂ ಬಱಿಸಂದು ಬೋಳಯಿಸುತಿರ್ಪುದುಂ; ಬೆಕ್ಕಸಂಬಟ್ಟು ಕಕ್ಕಸದ ಜವನಾಳ್ಗಳ್ ವೈಷ್ಣವರಂ ನಿವಾರಿಪ್ಪೊಂದು ಬಗೆಯೊಳ್—ಓ! ಪಿರಿಯರಿದೇತಱ ಗೆಯ್ಮೆಯೊ! ನೇರಿದರ್ಗಿನಿತೊಂದಱಿಯರೆ! ನೋೞ್ಪಡರಿದುಗಡ! ಇಸ್ಸಿ! ಪೊಲೆಯನಂ ಕಿಟ್ಟುವ ದೇವರುಂಟೆ! ನಿಮಗೀತನೊಳೇತಱ ಕಜ್ಜಂ! ನೀಂ ಬಱಿದೆ ಕೊಂಡುಯ್ದು ವೈಕುಂಠಮಂ ಪೊಲೆಗಿಡಿಸದಿರಿಂ, ತೊಲತೊಲಗಿಂ. ಇದೆ! ಈ ದೋಷವ್ರತನೆಮ್ಮ ಪಾಲ್ಗೆ ಸಂದವನೈಸೆ! ಇಂತೀಗಳೆ ಪಿಡಿದುಯ್ದು ಸೂಲದೊಳೊತ್ತಿಂ ಪೋೞ್ದಿಂ, ಕಲ್ಲಾಲೆಯೊಳಿಕ್ಕಿ ಸುಱಿದುಂ, ಕರಗಸದಸುಳ್ಜಂತ್ರದೊಳ್ ಕೊಱೆದುಂ, ನೆಲ್ಲೊರಲೊಳಿಟ್ಟುವಲ್ದುಂ, ನೆರೆದ ನೆತ್ತರ ಕೀವಿನೊಂದು ಕೊಳನೆಳವ್ರಱಿಗಳ್ಗೆ ತಿನಬಡಿಸುವೆವು; ಅಲ್ಲದೊಡೆ ಕಿಮುಚ್ಚಿ ಸೊಡುವಸೆಯಂ ಪಿಂಡಿ ಜನನೆಮೆರ್ಪ್ರೋರಿಗೆೞಿತಂಗುಡುವೆವು. ಅಂತದುಕಾರಣಮೆಮಗಮೆಮ್ಮೊಡೆಯನಾಣ

ತ್ತಿಗಂ ತಡೆವಾರದಂತುಂ ನಿಮ್ಮೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಗಂ ನೆಗೞ್ತೆಗಂ ಪೞಿವನೊಡಗೂಡಿಸದಂತುಂ ಪಿಂದೆಗೆದು ಪೋಪುದೆಂದು ಬಿನ್ನಯಿಸಿದರ್. ಅದಕ್ಕಾ ವಿಷ್ಣುದೂತರ್ ಯಮಭಟರ ಕಾಮುಕರಂ ಕರಂ ಕರಂಗುವಿನಂ ಮೂಂಕರಿಸುತೆ—ಪೋಪೋಗಿರೆ ಬಡಿವಾರದ ಕೂಟಿರೆ! ಈಗಳೀತಂ ವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನಾಗನೆ! ಸಾಳಗ್ರಾಮದೊಂದು ಕರ್ಚುನೀರಿಂ ಪರಿಶುದ್ಧನಾದೊಡಲವಂ ಕಿಟ್ಟದಿರಿಂ. ಕಡೆವೊೞ್ತಿಗಾನುಂ 'ರಾಮ ರಾಮ' ಎಂಬೀ ನಾಲಗೆ ಪುಟ್ಟವ ನಾಲಗೆಯ ಮಾನಸಂ ಪಾವನನಾಗದೇಂ ಪೋಕುಂ! ಶ್ರೀಹರಿಗೆ ಕರ್ಗಲ್ಲ ಕಾಲ್ಮಣೆಯೆನಿಪ್ಪ ಸಾಳಗ್ರಾಮದ ಮಹಾತ್ಮ್ಯೆಯೇಂ ಕಿಱಿದೆ! ನೀಮಱಿಯಿರೆಂದು, ತಾಂ ಬಲ್ಲಂತು ಬಣ್ಣಿಸಿ ತೋಱಿ ಯಮನ ದೂತರನೆಟ್ಟಟ್ಟಿದರ್.

ಆ ವೇಳೆಯೊಳ್ ದೇವಾಂಗನೆ ತಾಂ ನಿಚ್ಚಮೆಱೆವ ಪೊಯ್ನೀರಿಂ ಪೂತ ಮಂದಾರದ ಬಿರಿಮುಗುಳ ಮಾಲೆಯಿಂ ಚೆಲ್ವಾಗೆ ಸಗ್ಗದ ಬೆಲೆವಣಿಸತ್ತಿಗೆಯಿಂ ಸಿಂಗರಂಬೆತ್ತ ಸಿವಿಗೆಯೊಂದು ನೆಲಕ್ಕಿೞಿತರ್ಪುದುಂ; ವಿಷ್ಣುದೂತರಾವಿಷ್ಣುಭಕ್ತನನದಱೊಳೇಱಿಸಿ ತಾಮುಮಡರ್ದು ಪೋದರ್ ಗಡ! ಅಂತದುಕಾರಣಂ ಬೊರೆವಾರದ ದೊರೆವಡೆದೊಂದು ಮೈಮೆಯೀಗಂಡಕಿವೆಸರ ಪೊನಲ್ಗಂ ಕಲ್ಗಂ ಸಲ್ಗುಂ. ನೀನೀನೀರೊಳ್ ಮಿಂದುಂ ಶಿಲೆಯುಂ ಪೂಜಿಸಿಯುಂ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾಗೆಂದಱಿಪಿದಂ.

ಪಗೆಗಾಱರ ಮೊನೆಗಾಱರ ಬೀರ! ಬೞಿಕ್ಕಂ ರತ್ನಗ್ರೀವಂ ವಿಪ್ರನೊಂದು ಸೊಲ್ಲಿಂಗೊಡಂಬಟ್ಟು ಸಪರಿವಾರಂ ತೀರ್ಥದೊಳ್ ಮುೞುಂಗಿ ಸಾಳಗ್ರಾಮಪೂಜೆಯನೊಡರ್ಚಿ ತಾನೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರಸಂಖ್ಯೆಯ ಕಲ್ಗಳಂ ಕೊಂಡು ಮುಂ ತೆರಳ್ದಂ.

ಇಂತು ಸತ್ಯದ ನೆಲೆಯುಂ ನಿತ್ಯದ ಬೀಡಂ ನನ್ನಿಯ ಕಡಲಂ ಪೂನ್ಯದೊಡಲಂ ಭಕ್ತಿಯ ಗುಂಪಂ ಮುಕ್ತಿಯ ಪೆಂಪಂ ಅಜನೊಗೆವ ಗೊತ್ತಂ ಪರಸುಖದೊತ್ತಂ ಕೞಿದು ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ ದಿನವಯಣಂಬೋಗುತಿರ್ಪನಮಾಪಥದೊಳ್—

ಮತ್ತಮೊದಲ ಗಡೆಯ ಗೆಣೆಯ ಪೊಸಕೂಟದ ಕೂರ್ಪರ ಮೀಂಟಿದ

ಸಂತಸಮುಕ್ಕಿನ ಪೆರ್ಚುಗೆಯೊಂದು ಲೀಲೆಯ ಮಾಣ್ಕೆಯಿನಡಿಗಡಿಗೆ ತಂ ತಮಗೆ ಬೆರೆವ್ವೆಂಡನಾಟದ ತೆರೆಗೈಯ ತಣ್ಕೆಯಿಂ, ಬೋರ್ಗರೆವ ಸಬುದದ ಮನ್ನಣೆಯ ಬಣ್ಣನೆನುಡಿಯಿಂ, ಕರೆಗಣ್ಮುವ ಸೊಲ್ಸರಿವ ಬೆಳ್ನೊರೆಯ ಬೆಳ್ನಗೆಯಿಂ, ಕಣ್ಗೆಡ್ಡಮಾದ ಗಂಗಾಸಾಗರಸಂಗಮಂ ಮುಂಗಡೆಯೊಳೆಸೆ ದತ್ತು. ಮತ್ತಮದು ಗುಱುಗುಱುಸುತೇಳ್ವ ಬೀಳ್ವ ಮಱುಮೀಂಗಳೆಡೆ ಯಾಟದಿಂ, ತಾಂ ತಮಗೆ ನೆಗೆನೆಗೆದುರುಳ್ವ ಮೀಂಗಳೊಂದು ಸೋವಿನ ಹೊಂಚಿನೆ ನೋಟದೊಳ್ ಎಡೆಗೆಡೆಗೆ ಪಾಱುವ ಕಡಲ್ವಕ್ಕಿಗಳ ಸುಱಿಯಿಂ, ಮುತ್ತಿ ಮಂಡಳಿಸಿದ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳೆತ್ತಣೊಂದು ಭಯದಿಂ ನೀರೊಳ್ ಮೈ ಗರೆವ ಬಾಳೆಮೀಂಗಳಿಂ, ಬಳಗೊಳಗಡಂಗಿ ಪರಿದಾಡುವ ಬಾಳೆಗಳಂ ಬೆಂಬೆಂಬತ್ತಿ ಸುಱಿಸುಱಿದು ತಳಮುಳಂಗೆಯ್ವ ತಿಮಿತಿಮಿಂಗಿಳಗಳ ದಱಿದು ಱಿದಿಂ, ಕರಮೊಪ್ಪಿದುರ್ದುದು.

ಇಂತು ರನ್ನ ಬಂಡಾರಿಯೆನೆ ಆಯೊದ್ದುಱಲ್ಪು ಬೆರೆದು ಬೆಡಂಗಿದಿರ್ಪ ನೀರವೆಣ್ಣ ಕಡುಜಾಣ್ಮೆಗೆ ಸೋಜಿಗಂಗೊಂಡು ತಲೆದೂಗಿ ಮೇಣ್ ತಾಂ ಪೋಗಲಿರ್ಪ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಂದು ನೆನಪಿಂ ವಿಪ್ರನೊಳ್— ಆಚಾರ್ಯ! ಎನಿ ದೂರದೊಳಿರ್ಕುಮಾಸಂದ ನೀಲಾಚಲಂ. ಎಂದಿಗೆ ಕಾಣ್ಬೆಂ. ತಿಂಗಳೊಂ ದಾದುದಲೇ! ಎಂದು ಬೆಸಗೊಳೊಡಂ; ಭೂಸುರಂ— ಏಂ ತೋಱಿದೆ! ಅಲರ್ವಕ್ಕಿಯ ಮುಗಿಲ ಕರ್ಮುಗಿಲೆಯ ಮಾಕಾಳಿಯ ಬಡಲ ಕರ್ಪಿನಚಲಂ ಅಂದೀ ಯೆಡೆಯೊಳ್ ನಾಲ್ಗೈಯ ಬೇಡರಂ ಕಂಡೆನೀ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಪೋದೆ ನೀದೆಸೆಯೊಳ್ ಬೆಟ್ಟಮನೇಱಿದೆಂ, ಇದೆ ಬೆಟ್ಟಂ ದಿಟ್ಟಸೆಂದು, ಸುಟ್ಟ ತೋಱಿದಂ. ಆಗಳರಸಂ ಕಣ್ಣೆತ್ತಿ ನಾಲ್ಕುಂ ಬೆಸೆಯಂ ಸುತ್ತಿ ಕಂಡುಂ ಕಾಣಿಸದಿರೆ ದುಗುಡದಿಂ ಬೆಮೆಗೊಂಡು,—ಪೂರ್ವಂ ಪೇಟ್ದ ಬೆಟ್ಟಮಂ ಕಂ ಡಿರೆ! ಎಂನು ತನ್ನ ಪರಿಜನರಂ ಕೇಳ್ವುದುಂ; ಕಂಡೆವಿಲ್ಲೆಂದು ಮಾನುರ್ ಡಿವರೆ. ಆ ನುಡಿಗೆ ರತ್ನಗ್ರೀವಂ ಕಟ್ಟೆಚ್ಚರಿವೆತ್ತು—ಏನಯ್ಯ! ನೀನೊ ರ್ವನೆ ಕಂಡಯ್! ಆಮಿನಿಬರುಂ ನೋಡಲಾಱದ ಪಾಪಿಗಳ್? ಇದಱಿ ಯೇಂ? ಪೇಳೆಂದು ಕೇಳಲೊಡಂ; ತನ್ನ ಜಾನದ ಜಾಣ್ಕೆ ನೆರವಾಂತಱಿವಿಂ ವಿಪ್ರಂ— ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು ಈಗಳಱಿತೆಂ. ತೊಪೆರ್ ಸಂಗಮದೊಳ್ ಮಾ ದಲೊಮೆರ್ ಮೀಯದಿರ್ಪ ಜಾತ್ರೆಗರ್ಗೆ ಬೆಟ್ಟಂ ದಿಟ್ಟಿಗೆ ಬಾರದೈಸೆ! ನೀ

ಮದುಕಾರಣಂ ಗಂಗಾಸರಿತ್ಸಾಗರಸಂಗಮತೀರ್ಥದೊಳ್ ಮಿಂದು ಬರ್ಪುದೆಂದು ತಿಳಿಪಿದಂ.

ಕೇಳ್! ಆ ನುಡಿಯಂ ಕೇಳ್ದಬಳಿಕ್ಕ ಸರ್ವರುಂ ತೀರ್ಥಸ್ನಾನಂಗೆಯ್ದು ದಾನದಕ್ಷಿಣೆಗಳಿಂ ವಿಪ್ರಕುಲಮಂ ಸೈತುಗೊಳಿಸಿ ತವಕದಿಂ ಮುಂದೆಸೆಯಂ ನೋಡಿಪ್ಪುದುಂ; ಪುಣ್ಯದ ರಾಶಿಯಂತೆ ಬಗ್ಗಿನ ನೆಲೆಯಂತೆ ಮೈಮೆವೆತ್ತು ಚೆಲ್ವಾದ ಪರ್ವತಂ ತೋಱಿನೆಂದುದು. ಆಗಳಾಗಳೆ ಪೆಳವಂ ನಡೆಗೊಂಡಂತುಂ, ಕುರುಡಂ ಕಣ್ಬಡೆದಂತುಂ, ಷಂಡಂ ಪುರುಷನಾದಂತುಂ ಪೆರ್ಚಿದೊಂದು ಸಂತಸದಿಂ ಬೈಗಿನೊಳ್ ಕೆಲೆದುಂ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿಯುಂ ನೆಗೆದಾಡಿಯುಂ ಚೆದಱಿ ಪೋಪಾಕಳ ಮಂದೆಯ ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ ನೆರೆದು ಬಂದ ಜಾತ್ರೆಯ ಪಯಣಿಗರ್ ಶ್ರೀರಘುವರನಂ ಪಾಡುತುಂ ನೋಡುತು ಮೋಡುತುಂ ಬೊರೆಮಡೆದ ಕರ್ವೆಟ್ಟುಮನೇಱಿ ಪೋದರ್.

ಕೇಳೆಲೆ ಚಿಕ್ಕರಸ! ಇಂತು ನೀಲಾಚಲಶಿಖರಮನಾರೋಹಣಂಗೆಯ್ದು ಶ್ರೀಪುರುಷೋತ್ತಮಮೂರ್ತಿಯಂ ಕಂಡುಂ, ಪ್ರಸಾದಮಂ ಕೊಂಡುಂ, ಸಿಕ್ಥಕಮನುಂಡುಂ ಕೆಲಕೆಲರ್ ವಿಷ್ಣುಸಾರೂಪ್ಯಮಂ ಪೊಂದಿದರ್; ಕೆಲಕೆಲರ್ ಪೊಂದಿ ವಿಷ್ಣುಲೋಕಕ್ಕೈಯ್ದಿದರ್; ಕೆಲಕೆಲರ್ ಪುರುಷೋತ್ತಮನ ಸೇವೆಯೊಳ್ ನಿಂದರ್; ಕೆಲರ್ ಬಂದರ್. ರತ್ನಗ್ರೀವಂ ನಿಜಸತಿಸುತ ಮಂತ್ರಿಪುರೋಹಿತರ್ ಸಹಿತಂ ದೇಹಂಬೆರಸು ಸಾಯುಜ್ಯಪದವಿಗೇಱಿದಂ. ಕಣಾ! ಇಂತೆ ನೇರ್ಪಟ್ಟ ಮೈಮೆ ಈ ಬೆಟ್ಟದೆಸೆಯಂಗೆ ಸಲ್ಗುಮೆಂದು ನೀಲಗಿರಿಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೆಯಂ ಮಂತ್ರಿಪಂ ಕಥಿಸಿದಂ.

ರಮಣೀಮಣಿ! ರಾಘವಾವರಜಂ ಇನಿತೊಂದು ಪಿರಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಂದು ಮೈಮೆ ದಿಮ್ಮಿತೆಂದು ಕೌತುಕಂಗೊಂಡು ದರ್ಶನಸ್ತುತಿಗೆಯ್ದು ತುರಂಗದ ಬೆಂಬಲದ ಸೇನೆಯ ಕಾಪಿನೊಳ್ ಪೋಗುತುಮಿರ್ದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್ ನೀಲಾಚಲದರ್ಶನಮೆಂಬ ದಶಮಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಏಕಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ.

ಎನ್ನ ಸಿಂಗರದ ಸಿರಿಯೆ! ಆ ಅಂದಿನ ರಗಳೆಯ ಬಣ್ಣನೆಯ ದಿನಂ
ಗಳ್ ಪಿಂಚಿವುವು. ಆಗಳುಂ ತನ್ನೊಡಲುರಿಯೊಂದು ಬೇವಿನಳುರ್ಕೆ
ಯಿಂದೆಡೆವಿಡದೆ ಪುಯ್ಯಲ್ಬ್ವ ಕಡಲೀಗಳ್ ಬೇಸಱಿನೆನಸುಂ ಸೈರಣೆಗೊಂ
ಡುದು. ಪೊಸವೆಸಲಾದ ಪೆಣ್ಗಳ ಜವ್ವನದ ಬಿಗುರ್ಪಿಱಿದು ತಿಳಿವಂತೆ
ತೊಱೆವೆಂಡಿಗುರ್ಕಿನುಬ್ಬರಮುಡಂಗಿ ತಿಳಿದುದು. ತಾನುಮುಣದ ಪೆಱ
ವರ್ಗಮಿೞಿಯದ ನೆಲಕಲನ ಮಱೆಯ ಮುಚ್ಚಿನ ಭಂಡಾರದೊಳಗಣೊಂ
ದು ಪೞಿಗ್ಗೀಡಿಂ ಪ್ರರುಳ್ ಕುಂದುವಂತಿರೆ ಕೊಳಂಗಳ ಜಳಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲ
ನೊಳಗೊಳಗಿಂದುವು. ಬೈಗಿನ ಮುತ್ತಪ್ಪೊೞ್ತಿನ ಚೆಂಬಿಸಿಲ ಪರ್ಬುಗೆ
ಯ ಬೆಳಗಿನೊಂದಿರವಿಂ ತಾವರೆಯಿರ್ದುವು. ಸಾವರ್ಗೆ ನೋವದವರ
ಜಾಳಿಗೆವೆಣ್ಣಿಂ ಕವರ್ಪೊಂದು ಬಗೆಯೊಳಾರಯ್ವ ನೆಂಟರ್ಗೆ ದೊರೆವಂದ
ಬಂಡುಣಿಗಳ್ ನೀರ್ವೂಗಳಂ ಸೇವಿಸುತಿರ್ದುವು. ನೀರುಣದೆ ಮುಗಿಲ್ಗಳ್
ಬೆಳತುರ್ ಬೆಂಡಾದುವು. ಪೆಱೆನೇಸರ್ಕಳ ಕೈಗಳ್ ನಿಡಿದಾದುವು. ಬಾಂ
ಬೊಲಂ ಬಿತ್ತಿದಱಿಗಲೆಯಿಂ ಸೊಗಯಿಸಿದತ್ತು. ಭೂರಮೆ ಕಱಂಗಿ ಬೆ
ಳೆದಾರವೆಸೆಂಬ ಕಾಂಗಿನ ಸೀರೆಯನುಟ್ಟು ನಳನಳಸುವ ಕೆಯ್ವೊಲವೆಂಬ
ಮಿಸುನಿಗಚ್ಚಿನ ಪೊಂಗುಪ್ಪಸಮುಂ ತೊಟ್ಟು ಕಣ್ಗೆಡ್ಡಮಾದಳ್.

ಇಂತು ಮುಂಚೆ ಬಂದ ಶರತ್ಕಾಲದೊಳ್ ರಾಘವನ ಜನ್ನದ ಬಣ್ಣಗು
ಡುರೆ ತಿಂಕಳ್ಗೆ ಮೊಗಮಿಕ್ಕಿ ನಸೆಯುತುಮಿರ್ಪುದುಮಿತ್ತಲಾವೇಳೆಯೊಳ್
ಚಕ್ರಾಂಕಪುರದ ರಾಯಗುವರಂ ಪ್ರಜೆಗಳೊಂದು ದೂಱಿಂಗೆ ತನ್ನೊಂದು
ಜಿನಪಕ್ಕೆ ಮೇಲಾಳ್ತನದ ಸಡಗರದಿಂ ಬೇಂಟೆಗೆಂದು ಪಱಮಂ ಪ್ರಗುತಂ
ದಂ. ಆಗಳ್ ದಿಕ್ಕರಿಗಳ್ಗೆ ಗಿರಿಗಳ್ಗೆ ದೊರೆವರ್ ಕರ್ವೇಡರ್ ಎಕ್ಕಡವಾ
ವುಗೆಯ ತೊವಲುಡೆಯ ತುಪ್ಪುಱಂಗಿಯ ಸೊಪ್ಪಿನ ಟೊಪ್ಪಿಗೆಯ ಸಿಂಗ
ರದಿಂ ಕವಣೆಯ ಮಿಂಟೆಯ ಪೆಂಟೆಯ ಅಂಟುವಲೆಯ ತಡಿಕೆವಲೆಯ ಬೀ
ಸುಂಬಲೆಯ ಪಾಸುಂಬಲೆಯ ಕಣ್ಣಿವಲೆಯ ಬೆಳ್ಳಾರಬಲೆಯ ಗುದಿಯ
ಸಬಳದ ಕವಲ್ಗೋಲ ಅಡಿಕಿಲ್ಗೋಡೆಯ ನೇಣ ಕಡಿಗತ್ತಿಯ ಬಿಲ್ಲಂಬುಗಳ
ಬಲ್ಪೊಱೆವೊತ್ತು ಪೀಲಿಯುಡೆಯ ಜಂತದೋಲೆಯ ಪುಲಿಯುಗುರ ಬಾ

ಪುಲಿಯ ಗುಂಜಿಯೊಕ್ಕಸರದ ಎಲ್ವಿನ ಬಳೆಯ ಸಾದಿನ ಬೊಟ್ಟಿನ ತಮ್ಮ ಪುಳಿಂದಿಯುಮೆರಸು ಜಾಯಿಲಂಗಳಂ ಕೂಡಿ ನಡೆತಂದು ನೆರೆದರ್. ಅಂತು ಬಂದಬೇಡರ್ ಕಾಡಂ ಮುತ್ತಿಯುಂ, ಮಿಗದಿಕ್ಕೆಯಂ ಹೊಂಚಿಯುಂ, ಕೊಣಕುವ ಸಬುದಮನಾರಯ್ದುಂ, ಕರ್ಪನಗುಟ್ದಿಂ, ಬಲೆಗಳನೊಡ್ಡಿಯುಂ, ಕುತ್ತುಱಂ ಸೋವಿಯುಮಿಡಿಕುಱೊಳ್ ನುಸುಳ್ದುಂ, ಸರುವ್ರೊಳ್ ಹುದುಗಿಯುಂ, ನೀರ್ದಾಣದೊಳ್ ಕತ್ತರಿಗಂಡಿಯನೆತ್ತಿಯುಂ, ಮರನನಡರ್ದುಮುಬ್ಬರದೆ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದಱುಚಿ ಬೇಂಟೆಯಾಡುತಿರೆ; ನಟ್ಟ ಕೊಡಂಕೆಯ ಮೊಲನ, ಅಳ್ಳೆಯೊತ್ತುವ ಮರೆಯ, ಡಗೆವೊಯ್ದರಲೆಯ, ಪೆಟ್ಕೆಗೆಟ್ಟ ನರಿಯ, ಬೆದಱಿದ ಕಡವೆಯ, ಕೆರಳ್ದಿಕ್ಕಲನ, ಕೊಕ್ಕರಿಸಿದ ಕಕ್ಕಡವಂದಿಯ, ಕಣ್ದೊಳಸಿನ ಕರಡಿಯ, ಮುಕ್ಕುಱಿಕ್ಕುವ ಕಾಟ್ಕೋಣನ, ಕೋಡಿಡುವಾನೆಯ, ಗರ್ಜಿಸುವ ಸಿಂಗದ, ಮೊರೆವ ಬಲ್ಪುಲಿಯ ಗಜಬಜದ ಸಂಚಾರಂಬಲ್ಸಿರಿದಾಯ್ತು.

ಆಗಳ್– ಇದೆ ಕಿಱುಬನನಿಸು! ಇದೆ ಕಾಟ್ಕುಱಿಯನಿಡು! ಇದೆ ಬಗ್ಗನನಿಕ್ಕು! ಮೋಣಿದೆ ಚಿತ್ತಗನಂ ತುಡು! ಇದೆ ಕಲ್ಲಾನೆಯಂ ಕುತ್ತು! ಇದೆ ಪೆರ್ವುಲಿಯುಂ ಕುತ್ತು! ಎಂದೆಬ್ಬಿಱಿಸುತುಂ ಮುಟ್ಟಿವರುತುಂ, ಮೋಣೊರ್ಮೆ ಸೊಸ್ಪಳಾಗದಂತು ಸನ್ನೆವೇಂಟೆಗೆಯ್ಯುತುಮಳವಿಗೆಟ್ಟ ಕೊಬ್ಮಿಗಂಗಳಂ ಸಂಹರಿಸಿದರ್. ನೊರೆಯಿಡಿವರೆಗರ್ಚಿದ ಪುಲ್ಲಪುಲ್ಲೆ, ಮುಱಿಗೋಣ ಮಱಿಯ ಮರೆ, ಕಬ್ಗಿದ ಮೊಗದ ಪೊಡೆಯೊಡೆದುಡು, ಮತ್ತಂ ಕೋಡುಡಿದಾನೆ, ನಟ್ಟಾಲಿಯ ಮೊಲಂ, ತಲೆ ಕಡಿವೋದ ಪೆರ್ಬುಲಿ, ಪಲ್ಲುಡಿದ ಪಂದಿ, ಕರುಳೊಕ್ಕ ಕತ್ತೆ ಬೇಡರ ಬಗೆಗೆ ಬಂದುಂ ಬಾರದಾಯ್ತು.

ಇಂತು ವನದೊಳ್ ಮೃಗಕುಲಂ ನಿರ್ನಾಮಮಾಗಲೊಡಂ, ಸಂತಸಮಾಗೆ ಬೇಡರ್ ಸವಿಯಡಗಂ ಬಸೆಯುಂ ನೆತ್ತರಂ ತೊವಲಂ ಕೋಡಂ ಜಂತಮಂ ಮತ್ತಂ ಚವುರಿಯಂ ಪೊತ್ತು ನಗರಿಗೆ ಮರಲ್ದುವರ್ಪಾನಡುವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಚಂಚಲಿಸುವ ಮಿಂಚಿನಂತಿರೆ ಮುಂಚಿನರ್ಪ ಮಿಂಚುವ ಪಂಚವರ್ಣದ ಕುದುರೆಯಂ ಕಂಡು-- ಎಲೆ ಅಣ್ಣ! ಎಲೆ ತಮ್ಮ! ಏ ಮಾರ ನಿಗಳಚೊಂದು ಬಣ್ಣಗುದುರೆ! ಎಮ್ಮ ಜಾಯಿಲಂಗೆ ದೊರೆವಕರ್ಣಂ! ಕೊಂಕ

ದ ಬಾಲಂ, ನಿಮಿರ್ದ ಕೊಡಂಕೆ, ಡಗೆವೊಯ್ವಳ್ಳೆ, ಗುಜ್ಜುಗಾಲ್, ನಿಟ್ಟೊಡಲ್, ಕಟ್ಟಾಯದ ಮೆಯ್ಸಿರಿ. ಆಃ! ಕೀೞಿಂ ಪಲ್ಲಣನುಮೇನಾಯ್ತು. ಓ! ಸೊರ್ಕಿದ ದುಱುದುಂಬಿಗುದುರೆ! ಇಂತುಂ ಸಿಂಗರಮೇಂ ನೋೞ್ಪಿಂ ನೋೞ್ಪಿಮೆಂದು, ಮುಟ್ಟಿವಂದು ಪಿಡಿದು ತಮ್ಮೊಡೆಯಂಗೆ ವಾಹನಮಕ್ಕುಮೆಂದು ದಮನಂಗುಯ್ದೊಪ್ಪಿಸಿದರ್.

ಆಗಳ್ ತನಗೆ ದೊರೆವಡೆದೊಂದು ಜವ್ವನದ ಪೊಸಕುದುರೆಯುಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿಯಱ್ಕಱಿಂ ಪೊಂಪುೞಿವೋಗಿ, ಬಾಳದ ಬಿರುದಿನ ಪಾಡಿನೊಕ್ಕಣೆಯ ಓಲೆಯಂ ಕೈಯೊಳ್ ಕೊಂಡಿಂತು ವಾಚಿಸಿದಂ:— "ಕಡಲ್ ಕಡೆಯಾದೀ ಪೊಡವಿಯುಂ ತನ್ನೊಂದು ಬೆಳ್ಗೊಡೆಯ ನೆೞಲೊಳಿರಿಸಿ ಮೂಮರ್ಲೆನ ಪಗೆರಾಯರ ಬಿಂಕಮನುರ್ದಿ ತಿರ್ದಿ ಸಮಕಟ್ಟಿ ಬಿರುದರ ಗಂಡಂ ಕೈದುವೊತ್ತರ ದೇವಂ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮಂ ಅಯೋಧ್ಯೆಯೊಳರಸುಗೆಯುತ್ತುಮಿರ್ದಪಂ. ತನಗೆ ಕೂಬಿರತ್ತಣಿಂ ಬಲ್ಪೞಿಯಾಗೆ ಬಣ್ಣವಿೞಿದು ಸೊಬಗೞಿದು ಸುಱುಂಟಿ ಮುಱುಂಟಿ ಮೆಯ್ಗುಂದಿದೀಭೂರಮೆಯುಂ ಪೊರೆವೊಂದು ದೂಸಱಿಂ ರಾವಣಾದ್ಯರಂ ಕೊಂದೊಂದು ಕೊಲೆಯ ಶಾಂತಿಗೆಂದು ಕುಂದದ ಜನ್ನಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ದೀಕ್ಷೆಯೊಳಿರ್ಪಂ. ಇಂತಿದಾತನಯ ಜನ್ನಗುದುರೆ; ತನ್ನಣುಗದಮ್ಮನ ಶತ್ರುಘ್ನನ ಮೊನೆಗಾಱನ ಬೀರಸಿರಿಯ ಗಂಡನ ಕಾಪ್ಪುಂಟು. ಅಂತದಱಿನಾರಾನುಮೆತ್ತಾನುಂ ಮಿಡುಕುಳ್ಳ ಪೆಂಪಿನ ಕೊರ್ವಿನ ಜವ್ವನದ ಗಂಡುಗಲಿತನದ ರಾಯರಿರೆ ಹಯಮಂ ಕಟ್ಟಿಕಾದುವುದು. ಕೆಯ್ದುಗೆಯ್ದು ಸೋಲ್ತರ್ ಶತ್ರುಹನಂ ಕಂಡು ಮಱೆವೊಕ್ಕು ಕಪ್ಪಮನಿತ್ತು ಸಂತಂ ಬೞಿಸಂದು ಬಾೞ್ವುದು. ಶ್ರೀರಾಮನಾಣೆ!"

ಕಾಮುಕಲ್ಪವಲ್ಲರೀ! ಇಂತು ದಮನಂ ಪರಿವಿಡಿಯಿನೋಲೆಯನೋದಿದನಪ್ಪುದುಂ; ಕೈಪಿಸನುಂಡಂತುಂ, ಕಲ್ಲೆಡವಿದಂತುಂ, ಮುಳ್ ಚೆಟ್ಟಿದಂತುಂ, ತೇಳ್ ಇಱಿದಂತುಂ, ಕಲಂಕುವ ನಗೆಯೊಳ್, ಏಱುಗೊಂಡೆಕ್ಕಲನ ದಾಂಟುಗೊಟ್ಟ ಪಾವಿನ ಪೊಸವಗೆಯೊಂದು ಮುಸಕದಿಂ ಕಿಡಿಕಿಡಿವೋಗಿ ಕುಡಿವರಿವ ಮೀಸೆಯುಂ ತಿರ್ದುತ್ತೆ— ಆಃ! ಶ್ರೀರಾಮಂ ಗಡ! ಬಂದೆ ಬೆಳ್ಗೊಡೆಯೊಳಾಳ್ವ ರಾಯಂ ಗಡ! ರಾವಣಾದ್ಯರಂ ಕೊಂದಂ ಗಡ! ಶಾಂ

ತಿ ಗಡ! ಜನ್ನಗುದುರೆ ಗಡ! ಬೇಳ್ವಂ ಗಡ! ತಮ್ಮಂ ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಗಡ! ಕಾಪು ಗಡ! ಮಿಡುಕುಳ್ಳ ಬೀರರ್ ಕಾಪಲಕ್ಕುಂ ಗಡ! ಕಾಣ್ಕೆ ಗಡ! ಪೂಣ್ಕೆ ಗಡ! ತನ್ನಾಣೆ ಗಡ! ಜಗಕೆ ರಾಮನೊರ್ವನೆ ಚಲದಂಕಂ; ಶತ್ರುಹನೊರ್ವನೆ ಬೀರಂ; ಮಿಕ್ಕ ರಾಯಗುವರರ್ ಪಂದೆಗಳೇನಾಗರೆ! ಏತಱೊಂದು ಪೊಚ್ಚಱವ ಮಾತಿನೊಂದು ನಿಱುಗೆಯೊ! ಲೋಗರೊಳ್ ಬಲ್ಲರ್ ತನಮ್ಮಾಳ್ತನದ ಪೆರ್ಗಳಿಕೆಯುಂ ಗಳಪುವರೆ? ಲೋಗರ ಕಣ್ಣೆಂಜಲ್ ಶಾಗದಂತು ಬೆರ್ಚನಿಟ್ಟು ಪಕ್ಕಿಗಳಂ ಬೆದರ್ಚಲೊಡರ್ಚಿದ ತೋಂಟಗನೊಂದಾಯತಿಯುಂ ಕಂಡನಕ್ಕುಂ ರಾಮಂ. ಅಕ್ಕೆ, ತಪ್ಪೇಂ. ಇಂತೊಂದು ಪೂಣ್ಕೆ ಎಮ್ಮನ್ನರ್ಗೆ ದಳ್ಳಿಸುವ ಬಲ್ಗಿಚ್ಚಿನೊಳೆಱದ ಪೊಸ ನೆಯ್ಗೆ ಮಾಸಟಿವಾರದೇಂ ಪೋಕುಂ. ಅದುಕಾರಣಂ ತಾಂ ತನಗೆ ದೊರೆಕೊಂಡ ಕುದುರೆಯುಂ ಕಟ್ಟಿ ಕೈವಿಡಿದ ನಲ್ಲಳ್ಗೆ ಸಂತಸವೆಕ್ಕಸಂಗಳ ನವಿರ್ ಮೂಡುವಂತುಂ, ಪೆತ್ತೋವಿದಬ್ಬೆಗೆ ಪೆತ್ತೊಡಲ ಎತ್ತಿದ ತೋಳ್ಗಳ ಕಟ್ಟುಬ್ಬಸದಾಯಸಂ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ಬಾರದಂತುಂ, ಅಂದಂದಿಂಗಂ ಬಳೆಯಿಸಿ ನಡೆನುಡಿವೇೞ್ದ ಪೊರೆದಯ್ಯನ ಕೂರ್ಮೆ ಪೆರ್ಮೆವಡೆವಂತುಂ, ಬೀರದ ಗಂಡುಗಲಿಗಳಪ್ಪ ಗೆಣೆಯ ರಾಯಗುವರರ್ ತಲೆದೂಗುವಂತುಂ, ನೇಹದ ನಂಟರೊಳನಂಟು ಗಂಟುಗೊಳ್ವಂತುಂ, ಬಿಡುಗಣ್ಣರ್ಗೆ ಕಣ್ಣಹಬ್ಬಮಪ್ಪಂತುಮೆತ್ತಿ ಬಂದ ಪಗೆಯುಂ ಬಾರಿಸುವೆಂ. ಮೇಣೆನ್ನ ಗಂಡುಗಲಿತನದ ಚಲಮಂ ತೋಱಿಸುವೆಂ, ಎಂದು ತಱಿಸಂದು ಶ್ರೀರಾಘವನ ಕುದುರೆಯುಂ ಬಂದಿವಿಡಿದು ಬೀಡನಡೆಯ ಕಾಪಿನೊಳ್ ತನ್ನ ಪೊಟಿಲ್ಗಟ್ಟಿದಂ.

ನಸೆಗ್ರಾತಿ! ಇಂತು ದಮನಂ ಹಯಮುಮಂ ಸೆಱೆವಿಡಿದು ನಿಜಪುರಕೆ ಕಳಿಪಲೊಡಮಿತ್ತಲ್ ಹಯದ ಬೆಂಬಲದ ಕಾಪಿನಾಳ್ಗಳ್ ತತ್ತಱದಿನೊತ್ತರಿಸಿ ಪತ್ತಿಸಾರ್ದು ರಾಯಗುವರನಂ ಸುತ್ತಂ ಮುತ್ತಿ, ಮೈಗಲಿಯುಂ— ಎಲೆಲೆ ಪಗಲ್ಗಳ್ಳ! ಏತಱೊಂದು ಗೆಯ್ತಂ. ತಾಂ ತಾಂ ಬಟ್ಟೆವಿಡಿದೈದಿ ಪೋಪ ಕುದುರೆಯನಿಂ ನೀಂ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡುಯ್ವ ಬಲ್ಪೇವುದೊ! ಆರೊಂದು ಹಯಮೆಂಬುದನಾರೈದು ಪೋಗಬೆ ಪತ್ತುಗೊಳ್ವ ನೀಂ ಕಾಲುರಿಚನಕ್ಕುಂ, ಸಾಜಂ. ನಿಲ್ ನಿಲ್! ಮಾಣ್ ಮಾಣ್! ಶ್ರೀರಾಮನ ಜನ್ನದೊಂದು ಸಿಂಗರದ ಕುದುರೆ ಕಣಾ! ದೇವರ್ ಮುನಿವೆಶೆಯೊಳ್ ಕಳ್ವ

ಕೊಳ್ವ ನಿನ್ನೀಬಲ್ಮೆ ಪೊಳ್ತಕ್ಕುಂ. ನಿನ್ನಡಗು ಪರ್ದಿಂಗೆ ಬಿರ್ದಕ್ಕುಂ. ಮೇಣ್ ನಿನತ್ತ ಸುವಿನುಸಿರ್ ಜವಪುರದ ಪ್ರೇತಿಗಳ್ಗೆ ಸುಯ್ಲಾಡುವ ಜೀವದ ಗಾಳಿಯಕ್ಕುಂ. ಮೇಣೀನಿನ್ನ ಪಾಟೊಡಲ ನೆತ್ತರ್ ಪಿರಿತಿನಿವಡೆಗೆ ಪಗಲ ಬೋನದೊಂದು ಕಟ್ಟಕ್ಕುಂ. ನಿನ್ನಟ್ಟೆಯೆಲ್ಲಂ ಕುಟ್ಟೆವ್ರೇತಿಗಳ್ಗೆ ಕಟ್ಟಚ್ಚಿನ ಹೋಳಿಗೆಯಕ್ಕುಂ. ನಿನ್ನೀರುಂಡಂ ಮರುಳ್ಪಡೆವೆರಸು ಮಂಡಳಿಸಿ ಸೆಂಡನಾಡುವ ಮಾಕಾಳಿಯ ಕೈಗೆಂದುಗಮಕ್ಕುಂ. ನೂಱುಮಿನೇಂ; ನಿನ್ನ ನಾಡು ಬಕ್ಕಂಬಯಲಕ್ಕುಂ. ಅಂತದಱಿಂ ಬಗೆಗೇಡಿಂ ತೆಕ್ಕಱಿದು ನಿರ್ನೆರಂ ನೀಂ ಬನ್ನದೊಳಾಗದೆ ಬೇಗಂ ಹಯಮಂ ಬಿಟ್ಟು ನೆಟ್ಟನೆಮ್ಮಂ ಶರಣ್ಬೊಕ್ಕು ಸೊಗಂಬಾಳ್ವುದೆಂದರ್. ಆನುಡಿಗೆನಸುಂ ನಕ್ಕು ಮತ್ತಂ ಕಿಸುಗಣ್ಣಿ ದಮನಂ ಕೈಯ ಕೂರ್ವಾಳ ತೆಳ್ಮೊನೆಯುಂ ನೋಂಕಿ— ಈ ಸೂಟ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಂ ತಲೆಗಾವೆಂ, ಮುಂತಿಂತು ಬಾಯ್ಗೆ ಬಂದಂತೆ ಜಪುಚಿಕೆ ಕುಡಿನಾಲಗೆಯಂ ಸೌಳನೆ ಸೀಳ್ವೆಂ, ನಿಕ್ಕುವಂ. ಆನೆ ಬಲ್ಪಳ್ಗಂ ಕುದುರೆಯುಂ ಕಟ್ಟಿದೆಂ. ಕಾದುವ್ರೆಂದು ಬೆಸನಮೆಮಗಕ್ಕುಂ. ಆ ಸೋಕಿರ್ನ ರಾಮಂ ನಿಮ್ಮ ದೇವನಾವನೇವಂ? ಈಗಳೆ ನಿಮ್ಮಾಳ್ದನಂ ತಟ್ಟೆ ರಣಕಟ್ಟೆಂ; ಇದೆ ಎನ್ನೊಂದು ತೋಳ್ಬಲಮಂ ಮೆಱೆವೆಂ. ಕುದುರೆಯೊಂದು ದೂಸಱಿಂ ಮೊನೆಯೊಳಿನ್ನೀಮೊನೆಯ ಬಾಳ್ಗೆ ತಲೆಯಂ ಮಾಱುಗುಡದಿರಿಂ. ಪೋ! ಪೋಗಿರೆ! ಎಂದು ಕಾಪಿನಾಳ್ಗಳಂ ಗದಱಿ ಗರ್ಜಿಸಿದಂ.

ಇಂತಪ್ಪುದುಮನುಚರರ್ ಕೇಳಿಗೆಯ ಪಾವಿನೊಂದು ಮಾತ್ಕೆಯಿಂ ತಡೆಗಟ್ಟುವಟ್ಟರಾಗಿ ಮರಳ್ದು ತಮ್ಮೊಡೆಯನಪ್ಪ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯಂಗಿಂತಿದಂ ಬಿತ್ತರಸಿದರ್.

ಮುದ್ದಣಂ— ದೇವೀ!

ಮನೋರಮೆ:— ಆವ ದೇವಿ! ಶ್ರೀದೇವಿ! ಏಂ ಭೂದೇವಿ!

ಮು:— ನಿನ್ನನೆ ದೇವಿಯೆಂದು ಕರೆದೆಂ.

ಮ:—ಬಲ್ಗತೆಯಂ ಬಿತ್ತರಿಪ್ಪೊಂದುಬ್ಬೆಮೆಯೊಳೇನೆನ್ನಂ ತೊಱು ಮಾಡಿ ದೇವಿಗೆತ್ತು ಕರೆದಯ್?

ಮು:- ಏಂ ಕಾಣೆನೆ? ನೋಯಿಂದಪ್ಪಿದೆನೆ?

ಮ:- ಮೋಹಾವ ದೇವಿಯೊಂ?

ಮು:- ರತಿದೇವಿ.

ಮ:- ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ನೀಂ ಕಾಮದೇವಂ.

ಮು - ಅಕ್ಕೆ ದೇವಿಯೊಂದು ಹಸಾದಂ.

ಮ:- ಎಲೆ ಮದನಮೋಹನರಾಜ! ಅಂತಿರ್ಪೊಡೆ ನೀಂ ಪೇೞ್ದ ರತಿಯನೆ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೊಗೞ್, ನೋೞ್ಪೆಂ.

ಮು:- ಓ! ಏತಱ ಮಾತೊ! ಎನ್ನಳವೆ?

ಮ:- ಆಃ! ರತಿಯಂ ಬಣ್ಣಿಸಲ್ಕೆ ಸಲ್ಲದ ನೀನೇತಱ ಕಾಮದೇವಂ.

ಮು:- ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ಸಲ್ವೆಂ ಸಲ್ವೆಂ. ಕಾಮದೇವನೆಂಬೊಂದು ಬಿರುದಂ ಪಡೆದುಮಾಱನೆ? ತೆಗೞ್ವರಿಕೆ. ಇದೆ ಇದೆ ತೊಡಂಗಿದೆಂ- ಅಸಿದೊಡಲ ಪೂಗಣ್ಣ ಪೆಣ್; ಸಸಿಮೊಗದ ಕಿಸುವಾಯ ಪುಸಿನಡುವಿನರಸಿ; ಮಿಡಿಮೊಲೆಯ ಪಿಡಿನಡೆಯ ಬೆಡಂಗಿನೆಯ ನೀಱೆ, ಬೆಟ್ಟ-

ಮ:- (ಅರೆನೋಟದಿಂ) ಆಃ! ಕಬ್ಬಿಗರ್ಗೆ ನೀಂ ಕಲ್ಲಾಯ್ತನಕ್ಕಂ. ಎಂದುಂ ಕಾಣವರೊಂದು ಪಾಂಗಿನಿಂ ಪೇೞ್ದು ಪ್ರೇಕ್ಷಕರ ನಿನ್ನೀ ಬಣ್ಣನೆಯ ನುಡಿಗೇನೆಂಬೆನೊ! ಬಡಲಸಿದೇಂ? ಮೊಗದೊಳೇತಱ ಸಸಿ, ಕಣ್ಣೊಳೇತಱ ಪೂ, ನಡುವಿನೊಳೇಂ ಪುಸಿ! ಎಂದು ಬಾಯಂ ಕಿಸಿದಳ್. ಜಡೆಯಂ ಬಿಡಿರ್ಚಲ್ಕೇಂ ದೆವ್ವಮಾಳ್ಪುದೆ. ಪೋ, ನೀಂ ಕಾಮನಲ್ತು, ಭೀಮಂ.

ಮುದ್ದ- (ಕಿಱುನಗೆಯಿಂ) ಎನ್ನ ಕುಲದೇವಿ! ಇನಿತೊಂದು ಮುನಿಸೇಂ, ಎನ್ನ ನಗೆಯಿನಿಂತಾಯ್ತಕ್ಕಂ. ಸೈರಿಸು! ಸೈರಿಸು! ನುಡಿನಿಱಿಗೆಯಂ ಬೆದಂಕೆ ಪೊರದಂತುಂ, ಇರ್ದಂತೆ ಬಣ್ಣಿಪ್ಪೊಂದು ಜಾಣ್ಮೆ ದೊರೆಕೊಳ್ವಂತುಂ, ಬಾಸೆವೆಣ್ಣೊಂದೊಲ್ಮೆದಾಳ್ದು ವಾಕ್ಸಿದ್ಧಿಯಂ ಪಡೆದು ನಿನ್ನಂ ಎನ್ನ ಜನ್ನದಾರದಾಣೆ! ರತಿಯಿಂ ನೂಮಡಿ ಮಿಗಿಲೆನಿಸಿ ಬಣ್ಣಿಪೆಂ.

ಸುವ್ವಿ! ಸುವ್ವಿ! ನಾಲ್ಮೊಗನಗ್ಗಿಟ್ಟಿಕೆಯೊಳೊಗೆದ ಬಳ್ಳಿಗೆಯ ಮುದ್ದುಗುವರಿ! ಸುವ್ವಿ! ಸುವ್ವಿ! ಬೀಣೆ ಹೊತ್ತಗೆಗಳಂ ಪೊತ್ತ ಕೈ

ಯ ಚೆಲ್ವೆ! ಸುವ್ವಿ! ಸುವ್ವಿ! ಬಾಣಿ. ಎನ್ನೀ ಮಡದಿರನ್ನೆಯುಂ ರತಿಗೆಣೆಯೆಂದು ಪೊಗಳ್ದು ಪಾಡುವೆನೆಂದು ಜಾಣ್ಮೆಯ ಪೊರ್ದುಗೆಯ ನುಡಿಬಿನ್ನಣಮನೆನಗೆ ಕರುಣಿಸಾ! ನಿನಗೆಱಗುವೆಂ. ಸುವ್ವಿ! ಸುವ್ವಿ! ಆ! ಆ! ಆ! ಆ! ಆ!!!

ಮ:— ಸೀಂಗೆಯ್ದ ಸರಸತಿಯ ಪೊಗಳ್ಕೆಯ ತುತ್ತತುದಿಯ "ಆ! ಆ!!" ಏಂ?

ಮು:— ಅಂತನು ಪಾಡಿನ ಜೋಡಿನ ದಾಟಿಯ್ಕೈಸೆ.

ಮ:— ಆಯ್ತಾಯ್ತು ಚೆಲ್ವು. ಏಂ ನಿನ್ನಂ ಸರಸತಿಯೊಲ್ದಳ್?

ಮು:— ಎಂತೆಂತೊ ಪಾಡಿ ಬೇಡಿ ಒಲ್ಮೆವಡೆದೆಂ. ಈಗಳಿನಸುಂ ತಡಂಬಡದೆ ಬಣ್ಣಿಸಿ ನಿನತೊಂದೊಲ್ಮೆವಡೆದಪೆಂ. ಕೇಳ್! ಮಾಕಾಳಿಯ ಮೈವೆಣ್ಗರ್ಗೆ......

ಮ:— ನಿನ್ನ ರತಿಯ ಬಣ್ಣಿಪೊಂದು ಸಂಧಿಯೊಳ್ ಮಾಕಾಳಿಯೊಳೇಂ ಕಜ್ಜಂ?

ಮು:— ಆಃ! ಎಡಗೇಡಿಯನೆ ಮಱೆತೆಂ. ಆತನಂ ಬಲಂಗೊಳದಿರ್ಪನಂ ಮೊತ್ತಮೊದಲೊಳನಿತುಂ ವಿಘ್ನಂ. ಓ ಓ! ಬರ್ಪನೆಯ ಬಿಂಕಣಿಗಿವಿಯ ಮೂಗೊಂಕುಮೊಗಿನ ಪೇರೊಡಲ ಇಲಿದೇರ ಬೆನಕ! ಇದೆ ಮಣಿವೆಂ. ಈ ರಮಣೀಮಣಿಯಪ್ಪ ರತಿದೇವಿಯುಂ ಬಣ್ಣಿಪೊಂದು ಕವನದ ಕಜ್ಜದುಜ್ಜುಗದನಿತೊಂದು ಪೊತ್ತಿನೇವಾಳ್ಕೆಯೊಳಮೆಡರ್ ಬಾರದಂತು ಕಾಪುದು. ಇನಿತೊಂದು ಮೇಲನೊಡರ್ಚಿದೆಯಪ್ಪೊಡೆ ಆಬಣ್ಣನೆಯ ಪೊಗಳ್ಕೆಯ ಪಾಡಿಂಗೊಲ್ವೆನ್ನೀಮಡದಿ ಕೂರ್ಮೆಯಿನೆನಗೆ ತಿನವಡಿಸುವಾಪಸುಗೆಯ ಚಕ್ಕುಲಿಯುಂ ಗಾರಿಗೆಯುಂ ಪುರಿಗಡಲೆಯುನವಲಂ ಕಬ್ಬುಂ ತೇಂಗಾಯುಂ ನಿನಗಂ ಪಾಲಿತ್ತು ಮೊದಲೊಳ್ ಪಿರ್ಸುವೆಂ.

ಮ:— ನಿನ್ನ ಬೆನಕಂ ಬಪ್ಪನೆವಾಯೊಳಿಂತುಣ್ಗುಂ.

ಮು:— ಏಂ ರಮಣಿ ದೇವರುಣ್ಬರೆ! ಉಣ್ಬೊಡಂತೆಂಬೆನೆ?

ಮ:— ಮೇಣೊರ್ವನೆ ತಿನಲ್ ಬಗೆವಾ!

ಮು:— ನೀನೀವುದೇಂ ದಿಟಂ.

ಮ:— ಎತ್ತಾನುಮಿತ್ತೊಡೇಂಗೆಯ್ವೆಯ್.

ಮು:—ಇಸ್ಸಿ! ಅನಿತ್ತುಭಕ್ಷ್ಯಮನೊರ್ವನೆ ನುಂಗಲಾಂ— ತಾವೆ(?) ಚಕ್ಕುಲಿಗಾರಿಗೆಗಳ್ ಕಾಮದೇವಂಗೆ; ಅವಲುಂ ಪುರಿಗಡಲೆಯುಂ ಮುದ್ದಣಂಗೆ; ಕಬ್ಬು ಕಬ್ಬಿಗಂಗೆ; ತೆಂಗಾಯೆನಗ್ಗೈಸೆ!

ಮ— ನೀಂ ಜಾಣಂ. ನಿನ್ನ ರತಿದೇವಿಗೇಂ ?

ಮು—ತಾನೆ ಬಲ್ದೀವ ದೇವಿಗಾವುದಱೊಳಾಸೆಯೊ ?

ಮ— ಅಂತಿರೆಯುಂ ಮನೋರಮೆಗೇಂ ?

ಮು— ಓವ್ರೊ! ರತಿಯುಂ ಬಣ್ಣಿಪ್ರೊಂದು ಬೆಸನದೊಳ್ ಮನೋರಮೆಯುಂ ಮಱೆದುಬಿಡೆಂ. ಅಕ್ಕೆ! ಕಬ್ಬಿನ ಸಿಪ್ಪೆರುಂ ಮುಗ್ಗಿದ ಗಾರಿಗೆ ಪುಡಿಯುಂ ಮನೋರಮೆಗಿರ್ಕೆ.

ಮ— ನೀಂ ಬಲ್ಗಡಸುಗಾಱಂ, ಸಾಜಂ. ಇರ್ಕೆ. ನೀಂ ಮನದೊಳೆ ಮಂಡಿಗೆಯನುಂಡಂತಾಯ್ತು. ಈಗಳುಂ ಕೇಳ್ವೆಂ ರತಿಯ ಪೊಸ ಬಣ್ಣನೆಯಂ.

ಮು— ಕೇಳ್. ಆಂ ಬಣ್ಣಿಪ ರತಿಗೆ ಮಿಂದ ಮರಗೂಟಿನೊಂದು ಮೆಯ್ಯೊಪ್ಪಗರ್ ?

ಮ— ಮರಗೂಟಿನೆಂದೊಡಾರ್ ?

ಮು— ದೆಸೆವಳರೊಳೊರ್ವಂ.

ಮ— ಉಂ. ಹುಂ.

ಮು— ಸಿಂಗರದ ಮಲೆನಾಡಿಗನೊಂದು ಭಂಗಿಯ ಮೊಗಂ.

ಮ— ಮಲೆನಾಡಿಗನೆಂದೊಡಾವಂ ?

ಮು— ಮಲೆಯೊಳೆ ನೆಲೆಗೊಂಡಿರ್ಪ ನಾಲ್ಗೈಯ ದೇವರ್.

ಮ— ಇಂತಪ್ಪ ದೇವರೊಳ್ಮೆವಡೆದೆ ಮಲೆನಾಡ ಪೆಣ್ಗಳ್ ಕಣ್ಗೆ ಚೆಲ್ವೆಯರಾಪರಕ್ಕುಂ.

ಮು— ಅಪ್ಪುದು. ಮತ್ತಮಾನೀಱಿಗೆ ಇರುಳ್ಗಣ್ಣಂಗೆಂತಂತೊಪ್ಪುವ ಬಟ್ಟೆ ನುಣ್ಗಣ್.

ಮ– ಇರುಳ್ಗಣ್ಣನೆಂದೊಡೆ ಆವ ಸೈಪುಳ್ಳಂ.

ಮು– ಇರುಳ್ಗಣ್ಣನೆಂದು ಚೆಂದವನಕ್ಕುಂ.

ಮ– ಆಃ ಕಾಮದೇವರ ದೇವ! ಈಗಳೀಗಳಱಿತೆಂ. ನೀಂ ಬಣ್ಣನೆಯೊಳೆರಡನೆಯ ಬೊಮ್ಮಂ ನಿಕ್ಕುವಂ. ಎನ್ನೀ ಜೋಲ್ಮಡಿಯ ಪೂಸರದಾಣೆ! ನಿನಗಾವ ಭಕ್ಷ್ಯದೊಳಿಷ್ಟಂ. ಪೂರಣಗಡುಬನೀವೆನೊ? ಚಕ್ಕುಲಿಯಂ?

ಮು–ಅರರ್! ಸೈತು ಬೈತಿಡು ಮಾದೇವಿಯ ಕಡೆವೊಱ್ತನೊಂದು ರೂಪಿಗೆ ಪಡಿವರಿಜಾಗೆ ಮೆಱೆವೆನ್ನ ರತಿದೇವಿಯನಡಿವಿಡಿದು ಮುಡಿವರೆಗಂ ಬಣ್ಣಿಸವ ಮುನ್ನಮಿನಿತೊಂದು ಬೇಗದಿನೊಲ್ವಾ!

ಮ– ಮುನ್ನೀರ ನೀರ ಸವಿವೊಂದು ಬಗೆಯೊಳ್ ಕೊಡನ ಕುವರನಂತಿರೆ ಬಲ್ಗಡಲನೆ ಕುಡಿವೊಡಕ್ಕುಮೆ? ಬರ್ಪನಿ ಸಾಲದೆ?

ಮು– ಅತಿಪ್ರಸಂಗಂ ಸಾಲ್ಗುಂ. ಇಂತು ವ್ಯರ್ಥಾಲಾಪದಿಂ ಪೊೞ್ತಂ ಕಳೆವೆಮ್ಮಂ ಲೋಗರ್ ಪೞಿಯರೆ? ಪೋ ಮಾಣ್, ರಾಮಕಥೆಯ ನಿನ್ನೊರೆವೆಂ, ಕೇಳ್.

ಆ ವೇಳೆಯೊಳ್ ಶ್ರೀರಾಮನ ಕುದುರೆ ಬಲ್ಪಿನ ಪಗೆರಾಯಗುವರನೊಳ್ ಬಂದಿವಟ್ಟುದೆಂದು ಚರರೆಂದ ನಿಟ್ಟುರದ ಕಕ್ಕಸದ ನುಡಿ ತನ್ನ ಕಿವಿವೊಳಗಂ ಪುಗುತರ್ಪ ಮುನ್ನಮೆ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನೆಕ್ಕೆಕ್ಕೆ ಮಿಕ್ಕುವರ್ಪ ತೆಕ್ಕದೆಕ್ಕತುಳಗ ರೋಸದಿನಾಡಿ ಕುಣಿವ ಕುಡಿಮೀಸೆಯುಂ ಪುರಿಗೆಯ್ದು ಬೆಮರಿಡುವ ಕೆಕ್ಕೆಯುಂ ಸನೆಱಿ ಕೆತ್ತುವ ಮುಯ್ವನೊತ್ತಿ ಬಿಲ್ಗೆ ಕೊಪ್ಪನೇಱಿಸಿ ತಿರುವಾಯ್ಗೆ ಕಣೆಯುಂ ಪೂಡಿ ತೇರನೇಱಿ ನಾಲ್ವಗೆಯ ಪಡೆವೆರಸು ಕುದುರೆಗೆಳ್ಳನಾವನಾವಂ ತೋಱು ತೋಱೆಂದು ಪಗೆಯೊಳೆತ್ತಿ ನಡೆದಂ.

ಇತ್ತಲ್ ದಮನಂ ಪೊಣರ್ಕೆಗೆಂದು ಬರ್ಪರಿಸೇನೆಯುಂ ಕಂಡು ತನ್ನ ಮೊಗ್ಗಾವಲ ಕಿಱುವಡೆಗೆ ಕೈವೀಸಿ ಚೂಣಿಯೊಳೆ ನಿಂದು ತಾಗಿದಂ. ಆವೊೞ್ತಿಂಗೆ ಮಾಱಾಂತರಿರಾಯಗುವರನಂ ತೂಳ್ದು ಬಾರಿಸುವ ಪರ್ಪರಿಕೆಯ ಸೂರುಳೊಂದು ಬಲ್ಲಾಳ್ತನದ ಗಂಡಗರ್ವದಿಂ ತೇರಂ ನೂಂಕು

ತುಂ ಕಾರ ಕರ್ಮುಗಿಲೊತ್ತೆನಲ್ಕೆಡ್ಡವೆಸೆವ ಪೇರಾನೆಗಳ ಘಟೆಯುಂ ನೊಳ್ಗಸುತುಂ, ಪೇರುರ್ಬಿನ ಕಡಲ ನಡುವಿನೊಳಡಿಗಡಿಗೆ ಗುಡಿಗಟ್ಟಿ ಮಡಿಮಡಿವ ನಿಡುದೆರೆಯ ಲೀಲೆಗೆ ಪಡಿವಪೊರ್ಂದು ಗತಿಯ ಕುದುರೆಗಳ ತಟ್ಟನಣೆದೊತ್ತುತ್ತುಂ, ಮಾರಿಯ ಮಸಣಿಯ ಚೂಳಿಯುಂ ಪಿಡಿದು ಜಡಿವ ಜವಹುರವಂ ತಗುಳ್ಚಿ ತಾವೊಕ್ಕಲಿಕ್ಕುವ ಬೋಳೆಯರ್ಗೆ ಗುರ್ವನಗುರ್ವಿಸುವ ಸೆಱಗಂ ಬೆಱಗಂ ಪಾರದ ಬಲ್ಗೈಬಂಟರ ಪೆರ್ವಡೆಯುಂ ಜರ್ವಿಕೆತ್ತಿಸುತುಂ, ತಾಂ ನಾಯಕನಾಗೆ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯಂ ಮಾರ್ಮಲೆದು ದಮನನಂ ತಡೆದೊಡ್ಡಿ ನಿಲ್ತಂ. ಇಂತುಱುಬಿ ಬಂದುಂ ನಿಂದುಂ ಮುಂದುಂ ಪಿಂದುಂ ಸಂಧಿಸಿದ ಬಂದಿಗಾಱರ ಗೊಂಣಮಂ ನಂದಿಪ್ಪೊಂದು ಕುಂದದ ಗರಗರಿಕೆಯ ಕೈದುಗಾಱತನದ ಬಲ್ಮೆಯೊಳ್ ಮಾಱೊಡ್ಡಿ ಮೊನೆಗಾಂತ ದಮನನನಿದಿರ್ಚಿ ಕೋಲ ಸರಿಯುಂ ಕಱೆಯುತೆ ಕರೆಯುತೆ ಎಲೆ ಪಸುಳೆ, ನಿನಗಿಂತೇಂ ಹರಣಂ ತಿಣ್ಣಮಾಯ್ತು ! ನಿರ್ನರಮೆನ್ನೀಕೂರಂಬುಗಳ್ಗೆ ತಲೆಯುಂ ಮಾಱುಗೊಟ್ಟು ಸಾಯಲ್ ಬಗೆವಾ ! ಇಸ್ಸಿ ! ನೀಂ ತರಳಂ; ಪೊಣರ್ಕೆಯಾಗದು. ಅಂತಿರ್ಪಿನಂ ದೇವರ್ಕಳಿಂ ನಿಚ್ಚಂ ನುತಿಗೊಳ್ವ ಪೆರ್ಮೆಗೊಡೆಯನಪ್ಪ ರಾಮನ ಹಯಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಣ್ಕೆಯುಂ ಕೊಟ್ಟು ಪುದುವಾೞ್— ಎಂದು ಕೇಳಿಸಿದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಕಡುಂಗಿ ದಮನಂ— ಕೇಳ್ ! ಕೇಳ್ ! ಹರಣಂ ತಿಣ್ಣಮಾದರ್ಗೆ ದಾವುಂ ಪಾವುಂ ನೀರೊಂದು ಟಾವುಂ ಪೊತ್ತುವ ಕಿಚ್ಚಿನ ಬೇಹುಮೊಳವು. ಸಂಗರದೊಂದು ದಂದುಗಮೇಕೆ? ನಾಲಗೆ ನಿಡಿದಾದರ್ಗೆ ಕೂರ್ವಾಳುಂ ಕೊಲುಮೀಗಳ್ ಸಾಧ್ಯಂ. ಅಂತದುಕಾರಣಂ ಸಲ್ಲದ ನಿನ್ನಂಕದ ಬಿಂಕದ ಮೈಸಾಸದ ಸಡಗರದ ಬಿಡುನುಡಿಯ ಚೊಕ್ಕಳಿಕೆಯುಂ ಬಲ್ಲದೆ ನಿಲ್ಲದೆ ಮರಲ್ವುದೆಂದಂ. ಇಂತಾಡಿದ ದಮನನಂ ಪೊಸಮಸೆಯ ಕೂರ್ಗಣೆಗಳನಿಸುತುಂ— ಎಲೆ ಕುದುರೆಗಳ್ಳ ! ಕೂಬಿ ! ನೀಂ ಬಾಲನೆಂದಿಂತು ನಯುಂಬೇಟಿೞ್ದಡಂ ಬಳ್ಕದಳ್ಕದೆ ಮಾಱಾಂತಿದಿರ್ಚಿ ಸಾವ ನಿನ್ನೀನೊಸಲಕ್ಕರದೋದಿಂಗೇನೆಂಬೆನೊ ! ಪುಣ್ಯಮೂರ್ತಿರಾಘವನ ಜನ್ನಕ್ಕೆಡರಂ ತಪೊರ್ಂದು ಸೆಡಕಿಂ ದುಡುಕಿಂ ಪೋಪ ಹಯಮಂ ಬಂದಿಗೊಂಡೊಂದಱಿಗೆಯ್ಮೆಯೆ ಸಿಂದಿದುದಕ್ಕುಂ; ತಪ್ಪೇಂ— ಎಂದಾಡಿದಂ. ಆ

ಗಳ್ ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂ ದಮನಂ–ತೆಗೆ ತೆಗೆ ನಿನ್ನಾರಾಘವನಂ, ಹಯಮಂ. ಗಂಡುಗಲಿತನದಿಂ ನಿನ್ನಾರಾಯುಗುವರನಂ; ನಿನ್ನ ಬನ್ನದ ಜನ್ನದ ತುರಂಗಮಂ ಕಟ್ಟಿದೆಂ. ನೀಂ ಕಲಿಯಾಗಿ ಕಾದಿ ಎನ್ನಂ ಸಮಂತು ಹಯಮಂ ಗೆಲ್ವುದು ಕೊಳ್ವುದು–ಎಂದಂ. ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನೆಂಗುಂ:– ಬಿಟ್ಟ ಕುದುರೆಯಂ ಬಿಟ್ಟಪರಾರೆ ಬೀರರ್. ಇದೆ ಇದೆ ಪೊಂಗಱಿಯ ಕೋಲ್ ಕಟ್ಟಿ ಬಿಡವರೆದೆರ್ದೆಯೊಲ್ಗಳಂ ಪುಡಿಗುಟ್ಟಿ ನೆಟ್ಟನೆ ಹಯಮಂ ಮರಲ್ಚಲ್ಕೆಂದು ಪೂಣ್ದು ಪೂಡಿದೆಂ, ಅರಮಗನೆಂಗುಂ:— ಅಂತಿರೆಂದು ಮರಲ್ಚಲ್ಕೆಂದು ಬರ್ಪ ಪಗೆಯನೆಬ್ಬಟ್ಟಲ್ಕೆಂದು ಬೀರಸಿರಿಯೊತ್ತಿದ ನೆತ್ತರುಂಡ ಕೆಂಗಣೆಯಂ ನೋಡಿದೆಂ.

ಕಾಂತೆ– ಈಗಳ್ ಪೋಯ್ಕೈಗೆ ಮೊದಲ್. ಆಗಳ್ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯಂ ತನ್ನೊಂದಗಟನರಿಯಂ ಶರಜಾಲದಿಂ ಮುಸುಂಕಲೊಡಂ ನಡುವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಬರ್ಪ ಕಣೆಗಳಂ ಮುಕ್ಕಡಿಗೆಯ್ದು ಮೇಲಂಬುಗಳನೇಸೊಡುವುದುಂ, ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯಂಗೆ ಜೀವರಕ್ಕೆ ಬೆಸುಗೆವಿಟ್ಟುದು; ತೇರಿನರಗೀಲ್ ಕಱಿಲ್ದುದು; ಪಱಿಯಿಗೆಯುಡಿದತ್ತು. ಮತ್ತಂ ಪೊಸದಗಲೆಯಂ ಬಿಗಿದು ಅಳೆವಟ್ಟ ಪೊನ್ನ ಪಡಿದೇರನೇಱಿ ಮುಟ್ಟಯಿಸಿ ಕಱುತ್ತೆಱಗಿ– ನೀಂ ಕಡುಗೈಗಲಿಯಕ್ಕುಂ, ಏಂ ಮಿಱುತ್ತಿನುಂಡಿಗೆಗೊಂಡಯ್! ಇದೆ ಇದೆ ನಿನ್ನಟ್ಟೆಯಿಂ ಜವನರಮನೆಯ ಮುಂಬಾಗಿಲ್ಗೆ ಲಾಳವಿಂಡಿಗೆಯಂ ಸಮೆವೆನೆಂದು ಮೂಡಿಗೆಯಿಂ ಕಿಡಿಯಿಡುವುರಿಗಣೆಯನಾರ್ದೆಚ್ಚಂ. ಅನಿತಱೊಳ್ ದಮನಂ ಭುಗುಭುಗಿಲೆಂದು ಪೊಗೆದುಂ ಪೊತ್ತಿಯುಂ ಕಿಡಿಗಾಱಿಯುಂ ಜಾಲೆಯೊಕ್ಕುಂ ಮಿಕ್ಕುಂ ಮೀಱಿಯುಂ ಪರಿತರ್ಪ ಕಿರ್ಚುಂಗೋಲಂ ಚೆಚ್ಚರದೊಳ್ ತನ್ನೊಂದು ಬೆಚ್ಚಪೊಚ್ಚಪೊಸನೀರೊಡಲ ನಿಡುಗೋಲಿಂ ಕಾಲ್ದೊಳೆಯಿಸಿದಂ. ಬಱಿಯುಂ ಮಱುವಕ್ಕದತ್ತಣಿಂ ವಾಯುವ್ಯಾಸ್ತ್ರಂ ತಳರ್ದು ಬರ್ಪುದುಂ ಸರ್ಪಾಸ್ತ್ರಮಂ ಸಂಧಿಸಿದಂ. ಇಂತು ಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರಂಗಳ್ ಮುಡಿಯಲೊಡಂ, ಬಲ್ಮೆಯ ತೋಳ್ ತೋಟ ಬಳ್ವಳಮಾಗೆ ಪೋಣರ್ದರ್. ಕಡೆಯೊಳ್ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯಂ ದಮನನ ಬಲ್ಪಿಡಿಗುರ್ದಿಂಗೆ ನಿದ್ದೆವೋದಂ ಆಪ್ರಸ್ತು

ಮದೊಳ್ ರಥಿಕನೊಂದು ಸೋಲಂ ಕೇಳ್ದು ಪುಷ್ಕಲಂ ಶತ್ರುಘ್ನನಿಂ ಬೆಸನಾಂತು ತಳ್ವದೆ ಮಾಱಾಂತ ವಿಕ್ರಾಂತರಾಜಪುತ್ರನಂ ಸರಲ ಸೋನೆಯಿಂ ಕಿಮುೞ್ಚಿ ಮುಸುೞ್ಚಿ—ಎಲೆಲೆ! ಪೋ ಪೋಗದಿರ್, ಭಟನಾಂ ಕಾಳೆಗದ ಮೊನೆಗೆ ಬಿಲ್ಗೊಂಡು ಬಂದೆಂ. ನಲ್ನುಡಿಯೊಳೆ ಹಯಮಂ ಚಲಮಂ ಬಿಡು. ಅಲ್ಲದೊಡೀಗಳೆ ಪಡೆಯನೊಡೆಮುಱಿವೆಂ— ಎಂದು ತಡೆದಂ. ಆಗಳ್ ಸುಬಾಹುತನಯಂ ಬಂದನಂ ನಿಂದು ನೋಡಿ—ನೀಂ ಪಡೆಯೆನಲ್ ತೊಡೆಯುಂ ಮುಱಿವೈ; ಭಟನಲ್ತು ಭಟ್ಟಂ; ಕೊಂಡುದು ಬಿಲ್ಲಲ್ತು ಪುಲ್; ಬಂದುದು ಕಾಳೆಗದ ಮೊಗೆನಲ್ತು ಮಾಳೆಯದ ಮನೆಗೆಂದಂ. ಪುಷ್ಕಲಂ ಕಾಪುರದಿನೆಂಗುಂ:— ಬಿಡು ಬಿಡೀಬನ್ನಣದ ನುಡಿಯಂ. ಇದೆ ಪೂಣ್ದೆಂಬೆಂ. ಇಂದೀಕೊಳುಗುಳದೊಳ್ ನಿನ್ನಂ ಗೆಲ್ದಲ್ಲದೆ ಕಾಲ್ತೆಗೆದೆ ನಾಬೊಡೀಬಿಲ್ ಊಱುಂಗೋಲಕ್ಕೆ, ಅಣ್ಮು ಕಣ್ಮಾಯಮಕ್ಕೆ, ಮೇಣುಂ ಗೆಲ್ಲಮೆಣ್ ನಿನ್ನೊಳ್ ಕೇಣಿಯಕ್ಕೆ! ಕೈಮಱೆದು ಕೆಕ್ಕಳಿಸದಿರ್. ದಮನನೆಂಗುಂ:—ನೀನಿಂತಿರೆ ಗಡಾವಣೆಯಂ ಕೋರವಿಸಿ ಗಟ್ಟಿಸಲೇಂ? ಪೋಗಸಣಿಯ ಗರುವಾಯ ಗೋಳಿಯದ ಜೋಷಮಂ ಬಿಡು. ಆಪೊರ್ಡೆ ಕೈಚಕಳಮಂ ತೋಱು. ಪುಷ್ಕಲನೆಂಗುಂ:—ಅಬ್ಬಾ! ಮೊನೆಗಾಱದ ಮೊನೆಗಾಱಕುವರ! ನಿನ್ನೊಳ್ ಕಡುಕೆಯ್ದು ಪೆಣೊರ್ವನಂ ಗುಣಂಬಾರದೆಂಬೊಂದು ಬಗೆಯಿಂ ಸೈತಿಡೆ ನೀನೊಡಂಬಡದೆ ಬಾತೆರ್ಗೆಟ್ಟೆಳನೆತ್ತರ ಕೊರ್ವಿಂ ತಲೆಯುಂ ಪೋಗುಡುವೀನೀಂ ಮರುಳಾಗಾ! ನಿನ್ನರಂ ಕಾಡಾನೆಯೊಳಿದಿರ್ಚುವ ನಾಡ ಕುನ್ನಿಯಂತು ನೀನೆನ್ನೊಳ್ ಕಡುಕೆಯ್ವಾ! ದಮನನೆಂಗುಂ:—ನೀಂ ಕಾಡಾನೆಯಲ್ತು; ನೆಣಗೊರ್ವಿನೂರಾನೆಯಕ್ಕುಂ. ಪುಷ್ಕಲನೆಂಗುಂ:—ಏನೆನ್ನಂ ನಾಡ ಪಂದಿಯೆಂದು ಕೊಱಚಾಡುವಾ! ನಿನ್ನ ತುದಿನಾಲಗೆಯನೀಕೂರ್ಮಾಳ್ವಿನೀಗಳೆ ಸೀಳನೆ ಸೀಳ್ವೆಂ, ಗಳಪದಿರ್. ದಮನನೆಂಗುಂ:— ನಿನ್ನಂ ಪಂದಿಯೆಂದರಲ್ಲ; ಪಂದಿಯೆಂದು ನುಡಿದರೊಳರೇ! ಇಂತೀ ನುಡಿಗೆ ಪುಷ್ಕರಂ ಕರಂ ಕನಲ್ದು ದೊಣೆಯಿಂ ನಂಜನುಗುೞ್ವ ಕವಲಂಬುಗಳನುರ್ಚಿ ಮೊಗೆದಿಸುತುಮಿರೆಯಿರೆ, ದಮನಂ ಎಡನಂ ಬಲನಂ ತಿರುಗಿಯುಂ ಸಾರ್ದುಂ ಪಡಿಸರಲಂ ಜೋಡಿಸಿಯುಂ ಠಯ್ಯನೆ ಬರ್ಪ ಪಗೆಯ ಪೊಸಕಣೆಗಳಂ ಖಂಡಿಸಿಯುಂ ದೇವ

ಕನಳ್ ಪೊಗಲ್ವಿನ್ನಂ ಸಮದಂಡಿಯೊಳ್ ಪೊಣರ್ದರ್. ಕಟ್ಟಕಡೆಯೊಳ್ ಕೈಸೋಲ್ತು ಮೈಗುಂದಿ ಬಸವೞಿದು ಮುಚ್ಚೆವೋದಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— ಸಕಲಗುಣಸಂಪನ್ನೆ ! ಏಕಗುಣಹೀನೆ !

ಮನೋರಮೆ— ಅಬ್ಬಾ! ಎನ್ನ ಗುಣದೊಳಾವುದೊ ಬಂದು ಹೀನಂ!

ಮು— ನಲ್ಗತೆಯಂ ಪೇೞ್ವರ ಕಣ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ ಪುರುಳನಱಿಯದ ಗಾವಿಲ್ವನ ಕಾಡನರಂತಿರೆ ನಿದ್ದೆಯು ಬಿಣ್ಪಿಂ ತೂಂಕಡಿಪ ನಿನತೊಂದು ಗುಣಂ ಹೀನಂ.

ಮನೋ— ತೂಂಕಡಿಸದೇವೆನೊ ? ಕಿವಿಗಳ್ಗೆ ಪುರುಳಮರದ ಗುರ್ದಿನಾಟದ ಬಱುರಗಳೆಯ ನಿಡುಗತೆಗೆ.

ಮು— ನಿನಗೇಂ ವೀರರಸಂ ಮೆಚ್ಚದೆ ?

ಮನೋ— ಮೆಚ್ಚುಮುಚ್ಚನಱಿಯೆಂ. ಎರ್ದೆವುಗುವ ಪೊಚ್ಚಪೊಸ ನಲ್ಗತೆಗಳನೆ ಮೆಚ್ಚುವೆಂ.

ಮು— ಉಂ! ಪೋಕೆ. ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ ಚೆಲ್ವಿನ ಬಲ್ಸೊಗಸಿನಯೆ ನಲ್ಗತೆಗಳ್. ಇಂತು ಸುಬಾಹುಜಂ ಪುಷ್ಕಲನೊಂದು ಬಾಣಹತಿಗಳ್ ವೞಿದು ಮೈಮಱೆಯಲೊಡಮಾಗಳ್ ತಳ್ವದೊರ್ವನೋಲೆಕಾಱಂ ತಳ್ದುರ್ ಪುರಕ್ಕೈತಂದು ಸೋದರಂಬೆರಸೊಡ್ಡೋಲಗಂಗೊಟ್ಟಿರ್ದ ತಮ್ರಾಕ್ಷಳ್ದಂತೆ ಮೊೞಗೆ—ಕಾಮದೇವರೀಗಳ್ ಕೊಳುಗುಳಕ್ಕೆ ಪೊಱಮಡಲಕ್ಕುಂ. ಅರಿರಾಯರೊಳೆಮ್ಮ ಚಿಕ್ಕರಸಂ ನಿಂದು ಕಾದಿ ಮೈಸೋಲ್ತಂ. ಇಂತಿದೆ ಕಜ್ಜದುಜ್ಜುಗದೊಂದು ಬಿನ್ನಪಂ ಬಿನ್ನಪಮೆಂದು ಕೇಳ್ವುದುಂ, ಸುಭುಜಂ ಕಿಕ್ಕಿಱಿದೆೞ್ದು ತೂಗುಂದೊಟ್ಟಿಲೊಂದು ಪೊಂಗಿನಿಂ ಬಗೆ ಮನಮುಱುಕದ ಗಂಡಗರ್ವದಿರ್ದೆಸೆಮೂಲೆಗಳೊಳಮುಯ್ಯಲಾಡೆ ತನ್ನೊಂದಾಯತಿಯಿಂ ತಱಿಸಂದು ಸಂಗರಕ್ಕೆಂದು ಪೊಱಮಡಿಯಿಕ್ಕಿ ಮಿಕ್ಕನ ಸೇನೆ ನಡೆದು ಬರ್ಪಂತು ರಣದುಂದುಭಿಯುಂ ಮೊೞಗಿಸಿದಂ. ಆವೇಳೆಗೆ ಅಂಬಿಗರ ಸಬಳಿಗರ ಕೊಂತಗಾಱರ ಹರಿಗೆಕಾಱರ ಕೈದುಗಾಱರ ಪಡೆವೆರಸು ಪಡೆವಳ್ಳರ್ ರಾವುತ್ತರ್ ಸಾದಿಗಳ್ ತೇರಾಳ್ಗಳ್ ದಂಡೆತ್ತಿ ಪೋದರ್. ಅವರಂ ಬಳಸಿ ಚಿತ್ರ ಚಿತ್ರಾಂಗ ಸುಕೇತುಗಳ್ ಮುಂತಪ್ಪ ಸಂದ ಮಹಾರಥರು

ಮತಿರಥರುಂ ಜೋದರುಂ ನಿಚ್ಚಟದ ಕಾಹಿನ ಬಂಟರನುೞಿದು ಪಡಿಬಲವೆಂ ಕೂಡಿ ತೆರಳ್ದರ್. ರಾಯನುಂ ಬೆಂಬಲಂಗೊಂಡು ರಥಮನಡರ್ದು ತಳರ್ದಂ.

ಅಂತು— ಇೞಿತರ್ಪ ಸೊವಡುಗುವ ದಾನಧಾರೆಯು, ಪನಿತು ಮೊೞಂಗಾಲೊಳ್ ಕಾಲ್ವರಿವ ನೊರೆಯು, ತಲೆಯೊಳೊಟ್ಟಿದ ಮಣ್ಣು, ಪೊಸತೊಂದು ಮಾತ್ಕೆಯಿಂ ಬೆನ್ನ ಱೆಂಚೆಯು ಪಕ್ಕೆಯು ಗುೞಿದ ಕೋಡ ಕೀರ್ತಿಮುಖದ ಕೊರಲ ಕಿಱುಗಂಟೆಯು ಕಾಲ ಗಗ್ಗರಗೆಜ್ಜೆಯು ನೊಸಲ ಜಂಟಚಾರಿಯು, ಕೈಯು ಇಟ್ಟೆಯು ಸಿಂಗರದ, ನೆಲವೆಟ್ಟುಗಳೊಟ್ಟಜವಂತೆ ಮುಗಿಲೊಡ್ಡಿನ ದಡ್ಡಿಯಂತೆ ಜವನಾಳ್ಗಳ ಜಂಗುಳಿಯಂತೆ ನಡೆವ ಕಾರೊಡಲ ಪೇರಾನೆಗಳ; ಮತ್ತಂ ಮಿಂಚಿನ ವೇಗದಂತೆ ಸಿಡಿವ ಸಿಡಿಲಂತೆ ಕಡಲ ತೆರೆಯೊಬ್ಗನಂತೆ ಬೆಳಗಿನ ಪಬ್ಬುಗೆಯಂತೆ ಮೀಱಿ ಧೀಂಕಿಡುವ ಪೊನ್ನ ಕಡಿಯಾಣದ ಸನ್ಮ್ರದ ವಾಗೆಯುದ ರನ್ನದ ಪಲ್ಲಣದ ಸೊಗಸಿನ ತುರಗದೞಿದ; ಮತ್ತಂ ಎತ್ತಿದ ನೊಗದ ಸುತ್ತುವ ಗಾಲಿಯ ಬಿಗಿದಚ್ಚಿನ ನಿಂದ ಪಾಪೆಯ ನೆಮ್ಮಿದರಗೀಲ ಸಮೆಕಟ್ಟಿದೀಸಿನ ಗಟ್ಟಿಸಿದ ಮೊಗವಾಡದ ಬೆಟ್ಟಿದ ಕೀಲ ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಯ ನಟ್ಟ ಪೞಿಯಿಗೆಯ ತೇರ್ಗಳ ಮೊತ್ತದ ಮತ್ತಂ ಮಾರಿಯೊಳ್ ಪೋರ್ವ ಮಸಣಿಯೊಳ್ ಗಸಣಿಗೆಯ್ವ ಜವನಂ ಜವಗಿಡಿಸುವ ಕುಳಿಕನಂ ಗುಳಿಗೆಗಟ್ಟುವ ಪೆರ್ಗಳದ ಕಾಲಾಳ್ಗಳ ಪಡೆಯು; ಮತ್ತಂ ಖಳಲೆಯ ಕಾಯ್ಪನೇಡಿಸುವ ಬಲ್ಸಿಂಗನ ಮುಂಗುಡಿಯ ಜರ್ವನಣಕಿಸುವ ಪಲ್ಲಮೞಿಯ ಚಲ್ಲದ ಸೊರ್ಕನಿೞಿಕೆಯ್ವ ಬೀರದ ಜೋದರ ದೞಿವ್ರೞಿದಿಂ ಸೇನೆ ಗಳಗೆಗಳಗೆಗೆ ಮುಂದೊತ್ತಿ ಕಡಲ್ಗೆ ಪಡಿಗಡಲ್ ಕೈಯೆತ್ತಿ ನಡೆವಂತು ನಡೆದು ಮುಗಿಲ್ ಮುಗಿಲಂ ತಾಗಿದಂತೆ ಬೆಟ್ಟು ಬೆಟ್ಟಮನಿದಿರ್ಚಿದಂತೆ ತಾಗಿ ನಿಲ್ವುದುಂ; ಮೊದಲ ರಣರಂಗದೊಳ್ ಪಗೆಯ ಕೋಲ ಪೊಯ್ಗೆ ಬಸವೞಿದು ಮುಚ್ಚಗೆ ಸಂದ ದಮನನೆೞಿದುೞಿದ ಮೈಗಾಪಿನ ತುೞಿಲಾಳ್ಗಳ ಶೈತ್ಯೋಪಚಾರದತ್ತಣಿಂ ಮೆಯ್ದಿಳದೆತ್ತಂ ದಿಟ್ಟಿಸುವ ಭರದೊಳ್ ಇದಿರ್ಗೆ ಬಂದ ತನ್ನಯ್ಯನ ಬೆಂಬಲದ ಸೇನೆಯಂ ಕಂಡು ತಾನವಱೊಳೊಂದಿದಂ. ಮತ್ತಮಿಂತಳವಾಂತ ಕುವರನೊಂದಿರಕ್ಕೆ ಮೆಯ್ವೆರ್ಚಿ ಸುಭುಜಂ ಪಗೆರಾಯರಂ ಕೊಲ್ವೆನೆಂಬಾಸೆಯಿಂ

ಬೞಸಗೊಟ್ಟು ತನ್ನ ಪಡೆಯಂ ಕೊಂಚೆಗಟ್ಟಿನ ಕೋಂಟೆಯಂತೆ ಸಮೆದು ಮೊಗದೊಳನುಜಸುಕೇತುವಂ ಕೊರಲೆಡೆಯೊಳ್ ಚಿತ್ರಾಂಗನಂ ಪಕ್ಕಂಗಳೊಳ್ ಚಿತ್ರದಮನರನಿರಿಸಿ ತಾಂ ಬಾಲದೊಳ್ ನಿಂದು ಬಡಲೊಳ್ ಮಿಕ್ಕ ಜೋದರಂ ತುಂಬಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧನಾದಂ.

ಅತ್ತಲ್ ಮಱುವಕ್ಕದಿಂ ತೇರ್ಪಟ್ಟ ಪವಣ್ಪೊಸಗೆಯ್ಮೆಯಂ ದಿಟ್ಟಿಪುದುಂ ಕಲಿಯಾಗಿ ಪೆಟ್ಟುವೆರ್ಚೆ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ದೊಣೆಯುಂ ಕಣೆಯಿನೆಣೆಗೆಯ್ದುಂ ಕೈಯ ತೆಳ್ವಾಳಂ ಮಸೆದುಂ ಬಿಲ್ಲ ಹೆದೆಯಂ ಪೊಸೆದುಂ ದಿಟ್ಟಮಾಯ್ತು.

ಆಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ಶತ್ರುಹಂ ಮಂತ್ರಿಯಂ—ಅಯ್ಯ, ಎಮ್ಮ ಕುದುರೆಯಂ ಸೆಱೆವಿಡಿದಿನ್ನೆಬರಮೆಮ್ಮೊಡನೆ ಕೈಗೈದ ಕಲಿಯಾವನೀಗಳ್ ಬಲ್ಪಡೆವೆರಸು ಬಂದಿದಿರ್ಚುರ್ವನಾವನಾವನಾಡಿಮು? ಏನೆಮ್ಮೊಳ್ ಕಾದಲಾರ್ಪನೆ? ಪೇೞ್—ಎಂದು ಕೇಳಲೊಡಂ, ಸುಮತಿ—ಇದೆ ತೋರ್ಪುದು ಚಕ್ರಾಂಕಪುರವರಂ; ಈರಾಯನಾನಾಡೊಡೆಯಂ. ಮೊನೆಯ ಮೊದಲೊಳ್ ತನಯನಳವಱಿದನೆಂದಱಿತು ಎಮ್ಮೊಳೆತ್ತಿ ಬಂದಿರ್ಪಂ. ಕಡುಗಲಿ ದಲಿವಂ. ಕಾದಿಗೆಲ್ವೊಡೆಮ್ಮನಸದಳಂ. ಈತನೊಳ್ ಕಾದುವ ಬೀರನಾವನೊ? ಎಂದು ಸೇನೆ ಬೆಱಗುವಡೆ ನುಡಿದಂ. ಆನುಡಿಯಂ ಮಾಂಕರಿಸಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿ ತಾಂ ಕೈಮೆಯ್ದು ಏತಱ ಪೊೞ್ಳುರಾಯಂ. ಎನ್ನೊಂದು ಸೂಟಿಯ ಗಜೆಯ ಬಡಿಗೆಡೆಗಿಡದೇಂ ಪೋಕುಂ. ಸಂತಂ ನೋೞ್ಪುದೆನ್ನೊಂದು ಕೈಚಳಕಮನೆಂದು ಪನ್ನತಿಕೆಯ ಗಂಡಗರ್ವದಿಂ ನುರ್ಗಿನೊಳ್ದುಱುಮೊಗನಂತಿರೆ ಕೊಂಚೆಗೋಂಟೆಯತ್ತಣ್ಗೆತ್ತಿ ನಡೆವುದುಂ ಬೆಂಬೞಿಯ ಕಾಲಾಳ ದೞಿಂ ವ್ಯೂಹಮಂ ಮುತ್ತಿದುದು. ಅಂತು ಮುತ್ತಿಯುಂ ಖೊಪ್ಪರಿಸಿಯುಂ ಸಾರ್ದುಂ ಸೇರ್ದುಂ ಕಾಲಾಳ್ಗಳ್ ಕಾಲಾಳ್ಗಳಂ ತೇರಾಳ್ಗಳ್ ತೇರಾಳ್ಗಳಂ ಗೋಱ್ಱಾಯ್ತರ್ ಗೋಱ್ಱಾಯ್ತರಂ ಸಾದಿಗಳ್ ಸಾದಿಗಳನಿದಿರ್ಚಿ ಕಾದುತ್ತಿರಲೊಡಮಾಗಳ್ ಪಡೆಗೋಂಟೆಯ ಬಾಗಿಲೊಳ್ ತನ್ನಾಯತಿಯಿಂ ನೂಂಕಿ ನಡೆವ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿಯಂ ತಡೆದು ಸುಕೇತು ಗದಱಿ ನಿಲ್! ನಿಲ್! ಜವಪುರದ ಪೆರ್ಬಾಗಿಲಂ ಪುಗುತರ್ಪಂತಿರೆ ಬರ್ಪಱಿಬೀರ ನೀನಾರವಂ ಎಂ

ದು ಜರ್ವಿದಂ. ಅದರ್ಕೆ ಸೀತಾವರಜಂ ಆನಾರುವನಲ್ತು ಜವನೆರ್ಮೆ ಪ್ರೋರಿಯುವಂ. ನಿನ್ನನುಯ್ವೊಡೆಂದೆ ಬಂದನೆಂದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಸುಕೇತು ಕಿಸುಗಣ್ಣಿ ಗಜೆಗೊಂಡು ತನ್ನಾ ತೇರಿಂಳಗೆ ಧಿಮ್ಮನೆ ಧುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ಮಾರಾಂತ ಬಲ್ಲಾಳ್ತನದ ಬಂಟನನೊತ್ತಿ ಅಂತಪ್ಪೊಡಿನಿತೊಂದು ಬಡಿಯುನಾನುಂ ಕೊಂಡುಯ್ದು ಪೋಗೆಂದು ಮೋದುವನಿತೊಂದು ಬೇಗದಿಂ ಜನಕಜಂ ಕುಳ್ತು ಪಗೆಯ ಬಡಿಗೆ ತಪ್ಪಿ ತನ್ನ ಗಜೆಯಿಂದೆ ಮೊೞಕಾಲ ಕೀಲ ನಿಟ್ಟಂ. ಬಡನೆಯೆ ಸುಧ್ವಜನುಂ ಪಿಂಜರಿದರಿಯ ಕೈಯುಂ ಕುಟ್ಟಿದಂ. ಮತ್ತಮಿರ್ವರುಮೆೞ್ದು ಗದೆಗಳಂ ತಿರಿಪುತೆ ಜಡಿದುಂ ಬಡಿದುಂ ಪಿಡಿದುಂ ಪೊಣರ್ದರ್.

ಇಂತು ಮುಂದೆಸೆಯೊಳ್ ಪೊಣರುತಿರೆಯಿರೆ ಪಕ್ಕದೊಳ್ ಕಟ್ಟಿನೆ ಪುಷ್ಕಲಂ ಕುದುರೆಗಳಂ ಚಪ್ಪರಿಸಿ ಪೊಂದೇರಂ ಮುಂತೆ ನಡೆಯಿಸಿ ಮಲೆವ ಜೋದರಂ ತತ್ತಱಿದು ತಾನುಂ ತನ್ನನೊಲ್ದ ಬೀರಸಿರಿಯುಂ ಬೀದಿವರಿದು ನುರ್ಗಿವರ್ಪನ್ನೆಗಂ ಚಿತ್ರಂ ಪುಟಿಯ ಬೆಳ್ಗುದುರೆಯ ತನ್ನ ರನ್ನದೇರಂ ನೂಂಕಿ ಕೋಲ ಹಂದರಮನೊಡ್ಡಿ “ಎಲೆಲೆ–ಇದೇನೆತ್ತಣ್ಗೆ ಪೋಗು. ನಿಲ್ ನಿಲ್ಲೆಂದು ತಡೆದಂ. 'ಈನುಡಿಗೆ ಪಡಿನುಡಿಯೊಳ್ ಕೇಳಲೆ! ಎಮ್ಮುತಶ್ವಮಿರ್ಪತ್ತಣ್ಗೆಮ್ಮ ಪೋಕು ಕಣಾ! ಇಂತೆಮ್ಮ ಪೋಗಂ ಬರವಂ ಕೇಳ್ವ ಪೇೞ್ವ ನೀನಾರ್ಗರೊಳ್ ಪೇೞೆಂದು ಕೋಲ ಮುಸುಂಕಂ ಪರಿಹರಿಸುತೆಂದಂ. ಚಿತ್ರನೆಂಗುಂ:– ಕೇಳ್ವೊಡೆ ಕೇಳ್. ಈ ನೆಲದೊಳ್ ಸಂದ ಬೀರರ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ದತ್ತಕನಿಷ್ಠಿಕನಾಗಿ ಅಲರ್ವೊಡೆಯನಡಿಮಲರ ಬಂಡುಣಿಯೆಂಬೊಂದು ಬಿರುದಂ ತಾಳ್ದ ಬಾಳ್ವ ಚಕ್ರಾಂಕಪುರದರಸಂಗೆ ಸುಭುಜಂಗೆ ಪುತ್ರಂ ಚಿತ್ರಂ ಕಿಱಿಯುಂ ನೀನೇಂ. ಭಾರತಿಯೆಂಗುಂ– ಇದು ಚಿತ್ರಂ! ನೀಂ ಸುಬಾಹುಜಂ ಬಾಹುಜರನೆಮ್ಮಂ ತಡೆವುದು. ಅಂತದಱಿಂ ನಿರ್ನೆರಂ ಕಡುಕೆಯ್ದು ಕಾಳ್ಪಡದೆ ಸೋದರರೊಂದು ಬಗೆಯ ನಂಟಂ ಮಱಾಶ್ವಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಟ್ಟೆಱಕದಿನೆಮ್ಮೊಳ್ ಪುದುವಾಳ್. ಚಿತ್ರಾಖ್ಯನೆಂಗುಂ– ಎಲೆ ಅಣ್ಣಂಗಳಿರಾ! ಏ ಮಾತೊ! ಚಲದಿಂ ಬಲದಿಂ ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಯಂ ಮೊನೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆ

ಮ್ಮನೆ ಮಾಣ್ಬ ರಾಯರ್ ಪಂದೆಗಳಾಗರೆ! ಅಂತು ಬೇಳ್ಪಿರಾಯರ್ ಬೀರರೇಂ? ದಾನವಂ ಪಾರ್ವರ್ ಪಾರ್ವರಾಗರೆ? ನಂಟುಂ ಬಂಟುಂ ನೆರವಿರ್ಪಿನಂ ಗೆಲ್ವುದು ಮೊಲ್ವುದುಂ ನಿಮಗಕ್ಕುಂ. ಪುಷ್ಕಲನೆಂಗುಂ-ಬಲ್ಲರ ನಯಮಂ ಕೇಳರೆ! ಬಡರಾಯುಗುವರ! ನಿನಗೆಮ್ಮೊಳ್ ಕಾದುವೊಂದು ಬೆಸನಮೇಕೊ! ಪೆರ್ಮೆಯಿನಾಗಳೆಮ್ಮಂ ತಾಗಿದ ನಿನ್ನಣ್ಣನೇನಾದನೆಂದು ಬಗೆಯದೆ ಕುದುರೆಯೊಂದು ದೂಸಱಿಂ ಬಂದು ಸಾಯಲಿರ್ಪ ನೀಂ ಮರುಳರಾಗಿರೆ? ಚಿತ್ರನೆಂಗುಂ- ಮರುಳರೆನಲ್ಕಾಂ ನಾಡನುೞಿದು ಕಾಡಂ ಪೊಕ್ಕು ತೊೞಲುತುಮಿರ್ದೆವೆ? ಪುಷ್ಕಲಂ ಕೆರಳ್ದೆಂಗುಂ— ತಾಂ ಪೊಡಸು ನುಡಿ ಬಿಱುಸು ಗಡ! ಅಯ್ಯನ ನನ್ನಿಗೆಂದು ಕಾಡಂ ಪೊಕ್ಕ ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಹಗರಣಂಗೆಯ್ವಾ! ನಿಮ್ಮವರಪ್ಪ ಕಾಲುರಿಚರಾಯರ್ ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮಂಗಳನೆತ್ತಣಿನಱಿವರ್. ಚಿತ್ರನೆಂಗುಂ- ಕ್ಷಾತ್ರಧರ್ಮಮನಱಿಯದಾದೊಂದು ಕೊಱತೆಯಿನಱಿಂಗೆಟ್ಟೆಮ್ಮವರಾವ ಕಲಿಯಂ ಗನ್ನಗತಕದಿಂ ಮುನ್ನಂ ಕೊಂದರುಂಟು ಪೇೞಿ. ಪುಷ್ಕಲನೆಂಗುಂ- ಕಟ್ಟಣಕದ ನುಡಿಗಾಱ! ಅಡಿಗಡಿಗೇಂ ಜಱುಚುವಯ್. ನಂಬಿದನಂ ಪೊರೆವೊಂದು ಕತದಿಂ ಲೀಲೆಗೆಂತಂತು ವಾಲಿಯಂ ಶ್ರೀರಘುರಾಮಂ ಕೊಂದನಕ್ಕುಂ. ನಿಮ್ಮನ್ನರಪ್ಪ ಕ್ಷೀಣಬಲರ್ಗೆ ಇಂತೊಂದುಗೆಯ್ಮೆ ನಾಣ್ಗೆಟ್ಟ ಕೈಮುಸಕದೆಸಕಮಾಗಿ ಪರಿಣಮಿಸಿರ್ಕುಂ. ಚಿತ್ರನೆಂಗುಂ-ನಿರ್ನೆರವಮೆಮ್ಮಂ ಪೞಿಪ ಬಲ್ಮೆಯಿದೇಂ? ಎಮ್ಮನ್ನರಪ್ಪಕ್ಷೀಣಬಲರೊಳಾರಾನುಂ ಮತ್ತಿಗೆಟ್ಟು ತಾಂ ತನ್ನ ಕೈವಿಡಿದ ಮಡದಿಯಂ ಪೆಱವರ್ಗೆ ಮಾಱುಗೊಟ್ಟರಂ ನೀಂ ಕಂಡು ಕೇಳ್ದುಮುಂಟೆ! ಪುಷ್ಕಲಂ ಕಿನಿಸಿನೆಂಗುಂ- ಎಲೆಲೆ! ಬಾಯುಂ ಮುಚ್ಚು ಮುಚ್ಚು! ಅಲ್ಲದೊಡೀಗಳ್ ಯಥೇಷ್ಟಂ ಗೞಪುವ ನಿನ್ನ ಕುಡಿನಾಲಗೆಯುಂ ಸೌಳನೆ ಸೀಳ್ದು ಕುನ್ನಿಗಿಕ್ಕುವೆಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಚಿತ್ರಂ ಕನಲ್ದು ಅಂತಿರೆನ್ನ ನುಡಿಯಂ ಲಾಲಿಸಿ ಪೊಲೆಯಾದ ನಿನ್ನ ಕೊಡಂಕೆಗಳ ಬೆಚ್ಚ ಬೆಸುಗೆಯುಂ ಕೞಲ್ಚುವೆನೆಂದು ಮಾರ್ಗಣಂಗಳಂ ಜೋಡಿಸಿದಂ. ಇಂತು ಮಾಗಲೊಡಮೆಚ್ಚ ಮಾರ್ಗಣಂಗಳಂ ಮಾರ್ಗಣೆಗಳಿಂ ತುಂಡಿಸಿಯುಂ ಭ್ರಾಮಕಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಸಂಧಿಸಿಯುಂ ಕಡುಕೆಯ್ವ ಪುಷ್ಕಲನೊಳ್ ಚಿತ್ರಂ ಚಿತ್ರತರಮಾಗೆ ಕೈಗೆಯ್ಯುತಿರ್ದಂ.

ಈಮಾೞ್ಕೆಯಿನಾಜಿಯೊಳೋರೊಂದೆಡೆಯೊಳಱಿತದಿಸುಗೆಯ ಪೊಯ್ಯ ಬಡಿತದ ಕಡಿತದ ನುರ್ಗುನೂಂಕಿನ ಹಾಣಾಹಾಣಿಯ ಕೇಶಾಕೇಶಿಯ ಜುದ್ದಂ ಪೆರ್ಚಿರೆಯಿರೆ, ಎತ್ತಂ ಕಡಿಕಂಡದ ರುಂಡದ ಮುಂಡದ ತಂಡಮಾಯ್ತು. ಪೆಣನ ಬಣಂಬೆಯನಡರ್ದು ಬಿಸುನೆತ್ತರ ಕಾಲನಿೞಿದು ಕಡಿಯೆಲ್ಗಳೊಗ್ಗಂ ಕುರ್ಕಿ ಪಂದೊವಲಂ ಬಾರ್ದುಂ ಸಾರ್ದುಂ ನಲಿವ ಕಾಗೆಗೂಗೆಗಳುಂ, ದಂಡೆಗರುಳನುಂಡು ಬಸಬಸನೆ ಸುರಿವ ಬಸೆಯ ಪೊಸಬಸೆಯುಂ ಕುಡಿದುಬ್ಬಿ ಬಗುಳ್ವ ನರಿನಾಯ್ಗಳ್ ಪಗಲುಮಿರುಳುಂ ಕಾವಲಿರ್ದುವು. ಇಂತಾಕೆವಾಳರ ಬೀರಮೞ್ಕಡೆ, ಸೊರ್ಕು ಸೋಱೆ, ಅಳವ್ರೊಳವಾಱೆ, ಚಲಂ ನೆಲೆಗಿಡೆ, ಬಲಂ ಬಯಲ್ಸಾಗೆ, ಕೊಂಚೆಗೋಂಟೆ ದೂಳಿಗೋಂಟೆಯಪ್ಪುದುಂ; ಸುಭುಜಂ ಬೆನ್ನ ಮುಂದೆಸೆಯೊಳ್ ಕಟ್ಟುಬ್ಬಟೆಯ ಕಾದಾಳ್ಗಳ್ ಬೆರಸಂಕೆಯಿಂ ಬೀದಿವರಿದು ನುರ್ಗಿವರ್ಪ ಸೌಮಿತ್ರಿಯುಂ ನೆಟ್ಟನೆ ಕಂಡು ಕಡೆಗಾಲದ ಸಿಡಿಲ ಕಡುಕಾಯ್ಪಿಂ ಮಸಕಂಮಸಗಿ ಜರ್ವಿ ಜಂಕಿಸಿ ಕಱುತ್ತೆಱಗಿ ಮುಂಬಱಿವ ಸೂಱೆಗಾಱನಂ ಶಕ್ತ್ಯಾಯುಧದಿನಿಟ್ಟಂ. ಆವೇಳೆಯೊಳ್ ಶತ್ರುಹಂಗೆ ಬೆನ್ನೊಳ್ ಹೊಂಚುವ ಸಂಚುವೆತ್ತಣುವಂ ತನ್ನೊಡೆಯನಂ ಪಿಂದುೞಿಪಿ ತಾಂ ಮುಂಜರಿದು ರಥಿಕನನಿದಿರ್ಚಿ ಪೊಯ್ವ ಶಕ್ತಿಯುಂ ತುಡುಕಿ ಪುಡಿಗುಟ್ಟೆದಿಂಬೞಿಯುಂ ಸುಬಾಹು ಹನೂಮಂತನೊಳ್ ನಿಂದು–ಕೆಲಸಾರೆಲೆ ಪಾೞ್ಮೃಗದ ಮುಡುಗೋಡಗ! ಬಯಲ್ಗೆ ಬಂದ ಕಿತ್ತಿಲಿಯನಱೆಯುಟ್ಟುವ ದಿಟ್ಟನ ಗೊತ್ತಿನ ಕೊತ್ತಿಗೆ ತಡೆಯ ಹಡಲಿಗೆಯೇಂ ಬಲ್ವೆಟ್ಟೆ? ಮೇಣುಂ ಮೃಗರೆವಕ್ಕಿನ ತಲೆ ದಕ್ಕುಂತಲೆಯೇ ಇರ್ಕೆ; ತಡೆದ ನಿನ್ನ ನಡಂಗಿದ ರಾಯನಂ ಸದೆದು ಸಮಂತು ದೆಸೆವಲಿಗುಡುವೊಂದು ಬೆಡಂಗಂ ನೀಂ ಮಿೞ್ತುವಿನರಮನೆಯ ಮೊಗಸಾಲೆಯೊಳಿರ್ದು ಕಾಣಲಕ್ಕುಮೆನುತುಂ ಬಲ್ಗಣೆಗಳಿಂ ವಾಯುಜನಂ ನೋಯಿಸಿದಂ. ಆಗಳ್ ಕೋಲ ಪೊಯ್ಲನಣುವನಣುವಂ ಬಗೆದು ಸುಭುಜಂಗೆ ಕೊಲ್ವರ್ ನೀವಮುಂಟು; ಸಾವರಾಸಮುಂಟು. ಹಯಮಂ ಬಿಡಿಸಿ ಕೊಂಡುಯ್ವ ದೊರೆ ಬೇಱೆಯುಂಟು. ಅಕ್ಕುಬೆಕ್ಕುಗಳೊಂದು ಗೊಡವೆಯೆಮಗೇಕೆ? ಆದೊಡಂ ಕಾಡ ಮದುಮಂಕಡನೊಂದು ಕೈಚಳಕಮುಂ ಪರಿಕಿಪುದೆಂದು ತನ್ನಡಿಯಿನೆರ್ದೆ*ಯ

ನೊಪೆದಂ. ಏನೆಂಬೆಂ ಆರಾಯುಂ ವೀರನೊಂದು ಪದಹತಿಗೆ*ರ್ದೆವಡಿ ಪವ್ವನೆ ಪಾಱಿದಂತಾಗೆ ಕಟ್ಟಾಯಸದಿಂ ನೊಂದು ದಿವ್ಮ್ರನೆ ತಿರೆಯೊಳ್ ಮುಚ್ಛೆಗೊಂಡಂ; ಪಡೆಯೊಳ್ ಗಲಬೆಯೆತ್ತಂ ಪೆರ್ಚಿದುದು. ಕಟ್ಟಿನ ಕೋಂಟೆಯುಂ ತೆಗೆದು ನಾಯಕರುಂ ಜೋದರುಂ ಮನಂ ನೊಂದು ರಾಯನೆಡೆಯೊಳ್ ನೆರೆದುಪಚರಿಸುತಿರ್ದರ್.

ಎನ್ನ ಜೀವಿತೇಶ್ವರೀ! ಇಂತಪ್ಪದುನಾಗಳ್ ವಾಯುಪುತ್ರನ ಕರಹತಿಗೆ ಗಾಱಿಗೆಟ್ಟು ನಿದ್ದೆವೋದ ಸುಭುಜಂ ಕನಸಿನೊಳ್ ಶ್ರೀರಾಘವಂ ಮೈದೋಱಿದುದಂ ಕಂಡನಪ್ಪುದುಂ ತನ್ನೊಳ್ ತಱಿಸಂದನಿಚ್ಚಟದ ಬಕುತಿಯಿಂ ನೆನೆನೆನೆದು ಜಗದೊಡೆಯಂಗೆ ಗೆಲವಕ್ಕೆ! ಗೆಲವಕ್ಕೆ! ನಿಚ್ಚಸೊಗದ ಗಂಡುವರಿಜಂಗೆ ಗೆಲವಕ್ಕೆ! ಮಾಲಕುಮಿಯರಸಂಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ! ಅಜನಯ್ಯಂಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ! ಅಜನ ಮುಮ್ಮಗಂಗೆ ಮೇಲಕ್ಕೆ! ನೀನೆ ಎನ್ನೊಡೆಯಂ ಎನ್ನ ಕಾವ ದೇವಂ! ಎಲೆ ಮಾಯುಗಾಱ! ಲೋಕದ ಮಂಕುಮಾಯೆಗೊಳಗಾಗಿ ಇಂತೊಂದು ಪೊಲ್ಲದ ಕಜ್ಜಮನೊಡರ್ಚಿದೆಂ. ಅಂದು ಮುನಿಯೊಳ್ ನಿನ್ನಂ ಪೞಿದೆಂ. ನಿನ್ನಿದಿರೊಳೆನಗಾವ ಚಲಮಾವ ಬಿಂಕಮಾವುದರಸುತನಂ ನಿರ್ನೆರಂ ಕಾದಿದೆಂ. ತಪ್ಪೊಪ್ಪಗಳಂ ನಿನ್ನೊಳೊತ್ತೆಯಿೀವೆಂ. ಕಾಯಯ್-ಎನುತೆ ಕನವರಿಸುತುಂ ಮತ್ತಂ ಚೇತರಿಸಿ ಅಱಿವುಗೊಂಡು ಮುಂತಿರ್ಪ ಸೋದರನಂ ಕುವರನಂ ಮೊನೆಯಿಂ ಕೈದೆಗೆವುದೆಂದು ನಿಯಮಿಸಿ ಶತ್ರುಹಂಗಮಣುವಂಗಂ ಕೈಮುಗಿದು ನಿಮ್ಮತ್ತಣಿನಾಂ ಪಾವನನಾದೆಂ. ರಾಘವನ ಜನ್ನಗುದುರೆಯು ಬರವಿನದೊಂದು ನೆವದಿನೆನ್ನ ನಾಡುಂ ಬೀಡುಂ ಬಳಗಮುಂ ಮೇಲಾಯ್ತು. ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಕಂಡ ಮೇಲಾವುದೊ! ತಾಂ ಪೊಳ್ಳಕ್ಕುಂ. ರಾಮಭಕ್ತರ್ಗೇಂ ಬಾರದೊ. ಇದೆ ಮಖತುರಂಗಮಮಿದೆ ಚತುರಂಗಸೇನೆ; ಇದೆ ಭಂಡಾರಮಿದೆ ರಾಜ್ಯಂ; ಪಲವಿನೇನಿದೆ ಸರ್ವಸ್ವಂ. ನಿಮ್ಮಡಿಗಳೊಲ್ಮೆಯನೊಂದನೆ ಬೇಡುವೆನೆಂದು ಮತ್ತಮಡಿಗೆಱಗಿದಂ. ಇಂತು ಮಣಿವ ಬೇಡುವ ರಾಯನಂ ಕರುಣಿಸಿ ತನ್ನರ್ಧಾಸನದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಸುಭುಜನೊಳ್-ನೀಂ ಮಾನ್ಯಂ, ನಿನ್ನನನುಗ್ರಹಿಸಲ್ಕೆಂದೆ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮನೆಮ್ಮೊಳ್ ನಿಮ್ಮೊಳ್ ಇಂತು ಕಾಳೆಗಮನೊಡ್ಡಿದನಕ್ಕುಂ- ಎಂದು

ಸಂತವಿಟ್ಟು ಲಾಲಿಸಿ ಪಾಲಿಸಿ ಕಪ್ಪಮಂ ಕಾಣ್ಕೆಯುಂ ಪಯುಮಂ ಕೊಂಡು ಪೋಜವಟ್ಟು, ಸುಭುಜನುಂ ತನ್ನ ಚೊಚ್ಚಲ ಮಗಂಗೆ ಪಟ್ಟಮಂ ಕಟ್ಟಿ ತಾನುಂ ಪಡೆವೆರಸು ಶತ್ರುಘ್ನಂಗೆ ಬೆಂಬಲನಾದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಸುಬಾಹುಯುದ್ಧಮೆಂಬ ಏಕಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ದ್ವಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ.

ಮುದ್ದಣಂ.— ಓ ಎನ್ನತ್ತೆಯ ಮಗಳ್! ಮುತ್ತಿನ ಸೆಂಡೆ!

ಮನೋರಮೆ— (ಪ್ರುಸಿಯ ನಸುಮುನಿಸಿಂ) ಬಱಿವಱಿದೆ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಕರೆಕರೆದು ಕರಕರಿಸದಿರ್. ಎನಗೆ ತಲೆ ನೋವ್ಪುದು.

ಮು— ಅಂತದೇತಱಿನರಸಿ?

ಮ— ಅಡಿಮುಡಿಯಿಲ್ಲದ ನಿನ್ನ ಕತೆಗೆ.

ಮು— ಆಃ! ಎನ್ನ ಬಿತ್ತರದ ಬಣ್ಣನೆಯಿಂ ನಲ್ಗತೆಯೊಳೇನಡಿಮುಡಿಯ ಕೊಱತೆ? ಸವಿಸ್ತರಂ ನಿರವಿಸಿದೆನಲ್ತೆ.

ಮ— ಎಂತೆಂತೊ ತೊಡಂಕಿ ಬೆದಂಕಿ ಪೇೞ್ದೊಡಾಯ್ತೆ? ನಿಡುಗತೆಯ ನಿಱುಗೆಯ ಕೂಟಂ ಕೇಳ್ವರ್ಗೆ ಮನಕ್ಕೆ ಬಾರದೊಡಕ್ಕುಮೆ?

ಮು— ಇರಿರ್! ಆಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದ ನಲ್ಗತೆಯೊಳ್ ನಿಱುಗೆಯ ಕೂಟಂ ಮೀಟಿನಿಸದುಂಟೆ? ನೀನೆ ಪೇೞ್.

ಮ— ಸುಭುಜಭೂಭುಜಂ ತನ್ನಂ ಮುನ್ನಮೊರ್ವ ಮುನಿ ಪೊಯ್ದನೊ ಬಯ್ದನೊ ಎಂದು ಶತ್ರುಘ್ನನೊಳ್ ಗೋಣಗಿದನಲ್ತೆ.

ಮು— ಮುನಿ ಪೊಯ್ದನೆಂದಲ್ತು, ಬಯ್ದನೆಂದೆ ಪೇೞ್ದನಕ್ಕುಂ.

ಮ— ಏಕೊ ಪೇೞನೆ?

ಮು— ಆನಱಿವೆನೆ, ಕತೆಯೊಳಕ್ಕುಱಿಂ.

ಮ— ಅದನೆ ನಿರವಿಸು.

ಮು— ಓ! ಓ! ಇನಿತೊಂದು ವಿಷಯಮಂ ಪೇೞಿದುದಱಿಂ ಬೇಸಱಾಯ್ತು. ಈಗಳಿ ಬಿತ್ತರಿಪೆಂ. ಈಧರಣೀಮಂಡಲ......

ಮ— ಬಣ್ಣನೆಯ ಧರಣೀಮಂಡಲಗಳೇಕೆ? ಬಂದುಬೀಯುದಂತು ತಿರುಳನೆ ಕೂಡಿ ಪೇೞ್ವೆ.

ಮು— ಆಯ್ತಾಯ್ತು. ಮುನ್ನಂ ಮುತ್ತ ದಿನಂಗಳೊಳೊರ್ವ್ವ ಸುಭುಜರಾಜಂ ಆದಿದೈವದಿರವನಱಿವೊಂದು ಬಯಕೆಯ ಬೆಮೆಯಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಮುನಿಗಳೋರೊಂದೆಡೆಯ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಂಗಳೊಳ್ ತೊೞಲುತೊೞಲ್ದಂ ಗಡ! ಅಂತು ಪೋಪೋಗುತುಂ ಮುಂತಿರ್ಪ ತಪೋವನದೊಳ ಸಿತಾಂಗನೆಂಬೊರ್ವನಂ ತವಸಿಯಂ— ದೇವರೊಳ್ ಪಿರಿಯನಾವನೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡಂ. ಆಗಳ್ ಮುನಿಪಂ— ಶ್ರೀರಾಮನೆ ಜಗದ ದೇವರ ಗಂಡನೆಂದು ಕುಱುಪಿಟ್ಟು ಪೇೞ್ವುದುಂ; ರಾಯಂ— ಮಾನಸರೆಂತಂತು ಬಸಿಱೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿಯುಂ, ಬವಣಿಗರೆಂತಂತು ಕಾಡಂ ತೊೞಲ್ದುಂ, ಪಾಪಿಗಳೆಂತಂತು ಬಲ್ಬನ್ನದೊಳ್ ತೊಡರ್ದುಂ, ಬಾೞ್ವ ರಾಮಂ ದೇವನೆ! ಛೀ! ಬಿಡುಬಿಡೀ ನಿನ್ನ ಗನ್ನಗತಕದ ನುಡಿಯಂ. ಅಂತು ರಾಮನನೊಲ್ವೊಡೆ ನಿನ್ನಂತಿರಾಂ ಗಾಂಪನೆ? ಎಂದು ರಾಮನಂ ಮೇಣ್ ಮುನಿಯಂ ತೆಗೞ್ದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಕರಂ ಕನಲ್ದು ಮುನಿಪಂ ರಾಮಭಕ್ತಿಯೊಳ್ ಬೆಂಗೊಟ್ಟರೆಂದು ಶಪಿಸಲೊಡಂ ಪೂರ್ವಸಂಚಿತದೊಂದಱಿವಿನೆೞ್ಚಱಿಂ ತನ್ನೊಂದು ಕುತ್ತಮಂ ಬಗೆದು ಮುನಿಗೆ ಕಾಲ್ಗೆಱಗಿ ತಪ್ಪಂ ಕ್ಷಮಿಸಿ ಕಾವುದೆಂದು ಬೇಡಿದಂ. ಆಗಳಸಿತಾಂಗಂ ರಾಯನಂ ಪಾಲಿಪೊಂದು ಭಾವದಿಂ ಎಂದಿಂಗೆ ರಾಮಭಕ್ತಂ ನಿನ್ನಂ ಕಾಲಿನೊದೆವನಂದಿಂಗೆ ನಿನ್ನೊಳ್ ಭಕ್ತಿಯೊಗೆತರ್ಕೆ! ಎಂದು ತಿಳಿಪಿ ಕಳಿಪಿದಂ. ಇಂತೆಂದೆ ಸುಬಾಹು ಮುನಿಯ ಬಯ್ಗುಳನಾಗಳ್ ನೆನೆದು ಶತ್ರುಘಂಗೆ ತನ್ನಿರವಂ ಕೇಳಿಸಿದನಕ್ಕುಂ.

ಮನೋ— ಈಗಳಱಿತೆಂ. ಮುಂತಣ ಕತೆಯನಱಿಯೆ ಪೇೞ್.

ಮುದ್ದ— ಎನ್ನ ಬಿತ್ತರದ ಚಿತ್ತರದ ಬೊಂಬೆ! ರಂಬೆ! ಈಪರಿ

ಯೊಳ್ ಸುಮಿತ್ರಾಪುತ್ರಂ ಚಿತ್ರಚಿತ್ರಾಂಗದರಂ ಮಿತ್ರಭಾವದೊಳೊಪ್ಪ ಗೊಂಡುಂ, ಸುಭುಜಸುಧ್ವಜರೊಳೊಡಂಬಟ್ಟುಂ, ದಮನನಂ ಸಂತಮಿಟ್ಟುಂ, ಮುಂಬಟ್ಟು ಪಡೆವೆರಸು ಹಯದ ಬೆನ್ನೊಳೆ ನಡೆಯುತಿರೆಯಿರೆ; ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಕರ್ನೆಲದೆ ಕೊರ್ವಿ ಬೆಳೆದ ಕರ್ವಿನ ತನಿರಸಕ್ಕೆ ಪೆರ್ಮರನ ಪಾಱುಗೊಂಬಿನೊಳ್ ಪೊಡೆಯ ತೆಳ್ಪಾಟಿಲೊಳೊತ್ತುಗಟ್ಟಿದ ಕಿಱುನೊಟಿನ ಸವಿಜೇನ ಸಜ್ಜಿನಿಂಬನಿಯನೆಱೆದು ಪಾಲ್ಗೋಡಿನ ಜೋಲ್ಗೆಚ್ಚಲ ತೋರಮೊಲೆಯ ಎಳಗಂದಿ ಕರ್ದುಱುವಿನ ತೊಱೆದ ತಂಬಾಲಂ ಬೆರೆದು ಹನಿಸಿ ಕೊನೆಗಾಲಗೆಯೊಸಱೆ ಬಾಯ್ಗಿನಿದಿನಿದಾಗೆ ಸವಿವ ಸವಿಯಂ ಲೋಗರಱಿವಂತು ಪೆಱತೊಂದು ಮಾತ್ಕೆಯಿಂ ಮೂಗಿನುಣ್ಬಂತು ತುಂಬುವಂ ಪವನನನೆ-ಬಿಸಿಲ ಜಳಕ್ಕೆ ಬಾಡದೆ ಬೆಳ್ದಿಂಗಳ ಹಿಮಕ್ಕೆ ಕೋಡದೆ ಪಗಲೆನ್ನದೆ ಮರ್ಬೆನ್ನದಾಗಳಾಗಳುಳ್ಳಲರ್ ಕೊಳದ ಬನದ ಬಿಱಿಮುಗುಳ ತನಿಗಂಪಂ, ಪಾವಡರದೆ ಪಕ್ಕಿ ಸೋಂಕದೆ ತುಕ್ಕುಡಿದ ಸೆಕ್ಕೆಯೊಡೆದ ಚನ್ದನದ್ರುಮಂಗಳ ನಱುಗಂಪಿನೊಳ್ ತೆತ್ತಿಸಿ, ಪಸುರ್ ಮಾಯದ ತಣ್ಪಾಱದ ಮೆಲ್ಪುಗುಂದದ ಮರುಗದ ದವನದ ಪೊಸಗಂಪಂ ಪತ್ತಿಸಿ, ಪೋಪ ಬರ್ಪ ಬಟ್ಟೆಗರ ಮೂಗಿನಂಡೆಯೊಳ್ ತುಱುಕುವ ಬನಗಾಳಿಯಂ ಬೞಿಗೊಂಡು ಕಡಲಿಂ ಬಾಂಬರಂ ನೆಗೆದ ಕರ್ಮುಗಿಲೊಡ್ಡಿಂ ಪಗಿಲ್ತು ಕೊಳನ ನೀರುಣಲೆಂದು ತೇಂಕಿ ವರ್ಪ ಕಿಱುಮುಗಿಲೆಂಬಂತಿರೆ ನೆರೆದುರ್ಬಿ ಪರ್ಬಿ ಪಜ್ಜೆವಿಡಿದೀಸಿ ಪರಿವೆಣ್ಣೊದೊಡೆದ ನೇಱಿಲ್ ಪಣ್ಗೆ ಬಣ್ಣಂಬಳಿದ ಕರ್ಮಣಿಗೆ ತಣ್ಣೀರೊಳದ್ದಿದ ತನಿಗೆಂಡಕ್ಕೆ ದೊರೆವರ್ಪ ಬವರಿಗಳ ಗಾವರಕ್ಕೆಬ್ಬಿತ್ತು ಗೂಡನುೞಿದು ಕೋಡುಗೊಂಬನಡರ್ದು ಕೂಡಿ ಪಾಡಿ ಕಾಡ ಪಣ್ಗಳಂ ನಾಡ ನೆಲ್ಗಳನಾಯ್ದು ಬೇಡಿ ಕಾಡುವ ಪಿಳ್ಳೆಗಳ್ಗೆ ರೂಡಿಸಿದ ಮಮತೆಯಿನೂಡಿ ನಲಿವ ಪಕ್ಕಿಗಳ್ಗೆ ಬೀಯದ ಪಣ್ಣಂ ಮಾಗದ ಮಿಡಿಯುಂ ಬೀಯಮಾಗದ ತಳಿರಂ ಆವಗಮೊದವಿಪ ಮರಂಗಳಂ ಬಳಸಿ ನಿಚ್ಚಮೊಸರ್ವ ಪೆರ್ಚುಗೆಯುಬ್ಬರದಿಂ ಕರೆಗಣ್ಮಿ ಪರಿದು ಬನಸಿರಿಯ ಜೀವದ ಗೊತ್ತಿನಂತೊಪ್ಪುವ ನೀರ್ಗೊಳಂಗಳಂ ಮನೋಜ್ಞಮಾದಾರಮೆಯ ಮುಂದೆಸೆಯೊಳ್ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ತನಗೆ ಬಿರಯಿಮಿಗಂಗಳ ಬೇಂಟೆಗೆ ಬೇಱೆವೇಱೆವಿಲ್ಗಳ್ ದೊ

ರೆಕೊಳ್ವಂತು ನಸೆಗಾಪನೊಸೆದು ಬೆಳೆಯಿಸಿದನೆನಲ್ಕೆಸೆವ ಕಬ್ಬಿನ ತೋಂ
ಟದ ಗೊಂಟಿನೊಳ್ ಬಿತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಐವತ್ತುಱಿಂ ಪೊಲಿವರ್ಪ ಕದಿರ ಬೆಳ
ಯು ತನ್ನೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಯಿಂ ಬಣ್ಣವೆರ್ಚೆ ನಳನಳಿಸಿ ಬೆಳೆದ ಕಯ್ಯೊ
ಲಮನಣಕಿಸಿ ತಲೆವಾಗಿಸಿ ತೂಗಿಸಿ ನೂಱುಮಡಿ ಮಿಗುವ ಬಿತ್ತಂ ಪ್ರ
ತ್ತು ನಿಗುರ್ದು ನಿಂದ ರಾಗಿವೈಲದೊತ್ತಿನೊಳ್ ಕೆಸಱೊಳಾಗದ ಬ
ಱೊಳ್ ಪುಟ್ಟದಾಣಿಮುತ್ತುಗಳಂ ಬಿಱಿದು ದೂವೆಯು ಕುಸುಱಿಂ ಪುಧಿ
ಬಣ್ಣಗುಂದದಂತು ಬೆಳ್ವಟ್ಟೆಯಂ ಪೊದೆದೊಡಲಿಚಂ ತನ್ನ ಬೆದೆಗಾತಿ
ಯು ಚೂಳಿಯು ಸಿಂಗರಕ್ಕೆಂದು ಸಮೆದು ಬೈತಿಟ್ಟ ಕುಂದಣದ ಗೊಂ
ಯೆನೆ ತಾವರೆಯು ಕೋಶದಂತಿರೆಸೆವ ಜೋಳದ ಪಾಱಯಂ ಸಾಲ್ಗೊ
ಡು ಮೊಳೆತ ಬೆಳ್ಸುಲಿವಿಟ್ಟ ಕೊನೆಯಿಕ್ಕಿದ ಕಾತ ಪಣ್ತ ಪೊಂಬಾಳೆಯ
ಚೆಂಬಾಳೆಯು ರಂಗುಬಾಳೆಯು ತೋಂಟದಿನೊಳಗೊಳಗೆ ಬಾಂಬಟ್ಟೆಗ
ಪೊಲಿಲ ಸೊಬಗಂ ನಿರುಕಿಸಲ್ಕೆಂದು ಆಗಳಾಗಳಱತಪೊರ್ಡೆಂದು ಕಟ್ಟ
ದೊಂದು ಸರಣಿಯೆನೆ ಮುಗಿಲೊಳೊಂದಿದ ನಾಡ ಪೊಱಗೋಂಟೆಯ
ಗಟ್ ಸೊಗಯಿಸಿದತ್ತು.

ಇಂತು ಪೊಲಿಲ್ಗೆ ಪೊಱಮೆಯ್ಯ ಸುಲ್ಲ ಸನ್ನಣದಂತೆ ಕೆಂಕವ
Red ochre. ಗೆಸೆವ ಜಾಮ್ರುಗಲ್ಲ ನಿಡುಗೋಂಟೆಯಿಂದೊಳಗೆ ಚೆಂಗದಿರನ ತೇರ ಸೂ
ಗೆತ್ತಂ ಮಿಳಿರ್ದುದಂ ಮುಂಚಿ ಪರಿವೇಱಂಕುದುರೆಗಳ ಖುರಪುಟದ ಪೊ
ಯ್ಲಿಂಗಿರದಡರ್ದು ಮುಸುಂಕುವ ಕೆಂದೂಳಂ ಬೀಸಿ ಜಾಡಿಸುತುಮೊ
ರಣಂಬಿಡಿದ ಪಟಿಯಿಗೆಗಳಂ, ಮನೋಜ್ಞಮಾಗಿ ನೆಱೆವೆಱೆಯಿರುಳೊ
ತಾಂ ತಮಗಿಱತಂದು ಬಿಸದದಿಂ ಏಹರಿಪಚ್ಚರಿಯುರ ನೆಲೆಯು ಸಿಂಗರ
ಮಾಟದ ಬೆಳ್ಳಿವೆಟ್ಟುಗಳ ತಪ್ಪಿಲ್ಲಳೆಂಬಂತಿರೆ ಪಗಲ್ಗೆ ಪಾಲಿಸೆಱೆದಂತ
ಮಿರುಳ್ಗೆ ಜೊನ್ನದಿಂ ಸಮೆದಂತುಂ ತೋರ್ಪ ಸೌಧಗಳಂ, ಮತ್ತಂ ಪ್ರ
ತ್ತಿದ ಪೋಮದೆತ್ತಿದ ಧೂಪದ ಪತ್ತಿದ ದೀಪದ ಸುತ್ತಿದ ಕರ್ಪೂರ
ಮೇಲ್ಪೆಗೆಯುತೆ ಬಿತ್ತರದಿಂ ಮುಗಿಲೊಡ್ಡನೊಡ್ಡಿ ಮರಕತಕಳಶದ ತ
ವೆಳಗು ಮೇಘಮಂಡಲದೊಳ್ ಬೆರೆಯುತೆ ಬಳ್ಳಿಮಿಂಚನಾಗಿಸೆ ಗೋ
ಪುರಂಗಳ ಮಿಸುನಿಯು ನೆಲೆಮಾಡದ ಚೆಂಬೆಳಗು ಬಾಂದಳದೊಳ್
ಳಂಚುತಿಂದಿರವಿಲ್ಲನೊಡರ್ಚೆ, ಆಗಳಾಗಳ್ ಮೊಱಗುವ ಭೇರಿಯೊನ್ದು

ಉಸರಂ ಕಾರ ಗುಡುಗಂ ಪ್ರಟ್ಟಿಸೆ ತುಂಬುಗೊಳನೊಳಂಬುಗೊಂಡ ಮು ದ್ದಂಚೆಗಳ್ಗೆ ಜಲಕ್ರೀಡೆಗೆ ಮನಮಂ ನೀಟ್ಕರಿಸುವ ದೇಗುಲಂಗಳಂ, ಮ ತ್ತಮೋದನೋದುವ ಶಾಸ್ತ್ರಮಂ ಕಲ್ವ ಪುರಾಣಮಂ ಕೇಳ್ವ ಇತಿ ಹಾಸಂಗಳನಱಿವ ವೇದಾಂತಮಂ ಬಗೆದು ಭಾವಿಸುವ ಕೀರ್ತಿಸುವ ವಿ ಪ್ರರ ಅಗ್ರಹಾರಂಗಳಂ, ಮತ್ತಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರರಮನೆಗಳಂ ಮತ್ತಂ ಪರ ದರಂಗಡಿಗಳಂ, ಮತ್ತಂ ಕೀಱರ ಗುಡಿಗಳಂ, ಊರು ಚೆಲ್ವಾಗೆ ಕಣ್ಗಂ ಮನಕಂ ಬಂದುದು.

ಇಂತಿಂತು ನೆಱೆ ಮೆಱೆದೊಪ್ಪುವ ತುಂಬಿದೂರ ಕೇರಿಗಳೊಳೋರೊಂ ದೆಡೆಯೊಳ್– ಅಂದು ಮೀಂಬಟಿಯಿಗೆಯಿಂ ಜೋಗದ ಜೋಹದ ಸ್ವಾಂತ ನಸಿದಿರ್ಚುರ್ವ ಪದದೊಳ್ ತನ್ನೈದುಂ ಕಣೆ ಕಾದಿಗೆಲ್ವ ಕೈಗುಣಕ್ಕೆ ನೆರಂ ಬಾರದೆಂದು ತಱಿಸಂದು ಪಲವೆಡೆಯಿಂ ತಂದಂದವಾಗೆ ಕೂಡಿಟ್ಟ ಕೋಲ ಮೂಡಿಗೆಯು ನೂಱಾಱುವಗೆಯು ಪೂಗಳಂಬಾಗೆ ಎತ್ತಿಪಿಡಿದಂ ಗೈಯು ನಸುಗೆಂಪಿಂ ಕಡೆಗಣ್ಣ ಕುಡುನೋಟವರೆಗರ್ಪಿಂ ಮೊಗದ ಬೆ ಳ್ನಗೆಯಚ್ಚವೆಳ್ಪಂದೊಪ್ಪಂಬೂಸಿ ಬಣ್ಣಂಬಳಿದಂತುಂಟಾಗಿಸಿ ಬಿಡುಸರದ ಪೊಸಗಂಪಿಂಗವ್ವಳಿಸಿ ಮುಸುಱಿ ಮೊರೆವ ದುಱುದುಂಬಿ ದುಂಬಿಗಳ ಕಾಟಕ್ಕಳ್ಕಿ ಬಳ್ಕಿ ನೋಟದ ಬೇಟದ ಬೆಡಂಗನೊಲ್ದು ತೋಱಿ ಪಣ ಕಂ ಖಣಕಂ ಮಾಱುವ ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿಯರ ಪೂವಿನಂಗಡಿಯಿಂ; ಮತ್ತಂ ತಲೆಯೊಲೆಯೆ ಮುಂಗುರುಳುಬ್ಬ್ಯಲಾಡೆ ನಡುನೋಟದ ನಿಮಿರ್ದ ಕಂ ಗಳೆನಸುಂ ಚಳಸೆ ಮೊಗಂ ಬೆಮರಿಡೆ ಬಲ್ಮೊಲೆಗಳ್ ಕದಕ್ಕದಿಸೆ ಮು ತ್ತಿನಗೊಂಡೆವಾವುಲಿ ತೊಂಗಲ್ದೊಂಗೆ ಕೆಂಬರಲೋಲೆ ಮಿಱುಗೆ ಬಳೆ ಘಲ್‌ಘಲ್ಲೆನುತುಲಿಯೆ ಅಸುವೆಸೊಳೊತ್ತೊತ್ತಿ ಪನಿನೀರನೆಱೆದೆಱೆದು ಪ ಚ್ಚೆಗಪ್ಪುರದ ಪುಡಿಯುಂ ಸರಿಸುರಿದು ಸುಯ್ಯೆಲರ ನಱುಗಂಪನೊರೆದೊ ರೆದು ಬಾವನ್ನವಿಡಿಸುಂ ತೀವ ಘಟ್ಟಿವಳ್ತಿಯರ ಗಂದಿಗವಸರದಿಂ; ಮ ತ್ತಂ ಬಿಡುಮುತ್ತಿನ ಪಚ್ಚೆವರಲ ಕೆಂಬರಲ ಕಮರ್ಣಿಗಲ್ಲ ಬಜ್ಜರಗ ಟ್ಟಿಯು ಚೆಂಬವಳದ ಸರದ ಪರಪಿದ ಪೊಂದಟ್ಟೆಗಳಂ ರಂಜಿಸಿ ಬೆಲೆವಣಿ ಗಾಗರಮೆನೆ ತೋರ್ಪ ರನ್ನವರದರಂಗಡಿಯಿಂ; ಮತ್ತಂ ಲೆಕ್ಕಿಗರ ಲೆ ಕ್ಕದಂತು ಸೊನ್ನೆಯಿಂ ಕಣ್ಗೊಪ್ಪಿಯುಂ, ಗಗನದಂತು ಬೆಳ್ಳಿಯಿಂ ಮೆ

ಱೆದುಂ, ಕೆಯ್ವೊಲದಂತು ಕರ್ಪೂರ್‍ನ್ನಿಂ ಸೊಗಯಿಸಿಯುಂ, ಪಲ್ಲವಾಧರೆಯ ಕೆಂದುಟಿಯ ರಂಗಿನಂತು ಕಿಸುರಿಂ ರಂಜಿಸಿಯುಂ, ಬೊಂದಿಯಂತು ಸೀಸದಿನೊಂದಿಯುಂ, ದಿಟ್ಟೆಯ ಬಟ್ಟೆಗೈತರ್ಪ ಲೋಹಕಾರರ ಮನೆಯಿಂ; ಮತ್ತಂ ಹಚ್ಚಡದ ಪೂವಿನಂಗಿಯ ಪಟ್ಟುಡೆಯ ಕಾಂಗಿನ ರಂಗಿನ ಚೆಂದಿರಗಾವಿಯ ಮಿಸುನಿಗಚ್ಚಿನ ಬಣ್ಣಸೀರೆಯ ದೂಸಿಗವರದರ ಮಱುಗೆಯಿಂ; ಮತ್ತಂ ತಿಸುಳಿಯಂತೆ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನುಂ ತೊವಲ್ವೊದೆಯನುಂ ಮುಗಿಲಂತೆ ನೀರೊಡಲನುಮೆನಿಪ ತೇಂಗಾಯಿಂ, ಮತ್ತಂ ಹರನೆಂತಂತು ಜಟಾಧರನುಂ ಹರಿಯೆಂತಂತು ಪೀತಾಂಬರಧಾರಿಯುಮಾಗಿರ್ಪ ನೀರುಳ್ಳಿಯಿಂ, ಮತ್ತಂ ಜೀರಿಗೆಯಿಂ, ಕೊತ್ತುಂಬರಿಯಿಂ, ಮೆಣಸಿಂ ಗುಳದಿಂ ಶರ್ಕರೆಯಿಂ ಚೆಲ್ವಾದ ಕೇರಿಯಂಗಡಿಯಿಂ; ಮತ್ತಮಿಕ್ಕುಱಿಯ ತಂಡಸದ ಕತ್ತರಿಯ ಸುತ್ತಿಗೆಯ ಕೈವಾರದ ಕಂಬಚ್ಚಿನ ಕೊಟಿವೆಯ ಡಗಲ್ಲ ಅರನಮುಟ್ಟೊಟ್ಟೆಯಿಸಿರೆ ಕೊಟ್ಟಂ ಕೆಟ್ಟೆನೆಂಬೊಂದು ಸನ್ನೆಯ ಸಬುದಮೊಗೆವಂತಿರೆ ಬಡಿವ ಸೊನ್ನಗಾಱರ ಸಾಲೆಯಿಂ; ಮತ್ತಂ ಕೊಡಲಿಯಿಂ ಕಡಿವ ಉಳಿಯಿಂ ಕೀಸುವ ಕತ್ತಿಯಿಂ ಕೆತ್ತುವಾಣಿಯಿಂ ಬೆಟ್ಟಿನ ಕರಗಸದಿಂ ಕೊಱೆವ ಬಡಗಿಯರೆಡೆಯಿಂ; ಮತ್ತಂ ಕಾಯಿಸುವ ಕರಗಿಸುವ ಎಱೆವ ತಿದಿಯೊತ್ತುವ ಉರ್ದುವ ನೀರ್ಗುಡುವ ಬಡಿವ ಬಿಸುವ ಮಸೆವ ಸಣ್ಣಿಸುವ ನುಣ್ಣಿಸುವ ಸಾಣೆವಿಡಿವ ಕಮ್ಮಱರ ಮುಂಗುಡಿಯಿಂ; ಪುರಂ ಕಣ್ಗೆಂಬಾದುದು.

ಇಂತು ಸೊಬಗಿನ ಬೀಡಿನಂತೆ ಸಿಂಗರದ ನಾಡಿನಂತೆ ಸೊಗದ ನೆಲೆಯಂತೆ ಸೊಗಸಿನಾಗರದಂದೆ ಮಂಗಳದ ಮನೆಯಂತೆ ಸಲೆ ಸಂದು ನಾಡ ಪೆಣ್ಗಳ ಚೆಂದಳಿರಡಿಯ ಮೆಲ್ವೊಗರಿಂ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವ ಕೇರಿಯ ಬೀದಿಗಳಿಂ ಪೊಱಲ ಸೊಬಗೆಯರ ಕಳಿವೆರ್ಚಿದ ನಗೆಮೊಗದ ಕಾಂತಿಯಿಂ ಬೆಳತುರ್ ಮಿಱುಗುವ ಹರ್ಮ್ಯಂಗಳಿಂ ಪುರದ ಪುರಂಧ್ರಿಯರ ಪೊಂಬಚ್ಚದೊಚ್ಚತಂ ತಳತಳಿಪ ಹಬೆಯ ಪರ್ಬುಗೆಯಿಂ ಚಳಚಳಿಸುವ ನಲ್ನೆಲೆಯಿಂ ರಾಜಿಪ ನಗರಮಂ ಕಣ್ದಣಿಯೆ ಕಂಡು ಶ್ರುತಕೀರ್ತಿಮನೋಹರಂ ನಿಜಸಚಿವನೊಳಿಂತಿದಾವ ನಾಡೆಂದು ಕೇಳ್ವುಡೆ;—ಕೂರಾಳ್ಗಳ ಕಟ್ಟೊಡೆಯ! ಇಂತಿದುಕಣಾ! ಗೋಪೂಜಾಫಲದತ್ತಣಿಂ ಸಂತಾ

ನನುಂ ಪಡೆದ ಋತಂಭರರಾಜನಾಳ್ವ ತೇಜಃಪುರವೆಂದು ಕೇಳಿಸಿದಂ.

ಆನುಡಿಗೆ ಸೌಮಿತ್ರಿ ಬಿಸವಂದಂಗೊಂಡು—ಎಂತು ಆರಾಯಂ ಗೋಸೇವೆಯತ್ತಣಿಂ ಮಗನಂ ಪಡೆದಂ ? ಧೇನುಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮನಿತೊಂದು ಬೊಡ್ಡಿತೇಂ ? ನೀಂ ಬಲ್ಲಂತು ಪೇೞೆಂಬುದುಮಿಂತು ವಚಿಸಿದಂ ಸಚಿವಂ. ಅದೆಂತೆನೆ:—

ಅಯ್ಯ ! ಮುನ್ನ ಮೀನಾಡೊಡೆಯಂ ಋತಂಭರವೆಸರಿಂ ಪೆಸರ್ವೆತ್ತ ಭೂಭುಜನುಂಟು. ಬೋ(ಟೆಯರೋ(ಜನ ಜಾಣ್ಮೆ, ಚುಕ್ಕಿಯುಱಿವು, ಜವನ ಜರ್ವು, ಜಕ್ಕರರಸನ್ನೈಸಿರಿ, ತನ್ನೊಳೊದವೆ ಮನುವಿನ ಮಾರ್ಗದೆ ನಡೆಯುತೆ ಪ್ಪೈಗಣ್ಣನೋಲಗದ ಸೊಂಪಿಂಗಿರ್ಮಡಿ ಮಿಱುವ ಪೆಂಪಿಂ ಮೆಱೆದಂ. ಆದೊಡಮೀತಂಗೊಗೆತನದ ಗುಣ್ಪಿಂಗೆ ನೇರ್ಪಡುವ್ರೊಂದು ಬೞಿಯು ಬಳವಿಯು ಪುಟ್ಟನೊಂದು ಸೊಗಂ ತಾಱಿದುದು.

ಮಡಲಿಱಿವ ಬಾಟ್ವಿಳ್ಳಿಯ ಚೆಂಗುಡಿ ಸುರುಂಟಿದಂತೆ, ಸೊಬಗಿನ ನೆಲೆವನೆಯ ಮುಂಗುಡಿ ಮುರಂಟಿದಂತೆ, ತುಂಬಿ ಪರಿವ ಕಾಟ್ಪಿರದ ಕಾಲ್ ಮುಱಿದಂತೆ, ಇಂಬಿನೊಡಲ ಪೊಸಜವ್ವನಂ ಸರಿದಂತೆ, ಇನ್ನೆ ಬರಂ ಕೊನೆವರಿದು ನೀಟ್ಚಿರಿಸಿದ ಬೞಿಯು ಬೞಿಯಿಗಳ್ ತನ್ನೊಳ್ ತಡೆದುದೆಂಬೊಂದು ಬಾಗುಳ ಪೆಟಿಸಿನಗವಟ್ಟಗಳುಮೀಕತದೊಳ್ ಬಗೆಗೆಟ್ಟಿರ್ಪ ರಾಯನೋಲಗಕೊರ್ಮೆ ಜಾಬಾಲಿಮುನಿಪಂ ಬಿಜಯಂಗೈದಂ. ಆಗಳರಸನ್ನೈತಂದ ಮುನಿಯುಂ ಯಥೋಚಿತಮಾಗತಸ್ವಾಗತಂಗಳಿಂ ಕುಶಲಮುಂ ಬೆಸಗೊಂಡು ತಱುವಾಯಿಂ ಕಟ್ಟನ ನುಡಿಗತೆಯ ಪೊೞ್ತನೊಳ್—ಕಿತ್ತಿಗಳ ಬಿತ್ತಿಗ ! ಪಣ್ಣಿಲ್ಲದ ಮರನ ಬೞೆತ್ತ, ತಣ್ಣೀರೊಸರ್ ಕುಂದಿದ ಕೊಳನ ನೆಗೞ್ತೆ, ಚಂದವನಿಲ್ಲದಿರುಳ ಗಗನದ ಚೆಂದಂ, ಕಂದಂ ಪುಟ್ಟ ಮೆಱೆದೊಪ್ಪದ ಬೞಿಯುಂದಂ, ಸಂದ ಜಗದ ತೊಱೆಹಕ್ಕೈಡೆಗುಡದೇಂ ಪೋಕುಂ ? ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ಮಗನಂ ಪೆಱದಂಗೆ ಸಗ್ಗಿಗರ್ ಬಾಗಿಲಂ ತೆಱೆಯರೆಂಬರಲ್ತೆ ! ನಲ್ಮೆ ಮಿಗೆ ಪೆತ್ತಕುವರನ ಬಾಲಲೀಲೆಯುಂ ಕಾಣದ ಕಣ್ಗಳವು ಪೀಲಿಯ ಕಣ್ಗಳಾಗವೆ ? ಅಕ್ಕಟಾ ! ಮಗನಂ ಪಡೆಯದ ನರಕಮುಂ ಪುಗುವ್ರೊಂದು ಭಾಗ್ಯಮುಂ ಬಿದಿಯೆನ್ನೊಳೊಡರ್ಚಿದುದೇ! ನೂಱನೇಂ ? ಇಹಕಂ ಪರಕಂ ಪೆಱಗಾದ ಬೂತಾದೆಂ. ಅಯ್ಯ ! ಮುಂ

ತೇಂ ಬಟ್ಟೆ! ಸುಟ್ಟೆಸಿ ತೋಱು! ಎಂದು ನಿಜನಿಟಿಲತಟಸಂಘಟಿತ ಕರಸಂಪುಟನಪ್ಪುದುಂ; ಮುನಿಪನೊಲ್ಮೆಯಿಂ-ರಾಯ! ನೀನಿಂತು ಮ ಱುಗಲೇನಕ್ಕುಂ? ನಿನ್ನುಱದವಳಲಂ ಕೇಳ್ವ ನರರೊಳರೆ? ನಂಬಿದ ದೈವಕ್ಕೆ ಕೇಳಿಸು! ಆದೊಡಮೆನ್ನೀಬಗೆಗೆ ನೀಂ ಗೋವಂ ಸೇವಿಸಿದೊ ಡೆ ನಿನ್ನಭೀಷ್ಟಂ ಸಿದ್ಧಮಕ್ಕುಮೆಂದು ತೋಱುಗುಂ. ಮುನ್ನಂ ಮುತ್ತ ರಾಯರ್ಗಿಂತು ಸುರಭಿಯೊಲ್ದುದುಂಟು, ಎಂದು ಸಂತಯಿಸಿದಂ. ಮಗು ಳ್ದುರಾಯುಂ ಮುನಿಗೆ- ಗೋಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೆಯುಂತುಟೇಂ ಪಿರಿದೆ? ತನ ಗೊರೆ, ಎಂಬುದುಂ; ಜಾಬಾಲಿಯಿಂತು ಕಥಿಸಿದಂ:—

ಎಲೆ ಮಾರಾಯ! ಗೋಮಾಹಾತ್ಮ್ಯೆಯಂ ಬಣ್ಣಿಪೊಡೆನಗಮಳವೆ! ಮೆಯ್ಯ ನವಿರ್ಗಳೊಳೆಲ್ಲಾ ದೇವರ್ಕಳೋರೊಂದು ನೆಲೆ; ಬಸಿಱೊ ಳೊಡಲೊಳೆಲ್ಲಂ ವಿಶ್ವದೋರೊಂದು ತಾಣಂ. ಇಂತಿರ್ಪನಂ, ನೀನೆ ಬ ಗೆ. ಆವನೊರ್ವಂ ನಿಚ್ಚಂ ಬಿಸಿಲೊಳ್ ಬಾಯಱುತ ಹಸುವಿಂಗೆ ನೀ ಱನೆಱೆವನವಂಗೈಸಿರಿ ವರ್ಕುಂ, ಮೇವಿತ್ತು ಕಾವಂಗೆ ಪಾಲ್ಮೊಸರುಣಿ ಸಿನ ಪುಣ್ಯಲೋಕಮಕ್ಕುಂ; ಮೆಯ್ಯ ನೊಱನಂ ಸೋವ, ಶೃಂಗಂಗ ಳೆಡೆಯಂ ತುಱಿಪ, ಮನುಜಂಗೆ ಬಂದ ಬಿಯದಿ ತಪ್ಪುಗುಂ; ಮತ್ತಮೆ ತ್ತಾನುಂ ಮೇವಾವಂ ನಿವಾರಿಪ ನರಂ ನರಕಮಂ ಪೋಕುಂ. ಇದ ಕ್ಕೊಂದಿತಿಹಾಸಮುಂಟೆಂತೆಂದೊಡೆ:—

ಮುನ್ನಿನ ದಿನಂಗಳೊಳೊರ್ವ ಜನಕರಾಜಂ ಜಗ್ಗಿಗರ ನಾಡಂ ಕಾಣ್ಬೊಂಡು ಬಗೆಯೊಳ್ ಯೋಗದೊಂದು ನೆರವಿನ ಮೈಮೆಯೊಳೊಡಲ ನುಱಿದು ಬಂದ ನಡೆಮಾಡಮನಡರ್ದು ಪೋದಂ ಗಡ! ಇಂತಿರೆ ಪೋಪ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ತನತನಗೆ ನರಲ್ವ ಪೊರಳ್ವ ಮುಱುಗುವ, ಬೇನೆವಡುವೊ ಡೆದಾಡುವ, ಉಬ್ಬಸಂಬಡುವ, ಬೇವ, ಪೊತ್ತುವ, ಕುದಿವ, ಸೀಕರಿವೋ ಪ, ಕೊಱೆವ, ನಾಱುವ, ಸೋರುವ, ಕಾಱುವ, ನವೆವ, ಸವೆವ, ಕಾಲ್ ಮುರುಂಟಿದ, ಕೈಸುರುಂಟಿದ, ತಲೆ ಬಿರಿದ, ಕೀಲ್ ಮುಱಿದ, ಕಣ್ಣಿ ಱಿದ, ಸೂಲದ ಮೊನೆಯೊಳೇಱಿದ ಕಲ್ಗಾಲೆಯ ಬಸಿಱೊಳ್ ಸಿಲ್ಕಿದ, ಪ ದರ್ದಿಕಾಗೆಗಳ ಬಾಯೊಳಾದ, ಕೀವಿನ ಮಡುವಿನೊಳ್ ಬಿದ್ದ, ಕೂರ್ವಾ ಳ ತುದಿಯೊಳ್ ಜೋಲ್ದ, ತನಿಗೆಂಡದ ಬೇಹಿನುರ್ಕಿನ ಪ್ರತ್ತಱಿಯಪ್ಪಗೆ

ಯ ತೆಕ್ಕೆಯೊಳಿರ್ದ ಪೇಸಿಕೆಯ, ಜೋಡೆಗರ ಪಾಪಾತ್ಮರ ಬಾೞ್ವನೆಯೆನಿಪ್ಪ ಯಮಲೋಕಮಂ ಮುಟ್ಟಯಿಸಿ ಬರ್ಪುದುಂ; ಪಾವನಮೂರ್ತಿಯೆನಿಪ್ಪ ರಾಯನತ್ತಣಿಂ ಬಳಸಿವರ್ಪ ಗಾಳಿಯ ಸೋಂಕಿಂ ನರಕಿಗಳಿನಿಸುಂ ಚೇತರಿಸಿ ತಣ್ಪುಗೊಂಡು ಕಟ್ಟುಬ್ಬರದ ಬೇನೆಯುಂ ಸೈರಿಪಂತಿರಾಗೆ ಮುಂತು ಸಮಂತು ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಐದಿವರ್ಪ ನಡೆಮಾಡಮಂ ಕುಱಿತು ಕೂಗಿಕ್ಕೆ– ಎಲೆಲೆ! ಸೈಪಿನರಮನೆಯೆ! ಎಲೆಲೆ ಪುಣ್ಯವಂತನ ನೆಲೆವೀಡೆ! ಪೋಗದಿರ್ ಪೋಗದಿರ್. ಇನಿತೊಂದು ವೇಗಮೇಂ? ನಿನ್ನತ್ತಣಿಂ ತೀಡುವ ಗಾಳಿ ಸೋಂಕಲೊಡಮೆಮ್ಮ ನೋವುಂ ಬೇಹುಂ ಪಿರಿದುಂ ಸರಿದುದು. ಇಂತಿರೆಮ್ಮ ನೋವದೆಮ್ಮ ಬಿನ್ನಪಮನಾಲಿಸದೀ ಕುತ್ತದ ತರಿಸಕ್ಕೇನಾನುಂ ಮರ್ದನೀಯದೆ ಬಿನ್ನನೆ ನಡೆವ ಬಲ್ಮೆಯಿದೇನೋ! ನಿನಗಾನುಮೆಮ್ಮೊಳ್ ಮಱುಕಂ ಪುಟ್ಟದೆ? ಹರಹರಾ! ಎಂದು ಕೈಯೆತ್ತಿ ಕರೆದರ್. ಆಗಳ್ ರಾಯನಿಂತೀ ತೆಱನ ಮೊರೆಯುಂ ಕೇಳ್ದು ಬಿಸವಂದಂಗೊಂಡು ವಿಮಾನಮಂ ತಡೆದು ಪಿಂತಿರುಪಿ ಮುಟ್ಟಯಿಸಿ ಬಂದು ಶೈಮಿನೀಪುರದ ಮುಂಬಾಗಿಲೊಳಿೞಿತಂದು ನೋಳ್ಪನ್ನಂ ಧರ್ಮರಾಜಂ ತಳ್ವದೈತಂದಿದಿರ್ಗೊಂಡು ತಕ್ಕಂತು ಸನ್ಮಾನಿಸುತುಂ ಮತ್ತಮಭಾಗ್ಯತನೊಳ್– ಏನಯ್ಯಾ ಎತ್ತಣಿಂ ಬರವಾಯ್ತು? ನಿಮ್ಮನ್ನರ್ಗೆಮ್ಮೀನಾಡೊರ್ಗದಲೇ! ಏಂ ಬಟ್ಟೆದಪ್ಪಿ ಬಂದಯ್. ಆವಗಂ ನಮೊನ ಪಾತಕಿಗಳ ಯಾತನೆಯ ನರಕಮಿತ್ತಲಿತ್ತಲ್. ಪೆಱರ ಸಿರಿಯುಂ ಕವರ್ವ, ಪೆಱರ ಪೆಂಡಿರ್ಗಳುಪುವ, ಪೆಱರಂ ಕೀೞ್ಮಾಡುವ, ಪೆಱರೊಡವೆಯುಂ ಕಿಡಿಸುವ ಕಡುಕೂಱರ್ಗೆ ನೆಲೆವೀಡು. ಆವ್ರಗಳಂ ಕೊಲ್ವ, ಪಾರ್ವರಂ ಪಗೆವ, ಪೞಿನುಡಿಯುಂ ಪೞಿವ, ಜನ್ನಕ್ಕೆಡರ್ಗೆಯ್ವ, ಪೆತ್ತರಂ ಪತ್ತುವಿಡುವ, ಗುರುಗಳನೇಡಿಸುವ ಪಾಪಿಗಳ್ಗೆ ಬಾೞ್ವನೆ. ಇಂತಿದಂ ನೀಂ ಪುಲಗೆಕ್ಕುಮೆ? ಕಾಣಲಕ್ಕುಮೆ? ಎಂದಾಡಿದಂ. ಅಂತಪ್ಪುದುಂ ಜನಕಂ ಜವನೊಳ್– ಎಲೆ ಧರ್ಮರೂಪ! ಇಂತೀ ಪ್ರೊೞಿಲ್ ನರಕಮೊಂದೞಿತೆನಿಲ್ಲ; ಪೆೞ್ತೇನಾನುಮಕ್ಕುಮೊಂದೇ ಬಗೆದೆಂ. ಅಂತಾಂ ಬಗೆವಿನಂ ಲೋಗಗೆಂತೆಂತೊ ಬನ್ನಬೇನೆಗಳೊದನಲೊಡಂ ನರಲ್ವೊಂದು ಮೊರೆಗೇಳ್ದು ಬಂದೆಂ. ನೋಳ್ಪೊಡಿಂತಿದು ದುಸ್ತರಂ ನರಕಂ! ಎಲೆಲೆ! ನೀನುಮಂತಿನರೊಳೇಂ ಮಱು

ಕಂಗೊಳ್ಳೆಯು! ಛೀ ಪೋಕೆ! ಇವರಂ ಕೊಂಡೇಂ ಕಜ್ಜಂ? ಇನ್ನಾನುಂ ಬಿಡ! ಎಂದು ನುಡಿವುದುಂ; ಯಮಂ— ಓ! ಬಿಟ್ಟೆಯಾಳ್ಗಳಂ ಬಿಟ್ಟಂತಾಗದೆ! ಎಂತೀತಂಗಳ್ ಪೋಗಲಾರ್ಪರ್. ಇನ್ನುಂ ಪಾಪಂ ಮುಗಿದುದಿಲ್ಲಮೀಗಳೀವಂ! ಇದೆ ಕೊಳೀತಂ ಮುನ್ನಮೊರ್ವನಂ ಪಾರ್ವನಂ ಕೊಂದ ಬೊಮ್ಮೆತಿಗಾಱಂ; ಈಗಳಿದೆ ಎರೆಯಾದಂ. ಈತಂ ಪೆಱನಂ ನಂಜನೂಡಿ ಮಡಿಪಿದಂ; ಅಂತದಱಿನಲ್ಲಿ ಕಾಳೋರಗಂಗಳ್ಗೆ ತುತ್ತಾದಂ. ಮೇಣೀತಂ ಪರಕಾಂತೆಯಂ ಕಾಮಿಸಿದನಂತದುಕಾರಣದಿಂ ಕಾದುರ್ಕಿನ ಪೆಣ್ಬೊಂಬೆಯ ತೆಕ್ಕೆಯೊಳಾದಂ. ಮತ್ತಮೀತಂ ಪಗಲ್ಗಳ್ಳನೀತನಂ ಸಮ್ಮಕಂಕರಿಯಿಂ ಬಡಿವರೆಂದು ಬೇಱೆವೇಱೆ ತೋಱಿದಂ. ಅದರ್ಕಾರ್ರಾಜಯೋಗಿ ಈನರಕಿಗಳೆಂತಾನುಂ ಮುಕ್ತರಾಗರೆ! ಅಕ್ಕಟ! ಇಂತಿವರ ಬಾಟ್ಗೇಡಂ ಕಂಡುಮೆಂತಾಂ ಪೋಗೆನೊ! ಏನಾನುಮೊಂದುಪಾಯಮಂ ತೋಱಲಾಱು! ಎಂಬುದುಂ; ಸೂರ್ಯಸುತಂ—ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ನೀನಿನ್ನೆಬರಂ ನಿಚ್ಚಂ ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಮೂವಗೆಯ ನಿಚ್ಚಟವಕುತ್ತಿಯಿಂ ತುತಿಸಿದ ಪೂನ್ಯದರೆಯನಿತ್ತೊಡೆ ಇವರ್ ಮುಕ್ತರಪ್ಪರ್. ಸಂದೆಯಂ ಬೇಡವೆಂದಂ. ಬಡನೆಯೆ ಜನಕಂ ತನ್ನ ಪ್ರಣ್ಯದೊಳಡ್ಡಮಂ ಧಾರೆಯನೆಱೆವುದುಂ ಪಾಪಿಗಳೆಲ್ಲರ್ ಬಿಗಿವಟ್ಟ ನರಕಬಾಧೆಯಿಂ ಬಿಡುವಟ್ಟು ಸಂತಸದಿಂ ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಪಾಡುತುಂ, ಜನಕರಾಜನಂ ಪೊಗೞುತುಂ, ಜಮನಂ ನೆನೆಯುತುಂ, ಬದಿರ್ಲರ ನಾಡಂ ಪುಗುತಂದರ್.

ಕೇಳೆಲೆ ರಾಯ! ರಾಮನಾಮಸ್ಮರಣೆಯೊಂದು ಮೈಮೆಗೆ ಬೆಱಗುವಟ್ಟ ಮಿಥಿಲೆಗೊಡೆಯಂ ಜೈಮಿನಿಯೊಡೆಯನೊಳ್—ಪಾಪಿಗಳಲ್ಲಿ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮರ್ ನರಕಕ್ಕೈತಪ್ಪರಿರರೆಂದಾಗಳೆ ಪೇೞ್ದಯಲ್ತೆ. ಆಂ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮನೆಂಬೆಯಂತಿರೆಯುಮಿಲ್ಲಿಗೇಕತದಿನ್ನೈತಂದೆಂ, ಪೇೞೆಂಬ ರಾಯಂಗೆ ನಸುನಗೆಯೊಳ್—ನೀಂ ಪುಣ್ಯಾತ್ಮಂ ಸಾಜಮಾದೊಡಂ, ಪೂರ್ವದೊಳೊರ್ಮೆ ತಾಂ ತನಗೆ ಮೇವ ಪಸುವಂ ನಿವಾರಿಸಿದಯ್. ಅದುಕಾರಣದಿಂ ನಿನಗಿಂದು ಎಮ್ಮ ಪುರದರ್ಶನಮಾಯ್ತು. ಇಂತುಟಲೆ ಧರ್ಮಸೂಕ್ಷ್ಮಂ. ಗೋಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಮಂ ನೀನಱಿಯಾ? ಎಂದು ನುಡಿದಂ.

ಆನುಡಿಗೆ ತಲೆಯನೊಲೆದು ಕೈಮುಗಿದು ಮುಂ ತೆರಳ್ದಂ ಗಡ!

ಇಂತು ಮಱೆದೊಮ್ಮೆಯಾದೊಡಂ ಗೋವನೆಬ್ಬಿಟ್ಟದ ಜನಕರಾಜಂಗಂ ನರಕದರ್ಶನಮಾದುದೆಂಬೆಡೆಯೊಳ್— ಆಕಳಂ ಕೊಲ್ವ ನೋಯಿಸುವ ಕೀೞಿಗರ್ಗೇನಾಡ ಬಾಳ್ಕೆಯೊ? ಮೇಣ್ ಭಕ್ತಿಯಿಂ ಧೇನುವಂ ಸೇವಿಪ ಭಾವಿಪ ಮಾನವರ್ಗೆ ಮನೋರಥಂ ಸಿದ್ಧಿಸ್ರದೇಂ ದೊಡ್ಡಿತೊ? ಮನುಕುಲದ ಮುನ್ನಿನ ರಾಯರ್ ಗೋಪೂಜಾಪ್ರಭಾವದತ್ತಣಿಂ ಪುತ್ರರಂ ಪಡೆದುದುಂಟು. ನೀಂ ಕವಲ್ಮನಮನುೞಿದು ಗೋವಂ ಪೂಜಿಸೆಂದು ವಿಧಿಯನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಜಾಬಾಲಿ ತಾಂ ಬೀಳ್ಕೊಂಡಂ.

ಶತ್ರುಘ್ನ! ಇಂತು ಜಾಬಾಲಿಯೊಂದುಪದೇಶಮಂ ಗುರೂಪದೇಶಮೆಂದೇ ಬಗೆದು ಋತಂಭರಂ ದೈವನ್ಯಸ್ತನಿಜಭಕ್ತಿಭರಂ ಸುಲಕ್ಷಣಲಕ್ಷಿತಮಾದ ಆವನಾಗಳುಂ ಸೇವಿಸುತುಮಿರ್ದಂ. ಕಟ್ಟಕಡೆಯೊಳ್ ಸಲ್ಗೆಯ ಸುರಭಿ ರಾಯನ ಭಕ್ತಿಗೊಲ್ದು "ಪುತ್ರವಾನ್ ಭವ" ಎಂದು ದೇವವಾಣಿಯಿಂ ಪರಸಿ ತನ್ನ ಧೇನುಲೋಕಮಂ ಸಾರ್ದುದು.

ಮತ್ತಮಾರಾಯಂ ತನ್ನಂ ಪರಸಿದ ಧೇನುವಿನೊಲ್ಮೆಯಂ ನೆನೆನೆನೆಯುತ್ತಿರ್ದಿಂಬೞಿಯುಂ ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಕ್ಕೆ ತನ್ನರಸಿಯೊಳ್ ಸತ್ಯವಂತನೆಂಬೊರ್ವ ಮಗನಂ ಪಡೆದು ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದಾರಾಯಂ ಪೊಸಜವ್ವನದ ಮುದ್ದುಗುವರನೊಳ್ ರಾಜ್ಯಭರಮನೊಪ್ಪಿಸಿ ತಾಂ ತಪಸ್ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಮಂ ಸೂಱೆಗೊಂಡಾಳುತುಮಿರ್ದಂ.

ಎಳನೇಸಱ ಪೊಸವೆಳಗಿಂಗೆ ಸೊಂಪೇಱಿ ನಳನಳಿಪ ತಾವರೆಯಂತೆ, ಕಡುಸುಗ್ಗಿಯ ಭರಕೆ ಕೈನಂದು ಕೊನೆವೆರ್ಚುವ ಮಾಮರನಂತೆ, ತಕ್ಕಿನ ಸೋನೆಯ ಮೆಲ್ಸರಿಗೆ ಸುೞಿಪಿಟ್ಟು ಚಳಚಳಿಪ ಪೊಂಬಾಳೆಯಂತೆ, ಕುವರಂ ನವಯೌವನದೊದವಿಂಗೆ ನೆಱೆವೆಱೆಯುಂತಿರೆ ತುಂಬಿ ತೀರಿದೊಂದು ಮೆಯ್ಸಿರಿಯಿಂ ಸೊಗಯಿಸಿದನಪ್ಪುದುಂ; ಚೆನ್ನಿಗರಾಯನಂದದ ಸಿಂಗರದ ಗಾಡಿಗೆ ಸೋಲ್ತು ಬೀರಸಿರಿ ತಾಂ ತೋಳನೇಱಿನಂದಳ್. ಇಂತಿರೆ ಸತ್ಯವಂತಂ ತನ್ನ ಪೆಸರಂ ಪೋಲ್ವಂತು ಸತ್ಯಧರ್ಮದಾಂಕೆಯೊಳೆ ನಿಂದು ಶೇಷನ ತಲೆವೊಱೆಯ ತಿಣ್ಣದ ತಿರೆಯನೊಂ

ದೆ ಪೆಗಲೊಳಾಂತು ಗೆಲ್ಲವೆಣ್ಣಂ ಬಾಳ ಮೊನೆಯೊಳಿಸಿ ತನ್ನೊಂ
ಱುಂಜಸವ ಪೆರ್ಚುಗೆಯ ಬೆಳ್ವೆಳಗಿಂ ಬಾಂಬಟ್ಟೆಯ ತುಂಬುವೆಱೆಯ
ಕಂದಿಸಿ ಕುಂದಿಸಿದಂ.

ಎಲೆ ಅರಸ! ಈಮಾಳ್ಕೆಯಿನೊಪ್ಪುವ ತೇಜಃಪುರದ ರಾಜನ
ಗಳುಂ ಶ್ರೀರಾಮನನಾದಿದೈವಮೆಂದೇ ಬಗೆದು ಸೀತಾನಾಯಕನನೆ ಭಕ್
ಯಿಂ ಭಜಿಸಿ, ರಘುವರನ ಲೀಲೆಯನೆ ಕೇಳ್ದು, ರಾವಣಾಂತಕನಂ
ಣ್ಣಾಱೆ ನೋಳ್ಪೆಂದು ಬಯಕೆಯೊಳ್ ಇರ್ದಂ. ಇಂತಿಪು ಗೊ
ಪೂಜೆಯ ಮಾಹಾತ್ಮ್ಯಯನತ್ತಣಿನೊದವಿ ಬಂದ ಭಾಗ್ಯಂ.

ಕಾಂತೆ! ಅಂತು ತಂತಮ್ಮೊಳ್ ನುಡಿಯುತಿರ್ಪುದುಂ; ಮುಂ
ಸೆಯೊಳ್ ನಡೆವ ಹಯಮೂರ ಕೇರಿಯ ಜನಂ ಬೆಱಗುವಡೆ ನೆಟ್ಟನೆ
ರಮುಂ ಪುಗುತಂದುದು. ಆಗಳ್ ಪೊಳಲ ಕಾಪಿನಾಳ್ಗಳ್ ಪೊಱನಾ
ಕುದುರೆಯಂ ಪಿಡಿದು ತಮ್ಮಾಳ್ಮಂಗೊಪ್ಪಿಸಿದರ್. ಅಂತಾಗೆ ಸತ್ಯವಂತ
ಬಂದು ಬಂದಿಯ ತುರಂಗಮದ ಪಣೆಯ ಪತ್ರದೊಳ್ ಬರೆದ "ರಾಮ
ಎಂಬೆರಡಕ್ಷರಂಗಳನೋದಿಯುಂ ಸಂತಸದ ನವಿರ್ ಗುಡಿಗಟ್ಟೆ ಹಯ
ಬೆಂಬಳಿಯೊಳ್ ಬಂದ ಶತ್ರುಘ್ನನಂ ಕಾಣ್ಬೆಂದು ತವಕದಿಂ ತನ್
ಪಡೆವೆರಸಿ ಚಾವಡಿಯಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ಇದಿರ್ಗೊಳಲ್ಕೆಂದು ನಡೆ
ದಂ. ಇಂತು ಪಗಲ ಕೈದೀವಿಗೆಯ, ಮಕರತೋರಣದ, ಟೆಕ್ಕೆಯ
ಬೆಳ್ಗೊಡೆಯ, ಪೊಂಗಟ್ಟಿಗೆಯ, ಪುಲಿಮೊಗದ, ಚೌರಿಸು, ಬಿಜ್ಜಣಿ
ಯ, ಹಡಪದ, ಜವಳಿಮದ್ದಳೆಯ, ಕಾಳೆಯ, ಪಂಚವಾದ್ಯದ,
ರುದಿನ ಬಾವುಲಿಯ ಸಡಗರದಿಂ ಬಂದು ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಮುಂತಪ್ಪಗೆ
ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಮೆಲ್ನುಡಿಯಿನುಪಚರಿಸಿ ಬಿಡದೆ ಅವರಂ ತನ್ನರಮನೆ
ನಡೆಯಿಸಿ ಸನ್ಮಾನಿಸಿ ಮತ್ತಮಡಿಗಡಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮಕಥಾವಿನೋದಂ
ಳಂ ಕೇಳ್ದು ತನ್ನ ನಾಡಂ ರಾಘವಂಗೊಪ್ಪಿಸಿ ಸರ್ವಗರ್ವಮುತುಗ
ಱೆಯುನಿತ್ತು ತನ್ನ ಪಡೆವೆರಸು ಹಯರಕ್ಷಣಾರ್ಥಂ ಶತ್ರುಹಂಗೆ ನೆ
ವಾಗಿ ತೆರಳ್ದಂ.

ಇಂತಪ್ಪುದುಂ ಲವಣಾಂತಕಂ ರಾಯುಗುಪರನ ಭಕ್ತಿಗಂ ಬ
ಗಂ ಬಗೆಮಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ನಾಡೊಡೆತನನುನಾತನ ಪುತ್ರಂ ರುಕ್ಮನೋ

ತ್ತು ಕಾಣ್ಕೆಯಂ ಕೈಕೊಂಡು ಸಸೈನ್ಯಂ ಸಮಹಿತವೈಭವಂ ಪೊಱಮಟ್ಟಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ತೇಜಃಪುರವರ್ಣನಂ ದ್ವಾದಶಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ತ್ರಯೋದಶಾಶ್ವಾಸಂ.

ಎಲೆ ಎನ್ನ ಮೋಹದ ಗಿಳಿಯೆ! ಅಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬಂದೆಱಗುವಱಿಕೆಯ ಬಲ್ಲಾಳ ಸಾಮಂತರಾಯರ ಮುಂಗಲೆ ಸುೞ್ಚಪೊನ್ನ ಪೊೞ್ಚಪೊಸ ಬಾಸಿಗದ ಮುತ್ತಿನ ಗೊಂಡೆಯ ತುಱುಗುವೆಳಗಿಂ ಪೊರೆಯೇಱಿದ ತನ್ನಡಿದಾವರೆಯು ಮೆಲ್ಪೊಗರಿನವರವರರವೆಂಡಿರೈದೆದಾಳಿಯಂ ಬಣ್ಣವೆರ್ಚಿಸುತುಂ, ತನ್ನೊಳ್ ಕೇಣಿಗೊಂಡ ಗೆಲ್ಲವೆಣ್ಗೆ ಪುರುಡಿಂ ಮೀಱಿವೋಪ ಜಸವೆಣ್ ಸಜವ್ವನೆಯ ಪಾಱುಗೆಯ್ತುದಿರವಂ ತೋಱುತುಂ, ಬರ್ಪ ಶತ್ರುಘ್ನನ ಮುಂಬೆಸೆಯೊಳ್ ನಡೆವ ಪೊನ್ನ ಜಾಳಿಗೆಯ, ರನ್ನದ ಬೊಕ್ಕಸದ, ಸಾಯಿರಸಾಯಿರ ಲೆಕ್ಕದ ಪೇಱುಟದಾನೆಗಳೊಟ್ಟೆಗಳೆಱ್ತುಗಳ ಸಾಲ ಮುಂಗುಡಿಯೊಳ್ ತಂತಮ್ಮ ಸೇನೆವೆರಸೈದಿ ವರ್ಪ ನಾಡನಾಡ ರಾಯರನೊಡಗೂಡಿ ಪುಷ್ಕಲಾದಿಸುಭಟರ್ ಕುದುರೆಯ ಬೆಂಬಱಿಗೊಂಡು ನಡೆಯುತಿರಲೊಡಮಾಗಳ್—

ನೀಲಮೇಘಂ ಸುರಿವಂಜನವೃಷ್ಟಿಯೊಬ್ಬುಳಿಯೋ, ಅಂದಂದು ದೇವರ್ಕಳೊಳಿದಿರ್ಚಿ ಮಣ್ಮುಱಿವೋದ ರಕ್ಕಸರೊಳವಗೆಯ ಪಾಪದ ಮೊತ್ತಮೋ ಎನೆ ತಾಂ ತನಗೊಮ್ಮೊದಲೊಳೆತ್ತಂ ಪರ್ವಿ ಕರ್ಗತ್ತಲೆ ಮುಸುಂಕಿದತ್ತು. ನಡೆಗೆಟ್ಟುವು ಕರಿ, ಬಟ್ಟೆಗೆಟ್ಟುವು ಹಯಂ; ಮುಂದುಗೆಟ್ಟುದು ಪದಾತಿಗಳ್; ದೆಸೆಗೆಟ್ಟುವು ರಥಂಗಳ್; ಕಣ್ಗೆಟ್ಟುವು ಚೂಣಿಯ ರಾಯದಳಂ; ಮತಿಗೆಟ್ಟರ್ ಪಡೆವಳ್ಳರೆಲ್ಲರ್.

ಅನಿತಱೊಳ್ ಕವಡುಗೞ್ತಲೆ ಮಾಸಲೊಡಂ ಮುಸುಂಕಿದ ಲೋ
ಕದ ಮರುಳ್ಬೆಮೆಯುಡಂಗಿದ ಜೋಗಿಯ ಮನದ ನಿರ್ಮ್ಮಳಿಕೆಯಂತಿರ
ದೆಸೆಯೆತ್ತಂ ನಿರ್ಮ್ಮಲಮಾದುದು. ಆಗಳ್ ನಿದ್ರೆಯಿನೆೞ್ಚಱದಂತು ಕಣ್ಗ
ಟ್ಟಂ ಪೆಱಗಪ್ಪುದುಂ, ಪೋಲಂಬುಗೆಟ್ಟು ಕಣ್ಬಿಟ್ಟು ಬೆಬ್ಬಳೆವೋಗಿ
ತಂತಮ್ಮೊಳ್ ಮಾಯೆಯ ಮಾಟಮಂ ಮಾತುಗುಡುತೆ ಜನ್ನಗುದುರೆಯುಂ
ಕಾಣದಿರೆ, ಬಿಸವಂದಂದಾಳ್ದು ಮತ್ತಂ ಪಜ್ಜೆಪಜ್ಜೆಗೆ ತಕ್ಕೞಿದು ಬಗೆಗುಂ
ದಿ ಕಂಡರಂ ಬೆಸಗೊಳುತುಮಂಡಲೆದು ದೆಸೆದಿರಿಯುತುಮಿರ್ಕೆಲನೊಳ್
ಱಸುತುಂ, ಸಂದಿನೊಳ್ ಪುಡುಕುತುಂ, ಗೊಂದಿನೊಳ್ ನೋಡುತುಂ,
ಪೞುವಂ ಪುಗುತುಂ, ಕೊಳನಂ ಕದಡುತುಂ, ಕಂಡುಂ ಕಾಣಿಸದಿರ
ಕರಂ ಕನಲ್ದು ಶತ್ರುಹಂ ಶ್ರೀರಘುಕುಲವಾರ್ಧಿಪೂರ್ಣಶಶಾಂಕನ ಶ್ರೀರಾ
ಮಚಂದ್ರಮನ ಯಜ್ಞೀಯತುರಂಗಮಂ ಕಳ್ದುಯ್ದವನಾವನಾತನನೀಗ
ಳ್ ಅಱನರಮನೆಯಂಗಣಕ್ಕೆ ಮೆಂಟೆಯನಾಗಿಸುವೆನೆನುತೆ ಹೂಂಕರಿಸು
ತೆ ಬಿಲ್ಗೊಂಡು ಬೀದಿವರಿಯುತೆ ಪೋಱಮಟ್ಟಂ. ಅನಿತಱೊಳೀಲವಣಾಂ
ತಕನ ಪೆಂಪಿನ ಕೆಂಪಿನ ಬೀರದ ಜರ್ವಿಗೆಂದೆ ಕಣ್ಗೆಟ್ಟು ಅಂಬರದತ್ತ
ಣ್ಗೆ ಸಂದ ಪುಸಿಯ ಕಳವಿನ ಬಲ್ಪಡೆಯೆನೆ ತೋರ್ಪ ಮಾಯಾವಿಡಂಬ
ನದಿಂ ಕುದುರೆಯುಂ ಕಳ್ದುಯ್ವ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿವೆಸರ ರಕ್ಕಸನ ಪೆರ್ಗಡೆ
ತುಬ್ಬಿದತ್ತು. ಇಂತಾಗಲೊಡಂ ಬಲ್ಪಿನ ತೋಳ್ ತೋಟಿಯ ಪಡೆವ
ಳರೆಲ್ಲರ್ ತಂತಮಗೆ ಹೂಂಕರಿಸಿಯುಂ, ಬೊಪ್ಪರಿಸಿಯುಂ, ನಡೆಮಾಡ
ಮನಡರ್ದು ಹಯಮನುಯ್ವ ಮುರ್ಬಿಗನಂ ತಱುಬಿ ಅೞಿವಡೆಯುಂ
ಬೞಿಕೆಯ್ವ ಪವಣರಾಯನ ಕಟ್ಟಾಣತಿಯಂ ಪಾಱುತಿರ್ಪುದುಂ; ಮಧು
ಪುತ್ರಶತ್ರು ತನ್ನವರಂ ಕಂಡು, ಎಮ್ಮವರೊಳಿಂತಪ್ಪ ಮಾಯೆಗಾಱ
ನಿಂ ಮೇಣ್ ಕುದುರೆಯಂ ಮಗುೞ್ಚುವ ಮೆಯ್ಗಲಿಯಾವನೆನ್ನಿದಿರ್ಗೆ ಬ
ರ್ಕೆ! ಎಂದು ಕೇಳಿಸಿದಂ.

ಆಗಳವರೊಳೊರ್ವಂ ಮೇಲಱಿಕೆಯ ಕೈದುಕಾಱರ ಬೀರಂ ಪು
ಷ್ಕಲಂ ಶತ್ರುಹಂಗೆ-ಬೊಪ್ಪ! ತಪ್ಪದರಿನಿಶಾಟನಂ ಸಮಂತು ಚುಕ್ಕಿ
ಯ ಕವಡುಮಾಯೆಯ ಪೊಲನ ರಕ್ಕಸವಡೆಯನಿದಿರ್ಚಿ ಬಾರಿಸದೆ ಬೆಂ
ಗೊಟ್ಟೆನಾದೊಡೆ ಪಲೆವಾತಂ ಪೞಿವ ಕೂಱಿನೊಂದು ಗತಿ ತನ್ನೊಳಕ್ಕೆ.

ಎಂದು ಪೂಣ್ದಂ. ಅನಿತಱೊಳ್ ಸಿಂಗನೆರ್ದೆ*ಯ ಸಂಗರದಂಗದ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯಂ—ಅಯ್ಯ ಮಹಾರಾಯ! ಇಂದು ಬಂದು ಸಂಧಿಸಿದ ದಾನವನೊಳ್ ಪೊಣರ್ದು ಜಡಿದು ಸೊಪ್ಪುಸೊವಡಪ್ಪಿನೆಗಂ ಬಡಿಬೆಟ್ಟಿಟ್ಟದೆ ಮಾಣ್ದೆನಾದೊಡೆ ಕಳ್ವ, ಕಳ್ಗುಡಿವ, ಸಟೆದಟಮುಟಿಸಿ ಪೆಱವರೊಡವೆಯುಂ ಕವರ್ವ ಪಾತಕಿಯೊಂದು ನಿಟ್ಟುರದ ಕಟ್ಟುಬ್ಬಸದ ಬವಣೆ ತನಗಕ್ಕೆ, ಎಂದು ಸೂರುಳ್ದಂ. ಮತ್ತಮಾಗಳ್ ನೆಲನಗಲದಗಲದ ಚಲದ ಚಲದ ಬಲದ ಬಲದ ಗಂಡುಗಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿ—ಭಾವ ಪುಷ್ಕಲನಿರ್ಕೆ, ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನಿರ್ಕೆ; ಭೂಭುಜಂ ಸುಭುಜನಿರ್ಕೆ; ಮಿಕ್ಕಿನ ತಕ್ಕಿನ ಕೂರ್ವಾಳ ಪಟುಭಟರಿರ್ಕೆ, ಈಸೂಬಿ ಪೊರ್ದುಗೆಯ ಗುರ್ದಿನಾಟದೊಳುರ್ವ ಕೊರ್ವಿನ ಕೇಡಾಳಿಯುಂ ಕೆಡಪದೊಡಾತನ ಸೇನೆಯುಂ ಕೇಱಿ ತುಪ್ಪಬಿಂ ತೂಱಿದೊಡೆ ಮತ್ತಂ ಹಯಮಂ ಮರಲ್ಚದೊಡೆ ಎಮ್ಮ ಜನಕಂ ಜನಕಂ ಜನಕಂ ಮುನಿಜನಕಂ ಸಮಂತು ನಡೆದ ತೋಱಿದ ಸಜ್ಜನಿಕೆಯುಂ ಕೊಱಚಾಡುವಣಕದ ದುರ್ಜನದ ಬಾರ್ತೆಗೆಟ್ಟ ಬಾಳ್ಕೆ ತನಗಕ್ಕೆ! ಎಂದು ಕೆಯ್ವೊಯ್ದಂ. ಆಪ್ರೞ್ತಿಂಗೆ ಬಲ್ಮೆಯ ಸಾಸಿಕೆಯ ಕಡುಗಲಿಯಣುವಂ ಕೈಮುಗಿದು ಕೊನೆವಾಲಮನಲುಗಿಸುತೆ ಮೈವೆರ್ಚಿ ರಾಯನನೆಂಗುಂ:— ಜೀಯ! ರಕ್ಕಸಗರ್ವಮಮಗಮೆಣ್ಣೆಸೀಗೆ. ನೀಮಲ್ತು, ದೇವರ್ಕಳಲ್ತು, ನಾಗರಲ್ತು. ಇಂದಿನೀವಿಸಸನದೊಳಾೞಿಯ ಜತ್ತುಕದ ನಿಶಾಟನುಬ್ಬಿನದ ಬಲಮಂ ಗೋಣ್ಮಱಿದು ಗುಟ್ಟಿಗಟ್ಟುವೆಂಡಾನೆ ಸಾಲ್ವೆಂ. ಕಾಡೊಳ್ ಬಳೆದ ನೀಳ್ಪನ ಕೆಯ್ಯ ನಿಡುಗೋಡ ಪೇರಾನೆಯ ಕುಂಬತಳಮಂ ತನ್ನೊಂದೆ ಕೈಯ ಪೊಯ್ಲಿಂ ಸೀೞ್ವ ಪೋೞ್ವ ಪಂಚಾನನಂಗಮೆನಗಂ ಪೆಱರ ಕೆಲಚಕ್ಕುಮೆ? ಮಾತೇಂ, ಸುತ್ತೇಂ? ನೋೞ್ಪೊಡಿಂದಿನ ಮುಂದಿನ ಖಲನ ಪೊಟಕು ಪೆಟಿಕಪ್ಪಿನೆಗಂ, ತುರಿಪದೆ ಕಾದಿ ಗೆಲ್ದು ಹಯಮಂ ತಾರದುೞಿದೆನಾದೊಡೆ, ಶ್ರೀರಾಮರಂ ಮೊಕ್ಕಳಂ ತನ್ನೊಂದು ಹಂಹದ ಱುವಗ್ಗಿನ ಬೆಸಗೆಯ್ಮೆಯಿಂ ತೆಗಲ್ವ ಕೀೞಿನ ದುರ್ಗತಿಗಿೞಿವೆಂ.

ಇಂತಿರಣುವನ ಬಲಕಂ, ಜನಕಜನ ಚಲಕಂ, ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನ ಬೀರಕಂ, ಪುಷ್ಕಲನ ಗಂಡುಗಲಿತನಕಂ, ಮಿಕ್ಕುೞಿದ ರಾಯರ ಪೂ

ಣ್ಕೆಗಂ, ಜೋದರುಬ್ಬಟೆಗಂ ಮನವೊಲ್ದು ಶತ್ರುಘ್ನನವರವರನುಚಿತೋಕ್ತಿಯಿಂ ಮನ್ನಿಸಿ, ಅನಿಬರ್ಗಮೊಂದಾಗಿ ವೀಳಯಮನಿತ್ತು ರಕ್ಕಸನನಿದಿರ್ಚುವೊಂದು ಬೆಸನದೊಳ್ ಕಳಿಪಿದಂ. ಅನಂತರಮಾಱಳಿಕೆಯ ಕಟ್ಟಂಕದ ತೋಳ್ವಲನ ಸಾಸಿಗಳೆಲ್ಲರ್ ತಂತಮ್ಮ ಸೇನೆವೆರಸು ತಳರ್ದು ಮಿಕ್ಕುಮೀಱಿ ಪೋಪ ತೇರಂ ಸುತ್ತುಂ ಮುತ್ತಿ ಕೋಲ್ಮಳೆಯಂ ಸುರಿವುದುಂ; ರಕ್ಕಸವಡೆ ಕಣ್ಗೆಟ್ಟು ಕಣ್ಮಾಯಮಾಗಲೊಡಂ ತಡೆಗೊಂಡ ನಡೆಮಾಡದೊಳ್--ಪಲ್ಗಳೆಡೆಯೆಡೆಯು ಕಲ್ಗಳಾಗೆ, ಸೋಱುವ ಜೊಲ್ಲೊಸರರ್ಬಿಯು ಮೊದಲಾಗೆ, ಱೊಬ್ಬೆಯು ನೀಟದ ತಳನಾರ್ಲಗೆ ಕೀಱಿಲಾಗೆ, ಕಿಸುವೆಟ್ಟನ ಗವಿಯನನುಕರಿಪ ಬಾಯಂ ತೆಱೆದು ಕೆಮ್ಮೀಸೆಯು ಪೊದದಲೆಯು ಬಟ್ಟಜ್ಜಿಯು ಕಟ್ಟುಱಿದ ಡಗೆಯು ಪೇರೊಡಲ ಘೋರರೂಪಿನ ದಾನವಂ, ದಿಗ್ಭಿತ್ತಿಗಳ್ ಬಿರಿಪಿನಂ, ದಿಗ್ಗಜಂಗಳಳ್ಕುವಿನಂ, ದಿಗಧೀಶರ್ ಬೆರ್ಚುವಿನಂ, ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ಮೈಮುರಿದು ಪರಿದು ಸರಿದು ಬಲ್ಗಣೆಗಳಂ ಪೂಡಿಯುಂ ಮಾರ್ಗಣೆಗಳಂ ಕಡಿದುಂ ಕಟ್ಟಳವಿಯು ಹರಿಬಂ ನುರ್ಗುನೂಂಕಪ್ಪಿನೆಗಂ ತನಗಂ ತೇರ್ಗಂ ಕಾಪಿಟ್ಟು ಮುಟ್ಟಯಿಪ ಪ್ರತಿಭಟರಂ ತಡೆದು-- ಇರಿವಿರಿಂ. ಹರಣಂ ಜೋಕೆ! ಎನ್ನ ಪೋಗಂ ತಡೆಗಟ್ಟಿಯುಮೆನ್ನಂ ಗೆಲ್ದಂ ಬಾಳ್ವಿ ಗಂಡರುಮೊಳರೆ! ಎಂತೆಂತೊ ಜಳಕರಕ್ಕಸರಂ ಗೆಲ್ದಿಂರು ಟಕ್ಕಿನ ಬಲ್ಮೆಯೆನ್ನೀತೋಳ್ವಲಕೇಂ ಬಾರ್ತೆಯೆ? ನಿಮ್ಮನ್ನರ್ಗೇಕೆ ಚಲಂ, ಬಲಂ, ದಿಟಂ, ಹಟಂ, ಸಾಸಂ, ಮೋಸಂ, ಬೀರಂ, ಗೀರಂ. ಕೆಲಸಾರಿಂ: ಅಲ್ಲದೊಡೆ ಬಿಡೆನೀಗಳೆ ಕೊಂದು ಪೋಱಿಸಿ ತಾಳಿಸಿ ಗಮ್ಮನೆ ನಿಮ್ಮನೆಮ್ಮ ಮಾಲಿನಿಯರ್ಗೆ ಬಲಿಗುಡವೆನಲ್ಲದೊಡಾನೆ ನೆತ್ತರಂ ನಂಜಿ ಕೊಟ್ಟಸಮನಗಿದು ಕರುಳಂ ನುಂಗಿ ನೆಣನಂ ಸವಿದು ಮೆದಳನುಂಡು ನಲಿವೆನಂತುಮಲ್ಲದೊಡೆ ಸತ್ತ ಮುತ್ತಯ್ಯನ ಪೈತಿಗೆಯನಿಂದೆ ಸಡ್ಡೆಯಿನಾಗಿಸಿ ಬಂದ ಬೊಮ್ಮರಕ್ಕಸಿಯರ್ಗೆ ನಿಮ್ಮಡಗಿನೆಡೆಗೆಯ್ವೆಂ ಎಂದಂ. ಅದರ್ಕಾಮುಱುವಕ್ಕದ ಜೋದರ್ ಕಿನಿಸಿಂ ಮೂಕ್ಕೋರ್ಗೆಂಡು ಕೋಲ್ಗಳಂ ಪೂಟ್ಟಿ--ಎಲೆಲೆ ಸಮ್ಮಂಗುಂದಿದ ಪುಚ್ಚಬೞಿಯ ಬಾಳ್ಸಿಬಮೆ! ನರಿಯಂತೆ ನಾಯಂತೆ ಊಳ್ದೊಡೆ ಬಗುಳ್ದೊಡಕ್ಕುಮೆ! ಕ

ಲಿಯಮಂತೆ ಗಂಡರಂತೆ ಕೈಗುಣಮಂ ತೋಱುವೆಡಾ! ಓ ನೀನುಮೇಗು ವಯ್! ಆಱಿಯು ಕೇಱಿಯು ನಿಮ್ಮನ್ನರೀ ಆಳ್ತನಂ ಪ್ರಗುತೆಯಿರ್ಕುಂ. ಅಂದಿನ ಮಹಿರಾವಣರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣಾದ್ಯರ ಸೊರ್ಕುಂ ಜೆರ್ಕುಂ ನಿಮ್ಮವರ ತರಣದ ನೆಲೆಯಂ ಪೇೞುವೆ! ಛೀ! ಮರುಳೆ! ರಾವಣಂ ಮುಂತಪ್ಪ ದೆಸೆಮುಟ್ಟಿನ ಜಸದ ದೈತ್ಯರಂ ಱಪ್ಪಿಸೊಪ್ಪಿ ಸೋವಿದ ಶ್ರೀರಾಮಂ ಬೇಳ್ವ ಜನ್ನದ ಹಸುವಂ ಕಳ್ದುಯ್ದುಂ ಬಾೞ್ವೆನೆಂದು ಬಗೆವ ನೀನಾವ್ರೊಂ? ಮತ್ತಮಾದಿನದ ಪೆಣ್ಗಳ್ಗನೇನಾದನೆಂದೀದಿನದ ಹಸುಗಳ್ಗಂ ನೀಂ ಬಗೆಯುಳ್ವೆಡಾ! ಎನುತೆ ಜಱಿದರ್. ಆಗಳಸುರಂ ಕಟ್ಟಾಸುರಂ ಕುಂದದ ಕೋಲ್ಗಳಸುಗೆಯು ಕೈಚಳಕದಿಂ ಪಗೆಗಳಂ ಘಾತಿಸಿ ಭೀತಿಸಿ,— ಆನಱಿಯೆನೆ ಎಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಸಾಹಸದಿರವಂ! ಗಱಿಪಿದೊಡೇಂ ಬಾೞ್ತ್ಯೆಯೊ! ಕೊಡಲಿಯು ಕಾವೆ ಕುಲಕ್ಕೆ ಕೇಡಾದುದಲ್ಲದೆ ಜಗದಱಿಕೆಯ ಗಂಡನಂ ರಾವಣನಂ ಗೆಲ್ವ ಕೊಲ್ವ ಮಾನವರುಂಟೇ? ಏಂ! ಕಿಱುದಂಗೆ ಶೂರ್ಪಣಖೆ ದೂದವಿಯೊಂದು ಪಿಸುಣಾಡಿ ಕೊಂದಳಲ್ಲದನುಜವಿಭೀಷಣಂ ಛಿದ್ರದಿಂ ತಾನೆ ಕೊಂದನಲ್ಲದುಂಡೊ ಱಗನುಱುಗಿ ಸೋಂಬಿಂದಿರದೆ ಕೊಂದನಲ್ಲದಾ ತನ್ನ ನೊಸಲಕ್ಕರದೋದೆ ರಾವಣನಂ ಕೊಂದುದಲ್ಲದೆ, ಪ್ರೋ ರಾಮಂ ಕೊಂದನೆ! ನೂಱೇಂ. ಗಾಡಿಯ ಮೋಡಿಯು ಕವಡುವಲೆಯನೊಡ್ಡಿ ಮಿಡುಕಿನ ಸೆಱಕುಗಾತಿರ್ ಜಾವಳೆ ಸೀತೆ ತಾನೆ ತನಗೊಲ್ದ ನೀಱನಂ ರಾವಣನಂ ಕೆಯ್ಯಾಱೆ ಕೊಂದು ಕುಡಿದಳಲ್ಲದೀಕುಱಿಮಾನಸರೀಮುದಮಂಕಡರೀಬಾನ ಬನ್ನದ ಕುನ್ನಿ ಮುೞಿರ್ ಬೋಱಿರ್! ಆಃ! ಛೀ! ಕೊಂದರೆ! ಅಂತಿರೆಯುಂ ತಾಂ ತಾನೆ ಪ್ರೊಂದಿವ ರಾವಣನಂ ಕೊಂದೆನೆಂದಿ ಬಗೆಮಮಾತನ ಬರ್ದುಗೆಯ ಶಾಂತಿಗೆಂದಾತಗೆ ಮಾಳೆಯುಮೆನೆ ನೀಂ ಮಾಪ್ಪಿ ಜನ್ನದ ಹಸುವಂ ಪಿಡಿದೊಡೆ ನಿಮಗೆ ಮುನಿಸಾಯ್ತೆ! ಬೇಡ! ಮಾಣಿರೆ! ಇನಿತುಂ ಬನಣೆಯೇಕೆ! ಅಂತುಟೊಗವಿದ ದೋಸಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮನೆ ಕೊಂದು ಕೊಲೆಗೆ ಕೂಱಿಕ್ಕುವೆಂ. ಎನ್ನ ಕೆಳೆಯುನಂ ಕೊಂಡ ನಿಮ್ಮವರಂ ಬಿಡುವೆನೆ! ಎಂದಾರ್ಭಟಿಸಿದಂ. ಮತ್ತಮನಿತಱೊಳಾತನಂ ಪ್ರತಿಭಟಿಸಿ ಪುಷ್ಕಲಾದ್ಯರ್ ಬಾಯ್ಗೊರ್ವಿನ ಸೊ

ರ್ಗಿನ ದಾನವಂಗೆ- ಎಲೆ ವೈಗಳ್ಳ! ನಿನ್ನ ಕೆಳೆಯನೆಂತೆಂತೊ ಸತ್ತು ಮಿತ್ತುವಿನೂರ ಚಾವಡಿಗೆ ಸಂದು ಬಲದೊಳ್ ಗದ್ದುಗೆಗೊಂಡರಸಾಳ್ವನಂತಿರೆ ನೀನೀ ಇಸ್ಸಿ! ಪಾೞ್ಗೆಟ್ಟ ನಾಡೊಳಿರಲಕ್ಕುಮೆ! ಪೋ, ನಿನ್ನಸುಮನಾಪೊಱಲ್ಗೆ ಚಿಕ್ಕರಸುತನಕ್ಕಟ್ಟುವೆವೆಂದಕ್ಷಯಬಾಣಂಗಳಂ ಶರಾಸನದೊಳ್ ತೊಟ್ಟರ್. ಇಂತಾಗಲೊಡಂ ವಿದ್ಯುನ್ಮಾಲಿ ತೇರಿನಿೞಿದು ಮಾಱುಂತ ಮಿತ್ರಭಟರ ಕೋಲ್ಗಳನನಿತುಮಂ ತಾನೊರ್ವನೆ ತಪೆದುಂ ಪಿಡಿದುಂ ಕಡಿದುಂ ಪ್ರಳಯಭೈರವನಂತಿರಾಜಿಯೊಳ್ ಕಡುಕೆಯ್ದು ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಗುಡುಗುಡಿಸಿ ಬೀದಿವರಿಯುತಿ ಸುರರ್ ಬೆಕ್ಕಸಂಬಡುವಿನಂ, ಪಾಱಿಯಿಂ ಪರಸೈನ್ಯಮಂ ಕೋಳುಗೊಂಬುದುಂ- ಬರ್ದಿಸೆಯೊಳ್ ಪುಷ್ಕಲನಿಸುಗೆಯ ಕೋಲ ಸೋನೆ, ಮೇಣೊಂದೆಡೆಯ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿಯ ಪೊಯ್ವ ಗದೆಯ ಬಿಱುಗಾಳಿ, ಮತ್ತಮೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನ ಬೀಸಿನ ಸುರಗಿಯ ಮಿಂಚು, ಪೆಱತೊಂದೆಡೆಯೊಳಣುವ ನೀಡಿನ ಕಲ್ಗಳ ಕಲ್ಮೞೆ, ಬೞಿಕ್ಕಮೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಸುಭುಜಸುಮದಪ್ರಭೃತಿ ವೀರರಾರ್ಭಟೆಯ ಸಿಂಹನಾದದ ಮೊೞಗು, ಮುಂಗಾರಂ ಕೀೞ್ಮಾಡಲೊಡಂ; ಶತ್ರುಹನ ಬಲದ ಬೀರದ ಜೋದರ್ ಕಳನೊಳ್ ಕಳನೊಳ್ ತಾಗಿದರ್. ಅಂತಿರ್ಕಡೆಯುಂ ಬೆರಸೊಳಗೊಳಗೆ ಪಳಂಚುತಿರೆಯಿರೆ ರಕ್ಕಸನ ಕೈಯ ಕೋಲುಂ, ಮೆಯ್ಯಪ್ರತೆಯುಂ, ತಲೆಯ ಸೀಸಕಮುಂ, ಕಡಿವಡೆದುದು; ಮೊಗದ ಕಳೆ ಪಗಲ ಪೆಱೆಯ ಕಳೆಗೆ ದೊರೆವರೆ, ಬಗೆಯ ಕಾಯ್ಪು ಕಡೆವಗಲ ಮುತ್ತ ನೇಸಱ ಕಾಯ್ಪಿಂಗೆ ಪಾಸಟಿಯಾಗೆ, ತೋಳ ಬಲಂ ಮರನ ತೋಳ ಬಲಕ್ಕೆ ಸೋಲ್ತರೆ, ರಕ್ಕಸಂ ಸೋಲ್ತು ಸುಣ್ಣದೊಳಾದಂ.

ಈತೆಱನೊಳ್ ರಕ್ಕಸನ ಹರಿಸಂ ತರಿಸಮಾಗೆ ತಱಿಸಂದು ಮನದೆ ಮಾಯೆಯುಂ ಬಗೆದು ಕವಡುಬಿಜ್ಜೆಯನೊಡ್ಡಿ ನಿಲ್ವುದುಂ, ಪುಷ್ಕಲಂ ನಾರಾಯಣಾಸ್ತ್ರದಿಂ ಸೆಳೆದಿಸುವುದುಂ, ಮಾಯೆಯುಂ ಕಣ್ಮಾಯಮಾದತ್ತು. ಆಗಳ್ ರಕ್ಕಸಂ ಬಕ್ಕಂಬಯಲೊಳಾಗೆ ಅಣುವನ ಗುರ್ದೊಂಡು, ಜನಕಜನ ಗಜೆಯ ಬಡಿಯೆರಡು; ಪ್ರತಾಪಾಗ್ರ್ಯನ ಬಾಳ ಕಡಿತಂ ಮೂಱು, ಭಾರತಿಯ ಬಿಱುಗಣೆಯ ಪೊಯ್ ನಾಲ್ಕು, ಮಿಕ್ಕ

ರಾಯ.ರ ಇಟ್ಟಿಯ ಕೊಂತದಿಱಿತವ್ಕೆದು. ಇವಱಿನೈದಱಿಂ ರಕ್ಕಸಂ ಪಂಚತ್ವಮನೈದಿದಂ. ಸುರದುಂದುಭಿಸಿನಾದಂ ದಿಗ್ಗಜಂಗಳ ಬೃಂಹಿತಂ ಸಪ್ತಶರಧಿನಿರ್ಘೋಷಂ ಮೂವಡಿಯಿಂ ಪೆರ್ಚಿದುದು; ಸುರರುಂ ಕಿನ್ನರರುಂ, ನರರುಂ, ವಾನರರುಂ ಪೊಗೞ್ದು ಕಳಿವೆರ್ಚಿದರ್.

ಎನ್ನರೆವ್ರೋಡಲ ಮುದ್ದುಮೊಗದ ಸಿಂಗಾರಿ! ಎನ್ನ ಪೊನ್ನಪದಗದ ರನ್ನದಾರದ ಒಕ್ಕಳೆ, ನೀಱೆ! ಇಂತಿನಿತೊಂದು ಮಾತ್ಕೆಯಿಂ ಮಡಿದಾಂಗೊಱಗೆಂತಂತು ಪೋೞ್ದಿರ್ಕಡಿವ್ರೇಗಿ ರಣದೊಳ್ ಕೆಡೆದ ದಾನವನೊಡಲಂ ಕಾಗೆಗೂಗೆಗಳ್ ನರಿನಾಯ್ಗಳಾರಯ್ಯುತಿರ್ಪುದುಮಿತ್ತಲ್ ಹತಶೇಷರಪ್ಪ ರಕ್ಕಸರ್ ರಣಕ್ಕೆ ಬೆಂಗೊಟ್ಟೋಡಿ ತಮ್ಮೆಡೆಯಂ ಪೊರ್ದಿದರ್.

ಮತ್ತಮಾಗಳ್ ತಮ್ಮನೆ ಬಲ್ದೊಱಲ್ದು ಬೆಂಬಿಡಿದ್ಕೆದಿರ್ಪ ವಿಜಯಶ್ರೀಯುಂ ತಳ್ಕೈಸಿ ನೋಡಿ ಕೂಡಿ ಹಯಂಬೆರಸು ಜೋದರೆಲ್ಲರ್ ಶತ್ರುಹನೊಂದಾಣತಿಯೊಳನುವಱಿತು ಬಡಗದೆಸೆವಿಡಿದು ನಡೆಯುತುಮಿರ್ದರ್. ಆಕಾಲದೊಳ್—

ಗೊಜ್ಜಿಗೆಗೆಳಜವ್ವನಂ, ಮಲ್ಲಿಗೆಗೆ ಮೊಳೆಜವ್ವನಂ, ಸುರಯಿಗೆ ನೆರೆಜವ್ವನಂ, ಪಡ್ತಿಗೆ ತುಂಬುಜವ್ವನಂ, ಕೋವಳಿಗೆ ಮೀಂಟುಜವ್ವನಂ, ತಾವರೆಗೆ ಏಱುಂಜವ್ವನಮೊದವಿತ್ತು. ಮತ್ತಂ ಗೋಣಿಗೆ ಪಣ್ಣುಂ, ಮಾಮರಕ್ಕೆ ಪೂವಂ, ಬಕ್ಕೆವಲಸಿಂಗೆ ಕಳಿಕೆಯುಂ, ತೆಂಗುಕಂಗುಗಳ್ಗೆ ನಿಡುಗೊನೆಯುಂ ಪತ್ತಿಸಿ ತೆತ್ತಿಸಿ ಬೀಸುವ ಪಲಗಾಳಿ ಕಱುತು ಚಳಿತು ಬೆಂಗುಡುವಿನೆಗಂ ನುಗ್ಗಿ ತಳ್ವೊಯ್ದು ಪಳಂಚಲೆದುದು. ತಳ್ತ ಬಡಗಣಕುಳಿಗಾಳಿ ಆಗಳೊತ್ತಿ ನಿಂದ ಕೊಳನ ನೀರ್ಗೆ ಬಿಸುಪ್ರಂ, ಪೆತ್ತಿ ಪೊಗೆವ ಕಿಚ್ಚಿನ ಜಾಲೆಗೆ ತಣ್ಪುಮೊಮ್ದಲೊಳಿ ತಲೆದೋಱಿದತ್ತು. ಮೇಣುಂ ಬಂದು ಬಂದಿಗೊಂಡ ಕಡುಚಳಿ ನಾಡಿಗರಂ ಪಿಡಿದುಂ ಜಡಿದುಮುಳ್ಕಿಸಿಯುಂ ನಡುಗಿಸಿಯುಂ ತಲೆವಾಗಿಸಿಯುಂ ಗುರ್ದಿಯುಂ ತಿರ್ದಿಯುಂ ಕೆಡೆಪುವುದುಂ, ಸುಗಿದು ಸುರುಂಟಿ ಮುರುಂಟಿ ಮುರವಟ್ಟು ಮೂಗುವಟ್ಟು ಮೆಯ್ಗೆಟ್ಟಸಕಳಿದರೆಲ್ಲರ್. ಪೊಸವರೆಯುಜ ಜವ್ವನಿಗರ್ ತಂತಮ್ಮ

ಕಾದಲೆಯರ ತೋಳ್ ತಳ್ಕೆಯೊಳೆಸೆದರ್; ಮದುಪರಂದು ಸುಡುಗಿರ್ಚಿನ ಮುಳಿಯುಂ ಸಾರ್ದು ಗುಱುಗೆಮ್ಮಸಿದರ್ ಇರುಳುಂ ಪಗಲುಂ.

ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಮಯ್ಕಿಲ್ಗಂಜಿ ನಂಜುಂಡಂ ಅಸವಸದಿಂ ಪೊತ್ತ ಪೊಱೆಯುಂ ಪೆಱೆಯುಂ ಬಾನ್ಗಿಟ್ಟು, ನೆತ್ತಿಯ ಗಂಗೆಯುಂ ನೆಲಕಿೞಿಪಿ ತಾಂ ಪಣೆಯ ನಡುಗಣ್ಣ ಕಿಚ್ಚನುಜ್ಜಳಿಸಿ ಸಜ್ಜಿನ ಬೆಂಬೂದಿಯುಂ ಮೆಯ್ಗೆ ಪೂಸಿವಟ್ಟದೊಲವಂ ಪೊಱೆದಗಜೆವೆರಸು ಬೆರೆವೊಡಲೊಳಿರ್ದಂ. ಚಳಿಗಾರದೆ ನಾರಾಯಣನುಂ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಬಲ್ಮೊಲೆಗಳ ಬಿನ್ನಗಳೆಸೆಯ ಬಿರಿಕಿನೆಡೆಯೊಳ್ ಬಿನ್ನನಡಂಗಿ ಬೆಳ್ವಟ್ಟೆಯ ಮುಸುಂಕಿನೊಳಿರ್ದಂ. ಪೆರ್ಚುಗೆಯ ಕಡುಹಿಮದ ಕೋಡಿಂಗಗಿದು ಭಾಸ್ಕರಂ ತನ್ನ ನಚ್ಚಿನ ಕಮಲಿನಿಯುಂ ನೀರ್ವಾನಸೆಯುಂ ಬಿಟ್ಟು ಕೈಗೆಟ್ಟು ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ತುರಿಪದಿನೋಡಿ ನೋಡಿ ಪಡುವೆಟ್ಟಿನ ಕೊಂಬಿನ ಗುಹೆಯುಂ ಸಾರ್ದು ಸೇರ್ದು ಸಂಜೆವೆಣ್ಣ ಪೊಸಕೂಟದೊಳ್ ಪಿರಿದುಮಿರ್ದಂ.

ಇಂತು ಬಂದೊದವಿದ ಚಳಿಗಾಲದೊಳ್ ರಾಘವನ ಯಜ್ಞತುರಂಗಮಂ ಅರಣ್ಯಕನೆಂಬೊರ್ವ ಕಿತ್ತಡಿಯ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮಮಂ ಪುಗುತರ್ಪುದುಂ; ಕಂಡು ಶತ್ರುಘ್ನಾದ್ಯರ್ ಮುನಿಯ ದರ್ಶನಕೆಂದೊಳಪೊಕ್ಕು ಮುನಿಗೆಱಗಿದರ್. ಆಗಳರಣ್ಯಕನಭ್ಯಾಗತರಂ ಮನ್ನಿಸಿ ಸರ್ವರನಾತಿಥ್ಯದಿಂ ಸತ್ಕರಿಸಿ ಶ್ರೀರಾಮಸತ್ಕಥಾವಿನೋದಗೋಷ್ಠಿಯೊಳ್......

ಮನೋರಮೆ-- ಎನ್ನ ಚೆನ್ನಿಗ! ಆತಿಥ್ಯಮೆಂದೊಡೇಂ? ಬಱಿದೆ ಬಾಯುಪಚಾರಮೆ?

ಮುದ್ದಣಂ— ಅಲ್ಲಲ್ತು; ಬಾಯ ಉಪಚಾರಮಲ್ತು. ಬಂದರ್ಗೆ ಕೈಗೆ ಕಾಲ್ಗೆ ನೀರಿತ್ತು ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಸವಿಗೂೞನಿಕ್ಕಿ ಪೂವಿಂ ಸಿಂಗರಿಸಿ ಬಾವನ್ನದಿಂ ಸೊಗಸಗೆಯ್ದು ಒಡನಿರ್ದು ನುಡಿದು ನಗೆದು ಮನ್ನಿಪುದು.

ಮನೋ-- ಅಂತಿರ್ಪುದುಂ, ಶತ್ರುಘನ ಸಾಯಿರ ಸಾಯಿರ ಲೆಕ್ಕದಿನಿವಿರಿದು ಪಡೆಗರಣ್ಯಕಂ ಕೂೞ್ನೀರಿತ್ತು ಸನ್ಮಾನಿಸಿದನೆ?

ಮುದ್ದ—ಅಪ್ಪದಪ್ಪುದು. ಅನಿಬರುಮಂ ಯಥೇಚ್ಛಂ ಮೃಷ್ಟಾನ್ನಭೋಜನದಿಂ ತಣಿಪಿದಂ.

ಮನೋ- ಎನಗಿದಚ್ಚರಿ. ಎಂತುಟಾರ್ತರ್ಗಂ ?

ಮುದ್ದ- ಏಂ ಮುನಿಗಳೊಂದು ಜಪದ ತಪದ ಮಂತ್ರದ ಬಲ್ಮೆಯೇಂ ಕಿಱಿದೆ ? ಬೇಡಿದ ಪುರುಳನುಱದಿಂ ತಂದೀಗುಂ.

ಮನೋ- ಅಂತುಟೇಂ ಗನಂ ! ಆವುದೊ ಮಂತ್ರಂ ?

ಮುದ್ದ- ಆವುದೇಂ ! ಏಕಾಕ್ಷರಿ, ದ್ವ್ಯಕ್ಷರಿ, ತ್ರ್ಯಕ್ಷರಿ, ಚತುರಾಕ್ಷರಿ, ಪಂಚಾಕ್ಷರಿ, ಷಡಕ್ಷರಿ, ಮುಂತಪ್ಪ ಪ್ರಸಿದ್ಧಮಂತ್ರಂಗಳೊಳವಲ್ತೆ.

ಮನೋ- ಇವಱಂ ಜಪಿಸಿದೊಡೇನಕ್ಕುಂ ?

ಮುದ್ದ- ಈಮಂತ್ರಂಗಳಂ ಬಿಡದೆ ಜಪಿಸಿ ಸಿದ್ಧಿವಡೆದೊಡೆ ತತ್ತದಭಿಮಾನಿದೇವತೆಗಳ್ ಮೆಯ್ದೋಱಿಯುಮೆಳಸಿದರ್ಥಮನಿತ್ತುಂ ಪೋಕುಂ.

ಮನೋ- ಓ! ಇನಿತೊಂದು ಜಪದ ಬಲ್ಮೆ ನೆರವಿರ್ಪಿನಂ ಪೆಱತೊಂದಱ ಗೊಡವೆಯಿಲ್ಲದಿರ್ಕುಂ ತಾಪಸರ್.

ಮುದ್ದ- ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು; ತಪ್ಪೇಂ ?

ಮನೋ- ಅಂತದಿರ್ಕೆ. ನಿನ್ನನ್ನರಪ್ಪ ಕಬ್ಬಿಗರ್ ಮನೆವಾೞ್ತೆಯೊಳಿನಿಸೊಂದುಂ ಗೊಡವೆಗೊಳ್ಳದೆ ಕೆಮ್ಮಕೆಮ್ಮನೆ ಪಾೞ್ಗತೆಯ ಕಬ್ಬದೊಳೆಪ್ಪೊೞ್ತುಂ ಬೆಮೆಗೊಂಡಿರ್ಪರಲೇ. ಅವರ್ಗೇಂ ಬಟ್ಟೆಯೊ? ಉಣಲೇಂ, ತಿನಲೇಂ ? ಅಂತಿರೊಂದು ಜಪಮುಂ ಪಿರಿಯಡವಸಿಗಳತ್ತಣಿನುಪದೇಶಂಗೊಂಡೊಡಾಗದೆ !

ಮುದ್ದು- (ಮುಗುಳ್ನಗೆಯಿಂ) ಏಂ ಎಮ್ಮವರೊಂದಿರವಿಗೆ ನಗುವಾ ? ಆಃ ! ಎಮ್ಮನ್ನರಪ್ಪ ಕಬ್ಬಿಗರ್ಗೇಂ ಕೊಱತೆಯೊ ! ತಾನೆ ಬಯಸಿದೊಡಮೆಯುನಾಗಳೆ ತಂದೀವ ಮಂತ್ರದ ಜಪದೊಂದು ನೆರಂ ತಮ್ಮೊಳೊಂದಿರಬೊಡಲ್ತೆ ಕಾಡ ಜೋಗಿಗಳತ್ತಣಿನುಪದೇಶಂ. ನಾಡಂ ಕಾಡಂ, ಕಾಡಂ ಬೀಡಂಗೆಯ್ವೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಯ ಬಲ್ಮೆಯ ಕಬ್ಬಿಗರೇಂ ಕಕ್ಕುಲಿತೆಯ ಮುದುಡವಸಿಗಳತ್ತಣಿಂ ಪಿರಿಯರಾಗರೆ ! ನುಡಿವರೇನದುವೆ ಪುರುಳ್, ಪಿಡಿವರೇನದುವೆ ತಿರುಳ್ ! ಪಲವೇಂ, ಕೆಲವೇಂ ? ತಮ್ಮೊಂದೆ ನುಡಿಯ ಬಲ್ಪಿಂ ಮೂಜಗಮುಮನಱಿಯಿಸುವ ಪೊಗಳ್ವೆ ಕೊಳ್ವಾಳ್ವ

ತಾಳ್ವ ತೊಳ್ವ ಸ್ರಾಟ್ವಿ ಪೇಟ್ವಿ ಬಾಟ್ವಿ ಸಿಂಗರದ ಬಣ್ಣಗಬ್ಬಿಗರೆಮ್ಮ ತೆಱನನಿನ್ನುಂ ನೀನಱಿಯಯ್.

ಮನೋ– (ಬಿಸವಂದಂಗೊಂಡು) ನಿಮ್ಮವರ್ಗಮಂತಿರೆ ಮಂತ್ರಂ ಸಿದ್ಧಿವಕರ್ಗುಮೆ ?

ಮುದ್ದ– ತಡೆಯೇನಳ್ಕೇಂ !

ಮನೋ– ನಿನ್ನೊಳವೊಳವೆ ?

ಮುದ್ದ– ಎನ್ನೊಳಂತಿದು ಪಾಸುಪ್ರೊಕ್ಕು.

ಮನೋ– ಆಃ! ನೀನುಂ ಬಲ್ಮೆಯ್ಗಮೆಗಾಱಂ. ನಿನಗಾರತ್ತಣಿನೆಂದುಪದೇಶವಾಯ್ತು ?

ಮು– ಗುರುವತ್ತಣಿನೆಂದೆಳವೆಯೊಳ್.

ಮನೋ– ಎನ್ನೆಱಿಯ ! ಅದಾವುದೊ ಮಂತ್ರಮೆನ್ನೊಳುಸಿರ ?

ಮುದ್ದ– ಆಃ! ಆಃ! ಬಳ್ಳಿತೊಳ್ಳಿತು !! ಮಂತ್ರಂಗಡ! ತನಗೊರೆವುದು ಗಡ ! ಚಿಃ ! ಚಿಃ ! ಪೆಣ್ಗಳ್ಗೇಮಂತ್ರೋಪದೇಶಂ ಸಲ್ವುದೆ?

ಮನೋ– ಆನಱಿಯೆನೆ ! ನಿನ್ನತ್ತಣಿನುಪದೇಶಂಬೇಡುವೆನೆ ! ನೀನಾಗಳಿಂದ ಮಂತ್ರಂಗಳೊಳಾವುದದಱ ಪೆಸರೇನೆಂದೆ ಕೇಳ್ದಂ.

ಮುದ್ದ– ಆಗಳಿಂದ ಮುನಿಗಳ ಮಂತ್ರಂಗಳೊಳ್ಗಲ್ತು. ಎಮ್ಮ ಮಂತ್ರಂಗಳ ಬಗೆ ಬೇಱೆ, ಮೂಱೆಡಕ್ಕರದ ಮಂತ್ರಂಗಳೆಮಗಕ್ಕುಮೆ! ಎಮ್ಮ ತಂತು ಕಿಱಿದಲ್ತು ಬಲ್ಪಿರಿದು. ಬಂದಕ್ಕರಮಲ್ತೆರಡಲ್ತು ಮೂಱಲ್ತು, ನಾಲ್ಕೈದಲ್ತು, ಆಱುಮಲ್ತು. ಏೞಕ್ಕರದ ಬೀಜಮಂತ್ರಂ. ಅಂತದಱಿಂ ಸರ್ವಮಂತ್ರಂಗಳ್ಗೆ ತಲೆಯೊಳಿರ್ದು ಮೇಲೆನಿಪ್ಪ ಸಪ್ತಾಕ್ಷರೀಮಂತ್ರಮೆಂದು ಪೆಸರ್.

ಮನೋ– ಹಾಹಾ! ಆಮಂತ್ರಕ್ಕಭಿಮಾನಿದೇವತೆಯಾವುದು? ಮುನ್ನಮಾರಿದಂ ಜಪಿಸಿ ಸಿದ್ಧಿಗಂಡರ್ ?

ಮುಗ್ಗ– ಪೋಪೋ! ಇಂತಿವಱಿಂ ಕೊಂಡೇಂ ಕಜ್ಜಂ?

ಮನೋ– ಇರ್ಕೆ, ಕೇಳ್ವೆಂ.

ಮುದ್ದ– ಅಂತಾದೊಡೆ ಕೇಳ್ ಪೇಳ್ವೆಂ. ಇಂತೇಪರ್ಸಟ್ಟ ಮಂತ್ರದಧಿದೇವತೆ ಜೇಷ್ಠೆ. ಮುನ್ನವಿಶ್ವಾವರಂ ತನ್ನೊಂದು ಲೀಲೆಯೊಳ್ ಜಪಿಸಿ ಸಿದ್ಧಿಗೊಂಡನಂತದಱಿನಾತನೆ ಋಷಿ.

ಮನೋ– ಓಓ! ಇಂತುಟೆ ಮಂತ್ರದೊಂದು ವ್ಯೈಮೆ! ಎಲೆ ರಮಣ! ನಿನ್ನಡಿಗಳ್ಗೆಱಗುವೆಂ. ಎನ್ನತಿನಿತೊಂದು ಬಿನ್ನಪಂ. ಅಂತು ಸಂದ ಸಿದ್ಧಿಯ ಮಂತ್ರಮಾವುದೊ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂ ತಿಳಿಯೆ ಪೇೞ್.

ಮು– ಆಗಳೆ ಪೇೞ್ದೆನಲ್ತೆ ಸಪ್ತಾಕ್ಷರೀಮಂತ್ರಮೆಂದು.

ಮನೋ– ಅಂತು ಪೆಸರನಲ್ತು. ಮೂಲಮನೆ ಕುಱಿತೆನ್ನೊಳಾಡಿ ತೋಱು.

ಮುದ್ದ– ಅಬ್ಬಾ! ಪೆಣ್ಣೀಂ ಗಡುಸುಗಾರ್ತಿಯೊ! ಆಗಳ್ ಪೆಸರೇನೆಂದಳ್; ಈಗಳ್ ಮೂಲಮಂ ಕೇಳ್ವಳ್. ಇನ್ನೇವಳೊ? ಮೂಱೆತೆಯ ಜನ್ನದಾರದಾಣೆ! ಉತ್ತರಿಗೆಯಾಣೆ! ಆಗದಾಗದು. ಕೇಳ್ವುದರ್ಕೆ ಪೇೞ್ವುದರ್ಕೆ ನಿಮಗಧಿಕಾರಮಿರದು. ಕಣ್ಗೆ ಕಾಲ್ಗೆ ಕೇಡು!

ಮನೋ– ಕಿವಿಯಿಂ ಕೇಳ್ವುದಱೊಳೇಂ ದೋಸಂ? ಅಂತೇಪರ್ಟ್ಟ ವೇದಮನಾದೊಡಮೋದುವೆಡೆಯೊಳ್ ಕೇಳದೆ ಪೆಣ್? ನಿನ್ನೊಳಮೇಂ ಜಂಬಮೊ!

ಮುದ್ದ– ವೇದಮಂತ್ರದ ಬಗೆ ಬೇಱೆ. ಇದಱ ಪರಿ ಬೇಱೆ. ಅಜಗಜಾಂತರಂ. ಅದಱೊಳಂ "ಗೂಢಾದ್ಗೂಢತರಂ ಮಂತ್ರಂ" ಎಂದು ಪೇೞ್ದುದುಂಟು. ಅದುಕಾರಣಂ ನಾಂ ಪೇೞಲಾಗದು; ನೀಂ ಕೇಳಲುಮಾಗದು. ಮುಂತಣ ಕತೆಯಂ ಕೇಳ್. ಮತ್ತಮರಣ್ಯಕಂ ಶತ್ರುಘ್ನದ್ಯರೊಳ್......

ಮನೋ– ತೆಗೆ ತೆಗೆ! ನಿನ್ನ ಮುಂಗತೆಯಂ ವಿತೆಯುಂ. ಆದೇಂ ಮಂತ್ರಮೊ ಕೇಳ್ವೆಂ. ಕೊರಲಾಣೆ, ಉಂಗುರದಾಣೆ, ಪೇೞ್ದಲ್ಲದೆ ಬಿಡೆಂ– ಎಂದು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕುವಳ್.

ಮುದ್ದ– ಏಂ ಚಲಮೊ ಚಪಳೆಗೆ! ಪೇೞೆನೆಂದೊಡೆ, ಕೇಳಳ್. ಆಃ! ಪೆಣ್ರೊಳೊರೆಬೆಮ್ಮಾಬೀಜಮಂತ್ರಮನೆಂತು ಪೊಲಗಿಡಿಪೆನೊ! ಎಳ

ವೆಂಡಿರ ಕೈಯೊಳಿರ್ಪ ಕಬ್ಬಿಗರ ಬಾಳ್ಕೆಯೆ ದೂಷ್ಯಂ. (ಎಂದು ನೀಡುಂ ಭಾವಿಸಿ) ಎಲೆ ಪೆಣ್ಣೆ! ನೀನಾರೊಳಮೆಂದೆಂದಿಂಗಮುಸಿರಲ್ಬಾರದು. ಜೋಕೆ!

ಮನೋ– ಎಂದುಮೆಂತುಮುಸಿರೆನಾಡೆಂ.

ಮು– ಅಂತಾದೊಡಿಂತಿದು, ಕೇಳ್. ಭ...ವ... ಪೆಱರೊಳಾಡೆನೆಂಬ ನಂಬುಗೈಯುಂ ಪೊಯ್.

ಮನೋ– ಇದೆ, ಪಿಡಿ ನಂಬುಗೈಯುಂ, ನಿನ್ನಾಣೆ, ಕುಲದೈವದಾಣೆ. ಎಂದುಂ ಪೆಱವರೊಳಿೞರೆಯೆಂ.

ಮುದ್ದ– ಉಂ! ಭವ...ತಿ..ಭಿ... ಪೆಣ್ಗಳಂ ನಂಬಲಾಗದೆಂಬರ್ ಬಲ್ಲರ್. ನೀನೆಂತೊ ಮಱವೆಯೊಳ್ ಪೆಱರೊಡನುಸಿರ್ದು ಗುಟ್ಟಂ ಬಿಟ್ಟೊಡೆಮ್ಮನ್ನರ ಬಾೞ್ ಪಾೞಕ್ಕುಂ.

ಮನೋ– ಆನೇಂ ಮೋಡಿಯೆ! ಪೋ! ತನ್ನಾಣೆ, ಕಣ್ಣಾಣೆ. ಕೇಳ್ವೆಂ.

ಮುದ್ದ– (ಎಕ್ಕಟಿಯೊಳ್) "ಭವತಿ ಭಿಕ್ಷಾಂ ದೇಹಿ" ಎಂಬುದಿದುವೆ ಕಬ್ಬಿಗರ್ಗೆ ಸಿದ್ಧಿಸಿದ ಪೆರ್ಮೆಯ ಸಪ್ತಾಕ್ಷರೀಮಂತ್ರಂ. ಆರೊಳಾನುಮುಸಿರದಿರ್.

ಮನೋ– (ಅರೆಮುನಿಸಿಂ) ಪೋ ಮಾಣೆಲೆ ರಮಣ! ನಿನ್ನ ನುಡಿಯುಂ ಸೊಜಂ ನಿಕ್ಕುವಮೆಂದೇ ಬಗೆದೆಂ. ಈತೆಱನ ಮಾಟದ ಕವಡುನುಡಿಯ ಕೊಂಕೆಂಬುದನಱಿಯದಾದೆಂ. ನೀಂ ಕಬ್ಬಿಗನೊ, ಸಬ್ಬವಕಾಱನೊ? ನಿನ್ನೀಕಬ್ಬದ ಸೊಗಸನೆಮ್ಮನ್ನರಪ್ಪ ಜಾಣೆಲಿವೆಣ್ಗಳೆ ಕೊಂಡಾಡುವರಲ್ಲದೆ ಬಲ್ಲರೇನೊಲ್ವರೆ?

ಮುದ್ದ– ಸಾಲ್ಗುಮೀಪರಿಹಾಸಂ. ಮುಂಗತೆಯುಂ ಕೇಳ್. ಇಂತೀಮಾಟ್ಕೆಯಿನರಣ್ಯಕಂ ಶತ್ರುಘ್ನಾದಿವೀರರನುಪಚರಿಸಿ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ಮತ್ತಂ ಶ್ರೀರಾಮಗುಣಾನುವಾದದೊಳ್– ಏನೆಂಬ ಮಾಟದಾಟವೊ! ತಾನೆ ಯಜ್ಞಪುರುಷನಿರೆ ಬೇಳ್ವ ಜನ್ನಮೇನ್ವಬೊ! ಜಗನ ಯೆಮಾಗಿಂ

ತಿದಂ ತೋಱುವನಕ್ಕುಂ. ರಕ್ಕಸಗೊಲೆಯತ್ತಣಿಂ ತನಗೊಂದು ಪಾತ ಕಂ ಗಡ! ಶಾಂತಿ ಗಡ! ಕುದುರೆ ಗಡ! ಕಾಣ್ಕೆ ಕಪ್ಪಂ ಗಡ! ಬಡ ರಾಯರೊಳ್ ಪ್ರೇಣರ್ಕೆ ಗಡ! ನಾಡ ಮಾನಸರ ಪಾಂಗಿನೊಂದು ನಡೆ ವಱಿಯು ರಾಮನಿರವಿಗೇನೆಂಬೆನೊ! ಏನಾನಱಿಯೆನೆ, ಮುನಿ ಪೇಳ್ಗೆನೆ, ಜಗದ ದೈವಮೆಂಬುದನೆಂದಂ. ಇಂತೆಂಬ ಮುನಿಯ ನುಡಿಗೆ ಸಂತಸಂ ಗೊಂಡು ಶತ್ರುಘ್ನಾದ್ಯರ್- ಆವಂ ಮುನಿ, ಏವಗೆಯೊಳೆಂದನೆಂದು ಬೆಸಗೊಳಲೊಡಮರಣ್ಯಕನಿಂತು ಕತೆಗೆ ಮೊದಲ್ಗೆಯ್ದನದೆಂತೆಂಬೊಡೆ:—

ಜಗದ ಜಂಜಡದ ಕವಡುನಾಯೆಯ ಬಿಗುಗಟ್ಟಂ ಕಟ್ಟನಡೆದಾಂ ಮುನ್ನಮಾಗಳಾಗಳ್ ಪಱಿದಿನದ ಪಿರಿಯ ಮುತ್ತಜಾಣ್ಮೆಯ ಬಲ್ಲಿದರ ನೆರೆಯ ಮಱಿಯ ನೆರವಂ ಪಾರುತುಮಿರ್ಪೊಡಾಬೆಂ. ಅಂತವರೊಳಜ್ಜಂ ಲೋಮಶನೊರ್ವನಪೂರ್ವಂ ಗುರುವ್ರೊಲ್ದಿರ್ಕುಂ. ಇಂತಿರ್ಪ ದುಮಾತನ ಸನಿಯದೊಳೆ ಕೇಳ್ಪಂ ಬಾಟ್ದುಮಿರೆಯಿರೆ ದೈವದತ್ತಣೊಂದು ಜಾಣ್ಮೆ ದಿನದಿನಕೆ ಮನಗೆ ನಲ್ಪಾಗಲೊಡಮಾತನಂ ಬಗೆ ಮಿಗೆ ಮತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ಜಗದ ದೈವದಿರವಂ ಬೆಸಗೊಳುತುಮಿರ್ದೆಂ. ಆಗಳ್ ಕೂರ್ಮೆಯಿನೆನಗೆ ಬಿತ್ತರಿಸಿದನಿಂತು. ಕೇಳೆಲೆ, ಶಿಷ್ಯೋತ್ತಮ! ಆದಿಮಧ್ಯಾಂತಂಗಳಿಲ್ಲದ ಮಾಯೆಗೆ ಮರುಳಾಗದ ಪರಮಾತ್ಮಂ ದೈವಮಕ್ಕುಂ. ತನ್ನೊಂದಾಣತಿಯೊಳೆ ಜಗಮಂ ಪುಟ್ಟಕುಂ ಪಾಲಿಕುಂ ಸುಡುಗುಂ. ಇಂತುಮಾತನಯ ಲೀಲೆ. ಈಮಾಟ್ಕೆಯಿನಾಗಳುಂ ಬಗೆವಗೆಯ ತನ್ನೊಂದು ಲೀಲೆಯೊಳ್ ಬಿನದಿಪಂ. ಆತನೆ ನಾರಾಯಣಂ ಈಗಳದೆ ರಾಮವೆಸರಿಂ ತಿರೆಯೊಳ್ ಪುಟ್ಟಿರ್ಪನೆಂದಂ. ಅದರ್ಕೆ ಆಂ ಅಂತೇಕೆ ಪುಟ್ಟಿದನೆಂಬುದುಂ ಸವಿಸ್ತರಂ ಸೊಗಯಿಪಂತಿರೆನಗೊರೆದನದೆಂತೆನೆ:—

ಎಲೆ ಮಗನೆ! ಆದಿನಾರಾಯಣನ ಪರಬೊಮ್ಮನ ಪರಮೇಶನ ಗಱಿಗೆಗಱಿಗೆಯ ಪೊಸತೆನಿಪ್ಪ ಲೀಲೆ ಎಮ್ಮನ್ನರ್ಗೆ ದುರ್ಜ್ಞೇಯಂ, ಅಂತಿರೆಯುಂ ಬಲ್ಲಂತೊರೆವೆಂ ಕೇಳ್. ಮುಮ್ಮೆಯ್ಯ ದೋಸದೆಸಕದು ಪಟಳದ ತಾಮಸರ್ ಲೋಕಕಂಟಕರಾಗೆ ರಕ್ಕಸರೆನಿಸಿ ಮುಱುಮೆಯ್ಯೊಳೊಗೆದು ಹವ್ಯಕವ್ಯಂಗಳ್ಗೆಡರ್ಗೆಯ್ದು ಬಡವುಬಱುವಾನಿಸರಂ ಕೊಂದು

ತಿಂದು ಬಿರ್ಕುಳಿಸಿ ಪೆರ್ಕಳಿಸಿ ತಿರೆಗೆ ಪೊಱೆಯಾದರ್. ಇಂತು ಬಂದಿ ಗಾಱರತ್ತಣಿನೊಂದು ಪಾಟ್ಗ್ರಮೆ ಕೇಡಂ ಸೈರಿಸದೆ ಸುರರೆಲ್ಲರ್ ನಾರಾಯಣಂಗೆ ದೂಱಲೊಡಮಾತಂ ಶರಣ್ಬೊಕ್ಕ ದೇವರ್ಕಳಂ ಸೈತಿಟ್ಟು ತಾಂ ತಿರೆಯೊಳವತರಿಸಿ ಕೂಟಿರ ಕುತ್ತಮಂ ಪತ್ತುವಿಡಿಸಿ ಕಾವೆನೆಂದು ನಂಬಿಸಿ ಕಳಿಪಿದಂ. ಮತ್ತಂ ತನ್ನೊಳ್ ತಱಿಸಂದು ಪೆಂಡವಿಗಿಱಿತಂದು ಅಯೋಧ್ಯೆಯೊಳ್ ದಶರಥಂಗೆ ರಾಮನೆಸರಿಂ ಮೆಯ್ವೆತ್ತು ಪುಟ್ಟಿ ಮುನಿಯ ಯಾಗಮಂ ಕಾವ್ದೊಂದು ಬಗೆಯಿನೆಳಮೆಯೊಳೆ ಪೊಱಮಟ್ಟು, ಕಾಟದ ತಾಟಕೆಯುಂ ಕೊಂದು, ಮಾರೀಚನಂ ಮಾರಿಗೆ ತುತ್ತಿಸಿ, ಮತ್ತಿನ ಪರಿಣಯದೊಳ್ ಸೀತೆಯಂ ಮದುವೆನಿಲ್ತು, ತನ್ನ ಮಡದಿಯ ಕತದಿಂ ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣಾದಿರಾಕ್ಷಸರಂ ಮಡಿಪಿ ಸುರರ್ಗಂ ನರರ್ಗಂ ನಿಚ್ಚಸೊಗಮನಾಗಿಸಿ ಮೋಣೀಗಳಯೋಧ್ಯೆಯೊಳ್ ಸೋದರರ್ವೆರಸು, ಪೆಂಡವಿಯನಾಳ್ಗುಂ. ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಕಶ್ವಮೇಧದೊಂದು ನೆವದಿಂ ತೆರಳ್ದು, ನಾಡಂ ದಾಂಟಿಟ್ಟು, ಬಳ್ಳಿದರಂ ಪೊರೆದು, ಕೂಟಿರಂ ತತ್ತಬಿದುಱಿದುಂ, ಬಕುರ್ಮಾತನಡಿಯಾಣತಿಯೊಳೆ ಸೇನೆ. ಆಗಳ್ ನೀನವರಂ ಕಂಡು ಮನ್ನಿಸಿ, ಬಱಿಯಂ ಸತ್ಯಾವತಿಗೆ ಪೋಗಿ, ರಾಮನಂ ಕಂಡು, ನಿನ್ನೀಸಂಸೃತಿಯ ಬಲ್ಪೊಱೆಯನಾತನೊಳೊಪ್ಪಿಸೆಂದು ಮುನಿ ನುಡಿದಂ. ಇಂತಿದು ಪೂರ್ವವೃತ್ತಾಂತಂ. ಅಂತದುಕಾರಣದಿಂ ನಿಮ್ಮವರಂ ಕಂಡು ಪೊಂಪುಱಿವ್ವೋದೆಂ. ಇನ್ನೆಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಪೆಂಪಿನ ಕೂಟಮಯೋಧ್ಯೆಯೊಳಕ್ಕೆ! ಎಂದು ಶತ್ರುಹರಂ ಮನ್ನಿಸಿ, ಮುಂತಣ ಪಯಣಮಂ ಬಳೆಯಿಸಿ, ತಾನಯೋಧ್ಯೆಯತ್ತಲ್ ಮನೋವೇಗದಿಂ ನಡೆದಂ.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್

ಆರಣ್ಯಕಮುನಿದರ್ಶನಂ ತ್ರಯೋದಶಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಚತುರ್ದಶಾಶ್ವಾಸಂ.

ಬೆಳತ್ತಿಗೆಗಣ್ಣ ಪೆಣ್ಣೆ! ನನೆಯೊಂಬಿನ ಕೊಂಬಿನ ನಾಪೆ! ನಾಪೆ ನಿಕ್ಕೃಳಿಸಿದ ಕೈಯ ಮೆಯ್ಯ ನಱುಗೆಂಪಿನ ಸೊಂಪಿನ ಚೆಲ್ಲಗಾತಿ! ಕೇಳ್.

ಮತ್ತಮಾಗಳ್ ಶತ್ರುಘಪುಷ್ಕಲಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿಸುಗ್ರೀವಪ್ರಭೃತಿವೀರಾಗ್ರಗಣ್ಯರ್ ಅರಣ್ಯಕನನಯೋಧ್ಯೆಯತ್ತಣ್ಗೆ ಬೀೞ್ಕೊಟ್ಟು ತಾಂ ಮುಂದೈದಿವರ್ಪುದುಂ; ಹಯಂ ತಾಂ ತನ್ನಗೆ ತೊಪಿಱಿದ ಕೂರ್ಪಿನ ಪೆರ್ಮೆಯಿಂ ಸೊಮ್ಮುವೆರ್ಚಿ ದೊಮ್ಮಳಿಸಿ ಕಿಱಿಕಿಲ್ದು ಬಿಮ್ಮನೆ ನಡೆದು ಬೞಿಯ ಪ್ರೀತೆಯುಂ ಮಿಕ್ಕು ಪೊಕ್ಕು ದಿಕ್ಕುಗೆಟ್ಟು ಮುೞಿಂಗಿ ಕಣ್ಮಱೆಯುಮಾಯ್ತು. ಅನಿತಱೊಳಾಹಯದ ಬೆಂಬೞಿಯ ಕಾಪಿನಾಳ್ಗಳಿಂ ತಪ್ಪ ಕಣ್ಗಟ್ಟೆನಿರವಂ ಕಂಡಡಿಗಡಿಗಂಡಲೆದು ಕಂಗೆಟ್ಟು ಬೆದಱಿ ತಳಮಳಂಗೊಂಡು– ಜೀಯ! ಬಿನ್ನಪಂ ಬಿನ್ನಪಂ. ನೀವ್ರೊರ್ಕ್ಕ ಕುದುರೆಯತ್ತವೋದುದೋ, ಕಾಣೆವು. ನೋೞ್ಪೊಡಿಂತೀಪ್ರೊಚ್ಚಮುರಿಗುದುರೆಯುನೊಳಕೊಂಡ ಕಡಲ ಗುಣ್ಪಿಂದೆಸೆಗುಂ. ಪುಗಲೆಮಗಂ ಬಸಮಲ್ತು. ನೀಮೆ ನಡೆತರ್ಪುದೆಂದು– ದಾಶರಥಿಗೆ ತಿಳಿಸಲೊಡಂ; ಪಗೆಗಳ ಪಗೆಯುಂ ಕಟ್ಟೆಚ್ಚರಿಯಿಂ ಟೆಬ್ಬರಿಸಿದ ಮನದಿಂ ವಾಜಿ ನೀರೊಳಾಯ್ತೆ! ಹಾ! ಕೆಟ್ಟುದು ಕೆಟ್ಟುದು ಸಜ್ಜನ ಕಜ್ಜಂ. ರಾಘವನ ಜನ್ನಕ್ಕೆಡರಿಂದಿಂಗೆ ಬಂದುದೇ, ಮುಂತೇಂ ಬಟ್ಟೆ, ದೈವಮೋ! ಎಂದು ಸುಮತಿಯುಂ ಮಂತಣಂಗೇಳ್ವುದುಂ; ಸಚಿವನಿಂತೇಂ ಕಳವಳಂ! ಜಗದ ದೈವದ ಜನ್ನದ ಬನ್ನದ ಮಾತುಂಟೆ! ಪೋಗದು ಪೋಗದು ಸಾಜಂ ವಾಜಿ! ಏಂ ಪ್ರೊಚ್ಚವೆಣ್ ತಾನೆ ಬೈತಿಟ್ಟುದೋ? ಅಲ್ಲದೊಡೇಂ? ಕಿನ್ನೆಲದ ನಾಗರೇಂ ಕೊಂಡುಯ್ದು ಕಟ್ಟಿದರೋ? ಅಂತದಱಕಾರಣಂ ತಳ್ವದೆ ನೀನುಂ ಭಾರತಿಯುಂ ಮಾರುತಿಯುಂ ತೊಱೆಯ ಬಸಿಱಿಂ ಪೊಕ್ಕಱಸಿಂ. ನಿಮಗಿದು ಸಾಧ್ಯಮೆಂದಱಿಪಿದಂ. ಅನಂತರಂ ಸುಮತಿಯೆಂದುದನೊಪ್ಪುಗೊಂಡು ಶ್ರೀರಘುವರನ ಪದಯುಗಮಂ ಜಾನಿಸಿ ಜಲದೇವತೆಯುಂ ಭಾವಿಸಿ ತಾಂ ಮೂವರುಂ ದುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ

ಪಡುವಿನ ನಡುವಣ ತಡಂಗುಂಡಿಯ ತಳಮಂ ಸಾರ್ದರ್. ಇಂತಿಱು
ತಂದಿತ್ತಂ ನೋೞ್ಪುದುಂ; ನೀರೊಳೊಳಗೊಳಗೆ ಪೊಸತೆಸಿಪ್ಪ ನಾಡ ಗೋ
ಪುರಂ ಕಣ್ಗೊಳಿಸಲೊಡಮಚ್ಚರಿಯಿಂ ನಟ್ಟಾಲಿಯಿಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿತುಂ ಪೊೞ
ಲ ಬಾಗಿಲೆಡೆಗೆಯ್ತಂದರ್. ಅಲ್ಲಿ ಪಡಿಸೆಂಡೆಯ ಪಡಿಯಱತಿಯರ್ ತುಂ
ಬಿಗುರುಳ್ ಬಿಂಬಾಧರದ ಕಂಬುಕಂಧರದಂಬುಜನೇತ್ರೆಯರ್ ಕೆಯ್ಯ ಕಂ
ಬಿಯೊಳ್– ಮಾಣ್ ಮಾಣೆಮೆಂದು ಗದಱಲೊಡಮಾಂಜನೇಯಂ ಕಿನಿ
ಸಿಂ– ಇಂತುಮೊಂದು ಪಡಿಪಂದಮೇಂ? ಕೇರಿಯ ಮಂದಿಯು ಪಂ
ದಿಯಂ ಜರ್ವಿ ತಡೆಪಂತಿರೆಮ್ಮಂ ಜಡಿದು ಮಾಣಿಪ ಕೀೞ್ನಾಡ ಪೆಣ್ಗಳ್,
ನಿಮಗೆ ಮೂಱಿರ್ದೆ*ವೇಡಾ! ಪೋ! ರಘುರಾಮನ ಬಂಟರಂ ತಾಂಟಲ್
ಬಗೆವ ದಿಟ್ಟೆಯರಂ ಪುಟ್ಟಿಸಿದ ಗಾಂಪಿನ ಬಿದಿಯೆ ತಲೆವ್ರೋಕಂ ಎಂ
ದಂ. ಆಗಳಾೞಿಗವೆಣ್ಗಳೊಳೊರ್ವಳೊಳಪೊಕ್ಕು ತಮ್ಮೊಡತಿಗೀಪರಿಯಂ
ವಿವರಿಪುದುಂ; ಜೋಗಿಣಿ ಬರವೇೞ್ಕೆಂಬುದುಂ; ಬೀಡಂ ಬೀರರ್ ಪುಗು
ತರ್ಪುದುಮೊರ್ವೋರ್ದಲೊಳಾಯ್ತು. ಇಂತು ಬಂದೆಱಗಿ ತಮ್ಮಿರವಂ
ಕೇಳಿಸಿದ ಮೂಜಗದ ಮುಂದಾಳ್ಗಳಂ ಮನ್ನಿಸಿ ನರೆತ ನವಿರ ಬಱತ
ಮೊಯ್ಯ ತವಸಿಣಿ–ನಿಮ್ಮಾಬಲ್ಮೆಯ ಜಂಕಣೆಗಂ ಕಣೆಗಂ ಚಳಿತು ಮೆ
ಯ್ಗುಡುವರಾಗರೀನಾಡ ಪೆಣ್ಗಳ್. ದೇವಿಯೊಂದು ನೆರವಿಂತುಟು. ಆ
ದೊಡಂ ನೀಂ ಕೋದಂಡದೀಕ್ಷಾಗುರುಗೆ ಬಂಟರಪ್ಪಿನಂ ನಿಮ್ಮೊಳೆಮಗೆ ಮ
ನಂ ಬಾರದು. ಇದೆ ಬಂದ ಹಯದ ಬಂದಿಗಳೆವರ್. ಅಂತದುಕಾರಣಂ
ನಿಮ್ಮಾಕುದುರೆವೆರಸು ಮರಲ್ದು ತಿರೆಯತ್ತಲ್ ಪೋಗಿಂ. ಶ್ರೀರಘುವ
ರಂಗೆಮ್ಮ ಬಕುತಿಯುಂ ಪೇೞೆಮೆಂದು ಜೇಂಕರಿಸಿ ನುಡಿವುದುಂ– ಶ
ತ್ರುಘ್ನಂ ಮುಂತಪ್ಪ ಬಲ್ಪಿನ ಜಗಜಟ್ಟಿಗಳ್ ದೈನ್ಯಮಂ ತೋಱಿ–
ಮುತ್ತಜ್ಜೆ ಜೋಗಿಣಿ! ಇಂತೇರ್ಪಟ್ಟ ನಿನ್ನ ಮೈಮೆಯಂ ಬಗೆಯ
ದಱಿವುಗೇಡಿಂ ನಾಡೆ ನಿಮ್ಮವರಂ ಚಾಳಿಸಿದೆವು. ಎಂತುಂ ಮನ್ನಿ
ಸಿ ಕಾವುದೆಂದು– ಮೇಣುಂ ತಲೆವಾಗಿ ನಿಂದಿರ್ದರ್. ಅದಕಾರ್ಜಕ್ಕಿ
ಣಿ ಲಾಲಿಸಿ, ಮಾಲಿಸಿ-- ನಿಮ್ಮೊಳೆನಸುಂ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ. ಮೈವಳಗಿದು
ಸಾಜಂ, ಎಂದು ಸೈತಿಟ್ಟು ಬಗೆವಗೆಯ ಕೋಲ್ಗಳಂ ಬೇಱೆವೇಱೆ ಮೆ
ಚ್ಚನಿತ್ತು ಕಳಿಪಿದಳ್. ಮತ್ತಮಾಬೀರರ್ ಹಸಾದಮೆಂದು ಪಱಿ ಮು

ದುಪಿನ ಜೋಗಿಣಿಯುಂ ಬಳಸಂದು ಬಲಂಗೊಂಡು ದೇವಿಯ ಪೆರ್ಮೆ
ಯುಂ ಭಾವಿಸುತುಂ ಹಯದೊಡಗೂಡಿ ಮುನ್ನಿನೆಡೆಗೈತಂದು ಸರ್ವಗರ್ವ
ಮೀಕತೆಯುಂ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೇೞ್ದು ಸಂತಸದಿಂ ಮುಂತೆಮುಂತೆ ನಿಜ್ಜವಯ
ಣದಿಂ ಪಯಣಂಬೋದರ್.

ಇಂತೆತ್ತಿ ನಡೆವ ಪಡೆಗೆ ಮುಂಬೆಸೆಯೊಳೊಂದು ಪೊೞಲ್, ಪೊ
ೞಲರಸಿಂಗೆ ಪೊಸಕಟಿಲೆಂಬಂತಿರೊಪ್ಪುವ ಪುೞಿಲೊಟ್ಟಲಿಂ ಬೞಿವಿಡಿದ ತ
ಣ್ಣೀರ್ಗೊಳದಿಂ, ಬಿಡುಜಡೆಯೆನೆ ಪರಿವ ಕಾಲ್ವೆಯಿಂ ಪುರರಮೆಯುಡು
ಪಸುರುಡೆಯ ಮಾೞ್ಕೆಯಿಂ ರಾಜಿಪಾರಮೆಯಿಂ ನಿಡುಮೊಲೆಗಳೆನೆ ತೋ
ರ್ಪ ಮಾಡುವೆಟ್ಟಂಗಳಿಂ ಕಣ್ಗೆವಂದು, ಬಿಂಜದ ನಿಗರ್ದಂ ಮಂಜಿನ ಬೆಳ್ಪು
ನಂಜುಂಡನ ಭೂತಿ ರಂಜಿಸಲೊಡಮೊಸೆವ ಹರ್ಮ್ಯಂಗಳಿಂ ಚೆಲ್ವೆಯುತ್ತು.
ಇಂತು ದೇವಪುರಂಬೋಲ್ ಪೆರ್ಮೆವೆತ್ತ ದೇವಪುರಮುಂ ವೀರಮಣಿವೆಸರ
ವೀರಮಣಿಯೊರ್ವನರಸಾಳ್ಗುಂ. ಈತಂಗೆ ರುಕ್ಮಾಂಗದನೆಂತಂತು ಪರಿಭ
ಕ್ತಿಗಿಂಬಾಗಿ ಸೊಬಗುಸಿರಿಯ ನೞದೋಳ್ಗೆ ರುಕ್ಮಾಂಗದಮೆನೆ ಸಲ್ವ ರು
ಕ್ಮಾಂಗದನೆಂಬ ಸೀಮಂತಪುತ್ರನುಂಟು. ಇತ್ತಲಾಗಳೀತನಂತಪುರದ
ಸೊಕರ್ಗಂಜವ್ವನದ ಕನ್ನೆವೆಣ್ಗಳೊಡವೆರೆದು ವನವಿಹಾರದೊಳಿರ್ದಂ.

ಆಗಳ್ ಬಡನಡುವಿನ ಪಿಡಿನಡೆಯ ಕಾಂತೆಯರ್ ಬಿಡುಜಡೆಯ ನಿ
ಡುಬಾಸೆಯ ಜೋಸೆಯರ್ ನಳದೋಳ ಸುೞಿವೊಕ್ಕುೞಿ ಚೆಲ್ವೆಯರ್
ರಂಗುದುಟಿಯ ಬಿಂಗಗೆಕ್ಕೆಯ ಜಾಣೆಯರ್ ಬಟ್ಟಮೊಗದ ಅಗಸೆಗಿವಿ
ಯ ಸೊಗಸುನುಡಿಯಂಗನೆಯರ್ ಮೆಲ್ಲಡಿಯ ಚೆಲ್ಗಂಗಳ ಚೆಲ್ಲಗಾ
ತಿರ್ಯರ್ ಸಂಕುಗೊರಲ ಕೊಂಕುಗುರುಳ ನೀೞಿಯರ್ ತಳಿರ್ಗೈಯ ಬೆ
ಳರ್ಮೆಯ್ಯ ಬಾಲೆಯರ್ ಸೆಂಡುಮೊಲೆಯ ದಿಂಡುದೊಡೆಯ ಮಿಂಡಿ
ಯರ್ ಬಂಡುಣಿಮೆದೆಯನ ದಂಡಾಳ್ಗಳೆನೆ ಪಿಂಡೆಬ್ದಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಸಂಚರಿಸಿ
ಮೆಲ್ಲಡಿಯೊದೆಯಿಂ ಚೆನ್ನಸುಗೆಯುಂ ತಳಿರ್ಚಿಯುಂ, ಮುದ್ದುಮೊಗ
ದ ಬೆಳ್ನಗೆಯಿಂ ಪಬ್ಬಗೆಯಿನರಲ್ಮುಗುಳನಲರ್ಚಿಯುಂ ಚಂಚಳಪ ಕ
ಡೆಗಣ್ನೋಟದ ಕೂರ್ಪಿಂ ನನೆಗೆ ಕೊನೆಗೆ ಮೊನೆವೆರ್ಚಿಸಿಯುಮೋ
ರೊಂದೆಸೆಯ ಚೆಂದಳಿರಂ ಚಿವುಡಿಯುಂ, ಬಿರಿಮಲರ ಗೊಂಚಲಂ

ಮುರಿದೊಟ್ಟಿಯುಂ, ನೆಲನೊಳುದಿರ್ದ ಕಱಿವ್ರೊವನಾಯ್ದುಮೆಱೆಯನೊಡಗೂಡಿ ತಿರಿದರ್.

ಇಂತು ನಲ್ಮೆ ಮಿಗೆ ಬಿನದಿಪ ಕಾಮಿನಿಯರ್ಗೆ ಕಂಜೊಡರೆನಸುಂ ತಾಱಿ ಮೊಗಂ ಬಾಡೆ ನೊಸಲೊಳ್ ಬೆಮರ್ ಪನಿಯೆ ತೆಳ್ಗದಂಪು ಕೆಂಪಡರೆ ಎದೆ* ದಡವಡಿಸೆ ಸುಯ್ ಪೆರ್ಚೆ ನಡೆ ತಡೆವಡೆ ಬಿಸಿಲ ಜಳಕಂ ನೆಲಕಂ ಬಱಿಕ್ಕೆ ತಲೆದೋಱಲೊಡಂ ಮುಂತೆಸೆವ ತಿಳಿಗೊಳನಂ ಕಂಡು ನೀರಾಟಕ್ಕೆಳಸಿದರ್. ಅನಂತರಮಾಕಾಂತೆಯರ್ ಸರಸ್ಸಿಗಿೞಿತಂದು ಪಾಸಿನೊಸಗರ್ಗಲ್ಲ ಮೇಲೆ ತಿಱಿತಂದ ಪೂಗಳಂ ಬೈತಿಟ್ಟು ಚೆಂದಱುರಂ ಮುಚ್ಚಿ ನಿಚ್ಚದಲ್ಲದ ರನ್ನವಚ್ಚವಂ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಮಿಱುಮಿಱುಗುವ ಪಟ್ಟುಡೆಯಂ ಸಡಿಲ್ಚಿ ಸಾಜದ ರಂಗುಸೀರೆಯನುಟ್ಟು ಜಲಕೇಳಿಗೆ ಮೇಳವಿಸಿದರ್. ಅವರೊಳೊರ್ವಳ್ ಲಿಕುಚಕುಚದ ನಸೆಗಾತ್ರೆ ಕಣ್ಣಿಮಿರೆ ಕನ್ನವುರಂ ಸೂಸೆ ಕೈವಳೆಯುಲಿಯೆ ಕೌಂಚುಳಮೊದಲ್ ತೆಱಂಬೊಳೆಯೆ, ತನ್ನೊಂದು ಬೆಡಂಗಿನ ಬಾಮದಿಂ ಬಳ್ಕಿಬಾಗಿ ಕುಪ್ಪಸಮಂ ಸಡಿಲ್ಚಿದಳ್. ಮತ್ತಮೊರ್ವಳಟ್ಟಸದ ಜಗದಿಟ್ಟಿಸೋನರ್ಡಿಯಂ ತುಱುಬಿ ಕಟಿಲಂ ಕಟಿಲ್ಚಿ ಮುತ್ತಿನೆಕ್ಕಸರಮಂ ಕೆಲಕಿಟ್ಟು ಮೇಲುಪುಮಂ ನಡುವಿನೊಳ್ ಬಿಗಿದು ದಿಮ್ಮನೆ ನೀರನಿೞಿದಳ್. ಪೆಱಳೊರ್ವಳ್ ಗಾಣಿಯ ಸಿಂಗಾಡಿಯ ಪುಬ್ಬಿನ ಗರುವೆ ಮೊಲ್ಲೆಯ ಚೊಲ್ಲೆಯನಂ ನೀಡಾಡಿ, ಹಿಣಿಲಂ ಬಿದಿರ್ಚಿ ಕಿಱುವೆರಲ ಪರಲುಂಗುರಮಂ ತೆಗೆದಿಟ್ಟು ಉಡೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಚಲ್ಲಣಮನುಟ್ಟು ಮೆಯ್ಗೊಟ್ಟು ಕೊಳನಂ ಪುಗುತಂದಳ್. ಆಗಳ್ ರುಕ್ಮಾಂಗದಂ ಬಾಸಿಗಮಂ ತೋಳ ಬಂದಿಯಂ ಕೊರಲ ಪದಗಮಂ ನೇವಳಮುಮನೆತ್ತಿಟ್ಟು ದೇಸಿಯ ಗಂಡುಡಿಗೆಯನುಱಿದು ಲೇಸಿನುಡೆಯನಳವಡಿಸಿ ತೊಟ್ಟನೆ ಕೆಳದಿಯರೊಡಗೂಡಿ ನೀರೊಳಾಟಂಬೊಕ್ಕಂ. ಸೀರ್ಪನಿ ಸಿಡಿಯೆ ತೆರೆ ಮಸೆಗೆ ಕೊಳಂ ತಳ್ಮಳವಾಗೆ ಮೀಂಗಳ್ ಮೆಯ್ಗರೆಯೆ ದಱಂಬಱಿನೆ ಕೈಕಾಲ್ಗಳೊಳೞಸುವ ಕಾವನ ಪಟ್ಟದಾನೆಗಳೆಂಬೋಲಾಡಿದರ್ ಬಾಲೆಯರ್. ದುಮ್ಮಿಕ್ಕುವ ಮುೞುಂಕುವೆೞ್ದುಪ್ರೊಗೆವ ನೆಗೆವಾಟಮೆ ನೀರೊಳಳುಂಬಂ. ಮತ್ತಮೊರ್ವರ್ಗೊರ್ವರ್ ನೀರಂ ಸೂಸಿಯುಂ ಪೂಸಿಯುಂ

ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿಯುಂ ಜಕ್ಕುಳಿಸಿಯುಮೊರ್ವರನೊರ್ವರ್ ಪಿಡಿದುಮೆತ್ತಿಯುಂ ನೂಂಕಿಯುಮಡರ್ದುಂ ಪೊಯ್ದುಮೊಯ್ದುಂ ಬಯ್ದುಂ ಕೊಳನೊಳಾಡಿದರ್.

ಇಂತು ಕಾಂತೆಯರ್ ನಡುಕಂ ತಲೆದೋಱೆ ಮೆಯ್ ಬೆಳ್ಪೇಱೆ ತುಟಿ ಬಣ್ಣಂಗುಂದೆ ಕಣ್ಗಳ್ ರಾಗಮನೊಂದೆ ಮೊಗಂ ಕಳೆವೆರ್ಚೆ ಮನಂ ದಣಿಯೆ ಚೊಕ್ಕಳದಿಂ ನೀರೊಳಾಡಿ ಮಿಂದು ಬಂದು ತಡಿಯ ನಡದುರ್ದ ನನೆಗಪ್ಪಡಮನುಱಿದು ಪೊಸಸೀರೆಯಂ ನಿಱಿವಿಡಿದುಟ್ಟು ಕಂಚುಕಮಂ ಬಿಗಿದು ಬೈತಲೆಯಂ ತಿರ್ದಿ ಮುಡಿಯಂ ಗುಗ್ಗುಳದಿಂ ಪೊಗೆದಾಱಿಸಿ ಪೂವಂ ಸೂಡಿ ಪಣೆಗೆ ಪುಱಿವಚ್ಚಿಯ ಬೊಟ್ಟನಿಟ್ಟು ಕಣ್ಗೆ ಕಜ್ಜಲಮಂ ತೊಡೆದು ಕಪೋಲದೊಳ್ ಮಗರಿಗೆಯಂ ಬರೆದು ಮೆಯ್ಗೆ ಬಾವನ್ನಮಂ ಪೂಸಿ ಅಡಿಗಲತಿಗೆಯಂ ಲೆಪ್ಪಂಬಱಿದು ಬಗೆವಗೆಯ ಪೊಂದೊಡವುಗಳಂ ಪಸದನಂಗೊಂಡು ಮೀಂಬೞಿಯಿಗೆಯಿನ ಕುಲದೇವಿಯರೆನೆ ಕಣ್ಗಿಂಬಾದರ್. ರಾಯಗುವರನುಂ ಸಡಗರದಿಂ ಜಳಕಂಬೊಕ್ಕು ಪೊಱವಂದು ಕೈಗುಣದ ಕಾಮಿನಿಯರಿಂ ಸಿಂಗರಂಗೊಂಡು ಕಪ್ಪುರವೀಳೆಯಮಂ ಸವಿದು ಬಳ್ಳಿವನೆಯ ಚೆಂದಳಿರ ನಲ್ಬಾಸಿನೊಳ್ ಪೆಣ್ಬಡೆವೆರಸು ತೆಂಗಾಳಿಗೆ ಮೆಯ್ಯನೊಡ್ಡಿ ಗಾಡಿಯಿಂ ಕುಳ್ಳಿರ್ದಂ. ಎಲೆ ಸುಭಗೆ! ಆಪ್ರೊೞ್ತಿಂಗೆ ಸೀತಾರಮಣನ ಯಜ್ಞತುರಂಗಮಂ ಪಲನಾಡುಗಳಂ ತೊೞತೊೞಲ್ದು ವನಮನೆ ಪುಲ್ಗಳಿಸಿ ಪೊಕ್ಕುವಂದುದು. ಆಗಳಂತದಂ ಕಂಡೊರ್ವೆ ಚಟುಲನಯನದ ಕುಟಿಲಕುಂತಳೆ ತನ್ನಾಳ್ಗಂಗೀವಿವರಮನಱಿಕೆಗೆಯ್ವುದುಂ ಚಿತ್ರಾಂಗದನಚ್ಚರಿದಾಳ್ದಿ ವಾಹಮಂ ಬರಿಸಿ ನೊಸಲೊಳೆಸೆವ ಓಲೆಯಿರೆ ಕೊಂಡಿಂತು ವಾಚಿಸಿದನದೆಂತೆನೆ:—

ಲೇಸಿನ ನೇಸಱ ಬೞಿಯೊಳೊಗೆಯೆ ಪೆರ್ಚಿದ ಕಾಯ್ಪಂ ಮೇಲೆನಿಪ್ಪ ಮನುಕುಲದ ರಾಯರ ಪಟ್ಟವಣೆಯುನೇಱೆ ಬೞಿಸಂದಱಮುಂ ತನ್ನೊಳೊಪ್ಪೆ ದಶರಥರಾಮಂ ತನ್ನಂ ನಿಚ್ಚಮೋಲೈಪ ಸಕಲಸಾಮಂತಸಂದೋಹಕ್ಕೆ ತನ್ನಯ ಕೂರ್ಮೆಗಡಲೆಡೆಯೆಡೆಯೊಳ್ ಮಱೆಗೊಟ್ಟು ಸಾಕೇತಪುರಮನಾಳ್ಗುಂ. ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣರ ಮುಂತಪ್ಪ ಬೊಮ್ಮರ

ಕ್ಕಸರಂ ಕೊಂದು ಬಂದೊಂದು ಬೊಮ್ಮ್ರೀತಿಯ ಶಾಂತಿಗೆಂದು ಮುನಿಯಾಜ್ಞೆಯಿಂ ಜನ್ನಮಂ ಕೈಕೊಂಡು ತಾಂ ದೀಕ್ಷೆಯೊಳಿರ್ದು ಸೋದರನ ಲವಣಾಂತಕನ ಕಾಪಿನೊಳೆ ಹಸುವಂ ತಿರೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರ್ಕುಂ. ಎತ್ತಾನುಂ ಪೆರ್ಗಳಿಕೆಯ ಗಂಡರಿರೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಕಾದುವುದು. ಮೊನೆಯೊಳ್ ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಗೆಲ್ಗುಂ ಕೊಳ್ಗುಂ. ಕಟ್ಟಲಾಱದ ಬಣಗುಗಳ್ ಕಾಣ್ಕೆಗೊಟ್ಟೆಮ್ಮವರಂ ಕಂಡು ಬಾೞ್ವುದು.

ಕಮಲನೇತ್ರೆ! ಕಮನೀಯಗಾತ್ರೆ! ಇಂತು ಬರೆದೊಕ್ಕಣೆಯಂ ವಾಚಿಸಿ ಬೆರಲಮೂಗಿನೊಳ್ ತಲೆದೂಗಿ ಶೌರ್ಯಾಟೋಪದಿಂ ರುಕ್ಮಾಂಗದಂ ಮೋಳದ ಪೆಣ್ಬಡೆಯಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ– ಆಃ! ಮನುವಿನ ಮಾರ್ಗಂ, ಭಾನುವಿನ ತೇಜಂ, ತಕ್ಕುಱಿಯದೆ ಬೞಿಸಲ್ವಿನನಿನಿತೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಗಡಪೊರ್ದನಕ್ಕುಂ ರಾಮಂ. ಏಂ ಬೆಸೆದಿಸೆಯ ಬಾೞ್ಗೆಟ್ಟ ಕೀೞರಸುಗಳ್ ಖೋಡಿಗಳಾಗರೆ? ತಾನೊರ್ವನೆ ಜಗಕ್ಕೆ ಗಂಡಂ, ಮಿಕ್ಕುೞಿದರಸುಗಳೆಲ್ಲರ್ ಬಾಂಬರೆಂದೆ ಬಗೆವಂ ರಾಮಂ; ಅಲ್ಲದೊಡೇಂ ಕೊರ್ವೆ? ಏಂ ಪನ್ನತಿಕೆಯೊ? ಏಂ ಜಂಬವೊ? ತಾಂ ಗಡ! ರಕ್ಕಸವಗೆಯಂ ಗಡ! ಪಾತಕಂ ಗಡ! ಯಜ್ಞಂ ಗಡ! ಇಂತೊಂದು ನೆವದಿಂ ಪಣದಾಸೆಗೆ ಈಹಸುವನಾಡಿಸಿ ಬೇಡಿಸಿ ಕೂಡಿಸುವ ಗಾರುಡಿಗತನಮಂ ಕಂಡೊರೆದ ಜೋಗಿಯೆ ಜಾಣಂ. ಅಕ್ಕೆ, ಮೊನೆಯೊಳ್ ಗೆಲ್ವ ಬೀರರ್ ಬರ್ಕೆ. ಅನ್ನೆವರಮೆಮ್ಮ ಸಾಲೆಯೊಳ್ ಕಿಱುಕುಳದ ಬಡವುಕುದುರೆಗಳ ಸಾಲೊಳ್ ಕಟ್ಟುವೆನೆಂಬ ನಿಚ್ಚಯದಿಂ ಪಿಡಿದು ಸ್ತ್ರೀಜನಂಬೆರಸು ಪುರಕೆ ನಡೆತಂದಯ್ಯನೊಳೀಹದನನುಸಿರ್ದಂ.

ಆಗಳ್ ವೀರಮಣಿನೃಪವರಂ ಕುವರನಾಡಿದ ಪೊಸಪರಿಯುಗ್ಗಡದ ಕಾಳೆಗದ ಕಟ್ಟೆಸಕದ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ತನ್ನೊಳಾಲೋಚಿಸಿ ತನಗೆ ಮನ್ನೆಯಮುಳಿಯನೆನಿಪ್ಪ ಮಾದೇವನೊಳೇಪವಣಂ ಮಂತಣಂಗೊಂಡಂ.

ಮನೋರಮೆ— ಎಲೆ ಜಾಣ! ಅಂತೇಂ! ಮಾದೇವಂ ರಾಯಂಗೆಂ ತಳಿಯನಾದಂ?

ಮುದ್ದಣಂ— ಕೇಳಾರಾಯಂಗೆ ಇಕ್ಷುಮತಿವೆಸರೊಳೊರ್ವ ಮ

ಗಳುಂಟು. ಈಪೆಣ್ಮಣಿಯೆಳವೆಯೊಳೆ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಮೈಮೆಯುಮಂ ಕೇಳ್ದು ತನಗಾತನೆ ರಮಣನಾಗಲ್ವೇಳ್ಕುಮೆಂದು ಬಗೆದು ನಿಚ್ಚಂ ಶಿವನಂ ಜಪಿಸುತಿರ್ದಳ್. ಇಂತಿರ್ಪುದುಮೊಂದುದಿನಂ ಬಾಲೆಯ ಬಾಲಭಕ್ತಿಗೊಲ್ದು ಕಪರ್ದಿ ಕನಸಿನೊಳ್ ಬಂದು ನಾಳಿನ ಪಗಲೊಳ್ ತಾನೆ ವಿಪ್ರವೇಷದಿಂ ಬಂದು ನಿನ್ನಂ ವರಿಪೆನೆಂದೊರೆದಂತರ್ಹಿತನಾದಂ. ಇಂತೀವಿಸರವನಯ್ಯಂಗಱಿಪುವುದುಂ ಮಱುದಿನಂ ಕನಸಿನೊಳೆಂದಂತಿರೊರ್ವಂ ನುರಿಗಣ್ಣ ಪಾರ್ವಂ ರಾಯನೋಲಗಕ್ಕೈತಂದು ಕನ್ಯಾರ್ಥಿ ತಾನೆಂದಂ. ಆಗಳರಸನೀತನೆ ಸಾಕ್ಷಾದೀಶ್ವರನೆಂದು ಬಗೆದು ಮಗಳಂ ಮದುವೆಯೊಳ್ ಕೊಟ್ಟಂ. ಇಂತು ಮದುವೆನಿಲ್ವುದುಂ ಶಿವಂ ರಾಯನ ದೃಢಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ತಾಂ ಮೆಯ್ದೋಱಿ ವರಮಂ ಬೇಡೆಂದನದರ್ಕೆ ರಾಯಂ ನೀನೊಲ್ಪೆಯಪ್ಪೊಡೆ ಮನೆಯಳಿಯನಾಗಿರ್ದು ಎಮ್ಮ ನಾಡಂ ಬೀಡಂ ಕಾವುದೆಂದು ಬಿನ್ನಯಿಸಲೊಡಂ, ಶಿವಂ "ತಥಾಸ್ತು" ಎಂದು ತನಗದೆರಡನೆಯ ಕೈಲಾಸಮೆನೆ ದೇವಪುರದೊಳ್ ನೆಲೆಗೊಂಡಂ.

ಮನೋ— ಓ! ವೀರಮಣಿಯುಂತುಟೊಂದು ಸ್ಮೃಪಿಗಡಪಾರ್ದನೆ!

ಮುದ್ದ— ಸಾಜಂ, ರಾಜಂ ಸಕುಟುಂಬಂ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನ ಮಱೆಯೊಳೆಂದಿಂದಿಂಗುಂ ಪದುಳಂ ಬಾಳ್ವಂ.

ಮನೋ— ಮುಂತೇಂ ಮುಂತೇಂ?

ಮುದ್ದ— ಇಂತು ನೃಪಂ ಕಟ್ಟುಬ್ಬರದ ಹರಿಬಮಂ ಬೆಸಗೊಳ್ವುದುಮೀಶನಿನಿಸುಂಬೊಚ್ಚು ಜಾನಿಸಿ ರಾಯಂಗೆ— ಆಃ! ಲೇಸಿನ ಮಂತ್ರಮಂ ನೆನೆದಯ್! ಪರಕೆ ಪರಸೆನಿಪ ದೈವದೊಡನಿಂದು ಪಗೆಗಟ್ಟಿದನೆ! ಹಯಮುಮಂ ಕಟ್ಟಿದನೆ! ಯಜ್ಞಕ್ಕೆಡರ್ ಬಂದನೆ! ಏನೆಂಬೆ ನೀತರುವಲಿತನದ ನಿಮ್ಮ ನುಡಿಗಂ ನಡೆಗಂ. ಶ್ರೀರಾಮಂಗಂ ನಿಮಗಂ ಚಲಮೆ! ಪ್ರಸಿಪ್ಪೇರ್ದ ತನ್ನೊಂದು ಬಾಣದಿಸುಗೆಯಿಂ ರಾವಣಕುಂಭಕರ್ಣಮಾರೀಚಸುಬಾಹುಪ್ರಭೃತಿದಾನವರಂ ತತ್ತಱದಱಿದ ರಾಮನೇಂ ಗಾವಿಲನೇ? ಈಗಳಾತನ ಸೇನೆಯನಿದಿರ್ಚುವನಾವನೊ? ಊಃ! ಪೋಕೆ, ಎಂತಾನುಮವರೊಳ್ ಸಂಧಿಗೊಡಂಬಟ್ಟು ಹಯಮಂ ಬಿಟು

ಕಾಣ್ಕೆಗೊಟ್ಟವರಂ ಕಟ್ಟುವುದೊಳ್ಳಿತಯ್. ಕಾವೆರಸುರವಣೆಗೆ ಮಱುಳ್ಗೊಂಡು ನಿರ್ನೆರಂ ಸತ್ತು ಮಿತ್ತುವಿಗೆ ತುತ್ತಾಗದಿರ್, ಸಾಱಿದೆನೆಂದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ರಾಯಂ– ಎಲೆ ದೇವ! ಇಂತುಮೆಂಬರೆ! ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಯಂ ಕೊಟ್ಟು ಮಱೆವೊಕ್ಕು ಬಾಹುಜರೊಳರೆ? ಇಂದಕ್ಕೆ ಸಾವು, ಮೇಣಿನ್ನೆಂದಾದೊಡಮಕ್ಕೆ! ತನ್ನ ಕುಲಕಂ ಚಲಕಂ ಮುಂಬಿಟ್ಟು ಕುಂದನೊಂದಿದ ಮಂದುಗದೊಳ್ ಕೂಂಟೆ ನಡೆವ ಕಲಿಯುಂ ಕಲಿಯೇ! ರಾಮನಕ್ಕೆ! ಸೋಮನಕ್ಕೆ! ಸಾಮವನೊಲ್ಗೆಂ. ಅದಱಿಂ ನಿನ್ನೊಲ್ಮೆಯೊಂದಿರೆ ಮೊನೆಯೊಳೆಮ್ಮ ಚಲಮುಂ ಬಲಮುಂ ತೋಱಿ ಕಾದುವೆವು ದಿಟಂ. ಇದಱೊಳ್ ನೀನಳ್ಕದೆ ಕೈದೋಱುವುದೆಂದು ವಿನಯದೊಳೆಂದಂ.

ಅದರ್ಕಾಧೂರ್ಜಟಿ- ನೀಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರುಂಟು. ನಿಮಗಕ್ಕುಮೀ ಬೆಸನಂ. ಎನಗೆ ಬಡಗೊರವಂಗೇಕೆಯೊ ಕಾದಾಳ್ತನಂ. ಅಂತುಮಲ್ಲದೆಯುಂ ಎನ್ನ ಕುಲದೈವದೊಳ್ ಪಗೆಗೊಂಡಿರಲಕ್ಕುಮೆ! ಬಾರೆನಾಱೆನೀಹರಿಬಕೆ, ದೂಱದಿರೆನ್ನನೆಂಬುದುಂ; ನೃಪತಿಲಕಂ ಫಣಿಭೂಷಣನಂ– ಎಲೆ ಮಹಾದೇವ, ನೀನೆ ಗತಿಯೆಂದಿನ್ನೆಬರಂ ನಂಬಿದರನೀಪೊೞ್ತಿಂಗಿಂತು ಪೊಱನೂಂಕಲಕ್ಕುಮೆ! ಏಂ ಗೊಡ್ಡಾಟಮೊ! ಎಮ್ಮೊಳ್ ವಾತ್ಸಲ್ಯಮೇಂ ಪೋಯ್ತು! ಬಾಂಬೊಟಿಲಂ ಗೆಲ್ದಘಟಿಂದೆತ್ತವೋದುದೋ! ಇನ್ನೆಮಗಾರೊಳರ್? ಕಾವರಾರ್? ಎಮಗಮೀವಿಧಿಯಾಯ್ತೇ! ಏಮೆಂ? ಅಟ್ಟೆಯೊಳುಸಿರುಳ್ಳನ್ನೆಬರಂ ಮೊನೆಯೊಳ್ ಕಾದಿ ಮೋದಿ ಸಾವೆನಲ್ಲದೆ ಪಗೆಗಳ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿದ ಕುದುರೆಯಂ ಬಿಡೆಂ, ಕುಡೆಂ, ನಿಕ್ಕುವಮೆಂದು ದಿಟ್ಟನಾದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಗಂಗೋತ್ತಮಾಂಗಂ ಮನಮೊಲ್ದು– ಅಂಜದಿರೆಲೆ ನೃಪತಿ, ನಿನ್ನೊಂದು ಬಗೆಯ ಬಗೆಯಂ ಕಂಡೆನಲ್ಲದೆ ಕೊಳುಗುಳಕಳ್ಕಿ ಬಳ್ಕಿ ನುಡಿದೆನಲ್ತು. ರಾಘವಂ ತಾನೆ ಮೈದೋಱುವನ್ನೆಬರಮಣುವಗಿಣುವರಂ ಗೆಲ್ದು ಮೋಹರಮಂ ದೆಸೆಗಿಡಿಪೆನೆಂದು ಬೋಳಯಿಸಿದಂ.

ಆಗಳ್ ಕಾಳೆಗವಱೆಗಳ್ ಸೂಳಯಿಸಿ ಸಾಱಿದುವು. ಪಡೆವಳ್ಳರೊಂದಾಣತಿಗೆ ಕಾಲಾಳ್ಗಳ್ ಮೇಲಾಳ್ಗಳುರವಣಿಸಿ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧಮಾ

ಯಿತ್ತು. ಗಜಂಗಳ ವಾರುವಂಗಳ ರಥಂಗಳ ಮೋಹರಂ ಗಜಬಜಿಸಿದ ತ್ತು. ಅಂತಿರ್ಪುದುಮತ್ತಲ್ ಕಾಪಿನಾಳ್ಗಳ್ಗೆ ಹಯಮಂ ಕಣ್ಮಱೆಯಾಗೆ ನಾಲ್ದೆಸೆಯೊಳಮಱಸಿಯುಂ, ರಾಘವಾನರಜನೊಳೀಬಗೆಯಂ ಕಥಿಸಿದರ್. ಅನಂತರಂ ಚಿಂತಿಸಿ ಶತ್ರುಘ್ನಂ ಸುಮತಿಯೊಳ್- ಅಯ್ಯ ಮುತ್ತ ದಿನದ ಸಚಿವ! ಐವತ್ತಾಱಱೊಳಂ ನೀಂ ನೋಡದ ನಾಡಿಲ್ಲಕ್ಕುಂ. ಪಲವುಂ ಸೋಱಿಯ್ಯನ ಜನ್ನಗುದುರೆಯುಂ ಬಱಿಗೊಂಡು ಬಂದೊಡೀ ಅಱಿವು ನಿನ್ನೊಳಾಯ್ತು. ಸಾಜಂ. ಮಂತುಗಳಂತಿರವೇಡಾ! ಲೇಸು ಲೇಸು. ಆಳ್ದನ ಕಜ್ಜಕ್ಕೆನಿತ್ತೊ ನೆರಂ. ಕೇಳಾದೊಡಾತೋರ್ಪ ಪೊಟಿಲನೆಮ್ಮ ಕುದುರೆ ಪೊಕ್ಕುದೆಂದು ಚರರ ನುಡಿಯಿಂದಱಿವೆನಾನಾಡಾವುದಯ್? ಒಡೆಯನಾವಂ? ಹಯಮಂ ಕಟ್ಟುವನೆ? ಪೇೞೆಂಬುದುಂ; ಸುಮತಿ- ರಾಯಂಗೆ ಇದೆ ಇದೆ ದೇವಪುರಂ. ವೀರಮಣಿ ಆಳ್ವಂ. ಬಲ್ಪಳ್ಳ ಕಡುಸಾಸಿ. ಅವನಂ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನಳಿಯನಿರ್ದು ಪಾಲಿಸುವಂ. ಎಮಗೆ ಸಂಗರಂ ಕಡಿದಕ್ಕುಮಂತದುಕಾರಣಂ ತಳ್ವದೆ ಪಡೆಯನೆಬ್ಬಿಱಿಸಿ ಪುರಮಂ ಮುತ್ತಿ ಕೋಳುಗೊಂಬುದುಚಿತಮೆಂದು-ತಿಳಿಪುವುದುಂ; ಕಲಿಗಳೆಲ್ಲರ್ ಮೆಯ್ವೆರ್ಚಿ ತಾಂ ಮುನ್ನಮಾಂ ಮುನ್ನಮೆಂಬೊಂದಹಮಹಮಿಕೆಯಿನೆತ್ತಿ ನಡೆದು ಪುರಮುಂ ಮುತ್ತಿ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ಸನ್ನೆವಱೆಗಳಂ ಕಾಳೆಗಕರಿರಾಜರಂ ಕರೆದರ್.

ಇಂತು ನಾಡ ಕೋಂಟೆಯುಂ ಬಾಗಿಲ್ಗಟ್ಟಿ ಮುಂಬರಿವ ಪಡಿಬಲದಿರವನಱಿತಾಗಳೆಣಿಯಿರ್ದ ರಾಯಮೋಹರಂ ಮುಂದೊತ್ತಿ ತಾಗಿ ಕೋಲ್ಮಱೆಗಱಿದು ದೆಸೆಗಿಡುವಿನಂ ಕಾದುವುದುಂ, ಗಾಸುಗೆಟ್ಟು ತರಹರಿಸ ತಮ್ಮವರಂ ನಂಬಿಸಿ ನಿಗುಂಬಿಸಿ ಪುಷ್ಕಲಂ ಶರಧಿಯೊಳ್ ಪೆರ್ಚೆ ಮೇಲ್ವರಿವಂಬಿನ ಸೀವರಮೆನೆ ಕೋಲ್ಗಳಂ ಮೊಗೆಮೊಗೆದಿಸುತ್ತೆ ಮುರ್ಗೆ ವಂದಂ. ಆಗಳ್, ರುಕ್ಮಾಂಗದಂ ತೆಕ್ಕನೆ ಸೂಟಿಯಿಂ ತನ್ನ ಪೊಂದೇರಂ ನೂಂಕಿ ಪಗೆಯುಂ ತಾಗಿ ಹುಂಕರಿಸಿ ಮೂಂಕರಿಸಿ- ಎಲೆ ಬಣಗು! ತೊಲಗು! ಇಂದಿಂಗೆ ಬಱಿದಾಯ್ತು ನಿಮ್ಮಾಳುಂ ಬಾೞುಂ; ಕಾಳಾಯ್ತು ಗಂಡಗರ್ವಂ, ಪಾೞಾಯ್ತು ಜಸಂ. ಇನ್ನೆಬರಂ ತಮಗೆ ಜಗಂ ತೊಡಾಗದೆಂದು ಸೊರ್ಕಿನುರ್ಕಿಂ ಬಱಿಗೊಂಡೆ ಪಂ

ದೆರಾಯರಂಕಾಡಿ ಬೇಡಿ ಕೂಡಿದ ಜಾಳಿಗೆವೆತ್ತನ್ನಂ ಕೋಳುಗೊಂಬೆನ ಲ್ಲದೊಡೆ—ಎಂದಂ.

ಆನುಡಿಗೆ ಪುಷ್ಕಲಂ ಕಡೆಗಾಲದ ಮುಕ್ಕಣ್ಣನೊಂದು ಪೊಡರ್ಪಿಂ ಕೆಂಗಣ್ಣನಾಗಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲ್ ಕೋಲ ಸೋನೆಯುಂ ಕಱೆದು ಬಱಿಬ ೞಿಕಂ ಜಂಕಿಸಿ ಕೊಂಕಿಸಿ— ಆಃ! ಮಂಕು! ಅಂಕದರಸುಗಳೆಂಬ ಸಂಕೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಬಿಂಕದಿನೆಮ್ಮ ಕುದುರೆಯಂ ಕಳ್ಳರೆಂತಂತು ಕೊಂಡುಯ್ದ ಕೂಸಿ! ಎಮ್ಮನಣಕಿಪ್ಪೊಂದು ಬಲ್ಪಾಯ್ತೆ! ಎಲೆ ಮರುಳೆ! ನೀಂ ಗಾಂಪಂ ನಿಕ್ಕುವಂ. ಪೋ! ಜಗದ ಬೇವರ ಹಸುನಂ ಕಟ್ಟಿಯುಂ ಸೆಱೆ ಸಿಯುಂ ಬಾೞ್ವೆನೆಂಬ ನೀಂ ಜಾಣನೆ? ಕಾಣೆನೆ ನಿಮ್ಮನ್ನರಂ ದ ಱಿವುಱಿದ ಕೊಳುಗುಳದೊಳೞಿದ ದೆಸೆಗೆ ಬಿಬ್ದ ರಾಯರಂ! ಎಲೆ ಪ ಸುಳೆ! ನಿನ್ನೊಳ್ ಕಾದಿ ಗೆಲ್ದುಮೆನಗೆ ಗೆಲ್ಲಮಲ್ಲಂ; ಸೋಲ್ತುಂ ಸೋ ಲಮಲ್ಲಂ. ನೀನಱಿಯಯ್. ನಿನ್ನಯ್ಯನೊಳಂತಿದಂ ಕೇಳ್ದುಂ ಪೇೞ್ದುಂ ರಣಕಟ್ಟಲ್ಲದೊಡೀಗಳೆ ನಿನ್ನಂ ತಲೆಗಡಿದು ಬೆಸೆವಲಿಗುಡುವೆಂ, ನೋ ಡೆನ್ನ ಕೈಗುಣಮನೆಂದಂ. ಆಗಳ್ ರುಕ್ಮಾಂಗದಂ ಪಗೆಯಂಬಂ ಕಡಿ ದು ಪಡಿಸರಲನಾದೆೞ್ಚು— ಎಲೆಲೆ! ಮೊನೆಯೊಳೊಡ್ಡಿ ನಿಂದುಂ ಹ ಯಮಂ ಬೇಡುವ ನೀನಾವ ನಾಡ ಗಂಡುಗಲಿಯೊ? ಆರ್ಪೊಡೆ ಕ ಡುಕೆಯ್ದು ಗೆಲ್ವುದು. ಅಲ್ಲದೊಡೆ ಹಯದ ಪಂಬಲನುೞಿದು ಕೆಮ್ಮನೆ ಪೋಪುದು. ಪಸುಳೆಗಿಸುಳೆಯೆಂದು ತೆಗೞ್ವ ನೀಂ ಮೇಣಾವ ಮುದಿಗೂ ಗೆಯೊ! ಪಸುಳೆತನಂ ಕೋಲ್ಗೊಳವೆ? ಅಯ್ಯನಂ ಬರಿಪುದು ಗಡ! ನಿನ್ನಂ ಬಾರಿಸಿ ಜೈಮಿನಿಗೆ ಸೇರಿಸಿದಿಂಬೞಿಕ್ಕಂ—ಎಂದಾಡಿದಂ.

ಅನಿತಱೊಳ್ ಭಾರತಿ ಮುನಿಸಿಂ ರುಕ್ಮಾಂಗದನ ಸರಿಸದೊಳೊ ತ್ತಿ ಪತ್ತಂಬುಗಳಂ ಹಯಮನೇೞಿಂಬಿಂ ಸಾರಥಿಯನೈನಂಬುಗಳಂ ರಥಮ ನೆರಡಱಿಂ ಧ್ವಜಮಂ ಮುಱಿದು ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ಕೂರಂಬಿನಾತನಯ ಬಿಲ್ಲಂ ಮುಕ್ಕಡಿಗೆಯ್ದಂ. ಅನಂತರಮಾರಮಗಂ ಪಡಿಬೇರನೇಱಿಯುಂ ಪೊಸಂಬನಂ ತೇರಾಳನೇರ್ಪಡಿಸಿಯುಂ ಪೊಸತೆನಿಪ್ಪ ಬಿಲ್ಲಂ ಕೊಂಡಳ ವಟ್ಟು ಜೀವಡೆದು ಮಾಕೊರ್ಂಡು ಕನಲ್ದೆಲೆಲೆ ಮೂಬಿ! ಅಂತುಟೇಂ ನೊರ್ಕು! ತೇರುಂ ವಾರುವಮುಂ ಪೋದೊಡೇಂ ಬಿಲ್ಮುಱಿದೊಡೇಂ,

ಪಡಿದೇರಿರದೆ! ಸಾರಥಿ ಬಾರನೆ! ನಿನ್ನಂತಿರಾಂ ಬೇಸಿಗನೆ! ತೋಳ ಬಲ್ಪಿಂಗೇವೆಯೊ?-- ಎಂದು ಕಿಡಿಗೆದಱುವ ಪೊಂಗಱಿಯ ಕೋಲ್ಗಳಂ ಪಗೆಗೆಚ್ಚಂ. ಇಂತೆಚ್ಚಂಬುಗಳಂ ಕೊಚ್ಚಿ ಪುಷ್ಕಲಂ ಮೇಣೊರ್ಮೆಯುಂ ವರೂಥಮಂ ಮುಱಿದು ಸಾರಥಿಯಂ ತಱಿದಂ. ಅಂತಪ್ಪುದುಮಿನ್ತೇರೇವುದೆಂದು ನೆಲಕಿೞಿತಂದು ಬೇರಿಗನನಪ್ಪಳಿಸುವೆನೆಂದೆ ಕೋಲ್ಗಳಂ ತಿರುವಾಯ್ಗೆ ಪೂಡಿ ಕಾದಿದಂ. ಆಗಳ್ ಪುಷ್ಕಲಂ ತಾನುಂ ತೇರನುೞಿದು ಧರೆಗೆ ದುಮ್ಮಿಕ್ಕಿ ಮಾಱಾಂತ ಕೈದುಗಾಱನೊಳ್ ಪೋರ್ದಂ.

ಇಂತಿಂತೋರೊಂದು ಪಗಲುಮಿರುಳುಮುಗಿಬಗಿಯಾಗೆ ಕಣೆಗಳನಿರ್ವರುಂ ಕಾದುತಿರ್ಪುದುಂ ಕಾಳೆಗಂ ಕಡಿದಾಯ್ತು. ಇಂತಿರಲೊಡಂ ರುಕ್ಮಾಂಗದಂ ದೋಣೆಯುಂ ಕಣೆಯುಂ ಕೞಿದು ಗದೆಗೊಂಡು ಮೋದುವುದುಂ, ಮಱುವಕ್ಕದ ಬೀರಂ ಪೆಱದೆಗೆದೆಡಕಂ ಬಲಕಂ ತಿರಿಗಿ ತನ್ನೊಂಡು ಪೊಸಮಸೆಯ ಬಾಣದಿಂ ಕಡಿದಂ. ಮತ್ತಂ ಗಜೆ ಮುಱಿಯೆ ಕೂರಸಿಯುಂ ಕತ್ತರಿಸಲಾಟಿಪ ರಾಯುಗುವರನಂ ನೋಯಿಸಿದಂ. ಅರಮಗನಿಂತೊಂದು ಮಾತ್ಕೆಯಿಂ ನೊಂದು ಗಾಱುಗೆಟ್ಟು ಜೊಂಪಿಸಿ ಮೈಮಱೆವುದುಂ ಬೆಂಬೞಿಯ ಸೇನೆ ಬೆಂಗುಡುವುದುಂ, ಆನೆಕುದುರೆಗಳ್ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟು ಚಿವರಿದುವು. ಹಾಹಾರವಮೆತ್ತಂ ಮಾರ್ಬಲನೊಳ್ ಮಾರ್ದನಿಗೊಂಡುದು. ಈಯೆಡೆಯೊಳೀವಿವರಮಂ ಚರರ್ ವೀರಮಣಿಗೆಱಿಕೆಗೆಯ್ಯುದುಂ ಪಾವಡರ್ದಂತೆ ಸಿಡಿಲೆಱಗಿದಂತೆ ನಂಜೇಱಿದಂತೆ ಸಂಜೆ ಕಾವಳಸಿದಂತೆ ರಾಯುಂ ಮುಂದುಗೆಟ್ಟು ಕುಂಗೆಟ್ಟು ಬಗೆಗೆಟ್ಟು ಬಟ್ಟೆಗೆಟ್ಟು ಬಸಗೆಟ್ಟು ನಡೆಗೆಟ್ಟು—ಎನ್ನರಗಿಳಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಪಲ್ಲವಾಱಿಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಚಿಂತಾಮಣಿಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಬಗ್ಗಿನ ಬಿತ್ತಿಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಐಸಿರಿಯ ಸಿರಿಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಬಾೞ್ಬೆಳಕೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಸಂತಸದ ಸುಗ್ಗಿಯ ಮಱುಗೋಗಿಲೆಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಕಣಿಗೇನಾಯ್ತು! ಎನ್ನ ಪುಟ್ಟಗುವರಗೇನೆಡರಾಯ್ತು! ಎಂದು ಕಡುದುಗುಡದಿಂ ತಾನೊರ್ವನೆ ಪೊಱಮಟ್ಟು ರಣಕೈದಿವಂದಂ. ಅರೆಮುಗಿದ ಕಣ್ದಾವರೆಯ ಕುಂದಿದ ಪೆಱೆಮೊಗದ ಮುದ್ದುಗುವರನಂ ತೋಳದಿಂಬಿನೊಳ್ ಕಂಡು ತಾನುಂ ಹಮ್ಮೈದಂಬೋಗಿ ಕದಂಪಿನತ್ತಣಿನಿೞಿತರ್ಪ ಕ

ಣ್ಣೀರ ತಣ್ಪಿನಿಂದೆಂತಾನುಂ ಚೇತರಿಸಿ ಸನಿಯುಮಂ ಸಾರ್ದು ತಳದಿನೆತ್ತಿ ಪೊಡೆಯೊಳೊತ್ತಿ ಪಣೆಗೆ ಪಣೆಗೊಟ್ಟು ಮಱುಮಱುಗಿ ಗುಣಮಂ ನೆನೆನೆನೆದು– ಹಾ! ಎನ್ನ ಕಂದ! ಸೊಗದ ಪೆರ್ಚುಂಬಗೆಯದುಕ್ಕಂದ! ಈಬಗೆಯೊಳಿನ್ನುೞಿವ ಬಗೆ ನಿನಗಾಯ್ತೇ! ನಿನ್ನೊಂದು ಪೆಂಪಿನ ಬೀರದತ್ತಣಿನಿನಿಬರುಂ ಸಾಮಂತರ್ ಅಳವಿನ ಪಿಡಿಯೊಳೆಡೆಗೊಂಡು ಕಪ್ಪಮನೀಗುಂ ಮಱೆವೊಗ್ಗುಂ ನೆರವಕ್ಕುಂ. ಇನ್ನೆನಗಾರೊಳರ್ಕೈ! ಇನ್ನೆಮಗೇವುದೊ ಚಲಮೇವುದೊ ಬಲಮೇವುದೊ ಪೂಣ್ಕೆಯೇವುದೊ ಮೊನೆಯೇವುದೊ ಪನ್ನತಿಕೆಯೇವುದೊ ಐಸಿರಿಯೇವುದೊ ನಾಡೇವುದೊ ಪಾಡು, ನೋಡಿರೆ ದೇವಾ! ಜಸಮುಂಟು, ಸಕಲಸೌಭಾಗ್ಯಮುಂಟು, ಸಂತಸದುಕ್ಕೈವಮುಂಟು, ಕಡುಪುಂಟು, ಮಾನ್ಯಮುಂಟು, ಹೊನ್ಯಮುಂಟು, ಪಣಮುಂಟು, ಗುಣಮುಂಟು, ನೀನುಳ್ಳೊಡುಂಟು ಪೆಱರುಳ್ಳೊಡುಂಟೆ ಪೇೞೆಲೆ ಮಗನೆ! ಜಗದರಾಯರೆನ್ನಂ ಪುಲ್ಲೆ ಲೆಕ್ಕಿಸರೆ! ಚೂಣಿಯ ಜೋದರಿರೆ ಕಟ್ಟಂಕದ ಸಾದಿಗಳಿರೆ ರಥಿಕರಿರೆ ಬಾಹತ್ತರದ ಗೋಟಾಯ್ಲರಿರೆ ಬೆಂಬಲಮಿರೆ ನಿನ್ನನೊರ್ವನನೆ ಮಿೞ್ತುವಾಯ್ದಳೆ ಕುವರಾ! ಹಾಹಾ! ಇನ್ನೀ ನಿನ್ನ ಪೆಂಡಿರ್ಗೇಂ ಬಟ್ಟೆಯೊ! ಪೆತ್ತಬ್ಬೆಯುಂ ತೊಡಲ್ವಿಡಿದಿರ್ಪಳೊ! ಎನಗೇಂ ಗತಿಯೋ ಪೇೞಿ ಬಾಳ! ಅಕ್ಕಟ! ಪಗೆಗಳ್ ನಲಿವಂತು, ಒಳಗಮುಬ್ಬಸಂಬಡುವಂತು, ಸಾಮಂತರ್ ಸೊರ್ಕುವಂತು ಆನೞಲ್ವಂತು ದೞಿಂ ಕಣ್ಗಿಡುವಂತು ಮಾಡಿ ಪೋದಯ್ ಮಗನೇ! ಎಂತು ತಾಳ್ವೆನೊ! ಎಂತು ಬಾೞ್ವೆನೊ! ಎಂತು ಕಾದುವೆನೊ! ಎಂತು ಗೆಲ್ವೆನೊ! ಎಂದು ಕುವರಂ ಮಡಿದನೆಂದೇ ಭ್ರಾಂತಿಯಿಂ ಪಲವಗೆಯೊಳೞಲುತುಮಿರ್ಪುದುಮತ್ತಲ್ ಪುಷ್ಕಲನೊಡ್ಡಿ ಬಂದು ನಿಂದು ರಾಯನೊಳ್– ಎಲೆ ಮರುಳೆ! ಕಾದುವೊಂದು ಬೆಸನದಿಂ ಬಂದೀಗಳೀ ಪೆಣನಂ ಕಂಡು ಮಱುಗುವ ಗಂಡಂ ಷಂಡಂ. ಛೀ! ಪೋ! ಬಿಲ್ಗೊಂಡೆನ್ನೊಳ್ ಕಾದು. ಅಂತಾಱೆಯಪ್ಪೊಡೆ ಕುದುರೆಯುಂ ಬಿಟ್ಟೆಮ್ಮಂ ನಂಬಿ ಬಾೞೆಂದು ಜಱೆವುದುಂ ಪೊತ್ತಿದಗ್ಗಿಯೊಳ್ ನೆಯ್ಯನೆಱೆದಂತುಂ ಕತ್ತಿದ ಕಡಿಯೊಳುಪ್ಪಂ ಲೆಪ್ಪಿಸಿದಂತುಮುರಿವ ಕಣ್ಣೊಳ್ ಸುಣ್ಣಮನಿಟ್ಟಂತುಮಾಗಿ ಕೋಪಶಿಖಿ ದಳ್ಳಿಸೆ ಕಿಡಿಕಿಡಿವೋಗಿ

ಉರಿದು ಮುೞಿದೆರ್ದು ಪಗೆಯೊಳ್ ಮಾಱಾಂತು ತಱುಬಿ ಕಱುಬಿ ಮಾಱಂಬುಗಳನೆಚ್ಚು ಕಾದಿದಂ. ಆಗಳ್ ಬೆಟ್ಟು ಜರಿವಂತೆ ಕಾರೊಡಲ ಪೇರಾನೆಗಳುರುಳ್ದುವು. ಗಾಳಿಗೆ ಬಾೞೆದಿಂಡುಗೆಡೆವಂತೆ ಕಾಲಾಳ್ಗಳ್ ಕೆಡೆದುವು. ಬಲ್ಲಾನೆಯ ಮೆಟ್ಟನಡಿಯ ತೆಂಗಿನ ಕಾಯಂತೆ ರಥಂಗಳ್ ಜಜ್ಜರಿವೋದುವು. ಪಡಿವಱಿದೊಳ್ ಇಂತಪ್ಪುದುಂ ಪಗೆಯುತ್ತಣಿಂ ಗಾಱುಗೆಟ್ಟ ತಮ್ಮವರ್ಗೆ ಕೈದೋಱಿ ತಾಂ ಸುರ್ಗಿ ಕಿನಿಸಿಂ ಪುಷ್ಕಳಂ ಪುಷ್ಕಳಂ ಶರದಿನೇಸಾಡಿ ಪಗೆಯೊಳ್ ಬೀರದಿಂ ಪೊಣರ್ದಂ. ಇಂತೀಮ್ಮಾಱ್ಕೆಯಿನೇೞಿರುಳುಂ ಪಗಲುಂ ಕಡುಕೆಯ್ದು ಕಡೆಯೊಳ್ ವೀರಮಣಿಯ ಬಾಣಹತಿಗೆ ಮುಚ್ಚೆವೋಗಿ ಪೊಡವಿಯೊಳೆಡೆಗೆಡೆದಂ. ಆಗಳ್ ಶತ್ರುಘನ ಸೇನೆಯೊಳ್ ಹಾಹಾಕಾರಂ ಪರಬಲದೊಳ್ ಭಾಂಕಾರಮುಱೆ ಪೆರ್ಚಲೊಡಂ ತಾಂ ತಮಗೆ ಬೆಕ್ಕಸಂಗೊಂಡು ಸುಬಾಹು ಮುಂತಪ್ಪ ವೀರರ್ ನಡೆದರ್. ಶತ್ರುಘ್ನಾದ್ಯರುಂ ಕೈದುಗೊಂಡು ಮುಂಬರಿದು ವೀರಮಣಿಯುಂ ತಾಗಿದರ್.

ಆವೇಳೆಯೊಳತ್ತಲೀಶ್ವರಂ ಭಕ್ತನಂ ಕಾವ್ರೊಂದು ಬಗೆಯಿಂ ಪೊಱಮಟ್ಟು ತನ್ನ ಪ್ರಮಥಗಣಂಬೆರಸು ರಣಕೆ ಪೋಪವಸರದೊಳ್ ತಱುವಿಂಡಿಯುಪ್ಪ ತನ್ನಯ ಮಡದಿಯನಿಕ್ಷುಮತಿಯುಂ ಕಂಡು ನೇಹದಿಂ— ಎಲೆಗೆ ಜಾಣೆಯುರರಸಿ! ಕೇಳ್ ಇದೆಕೊಳಂದು ನಿಮ್ಮಯ್ಯಂಗೆ ಕಡುಪಿನ ಪಗೆರಾಯರೊಳ್ ಕುದುರೆಯೊಂದು ನೆವದಿಂ ಸಂಗರಂ ನೇರಿಟ್ಟಿದು. ಅಂತದುಕಾರಣಮಾತಂಗೆ ಮಾವಂಗೆ ಬೆಂಬಲಮಾಗಿ ಪೋದಪೆನೀಗಳೆ. ನೀನಬಲದಿರ್. ಸೊಗದೊಳರಿಗಳಂ ದೆಸೆಗಿಡಿಸಿ ಬರ್ಪೆನೆಂದಂ. ಆ ನುಡಿಗೆ ಬೆಕ್ಕಸಂಗೊಂಡು ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ತಳ್ವದೆ ನೀಂ ಪೋಗಿ ಕಾದಿ ಕಾದೀವುದೆಮ್ಮಯ್ಯನನಣ್ಣನನೆಮ್ಮ ಬಳಗಮನೆಮ್ಮ ದಱಿಮನೆಮ್ಮನೆಲ್ಲರನೆಂದು ತಡಂಬಡನಯ್ಯನ ನೇಹದಿಂ ತಾಂ ಮಱುಗದೆ ಬಗೆಗುಂದದೆ ಕಾಂತನಂ ರಣಕೆ ಬೀಳ್ಕೊಟ್ಟಳ್. ವೀರಪತ್ನಿಯರ್ಗಿದು ಸಾಜಂ. ಇಂತಾ ಪೊನಹುಗಾತಿ ಬಾಂಗುರುಳನ ಮುಂಗುರುಳನೊಪ್ಪದಿಂ ಸೈತು ನೇವರಿಸಿ, ಮುಡಿಜಡೆಯುನ ಕಡ್ಡಣಮಂ ಚೊಕ್ಕಳಂ ತುಱುಬಿ, ಪೆಱೆಸೂಡಿದನ ಸೆಡುನೆತ್ತಿಯ ಬಟಿಲ್ಮುಡಿಗೆ ಬಂಧುಗೆಯ ಪೂಸರಮಂ ಮುಡಿಸಿ;

ತೊೞೆವಲೆಯನ ಮುಂದಲೆಗೆ ಸೀಸಕವನಳವಡಿಸಿ, ಫಣಿಕುಂಡಲನ ಕರ್ಣಕ್ಕೆ ಮಕರಕುಂಡಲಮನಿಟ್ಟು, ಕಂದುಗೊರಲನ ಬೆಳ್ಗೊರಲೊಳ್ ಜಾಗವರಲ ಮಲಕನಮರ್ಚಿ, ಪಂದಲೆವಚ್ಚಂಗಚ್ಚಸರಮಂ ತುಡಿಸಿ, ಬಗ್ಗದೊವಲುಡೆಯಂಗೆ ಪಟ್ಟಣಿಗೆಯನುಡಿಸಿ, ಬೂದಿಬಡಿಕನ ಮೆಯ್ಗೆ ಬಾವನ್ನಮಂ ತಿಮಿರ್ದು, ಬೆಳ್ಳಡಿಯ ಬೆಳ್ಳಡಿಗೆ ಮಿಸುನಿಮಾವುಗೆಯನೊಪ್ಪಿಸಿ, ತಿಸುಳಿಯ ಕೈಗೆ ಬಲ್ಗಣೆಗಳನಿತ್ತು, ನೊಸಲ ಕಣ್ಣ ಮಾದೇವನ ಮಿಸುಪ ನೊಸಲೊಳ್ ಬೀರಸೇಸೆಯನಿಟ್ಟು, ಐಮೊಗನ ಮೊಗಸಿರಿಯಂ ಕಂಡೊಂದಲಂಪಿಂ ತಾನೆ ಮುದ್ದಿಟ್ಟು ಕಳಿವುವುದುಮೆಲರುಣಿಮೆದೆಯಂ ಬೀರಂ, ಬಿಗುರ್ವರಿಜಂ, ಹಳಿಗಂ, ಕೊಂಡಂ, ಗುಳಿಕಂ, ಮುಂತಪ್ಪ ಭೂತವೇತಾಳಂಗಳ ಮರುಳ್ವಡೆವೆರಸು ಅಗ್ಗಿಗೆ, ಬೆಂಗದಿರಂಗೆ, ಮುನ್ನೀರ್ವೆಂಕೆಗೆ, ಸಿಡಿಲ್ಗೆ ನೂರ್ಮಡಿಯಿಂ ಕಾಯ್ದುಂ ಪ್ರಾಮಸಕಂ ಮಸಗಿ ಕೊಳುಗುಳಕೆ ನೆಱೆತಂದು ಕಡೆಗಾಲಕೆಂತಂತು ಜಡಿದಾರ್ದು ಪಗೆಯೊಳ್ ಕಾದುವ ರಾಯಂಗೆ ಬೆಂಬಲವಾದಂ. ಮತ್ತಮಾಗೆಣಂಗಳುಂ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು ಮರ್ಕಟಸೇನೆಯಂ ತಱುಬಿದುವು. ತಱುವಾಯಿಂ ಶತ್ರುಹನೊಳ್ ಮೊನೆಗೆ ನಿಂದ ರಾಯನಂ ಪಿಂದೊತ್ತಿ ಪಣೆಗಣ್ಣಂ ತಾನೊಡ್ಡಿ ನಿಲ್ವುದುಮಣುವಂ ಸಿಡಿಮಿಡಿಗೊಂಡಸನಸದಿಂ ದಪ್ಪಗವಗೆಯನಂ ಕೈಯ ಪೆರ್ಮರನೊಳ್ ಸೆಲೆಯೊಳ್ ಮಲೆಯೊಳ್ ಮಲೆದು ತಾಗಿದಂ. ಸುರರಳ್ಕೆ ದಿಗಿಭಂಗಳ್ ಬಳ್ಕೆ ಕಮಠನ ಕೊರಲ್ ಕುಸಿಯೆ ಭೋಗಿಪನ ಭೋಗಂ ನಸಿಯೆ ದೆಸೆಗೊಡೆಯರ್ ಸರಿಯೆ ಬೆಟ್ಟುಗಳ್ ಜರಿಯೆ ಕಡಲ್ ಮೊಗೆಯೆ ಔತ್ಪಾತಕ ಮೊಗೆಯೆ ಸಬ್ಬನಬ್ಬರಂ ಕಡಿದಾಯ್ತು. ಬೊಮ್ಮಾಂಡದೋಡು ಬಿರಿವಂತು ದೆಸೆಮೂಲೆಗಳ್ ಪಳಂಚಿ ಮಾರ್ದನಿಗುಡುವಂತು ಕಡಲ ಸಬ್ಬದಮಡಂಗುವಂತು ಸಿಡಿಲ ಪೊಡಪುರ್ ತೆಕ್ಕುವಂತು ಗುಡುಗುಡಿಸಿ ಗುಡಿಗಿ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದಂ ಕಲಿಯಣುವಂ. ಜವನಂ ಜವಗಿಡಿಸಿದ ಮರ್ಬಿಗನಂ ತಱುಬಿದ ಗಜಾಸುರನಂ ಗೆಲ್ದ ಜಲಂಧರನಂ ಗೋಣ್ಮುಱಿಗೊಂಡ ಬಾಂಬೊಲಿಲ ರಕ್ಕಸರಂ ಗಾಱುಗಿಡಿಸಿದ ತನ್ನೊಂದಘಟಂದಣುವನನಿದಿರ್ಚಿದಂ ಫಣಿಭೂಷಂ. ಮುಂಬರಿದ ಸಿಂಬಿಣಿಯನಣೆದುಂ ನೋಣೆದುಂ ಕಟ್ಟಂಕೆಯ ಲಂಕಿಣಿಯಂ ಕೊಂದುಂ ತಿಂದುಂ ಅಕ್ಷಯಕುಮಾರರಂ ತೊಳ್ದುಂ

ಪೋಟ್ಬಿಂ ಮಹಿರಾವಣನಂ ಕಡಿದುಂ ಕುಡಿದುಂ ಕಾಲನೇಮಿಯುಂ ಜಡಿದುಂ ಬಡಿದುಂ ಸಂದ ತನ್ನ ಪನ್ನತಿಕೆಯಿಂ ಪೊಣರ್ದಂ ರಾಮಭೃತ್ಯಂ. ನಸೆಮಸೆಯ ತಿಸುಳಂ ಬೆಳಬೆಳಗೆ ಉರಿಗಣ್ಣ ಜಾಲೆ ದಳ್ಳಿಸೆ ನಿಚ್ಚವಚ್ಚದ ಪಂದಲೆ ತೊಂಗಲಾಡೆ ಸಿರದ ಹುರಂ ಸೀಟುಂಬುಳಾಡೆ ನೇವಳದ ಪಾವಳವಿಂ ಬುಸುಗುಟ್ಟೆ ಮಾರುತಿಗೈಮೊಗಂ ಮುಮ್ಮೊಗನಾಗಿ ಜಡಿದಂ. ತುಱುಗುಗೊಂದಲ್ ಕೊಕ್ಕರಿಸೆ, ಕೊನೆವಾಲಮಿನಿಸುಂ ನಿಮಿರ್ದು ಸಂಚಳಿಸೆ, ಮೈ ಪೆಟ್ಟುವೆರ್ಚೆ, ನಿಡುಮುಸುಡ ಕಡುಮುಳಿಸು ಪೊಱಪೊಣ್ಮೆ ಮುಂಬರಿದಣ್ಮಿ ಮೇಲ್ವಾಯ್ದು ಕಪರ್ದಿಯೊಳ್ ಕೈದೋಱಿದಂ ಮರುತ್ಸಂಜಾತಂ.

ಎಲೆಗೆ ಸೊಬಗೆ ! ಇಂತೊಂದು ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂ ಕಾಮಾರಾತಿಯುಂ ಮಾರುತಿಯುಂ ತಂತಮ್ಮೊಳ್ ಪಾಡುಪಂತದಿಂ ನೆಱೆದ ಬಿನ್ನಣದಿಂ ಕಚ್ಚಿಱಿದ ಕಿನಿಸಿಂ ಸರಿಸಾಟಿಯಿಂ ಪಾಟಿಯಿಂ ಸೂಟಿಯಿಂ ಸೆಣಸುತಿರಲೊಡಮಿತ್ತಲೋರೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ಶಿವಗಣದ ಕೋಡಗರ ಕಾಳಗಂ ಬಿಮ್ಮನಾಯ್ತು. ಜನ್ನವಗೆಯಂಗೆ ಸುಗ್ರೀವಂ, ಬಿಗುರ್ವರಿಜಂಗಂಗದಂ, ನಂದಿಗೆ ನೀಲಂ ಮುಸಗಿ ಮಾಱಾಂತರ್. ಎತ್ತಂ ಬಡಿಯ ಕಡಿಯ ಕುಡಿಯ ಮರನೊಟ್ಟಿಲ್ ಬೆಟ್ಟಾಯ್ತು. ಇಟ್ಟಿಯ ಬಟ್ಟಗೈದಿನ ಕೊಡಲಿಯ ಮುದ್ಗರದ ಸೂಲದ ಕತ್ತಿಯ ಕೂರಂಕುಸದ ಶಿವಗಣರ ಕಡುಗಲಿತನದ ಪೊಣರ್ಕೆ ಬೆಟ್ಟಿತಾಯ್ತು. ಇಂತಿರಾರಣಾಂಗಣಂ ಬೊಬ್ಬಿಱಿವ ಗಂಡರಬ್ಬರಿಸುವ ಶಿವಗಣಂಗಳ ಪರ್ಬುವ ಮಂಕಡರಾರ್ವ ಮಾಲಿನಿಯರ ಊಳ್ವ ಬಳ್ಳುಗಳ ಗೀಱಿಡುವಾನೆಗಳ ಕಿಚಿಕಿಲ್ವ ಹಯಂಗಳ ಕುಣಿವ ಮರುಳ್ಗಳ ನಲಿವ ಬೇತಾಳಂಗಳ ಕೋಲಾಹಲಂ ಬಿಱುಸಾಗಲೊಡಂ ಮುಱಿವಟ್ಟೆಯ ಸುರಿದ ಕರುಳ ನೆರೆದ ಕೆನ್ನೀರೆಡೆಯೊಳೆತ್ತಂ ಕಾಳಂ ಘೋರಂ.

ಮತ್ತಂ ಪೆಱತೊಂದು ತಾಣದಲ್ಲಿ ವೀರಮಣಿಗಂ ಶತ್ರುಹಂಗಂ ತುಮುಲಯುದ್ಧಂ ಸಮತಳಿಸಲೊಡಂ ಬಲ್ಸೊಬ್ಬುತ್ತಮೇಱೊಡಲ್ಲ ಎಕ್ಕಲವುಲಿಗಳಂದದಿಂ ಮುಸಗಿ ಪೊಣರುತುಮಿರ್ದರ್. ತುತ್ತತುದಿಯೊಳ್ ರಾಘವಾವರಜಂ ತಾಂ ಕೈಸೋಲ್ವುದುಂ, ಪಡೆ ಬಡವಪ್ಪುದುಂ, ಮಿಡುಕಿನ ಬೆಂಬಲಂ ಪಜ್ಜೆಗೆಟ್ಟು ಬೆಂಗುಡುವುದುಂ, ಕಟ್ಟುಬ್ಬರದುಬ್ಬಸದಿಂ ಮುಟ್ಟುಮುಱಿ

ದು ದಿಟ್ಟಿಗೆಟ್ಟು ಇಂದಿಂಗೆಮ್ಮಗರಿಯೊಳ್ ಸೋಲಮಾಯ್ತೆಂದು ತಱಿಸಂದು ಬಳಿಕ್ಕಂ ಮುಂದುಗಾಣದೆ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮನ ಪದಕಮಲಮನೆ ನೆನೆನೆನೆದು ಪಲುಂಬಿದಂ. ಆಗಳಿಗೆಗಯೋಧ್ಯೆಯೊಳ್ ದೀಕ್ಷೆಯೊಳಿರ್ದ ಕಾಮ ದೇವರ ದೇವಂ ಸೋದರಂಗೆ ಮೆಯ್ದೋಱಿಯುಮನಿತೊಂದು ಬನ್ನಮಂ ಕೇಳ್ದುಂ ತನ್ನವನಂ ಸಂತಮಿಟ್ಟುಮಿರ್ಪುದುಮಾಗಳ್ ತ್ರ್ಯಂಬಕಂ ತನ್ನೊಡೆಯಂ ತಾನೆ ತಮ್ಮನುಮಂ ಸಮಂತೆಮ್ಮನುಮನುದ್ಧರಿಸಲ್ಕೆಂದು ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದನೆಂದು ಬಗೆದು ಮಾರುತಿಯೊಳ್ ಕದನಮನಿನಿಸುಂ ಬೊಬ್ತು ಮುಱಿದು ರಾಘವನ ದರ್ಶನಕ್ಕೈತಂದಂ. ರಾಮಭೃತ್ಯನುಮೀವಿವರಮನಱಿತು ಪಲವುಂದಿನದೊಂದಗಲ್ಕೆಯ ಬೇಸಱಿಂ ತಿಳಿದು ತಾನುಮೊಡೆಯನೆಡೆಯೊಳ್ ಬಂದು ನಿಂದಂ. ಮತ್ತಮನಿತಱೊಳ್ ಸುಗ್ರೀವಾದಿ ಮರ್ಕಟರುಂ ಸುಭುಜಭೂಜಾನಿಯುಂ ಬಂದೊದವಿದರ್. ವೀರಮಣಿಯುಂ ತನ್ನಳಿಯನ ಬಱಿಯೊಳೆ ಬಂದಂ. ಆವೇಳೆಯೊಳ್ ಪರಮೇಶ್ವರಂ ಜಗದೀಶ್ವರನಂ ಕಂಡೆಱಗಿ ಭಕ್ತರಂ ಪೊರೆವ ಪ್ರೌಢಿಯಂ ಪೊಱುವಿನಂ ತಾಂ ತನ್ನೊಡೆಯನನಿದಿರ್ಚಿದ ದೋಷಮಂ ಮಱೆದು ಕಾವುದೆಂದು ಬಿನ್ನಯಿಸಿದಂ. ಆಗಳ್ ರಾಜನುಮಱಿವುಗೊಂಡು ದೇವರ ಜನ್ನದ ಹಯಮಂ ಕಟ್ಟಿದಪರಾಧಮಂ ಕ್ಷಮಿಪುದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿದಂ. ರುಕ್ಮಾಂಗದನುಂ ಶ್ರೀರಘುಪ್ರವರನಂ ಮಱೆವೊಕ್ಕಂ. ಬಳಿಕ್ಕಮಾನಮಾದೇವಂ ತನ್ನವರಿಂ ಹಯಮಂ ಬರಿಸಿ ಕಪ್ಪಮಂ ತರಿಸಿ ರಾಘವನ ಚರಣಕರ್ಪಿಸಿದಂ. ಮತ್ತಮಿಂತಿರೆ ತನಗಂ ಶಿವಂಗಮಿನಿಸುಂ ಭಿನ್ನಮಿಲ್ಲೆಂಬ ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ ರಘುಪ್ರವರನೀಶ್ವರನಂ ನೇಹದಿಂದೊಡಂಬಟ್ಟುಂ, ರಾಜವರ್ಗದೊಳನಿಬರುಮಂ ಸಂತವಿಟ್ಟುಂ, ತಮ್ಮವರಂ ಸೇನೆಯುಂ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂ ಸೈತಿಟ್ಟುಂ, ತಾಂ ಮೆಯ್ಗರೆದು ಮಾಯಮಪ್ಪುದುಂ ಶತ್ರುಘ್ನಾದ್ಯರ್ ವೀರಮಣಿಯೊಂದು ಕೆಳೆತನದಿಂ ಹರನೊಂದು ನಲ್ಮೆಯಿಂ ಮುಂತೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದರ್.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್

ದೇವಪುರವರ್ಣನಂ ಚತುರ್ದಶಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಪಂಚದಶಾಶ್ವಾಸಂ.

ಎಲೆಲೆ ಕಾಮಿನಿ! ಕಾಮಕಳಾನಿಧಾನೆ! ಕಾಮಮದಾಂಧಗಂಧ ಸಿಂಧುರಬಂಧುರಯಾನೆ! ಕಾಮಕಾಳೋರಗಕೇ......

ಮನೋ— ಎನ್ನರನ್ನ! ಇಂದಿನಿತಿಂತೇಂ ಚೆಲ್ವಿನೊಂದು ಬಿತ್ತರದ ಭಂಗಿಯ ಪೊಸ ಬಣ್ಣನೆ ಮಿಣ್ಣನೆ ನಿನ್ನ ನಚ್ಚುಮೆಚ್ಚಿನ ಕಾಮನೊಂದು ಜಾನದೊಳ್ ಬೆರೆತುದು?

ಮುದ್ದಣಂ— ಸಾಜಂ. ಈಗಳವಱಲ್ತೆ ಎನ್ನಮನೊಲ್ದ— (ಓ ತಪ್ಪಿದೆಂ ತಪ್ಪಿದೆಂ.) ನಿಮ್ಮನೆ ಒಲ್ದ ಮುಟ್ಟನ ಕಾಮನ ಪೇರುಕ್ಕೆವದ ಗಲಬೆಯ ಪಿರಿಯ ದಿವಸಂಗಳ್. ಇದೆ ಇದೆ ಗಾಡಿಯ ನಾಡವೆಣ್ಗಳ ರೂಢಿಸಿದ ಸಂತಸದುನ್ಮಹಂ ತಲೆಮೀಱಿ ಬೀದಿವಱಿವುದು. ಅಂತದಱಿನೀಪೊಲ್ತು ಕಾಮನ ನಾಮದೊಂದು ನೆನಹು ತಾಂ ತನಗೆ ಬೇಡವೇಡೆಂದೊಡಂ ಕೊನೆ ನಾಲಗೆಯನೊತ್ತಂಬದಿನಡರೆ ವರ್ಪುದು. ಇದು ಮೊದಲಾಗೆ ಬಿನ್ನನೆ ನಿನ್ನನೆ ಕರೆವೆಡೆಯೊಳಂ ತಿಂಬ ಪುಳ್ಗಿಯೊಳೊಗ್ಗರಿಸಿದ ಕಡಲೆಯಂತೆಡೆಗೆಡೆಗೆ ಬಾಯ್ಗೆಱಿವಂದಪುದೈಸೆ.

ಮನೋ— ಎಲೆ ಎಲೆ ರಮಣ! ಲೇಸುಲೇಸಯ್! ನಿನ್ನೀ ಬಣ್ಣದ ಬೆಡಂಗಿನ ಬಿಡುನುಡಿಯೊಂದು ನೆವದಿನೆನ್ನನೊಳ್ಪಗೆಯೊಳೆಬ್ಬಿಱಿಸದಯ್.

ಮುದ್ದ— ಅಂತಿದೇ ರಮಣಿ?

ಮನೋ— ನಾಳೆಗಲ್ತೆ ಕಾಮನ ಕಟ್ಟಾಯದ ಹಬ್ಬಂ.

ಮುದ್ದ— ಓ! ಓ! ಬಂಗಿಯುಂಡಂ ಮುನ್ನುಂಡುದಂ ಮಱೆವಂ ತಿರಾನುನುಱಿವುಗೆಟ್ಟಂ. ಅಪ್ಪದಪ್ಪುದು. ಆದೊಡೇಂ; ನಾಳೆಗೆ ಪೂರಣಗಡುಬೊ, ಸೆಂಡಿಗೆಯೊ, ಮಂಡಿಗೆಯೊ, ಹೋಳಿಗೆಯೊ, ಸಜ್ಜಿನ ಬಿರ್ದಿನೂಟಕೆ?

ಮನೋ— ನಿನಗೊಂದೆ ಭೀಮಂಗೆಂತಂತು ತಿಂಬ ಬಯಕೆ.

ಮುದ್ದ— ಮತ್ತಮದೇಂ?

ಮನೋ– ನಾಳೆಗೆನಗೊಂದು ನೋಂಪಿ.

ಮುದ್ದ– ಅಂತಪ್ಪೊಡಾನೋಂಪಿಯಿರವೆಂತು ? ಬಗೆಯೆಂತು ?

ಮನೋ– ಪಿರಿದೇಂ ಸಂಜೆಯೊಳ್ ಮಿಂದು ಮಡಿಯುಟ್ಟು ಕಲ್ಪೋಕ್ತಮಾಗೆ ಕಾಮನಂ ಪವಣಿನರ್ಚಿಪ್ಪುದೈಸೆ !

ಮುದ್ದ– ನೀನೊರ್ವಳಯೆ ?

ಮನೋ– ನೀನುಮಾನುಂ.

ಮುದ್ದ– ಇದಱನೇಂ ಗುಣಂ ?

ಮನೋ– ಈಪುಣ್ಣಮೆಯೊಳ್ ಕಾಮನಂ ಕೂರ್ಮೆಯಿಂ ಭಜಿಸಿದವೆಪ್ಪೊಡೆ ಕಾಮೇಶನೆಮಗೊಲ್ವಂ. ಮೇಣೆನ್ನಗಮೆಮ್ಮನಗಲದಿರ್ಪಂ.

ಮುದ್ದ– ಅಂತಿರೆ ಮುತ್ತೈಸೆ ಪೆತ್ತಂತಿರೊಂದು ಸಂತಸಮೆನಗೀ ನೋಂಪಿಯೊಳ್

ಮನೋ– (ನಸುನಕ್ಕು) ಆದೊಡಮಿನಿತೊಂದು ನಿಯಮಂ ಪೊಲ್ತಿಡೆ ವಿಡಿದು ಬೈಗುವರೆಗಮುಪವಾಸಮಿರಲೇವೇಳ್ಪುದು.

ಮುದ್ದ– (ಬೆಗಡುಗೊಂಡು) ಈಗಳಾಂ ಕತ್ತರಿಯೊಳಾದೆಂ. ಕಲ್ಲೊಳ್ ಕಾಲ್ಪಿಟ್ಟದ ರಾಮನ ಹಯಮೆಂತಂತು ಮನಂ ಮುಂಗೆಟ್ಟುದು. ಅಂತಪ್ಪೊಡೀನೋಂಪಿಯನೊಲ್ಲೆಂ.

ಮನೋ– ಅಂತೇಂ ನಡೆವ ಜನ್ನಗುದುರೆಯೆಂದು ಕಲ್ಲೊಳ್ ಕೀಲಿಸಿದುದು ಪೇಳ್ !

ಮುದ್ದ– ಅಪ್ಪೊಡಕ್ಕುಂ. ಆದೊಡಿನಿತೊಂದಂ ನಿನ್ನಂ ಬೇಳ್ಪೆಂ. ನಾಳೆಗುಪವಾಸಮನುಳಿದ ನೋಂಪಿಯನೇರ್ಪಡಿಸಲೆವೇಳ್ಕುದು.

ಮನೋ– ನೋಳ್ಪಂ. ಮುನ್ನಂ ಕತೆಯಂ ಬಿತ್ತರಿಸು.

ಮುದ್ದ– ಆಯ್ತಾಯ್ತು ಕೇಳ್! ತಱುವಾಯಿಂ ದೇವಪುರದಿಂ ತಳರ್ದು ಭಾರತಾಂತದತ್ತಣ್ಗೈದಿ ಪೋಪ ಬೆಡಂಗಿನ ಚೆನ್ನ ಜನ್ನಗುದುರೆ ತನ್ನೊಂದು ಲೀಲೆಯಿಂ ಹೇಮಕೂಟಮಂ ಪುಗುತಪ್ಪುದುನಾಲದ ಬೇಲದಕ್ಕೆ

ಯ ಬಿಕ್ಕೆಯ ಕಕ್ಕೆಯ ಹೊನ್ನೆಯ ಬನ್ನಿಯ ಬೇವಿನ ಮಾವಿನ ಮುಱ್ತ ಯ ಮುಱುತ್ತುಗದ ನೆಲ್ಲಿಯ ಕಂಕೆಲ್ಲಿಯ ನೇಱಿಲ ನೆೞಲಿಂ ಕೞ್ತಲಿಸಿದ ಪೞು ವ್ರೊಳೊಂದು ತಪ್ಪಲಂ ನುರ್ಗಿ ನೋಳ್ಪು ಪೊದರಂ ಪಾಯ್ದು ಮುಳ್ಗಿ ನಡೆಗೆಟ್ಟು ತಡೆವಟ್ಟು ಕೊಱಗಂ ಪೞಗದ ನೆರೆಯ ಮಱೆಯುಱೆಯೊಳ್ ತಾಂ ಟಿದತ್ತು. ಇಂತಾಗಲೊಡಮೊಡನೆಯೆ ಕಾಲ್ ಕೀಲಂ ಬೆಟ್ಟಿದಂತೆ ನಟ್ಟು ನಾಂಟಿರ್ಪುದುಂ ವಾಜಿಯೊಂದು ನಡೆ ಕಲ್ಲ ಪಾಪೆಯೊಂದು ನಡೆಗೆ ಪಾಸಟಿ ಯಾಯ್ತು. ಆ ಪೊೞ್ತಿಂಗೆ ಪೊಲಂಬುಗೆಟ್ಟು ಬಸಗೆಟ್ಟು ಮರವಟ್ಟು ಕುದು ರೆಯಿರವಂ ಕಂಡ ಕಾಪಿನ ಭಟರ್ ಮಿಡುಕಿಂಗಾದರ್ ಸೋವಿಯುಮೆ ೞ್ಬಿಸಿಯುಂ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದುಂ ಬಾಲಬೊಳೀೞ್ದುಂ ಗೋಣೊಳಲುಗಿಯುಂ ಕೊಡಂಕೆಯೊಳೆತ್ತಿಯುಂ ಸುತ್ತಿಯುಂ ಗತಿಯಂ ಕಾಣದೆ ಮತಿವಿಕಳರಾಗೆ ತಮ್ಮಡಂಗಾಯ್ತು ಗೀರ್ಪರಿಯುಂ ಕೇಳ್ವುದುಂ ಪಡೆವಳರೆಲ್ಲರ್ ದಿಮ್ಮನೇೞ್ದು ಬಿಮ್ಮನೈತಂದು ತಾಮುಂ ಕೈಗೊಟ್ಟು ಕುದುರೆಯಂ ಕೀೞಿಲಾಟಿಸಲೊಡ ಮೆಳ್ಳನಿತಾದೊಡಂ ಚಲಿಸದಿರ್ದುದು.

ಇಂತೊಂದು ಮಾೞ್ಕೆಯಿಂ ಪೊಱನಲ್ಮೆಯ ಕವಡುಗಾರ್ತಿಯ ಕಲ್ಲೆ *ದೆಯೊಳ್ ನಾಂಟಿದ ನಾಡಾಡಿ ನನ್ನಿಗ ಚೆನ್ನಿಗನ ಮನೋರಥದೊಂ ದು ಹಯದ ಕಾಲ್ಗಳಂತಿರೆ ಕಲ್ಲೊಳ್ ಕೀಲಿಸಿರ್ಪುದುಂ ಕಂಡು ಮಾಣ ದೈದಿ ತಮ್ಮಾಣ್ಮಂಗೆ ಬಿತ್ತರಿಸಿದರ್. ಆಗಳ್ ಶತ್ರುಹಂ ವೀರವರ್ಮರ ಸು ಕಟ್ಟುಱಿದಿನಾಬಱಿಗೈದಿ ಹಸುವಂ ಮುಟ್ಟಿ ತಟ್ಟಿ ಮತ್ತೊಂದಾಯು ತಿಯಿಂ ದಾವಿಂ ಬಿಗಿದುಮುಗಿನಾೞಿದೆ ಬೇಸರ್ಪುದುಂ ಮರಂ ಮ ರವಟ್ಟಂತುಂ ಕಲ್ ಕಲ್ಗಟ್ಟಿದಂತೆಪ್ರೊಲೊಂದಚ್ಚರಿಯಿನಣುವಂಗೆ ಮುಸು ಡು ಸಿಡಿದಾಯ್ತು. ಜಾಂಬವಂಗೆ ಮೈ ಬಡವಾಯ್ತು. ಸುಗ್ರೀವಂಗೆ ಕೊನೆವಾಲಂ ಮುರುಂಟಿದತ್ತು. ಇಂತಿರೆ ಪುಸಸುಸಿಲೊಳೆ ತಮ್ಮೊಂ ದು ಗೆಯ್ತಕ್ಕೆ ಬಸನೞಿಗು ,ಮೆಯ್ಸೋಲ್ತ ಜವ್ವನಿಗರಿರವಂತಿರೆ ಬೀರರಿ ರವಪ್ಪುದುಂ, ರಾಯನೆಗ್ಗಂ ಕುರ್ಗಿ ಬೆಗಡುಗೊಂಡಿರೆ ಬೞಿಯುಂ ಬೞಿಯ ಮಂತ್ರಿ ಕೈಯ್ಮುಗಿದು– ರಾಯ ! ಏತಱೊಂದು ಬೆಗಡೊ ? ಅಡಿಮುಡಿ ಯುಂ ಪರಿಕಿಸದೆ ನೀನುಂ ಮಾಟದ ಬೆಲೆವಣ್ಣ ಕೈಮುಸಕಕ್ಕೞಿವುಗೆಟ್ಟು ಕಳವಳಪೆಗ್ಗನೆಂತಂತು ಚಿಂತಿಸಯ್. ನೆರೆಯೊಳೆತ್ತಾನುಂ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮ

ಮಿರವೇಱಿಬ್ಬಂ. ಮೇಣಾರಿಸಿಗಳತ್ತಣೊಂದು ವೈಮೆಯಿಂ ಗೆಯ್ಮೆಯಿನಿಂ ತಾಯ್ತ್ತಿಕ್ಕುವುದಱಿನಿಃ ಯೆಡೆಯುನಱಿಸಿ ಸೋವನಱಿವುದು ಕರವೊಳ್ಳಿತೆಂದಿತ್ತವಾಳ್ಗಳನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಕಳಿಪಲೊಡವುವರೇಣ್ಮೆೃಯೊಳಂ ಪುಡುಕಿಯುಂ ಕಾಣದೆ ಬೞಿಕ್ಕವೆನಸುಂ ದೂರದೊಳೊಂದು ತಾಣದೊಳ್—

ತಾಂ ತವುಗೋಲಾಡುವ ನೀರ್ವಕ್ಕಿಗಳ ಬಲ್ದನಿಯೊಳೊಡೆವೆರೆದ ಪೞವೆವಱಿಗಳ ಮೆಲ್ಲುಲಿಗಸಿದು ಕಿಸಿದು ಪಿಸಿದೆಸಳ ತನಿಗಂಪಿಂ ಪೊರೆದ ಕಿಱುಗಾಳಿಯ ತೀಟಕ್ಕೆ ಕದಡುಗೊಂಡ ತಣ್ಗೊಳದೊತ್ತಿನೊಳ್ ಬನರಾಣಿಯ ಮೊಗದ ಮೊಡವಿಗಳೊಂದು ಪೊಂಗಿನಿಂದೊಪ್ಪುವ ಮುಗುಳಂ ರಾರಾಜಿಪ ಕಾಡುಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಬಲ್ಪೊದಱ ಬಳಸಿನೊಳೊತ್ತಿಡಿದಪವರ್ಗಲಕ್ಷ್ಮಿಗೆ ನೆಲೆವನೆಯೆನೆ ಕರಂ ಸೊಗಯಿಸುವ ಪುಣ್ಯಾಶ್ರಮವೊಂದು ಕಾಣಿಸಲೊಡಂ ಕಂಡುಂ ಮಾಣದೆ ಚೆಚ್ಚಱದಿಂ ಮರಲ್ದು ತಮ್ಮಾಣ್ಮಂಗೀಪರಿಯುಂ ಬಿತ್ತರಿಸಿದರ್. ಆಗಳರಸಂ ಹರಿಸದಿಂ ಹನೂಮಜ್ಜಾಂಬವಪುಷ್ಕಳಾದಿವೀರರ್ವೆರಸು ಬೞಿವಿಡಿದ್ವೈದೆವಂದುಟಜಮಂ ಪೊಕ್ಕು ಪೞನುಡಿಯ ತೊಡಂಕನಡಿಗಡಿಗೆಡವದಂತಿರೆಪೆವಿಡದೆ ಬಿಚ್ಚಱಿಸಿ ಶಿಷ್ಯರ್ಗೆ ನಿರವಿಪ ಕುಲಪತಿಯುಂ ಶೌನಕನಂ ಸಾಗ್ನಿಯುಂ ಬಲವಂದು ಕಟ್ಟೆದಿರೊಳ್ ಮುಗಿದ ಕೆಯ್ಗಳಿಂ ನಿಂದಿರ್ಪುದುಂ ಕೂರ್ಮೆಯ ಕುಡುನೋಟದಿಂ ಮಾಲಿಸಿ ಬೞಿಯುಂ ಪುಲ್ಲ ನಲ್ಪಾಸಿನೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರವೇೞ್ದು ಪದುಳವುಂ ಕೇಳ್ದುಪಚರಿಸುತಿತ್ತಣ್ಗೊಂದು ಬರವಿಂಗೆ ಕಾರಣಮಂ ಬೆಸಗೊಳೆ ರಾಯುನಾಯುದಿಂ ಜನ್ನಗುದುರೆಯ ನಪೆಗೇಡಂ ತಮ್ಮ ಬಗೆಗೇಡಂ ಕೇಳಿಸಿದಂ.

ಆಗೞಿಗೆಗೆ ಶೌನಕನಿನಿಸುಂ ಪೋಲ್ತು ಜಾನಂಬೊಕ್ಕು ಮೇಣಾಕಳಿಸಿ ಶತ್ರುಹಂಗೆ-ಎಲೆ ರಾಜ ಇದರ್ಕೆ ಮುನ್ನಿನೊಂದಿತಿಹಾಸಮುಂಟೇನೆನೆ—ಈನಾಡ ತೆಂಕಲ್ಗೆ ನಾಡರಸಿಯ ಜೀವನಾಳಮೆನೆ ಪಿರಿದುಮೊಪ್ಪಿ ಪರಿಯುತಿರ್ಪ ಕಾವೇರಿಯೆಂಬೊಂದು ನದಿಯುಂಟು. ಅದಱೊತ್ತಿನೊಳೊಂದು ಕೊಪ್ಪಲೊಳೊರ್ವಂ ಸಾತ್ವನವೆಸರ ದ್ವಿಜಂ ದ್ವಿಜರಾಜಧರನನೋರೊಂದು ದಿನಸಂ ನೀರುಂಡುಂ ಗಾಳಿಯುಂಡುಮುಣದೆಯುಂ ತಪಮನಾಚರಿಸುತಿರಲೊಡಂ ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಕ್ಕೆ ತಿಸುಳಿಗೆಯ್ಯಂ ಮೆಯ್ದೋಱಿದಂ. ಇಂತಿರೆ ವಿಪ್ರಂ ಜವನ ಮುಂಬಲ್ಗಳೆಡೆಯೊಳಾದನಪ್ಪುದುಂ,

ತನ್ನೊಂದು ಸುಕೃತವಿಶೇಷದಿನಂಬರದತ್ತಣಿನಿೞಿತರ್ಪ ವಿಮಾನಮನೊಂದಂ
ಕಂಡನಾಗೆ ತಾನದನಡರ್ದು ಬಾಂಗೇಱಿದಂ. ಮತ್ತಮಾಗಳರೆಗೞಿಗೆಯೊಳ್
ತಾಂ ಪೊಂಬೆಟ್ಟನ ಕೋಡುಗಲ್ಲ ತುತ್ತತುದಿಯೊಳಿರ್ಪುದುಂ ಕಂಡಂ. ಇಂ
ತು ದೇವಲೋಕಮುಂ ಸಾರ್ದು ದೊರೆಕೊಂಡ ಪೊಸಸೊಗದ ಸುಗ್ಗಿ
ಯ ಸುರ್ಗಿನೊಳ್ ಬಿಗಿನಡೆದಗ್ಗದ ಸಗ್ಗದ ಜೋಸೆಯೊರೊಂದು ನೆರವಿ
ಯೊಳ್ ದೆಸೆಯಿಂ ಬೆರೆದಾಗಳುಂ ಬಿನದಿಸುತ್ತೆ ಜಲಕೇಳಿಗದೊರ್ಮೆ
ಮೊಗಸಿ ಪೆಣ್ಬಡೆವೆರಸು ಜಾಂಬವತೀನದಿಯಂ ಪುಗುತಂದು ಸೊರ್ಕಿನು
ರ್ಕಿನ ಬಿಡಿಬೇಸಱಿಂ ನೆರೆಯೊಳಘಮರ್ಷಣಬೊಳಿರ್ಪ ಮುನಿಗಳಂ ಲೆ
ಕ್ಕಿಸದೆ ತಕ್ಕೞಿದು ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿ ಜಕ್ಕುಳಿಸಿದಂ. ಇಂತೊಂದು ಪೊಲ್ಲದ
ಗೆಯ್ಮೆಯಂ ಕಂಡು ಮುನಿಗಳಾಂಗುಲಿಗೆಂತಂತು ಮುನಿದು ತಿರೆಯೊಳ್
ರಕ್ಕಸನಾಗಿ ಪುಟ್ಟೆಂದು ಬಯ್ದರ್. ಇಂತೀಬಯ್ಗಳ್ ಕೊಲೆವಿಡಿದವನ
ಕಣ್ಣ ಸುಣ್ಣದ ಕಜ್ಜಳಮಪ್ಪುದುಂ, ನೆತ್ತಿಯ ಮತ್ತೞಿದ ಕಳ್ಗುಣಿಗಳಿಂ
ತಂತಱಿವುಗೊಂಡೊಯ್ಯಯ್ಯನಾಮುನಿಗಳಡೆಗೆ ಪರಿತಂದಡಿಯೊಳ್ ಪೊರಳ್—
ದೇವರೋವುದು ಕಾವುದು. ನಿಮ್ಮಡಿ ಮುನಿಮೆಸೆಯೊಳೆಮಗಾವುದೊ
ಕಡೆ! ಮುನಿಗಳೊಂದು ಮೈಮೆಯೇನಿೞಿದೆ? ಇಂತಿದನಱಿತುಂ ಇರು
ಳ್ ಕಂಡ ಬಾವಿಯೊಳ್ ಪಗಲೊಳ್ ಬಿಟ್ಟಂತೆ ಪೊಲ್ಲಮೆಯಂ ತೆಗುಳ್ದು
ದುರ್ಗತ್ತಿಗಿೞಿದೆಂ. ನಿಮಗಂ ದುರ್ಜನನಾದೆಂ. ಪತ್ತೇಂ, ಪಲವೇಂ?
ಬಲ್ಸುದಾಂ ಕೊಲ್ಸುದುಂ ನಿಮಗಕ್ಕುಮೆಂದು—ಕಾಲ್ವಿಡಿವುದುಂ ಮುನಿಗಳ್
ಶಾಂತರಾಗಿ— ಆಯ್ತಾಯ್ತು. ಮೇಣೆಂದಿಂಗೆ ಬಟ್ಟೆವಿಡಿದು ಕಟ್ಟಾಯದಿಂ
ಬೞಿವೋಪ ರಾಮನಧ್ವರತುರಂಗಮಂ ತಡೆದು ನಡೆಗಿಡಿಪಯ್, ಮತ್ತೆ
ಮೆಂದಿಂಗೆ ರಾಮಚಾರಿತ್ರಮಂ ಮನದಣಿಯೆ ಕೇಳ್ವೆ, ಅಂದಿಂಗೆ ನಿನಗೆ ವಿ
ಮೋಚನಮಕ್ಕೆ! ಅನ್ನೆವರಂ ನೀನಾತೋರ್ಪ ಕಾಡೊಳ್ ಮಾಯದ
ರಕ್ಕಸನಾಗಿರ್ಪುದೆಂದು ತೋಱಿ ತೊಱೆದರ್. ಸೌಮಿತ್ರಿ! ಇಂತಿರೊಂ
ದು ಬಿಸುನುಡಿಗೆ ಸೊಮ್ಮೞಿದು ಮೆಯ್ಗೆಟ್ಟು ಪಾರ್ವಂ ಕಕ್ಕಸದ ಬೊ
ಮ್ಮರಕ್ಕಸನಾಗಿಯುಂ ಮಾಯದೊಂದು ಪಜ್ಜೆವಿಡಿದೀಕಾಡೊಳ್ ಸಂಚ
ರಿಸಿಯುಮೀಗಳೀನಿಮ್ಮ ಕುದುರೆಯುಂ ನಡೆಗಿಡಿಸಿದಂ. ನೀಮೀಗಡೆ
ಪೋಗಿ ಹಯದ ಬೞಿಯೊಳ್ ನಿಲ್ತು ಶ್ರೀರಾಮಚರಿತಮಂ ಕೇಳಿಸಲೊ

ಡಂ ಬಾಡಬಂಗಂ ಬಾಡಬಕ್ಕಂ ವಿಮೋಚನಮಕ್ಕುಮೆಂದು ಪೇೞ್ದ ನಂ; ರಾಮನಣುವಂಗೀಬಗೆಯಂ ಬೆಸಸಿ ಕಳುಪಿದಂ. ಆಗಳ್ ರಾಮ ಭೃತ್ಯಂ ಕುದುರೆಯೆಡೆಗೈದಿ ಪೋಗಿ ತಾನಱಿತಂತು ರಾಮಕಥೆಯಂ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಬಣ್ಣಿಸಿ ಪೇೞ್ವುದುಂ; ತಾಂ ತನಗೆ ಹಯಂ ತಡೆವಿಟ್ಟ ಪಾವೆಂತೆಂತು ನಡೆವಟ್ಟು ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯಿಂ ಪೋಗೆ ಕಂಡು ಸಾಲಿಗಂ ಮೂಲಿಗನಾದೊಂಗು ಸಂತಸದಿನಾಣ್ಮನೆಡೆಗೈದೀವಿವರಮಂ ಬಿನ್ನಯಿಸಿದಂ. ಶತ್ರುಹನಾವಿಸರ ಮಂ ಮನದೆಗೊಂಡು ಸುಮತಿಯು ಸುಮತಿಗಂ ಮುನಿಯಱಿತಕ್ಕಮಣು ವನ ಸಾಹಸಕ್ಕಂ ಹಯದ ಬಗೆಗಂ ಕಟ್ಟಚ್ಚರಿದಾಳ್ದುವುದುಂ; ಮುನಿ ಭೋಂಕನೆ ಪುಷ್ಪಕಮನೇಱಿ ಪೋಪಾವಿಪ್ರನಂ ನಿಮ್ಮತ್ತಣ ರಾಮಕಥಾ ಶ್ರವಣದಿಂ ಪಾವನನಾಗಿ ಮುನ್ನಿನ ಪುಣ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋಪನಿದೆ ಎಂದು ತೋಱಿದಂ. ಅದರ್ಕಾರಘುಜಾವರಜಂ ನಯದಿಂ–ಎಲೆ ದೇವ ! ಜೀವಿಗಾದಿಯೊಳಾಪುಣ್ಯಲೋಕಾವಾಸಮೆಂತೊಡರ್ಚಿದುದು ಪೇೞೆನಲೊಡಂ; ಶೌನಕಂ–ಪಿರಿದೇಂ ಮುಮ್ಮೆಯ್ಯ ಕರ್ಮಫಲಮಂತುಟು. ಅದಱಿನೀತಂಗೀವಿಧಿಯಾಯ್ತು. ಜಗದೆ ಜೀವಿಗೆ ಪೂರ್ವಕರ್ಮನರ್ಮಮೇಗೆಯ್ದುಂ ಸಡಿಲದು; ಸುಖದುಃಖಂಗಳ್ಗದು ತನುರ್, ನಿರಯಕ್ಕೆಱೆವೆಟ್ಟು. ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಬರ್ಪ ಕುತ್ತಕೆತ್ತಂ ಬಿಟ್ಟೀಕರ್ಮಮೆನುತೆ, ಕರ್ಮಿಗಳ್ಗೆ ನೇರಿಡುವ ಮಱುವುಟ್ಟುಗಳಂ ನರಕಂಗಳರಮಂ ಬಿಯದಿಗಳಂ ಬನ್ನಂಗಳಮಿನಿಸುಱಿಯುದಂತು ಸಮಂಸು ನಿರವಿಸಿದಂ. ಶತ್ರುಹಂ ಮುನಿಯನೆಱಗಿ ಬೀೞ್ಕೊಟ್ಟು ಸೇನೆವೆರಸು ಹಯದ ಬಟ್ಟೆಯೊಳ್ ತೆರಳ್ದಂ.

ಎನ್ನ ಕಣ್ಮಣಿಯೆ! ಪೆಣ್ಮಣಿಯೆ! ಮಱುಗೊಂಡ ಕುತ್ತಮಡಂಗಿ ಪದುಳಮಿರ್ಪ ತೋಟಿಯ ತೋಳ್ವಲನ ನರದ ಹಿಂಡಿಗೆಯ ಬಲ್ಪೆಂತೆಂತೊಂದು ಬಲ್ಪಿಂ ಮೈವೆರ್ಚಿ ತನ್ನಿಚ್ಛೆಯಿಂ ಮುಂತೆ ಮುಂತೆ ಪೋಪೋಪ ಕುದುರೆಗೆ ತಿಂಗಳೆಂಟಾಗಲೊಡಂ ಅಂಗವಂಗಾದಿದೇಶಂಗಳ್ ಕಂಗೆಟ್ಟು ಕಪ್ಪಂಗೊಟ್ಟು ಪಿಂಬಟ್ಟೋಲಯಿಸುತ್ತೆ ಬರುತುಮಿರ್ಪುದುಂ; ಮುಂದೆಸೆಯ ಕುಂಡಲಪುರಂ ಮಲೆದು ನಿಂದುದು. ಸುತ್ತೇಂ ಸುಕರ್ಮಂ? ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರಮನಂ ಕಣ್ಣಾಱೆ ಕಾಣ್ಬೊಂದು ಬಯಕೆ ಬೆಟ್ಟಿತಿರ್ಪನಮಾಗಳುಮಾಲಿ ಪೀಲಿಯಪ್ಪಿನೆಗಂ ಬಿಡದೀಪಂಬಲಿಂ ಬೆಂಡಾಗಿ ಕಂದುವಗೆಯಿಂ ನಂದಿ ಪೊಂದುಗುಂದಿ

ರ್ಪ ಪುರದಧಿರಾಜಂ ಸುರಥರಾಜಂ ತಾನೋಲಗದೊಳಿರ್ಪನ್ನೆಗಮೊರ್ಮೆ ರಾಜನೊಂದು ಭಕ್ತಿಯಂ ಪರಿಕಿಸವೇೞ್ಪುದೆಂದು ಜವಂ ಜವದಿಂ ಕಿಱುವರೆಯುದೆಳಗವಸಿಯೊಂದು ರೂಪಂದಾಳ್ದು ಬಿಮ್ಮನರಮನೆಗೆಯ್ತಂದಂ. ಅರೆಗೆಂಪಿಡಿದ ಮುಡಿದ ಜಡೆಮುಡಿ ಬಾಂಗೂಂದಲನ ಕಪರ್ದಮಂ ಕೀೞ್ಮಾಡೆ, ಪಲಗೆವಣೆಯ ಬಾಮದ ಕೊಂಕಿನ ಭಸಿತಲೇಖೆ ಬೆಳ್ವಕ್ಕದ ಬಿದಿಗೆಯ ಚಂದವನೊಂದಂದದ ತಿಳಿದ ಕಳೆಯನಿೞೆಕೆಯ್ಯೆ, ತುಂಬಿ ತುಳ್ಕುವ ಮೊಗದ ಮೊಗಂಬಡೆದ ಸೊಬಗು ಪದ್ಮಸದ್ಮನ ಮೊಗಸಿರಿಯನೆಡವುತೆಡಂಮಾಡೆ, ಪೆಱದೆದ ಮುಗುಲಂ ರಣನಿಶಾಟಗಣದಿಶಾಪಟಮಲ್ಲನ ಚೆಲ್ವಿನ ಬೆಳ್ವಟ್ಟೆಯಂ ಪೞಿಯೆ, ನಿಱಿವಿಡಿದುಟ್ಟ ಪಟ್ಟುಡೆಯಂದಿನ ತ್ರಿವಿಕ್ರಮಮೂರ್ತಿಯ ತೆಳ್ಪಿನ ಪೊಗರ ನಿಗರದೊಳ್ಪುಡೆಯಂ ತೞ್ಗಿಸಿ ಕೞ್ಗಿಸಿ ಮುೞ್ಗಿಸೆ, ಕೊರಲೊಳೊಪ್ಪುವಚ್ಚಪೊಚ್ಚಚ್ಚಸರಂ ಮುಕುತಿವೆಣ್ಣ ಸಿರಿಗೊರಲ ಕರ್ಮಣಿಸರಮನಡಿಗೊತ್ತೆ, ತನ್ನೊಂದು ತೇಜಮೋಜೆಯಿನೋಲಗಸಾಲೆಯೊಳ್ ಪಳಂಚಲೆಯೆ ಬಂದ ಕಪಟವಟುವಂ ವಟುವಂ ಕಂಡಿರದಿದಿರೆೞ್ದು ಬೞಿಸಾರ್ದು ಕಾಲ್ವಿಡಿದು ಕೆಯ್ವಿಡಿದು ಕರೆದುಯ್ದು ತನ್ನ ಪೊನ್ನಗದ್ದುಗೆಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ವಿಧಿಯಿಂ ಪೂಜಿಸಿ ಮುತ್ತಂ ದೈನ್ಯದಿಂ- ಅಪೂರ್ವಂ ನಿಮ್ಮಡಿ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದಿರೇಂ ನಿರವಿಪುದೆಂದು-ಬೆಸಗೊಳ್ಪುದುಂ; ಕವಡುದವಸಿ- ಎಮ್ಮಂದಿಗರೇನೆತ್ತಮಿರ್ಕುಂಪೋಕುಂ. ಮನವೊಲ್ದೆಡೆಗೈದಿ ಸದ್ಧರ್ಮಮಂ ಬೋಧಿಸಿ ಹಿತೋಪದೇಶಮನಱಿಯೆ ಪೇೞ್ವುದೊಂದೆ ನೇಮಮೆಮಗಂತದುಕಾರಣಂ ನೀನೆಮಗೆ ನನ್ನಿಯ ನೇಹಿಗನಿರ್ಪನಂ ನಿನಗಮಂತಿರೆ ಧರ್ಮರಹಸ್ಯಮನೊರೆವೊಡೆಂದೆ ಬಂದೆನೆಂದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಸುರಥಂ- ಏಱಿದರ್ಗಿಂತುಟೊಂದು ಮೈಮೆ ಗಡ! ಏನೆಂಬ ಕೂರ್ಮೆಯೊ! ಲೋಗರೊಳ್ ಅಱಮೆ ತಾನಿಂತೊಂದು ಮೆಯ್ವೆತ್ತು ಬಂದುದಾಗದೆ! ಇಂದಿಂಗೆ ವಲಂ ಧನ್ಯರೆವು. ಆದೊಡಮಿಂತಟಮಟಿಸಿ ನೋಯಿಪೊಂದು ಪುಟ್ಟುೞಿವೞಿವೆಂಬೀ ಕೋಟಲೆಯಿಂ ಮುಕ್ತನಪ್ಪಂತಿರೆನಗೆ ಬಟ್ಟೆಯಂ ತೋಱ!- ಎನೆ; ಮಾಯದ ಜವನಿಕೆಯ ಜವಂ ಕಿಱುನಗೆಯಿಂ- ಎಲೆ ನಾಡೆಱೆಯ! ಪುಟ್ಟಿದೆ ಪೊಂದದೆ ಸುಖಮೆಂತಿಹಪರಂಗಳೊಳ್ ದೊರೆಕೊಳ್ಗುಂ. ಮುಕ್ತಿಯೊ

ಳೇನುಂಟು. ಲೋಕಮಿಂತೀಬೆಮೆಯುಂ ನಿರ್ನಿಮಿತ್ತಮಗ್ಗದ ಸಗ್ಗದ ಸೊಗಮಂ ಪೊಱ್ಗಿಡಿಸಿ ಕೊಳ್ಗುಮದಱಿಂ ನಿನಗೆ ಪೇೞ್ಗೆ ಧರ್ಮಂ ಕರ್ಮಂ. ಕರ್ಮದಿನೆ ಇಂದಿರಂ ದೇವರ್ಕಳೊಡೆಯನಾದಂ. ಬೊಮ್ಮಂ ಪೂರ್ವೋರ್ಕಿನ ಗಂಗಾವರ್ತಸನಾಭಿಯೊಳ್ ನಾಭಿಯೊಳ್ಕ ಪ್ರುಟ್ಟಿಯುಂ ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೊಡೆಯನಾದಂ. ತಗರ್ಬೇರಂ ನೇಣ್ಗೈಯುಂ ಮುಂತಪ್ಪರ್ ದೆಸೆವಳರಾದರ್. ಪತ್ತೇಂ, ಪಲವೇಂ? ಸರ್ವರುಂ ತಂತಮ್ಮ ಸತ್ಕರ್ಮದಿಂ ಸೊಗಮನುಂಬರ್. ನೀನುಂ ಸಡಗರದಿಂ ಜನ್ನಂಗಳನೆಸಗಿ ಸತ್ಪಾತ್ರದಾನಂಗಳನಿಲ್ಲಿ ದೆಸೆಸುಟ್ಟೆ ಜಸದಿಂ ಪೆರ್ಮೆವಡೆದಲ್ಲಿ ದುರ್ಲಭಸ್ವರ್ಗಸುಖಲಾಭಮಂ ಪಡೆವುದೊಳ್ಳಿತು- ಎಂಬುದುಂ; ರಾಜಂ-ಜೀಯ! ಇಂತಿದೆನ್ನ ಮನಕ್ಕೆ ಸೇರದು, ಬಾರದು. ಕರ್ಮಂಗಳತ್ತಣಿಂ ದೊರೆಕೊಳ್ವ ಸುಖಂ ಭಂಗುರಮಲ್ತೆ. ಇಂದ್ರಂಗಂ ಕರ್ಮಫಲಾನುಭವಂ ಮುಡಿಯಲೊಡಮೊಡನೆಯೆ ಪತನಮಿರ್ಕುಮಂತಿರೆ ಬೊಮ್ಮಂಗಂ. ಅದುಱಿಸಿದಾಗದಾಗದು. ಮುಕ್ತಿಯನೆ ಬಯಸುವೆಂ-ಎಂದುಸಿರ್ದಂ. ಅದಕಾತಾಪಸಂ-ನೀನುಂ ಒಱಿದೆ ಬೆಮೆಗೊಳ್ಳದಿರ್. ಮರುಳರ್ಗಕ್ಕುಮೀಬಗೆಯ ಜಾನಂ, ನಿನ್ನನ್ನರ್ಗೆ ಸತ್ಕರ್ಮಫಲಮೆ ಫಲಂ ವಲಂ. ಮುನ್ನಿನ ರಾಯರ್ ಕರ್ಮಂಗಳಿಂ ನಾಕಮನೇಱಿ ಸುರಪನೊಳ್ ಬಲದೆ ಗದ್ದುಗೆಗೊಂಡು ಸುರವೆಂಡಿರಿಂ ಸೇವಿಸಿಕೊಂಡರುಂಟು. ಅದುಕಾರಣಂ ಕಣ್ಬೆಗಡಿನ ಮುಕುತಿಯು ಯುಕುತಿಯುಂ ಪೊರದೆ ಸಿಜದಿಂ ದಾನಧರ್ಮಂಗಳಿಂ ಸಗ್ಗದ ಮುಂಬಾಗಿಲ ಪೇರಗುೞಿಯುಂ ಮುಱಿವಂತುಟಾಗಿಸೆನಲೊಡನೆ ಜನಪಂ- ಬಡಬಡೆನೊಡಂಬಡೆಂ. ಈನಿನ್ನ ಕವಡುನುಡಿಗೆ ನೀನೇವ್ರೊರ ಕೊನೆಸು ತಿರುಕದವಸಿಸೊ? ಮುನ್ನಿನ ರಾಯರ್ ಕರ್ಮಫಲಾಪ್ತಿಯಿಂ ಸಗ್ಗಮಂ ಪೊಕ್ಕರುಂಟು; ನಿರಯಕಮಿೞಿದರುಂಟು. ಪಾಪ್ಪೋದ ಕರ್ಮದಿನೇಂ? ಶ್ರೀರಾಮನ ಧ್ಯಾನಮೊಂದೆ ಮುಂದುಂ ಪಿಂದುಮೆಂದುಮೆಂದಂ. ಆಗಳ್ಗೆ ಮುನಿ ತಾಂ ಕಟ್ಟೆಚ್ಚರಿಗೊಂಡನಂತೆ -ಆವನೊರ್ಸಂ ರಾಮಂ, ಆತನ ಧ್ಯಾನದಿಂ ಭಕ್ತಿಯಿನೇಂ ಮುಕ್ತಿ? ಮರ್ತ್ಯರ ಧ್ಯಾನದಿಂ ಮರ್ತ್ಯರ್ ಮುಕ್ತರಪ್ಪರೆಂತೊ! ನಿನಗೆಗ್ಗಂಗಿನಿ... ಜ್ಞಾ...ಕಮಾರ್ಗಮಂ ಬೋಧಿಸಿದ ಮರುಳಂ ಪೆಱನೊರ್ವನಾ

ವನೊ! ಎಲೆ ರಾಯ! ಎನ್ನಂ ಮನ್ನಿಸು! ಎನ್ನ ಪ್ರದೇಶವಂ ಲಾಲಿಸು! ಹರಿಯೆಂದುಂ ಹರನೆಂದುಂ ರಾಮನೆಂದುಂ ಕಾಮನೆಂದುಂ ಪುಚ್ಚರ್ಗೊಳ್ವದೆ ನಿನ್ನ ಪೂರ್ವಜರೆಂತಂತು ಸುಖದಿಂ ಬಾಳ್ವುದು ಕರಂ ಮೇಲೆಂಬುದುಂ; ಕಡುಮುನಿಸಿಂ ಕಿಸುಗಣ್ಣಿ- ಎಲೆಲೆ ಧೂರ್ತ! ನೀಂ ಮುನಿಯಲ್ತು. ಎಮಗೀಬಗೆಯೊಂದುಪದೇಶಂಗೆಯಲ್ಬಂದ ನೀನಂದಿನ ಕಾಲನೇಮಿಯಕ್ಕುಂ. ಶ್ರೀರಾಮನಂ ಪೞಿವ ನಿನ್ನೀಕೊನೆನಾಲಗೆಯುಂ ಕೂರಸಿಯಿಂ ಪೋೞಲ್ವೇಡಾ! ವಿಭೀಷಣಾದ್ಯರಾವನೊಂದು ಜಾನದಿಂ ನಿಶ್ಚಲಪದವಿಯುಂ ಪಡೆದರೆಂದು ಬಗೆಯುವ ಕಡುಕೂಳಿನಿನಿವನಂ ನೂಂಕಿಕಳೆಯದೇಂ ಮಾಣ್ದಿರೆಂದು ಗುಡಿಗುಡಿಸಿ ಜಡಿದು ತನ್ನಾಳ್ಗಳಂ ನೋೞ್ಪುದುಂ; ಅೞಂ ತಾನೆ ಮೆಯ್ದೋಱಿ- ಎಲೆ ಜನಪ! ಮೆಚ್ಚಿದೆನೀನಿನ್ನ ದೃಢಭಕ್ತಿಗೆ. ಆಂ ಜಮಂ. ಇಂತಿವಱೊಂದು ಪಡಿಸಣದುಜ್ಜುಗದಿನೆ ಬಂದೆಂ. ನಿನ್ನಿನಾವನನ್ಯಂ ಧನ್ಯಂ. ಭವದ ಭಯಂ ಪಿಂಗುವ್ರೊಡಿಂತಿದೊಂದೆ ಬಟ್ಟೆ ಲೇಸು ಲೇಸಯ್. ನಿನಗೇತಱೊಳುಂಟು ಬಸುಕೆ ಪೇೞ್. ಕುಂದದೆ ಸಲಿಪೆಂ-ಎಂಬ ಧರ್ಮರೂಪನಂ ಮೂಱುಂ ಸೂೞ್ ಬಲವಂದಡಿಗೆಱಗಿ ಕೈಯ್ಗಳಂ ಮುಗಿದು- ಜೀಯ! ಗಾವಿಲದವಸಿಗೆತ್ತಿ ನಿರ್ನೆರಂ ನಿಮ್ಮಂ ಬಯ್ದೆಂ. ದೇವರೆಂದಱಿತೆನಿಲ್ಲಂ. ಎನ್ನೊಂದು ಪೊಲ್ಲದ ಗೆಯ್ಮೆಯುಂ ಮಱೆವುದು, ಕಾವುದು. ಮೇಣೆನ್ನೊಳ್ ಕೂರ್ತಿರಪ್ಪೊಡೆ ಬರ್ದಿನ ಪೊದ್ದಿನ ಮುನ್ನಮೆ ಶ್ರೀರಘುನಾಯಕನಂ ಕಣ್ಣಾಱೆ ಕಂಡು ಧನ್ಯನಪ್ಪಂತು ವರಮಂ ಕರುಣಿಪುದು- ಎಂದು ಸುರಥಂ ಸೆಜಗನೊಡ್ಡಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಂ. ಈನುಡಿಗೆ ಯಮಂ-- ನಿನ್ನಾಣೆ ನಿನ್ನಂ ಪಗೆಯೆಂ. ನೀಂ ನಿಚ್ಚಟದ ರಾಮಭಕ್ತನಿರ್ಪನಂ ಕಿಱಿದಾನುಂ ದಿನಕ್ಕೆ ರಾಘವಂ ತಾನೆ ಬಂದು ಮೆಯ್ದೋಱಿಯುಂ ಬೇಡಿದಿಷ್ಟಾರ್ಥಂಗಳನಿತ್ತುಂ ಪೋಪನಿದಱೊಳ್ ಸಂದೆಯಮಣಮಿಲ್ಲಮೆಂದು ಸಂತಮಿಟ್ಟು ತಾನಂತರ್ಹಿತನಾದಂ ಗಡ. ಇಂತೆಂಬ ಕತೆಯುಂ ಸುಮತಿ ತನ್ನಾಣ್ಮಂಗೆ ಬಿತ್ತರಿಸಲೊಡಂ ಶತ್ರುಘ್ನಂ ತಲೆದೂಗಿ ಮುಂತಣ ಕಜ್ಜದುಜ್ಜುಗಕೆ ಮಂತಣದೊಳಿರ್ಪುದುಮತ್ತಲ್ ಹಸುವಂ ಬಂದಿಗೊಂಡ ಪೊೞಲ ತಳವಾಱರೊರ್ಮೆಗಂ ಕಟ್ಟೋಲಗದ ರಾಯನೆಡೆಗೆಯ್ತಂದು ನಾಡಂ ಪುಗುತಂದ ಬಾಡಬದಿರವನೊಕ್ಕಣಿಸಿ ಪಣೆಯೊ

ಳೊಪ್ಪಿದೋರ್ಲೆಯನೊಪ್ಪಿಸಿ ತಾಮಾಣತಿಯುಂ ಪೊರುತುಮಿರ್ಪರಾದರ್. ಇಂತಾಗಲೊಡಂ ಸುರಥಂ ತಳಾಱಿರಿತ್ತ ಕಟ್ಟೋಲೆಯಂ ತಾನೆ ಬಿಡದಾಮೂಲಾಗ್ರಮೋದಿ ಮೋದಂಬೆತ್ತು ತನಗೆ ತಾಂ- ಕಡುಲೇಸಾಯ್ತು. ಪುಸಿಯಾಗದಾಯ್ತೆಂದು ಬಂದ ಧರ್ಮರೂಪನೊಂದಮುರ್ದುನುಡಿ! ಎನ್ನಂ ಕಾವ ಬಗೆಯಿಂ ಮುಂತಟ್ಟಿದನಕ್ಕುಂ. ಏಂ ಕರುಣಾಕರನಾಗನೆ ದೇವಂ! ಇರ್ಕೆ! ರಘುಕುಲವಾರ್ಧಿರಾಕಾಶಶಾಂಕಂ ತಾನೆ ಮೆಯ್ದೋಱುವನ್ನೆಬರಂ ಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಪಂತಮಂ ಬಿಡದೆ ಬಿಡದೆ ಹಯಮಂ ಕಟ್ಟಿಕಾದುವೆನೆಂದು, ನೀಡುಂ ಬಗೆದು, ತನ್ನ ಪಡೆವಳರಂ ಬರಿಸಿ, ದಂಡಂ ಬಂಡಣಕನುವಪ್ಪಂತು ಸಾಱಿಸಿ, ಚಂಪಕಮೋಹಕರ್ ಮುಂತಪ್ಪ ಪದಿಂಬರ್ ಕುಮರರ್ವೆರಸು ತಾನುಂ ಬದ್ಧದಿಂ ಯುದ್ಧಸನ್ನದ್ಧನಾದಂ. ಇತ್ತಲ್ ಶತ್ರುಹಂ ತಾನೆ ತನಗೆ ತಱಿಸಂದು ಬಂದು- ಅಂತಪ್ಪೊಡೆಮಗಾರಾಯನೊಳ್ ಕಾಳೆಗಂ ಸಲ್ಲದು ಪೊಲ್ಲದು. ತನ್ನವನಂ ನೋಯಿಸಿದರೆಂದೆಮ್ಮನಣ್ಣಂ ಮುನಿಗುಂ. ಅದಱಿನೀ ಬಗೆಯಿನೆಮ್ಮೊಳೊರ್ವನಂ ದೂದಟ್ಟಿ ರಾಯಂಗೆ ತಿಳುಪಿ ಹಯಮಂ ತರಿಪುದೆಮಗಕ್ಕುಮೆಂದು ಬಗೆದಂದು ಸುಮತಿಗೊರೆವುದುಮಾತನುಮಂತಿರೊಡಂಬಟ್ಟಂಗದನನಿದಱೊಳ್ ನಿಯೋಗಿಸಿ ಕಳಪಿದರ್.

ಅಂತಪ್ಪುದುಮಾಗಳುರ್ಕಿನ ಸೊರ್ಕಾಳ್ತನದಿಂ ನೀಳ್ದಂಗದಂಗದನಂದಿನ ರಾವಣನೆಡೆಗೆಂತಂತು ಕಡುಸಡಗರದಿಂ ದೂದೈದಿವಂದು ರಾಯಂಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಪಸಾಯನನನೊಪ್ಪಿಸಿ ಮನ್ನಣೆಗೊಂಡು ಸಮುಚಿತಾಸನದೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರ್ಪುದುಂ; ಬಿತ್ತರದ ಬಿತ್ತರಿಗೆಯೊಳೊತ್ತರದ ಗಾಡಿಯಿನೊಪ್ಪಿರ್ದ ರಾಯಂ- ಎಲೆ ಬೀರ! ಎತ್ತಣಿನೀಪಾಹುಡಂ? ನೀನಾವನಾರವನೆನ್ನುಂಟೆಮ್ಮೊಳ್ ನಿನಗೆ ಕಜ್ಜಂ? ಪೇಳೆಂದೊಡೆ- ಎಲೆ ಮಾರಾಯ! ಮುನ್ನಂ ಕೇಳ್ದುಂಟೆ ದಶಕಂಠನ ಕಂಠನಾಳಂಗಳಂ ಕೊಳ್ಳಪುಳ್ಳಿಯಪ್ಪಿನೆಗಂ ಸದೆದು ಕೊಂದು ಕಳೆದ ಶ್ರೀರಾಮರಾಮನಂ ರಾಮನಂ? ಆತನಡಿಯುಚ್ಚಳ್ಳಾಳ್ತನಂಗದನೆಂ. ದೇವರ್ ಜಗಮಂ ಕಾವರೆಂಬೊಂದಗ್ಗಳಿಕೆಯಂ ಜನಕೆ ತೋಱಿಪ ಬಗೆಯಿಂ ಬೇಳ್ವರಕ್ಕುಂ. ಅದಱಿನವರ ಯಜ್ಞೋಯಾಶ್ವಂ ನಿಮ್ಮ ನಾಡಂ ಪುಗುತರ್ಪುದುಂ, ನಿಮ್ಮವ

ರ್ ಕಟ್ಟಿದರ್ ಗಡ! ಅದುಕಾರಣಮಾಕುದುರೆಯು ಬೆಂಗಾಪಿನ ದಕ್ಷಡದ ಗಂಡುಗಲಿಗಳ ಗಂಡಂ ರಾಘವಾವರಜನೆನ್ನನಿಂತು ಪೇೞ್ದಿಟ್ಟಿದನೆಂತೆನೆ:— ನೀಮೆಮ್ಮಂದಿಗರಿರ್ಪುದುಂ ರಣಕಂ ಪಣಕಮಾಸೆಮಾಡದೆ ಹಯಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಪ್ಪಮಂ ಕೊಟ್ಟು ನೆರೆವಾೞ್ವುದು ಕರಮೊಳ್ಳಿತ್ತು; ಬಱಿದೆ ದೇವರೊಳ್ ಪಗೆದು ಇಹಕಂ ಪರಕಂ ಬೆನ್ನಾಗದಿರಿಂ. ಇಂತಿದಂ ಬಗೆಯೊಳೊರೆದು ಮೇಲಣ ಕಜ್ಜಮಂ ಕಾಣ್ಬುದು ಲೇಸು- ಎಂದಂ.

ಈಪರಿಯಿಂ ಕಂಚುಮಿಂಚಾಗಿ ನುಡಿದಂಗದನ ಪೊಂಗದ ನುಡಿಗಳನಾಲಿಸಿ ಸುರಥಂ— ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು. ಬಲ್ಲಂ ಬಲ್ಲನಾಜಗದ ದೈವಮಂ. ಪಗೆಯುಂ ಬಗೆಯುಂ. ಕೇಳ್ವೊಡಿಂತಿದೊಂದು ಬಿನ್ನಪಂ. ದೇವರಡಿಯೊಳ್ ತಾಂ ಪೇೞ್ವಿಂತು ತನ್ನ ಹಯಮಂ ತಾನೆ ಬಂದು ಕೇಳ್ದೊಡಾಗದೆ! ಕಾಣ್ಕೆಯುಂ ಕಪ್ಪಮಂ ನಾಡಂ ಬೀಡಂ ವಸುವನಸುವನೊಡಲನೊಡಮೆಯುಮನೆಲ್ಲಮುಮನೊಪ್ಪಿಸೆನೆ! ಆದೊಡೆನ್ನೆವರಂ ಶ್ರೀರಾಮಂ ತಾನೆ ಮೆಯ್ದೋಱಂ ಬಾರನನ್ನೆವರಂ ವಾಜಿಯುಂ ಸಾಜದಿಂದೀಯೆಂ ಬೀಯೆಂ. ಮಿಕ್ಕುಱಿದ ನಿಮ್ಮ ಸೊರ್ಕುಜವ್ವನಿಗರಂ ತಿಕ್ಕಿ ತೆಕ್ಕೆಯಾಡುವೆನಿಂತಿದು ದಿಟ್ಟಮೆಂಗಂ. ಆಗಳಂಗದಂ- ಏನ್ನೈಯ! ಪೊಂದುವ ಸಂಧಿಯ ನುಡಿಗಳನಾಡಟೆ ಸಲ್ಲದ ನಿಲ್ಲದ ನಾಡ ನುಡಿಗಳನೆಮ್ಮವರ್ ನೋವಂತಿರೆ ಸುಡುಮಾತುಗಳಂ ಗಱಿಪುವಯ್! ಏಂ ಲವಣಾಂತಕಂ ಸಾಲನೆ! ಪುಷ್ಕಲಾದ್ಯರ್ ಸಾಲರೆ! ಆಂ ಸಾಲೆನೆ! ಇದಱಿಂ ನಿನಗೆ ಸುಖಮಾಗಲರಿಯದು. ಅಂತು ರಾಮನನೆ ಕಣ್ಣಾಱೆ ಕಾಣಲ್ಕೆಂದು ಬಯಸುವೆಯಪ್ಪೊಡೆ ಎಮ್ಮನೊಡೆವೆರಸಯೋಧ್ಯೆಗೆಯ್ತರಲೊಡಂ ಕಂಡು ಪಾವನನಾಗಲಕ್ಕುಂ. ಚಿಃ! ಮರುಳೆ! ದೇವರ್ ನಿನ್ನೆಡೆಗೆ ಬರ್ಪುದುಂಟೆ! ಬಾರರ್. ಅದುಕಾರಣದಿಂ ದೇವರ್ ಮುನಿಯದ ಮುನ್ನಮನುಜಶತ್ರುಹನ ಶರಹತಿಗೆ ನೋಯದ ಮುನ್ನಮುಗ್ರದ ಪುಷ್ಕಳನ ಕವಲಂಬಿನಿಸುಗೆಗೆ ಗಾಱುಗಿಡದ ಮುನ್ನಮಣುವನ ಸಿಂಹಗರ್ಜನೆಗೆ ಬೆಬ್ಬಳೆವೋಗದಮುನ್ನಮೆನ್ನ ಗುರ್ದಿಂ ಬರ್ದದ ಮುನ್ನಮೆಂತಾನುಮೆಮ್ಮವರಂ ಕಂಡು ಮಱೆವಾಯ್ವುದು ಮೇಲೆಂದು ಸಭೆ ಬಿಲ್ಲುಂಬೆಱಗಪ್ಪಂತು ಜರ್ವಿ ಬೆಸೆದು ನುಡಿವ್ವುದುಂ; ಮಾರಾಯುಂ ಪಿರಿದುಂ ಕನಲ್ದು—ತೆಗೆ ತೆಗೆ ನಿನ್ನ ಶತ್ರುಹಗಿ

ತ್ರುಹರಂ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣನೆ ರಣದೊಳಿದಿರಾದೊಡಂ ಬಗೆವೆನೆ? ನಿಮಗಂ ದೇವರ್ಗಂ ನಯಕಂಜುವೆನಲ್ಲದೆ ಭಯಕಲ್ತು. ಅಂತಾಗದಂದು ನೀಮೆ ಬಿಲ್ಲಾಳ ಬಲ್ಲಾಳರಪ್ಪೊಡೆ ಮೊನೆಯೊಳ್ ಹಯಮಂ ಕೊಳ್ವುದು ರಾಮನಂ ತೋಱದೆ ಸಂಧಿಗೊಂದೆಂ. ಬಿಣ್ನುಡಿಗೆ ಬೆಱಗಾಗೆಂ. ಇದು ಸಿದ್ಧಂ ಬದ್ಧಮೆಂದು ಪೂಣ್ದು ನುಡಿದು ಬಂದ ನಿಯೋಗಿಯುಂ ಪಿಂತಟ್ಟಲೊಡಂ; ವಾಲಿಪುತ್ರನಿಚ್ಚೆ ಪೆರ್ಚೆಯಾಗಿ ಚೆಚ್ಚಱದಿಂ ಬಂದು ತನ್ನಾಣ್ಮಂಗಿಂತಿದಂ ಕೇಳಿಸಿದಂ.

ಬೀರಬೇಂಟೆಗೆ ತಮಗಾನುಡಿಯೆ ಗುಡಿಯಾಗೆ ಆಕೆವಾಳರೆಲ್ಲರ್ ಕಲಿಯಾಗಿ ಕಣೆಯು ದೊಣೆಯು ಕಲ್ಲಬಿಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟಿನ ಮುಟ್ಟಿನ ಮರನ ಗಿರನ ಪೊಱೆಯೊಳೆತ್ತಿ ನಡೆದು ಮತ್ತಮೊತ್ತಂ ಮುತ್ತಿ ಗರ್ಜಿಸಿದರ್. ಆ ಗರ್ಜನೆಗೆ ಮುಂಗಾರ ಸಿಡಿಲ ಗರ್ಜನೆಗೆ ಮೊರೆದು ಮುಱಿದೇಳ್ವ ಸಿಂಗನಂತೆ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದುಬೆಟ್ಟು ಸರಥಂ ಸುರಥಂ ದಂಡಂಗೊಂಡು ದಾೞಿಡುವ ದೆಬ್ಬಾಳದ ದಕ್ಕಡಿಗರಂ ತಱಿಬಿ ನಿಂದಂ. ಅನಿತಱೊಳ್ ಸಹದೇವಭೂರಿದೇವರಿಪುಂಜಯಪ್ರಮುಖ ಪುತ್ರವರ್ಗಮುಂ ಮಂತ್ರಿವರ್ಗಮುಂ ಮೂಲಬಲಂಬೆರಸು ಬೆಂಬಲನಾಗೆ ಬಂದೊದವಿದರ್. ಆಗಳಿರ್ಕಡೆಯೊಳಂ ನಿಡುಗೋಲ ಬಲ್ಸರಿ, ಬೋಟೆಯಂಬಿನ ಸೂಟ್ಸರಿ, ನಿಡುಗಲ್ಲ ಮೆಲ್ಸರಿ, ಬಡಿಗೋಲ ಜಡಿ, ಪೊಯ್ಮರನ ಪೊಯ್ಮತೆ, ಬಟ್ಟಕೈದಿನ ದಿಟ್ಟಸೋನೆ ಎತ್ತಂ ಕವಿದತ್ತು. ಇಂತಪ್ಪದುಮುಕಿನ ಕೇಣಿಯು ಚೂಣಿ ಸೋರ್ಗುಂಜಿರ್ಕಾಗಲೊಡಂ ಕಂಡು ಮಿಂಪೆಟ್ಟು ಪಡೆವಳರೆಲ್ಲರುರವಣಿಸಿ ಮುಂಬರಿದೊತ್ತಿ ನಿಂದರಾಗೆ ಕಾದಿ ಮೋದಿ ತಾಂ ತಮಗೆ ಜವಹುರದ ಪಡಿನೆಳರಾದರ್. ಈಗಳಿರ್ದರಕ್ಕದೊಳತಿರಥರ್ಗರ್ಧರಥರ್ಗೆ ಮಹಾರಥರ್ಗೆ ತಂತಮ್ಮೊಳ್ ಪೋಣರ್ಕೆ ಗಡ! ರಿಪುಂಜಯಗೆ ವಿಮಲಂ ಸಾಟಿ, ದ್ಯುಮಾರ್ರಂಗೆ ಸುಬಾಹು ಪಾಟಿ, ಹರ್ಯಕ್ಷಂಗೆ ನೀಲರತ್ನಂ ಹೋಟ್ರ, ಬಲಮೋದನಂಗದಂಗೆಣೆ, ಸಹದೇವಂಗೆ ಸತ್ಯವಂತಂ ತೊಣೆ. ಇಂತೋರಗೆಯಿಂ ತಾವಿರ್ದಟ್ಟಾಗೆ ಕಾದುತಿರಲೊಡಮತ್ತಲೊಂದೆಡೆಯೊಳ್ ತನ್ನೊಂದು ಪನ್ನತಿಕೆಯಿಂ ಪಡಿವಟಮನರಿಯುತಿಱಿಯುತೆ ಬೀದಿವರಿಯುತೆ ಬರುವರುತುಮಿಪರ್ ಚಂಪಕನಸಿದಿರ್ಚಿ ಕೋಳ್ಗಱಿದು ಪುಷ್ಕಲಂ-

–ಎಲೆಲೆ ಗಬ್ಬದುಬ್ಬರದ ಗರುಡಿಯ ಬೀರ! ನೀನೇವೂರ ರಾಯಗುವರನೊ? ಕೆಮ್ಮನಿರದೆ ಬಱಿದೆ ಪೆಱರೊಡವೆಯ ಜನ್ನದಸುವಂ ಪಸುವಂ ಕವರ್ವ ಕಿತವರೆಂತಂತು ಬಲ್ಪಿಂ ಕೊಂಡುಯ್ದು ನಿಮ್ಮವರ್ಗೆ ನೀಂ ಗಂಡನೆ! ಬಂಡನೆ! ನುಡಿ ನುಡಿಯೆಂದಂ. ಆಸೊಲ್ಲಂ ಪುಲ್ಲಂ ಬಗೆದು ಪಲ್ಲಮುಱಿಯೊಂದಾಯತಿಯಿಂ ಮಿಕ್ಕುಮೀಱಿ ಪೊಕ್ಕಿಱಿವಟ್ಟೆಯಂ ಮುಟ್ಟಿ ಮುಱಿದು ಮುಂಡನಂ ದಿಂಡುರುಳ್ಚಿ ರುಂಡವಂ ಸೆಂಡಾಡಿ ಕೊರ್ವನಾಲೆ ಕರ್ವನೆಂತಂತು ಪಿಱಿದು ಮುಳಿದು ಮುಂದೊತ್ತಿ ಪೋಪನಂ ಕೋಪದಿಂ ತಱುಬಿ ಮತ್ತಮೆಂಗುಂ. ಓ! ಓ! ಗರುವಾಯ ಬಲ್ಗಡಸುಗಾಱ! ನುಡಿವಂಗೆ ನುಡಿಯದುಸಿರ್ಕನೆ ಪೋಪ ಪೆರ್ಮೆಯದೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಯೆ! ಪಡಿನುಡಿಗುಡವೇಡಾ! ಬಲ್ಪುಳ್ಳೊಡೆನ್ನನ್ನರೊಳ್ ತೋಱದೆ ಆಱದ ಬಾರದ ಬಱುಬಡವುಬಣಗುಗಳಂ ಕೊಂದಿಂ ತಿಂದೆನೆಂದೊಡೊಂದು ಕಾದಾಳ್ತನಮೆ! ಮತ್ತಂ ಮೇಣುಮಂತದನೊರ್ಮೆ ನಿನ್ನಂ ಕೇಳ್ವೆಂ. ನೀನಾವನೇವಂ? ನಿರ್ನೆರಮೆಮ್ಮಂ ತಿಣುಕಿ ಕೆಣಕಿ ನೋಯದೆ ಸಾಯದೆ ಬಂದ ಬಂದಿಯ ಕುದುರೆಯಂ ಬಿಟ್ಟು ಕಾಲ್ಗೆಗೊಟ್ಟು ನೆಱೆ ಮಱೆವಾಯ್ವುದು ಕರಂ ಲೇಸೆಂದಂ. ಆಗಳ್ ಚಂಪಕಂ ಕಿನಿಸಿಂ–ಎಲೆ ಎಲೆ! ಕಡುಸಡಗರದ ಬಡಿವಾರದ ತೋರದೋಟಿಗ! ರಣಕ್ಕೆ ಮೆಯ್ಯಾಂತು ನಿಂದೆನ್ನಂ ಮುನ್ನಮಾರೆಂದು ಕಿಱುಕುಳನೆಂತಂತು ಬೆಸಗೊಳ್ವೆ ಬೆಸೆಗಾಱ! ನಿನ್ನ ಗರುವಿಕೆಗೆ ನಾಡೆ ನೋಡೆ ತೋಡೆ! ಬಡ್ತಿ ನಿಂದ ಗಂಡುಗಲಿಗಳ್ಗೆ ಸೊಲ್ಲೆ ಬಿಲ್ಲಪ್ಪಿನನೀಗಳ್ ನಿನ್ನೊಳ್ ನುಡಿವೊಡೆಂದೆ ನಿನ್ನಂ ತಾಗಿವಂದೆಂ. ನಿನ್ನೊಳುಱಿದನಗಾವುದನ್ಯಂ ಜನ್ಯಂ? ಪೆಸರೇನೆಂಬೆಯಪ್ಪೊಡೆ ನಿನ್ನನ್ನರಪ್ಪ ಸೊರ್ಕಿನ ಬಂಡುಣಿಗಳ್ಗೆ ತಲೆವೇನೆಯನೊದವಿನ ಚಂಪಕನಪ್ಪ ಚಂಪಕಂ. ತೋಳ್ವಲಮುಳ್ಳೊಡೆ ಕಾದಿ ಕುದುರೆಯಂ ಕೊಳ್ಳೆಂಬುದುಂ– ಪುಷ್ಕಳಂ– ಏನೆಂಬ ಪೊಂಪೊ! ತಾಂ ಗಡ! ಚಂಪಕಂ ಗಡ! ಬಂಡುಣಿಗಳ್ ಗಡ! ಏಂ ನಿನ್ನ ಪ್ರಾಣಂಗಳ್ಗೆ ದರ್ವೀಕರನಾಗೆನೆ! ನೋಡೆಂದಂ. ಅದರ್ಕಾ ಚಂಪಕಂ– ನೀಂ ದರ್ವೀಕರನಪ್ಪೊಡೀಕಳನೊಳೇ ನಡುಕಳದೊಳಡುವಳನಕ್ಕುಂ. ಭಾರತಿಯೆಂಗುಂ– ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ತಳ್ವ

ದೆ ತಱಿದು ಸುಂಟಿಗೆ ಪಂಟಿಗೆ ಸಲ್ವಿನಂ ನಿಮ್ಮನೆ ಬಾಣಸುಗೆಯ್ದು ಪದಿರ್ಗಂಗೆ ಬಿದಿರ್ಕ್ಕುವೆಂ, ನೋಡೆಂದು ಪೊಂಗಱಿಯ ಕವಲಂಬಂ ಚಕವಲಂಬವನಾಡದ ಮುನ್ನವೋಡುವಿನಂ ಪೋಗೆಚ್ಚಂ. ಇಂತಿರೆ ಪಗೆಯ ಸವಗದೊಳೆಚ್ಚ ಕಣೆ ಬೆಚ್ಚಂತಾಗಲೊಡಂ ನಾಂಟದಲಗನಲಘುಭುಜಪ್ರತಾಪಂ ಎನಸುಂ ಬಗೆಯದಕ್ಷಯಬಾಣಂಗಳಂ ಪುಷ್ಕಳಂ ಪ್ರಷ್ಕಳನಂ ನೋಯಿಸಿನಂ. ಇಂತಪ್ಪದುಂ ಶರಹತಿಗೆ ಗಾಱುಗೆಟ್ಟುಬ್ಬಸಂಬಟ್ಟು ಮೈಮಱೆದನಾಗೆ ಬಲದೊಳೆತ್ತಂ ನಿಬ್ಬೆಱಗಿನ ಕಲಕಲಂ ಪಿರಿದಾಯ್ತು. ಅನಿತಱೊಳ್ ಶತ್ರುಹಂ ಭಾರತಿಗೊಂದು ನೋವು ತನಗೊಂದು ಮನಕ್ಕೆ ಬೇವಾಗೆ ಮುಂಬರಿದೊತ್ತಿಮುತ್ತಿ ಗಜಱಿ ಗೆಲ್ಲದ ಚಲ್ಲದ ಪಱಿಮಱಿಯ ಗಂಡರನೆತ್ತಂ ಪಿಂಡುಗೆಡೆಪುತಂಡಲೆದು ಬೆಂಚಾಗಿ ಮತ್ತಮಗ್ಗದ ಪುಗ್ಗಿನೆ ಚಂಪಕನನಱಿಸಿ ಮಾಱಂತು— ಓವೊ! ಹೋಟಿಗರಿತ್ತಲಿರ್ಪರೆ! ಬವರಿಗರ ಬಲ್ಪೆಳ್ದರ್. ನಿಮಗಮೀಗಡೆಯೆಡೆಯಾಯ್ತೇ! ಪೇಡಿಯಂತುಂ ಬೋಡ್ಡಿಯಂತುಮಿಂತು ತಲೆಗರೆದಿರ್ಪುದಿದಾವ ರೂಢಿಯೋ? ಕಿಱುಕುಳರಂ ತರುವಲಿಗಳಂ ತಱುಂಬಿ ಗೆಲ್ವೊಂದು ಗೆಲ್ಲಮೆ ಪೊಲ್ಲಮೆಯಾಗದೇಂ ನಿಮಗೆ! ಇತ್ತಲಿತ್ತಲ್ ಚಿತ್ತವಿಪ್ಪುದೆನ್ನ ಸರಿಸಕ್ಕೆ! ಆನುಂಟು; ತೋಳ್ವಲರ್ ನೀಮುಂಟು. ಇಂತೆನ್ನ ಸಜ್ಜೆನೆಚೆಗೋಲ ಸವಿಯುಂ ಇನಿಸಿನಿಸುಂ ಕಾಣಿಮೆಂದು ಬಲ್ಗೋಲ್ಗಳಂ ತಿಱುವಾಯ್ಗೆ ಸಂಧಿಸುತೆಚ್ಚಂ. ಅಗಳ್ ಚಂಪಕಂ ಪಿಳ್ಕು ಪೆಱಗಾಗಿ ಬರ್ಪ ಶರನಂ ತನ್ನೊಂದಂಬಿನಿಂ ಮುಱಿದು ಮೇಣ್ ಪುಂಖಾನುಪುಂಖಮಾಗೆ ಪತ್ತುಂಬುಗಳಂ ಗೊಲೆ ನೆಲೆದಪ್ಪುವಿನಂ ಸೆಳೆದಾರ್ದೇಸಾಡಿದಂ. ಅಂತೇಸಾಡಿ ಬರ್ಪ ಪೂಣಂಬುಗಳಂ ನಡುವಟ್ಟೆಯೊಳೆ ಕೊಚ್ಚಿ ಪಡಿಸರಲಿಂ ತೇರ ಕೀಲಂ ವಾರುವದ ಕಾಲಂ ಮುಱಿದಂ. ಇಂತಾಗಲೊಡಂ ಮೂಜಡಿಯ ಪೇರಡಿಯೊಂದು ಪಾಂಗಿನಿಂ ಹಯಂ ಕೂಂಟ ನಡೆವುದುಮಾರಥಮನುಱಿದು ಮೇಣೊಂದು ಬಿನ್ನಣದ ತೇರನಡರ್ದು ಚಂಪಕಂ ನೊಂದ ಪಂದಿಯೊಲಂದು ಮುಸಕದಿಂ ಕೆರಳ್ಗಣ್ಮಿನ್ಮೆಂದು ಮಂತ್ರಾಸ್ತ್ರಂಗಳಂ ಭರತಾವರಜಂಗೆ ಪೂಡಿದಂ. ಆಗಳ್ ಮಂತ್ರಮುಂ ತಂತ್ರದಿಂ ತಱಿದು ಪೊಸಮಸೆಯ ವಿಶಿಖಂಗಳಂ ಪಗೆಯ ಬಿಲ್ಲಂ ಪಲ್ಲಂ ಕಡಿವಂತು ಮುಕ್ಕಡಿಗೆಯ್ದು

ಬೊಬ್ಬಿಱಿದಂ. ಚಂಪಕನೆಂಗುಂ:– ಕಣ್ಬೇನೆಯ ಕರಡಿಯಂತೊರಲದಿರೆಲೆ ಕೂಬಿ! ಚಾಪಂ ಪೋದೊಡೇನಕ್ಕುಂ. ನಿನ್ನೊಂದು ವಧೆಗೀಗದೆ ಸಾಲದೆ? ನೋಡೆಂದು ದಂಡಂ ಖಂಡಮಪ್ಪಂತು ಪೊಯ್ದಂ. ಅನಿತಱೊಳ್ ಗದೆಯಂ ಸದೆದು ಮೇಣೆರಡಂಬಿಂ ಮುಂಬಿಗನಂ ನಿರಾಯುಧನಂಗೆಯ್ದು ನಿಶ್ಚೇಷ್ಟಿತನಪ್ಪಂತು ನೋಯಿಸಿ ಕಣದೊಳ್ ಕೆಡೆಪಿದಂ, ಇಂತು ಚಂಪಕಂ ಜೋಂಪಿಸಿ ತಿರೆಯೊಳ್ ಕೆಡೆವುದುಂ ಅಱಿದುಱಿದ ಬೆಂಬಲಂ ಮುಂಬಲಮಾಗೆ ಬೆಂಗೊಟ್ಟೋಡಿ ತಮ್ಮಾಣ್ಮಂಗಿಂತಿನಂ ಕೇಳಿಸಿದರ್. ಒಡನೆಯೆ ಸುರಥಂ ರಥಮನಾಎಡೆಗೆ ನೂಂಕಿ ಪಗೆಯನಸ್ತ್ರಜಾಲದಿಂ ಸೆಱೆವಿಡಿದುಯ್ವೆನೆಂಬಾವೇಳೆಯೊಳೞುಗೆನರಿಯಂ ಕರಿಯುನೆಱಗುವ ಬಲ್ಸಿಂಗನಂತಿರೆ ತನ್ನೊಂದಾಟೋಪದಿಂ ತಾಗಿ ತೂಗಿ ಪಿಡಿಯಿಂ ಗುದಿರ್ದನಾಗೆ ತೇರ್ ಜಜ್ಜರಿವೋಯ್ತು. ಆಗಳ್ ಸುರಥಂ ವಿರಥನಪ್ಪುದು ಮಿರ್ವರುಂ ಕಣನೊಳ್ ಸಮುದಂಡಿಯಿಂ ಪೊಣರ್ದರ್. ಹಯಮಂ ತಾರೆಂಬ ರಾಘವನಂ ತೋಱೆಂಬ ಕೆಲಸಾರೆಂಬ ನೀನಾರೆಂಬ ಪೋರೆಂಬ ಬಾರೆಂಬ ಸಡಗರದ ನುಡಿಯೆ ನುಡಿ ಕೊಳುಗುಳದೊಳ್. ಸುರಥನಿಟ್ಟ ಗದೆಯನಣುವಂ ಮುಱಿದಂ; ಪೊಯ್ದ ಕೂರಸಿಯುಂ ಮುಱಿದನೆಚ್ಚಗ್ನಿ ಬಾಣಮುಂ ಮುಱಿದಂ; ಗರುಡಾಸ್ತ್ರಮಂ ಮುಱಿದಂ; ವಜ್ರಾಸ್ತ್ರಮಂ ಮುಱಿದಂ: ಬ್ರಹ್ಮಾಸ್ತ್ರಮಂ ಮುಱಿವಂ; ವಾಯುಬಾಣಮುಮಂ ಮುಱಿದಂ; ರಾಮಬಾಣಮೆಂದೊಡೆ ಸರಿದಂ. ಏನೆಂಬ ಭಕ್ತಿಯೊ ದೇವರೊಳ್! ಅಂತು ಚಳಚಳಿಸಿ ಬೆಳಬೆಳಗಿ ತೇಂಕಿ ವರ್ಪ ಪೊಂಗಱಿಯ ರಾಮಬಾಣಮಂ ದೂರದೆ ಕಂಡಡಿಮುಡಿಯೊಂದಾಗೆ ಮಣಿದು ಕೈಯೊಳ್ ಕೊಂಡೆರ್ದೆಗೊತ್ತಿ ತಲೆಯೊಳಟ್ಟಿ ಪೆಗಲೊಳಾಂತು ಪತ್ತೆಗೆಯ್ದು ತಳ್ಕೈಸಿ ಸೊಗದಾಲಿನೀರಿಂ ಮೀಯಿಸಿ ಭಕ್ತಿಯೊಂದು ಪರವಸದಿಂ ಮೆಯ್ಮಱೆದೆಚ್ಚಗೊಂಡು ಸಂತಸದ ಸವಿಗಡಲೊಳೋಲಾಡಿ ನೋಡಿ ಪಾಡಿ ಮತ್ತಂ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳಿರ್ಪ ಸುರಥನಂ ಕಂಡೆಲೆ ರಾಯ! ಇಂದಿಗೆ ನೀನೆ ಗೆಲ್ದಯ್. ನಿನ್ನನೆ ದೇವರೊಲ್ದರಕ್ಕುಂ. ಎಲೆ ದೇವ! ಭಕ್ತವತ್ಸಲನಾಗೆಯೆ? ಕರುಣಾಕರನಾಗೆಯೆ? ಮುಂ ಜಗದೊಡೆಯನಾಗೆಯೆ? ಎನ್ನೊಡೆಯನಾಗೆಯೆ? ಆಂ ಬಂಟನಾಗೆನೆ? ಮುನ್ನಿನ ನನ್ನಿಗನಾಗೆನೆ?

ಎನ್ನೊಳೇನಪರಾಧಮೊ ? ಏನುಪೇಕ್ಷೆಯೊ? ಪೇೞಿರೆ, ದೇವಾ ! ಈಬ
ಣಗುರಾಯನೊಳಗೆ ಜುದ್ದಂ ಕೈಗಟ್ಟುವೊಡಕ್ಕುಮೆ ? ನೀನೆ ಬಂದು
ಜಡಿವೊಡಕ್ಕುಮೆ ! ಬಡಿವೊಡಕ್ಕುಮೆ ! ಸೆಱೆವಿಡಿವೊಡಕ್ಕುಮೆ ! ನಿನಗ
ಮೀಪಂದೆ ಗೊಂದೆರಾಯನೊಳೇಂ ಪಕ್ಷಪಾತಮೊ ! ಸಾಜಂ. ನಿನ್ನ
ತ್ತಣಿನರಿಗಮಂಜುವೊಡಾದೆಂ. ಬೆನಕನಂ ಕಂಡು ಕಿತ್ತಿಲಿಗೆ ಕುಂಬಿಟ್ಟಂ.
ನೀನಿಲ್ಲದಂದೆನಗೇತಱ ಕೂರ್ಪು ? ಏತಱೊಂದಾರ್ಪು ? ಮೇಣೇತಱ ಪೊ
ಡರ್ಪು? ಎನಗೇಕೆ ಬಂಟತನಮೇತರ್ಕೆ ಹಯದ ಬೆಂಬಱಿಯೊಂಗು ಪಲ
ವಂದದೊಳ್ ಮಣಿಮಣಿದು ಪಾಡಿ ಬೇಡಿಕೊಳುತಿರ್ಪುದುಂ—ಬಾನ ಮೀನನಿ
ಱಿಕೆಯೊಳ್ವೆಂದುಜ್ಜಳದ ಕುಂಡಲಂ, ಬಣ್ಣಿಸಿ ನುಣ್ಣಿಸಿದ ಕರ್ವಣಿಗಲ್ಲ ಕೈ
ಗನ್ನಡಿಯೆಂತಂತು ತಳತಳಿಪ ಗಂಡಮಂಡಲಂ, ಮುಗಿಲ್ ಪಗಿಲ್ತಗಸದ
ಪಸುರ್ವಣ್ಣದ ಮೆಯ್ಸಿರಿ, ತುಂಬುವೆಱೆಯ ಕಳೆಗೆ ಕೆಳೆಯಪ್ಪ ಮೊಗಸಿರಿ,
ಪಲಗೆನೊಸಲಂದಂ, ನಿಱಿಗುರುಳ ಚೆಂದಂ, ಕಿಱುನಗೆಯ ಗಾಡಿ, ಚೆಲ್ವಿನ
ಲರ್ಗಣ್ಗಳ ಕಡೆನೋಟದ ಮೋಡಿ, ಬಗೆಯೊಳಂಬುಗೊಳಲೊಡಂ; ಮಿಗ
ಗೋಡುಂನಾಱ ಸೀರೆಯುಂ ತನ್ನ ಲಚ್ಚಣನಾಗೆ ದೀಕ್ಷೆವೊತ್ತ ಕೋದಂಡ
ದೀಕ್ಷಾಗುರುವಂ ತನ್ನಿದಿರೊಳ್ ಕಂಡಂ. ಇಂತು ಮೈದೋಱಿದ ತನ್ನೊಡೆ
ಯನಂ ಸುಖಾಶ್ರು, ತಾಂ ತನಗೆ ಕಾಟ್ಪುರವಾಗೆ ಸೋರ್ವಿನಂ ಎಮೆಯಿಕ್ಕ
ದಾಲಿಸಿ ಮೇಣುಂ ಮೇಣುಂ ದೇವರಡಿಯೊಳ್ ಪೊರಳ್ದು ತನ್ನ ಬನ್ನ
ಮಂ ನಿರವಿಪುದುಮತ್ತಲ್ ಮಱುವಕ್ಕದ ಸುರಥಂ ತಳ್ವದೆ ಹಯಮಂ
ಕಪ್ಪಮಂ ಕಾಣ್ಕೆಯುಂ ಪೊನ್ನ ಭಂಡಾರಮಂ ತರಿಸಿ ರಾಘವನಡಿಗೊ
ಪ್ಪಿಸಿ ತಾನುಂ ದಂಡಪ್ರಣಾಮಂಗೆಯ್ದು— ಜೀಯ ! ದೇವ ! ಎನ್ನೊ
ಡೆಯ ! ಎನ್ನಿತಪರಾಧಮೆನ್ನಿತಪರಾಧಂ ! ಬಂದ ಹಯಮಂ ನಿನ್ನ ಬೆಂಪಱಿ
ತುಂ ಬಿಟ್ಟೆನಿಲ್ಲಂ. ನಿನ್ನವರಂ ಪೊಯ್ದಂ ಬಯ್ದಂ. ಆದೊಡಂ ನಿ
ನ್ನಂ ಕಾಣ್ಬೊಂದು ಬಯಕೆಯೊಳಲ್ಲ, ಗೆಲ್ಲದೊಳೆಳ್ಳನಿತಾದೊಡಮಲ್ತು.
ಈಗಳ್ ಕಣ್ಣಾಱೆ ಕಂಡೆಂ, ತಣಿದೆಂ, ದಣಿದೆಂ. ಮೇಣೆನಗಾವುದಱೊ
ಳಾಸೆ! ಇದೆಕೊಳ್ ! ಹಯಂ, ಕಾಣ್ಕೆ, ಕಪ್ಪಂ, ನಾಡು ಬೀಡೆ
ಮ್ಮ ಸೊಮ್ಮು ನಿನ್ನ ಚರಣಕ್ಕರ್ಪಿಸುವೆಂ. ಎನ್ನೊಡಲುಮನೊಡಮೆ
ಯುಮಂ ಮಡದಿಮಕ್ಕಳಂ ನಿನ್ನಡಿಗೊಪ್ಪಿಸಿದೆಂ. ನೀನೊಲ್ವುದು ಕಾ

ವುದು-ಎಂದು ಸೆರಂಗನೊಡ್ಡಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡಂ. ಆಗಳ್ ಶ್ರೀರಾಮಚಂದ್ರ ಮುನಿವರ್ಯರುಮನೆತ್ತಿ ತಳ್ಕೈಸಿ ತನಗಭಿಮಾನಮನಿರ್ವರೊಳಂ ಸಮಂ ತು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಕ್ರೋಧಮಂ ತಿಳಿಪಿ ಕಳಿಪಿ ಮತ್ತಂ ಮುಚ್ಛೈವೋದ ತಮ್ಮವರನೆಬ್ಬಿಸಿ ಸರ್ವರುಮಂ ಸಂತೈಸಿ ಮೆಯ್ಗರೆದಂ.

ಬಳಿಕ್ಕಮಾಶತ್ರುಘ್ನರೆರೆನಗಲುಪ್ಪಯಣಂಗೆಯ್ದು ಸುರಥನಿಂ ಸತ್ಕೃತರಾಗಿ ರಾಜಂಬೆರಸು ಸಡಗರದಿಂ ಮುಂತೆನುಂತೆ ನಿಜ್ಜಮಯಣದಿಂ ನಡೆದರ್.

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್

ಹನುಮತ್ಪರಾಜಯಂ ಪಂಚದಶಾಶ್ವಾಸಂ

ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಷೋಡಶಾಶ್ವಾಸಂ.

—: ಕುಶಲವ ಜನ್ಮವೃತ್ತಾಂತಂ :—

ಎಲೆಗೆ ರಾಮಾಭಿರಾಮೆ! ಸುಗ್ರೀವೆ! ನೀಲಕುಂತಳೆ! ಕುಮುದನಯನೆ! ಪದ್ಮಗಂಧಿ! ಕೇಸರಿಮಧ್ಯೆ! ಅಂಗದವಿರಾಜಿತೆ!

ಅಂತು ಕುಂಡಲಪುರದಿಂ ತಳರ್ದು ಪೆಂವರ ಕೆಲವರ ಕಣ್ಣಲಿ ಮೊಗರ ಗುಡ್ಡರೋರೊಂದು ನಾಡಂ ಕಳಿಕಳಿದು ಬರುವರುತುಮಿರ್ಪುದುಮಲ್ಲಿ ಮಲ್ಲೀಪಲ್ಲೀಕುಂಜಪುಂಜರಂಜಿತಮಾದೊಂದು ಮುನಿಗಳಾಶ್ರಮದ ಪೂಬನಳಯದ ತೋಂಟದೊಳಾಟದ ಕಿಱುವರೆಯದ ಕುಮರರಿರ್ವರದಟಿಂ ತಡೆದು ಪಿಡಿದು ಹಯಮಂ ಕಟ್ಟಿದರ್ ಗಡ!

ಮನೋ— (ಕೇಳ್ದೊಂದು ತವಕದಿನೆನಸುಂ ಸರಿಸಕ್ಕೈತಂದು ನಲ್ಮೆ ಮಿಗೆ ನಲ್ಲನಂ ಗಲ್ಲಮನಲುಗಿ ತಳ್ತು ಮರ್ದಪ್ಪಿ) ಎನ್ನ ಚೆನ್ನರಸ! ಮುನಿಗಳಾಶ್ರಮದ ತರಳರ್ಗೀ ಬಗೆಯೊಳ್ ನಾಡ ರಾಯರಂ ಜನ್ನಗುದುರೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಕಾದುವ್ರೊಂದು ಬಲ್ಪುಂ ಕೂರ್ಪುಂ ನೇರ್ಪಟ್ಟುದೆಂತು? ಆರಪ್ಪರೀ ಕುಮಾರರೇಂಗೆಯ್ದರೇನಾದರೆಂತು ಕಾದಿದರ್ ಪೇೞ? ಅಬ್ಬಾ! ಏಂ ಗಡುಸುಗಾಱರೊ!

ಮುದ್ದ— ಉಃ! ಪೋಕೆ. ಬಾೞ್ಗೆಟ್ಟ ಮಕ್ಕಳಾರಾದೊಡಮೇಂ? ಸೊಲ್ಗುಮೀಪಾೞ್ಗತೆ; ಕತೆವೇೞ್ದು ಬೇಸತ್ತೆಂ; ಎಂತುಂ ಯಜ್ಞಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಗೆಯ್ವೆಂ.

ಮನೋ— ಮುದ್ದುಮೊಗದ ಚೆನ್ನಿಗರಾಯ! ಆಗದಾಗದು, ತನ್ನಾಣೆ! ಬಾಲಕರ್ ರಣದೊಳ್ ಸೋಲ್ತರೆ? ಗೆಲ್ದರೆ? ಪೇೞಯ್. ನಿನಗಮೇನಿಂತು ಬೇಸಱೊ ಕಾಣೆಂ.

ಮುದ್ದ— ನೀನುಡುಗೊಱೆಯನೀವ್ರದನೇನುಮಂ ಕಾಣೆನುಂತೆ ಪೇೞೆಂಬೊಡೆ ಪೇೞ್ವೆರೆ?

ಮನೋ— (ಕಿಱುನಗೆಯಿಂ) ಎಱೆಯ! ನೀನುಮೆರೆವರೆಂತಂತು ಬೇಡುವಯ್. ಇಸ್ಸಿ! ಕಾಡಿ ಬೇಡಿಕೊಂಡೊಡೊಂದುಡುಗೊಱೆಯೆ? ಮನವೊಲ್ದೀವ್ರೊಡಲ್ತೆ ಮೆಚ್ಚು?

ಮುದ್ದ— ಮೆಚ್ಚಂ ನಚ್ಚಿ ಪಚ್ಚವ್ರೋದೆಂ. ಆಯ್ತು ನೋೞ್ಪೆಂ. ಎಳಗುವರರೊಂದು ಕತೆ ಮುಂತಿರ್ಕೆ. ನೀಂ ಮುನಿವೆರಸು ಪೋದ ಸೀತೆಯೊಂದಿರವನಱಿತುಂಟೆ?

ಮನೋ— (ಅಱಿವ್ರುಗೊಂಡು) ಎನಗಮೇನೊಂದು ಮಱವೆಯೊ? ಎನ್ನಬ್ಬೆ ಸೀತೆಯುನಂದಾಗಳ್ ಮಱೆತೆಂ. ಅಪ್ಪುದಪ್ಪುದು. ಮುನಿಗಳಾಶ್ರಮದೊಳೆಂತಿರ್ದಳೇಂಗೆಯ್ದಳ್? ತಮರನರ್ ಕಡೆಗೆ ಕೊಂಡುಯ್ದರೇಂ? ಎನಗಿದನೆ ಪೇೞ್. ಆಮಕ್ಕಳಿರ್ಕೆ ಪೋಕೆ.

ಮುಗ್ಧ— ಅಂತಱನುಂ ನನ್ನಿಯುಂ ಬಿತ್ತುಂ ಬೆಳೆಯುಂ ಪುರುಳುಂ ತಿರುಳುಮೊಡವೆರಸು ಪೋಪಂತೆ ಪೋಗಿ ಬಱಿಕ್ಕೆ ಮುನಿಪನಾ

ಶ್ರಮದ ನಟ್ಟನಡುವೆ- ಎಳವಳ್ಳಿಯ ಮೊಗವಾಡಂ, ಬೆಳ್ಳಿಲೆಯ ಮಂಡಪಂ, ಪಸುರೆಲೆಯ ನಟ್ಟವನೆ, ಸೆಳೆಗೊಂಬಿನ ಕೇರ್, ಪಣ್ಣೆಲೆಯ ಪೊದಕೆ; ಚೆಂದಳಿರ ಪಚ್ಚೆ, ಪೊಸಸುಱಿಯ ಮೂಡಾವಿ, ಅಲರ್ಜೊಂಪದ ಮೇಲ್ಕಟ್ಟು, ಚೆಲ್ವಾಗೆ ಕಣ್ಗಂ ಮನಕಮಿಂಬಾದ ಪರ್ಣಕುಟಿಯನೇರ್ಪಡಿಸಿ ಬಗ್ಗನೊಂದು ಸಿರಿಯುಂ ಹದಿಬದೆಗೆಯ್ವಂತು ದೇವಿಯನಿರಿಸಿ ನೆರೆಮನೆಯ ಮುನಿಸತಿಯರಂ ನೇಹದ ನಲ್ಗೆಳದಿಯರಂ ಮಾಡಿ ಪಾಡಱಿದು ಬೆಂಡಾಗದಂತು ತಾನಾರೈಯುತಿರ್ದಂ.

ಸೀತೆ ನಿಚ್ಚಲುಂ ಪೊತ್ತಿಗೆಗೆ ಮುನ್ನಮೆ ಶ್ರೀರಾಮನನೊಂದು ನೆನಪಿನೊಳಿಟ್ಟತ್ತು ಮೂಡಿವರ್ಪ ತನ್ನ ಗುರುಗಭಿವಂದಿಸಿಯುಂ, ಮಿಂದು ಬಂದು ಮಡಿಯುಟ್ಟು ಮುನಿಗಯ್ಯಂಗೆಂತಂತು ಬಲವಂಟಿಱಗಿ ಪರಕೆಗೊಂಡು ಮುನಿಸತ್ನಿಯರಂ ಕಾಲ್ವಿಡಿದು ತಿಱಿತಂದ ಪೂಗಳನರ್ಪಿಸಿ ಕಿಱಿದುಂ ಬೇಗಮಿರ್ದು ಸಲ್ಲಪಿಸಿ ನಿಲ್ಲದನರಿತ್ತ ಕಂದಮೂಲಂಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕಿಱುವೆರಲ ಮುದ್ರೆಯುಂಗುರದ ಶ್ರೀರಾಮಮೂರ್ತಿಗೆ ಸಮರ್ಪಿಸಿ ಬೞಿಕ್ಕೆ ತಾನಿನಿಸಿನಿಸಂ ಕೋಡಿವರಿವ ಕಣ್ಣೀರ ಬೆನ್ನೀರೊಳುಂಡು ಕಂಡು ಮುನಿಗಳೋದುವ ರಾಮಚಾರಿತ್ರಮಂ ಕಿವಿಯಾಱೆ ಕೇಳ್ದು ತಾನುಂ ಪಂಬಲಿಸಿ ನಡೆವಗಲ್ವರೆಗಮಿರ್ದು ಸಂಜೆಯಪ್ಪದುಂ ಸಂಧ್ಯಾದೇವಿಯುಂ ಭಾವಿಸಿ ಮತ್ತಂ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರನ ನಲ್ಮೆಯ ಬಣ್ಣನೆಯನೆ ನೆನೆನೆನೆದೊಂದು ಹರವಸದಿಂ ಮೈಮಱೆವಳೊಱಗುವಳ್ ಕನವರಿಸುವಳ್. ನುಡಿಯೊಳ್ ನಡೆಯೊಳೆಡವಿನೊಳ್ ಜಡದೊಳ್ ಜಂಜಡದೊಳ್ ಅಡಿಗಡಿಗೆ ಶ್ರೀರಾಮನೊಂದೆ ನೆನಪು ಗಡ! ಏಂ ಸಾಧ್ವಿಯೊ! ತನ್ನೆಱಿಯನೆಯೆ ಪಾಡು; ತನ್ನಾಣ್ಮನೆಯೆ ಭಕ್ತಿ; ತನ್ನಿನಿಯನೆಯೆ ನೆನೆಪು; ತನ್ನರಸನೆಯೆ ಸರಸಮಾಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಗಜಸ್ರಂ. ಕೋಡಳ್ ಬಾಡಳ್ ಕೊಂಕಳ್ ಸಂಕಿಸಳೋಪನ ಕೋಪದ ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಜನಕತನೂಜೆ. ತನ್ನೆಡರನೊರ್ಮೆ ನೆನೆವಳೊರ್ಮೆ ಮಱುಗುವಳೊರ್ಮೆ ಅಳವಱಿವಳೊರ್ಮೆ ತಿಳಿವಳೊರ್ಮೆ ತಾಂ ತನಗೆ ಸೈತಿಡುವಳೊರ್ಮೆ ಬೇಡಂ ಪೊಕ್ಕ ನಾಡವೆಣ್ಣಂತಂತು ಬೆರ್ಚಿ ಬೆದಱುವಳೊರ್ಮೆ ಮಱೆವಳೊರ್ಮೆ ಗುಱುಗುಮ್ಮ

ನಿರ್ವಿಳಾಹದಿಬದೆ ನಿಚ್ಚಂ. ಇಂತು ತನ್ನೊಂದಿರವಿನ ನೋವನೆಂತುಂ ತನ್ನ ಮನದನ್ನನ ನೆನಪಿನೇಱಿಗುಡಳ್. ಮುನಿಯಾರಯ್ಕೆ ಮುನಿಸತಿಯರ ನೇಹಂ ತನ್ನೊಂದು ಪಾತಿವ್ರತ್ಯಂ ನಿಸದಂ ದೇವಿಗೆ ಮೂವಳಸಿನ ಕಾಪಾಯ್ತು.

ಈವೊಲ್ಕೆಯಿನಿರ್ಪ ಭೂಜಾತೆಗೆ ಸೀತೆಗೆ ತಿಂಗಳ್ ತುಂಬಿವರೆವರೆ ಮುನಿ ಕಂಡು ಸೀಮಂತಕರ್ಮಮಂ ಯಥಾವಿಧಿ ಮಾಡಿಸಿದಿಂಬಳಿಯಂ ನಲ್ಗೆಳದಿಯರ್ ಮಲ್ಲಿಕಾಸ್ಮಿತೆಗೆ ಮಲ್ಲಿಗೆಯ ಚೊಲ್ಲೆಯುಮಂ, ಕುಂದಕುಟ್ಮಲರದನೆಗೆ ಕುಂದದ ಬಾಸಿಗಮುಂ, ಮಂದಗಮನೆಗೆ ಮಂದಾರದ ಬೈತಲೆಬೊಟ್ಟುಂ, ಕಮಲಮುಖಿಗೆ ವಿಮಲಕಮಲದಂದುಗೆಯುಂ, ಚಂಪಕಸುನಾಸೆಗೆ ಸಂಪಗೆಯೊಡ್ಯಾಣಮುಂ, ಶಿರೀಷಕೋಮಲಾಂಗಿಗೆ ಸಿರಸದ ಕಿಱುಮುಗುಳ್ಗಳಕ್ಕಸರಮುಂ, ಜಾತಿನಾಯಕಿಗೆ ಜಾತಿಯ ಪಿಂಡುಗಂಕಣಮುಂ, ಸೀಮಂತಿನಿಗೆ ಸೇವಂತಿಗೆಯ ತೋಳ ಬಂದಿಯುಂ, ಸಮೆದು ಸಿಂಗರಿಸಲೊಡಂ; ಪೂವಿನ ಪೊಸಪಸದನಂಗೊಂಡು ಅಂಗಂಬಡೆದು ಕಟ್ಟಿದಿರ್ಗೆ ಜಳಕ್ಕನೆ ಬಂದು ನಿಂದ ವನದೇವಿಯೊಂದು ಪಾಂಗಿನಿಂ ದೇವಿ ಕಣ್ಗೆಡ್ಡವಾದಳ್.

ಲವಕುಶರ ಬಾಲಲೀಲೆ

ಇಂತೊಪ್ಪುವ ಸೀತೆ ಕಿಱಿದಾನುಂ ದಿನಕೆ ಮೇಣೊಂದು ಮುಹೂರ್ತದೊಳಮುಳರನಮುಳರಂ ಪೆಱನೇಸರ್ಕಳಂ ಪೂರ್ವದಿಕ್ಸುಂದರಿಯೆಂತಂತು ಪೆತ್ತು ಪತ್ತುಂದಿವಸಂಗಳ್ಗೆ ಮುನಿಪಂ ಕುಶನೆಂದುಂ ಲವನೆಂದುಂ ಕೊಂಡಾಟದ ಪೆಸರನಿಟ್ಟು ಕರೆವುದುಮಂದಿಂದಿಂಗಮವರ್ಗೆ ಕುಶಲವರೆಂಬ ಸಂದ ಪೆಸರಾಯ್ತಿಳೆಗೆ. ಬರ್ಮಱಡಿಯ ಚೆಲ್ವಿರ್ಮಱಯ್ವೆತ್ತಂತುಮಿರ್ಮಱಯ್ವ ಸೋಮಕಾಮರ್ ಬರ್ಮೊಱದಲೊಳೊಗೆದಂತುಮೊಗೆದು ಗಾಡಿಗಾಡುಂಬೊಲಂ, ಸತ್ತಿನ ಗೊತ್ತು, ಹರಿಸದ ಸರಿಸಮೆನೆ ತೋಱಿ ದಿನದಿನಕ್ಕೇಱುಂಬೆಳೆಯುಂತೆ ಕಳೆವೆರ್ಚುತೆ ಬಳೆಯುತಿರ್ಪ ನಿಸರ್ಗಸುಭಗರ್ ಪೆತ್ತಬ್ಬೆಗಂ ಪುತ್ತಿನ ಪುತ್ರಂಗಂ ಮುತ್ತ ಮುನಿಗಳ್ಗಮೆತ್ತಿ ನಲಿವ ಬಾಳೆಯರ್ಗಂ ಮತ್ತಮೆಲ್ಲರ್ಗಂ ಮುದ್ದುಮುದ್ದಾದರ್. ದಟ್ಟಡಿ ಬಟ್ಟಮೊಗಂ ಪುಟ್ಟಗೈ ಸಿಟ್ಟಾಲಿ ನಟ್ಟನಡುವಣ ನಾಭಿ ಕಟ್ಟಾಯದ ಮೆಯ್ಸಿರಿ

ನೋೞ್ಪರಂ ನಿರ್ವ್ಯಾಜಂ ಬೆಮೆಗೊಳಿಸೆ ಮೊಳೆವಲ್ಲ ಚೆಲ್ವು ಕಿಱುನಗೆಯಂದಂ ತೊದಲ್ನುಡಿಯ ಸೊಗಸು ತಳರ್ನಡೆಯ ಗಾಡಿ ಮನಂಬುಗೆ ಕಣ್ಗಿಂಬಾದರಾಲಂಬಾಲಕರ್ ಬಾಲಕರ್.

ಮತ್ತಂ ಚಲದಿಂ ಮಱುಗುವ, ಮಱುಗುತಬ್ಬೆಯನಿರ್ಕೆಲದೊಳಂ ಸೆಱಂಗಂ ಸೆಳೆವ, ಸೆಳೆದೋಡುವ, ಸಮಂತೋಡಿ ಕಟ್ಟಿದಿರ ಕರ್ಗೋಡಗನಂ ಗಡ್ಡದೊಳೆೞ್ದು ಮಱಿಸಿಂಗನ ಭಾಲಕ್ಕೆ ಗಂಟಿಕ್ಕುವ, ಗಂಟಿಕ್ಕಿ ನಗುವ, ನಕ್ಕು ಮೊಕ್ಕಳಂ ನಲಿವ, ನಲಿದು ಬಂದು ಮುನಿಯನಪ್ಪುವ, ಪಿಡಿದಪ್ಪಿ ತೊಡೆಯನೇಱುವ, ತೊಡೆಯನುೞಿದು ಪೆಗಲನಡರ್ವ, ಪೆಗಲನಡರ್ದು ಕಿವಿಯನೂದುವ, ಕಿವಿಯನೂದಿ ತಲೆಯನಲುಗುವ, ತಲೆಯನಲುಗಿ ಮುಡಿಜಡೆಯಂ ಬಿಡುವ, ಬಿಟ್ಟ ಕೆಂಜಡೆಯ ತುದಿಗೆ ಬೆಲ್ಲವತ್ತವಂ ಪೊಲ್ವ, ಪೊಲ್ದಬ್ಬೆಗೆ ತೋಱುವ, ಅಬ್ಬೆಗೆ ತೋಱಿ ಕೈಪಱೆಗುಟ್ಟುವ, ಕೈಪಱೆಗುಟ್ಟಿ ಬೆನ್ನೊಳ್ ಮೈಗರೆವ, ಮೈಗರೆದು ಗುಂಡಿಗೆಯಂ ಕಳ್ವ, ಕಳ್ದು ಬೈತಿಡುವ, ಬೈತಿಟ್ಟೊರ್ವಂ ಕಳ್ದನೆಂದೊರ್ವನಂ ಪೇೞ್ವ, ಪೇೞ್ದೊಡನೆ ತಂದೀವ, ತಂದಿತ್ತಡಿಗೆಱಗುವ, ಅಡಿಗೆಱಗಿ ಪರಕೆಗೊಂಬ, ಪರಕೆಗೊಂಡು ತಾಯೆಡೆಗೆ ಬರ್ಪ, ಬಂದು ತಮ್ಮ ಲೀಲೆಯಂ ಕೇಳಿಪ, ಚೆಣ್ಣರಾಟಂ ಮಾತೆ ಸೀತೆಯ ತೆರೆಮಸಕದ ಸಂತಸಗಡಲನಿರ್ಮಡಿಯುಬ್ಬಿಸಿದತ್ತು.

ಅನಿತಱಿಂ ಬೞಿಕ್ಕೆ ಮುನಿಪಂ ಚೌಲೋಪನಯನಸಂಸ್ಕೃತರಾದ ಬಾಲಕರ್ಗೆ ಪಲವೋದುಗಳನೋದಿಸಿ, ಬಿಜ್ಜೆಯೊಳ್ ಬಿನ್ನಣಿಗರನಾಗಿಸಿ, ಪಱಿಮಾತುಗಳನೆಲ್ಲಮಂ ಸಾಂಗಮಱಿಪಿ, ಶಾಸ್ತ್ರಂಗಳನೊರೆದು, ಪುರಾಣಂಗಳೊಳ್ ಪರಿಣತರಂ ಮಾಡಿ, ಗಾಣದೊಳ್ ಜಾಣರಂಗೆಯ್ದು, ಬಿಲ್ಗಾಱಿಕೆಯೊಳ್ ಬಲ್ಗೈಗಲಿಗಳನೆಸಗಿ, ಪಾಟಮಾಟಮಪ್ಪಂತು ಕಲಿಸಲೊಡಂ ಮೋಡಮಱೆಯೆ ತಿಳಿದ ಕಳೆಗಳಿಂ ಬೆಳಗುವ ಚಂದ್ರಮನಂತೆ ಮೋಡಮಱೆಯೆ ತಿಳಿದ ಕಳೆಗಳಿಂ ಬೆಳಗಿದರ್ ಯಮಳರ್. ಪುಸಿಯದ, ಬೇಸಱದ, ಗಾಸಿಗೆಯ್ಯದ, ಬಾಸೆದಪ್ಪದ, ಬೋಸರಿಸದ, ಕಟ್ಟೆಱಕದ ಕೂರ್ಮೆ ಪೆರ್ಮೆವೆತ್ತುದು. ತಮ್ಮೊಳೆಣೆಯರ್ಗಿಂದುಂ ಮುನಿಯೊ

ಳೊಂದು ಗುರುಭಕ್ತಿ ಮಾತೆಯೊಳ್ ದೈವಭಕ್ತಿ ಕಣ್ಬೊಲಮಾಗೆ, ತಾಪಸೋರೊಳೊಲ್ಮೆಯಿಂ, ವಟುಗಳೊಳ್ ನಲ್ಮೆಯಿಂ, ಸಂತಂ ಬಳೆಯುತಿರ್ದರಾಜಿತಮಾರರ್ ಕುಮಾರರ್.

ಓ ಎನ್ನ ಪ್ರಾಣೇಶ್ವರೀ! ಇಂತು ದಿನದಿನಕ್ಕೇಳ್ಗೆವೆತ್ತು ಬಳೆಯುತಿರ್ಪ ಬಾಲರ ಬಳವಿಯನೆ ಕಂಡು ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ ಬನ್ನಮಂ ಪಿರಿದುಂ ಮಱೆದು ನಲಿವ ಜಾನಕಿಯಿರವಿಂಗೆ ಕೃತಕೃತ್ಯನಾದೆನೆಂದು ಬಗೆವಿಗೆ ಪೊಂಗಿ ಸಂತಮಿರ್ಪ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಕಿಱಿದಾನುಂ ದಿನಕ್ಕೆ ತನ್ನೊಂದವಸರಕೆ ಕುಶಲವರನಾಶ್ರಮಕೆ ಕಾಪಿಟ್ಟು ವರುಣಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋಪುದುಮಾಗಳಿತ್ತಾನುಂ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂ ನಡೆವ ರಾಘವನ ಜನ್ನಗುದುರೆ ಈಆಶ್ರಮಮಂ ಪುಗುತರಲೊಡಂ—

ಮನೋ— ಈಗಳಱಿತೆಂ ಹಸುವಂ ಕಟ್ಟಿದ ಬಾಲರಾರೆಂಬುದಂ. ಕುಶಲವರಾಗರೇ? ನೀನುಮಾವ ನಾಡ ಗೆತಕಿಯೊ? ಆಗಳಿ ಸೀತೆಯ ಮಕ್ಕಳ್ ಕಟ್ಟಿ ಕಾದಿದರೆಂದೊಡಾಗದೆ! ತಾಂ ಪೇೞಿಂ ಗಡ! ಮುಚ್ಚು ಗಡ! ಆಯ್ತಾಯ್ತು! ಮುಂತಣ ಕತೆಯುಂ ಪೇೞ್ ನೋಳ್ಪೆಂ.

ಮುದ್ದ— ಬಳವುಗೊಟ್ಟ ಕಾದಲನಂ ಮೂದಲಿಪ ಹೂಜೆಗಾರ್ತಿಯೊಂದಾಯತಿಯುಂ ಮೆಱೆವ ನಿನಗೆ ನಳ್ಗಳದಿಗಲ್ಲದೆ ಪೆಱಳಾವಳ್ಗಂ ಕತೆಯುಂ ಬಿತ್ತರಂ ಬಿತ್ತರಿಪಂ, ನುಡಿಗಬ್ಬದ ಗಬ್ಬದುಬ್ಬರದಿಂ ನನೆಕೊನೆವೋಗಿ ಕೊನೆವೆರ್ಚಿನ ಪುರ್ಚಿನ ಪೊಳ್ಳುಬಳ್ಳುಮುದ್ದಣಂ. ಆಯ್ತು ಕೇಳ್. ಇರ್ವರುಮಲ್ತೊರ್ವನೆ ಕಿಱಿಯಂ ಲವಂ ತಾನೊರ್ಮೆ ಸಂಗಡಿಗರ್ವೆರಸು ಆಶ್ರಮಕೆನಸುಂ ದೂರದೆ ತೋಂಟದೊಳ್ ಬಿನದಿಸುತಿರ್ಪ ವೇಳೆಗೆ ಬಿಂಕದಿನಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಸುೞಿದುಂ ತುೞಿದುಂ ಮೂಸಿಯುಂ ಬಾಸಿಯುಂ ಮೇದುಂ ಪಾಯ್ದುಂ ವನಮಂ ಮನಮಂತುಟಾಱಿ ಪುಡಿಗುಟ್ಟಿ ಕಿಚಿಕಿಲ್ವ ಹಯಮಂ ದಿಟ್ಟಿಸಿ ಆರ್ತಿದೊಂದು ದುಃಕುದುಂಬಿಗುದುರೆ? ಕಂಡಿರೆ! ಮುತ್ತಯ್ಯನಿಲ್ಲದಂದೆ ಬಂದು ಪೊಕ್ಕು ಪೂದೋಂಟಮಂ ತೊತ್ತುೞಿದುೞಿದು ಪಾೞ್ಗಡಿಕುಂ, ಪೋಪಂ! ಪಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ ಬಂದೊಡೊಡನೆ ಮುತ್ತಮುನಿಗೊಪ್ಪಿಸುವಮೆಂದು ತಾಂ ಮುಂತೆ ತಳರಲೊಡಂ ಮಿಕ್ಕಿನ ಬಟುಗಳ್

ಪಿಡಿ ಪಿಡಿ ಎಂದಾರ್ದು ಸೋವುದುಂ; ಲವಂ ತಾನೆ ಮುಂಬರಿದುತ್ತರಿಗೆಯಿಂ ಕೊರಲಂ ಬಿಗಿದು ಕೆಲನ ಕಿಱುಗೋಣಿಯು ಕಿಱ್ಕೊಂಬಿನೊಳ್ ಕಟ್ಟಿ ನೊಸಲೊಳ್ಸೆವ ಬಿರುದಿನೋಲೆಯಂ ಕಂಡು ಕೊಂಡು ಮಾಣಿಗಳ್ಗಿದಿರೊಳಿಂತು ವಾಚಿಸಿದಂ:—

ನೆಗೞ್ತೆವಡೆದ ನೇಸಱ ಬೞಿಯೊಳೊಗೆದು ಪೊೞ್ತುಪೋೞ್ತಂಗೇೞ್ಗೆವೆತ್ತು ಪಲವುಂ ಪಗಲರಸುಗೆಯ್ದು ಪಂತಿದೇರವೆಸರ ರಾಯಂ ಮುನ್ನೊರ್ವನುಂಟು. ಆತಂಗೆ ಪಿರಿಯಳರಸಿ ಕೌಸಲ್ಯೆಯೊಳಱವುಂ ಬೀರಮುಂ ನನ್ನಿಯುಂ ಬಲ್ಪುವೊಂದಾಗಿ ಮೆಯ್ವೆತ್ತಂತೆ ಪುಟ್ಟಿ ಜಸಂಬೆತ್ತು ಶ್ರೀರಾಘವಂ ಜನ್ನಮಂ ಬೇೞ್ಗುಂ. ಅಂತಿರಾತಂ ಗೆಲ್ಲಕ್ಕೆ ವಾಜಿಯಂ ಸೋದರನಾರಯ್ಕೆಯೊಳ್ ತಿರೆಗೆ ಕಳುಪಿದಂ. ಆದಾನುಮೊತ್ತಾನುಂ ತೋಳ್ವಲದೊಂದು ಪೆರ್ಮೆಯಿಂ ಜವನ ಬಾಯ್ಗೆ ಪೋಗಲ್ಬಗೆವ ಕಲಿಯಿರೆ ಕಟ್ಟಿ ಕಾದುವುದೆಮ್ಮವರೊಳ್. ಮೇಣುನಂಜಿ ಪಿಂಜರಿವಂ ಕಾಣ್ಕೆಗೊಟ್ಟೆಮ್ಮಾಳ್ ಮಱೆವೊಕ್ಕುದು.

ಬೞಿಕ್ಕಮಿಂತು ವಾಚಿಸಿಕೊಂಡು— ಉಂ! ಇಂತುಟಲೆ ಬೀರರೊಂದು ಪೆರ್ಮೆವಡೆದೇೞ್ಗೆ! ತಾಂ ಕೌಸಲ್ಯೆಯೊಳ್ ಪುರುಳುಂ ಲಕ್ಕಣನುಂ ಒರ್ಮೆಯ್ವೆತ್ತುದೆಂಬಂತಿರೊಗೆದನಕ್ಕುಂ! ಇಂತಿರಂತದಂ ಬಿಚ್ಚಳಿಸಿ ತೋಱಿಪೊಡೆಮ್ಮಣ್ಣನೆ ಸಾಲ್ಗುಂ. ನೋೞ್ಪಂ ಮಾರಿಯ ಬಾಯ್ಗಾರೆಂಬುದಂ; ಅಲ್ಲದಂದು ಪಂದೆಗಳಾಗಿವೆ? ಹಯಮಂ ಮರಲ್ಚುವೊಡಿಂದು ಸೋದರಂ ಸಾದರಂ ಬರ್ಕೆ. ಅನಿತೊಂದುಬೇಗದಿನೆಮ್ಮಣ್ಣಂಗಿಂತಿದನಱಿಪಿ ಕೂಡಿವರ್ಪೆಂ—ಎಂಬನಿತಱೊಳ್ ಮಿಕ್ಕುೞಿದ ಬಾಲರೆನಸುಂ ಬೆರ್ಚಿ—ನಿನಗೇನೆಲೆ ಸೊರ್ಕು! ಬಲ್ಪುಳ್ಳ ನಾಡ ರಾಯರ ಜನ್ನಗುದುರೆಯಂ ಕಟ್ಟಿ ಚಲದಿಂ ಕಾದುವೆನೆಂಬ ನೀಂ ಮರುಳಾಗ! ಸೆಣಸಾಟವಾಟವೆ! ಪಾಟವೆ! ಬಾಲಂ ನೀನೆತ್ತಂ; ಅಳವಿಗೞಿದ ಕೂರ್ಪಿನ ಕಾಲಾಳ್ಗಳೆತ್ತಂ! ಪೋ ಮಾಣ್! ಅರಿಗಳ್ಗಱಿವಾಗದ ಮುನ್ನಮೆ ಕಟ್ಟಿದ ಹಯಮಂ ಪೋವಿಟ್ಟು ಮನೆಗೆ ಪೋಪಂ. ಅಜ್ಞನಾಣ್! ದುಡುಕಿ ಪೋಗದಿರೆಂದು ಗದ್ದಿಪುದುಮವನವರ್ಗಳಂ ಗದಱಿ— ಚೀ! ಚೀ! ಕಣ್ಗೆಟ್ಟನ ತಪದ ಬವೆ

ಸಿನ ಮುದುಗೂಗೆಯ ಪಿಳ್ಳೆಗಳ್ ಪೋಪೋಗಿರೆ! ಆಂ ತರುವಲಿ ಗಡ! ಪಗೆ ಕಡುಗಲಿ ಗಡ! ಆಂ ಕಿಱಿಯನಾದೊಡೇಂ; ಅಣ್ಣಂ ಪಿರಿಯಂ ಸಾಲನೆ! ರಟರಟಮೊದಱುವ ಕಾರ ನೀರ ಪೆರ್ಗಪ್ಪೆಗಳಂತಿರೇಗಳು ಮಾಗದ ಪೋಗದ ಪೞಿನುಡಿಗಳನೋದುತುಮೊದರುತುಮಿರ್ಪ ನಿಮಗೆ ರಣದ ಗೊಡವೆಯೇಕೆ? ನಿಲ್ಲದೆ ಗುಡಿಗೆಯ್ದು ಕೊಂಡದ ಬೂದಿಯ ನೂದಿಮಲ್ಲದೊಡೆ ಸವುದೆಯನೊಟ್ಟಮಂತುಮಲ್ಲದೊಡೆ ಪರಿದ ಸಮ್ಮ್ರವಂ ಕೆಮ್ಮನೆ ಪೊಲ್ಲಿಮೆಂದು ಮೂಂಕರಿಸಲೊಡಮತ್ತಲ್ ಬೆಂಬೞಿಯ ಕಾಪಿನಾಳ್ಗಳ್ ಹಸುವನಱಸುತುಂ ಬರೆವರೆ ಕಟ್ಟಿದಿರೊಳ್ ಬಾಲಕರುಮಂ ಮರನ ಮೊದಲೊಳ್ ಹಯಮುಮಂ ಕಂಡು– ಕಟ್ಟಿದರಾರೆಂದು ಜರ್ಬಿಂ ಮಸಗಿ ನುಡಿವುದುಂ; ಮಿಕ್ಕ ವಟುಗಳ್ ನಡುನಡುಗಿ–ಆನುಲ್ತಾ ಮುಲ್ತು. ಈಪೊಸಮಾಣಿಯಾಗಲ್ವೇೞ್ಕುಂ. ಬೇಡವೇಡೆಂದೊಡಂ ಚಲದಿಂ ಪಿಡಿದು ಕಟ್ಟಿ ಮಿಣ್ಣನಿರ್ಪನೆಂದು ಲವನಂ ತೋಱಿ ಶಾಂ ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ ಪಿಂಜರಿದು ಮರಸ ಮಱೆಯೊಳಾದರ್. ಅಂತಪ್ಪುದುಮಾಳ್ಗಳಾಲವನಂ ಮುತ್ತಿ ಪೆಳ್ಳಿಯ ತುಱುವಳನಂತಿರೆ ಹಸುವನೇನೆಂದು ಕಟ್ಟಿದಯ್? ಹಯಮುಮನೆಮ್ಮ್ರಮಂ ನೋಡದೆ ನಾಡ ರಾಯರೆಂದು ಸಂಕಿಸದೆ ಕದನಕ್ಕಂಜದೆ ಜೀವದಾಸೆಯಿಲ್ಲದೆ ಕಟ್ಟಿ ನಿಂದ ನಿನಗೆ ಕಣ್ಮ್ರಱಿರವೇಡಾ! ನೆಲನಂ ಕಿನ್ನೆಲನಂ ಬಾನಂ ತಾನಂತುಟೊಂದು ಮ್ಮೈಮೆಯಿಂ ಕಾವ ದೇವಂ ಬೇಳ್ವ ಜನ್ನದ ಮಾನ್ಯದ ಹೂನ್ಯದ ಕುದುರೆ ಕಣಾ! ಅಬ್ಬಾ! ಏಂ ಸೋರ್ಕೋ? ಸೆಳೆಯ ಸವಿ ಬೇಱೆ; ಪೊನ್ನ ಪಿಳುಕಿನ ಬಲ್ಗಣೆಯ ಸವಿ ಬೇಱೆ. ಪೋ! ಪೋ! ಕಾಡ ಕೋಡಗವಸುಳೆ– ಎಂದು ಸೊಪ್ಪಿಂ ಱೆಪ್ಪವ್ರೇದರ್. ಅನಿತಱೊಳ್ ಮಾರ್ಕೊಂಡಾಕುಱುವಿಂಡಂ ಪುಗುವ ಮಱಿಸಿಂಗನೊಂದಾಟೋಪದಿಂ ಕಾವಲರ ಪಡೆಯುಂ ನುಗ್ಗಿ ಸರಲ ಸೋನೆಯುಂ ಕಱೆದು ಘೂತಿಸಿ ಬೊಬ್ಬಿಱಿದು– ಕಂಡಿರೆ ಕಾಡ ಕೋಡಗವಸುಳೆಯ ಕೈಚಳಕವಂ! ಎಸಗೆ ಸೆಣಸಾಟಂ ಸಲ್ವುದೇ? ಸಾಲ್ವುದೆ ನಿಮಗಿಂದಿನ ಗೆಲ್ಲವೆಂದು ಮತ್ತಂ ಮತ್ತಂ ಕೋಲ್ಗಳನೆಚ್ಚು ಎನಿಸುದೂರಕಱೆಯಟ್ಟಿದಂ. ಬೞಿಕ್ಕಮವರಾತಂಗಮಾತನೊಂದು ತದೆಗಂ ಬೆಂಗೊಟ್ಟಂತುಮಿಂತುಮೋಡಿ ತಮ್ಮೊಡೆಯಂಗಿಂತಿ

ಪಂ ಪೇೞ್ವುದುಮಾತಂ ಮಾತಂ ಮಾಣಿಸಿ ಸುಮತಿಯೊಳಾತ್ರೇರ್ವನಂ ಅಂತಪ್ಪ ಬಾಲನೇನಿರ್ಕುಂ? ನೀಂ ಕೇಳ್ದುಂಟೆ, ಪೇೞೆನಲೊಡಂ–ಇಂತೀವನಂ ಮುನಿಗಳಾಶ್ರಮಮೆಂಬುದಂ ಬಲ್ಲೆಂ. ಬಾಲನಾಱೆಂಬುದನಱಿಯೆನೆಂದಂ. ಅದರ್ಕಾ ಶತ್ರುಹನಾರಾದೊಡೇನಾಯ್ತು, ಎತ್ತಿ ಪೋಪಮೆಂದು ಸೇನೆವೆರಸೈದಿವಂದು ಕುದುರೆಯನಣ್ಣನೆಡೆಗುಯ್ವ ಲವನಂ ತಡೆದು ತಾಗಿದನಾಗಳ್. ಅನಿತಱಿಂ ಮೇಲೆ ಮಸೆಗೆಂದು ಪೋಪ ಲವಂ ಪಲವುಂ ರಾವುತನಡೆಯುಂ ತೇರ ಮಂಗಡಮುಂ ಕರಿಘಟೆಯುಂ ಕವಿತರ್ಪುದಂ ಕಂಡು ಮಾಣ್ದು ನಾರಿಯುಂ ಬಿಲ್ಗೆ ಬಿಗಿದು ಬೆನ್ನ ಮೂಡಿಗೆಯಿಂ ಕೋಲನುಗಿದು ಸಂಧಿಸಿ ಬಂಧಿಸಿದ ಕುದುರೆಯ ಕೆಲನೊಳಿರ್ಪುದುಮಾತನೊಂದು ಬಿಂಕಮುಮಂ ಸೆರಗಂ ಪಾಱಿದ ಬೀರಮುಮಂ ಕಂಡು ರಾಘವಾವರಜಂ ತಾನೆ ತೇರಂ ನೂಂಕಿ ಬಾಲಂಗಿದಿರಾಗಿ–ಎಲೆ ಮಾಮಿಡಿಯ ತೋರದ ತೋಱಿದ ಪೆರ್ಕುಳಿಕೆಯ ತರಳ! ಮೊಟ್ಟೆಯೊಳೆ ಕೆಲೆವ್ರೊಂಗವಟು ನಿನಗೆತ್ತಣಿನಾಯ್ತು? ನೀನಾವಂ? ಹಯಮನೇನೆಂದು ಬಗೆದು ಕಟ್ಟಿದೆಯೊ? ಕಟ್ಟಿಳವಿಯೇಂ? ನಿನಗೆ ಸೊಗಸಾಯ್ತು! ಬಿಡು ಬಿಡು ಮರುಳೆ! ಆಟದ ಕೂಟದ ನಿನ್ನನ್ನರೊಳ್ ಪ್ರೌಣರ್ವಂದಂ ಕದನಮಲ್ಲೆಂದು ಗದಱಿ ಮರಲ್ಚುವೊಂದು ಬಗೆಯಿಂ ಹಯಕೆ ಸನಿಯಂಬೋಪುದುಂ ಲವಂ ಕಿಸುಗಣ್ಚಿ ಕಣೆಯನೆಚ್ಚು ಪಗೆಯುಂ ನೋಯಿಸಿ ಕಡೆಯೊಳ್– ಪ್ರಾಯಂ ಕೂಸಾದೊಡೇನೀಸಾಯಕಂ ಕೂಸಕ್ಕುಮೆ! ಜಗದೆ ನೀವೆ ಬಲ್ಪುಳ್ಳರ್! ಆಂ ನಡೆವೆತ್ತ ಸೀರ್ಪುಱೋಗೆವೆ! ಅಲ್ಲದೊಡೇಂ ಪೆರ್ಕುಳಿಕೆಯೊ? ಆಮೆ ಜಗದ ಗಂಡರ ಗಂಡರ್. ಪೆಱರ್ ಪಂದೆಗೊಂದೆಗಳ್. ಹಯಂ ಬರ್ಪುದುಮೊಡನೆ ಮಱೆವಾೞ್ವುದು! ಕಪ್ಪಮನೊಪ್ಪಿಸುವುದು ಗಡ! ನಿರ್ಧನರಪ್ಪಿನಂ ಮೊಗಸಿರ್ದ ಜನ್ನಕ್ಕೆ ಪಣಮಂ ಕುಡಿವೆಂದು ಬೇಡಿದೊಡಾಗದೆ! ಲೇಸುಲೇಸು. ನಿಮ್ಮನ್ನರಪ್ಪ ನಾಡ ರಾಯರೊಂದಾಯತಿಯೆಂದು ಹಂಗಿಸಿ ನುಡಿದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ಶತ್ರುಘ್ನನಿನಿಸುಂ ಖತಿಗೊಂಡು ಮೇಣೊಂದಂಬಿನಿಸಲೊಡಂ ಮಾರ್ಕೊಂಡು ಮುಱಿದು ತಾನೈದು ಕೂರ್ಗಣೆಗಳಿಂ ತೇರಂ ಬಿಲ್ಲ ನಾರಿಯುಂ ತುಂಡಿಸಿ ಹೂಂಕರಿಸಿದಂ. ಮತ್ತಂ ಶತ್ರುಹಂ ನನ್ಯಭವ್ಯರಥಮುಂ ಪೊಸಬಿ

ಲ್ಲಂ ಕೊಂಡು ಬಾಲಕನಂ ಶರಂಗಳಿಂ ಮುಸುಂಕಿದಿಂಬಳಿಯಂ ಕೋಲ್ಗಳುಱುಬೆಗೆ ಗಾಱುಗೆಟ್ಟು ಬಾಯಾಱಿ ಬನ್ನವಟ್ಟು ಮುಚ್ಚೆವೋದ ಲವನೊಂದು ಗಂಡುಗರ್ವಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಕೊಂಡಾಡಿ ನೇಹಂ ಮಿಗೆ ತಾನೆ ತೋಳೊಳೆತ್ತಿ ತೇರೊಳಿಟ್ಟು ಹಯಮಂ ಬರಿಸಿ ಪುರಕೆ ಪೋಗಲ್ವೋಪುದುಂ; ಮಿಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳಿಂತಿದಂ ಕಂಡು ಬೆದಱಿ ಕಟ್ಟುಱದಿಂ ತಮ್ಮಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂದು ಬೆಟ್ಟುಸಿರಿಂ ಇನಿವೊೞ್ತಿಂ ಬಾರದೆ ನಿಂದ ಮಕ್ಕಳ ಬರವನೆ ಪಾರುತುಮಿರ್ಪ ಸೀತೆಯುಮಂ ಕಂಡು— ಅಬ್ಬೆ! ಪೋಪೋ! ಈಗಡೆ ಲವನಂ ಬಿೞಿದ ರಾಯರ ಕುದುರೆಯಂ ಕೊಂಡನೆಂಬೊಂದು ಕತದಿಂ ಬೇಡವೇಡೆಂದೊಡಂ ಕೇಳದೆ ಪಗೆಗಳ್ ಪಿಡಿದುಯ್ದರಯ್ಯೋ! ಕುಶನಾವೆಡೆ! ಮತ್ತಯ್ಯನೇಂ ಬಾರನಿನ್ನುಂ! ಕೆಟ್ಟುದು ಕಜ್ಜಂ. ನಡೆ ನಡೆ, ಪೋಪಂ ಪೋಪಂ, ತಳ್ವದಿರೆಂದು ತಾಮುಂ ಕೆಯ್ಯೊಳ್ ದಂಡಂಗೊಂಡು ಪೋಱಮಟ್ಟರ್.

ಎನ್ನೞಿತಿ! ಇಂತಾಡಿದ ಮಕ್ಕಳ ಮಾತಂ ಕೇಳ್ದು ಸೀತೆ ಮನಮುಱುಗಿ— ಹಾ ಹಾ! ಎನ್ನ ಕಣ್ಮಣಿಯನಾರುಯ್ದರ್! ಎನ್ನ ಚಿಂತಾಮಣಿಯನಾರ್ ಪಿಡಿದರ್! ಎನ್ನ ಸಂಜೀವನಮನಾರ್ ಕೊಂಡರ್! ಎನ್ನರಗಿಳಿಯನಾರ್ ಕಂಡರಕ್ಕಟ! ಹಾ ಎನ್ನ ರನ್ನ! ಎನ್ನ ಚೆನ್ನ! ಹಾ! ಹಾ! ಎನ್ನ ಸುಕುಮಾರ! ನೀನೇನಾದಯ್! ಎತ್ತವೋದಯ್ ಮಗನೇ? ನಿನಗೇತರ್ಕೆ ವಾಜಿ? ಏತರ್ಕಾಜಿ ಪಗೆಗಳೊಳ್?

ಜಡಿವರೊ ಬಡಿವರೊ ಸೆಱೆವಿಡಿ ।
ಬಿಡುವರೊ ಮೇಣಲ್ಲಂದು ಶೂಲದ ಮೊನೆಗೇ ॥
ಱಿಡುವರೊ ಕಡಿವರೊ ಒಱಿದೇಂ ।
ಬಿಡುವರೊ ಹಾ ಕಂದ! ನಿನ್ನನಱುಗುಲಿರಾಯರ್? ॥

ಅಃ! ಅರಿಗಳ ಬಾಯ್ಗೆಂದೆ ಪೆತ್ತೆನೆ ಮಗನೇ? ಎಂತೊಡಲಂ ಪಿಡಿದಿರ್ಪೆನೊ? ಎಂತು ಸೈರಿಪೆನೊ?— ಎಂದು ಪಲುಂಬಿ ಪಳಯಿಸುತಿರ್ಪಾವೇಳೆಗರಿಗಜಾಂಕುಶಂ ಕುಶಂ ಕುಶಸಮಿತ್ಫಲಪುಷ್ಪಂಗಳಂ ಪೊತ್ತು ತೊಟ್ಟನೆ ಬಂದು ಪೋಱಿಯುನಿಱಿಪಿ ಮಱುಗುವ

ಮಾತೆಯ ಪೊರೆಯೊಳ್ ನಿಂದು—ಎನ್ನಬ್ಬೆ ! ಇಂತೇನೞಲಾರಿನಾಯ್ತು ? ನಿನಗೇಂ ಜಡಂ ! ಪೞಿವಾನಿಸರಾತವಸಿಗಳೇಂ ಕೊಱಚಾಡಿದರೆ ? ನೆರೆಮನೆಯ ಕಿಱಿಯಬ್ಬೆ ನಿನ್ನಂ ಬೆನ್ನೊಳೇಱಿಸಿದಳೆ ! ಈಗಾಳುಮೂಳ ಬಾಳರೆತ್ತಾನುಂ ಭಂಗಿಸಿದರೆ? ಏಕೆ ಮಱುಗುವೌ? ಎನ್ನಂ ನೋಡು, ಮಾತಾಡು—ಎಂದೆನಸುಂ ಪತ್ತೆಸಾರ್ದು ಕೊರಲನಮರ್ದಪ್ಪಿಯುಂ ಗಲ್ಲಮನಲುಗಿಯುಂ ಬೞಿವ ಕಂಬನಿಯುಂ ತೊಡೆದುಂ ನುಡಿಯಿಸುವ ಬಾಲಕಂಗೆ ಮಱುನುಡಿಗುಡಲಾಱದಂದು ಬೞಿಯ ಮಕ್ಕಳ್— ಪಗೆರಾಯರ ಜನ್ನಗುದುರೆಯಂ ಬಂದಿವಿಡಿದುದಂ ಮೇಣ್ ಕಾದಿ ಸೆಱೆವೋದುದಂ ಕುಶಂಗೆ ಕೇಳಿಸಿದರ್. ಇಂತೆಂಬ ವಟುಗಳಂ ಗದಱಿ ಬೆದಱಿ ಪೋಪಂತು ಮಾಡಿ ತಾಯುಂ—ಎನ್ನಾಣೆ! ಮಱುಗದಿರೌ. ಜವನಕ್ಕೆ; ಉರಿಗಣ್ಣ ಭವನಕ್ಕೆ; ಬೆಟ್ಟನ ತಿಟ್ಟನ ಮಾಧವನಕ್ಕೆ; ಎಮ್ಮ ಲವನಂ ಕೊಂಡುಯ್ದವನಂ ಸೊರ್ಕು ಸೆರ್ಕಪ್ಪಿನೆಗಂ ಬಡಿದು ಪಿಡಿದಸುವೆರಸು ನಿನ್ನಡಿಗೊಪ್ಪಿಸದಿರೆ, ನಿನ್ನ ಮುದ್ದಿನ ಕಂದನೆ! ನೋಡೆನ್ನದಟನೆಂದು ಪೂಣ್ದು ಮಾತೆಯಂ ಸೈತಿಟ್ಟು, ಮುನ್ನಂ ಮುನಿ ತನಗಿತ್ತ ಸವಗವುಂ ಸೀಸಕವುಂ ಕಣೆಯುಂ ದೊಣೆಯುಂ ಬಿಲ್ಲನೆಲ್ಲಮಂ ಕೊಂಡು ತಾಯ್ಗ ಪೊಡೆಮಟ್ಟು ಪರಕೆಗೊಂಡಂದಿನಱುಮೊಗನೊಂದು ಪನ್ನತಿಕೆಯಿಂ ಬೆಂಬತ್ತಿ ನಡೆದು ತಡೆದರಿಸೇನೆಯನಿದಿರ್ಚಿ —ಎಲೆಲೆ ಬಣಗುಗಳಿರಾ ! ರಣದೆ ಮೈಸೋಲದ ಸಾಲದ ಬಾಲನೊರ್ವನಂ ಬಳ್ಳುಪಿಳ್ಳೆಯನೆಂತಂತು ಕೊಂಡುಯ್ವುದಿದಾವ ನಾಯಂ ಸೆಣಸಾಳ್ಗಳ್ ? ನಿಮ್ಮಂ ಗೆಲ್ಲವೆಣ್ಣೆಂತೊಲ್ವಳ್! ಬಲ್ಪುಳ್ಳೊಡೆನ್ನೊಳ್ ತೋಱಿಮೆಂದು ತನಿವೆಳಗಿನ ಪೊಸನುಸೆಯಲಗಂ ತೆಗೆದೆಚ್ಚು ಚೂಣಿಯುಂ ಘಾತ್ರಿಸಿ ದಿಂಬೞಿಯುಂ ದೆಸೆಗೆಟ್ಟ ತಮ್ಮ ದೞಮಂ ಕೈವೀಸಿ ಸೈತಿಟ್ಟು ಪುಷ್ಕಲಂ ಬಂದ ಬವರಿಗಂಗೆ ಮಾಱಾಂತು—

ಎಲೆ ತರಳ! ನಿನ್ನ ಬಿಂಕದ ।
ನೆಲೆಯೇಂ? ಕಟ್ಟುಱದ ಬಱದ ಬಾಯಾಯ್ತುರಿಯುಂ ॥
ಗೆಲಲಾರ್ಪೊಡೆ ಪೋರ್ಪೊಡೆ ಮೆ ।
ಯ್ಗಲಿಗಳ್ ನಾಣಿಲಿಗಳಂತು ಜಂಕಿಪರೊಳರೇ ? ॥

ಸೆಱೆವಿಡಿದುಯ್ವೊಡಾಗದು ಗಡ! ಗಂಡರ ಗಂಡವರ್ಗಕ್ಕೆ ತಗಪು ಗಡ! ನಾಯುಂ ನಾಯ್ಗುಂ ಕೇಳ್ವರೆ? ಅಲ್ಲದಂದಾಬಡತರುವಲಿಗೇಕೊ ನಾಡ ಮನ್ನೆಯರ ಜನ್ನಗುದುರೆಯೊಂದು ಗೊಡವೆ! ಕಾದುವ ಬೆಸನಂ! ನೀನವಂಗೆ ಸೋಗರನಕ್ಕುಮದಱಿಂ ಕಡುಕೆಯ್ದೊಡೆ ನಿನ್ನುಮಂ ಸೆಱೆಗೊಂಡು ಕೊಂಡು ಪಿಂಡಮರ್ದನಂ ಮಾಡದೆ ಬಿಡುವೆನೆ, ನೋಡೆಂದು ಪೊಂಗಱಿಯ ಕೂರಂಬುಗಳನಾರ್ದೆಚ್ಚಂ. ಅಂತಿರೆ ಗುಱಿಗೊಂಡು ಬರ್ಪ ಬಾಣಮಂ ಕಾಣನಂತು ಕಡಿದು ಪಡಿಸರಲಿನೇಸಾಡಿ ಕೂಸಾಡಿದ ನುಡಿಗಿಂತಿದೇಂ ಮುನಿಸು! ನೀಂ ಮಾನ್ಯರ್ ಹೂನ್ಯರ್; ಅಮನ್ಯರ್ ಮನ್ಯರ್ ಸಾಜಮಾಗವೆ! ನೋಟ್ಪೊಡೆ ನಿಮ್ಮ ಗಂಡುಗಲಿತನಕಂ ಮನಕಮೊಪ್ಪಿರೆ ಮುಟ್ಟಿಯಿಂ ಪಚ್ಚವೋದ ಕಿಱುದಮ್ಮನಂ ಬಂದಿಗೊಂಡಿರಕ್ಕುಂ. ಈಗಳೆನ್ನಂ ಮುನ್ನಂ ಬನ್ನಂಬಡದನ್ನಂ ಬಾಟ್ಟಲೆವಿಡಿಯಿಂ. ಅಲ್ಲದೊಡಿಂತು ಆಃ! ಕಾಡ ಮಱೆಯ ಕಿಱುಮಱಿಯನಟ್ಟಿ ಪಿಡಿವ ನಾಡ ನಾಯ್ಗಳಂತಂತೆನ್ನಣುಗದಮ್ಮನಂ ಪಿಡಿದೆವು ಜಡಿಜೆವೆಂದೊಡೊಂದು ಪನ್ನತಿಕೆಯೇ! ಈಗಳೆ ನಿಮ್ಮನುಗಿದುಂ ಬಗಿದುಂ ಬೆಸೆನಲಿಗುಡುತುಮೆನ್ನ ಚೆನ್ನ ತಮ್ಮನಂ ಕೊಳ್ವೆನೆಂದು ನೋಯಿಸಿದಂ. ಇಂತಿರೆ ಪುಷ್ಕಲಂ ಶರಹತಿಗೆ ಗಾಱುಗೆಟ್ಟು ಬಾಯೂಱಿ ಕೀಱಿ ನೆಲಕುರುಳ್ದು ಇನಿವೊಱ್ತಂ ತೆಪ್ಪಱದಿರೆ ಕಂಡು ಲವಣಾಂತಕನಂತಕನಂತೆ ಕನಲ್ದು ತೇರನೇಱಿ ಬಂದು ಕಟ್ಟದಿರ ಪೂಣಿಗನಂ ಕಂಡು— ಅಬ್ಬಾ! ಕಂಡಿರೆ ಮಱೆಗೊಣಸು ಪಲ್ಲಮಱಿಯುಂ ಕೊಣಕಿ ಕೆಣಕುವೊಂದಚ್ಚರಿಯುಂ: ನೀರೊಳ್ಳೆ ಪುತ್ತಿನ ಪಾವಂ ನುಂಗಲಾಟಿ ಪೊಂದಂದಮುಂ. ಕಾಲ ತುಱಿತಕ್ಕೆ ಪೊಗೆವ ನಂಜಿನುರಿಜಾಲೆಯ ಸುಯ್ಗೆ ಜಜ್ಜರಿಯಾಗಿ ಸೀಕರಿವೋಪುದಂ ಲೆಕ್ಕಿಸದಿರ್ಕುಮೆಂದು ಬೆಂಗೆ ಬೆಂಗೈದಂಬುಗಳನೆಚ್ಚೊಡಾಸರಲ ಕೂಟದ ಕಾದಲರನೆಚ್ಚೊಡಲಿಚನ ಪೂಸರಲವೋಲಾಯ್ತು ಸರಲಂ. ಆಗಳ್ಗೆ ಕುಶಂ ಪಗೆಯ ಕಣೆಯುಂ ಸದೆದು ಮೋಣೆರಡಱಿಂ ಕರದ ಕೋಯಂಡಮುಂ ಮುಱಿದಂ. ಇಂತು ಬಿಲ್ ಬೆಸೆಯಾಗೆ ಕಂಡು ಶತ್ರುಹಂ ಪೆಱತೊಂದು ಬಿಲ್ಲಂ ಕೊಂಡು ಕಣೆಯುಂ ಪೂಡಿ— ಎಲೆಲೆ ಮಟ್ಟುಮೀಱಿದ ಮಾಯದ ಬಾಲಕ! ನೀಂ ದಿಟ್ಟಂ.

ಬಿಟ್ಟವಮಾದೊಡೆನ್ನೀಕಟ್ಟಸುಗೆಯ ಕೋಲಂ ಮುಟ್ಟಿ ಮುಱಿವುದೆಂದು ಕಿವಿ
ಮುಟ್ಟೆ ಸೆಳೆದಿಟ್ಟಂ. ಅನಿತಱೊಳ್ ಕುಶಂ ತನಿಗಿಡಿಯುಂ ಕಾಱುವಪರ್
ತೋರಗಣೆಯುಂ ನಡುವಟ್ಟೆಯೊಳ್ ಪಡಿಗೋಲಿಂ ಬಡಿಗೋಲಿಂ ಕರಡ
ಮಂ ಸದೆವಂತೆ ಸದೆದು ಮತ್ತಮಾಜಿಯಿಂ ಕೈಯ ಪೊಸಬಿಲ್ಲಂ ಮೊಯ್ಯ ಸ
ವಗಮಂ ತುಂಡಿಸಿ, ತೇರಂ ವಾರುವಮಂ ಕಡಿದು, ರಥಿಯುಂ ಸಾರಥಿಯುಂ
ಸಮಂತು ಗಾಱುಗಿಡಿಸಿದಂ. ಅಂತಪ್ಪುದುಮಿಳೆಗಿೞಿತಂದು ಗದೆಗೊಂಡು
ಪೊಯ್ಯಲೊಡಂ ಕುಶನೆಂತುಂ ಮೊಯ್ಮುದುಡಿ ಪುಟನೆಗೆದು ತನ್ನೊಂದು
ಕಣೆಯಿಂ ಶತ್ರುಹನನಿಱಿದಂ. ಆಗಳೇನೆಂಬೆನೊ! ಬೆಟ್ಟನ ನಡುಸುರಂ
ಬಿಱುಗಾಳಿಯ ಪೊಯ್ಲಿಂಗೆ ಬೇರುಡಿದು ಬೀೞ್ವಂತೆ ದಿಮ್ಮನೆ ಗದೆ
ವೆರಸು ತಿರೆಗೆ ಕೆಡೆದಂ. ಮೊಱೆಯಿಟ್ಟುದು ಸೇನೆ; ಮುಂದುಗೆಟ್ಟುದು
ಯೋಧರೊಂದು ನೆರವಿ; ಗಜಬಜಿಸಿದರ್ ಮಹಾರಥರ್. ಇಂತಾಗಲೊಡ
ಮೆತ್ತಂ ಸುಭುಜಂ ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿ ಮುಂತಪ್ಪ ವೀರರುಂ ಸುಗ್ರೀವಸುಷೇಣ
ರಾದಿಯಪ್ಪ ಮರ್ಕಟನಾಯಕರುಮಿರ್ತಂಡದಿಂ ಮಂಡಳಿಸಿ ಕಾದುವುದು
ಮೊರ್ವನೆ ಬಾಲನನಿಬರಂ ಮಱಿಸಿಂಗನಾನೆವಿಂಡನೆಂತಂತು ಮಾಮಸ
ಕದಿಂ ದೆಸೆಗಿಡಿಸಿದಂ. ಕೆಲರಂ ಕಡಿದಂ; ಕೆಲರಂ ಬಡಿದಂ; ಕೆಲರನು;
ಗಿದಂ; ಕೆಲರಂ ಬಗಿದಂ; ಕೆಲರಂ ಕುಱಿವಱಿದಱಿದಂ; ಕೆಲರಂ ಬಿಗಿಸಂ;
ಕೆಲರನಿಟ್ಟಂ; ಕೆಲರಂ ಬಿಟ್ಟಂ ಮೊನೆಯೊಳ್.

ಇಂತು ಸಂಗ್ರಾಮಕೋಲಾಹಲಂ ವಿರೋಧಿವರೂಥಿನಿಯುಂ ಸದೆ
ಬಡಿದು ಕಾಲದ ರಂಗತ್ರಿಣೇತ್ರನಂತೆ ಮೆಱೆಯುತಿರ್ಪುದುಮಾವೇಳೆಗೆ ಮು
ಚ್ಚೆವೋದ ಲವಂ ಕಿಱಿದುಂ ಬೇಗಮೆಚ್ಚತ್ತು ತನ್ನ ಬಂದಿಗೆ ಬೆಱಗು
ವಟ್ಟತ್ತಂ ನಿಟ್ಟಿಸಿ ಪಗೆಯೊಡ್ಡು ಬಕ್ಕಂ ಬಯಲಾದುದಂ ನೀಡುಮೆಣಿಸಿ
ಮುಂದೆಸೆಯೊಳೞಿದುೞಿದ ಜೋದರೊಳ್ ಪೊಣರ್ವಗ್ರಜಾತನಂ ಕಂಡು
ತಾನುಂ ಕೈದುಗೊಂಡಾತನಂ ಕಿಚ್ಚಂ ಗಾಳಿಯೆಂತಂತು ಕೂಡಿದಂ. ಹತ
ಶೇಷರೊಳಮಿರ್ಗಳ್ ಪಲಂಬರ್ ಗತಾಸುಗಳಪ್ಪುದಂ ಕಂಡು ಕಂಡಗತಾ
ಸುಗಳೆಂತುಂ ರಣಕೆ ಬೆಂಗೊಟ್ಟೋಡಿ ಕಟ್ಟುಱದಿಂ ಪೊೞಲ್ಗೆ ಬಂದು
ರಾಘವಂಗೀವಿವರಮನಱಿಕೆಗೆಯ್ವುದುಂ; ತನ್ನವರ ಪರಿಭವಕ್ಕೆ ಮನಮು
ಱುಗಿಯುಂ ಪಗೆದ ಮಕ್ಕಳಿರ್ವರ ಏೞ್ಗೆವೆತ್ತ ಬಲ್ಪಿಂಗೆ ಬೆಱಗಾಗಿಯುಂ

ದೀಕ್ಷೆಯೊಳಿರ್ದ ರಾಘವನನುಜಂಬೆರಸು ತಾನೆ ಪೋಱಲ್ವೇಕೆಂದು ಪಡೆವಟ್ಟಂ. ಇಂತು ಕಡುವೇಗದಿಂ ಪಡೆಗೂಡಿ ನಡೆದು ಕಾಡನೆತ್ತಂ ಕವಿದೊತ್ತಿ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೋರೊಂದು ದೆಸೆಯೊಳಿರ್ದು ದಳಿವನೊಡ್ಡಿ ಮಕ್ಕಳಂ ಪಿಡಿಯೆ ಬರ್ಪುದುಮಾವ್ರೊಡ್ಡು ಗಾಳಿಯೊಡ್ಡಿನ ಮುಗಿಲೊಡ್ಡಾಯ್ತು ಬಾಲಕರಿದಿರೊಳ್. ಇಂತೊಂದು ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂ ಸುರಿಗೆಯು, ಜವದಾಡೆಯು, ಕಕ್ಕಡೆಯು, ಮುಸುಂಡಿಯು, ಕಡಿಗತ್ತಿಯು, ಕೊಡಲಿಯು, ಇಟ್ಟಿಯು, ಬಟ್ಟಕೈದಿನ, ಕೈದುಕಾಱರ ದಱಿಂ ತಂತಮಗೆ ದಳಿವುಱದಿಂ ಕುಶಲವರಿಸುಗೆಯಿಂ ಸತ್ತುಂ ಮುತ್ತುಂ ಕಱಿದುಮುಱಿದುಂ ಪೋಪುದುಂ ಅಱಿದುಱಿದ ದಂಡಂ ತಂಡತಂಡದಿಂ ಪಿಂಡನಾಗಿಸಿ ಚಂಡಭಂಡನಕ್ಕೆ ನೂಂಕಿ ತಾಮಿರ್ವರುಂ ತೇರನೇಱಿ ಬರ್ಪ ಗಂಡುಗಲಿಗಳಂ ಕಂಡು ಗಂಡಗರ್ವದಿಂ ಲವನಗ್ರಜಂಗೆ-ಕಂಡಿರೆ ಅಣ್ಣ! ಮೊನೆಯೊಳಾಗಳೆ ಮಿಟ್ಟಿಗೆ ತುತ್ತಾದ ತಮ್ಮವರ ಬೆಂಬಲಕೆಂದು ಬಂದ ಬಲ್ಲಿದರಿರ್ವರುಂ ಬೇಱವೇಱಾಗಿ ರಥಮನಡರ್ದು ಎಮಗೆ ಮುಮ್ಮೊಗವಾಗಿ ಟೀವಿಯಿಂ ಬರ್ಕುಂ. ಈಗಳೆಮಗೆ ಸಮರಂ ಸಾಟಿಯಾಯ್ತು. ಕಾಡ ದೆವ್ವಂಗಳ್ಗೆ ಬಲಿಯೀವಂ. ಕಿಱಿಯನೊರ್ವನೆನಗೆ; ಪಿರಿಯಂ ನಿಮಗೆ. ಮಿಕ್ಕಿನ ಪಡಿಬಲಮೆನ್ನ ನಿಮ್ಮ ಕೋಲ್ಗೆಂದು ಪಸುಗೆಗೆಯ್ದು ಮುಂದೊತ್ತಿ ಬರ್ಪ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ್ಗೆ ಕಟ್ಟಿದಿರಾಗಿ ನಡೆದರ್.

ಇಂತು ಸಂಕೆಯಿಲ್ಲದೆ ಬಿಂಕದಿಂ ಮುಟ್ಟಿವರ್ಪ ಮಕ್ಕಳ ಬಲಕಂ ಚಲಕಂ ನಿಬ್ಬೆಱಗಾಗಿ ರಾಘವಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ- ಎಲೆ ತಮ್ಮ! ನಾಡೊಡೆಯರ ಮಕ್ಕಳ್ಗಮೀವಗೆಯು ಪೆಂಪುಂ ಕೆಂಪುಂ ನೋಡೆಲ್ಲಿಪ್ಪುದರಿದು ಗಡಾ! ಪಾಡುಗೆಟ್ಟ ಕಾಡ ತರುವಲಿಗಳ್ಗಿಂತುಟೊಂದು ಬೀರಮೆತ್ತಣ್ಣು! ಇವರೊಳೆನಗೇನೊ ಮಮತೆ ಪುಟ್ಟುಗುಂ; ಮುನಿಸು ಬಾರದು. ಆರೆಂಬುದನಾರಯ್ದು ಪೇೞಿಯ್,- ಎಂಬುದುಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ ತೇರನಣೆದು ನೂಂಕಿ ಬಿಲ್ಲ ಕೊಪ್ಪಿಂಗೆ ನಾರಿಯನಳವಡಿಸುತೆ ಕೋಲಂ ಸಂಧಿಸುತೆ ಸುಗಿವರ್ಪ ಬಾಲರಂ ತಡೆದು-ಎಲೆ ಮಕ್ಕಳಿರ! ನೀಮಾರ್? ಹಯಮುಂ ಕಟ್ಟಿದಿರೇಕೆ? ಎಮ್ಮವರನಿದಿರ್ಚಿದಿರೇಕೆ? ಪೋಪಿರೆಲ್ಲಿಗೆ? ತಡೆಯಿಮೆಂದು ಬಿಲ್ಲನೇಱಿಸಿದಂ. ಆಗಳ್ಗೆ ಲವಂ- ಎಲೆಲೆ, ಕಟ್ಟೊತ್ತಾಯುಮ ರಾ

ಯು! ಮೊನೆಗೊಡ್ಡಿ ಬಂದು ನೀವಾರೆಂದು ಬೆಸಗೊಳ್ವುದಿದಾವ ನಡತೆ? ಸಲ್ವೊಡೆ ಕಾದು, ಮೋದು. ಅಱಿಯಪ್ಪೊಡೆ ಪಲಾಯನಮನೊಂದು. ಆದೊಡಂ ನೀಂ ಕೇಳ್ವನಂ ಪೇಳ್ವೆಂ. ಎಮ್ಮನಬ್ಬೆ ಪೆತ್ತಳಜ್ಜಂ ಸಾಕಿದಂ. ಚಲದಿಂ ನಿಮ್ಮ ಹಯಮಂ ಕಟ್ಟಿದೆವು; ಇದಿರ್ಚಿದೊಡಿದಿರ್ಚಿದೆವು. ಮೀಸಲಿರ್ಪ ನಿಮ್ಮ ಜೋದರ ಸಮ್ಮುಖಕ್ಕೆ ಪೋಪೆವು. ತಪೆದೊಡೆ ತಡೆವೆವೆಂದು, ಕಟ್ಟೆ ನುಡಿವುದುಂ; ಲಕ್ಷ್ಮಣಂ-ಕೋರ್ವಿನ ಕೊಂಕುನುಡಿಗಿದು ಪೋಲ್ತಿಲ್ಲು. ನೀಮೆಳೆಯರ್. ಗೆಲ್ದ ಗೆಲ್ಲಂ ಸೋಲ್ತ ಸೋಲಂ ಬೀರರ್ಗೆಮಗೆ ಬಾರದು. ಸವಿನುಡಿಯುಂ ಲಾಲಿಸಿ ಕೊಳುಗುಳಮಂ ಹಯಮಂ ಕಡುಚಲಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಗಿಂ. ಈನುಡಿ ನಿಮಗೆ ಸೊಗಸಾಗದೆ ಪೋಗೆ ನಿಮ್ಮೊಡಲುಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಪೋಪಿರ್. ಇದು ನಿಕ್ಕುವಂ-ಎಂದು ಮೂಡಿಗೆಯಿಂ ಕಣೆಯನೆತ್ತಿ ಬಿಲ್ಗೆ ಪೂಡಿದಂ. ಅದಕಾರ್ಲವಂ ಲವಂ ಬೆರ್ಚದೆ- ಎಲೆ! ಕೊಱಚಾಡುವೆಯೇಂ? ಆಮೆಳಯರಾದೊಡೇಂ ಕೋಲ್ಗೊಂದಿಳಮೆಯುಂಟೆ? ಪಂದಿಯಂತುಂ ಗೊಂದೆಯಂತುಂ ಸೊರ್ಕಿ ಕೋರ್ವಿ ಬಳೆದೊಡಾಯ್ತೆ! ಮಱಿಸಿಂಗನಂತು ಕಡುಪುಂ ಬಲ್ಪುಮಿರವೇಡ! ಪೋ! ಕೂಸಾಗಿಯುಮಂದು ಪದ್ಮನಂ ಕೊಂದ ಸಂವಗ್ರುಹನಳವಿ ಗಹನಮಾಗದೇಂ ಮನಕೆ?- ಎಂದು ಸಡಗರಿಸಿ ಕಣೆಯೆರಡಱಿಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಧನುವಂ ಮುಱಿದಂ. ಅನಿತಱೊಳೆ ಮಗುಟ್ದೊಂದು ಬಿಲ್ಲಂ ಕೊಂಡು ಕಿನಿಸಿಂ ಮೆಯ್ವೆಚಿ ಕೋಲ್ಗಳನುರ್ಚಿ ಬಾಲಕಂಗಿಸುವುದುಮಂತವರಂ ನಿಲ್ಲದೆ ನುಚ್ಚುನುಱಿಮಾಡಿದಂ. ಎನಿತ್ತೆನಿತ್ತಂ ಲಕ್ಷ್ಮಣನಿಸುವನನಿತ್ತನಿತ್ತಂ ಕೊಚ್ಚುದಱಿವಂ ಲವಂ. ಇಂತು ಪಿರಿದುಂಬೊಟ್ಟು ಸೆಣಸುತ್ತಿರಲೊಡಮತ್ತಲ್ ಮೇಣೊಂದು ದೆಸೆಯೊಳ್ ಸೂಟಿಯಿಂ ಪೋಪ ಕುಶನಂ ತಪೆದು ರಾಘವಂ-- ಎಲೆ ಪಸುಳೆ! ನೀನಾವಂ? ಹಯಮನೇನೆಂದು ಕಟ್ಟಿದಯ್? ಎನ್ನಾಣೆ! ನಿನ್ನೊಳೆ ನಗಟ್ಕಱಂಟು. ನೀಂ ಗೆಯ್ದ ದುಱುದುಂಬಿತನಮಂ ಪೊಲ್ಲದ ಕಜ್ಜಮಂ ಮಱೆತೆಂ. ಇವಕೊಳ್ ನಿನ್ನಂ ಕಾವೆಂ. ನಿಮಗಿನಿತ್ತು ಬಲ್ಪೆಂತುಟಾಯ್ತು? ಬಿಲ್ಗೋಜನಾವಂ? ಪುಟ್ಟಿದಿರೆಲ್ಲಿ? ಪೇಱೆಂಬುದುಂ; ಕುಶಂ-ಕೇಳೆಲೆ ರಾಯ! ನಿನ್ನ ಹಯಮಂಗಿಯುಮಂ ನಾಂ ಕಟ್ಟಿದೆನಿಲ್ಲ.

ಕಿಱಿಯನಱಿಯದೆ ಕಟ್ಟಿದನಕ್ಕುಂ. ಮೇಣೆನ್ನೊಳಾವುದುಂ ದುಱುದುಂ ಬಿತನಂ ಬಾರದು. ನಿಮ್ಮವರಾತನಂ ಬಱಿದೆ ನೋಯಿಸಲೊಡಮೆನಗೆ ನಿಮ್ಮೊಳ್ ಮುನಿಸಾಯ್ತು. ಈಗಳ್ ನಿಮ್ಮನಿದಿರ್ಚುವ್ವೊಡಾದೆಂ. ಎಮಗೆಜ್ಜಂ ಬಿಲ್ಲೋಜಂ. ಕಾಡೊಳೆ ಪುಟ್ಟಿದೆವು. ಅಬ್ಬೆಯ ಪರಕೆ, ಮುತ್ತಯ್ಯನ ಕಾಪು, ಕೆಳೆಯರ ನಲ್ಮೆ, ಪಿರಿಯರೊಲ್ಮೆ, ಎಮಗೀವಗೆಯ ಬಲ್ಪನೊಡರ್ಚಿದತ್ತು-- ಎಂದಾಡಿದಂ. ಆನುಡಿಗೆ ರಾಘವಂ ತಲೆದೂಗಿ-ಕಿಱುಗೂಸುಗಳ್ ನಿಮಗೆಮಗೆ ಜುದ್ದಮಕ್ಕುಮೆ? ಬಱಿದೆ ಕಾದಿ ಬೞಲದಿರಿಂ. ಕೊಂಡ ಹಯಮಂ ಬಿಟ್ಟು ಸಂತಂ ಪೋಗಿಂ ಪೋಗಿಮೆಂದುಸಿರ್ದಿಂಬೞಿಯಂ ಕುಶಂ ನಿನ್ನೀಕೊರ್ವಿನ ನುಡಿಯಂತಿರ್ಕೆ! ಕಟ್ಟಿದ ಪಯಮಂ ಕೊಟ್ಟು ಬಾೞ್ವ ಮಾತುಂಟೆ? ಅಬ್ಬೆಱೋಡಿಸಳೆ? ಅಜ್ಜಂ ಪೞಿಯನೆ? ಕೆಳೆಯರೇಡಿಸರೆ? ಕುಲಕಂ ತೋಳ್ವಲಕಂ ಕುಂದಾಗದೆ? ಎನ್ನ ಮೇಣೆನ್ನ ಪೊನ್ನ ಪಿಳುಕಿನ ಕೋಲ ಬಾಲಿಶಮಂ ನೋಡೆಂದು ಜಡಿದು ನುಡಿದೊಡನಯ್ಯನಂ ಪಿಡಿದು ಬಡಿವ ಕಲಿಯುಗದಱಿವಾಳ್ಕೆಯ ಕೂಟಿ ಮಕ್ಕಳೊಂದು ಮಾಳ್ಕೆಯಿಂ ದಾಡುರ್ ಪೊಯ್ದಂ.

ಆಃ! ಏತಱೊಂದು ಬಿದಿಯ ಬದಗಾಟಮೊ? ತನಗಯ್ಯನೆಂದಱಿದನಪ್ಪೊಡೆ ಕುಶಂ ವಿಶಿಖಮನಿಸುವನೆ? ಪೋಣರ್ವನೆ? ಬಯ್ವನೆ? ಪೊಯ್ವನೆ? ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳೊಂದು ಪುರುಡಿಗಿದುವೆ ಮೊದಲಾಯ್ತೇ! ಅನಿತಱೊಳೆ ರಾಘವಂ ಕೂರ್ಗಣೆಯಂ ಮಾರ್ಗಣೆಯಿಂ ತುಂಡಿಸಲೊಡಂ ತರಳಂ ಮೇಣೊಂದು ಮಾರ್ಗಣಮಂ ಸೆಳೆದಿಟ್ಟಂ. ಮತ್ತಮೊಂದಂ ಮುಗುಳ್ದುಮೊಂದಂ ಪೆಱತೊಂದಂ ಬೇಱೊಂದಂ. ಇಂತು ರಾಘವನೊಡಃನಿಸುಗೆಯಿಂ ತಳರ್ತಸುಗೆಯಂಗೆಯ್ವುದುಮೆನಸುಂ ಕೋಪದಿಂ ಚಾಪಮಂ ತುಡುಕಿ ಸಂದ ಬಾಣಮಂ ಸಂಧಿಸುವುದುಮಾ ಬಾಣಂ ಮಾಣದೆಯ್ದಿ ಗುಱಿಗೆಟ್ಟು ಬಂದತ್ತು. ಏನೊಂದಚ್ಚರಿಯೊ! ದಿವಿಜದನುಜಮನುಜರೊಳಂ ಮೊನೆಯೊಳಳ್ಕದ ಬಳ್ಕದತಿಕಾಯನಂ ಹತಕಾಯನಂ ಗೆಯ್ದಂಗೆ ತನ್ನೊಂದಚ್ಚೆಯಿಂ ಬದಿರ್ಲಮಂ ತಳಮುಳಂಗೆಯ್ದಂ ಬಿಡುಗಣ್ಣರೊಡೆಯನ ಪಡೆಯಂ ದೆಸೆಗಿಡಿದುಬ್ಬರದಬ್ಬರದಿಂದಾರ್ರಿ

ಯುಂ ಮಾರಿಯ ಬಾಱಿಗನಂ ಮಾಡಿದಂಗೆ ಲಕ್ಷ್ಮಣಂಗೆ ಕೊರೆವ ಸಬುಪವುಂ ಸಿಂಗದ ಗರ್ಜನೆಗೆತ್ತ ಗಜಂಗಳಳಱಿ ಸುಯ್ಸು ಸುಯ್ಲಸುೞಿಗೆ ನೆಲೆಗೆಟ್ಟು ಮುಱಿಮುಱಿಯಾಗಿ ನಿಡುಗಂಬಂಗಳ್ ತೆಂಕೆ ತಿರೆಯೊಳಂದೊಱಗಿದ ಬಿಂಜವೆಟ್ಟನೆ ಬೆಟ್ಟನೊಱಗಿದ ಕುಂಭಕರ್ಣನೊರ್ವಯುಂ ಮೈಮುಱಿದೆೞ್ದಗ್ರಜನ ಪರಿಭವಕ್ಕೊಳಱಿ ಕಡೆಗಾಲದ ಬಿಗುರ್ವರಿಜನೊಂದಾಟೋಪದಿಂ ಮೊನೆಯೊಳಿದಿರ್ಚಿದೊಡವನಂ ಜವನಂದಿಗನನಾಗಿಸಿದ ರಕ್ಕಸದಲ್ಲಣಂಗೆ ಈರೇೞುಂ ಲೋಕಮುಂ ಗೆಲ್ಲಂಗೊಂಡು ಭುಲ್ಲವಿಸಿ ಬಲ್ಲಿದನೆಂಬ ಗಂಡಗರ್ವದಿಂ ಪೋರ್ವ ದಶಾನನನೊಡಲಂ ಕಡಲಮೀಂಗಳ್ಗಿರೆಯನಾಗಿಸಿ ಮೆಱೆದಾಹವಮಲ್ಲ ರಾಮಂಗಿಂದು ಚಿಣ್ಣರಾಟದ ಕೂಟದ ಪಸುಳೆಗಳತ್ತಣಿಂ ಸೋಲಂ ಗಡ! ಲಕ್ಷ್ಮಣನಸಿ ಪಸಿಯಾಯ್ತು ಗಡ! ರಾಮಬಾಣಕ್ಕೆ ಮಣಿಯರ್ ಗಡ!

ಎನ್ನ ಕಣ್ಣೇ! ಪೆಣ್ಣೇ! ಇಂತು ಕುಶಲವರ್ ಬಾಂಬಟ್ಟೆಗರೊಟ್ಟಯಿಸಿ ನೆರೆದು ಬೆಱಗುವಡುವಿನಂ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರೊಳ್ ಕಡುಕೆಯ್ಯುತಿರಲೊಡಮಾವೇಳೆಗತ್ತಲ್ ವರುಣಲೋಕಕ್ಕೆ ಪೋದ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಬಾಲಕರಿರವಂ ನಾರದನತ್ತಣಿನಱಿದು ಮಾಣದೆ ತನ್ನಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಬಟ್ಟೆಯನೆ ನಿಟ್ಟಿಸುತೆ ಹಂಬಲಿಸಿ ಬೆಬ್ಬಳೆವೋಪ ಸೀತೆ ಮುನಿಯುಂ ಕಂಡೆಱಗಿ ಲವನನರಿಗಳ್ ಹಯದ ನೆವದಿಂ ಬಂದಿಗೊಂಡುದಂ ಮೇಣಾತನಂ ಮಗುೞ್ಚಿವೊಡೆಂದು ಕುಶಂ ನಿಶಿತವಿಶಿಖವಿಸರವಿಲಾಸಿ ಬೆಂಗೊಂಡುದನಿನ್ನುಂ ಬಾರದೆ ತಡೆದುದಂ ಬಿನ್ನಯಿಸಿದಳ್. ಅದಕಾಮುನಿಪಂ ಸೀತೆಯುಂ ಸೈತಿಟ್ಟು ಮಕ್ಕಳಂ ಕೂಡಿವರ್ಪೆನೆಂದು ಪೊಱಮಟ್ಟು ಬರುತುಮಿರ್ದಂ.

ಇಂತು ಬರುವರುತುಮಿರಲೊಡಂ ಎನಸುಂದೂರದೊಳ್ ಮುಱಿಪಟ್ಟೆಯು, ಸುರಿದ ಕರುಳೆ, ಬಱೆದ ಬಸೆಯು, ಕೊಱೆದ ಸುಂಟಿಗೆಯು, ಪರಿದ ಕನ್ನೀರ ಪೆಣನ ಬಣಂಬೆ ಜವನುಂಡು ಕಾಱಿದ ಮಾಟ್ಕೆಯಿಂ ಕಾಣಿಸಿದತ್ತು. ಕನ್ನೀರ ಮುನ್ನೀರ ಸೇತುವಿಂಗಿಂತು ಕಿಱುವೆಟ್ಟುಗಳಂ ಪೊಸತೆನೆ ಪರಪಿದರೆನೆ ಏಱುಗೊಂಡು ಮಡಿದಾನೆವಿಂಡೆಸೆ

ದತ್ತು. ಇಂತೊಪ್ಪುವ ರಣರಂಗಮಂ ಕಂಡು ಕೊಂಕಿ ಸಂಕಿಸಿ ಬ ರ್ಪ ಮುನಿಪಂಗೆ ರಣವಿಕ್ರಮಮೂರ್ತಿಗಳಂತೆ ಕೋಡದೆ ಬಾಡದೆ ಸಾಹಸಮಲ್ಲರೊಳ್ ಪೊಣರ್ವ ಕುಶಲವರಂ ಕಂಡು ತಲೆದೂಗಿ ಸನಿಯಂ ಸಾರ್ದು– ಓ ಓ! ಮಾಣ್ಮಾಣಿಮೆಂದು ನುಡಿದುಂ ತಡೆದುಂ ಮಕ್ಕಳಂ ತಳ್ಕೈಸಿ ರಾಮಲಕ್ಷ್ಮಣರ್ಗೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡಂ.

ಮುದ್ದಣಂ– (ಮನೋರಮೆ) ಏನೆಲಗೆ! ಕಡೆಗೆ ಹುಂ ಗುಟ್ಟದೆ ಗುಱುಗುಮ್ಮನಿರ್ಪಯ್?

ಮನೋರಮೆ– ಮಕ್ಕಳ ಸೆರಗಿಲ್ಲದ ಸ್ತ್ರಾಸಕ್ಕೆ ಬೆಱುಗುವಟ್ಟು ಇ ನಿಪ್ಪೊೞ್ತುಂ ಕೆಮ್ಮನಿರ್ದೆಂ.

ಮುದ್ದ– ನೀನೊರ್ವಳೆ ಅಲ್ತು; ಬಾನೊಳ್ ಬರ್ದಿಲವೆಂಡಿರುಂ ಕಂಡು ಬೆಱಗುಗೊಂಡು ಬೆಂಡಾದರ್. ಅಂತಿರೆ ತಳ್ವದಾಗಳವರ್ರುಂ ಮು ನಿಗೆ ಮಣಿವುದುಂ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮುಗುಳ್ನಗೆಯಿಂ ರಾಘವಂಗೆ– ಓ ಓ! ಇನಿತೊಂದು ಜಗಕೆ ಪೊಸತೆನೆ ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳ್ ನಿಮಗೆ ಸಂಗರಂ ಕ ಡಿದಾಯ್ತೇಂ! ಇಂತುಮೊಳವೆ! ಕಾದುವರುಂಟು ದಾಯಿಗರ್, ಪಗೆ ಗಳಗ್ರಜಾನುಜರ್. ತಂತಮ್ಮೊಳನ್ನೆಬರಂ ಕಂಡೆನಿಲ್ಲಂ ಕೇಳ್ದಿನಿಲ್ಲೀ ತೆಱನ ದೊರೆವೆತ್ತ ಸೆಣಸಂ. ಅಂತಲ್ಲದೊಂದು ನಿಮಗಮೇಂ ಜಗದ ಮಾಯದ ಜವನಿಕೆಯು ಬೆಗಡೊ! ನಿನ್ನ ಬಣ್ಣದ ರೂಪು ನಿನ್ನ ತಿಣ್ಣದ ಬಲ್ಪು ಪಣ್ಣಿದ ಪೊಣರ್ಕೆಯೊಳ್ ನಿನ್ನನೆಚ್ಚಿಱಿಸದೆ ಪೋದು ವೆ? ನೀಂ ನಾಡೊಡೆಯನೆಂಬೊಂದುಕಿರ್ಚಿಂ ಸೊಕ್ಕಿಂ ಕೈವಿಡಿದ ಮ ಡದಿಯುಂ ಬಗೆಯದ ನಿನಗೀಬಾಲರ ಕುಱುಪೆಂತುಟಕ್ಕುಮೆನಲೊಡಂ ರಾ ಮಂ– ಲಕ್ಷ್ಮಣನ ಮೊಗಮಂ ದಿಟ್ಟಿಸೆ;– ಜೀಯ! ಮುನಿಸಂ ಪೇ ೞ್ದಂತಾಗದಂದು ಕಾಡಾಡಿ ಮಕ್ಕಳ್ಗೀವಗೆಯು ತೋಳ್ವಲಮುಂಟಪ್ಪದೆ! ನೋಡ್ಪೊಡೆ ನಿನ್ನಂ ಪೋಲ್ವರೆಂದಂ. ಅದಕ್ಕಾ ರಾಮಚಂದ್ರಮಂ ಸೀತೆಯ ವಾರ್ತೆಯೇನೆಂಬುದುಂ; ಅನುಜಂ ಕೂಡಿಪ್ಪೋದುದಂ ಕಾಡೊ ೞಳಿಪಿವಂದುದನಾಡಿ ತೋಱಿಸಿಪ್ಪುದುಂ; ಮುನಿಪಂ ಸಮನಂತರದೊಳ್ ತನ್ನಾಶ್ರಮಕ್ಕುಯ್ದಾರಯ್ದುದಂ ಮೊಗಲ್ಗೆಯ್ದು ಅನುಳರೊಗೆವಂ ಬಿಲ್ಗಾ

ಱಿಕೆಯ ಬಿನ್ನಣಮಂ ನಾನಾಬಿಜ್ಜೆಯಱಿವಂ ನಿರವಿಸಿ ಮುಗಿಸಿದಂ. ಆಗಳ್ಗಗಸದತ್ತಣಿಂ— ಇವರೀಬಾಲಕರಪ್ರತಿಮವೀರರ್. ನಿನಗೆ ಸೀತೆಯೊಳ್‌ಪುಟ್ಟಿದರಿವರನೊಪ್ಪುಗೊಳ್ಳೆಂದು ಮಱಿನುಡಿ ಪುಟ್ಟಲೊಡಂ ಸುರರ್ ಪೂಮಳೆಗಱೆದರ್.

ಮತ್ತಂ ರಾಘವಂ ಸಿಗ್ಗಿಂ ಕೆಮ್ಮನಿರ್ಪುದುಂ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಮಕ್ಕಳನಯ್ಯನಡಿಗೆಱಗಿಸಿ—ಇವರೊಳೇನನ್ನೆಯಂ? ನಿನ್ನಂ ಮೀಱಿದ ತೋರದ ಬಲ್ಪಿನ ಬಾಲರೆಂಬ ಜಸಂ ಜಗಮಱಿಯೆ ಪರ್ಬಿದತ್ತು. ಅಪ್ಪ ಬರ್ಪ ಜಯಪರಾಜಯಂಗಳಂ ನೀನಱಿಯದುಂಟೆ! ನಿನ್ನ ಲೀಲೆಗೇನೆಂಬೆನೊ! ಎಂದಂ. ಆಗಳ್ ಸಂತಸದಾಲಿನೀರ್ ಕಾಟ್ಪುರವಾಗೆ ನವಿರ್ ನಿಗರವಾಗಿ ಗುಡಿಗಟ್ಟೆ ಮಣಿವ ಮಕ್ಕಳನಿರ್ವರುಮನೆತ್ತಿ ತೊಡೆಯೊಳ್ ಕುಳ್ಳಿರಿಸಿ ತಳ್ಕೈಸಿ ಮುದ್ದಿಸಿ ಮುಂಡಾಡಿ ಶಿರಮನಾಘ್ರಾಣಿಸಿ ಮುಂಗುರುಳಂ ನೇವರಿಸಿ ಮೆಯ್ದಡವಿ ತನಯರ ಮೆಯ್ಸೋಂಕಿನೊಂದು ಪರವಸದಿಂ ಬಗೆಯುರ್ಬಿದ ರಾಘವಂ— ಎಲೆಲೆ ಬಾಲಕರಿರ! ನಿಮಗೀಜಾಣ್ಮೆ ಗಾವುದು ಮೊದಲ್ ಪೇೞಿಮೆಂಬುದುಂ; ಎಮಗೀ ಅಜ್ಜನುಪದೇಶಿಸಿದ ರಾಮಾಯಣಮೆ ಮೊದಲಾಯ್ತೆಂದರ್. ಆಗಳ್ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ತಾನವಿತಾನ ವಿನಿದಂ ಕಱಿಯೆ, ಕೊರಲುಂ ಬೆರಲುಮೊಂದಾಗಿ ಬೆರೆಯೆ, ಲಯಮನೆಡನದ ತಾಳದ ಮೇಳವದಿಂ ಪತ್ತುಂಬಗೆಯ ಗಮಕಂಗಳೋಜೆಯಿಂ ಶುದ್ಧಮಿಶ್ರಸಂಕೀರ್ಣಂಗಳೆಂಬ ಪಲವುಂ ಬಗೆಯ ರಾಗಂಗಳೊಳ್ ಬಾಜಿಪ ಬಾಣಿಯ ಬೀಣೆಯಿಂಚರಕೆ ನೆರವಪ್ಪೊಂದು ಭಂಗಿಯಿಂ ಬಾಲಕರಿಂ ರಾಮಾಯಣಮನೊಪ್ಪಿಸಿದಂ. ದೇವರ್ಕಳ್ ಹಿಗ್ಗಿದರ್; ದೇವಾಂಗನೆಯರೊಗ್ಗಿದರ್; ದೇವಗಾಯಕರ್ ಸಿಗ್ಗಿನೊಳಾದರ್; ತುಂಬುರನಾರದರ್ ಮುಗ್ಗುರಿಸಿದರ್. ಅನಿತಱೊಳ್ ಮುನಿಪಂ ತನ್ನ ಗುಂಡಿಗೆಯ ನೀರಂ ತಳಿದು ಮುಚ್ಚೆವೋದರನೆಚ್ಚಱಿಸಿದಂ. ಈಗಳ್ ಸರ್ವರುಂ ಪುರಕೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದರ್.

ಮನೋ— ಏಂ ಸೀತೆಯುನಿನ್ನುಂ ಕೂಡಿ ಪೋಗನೆ? ಉೞಿದೆ ಪೋದನೆ ರಾಮಂ?

ಮುದ್ದ— ಓ! ಇನ್ನುಮುೞಿವನೆ ಸತಿಯುಂ! ಈಪೊೞ್ತುಂ ತನ್ನರಸಿಯ ಉೞುಗಿಲ್ಲದ ನಡೆಗೆ ದೇವರ್ಕಳಿಂ ಸಾಕ್ಷಿಗೊಟ್ಟು ಆಗಳ್ ತನ್ನತನ್ನೆಯುಮಂ ಮನ್ನಿಸೆಂದು ನನ್ನಿವೇೞ್ದು ಸಂತವಿಟ್ಟು ಸುದತಿ ಸೀತೆಯಂ ಪೊನ್ನ ಸಿಬಿಗೆಯೊಳೇಱಿಸಿ ದೇವರ್ಕಳ್ ಪೊಗೞೆ ತಾನುಂ ತನ್ನವರುಂ ಆಶ್ರಮದ ಮುನಿಗಳೊಂದುಗೂಡಿ ಪೋದ......

ಮನೋ— ಓ! ರಾಮನೊಳ್ಳಿದನಕ್ಕೆ! ಸೊಗಂಬಾೞ್ಗೆ! ರಾಮಂಗೆ ಗೆಲವಕ್ಕೆ! ರಾಮನಂ ಕೊಂಡಾಡುಗೆ! ಜಸಂ ಪೆರ್ಚಿ ಪರಿಗೆ! ರಾಮನೊಳ್ ನನ್ನಿ ಸನ್ನಿದಮಾಗಿರ್ಕೆ!......

ಮುದ್ದ— ಇಂತು ರಾಮನಂ ನೀಂ ಪರಸುವ ಪರಕೆಯೆ ಸೊಗಸು! ಬಲ್ಸೊಗಸು!

ಕಥೋಪಸಂಹಾರಂ

ಮುದ್ದಣಂ— ಎನ್ನ ಪಟ್ಟದ ರಾಣಿ! ಇನ್ನೆತ್ತಂ ನಿರಾಮಯಂ, ನಿರಾಕುಳಂ; ಸುಭಿಕ್ಷಂ; ಶಾಂತಿ......

ಮನೋರಮೆ— ಏನೆಲೆ ರಮಣ! ಇಂದಿದೇನೆತ್ತಣ ಶಾಂತಿಗೀಂತಿಗಳ್?

ಮುದ್ದ— ರಾಘವನ ಜನ್ನ ಗುದುರೆ ಬರಿಸಂಬರಂ ಬಿಡದೆ ಚರಿಸಲೊಡಂ ಖುರಪುಟದ ತುೞಿತಕ್ಕೆ ಪಾವನಮಾದ ನಾಡ ಜನರ್ಗೆತ್ತಂ ಮಂಗಳಮೆಂದೆಂ. ಕಟ್ಟಾಯಸದ ನಿಚ್ಚವಯಣಮುಂ ಬನ್ನವಟ್ಟೆಯ ಬೞಲ್ಕೆಯುಂ ಗಾಳುಗೂೞಿರೊಳ್ ಪೋಣರ್ವ ಗನ್ನನಿಟ್ಟುರದ ಸೆಣಸಾಟಮುಂ ರಾಮಸೇನೆಗೆ ಮುಡಿದುದು. ಈಗಳ್ ತಂತಮ್ಮ ಬೀಡಿಂಗೈದಿವಂದುಂ ಬೀರರೆಲ್ಲರ್ ನೇಹಂಮಿಗೆ ತಂತಮ್ಮರಸಿಯರಿನೋಲೈಸಿಕೊಳ್ವರ್.

ಮನೋ— ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ನೀಂ ಪೇೞ್ವ ನಲ್ಗತೆ ಮುಗಿಯೆ ವಂದುದು.

ಮುದ್ದ— ಉಂ! ಎಂತೆಂತೊ ರಗಳೆಯ ಪಾೞ್ಗತೆ ಕಡೆಗಂಡುದು.

ಮನೋ— ಛೀ! ಶ್ರೀರಾಮಪುಣ್ಯಚರಿತಮಂ ಪಾೞ್ಗತೆಯೆಂದು ಇೞಿಕೆಯ್ದು ತೆಗೞ್ವೆ!

ಮುದ್ದ— ಶ್ರೀರಾಮ ಚರಿತಮನಿಱಿಸಿ ಕುಱಿಸಿ ನುಡಿದೆನಿಲ್ಲಂ. ಪುರುಳಿಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಪೊಲ್ಲದೆನ್ನ ಬಱುವಣ್ಣನೆಯ ಬೇಸಱಿಕೆಯ ಪಾಟಿಗ್ಗಬ್ಬಮಂ ಪೊಳ್ಳೆಂದೆ ನುಡಿಬೆಂ.

ಮನೋ—(ಸವಿನಯಂ) ತಮ್ಮೊಡಮೆಯಂ ತಾವೆ ಪೊಗೞ್ವರೆ ಬಲ್ಲರ್? ಅಲ್ಲದಂದು ನವರಸದ ತನಿರಸಮೊಱೆವ ಬಣ್ಣಗಬ್ಬಮಂ ಪೊಳ್ಳೆಂದೊರೆವ ನಿನಗಮೇಂ ನಿರಹಂಕೃತಿಯೊ ನಿನ್ನಾಜಾಣ್ಮೆಯೊಳ್.

ಮುದ್ದ— ಏನೆನ್ನ ಕಬ್ಬಂ ನಿನಗೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಯ್ತೆ?

ಮನೋ— ಎನಗೊರ್ವಳ್ಗಿಂದೊಡೇಂ. ನಾಡೊಳೆಲ್ಲರ್ಗಂ.

ಮುದ್ದ— (ನಕ್ಕು) ಎನ್ನೊಳೊಂದಭಿಮಾನದಿನಿಂತುಸಿರ್ವೆಯಕ್ಕುಂ.

ಮನೋ— ಎನ್ನ ಮುದ್ದಿನರಸ! ಅಂತಲ್ತು; ನಿನ್ನ ಪೆಸರೆಂತಂತು ಕಬ್ಬಮುಂ ಮುದ್ದುಮುದ್ದಾಯ್ತು ಜಗಕೆ.

ಮುದ್ದ— ಇಂತೀನುಡಿಯಿನೆನ್ನಂ ನೀನೇಱಿಸಂತಿರಿರ್ಕುಗಂ.

ಮನೋ— ಊಃ! ಊಃ! ಗುಣದೊಳ್ ಪುರುಡುಂಟೆ? ಸಾಜಂ. ನಿನ್ನೀಜಾಣ್ಮೆಯ ಬಣ್ಣನೆಯ ನಲ್ಗತೆ ಕೇಳ್ವರನೆಂತಪ್ಪರುಮಂ ಬಗೆಯೊ ನಿರ್ಕುಳಿಗೊಳ್ಗುಂ; ನಾಡ ಮಾತೇಕೆ! ಎನಗೆಂತೋ ಮೇಣುಂ ಮೇಣ್ ಕೇಳ್ವೆನೆಂಬೊಂದಾಸೆ ಪುಟ್ಟುಗುಂ.

ಮುದ್ದ— ಎನ್ನಾಣೆ!

ಮನೋ— ನಿನ್ನಾಣೆ! ಕಡೆಯೇಂ? ಕಮ್ಮಲರ ಮುಗಮುಗಿಸದೇಂ ಪೋಕುಂ!

ಮುದ್ದ— ಮುತ್ತಬ್ಬೆಯಾಣೆ!

ಮನೋ— ಮುತ್ತಬ್ಬೆಯಾಣೆ! ಇಸ್ಸಿ! ಪುಸಿಯನೇವೊಱ್ತಂಗಮು ಸಿರೆಂ. ಈಬಗೆಯ ನುಡಿಗಬ್ಬಂ ಮುಂತಿಲ್ಲ ಪಿಂತಿಲ್ಲಮೆಂದಾಯ್ತು.

ಮುದ್ದ— ಎಂತುಂ ನಿನಗೆ ಸೊಗಸಾಯ್ತಲೇ! ಇದುವೆ ಪರಮಾನಂದ ಮೆನಗೆ.

ಮನೋ— ಬಿನ್ನಣದ ಬಣ್ಣನೆಯ ನುಡಿಯಲ್ತು; ಬಲ್ಸೊಗಸು ಬಲ್ಸೊಗಸು ನೀನೆಂದ ಕತೆ.

ಮುದ್ದ— ಅಂತಪ್ಪೊಡೆ ತಾರೆಲೆ ನೀನೆಂದ ಮೆಚ್ಚನುಡುಗೊಱೆಯಂ.

ಮನೋ— (ಕಣ್ಬೆಗಡುಗೊಂಡರಂತೆ ನಟಿಸಿ) ಇನ್ನೇಂ ಜಾಣನೊ! ನೀನಱಿಯದರಂತೆ ಪಿಣ್ಣನಿರ್ದುಮೆನ್ನಿಂದೆನ್ನಂ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ದಿಟ್ಟಂ. ನಿನಗೇನೆಂಬೆನೇನೆಂಬೆನೊ! ನಿನ್ನಾ ಬಣ್ಣವಾತಿಗೆ ಮಾಱುವೋದೆಂ (ಎಂದು ವಿಚಾರದಿಂ) ಆಯ್ತಾಯ್ತು ಪೇೞ್ದ ಕತೆಗೆ ಮಂಗಳವಂ ಮಾಡು; ಮೆಚ್ಚುಗಿಚ್ಚು ಬಱಿಕ್ಕಮಲ್ತೆ.

ಮುದ್ದ— ಬಱಿದೆ ಮಂಗಳಮಕ್ಕುಮೆ! ಹೋಳಿಗೆ ತುಪ್ಪವಂ ತಿನ ವಡಿಸವೇಡಾ!

ಮನೋ— ಹೋಳಿಗೆತುಪ್ಪಕ್ಕಿಂದೇಂ ನಿನಗೆ ಶೋಭನಮೆ?

ಮುದ್ದ— ಇಂದೆನಗೆಂದೊಡೇಂ? ಎನಗಂ ನಿನಗಂ.

ಮನೋ— ಪೋ ಸಾಲ್ಗುಮೀಬಣ್ಣದ ಕೊಂಕುನುಡಿ. ರಾಘವನ ಯಜ್ಞಮೆಂತು ಪರಿಸಮಾಪ್ತಿಯಾಯ್ತು. ಪೇೞ್,

ಮುದ್ದ— ಶೋಭನಾಂಗೀ! ಅಂತು ರಾಘವಂ ಸತಿಸುತರ್ವೆರಸು ಅಯೋಧ್ಯೆಗೆ ಪೋಪುದುಂ ಕೆಲವಾನುಂ ದಿನಕೆ ಜನ್ನಗುದುರೆಯುಂ ಪೊೞಲ್ಗೆ ಮುಮ್ಮೊಗಮಿಕ್ಕಿ ನಡೆದತ್ತು. ಕಾಪಿನ ಬಲ್ಪಡೆಯುಂ ಬಱಿಸಾರ್ದುವಂದುದು; ಶತ್ರುಹಪ್ರಮುಖವೀರವರ್ಗಮುಂ ತೆರಳ್ದುದು. ಓಹೋ! ಇದೆತ್ತಣ ಕಪ್ಪಕಾಣ್ಕೆಗಳೊ! ಪೊನ್ನೇಂ, ಪೊಂದೊಡವೇಂ, ರನ್ನಮೇಂ, ಬಗೆವಗೆಯ ಪಟ್ಟುಡೆಯೇಂ, ಆಣಿಮುತ್ತಿನ ಜಾಳಗೆಯೇಂ! ಕತ್ತುರಿಯ ಪೊಱೆಯೇಂ! ಕಪ್ಪುರದ ಮುಡಿಯೇಂ! ಜಾತ್ಯಶ್ವಂಗಳೇಂ! ಭದ್ರಗಜಂಗಳೇಂ! ಕಾಣಬಾರದ ವಿನೂತ್ನವಸ್ತ್ರರಂಗಳೇಂ! ಬೆಂಗೆ ಬೆಂಗೆ ಪೂಡಿದಂತಿರೂರುದ್ದಮಾದ ಓರಣದಿಂ ಬರ್ಪ ಬಂಡಿಗಳೇಂ! ಅಳವಿಗಳಿದ ಮಂಡಳಿಕರ ನೆರವಿಯೇಂ! ಬಱಿದೇಂ ಪಿರಿದೇಂ ರನ್ನೆ! ನಾಡೊಳುಳ್ಳ ಐಸಿರಿಯೆತ್ತಮೊಂದುಗೂಡಿ ತನ್ನಾಣ್ಮರಂ ಮುಂದುಮಾಡಿ

ಜನ್ನದ ಪೇರುಕ್ಕೆವಮಂ ಕಾಣ್ಬೊಡೆಂದು ಪ್ರೇಱಿನುಟ್ಟು ಪೋಪಂತಿರಾಯ್ತು. ಇಂತು ಬಂದು ಪೊೞಲ್ಗೆ ಗಾವುದದಳತೆಯೊಳ್ ನಿಂದು ದಿಗ್ವಿಜಯಂಗೆಯ್ದು ಬಂದೊಸಗೆಯಂ ಪೇೞ್ದಿಟ್ಟಲೊಡಂ, ರಾಜಕಾರ್ಯನಿರತಂ ಭರತಂ ಅವರೆಲ್ಲರಂ ಮನ್ನಿಸುತಪ್ಪೞಿಸಿದಿರ್ಗೊಂಡು ರಾಘವಂಗೆ ಕಾಣಿಸಲೊಡಂ ಬೇಱೆವೇಱೆ ಬಂದ ಸಾಮಂತರಂ ಸತ್ಕರಿಸಿ, ಮಂಡಳಿಕರಂ ಕೊಂಡಾಡಿ, ತನ್ನ ಕಿಱಿಯಮ್ಮನ ಸಾಸಮಂ ಪೊಗೞ್ದು, ಪುಷ್ಕಲನಂ ಮೆಚ್ಚಿ, ಲಕ್ಷ್ಮೀನಿಧಿಯಂ ಮನ್ನಿಸಿ, ಮಿಕ್ಕುೞಿದ ವೀರರನುಪಚರಿಸಿ, ಸರ್ವರಂ ಬೀಡಾರಕ್ಕೆ ಬೀೞ್ಕೊಟ್ಟಂ.

ಮಱುದಿವಸಂ ಬೇಳ್ವ ಜನ್ನಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣಾಹುತಿ ಪೊಲ್ತಡೆಗೆ ಮುನ್ನಮೆ ಸರ್ವಸಂಭಾರಮೇರ್ಪಟ್ಟುದು. ಬಂದ ವಿಪ್ರರ್ಗೊಂದು ಸಭೆ; ಮುನಿಜನಂಗಳ್ಗೊಂದು ಸಭೆ; ರಾಜನ್ಯರ್ಗೊಂದು ಸಭೆ; ಪುರದ ಪುರಂಧ್ರಿಯರ್ಗೊಂದು ಸಭೆ ಯೋಜನದಳತೆಯೊಳಾಯ್ತು. ಈಗಳ್ ಯಾಗಶಾಲೆಯೊಳೆಣ್ದೆಸೆಯೊಳಂ ಬಾಗಿಲೊಳೋರಿರ್ವರ್ ಮುನಿಗಳ್ ರಕ್ಷೋಘ್ನಸೂಕ್ತಮಂಪಠಿಸುತ್ತೆ ಕಾವಲರೆಸೆದರ್. ಮತ್ತಮೀರೆಣ್ಬರ್ ಯಾಜಕರೋರೊಂದು ದೆಸೆಯೊಳ್ ಸಾಮಗಾನಮಂ ಪಾಡುತುಮುದ್ಗಾತೃಗಳುಮೊಂದೆಸೆಯೊಳ್ ತಂತ್ರದಧ್ವರ್ಯುಗಳುಮೊರ್ದೆಸೆಯೊಳ್ ಹೋತಾರರುಮೊಪ್ಪಿದರ್. ವೇದಘೋಷಂ, ವಾದ್ಯಘೋಷಂ ನೃತ್ಯಘೋಷಮೆತ್ತಂ ದಿಕ್ತಟಮಂ ತುಂಬಿದುದು; ಕೊಂಡದೊಳಿನ್ನೆ ಬರಮೆಡೆವಿಡದೆ ಚಟಚಟಿಸ ಬೇಳುರಿ ನಾಲಗೆಗಳಂ ನೀಡಿಕೊಂಡಿರ್ದುದು.

ಈಗಳೀಗಳ್ ಮಂಗಳಂ; ದೆಸೆವಳರ್ ಮೆಯ್ದೋಱಿ ಜನ್ನಕ್ಕೆ ಬಂದು ತಂತಮ್ಮ ಹಸುಗೆಯಂ ಮನಂ ದಣಿಯೆ ಕೈಯಾಱೆ ಕೊಂಡರವರ್ಗಂ ಮಂಗಳಂ. ಋತ್ವಿಜರೆಲ್ಲರ್ ಕೊಳಗ ಮತ್ತಮಿರ್ಬಳ್ಳ ರನ್ನಮಂ ಪೊನ್ನ ಹೇಱಂ ಚೆನ್ನಾಕಳಂ ಪ್ರತಿಗ್ರಹಿಸಿ ರಾಮನಂ ಪರಸಿ ಬೀಳ್ಕೊಂಡರವರ್ಗಂ ಮಂಗಳಂ. ಮುನಿಗಳೆಲ್ಲರ್ ನರಲೀಲೆಯ ಪರಬೊಮ್ಮನಂ ಕಣ್ದಣಿಯೆ ಕಂಡೆವೆಂಬೊಂದು ಸಂತಸದಿಂ ನಲಿನಲಿಯುತ್ತೆ ತಮ್ಮಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಪೋದರವರ್ಗಂ ಮಂಗಳಂ. ಮೂಗುದ್ದಮುಂಡುಂಡು

ತೇಗಿ ಕೊಟ್ಟ ದಕ್ಷಿಣೆಯಂ ಪೊತ್ತುಬ್ಬಸಂಬಡುತೆ ನಡೆದರ್ ಪಾರ್ವರವರ್ಗಂ ಮಂಗಳಂ. ಪೌರಪೌರಂಧ್ರಿಯರ್ ಶ್ರೀರಾಮನ ದಿವ್ಯಮೂರ್ತಿಯಂ ಕಂಡು ಸಂತಸಂದಾಳ್ದು ತಾಂ ತಮಗೆ ಮಾತುಗುಟ್ಟುತಿರ್ಪೋದರವರ್ಗಂ ಮಂಗಳಂ. ಕೊಂಡಾಟದ ಮಾಸಾಮಂತರ್ ತಮಗೆ ದೊರೆವಡೆದ ಗಜರಥತುರಗವಿಭೂಷಣಾದಿಗಳಂ ಕೈಕೊಂಡು ರಾಘವಂಗೆಱಗಿ ಆತನಡಿಯಾಣತಿವಡೆದು ಪುರಕೆ ಬಿಜಯಂಗೆಯ್ದರವರ್ಗಂ ಮಂಗಳಂ. ಇಂತು ಶ್ರೀರಾಘವಂ ಸೀತಾಸಮೇತಂ ಜನ್ನಮಂ ಬೇಳ್ದು ತನ್ನೊಂದು ಬೆಳ್ಜಸದಿಂ ದೆಸೆಮೂಲೆಗಳಂ ಬೆಳಗಿಸಿ ಸೋದರವೆರಸು ಪಲವುಂ ಪಗಲರಸುಗೆಯ್ಯುತ್ತುಮಿರ್ದನವಂಗಂ ಮಂಗಳಂ ಶುಭಂ ಭದ್ರಂ ಕಲ್ಯಾಣಂ.

ಮುದ್ದಣಂ— (ಅಸಿತಜೊಳ್ ಮನೋರಮೆ ಎೞ್ದು ಪೋದಳ್)— (ಎೞ್ದು ಪೋದಳನೀೞ್ದು ಮಾಣಿಸಿ) ಬಲ್ಸೆಡಕುಗಾರ್ತಿ ಕಣಾ! ಮುದ್ದಣನುಮಂ ಟಕ್ಕಿಪ ಪೆಂಡಿರೊಳರೆ? ಕೊಂಕುನುಡಿಯೊಂದು ನೆವದಿಂ ಬಿಂಕದಿನೆರ್ದೆಗಡಾಯ್ತು! ಮೆಚ್ಚನಿತ್ತಲ್ಲದೆ ಪೋಪೊಡೇಂ ಬಿಡುವೆನೆ!

ಮನೋ— ಕತೆಗೆ ಮಂಗಳಮಂ ಮಾಡದೆ ಬಱಿದೆ ಉಡುಗೊಱೆ ತುಡುಗೊಱೆಯೆಂದೊಡೇಂ?

ಮುದ್ದ— ಕತೆಗೆ ಮಂಗಳಮನಾಗಳೆ ಪೇೞ್ದೆನುೞಿದೆನಿಲ್ಲ. ಈಗಳುೞಿದುದೊಂದೆ ನಿನ್ನುಡುಗೊಱೆ.

ಮನೋ— ಉಡುಗೊಱೆಸು ಕಾಟಕ್ಕನ್ನೆತ್ತವೋಪೆಂ! ನೀನೇಂ ಬೇಡುವಯ್?

ಮುದ್ದ— (ಪುಸಿಮುನಿಸಿಂ) ಬೇಡುವೊಡೇಂ ತಿರಿಕನೆ? ಮನೆಗೆ ಬಂದೆನೆ? ಮೆಚ್ಚಿತ್ತೊಡದನೆ ಕೈಕೊಳ್ವೆಂ.

ಮನೋ— ಆನೆಂತುಂ ಪರಾಧೀನೆ. ಮೇಣೆನಗೊಡಮೆಯಾವುದು? ಏನನೀವೆನೆಂತೀವೆಂ?

ಮುದ್ದ— ಏನೊ! ಎಂತೊ! ಆಂ ಮೆಚ್ಚುವಂತುಂ, ಕತೆಯ ಪು

ರುಳ್ಗೊರ್ವಂತುಂ ನಾಲ್ವರ್ ತಲೆದೂಗುವಂತುಂ ಉಡುಗೊಱೆಯೊಡ್ಡಾಯ್ತು.

ಮನೋ— ಅಂತಪ್ಪೊಡಿಂತಿದು—...... ನಿನ್ನೀಕಬ್ಬಮನೋದುವ ಜಾಣರೇವಗೆಯುಡುಗೊಱೆಯನೀಯೆಂಬರಾವಗೆಮೆಚ್ಚನೀವೆಂ.

ಮುದ್ದ— ಅಂತಾನುಮಕ್ಕೆ ! ಪ್ರೋಸಂ.

ಧರೆಯುಱಿಯೆ ಜೀವರಾಶಿಗೆ ।
ಪಿರಿಯುಂ ನರನಾದಮಾದನಾತ್ಮಂ ತನ್ನೊಳ್ ॥
ದೊರೆಕೊಂಡಿರ್ಪನಮಂತದು ।
ಪರಿನಿರ್ಮಲನಾಗೆ ಪೆರ್ಮೆಯಿರ್ಮೆಯ್ವಡೆಗುಂ ॥

ಎಂಬಲ್ಲಿಗೆ

ಶ್ರೀರಾಮಾಶ್ವಮೇಧದೊಳ್

ಕಥೋಪಸಂಹಾರಂ ಷೋಡಶಾಶ್ವಾಸಂ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಶ್ರೀ ರಾ ಮಾ ಶ್ವ ಮೇ ಧಂ

ಸಂ ಪೂ ರ್ಣಂ.